ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ ပိဋက်

သုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဓကနိကာယေ

ကေက ဒုက တိက
စတုက္ကနိပါတပါဋိ

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယ် ဆေရာ၊ သင်္ဂီတိကာရကာ ယထာ၊
သင်္ဂါယိ်သု အဆေဝါယ်၊ ခုတိယမ္ပိ ကုမ္ပဋ္ဌိတာ။

ဗရမ္မရဋ္ဌ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓကယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါပိတာ

ဒုတိယ ၂၅၀၄ ဗရမ္မသက်ရာဇ် ၁၃၂၂ ဝဋ္ဌပ

၅၂၀၀

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ ပိဋက်

သုတ္တန္တပိဋကေ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ

ကေက ဒုက တိက

စတုက္ကနိပါတပါဋိ

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယ် ထေရာ၊ သင်္ဂီတိကာရကာ ယထာ။
သင်္ဂါယိ ံသု တထေဝါယ်၊ ဒုတိယမ္မိ သုမုဒ္ဒိတာ။

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါပိတာ

ဗုဒ္ဓဝဿေ ၂၅၀၃ မရမ္မဝဿေ ၁၃၂၁ ၁၉၅၉

THE PĀḶI ALPHABET
IN BURMESE AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a အာ ā ဣ i ဤ ī ဥ u ဦ ū ဧ e ဩ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က ka	ခ kha	ဂ ga	ဃ gha	င ṅa
စ ca	ဆ cha	ဇ ja	ဈ jha	ဉ ña
ဋ ṭa	ဌ ṭha	ဍ ḍa	ဎ ḍha	ဏ ṇa
တ ta	ထ tha	ဒ da	ဓ dha	န na
ပ pa	ဖ pha	ဗ ba	ဘ bha	မ ma

ယ ya ရ ra လ la ဝ va သ sa ဟ ha ဠ ḷa ံ ṃ

VOWELS IN COMBINATION

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကီ kī	ကု ku	ကူ kū	ကေ ke	ကော ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခီ khī	ခု khu	ခူ khū	ခေ khe	ခေါ kho

CONJUNCT-CONSONANTS

က္က kka	ဉ္ဇ ñca	ဒ္ဒ dva	ဗ္ဗ mba
က္ခ kkha	ဉ္ဇ ñcha	ဓ္ဓ dhya	ဗ္ဘ mbha
ကျ kya	ဉ္ဇ ñja	ဓ္ဒ dhva	မ္မ mma
ကြိ kri	ဉ္ဈ ñjha	ဏ္ဏ nta	မျ mya
က္လ kla	ဋ္ဋ ṭṭa	ဏ္ဏ ntva	မှ mha
ကွ kva	ဌ္ဌ ṭṭha	ဏ္ဏ ntha	ယျ yya
ချ khya	ဍ္ဍ ḍḍa	ဏ္ဏ nda	ယှ yha
ခွ khva	ဎ္ဎ ḍḍha	ဏ္ဏ ndra	လ္လ lla
ဂ္ဂ gga	ဏ္ဏ ṇṭa	ဏ္ဏ ndha	လျ lya
ဂ္ဃ ggha	ဏ္ဏ ṇṭha	ဏ္ဏ nna	လှ lha
ဂျ gya	ဏ္ဍ ṇḍa	ဏ္ဏ nya	ဝှ vha
ဂြ gra	ဏ္ဏ ṇṇa	ဏ္ဏ nha	သ္တ sta
ဏ်ကံ ṅka	ဏ္ဏ ṇha	ပ္ပ ppa	သ္တြ stra
ဏ်ခံ ṅkha	ဋ္ဋ tta	ပ္ပ ppha	သ္ဒ sna
ဏ်ဂံ ṅga	ဋ္ဋ ttha	ပျ pya	သျ sya
ဏ်ဃံ ṅgha	တ္တ tva	ပ္လ pla	ဿ ssa
စ္စ cca	တျ tya	ဗ္ဗ bba	သ္မ sma
စ္ဆ ccha	တြ tra	ဗ္ဘ bbha	သ္ဒ sva
ဇ္ဇ jja	ဒ္ဒ dda	ဗျ bya	ဟ္မ hma
ဇ္ဈ jjha	ဒ္ဓ ddha	ဗြ bra	ဟ္ဒ hva
ဉ္ဉ ñña	ဒျ dya	မ္ပ mpa	ဋ္ဌ ḷha
ဉ္ဌ ñha	ဒြ dra	မ္ဖ mpha	

ာ-ါ = ā; ိ = i; ီ = ī ု-ၢ = u; ူ-ူ = ū; ေ = e; ော-ေါ = o

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

နိဒါနကထာ

သိရိမတာ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သကလ-လောကပတ္ထဋမဟာကရုဏာသိနေဟသိနိဒ္ဓဟဒယေန သဗ္ဗညုတ အပ္ပဋိဟတ-သမ္မညုတာနာဝရဏာဒိဉာဏောဘာသသမုဇ္ဇလိတေန သနရာမရလောကဂုရုနာ သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓဝသေန ဝိဘတ္တော သုတသုတ္တေသု ပရိယတ္တိသဒ္ဒမ္မော နာမ၊ တဒေဝ စ သာသနဋ္ဌိတိယာ ပမာဏံ။ သတိယေဝ ဟိ တသ္မိံ ဋ္ဌတရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိ၊ ဝုတ္တဉ္ဧတံ **အဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာယံ**—(အံ-ဋ ၁-၇၂-ပိဋ္ဌေ)

> "သုတ္တန္တေသု အသန္တေသု၊ ပမုဋ္ဌေ ဝိနယမှိ စ။
> တမော ဘဝိဿတိ လောကေ၊ သူရိယေ အတ္ထင်္ဂတေ ယထာ။
>
> သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ။
> ပဋိပတ္တိယံ ဋ္ဌိတော မေဓာ၊ ယောဂက္ခေမာ န ဓံသတိ"တိ။

တေနေဝ စ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကာမိနော ထေရဝရာ မဟာကဿပါဒယော ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မသင်္ဂီတံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂီတိမာရောပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ သံရက္ခိံသု၊ တံကာလိကာ စ ရာဇာနော သဒ္ဓမ္မာဘိဝုဒ္ဓိကာမာ တေသံ သင်္ဂီတိ-ကာရာနမနုဗလပဒါနေန သဟာယတ္တမုပါဂမုံ။

တထာ ဟိ စတူဟာမိကတိမာသပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ မဟာကဿ-ပတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ ရာဇဂဟေ **ပဌမာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုနော ဝိသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ။

ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ စ ဘဂဝတိ မဟာယသတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ သတ္တဟိ အရဟန္တသတေဟိ ဝေသာလိယံ **ဒုတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ၊ တဒါ စ ကာလာသောကော မဟိပတိ တေသံ သဟာယတ္တမုပါဂတော။

တထာဂတပရိနိဗ္ဗာနတော ပန ဒ္ဝိန္နံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဉ္စန္တိံသတိမေ ဝဿေ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ ပါဋလိ-ပုတ္တေ **တတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ သကလလောကပတ္ထဋယသသ ဓမ္မာ-သောကဿ ဘူပတိနော နိရတိသယာနုဂ္ဂဟံ လဒ္ဓါန။

သမ္မာသမ္မုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗုတိတော ပန စတုန္ဒံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဏ္ဏာသေ ဝဿေ လက်ာဒီပေ ဝဋ္ဋဂါမဏိရာဇိနော ကာလေ မာတုလဇနပဒေ အာလောက-လေဏေ **စတုတ္ထီ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ ပဉ္ဇဟိ အရဟန္တသတေဟိ မဟာဓမ္မ-ရက္ခိတတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ၊ ယာ လောကေ "ပေါတ္ထကာရောပနသင်္ဂီတိ" တိ ပါကဋာ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ပန စတုဿတာဓိကဒ္ဒိသဟဿာနမုပရိ ပန္ဒရသမသင်္ချံ သမ္ပတ္တေ ဇုမသ္မိမ္ပိ မရမ္မရဋ္ဌေ **မင်းတုန်း**နာမဿ မဟာဓမ္မရာဇိနော ကာလေ မန္တလေး ဇုတိပါကဋေ ရတနာပုဉ္ဇနဂရေ **ပဉ္ဇမီ ဓမ္မသင်္ဂီတိ** ကတာ စတုဿတာဓိက-ဒ္ဒိသဟဿတ္ထေရေဟိ ဒက္ခိဏာရာမဝါသီတိပိဋကဓရဘဒန္တဇာဂရတ္ထေရပ္ပမုခေဟိ တဿေဝ ရညော အနဝသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ၊ ယာ လောကေ "သေလက္ခ-ရာရောပနသင်္ဂီတိ"တိ ဝုစ္စတိ။

ဇုတ္ထံ သုဒံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဇုဒ္ဓဋ္ဌေဝ ဟောတိ ဖီတဋ္ဌ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇည် ပုထုဘူတံ ယာဝဇ္ဇတနာ။

စိရကာလတော ပနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခပရမ္ပရာယ စေဝ မုဒ္ဒဏပရမ္ပရာယ စ အနေကက္ခတ္တုံ ပရိဝတ္တိယာဘတံ န သက္ကာ ဒါနိ ဝတ္တုံ "ပဌမဒုတိယ-တတိယာဒိသင်္ဂီတိမာရောပိတာကာရေနေဝ သဗ္ဗသော ပရိသုဒ္ဓ"န္တိ၊ အညဒတ္ထု ပနာဓုနိကပေါတ္ထကေသု သံဝိဇ္ဇမာနေဟိ ကေဟိစိ ပမာဒလေခါဒိသဋ္ဌာတ-ခလိတာဓိကပရိဘဋ္ဌပါဌေဟိ မလီနမေဝေတံ၊ တထာ ဟိ နာနာဒေသိယ-ပေါတ္ထကေသု အညမည် သံသန္ဒိယမာနေသု အနေကာ ဝိသဒိသပါဌာ ဒိဿန္တိ။

တတောယေဝ စ ဗုဒ္ဓဝစနဿ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝကာမိနော မဟာထေရာ သသတ္ထန္တရပိဋကတ္တယကောဝိဒါ ဓမ္မဝိနယံ ဝါစေန္တာယေဝ တေ ခလိတာဓိက-ပရိဘဋ္ဌပါဌေ ဒိသ္ဝာ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ ကထေသုံ စ—

"အဒ္ဓယဝါဒိနော သုပရိသုဒ္ဓဝစနဿ တဿ ဘဂဝတော ပါဝစနံ အဒ္ဓယံ သုပရိသုဒ္ဓံ နိမ္မလမေဝဿ၊ ဇုမေသု ပန ပါဝစနပေါတ္ထကေသု အညမည် ဝိသဒိသာ စေဝ အပရိသုဒ္ဓါ စ ပါဌာ ဒိဿန္တိ၊ နိဿံသယံ ခေါ အယမေဝ မူလပါဌော၊ ယော နေသံ ယုတ္တိသမ္ပန္ဒော။ တဒညော ပန ပမာဒလေခပါဌော-ယေဝ၊ တာဒိသာ စ ဒိဿန္တိ အာဓုနိကပါဝစနပေါတ္ထကေသု ကိသ္မိဉ္ဇိ ကိသ္မိဉ္ဇိ ဌာနေ။

ကာမဋ္ဌေတေဒါနိ န တာဝ ဗဟုတရာ၊ ယာဝ ယထာဘူတံ ပါဋ္ဌိယာ အတ္ထံ ပဋ္ဌိသေဓေယျုံ၊ ဧတေရဟိ ပန အသောဓိယမာနာ တေ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ

ကာလေ ဗဟုတရာ ဗဟုတရာ ဇာယေယျုံ၊ တံကာလိကာ စ ပစ္ဆိမာ ဇနာ တေ သောဓေတုံ အသမတ္ထာ ယထာဓိပ္ပေတံ ပါဋိယာ အတ္ထံ န သမ္မာ ဇာနေယျုံ၊ ဧဝမေတေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တေယျုံ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ **အဂ်ုတ္တရနိကာယေ**—(အံ ၁-၆၀-ပိဋ္ဌေ)

'ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ကတမေ ဒွေ? ဒုန္ဒိက္ခိတ္တံ စ ပဒဗျဉ္ဇနံ, အတ္ထော စ ဒုန္ဒိတော၊ ဒုန္ဒိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္ဒယော ဟောတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ'တိ။

ယံနူန မယံ တေ သောဓေတွာ နိမ္မလံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပတိဋ္ဌာပေယျာမ၊ တဒဿ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိယာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ စ၊ တံ ပန န သုကရံ သမ္ပာဒေတုံ အညတြ ဓမ္မိကရာဇူနမနုဂ္ဂဟေနာ''တိ။

သာ ပနာယံ ကထာ ပတ္ထဋ္ဌာ သာဓုဇနပရမ္ပရာယ၊ သုတာ စ **ဦးနု** နာမ-ဓေယျဂ္ဂမဟာမစ္စပ္ပမုခေဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရေဟိ၊ သုတ္ဘာန တေ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ သမ္မန္တယိံသု စ "န ခေါ ပနေတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယေ မယံ ပုဗ္ဗကေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မရာဇူဟိ သမနုဂ္ဂဟိတဿ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ပရိဟာနိကာရဏံ ပဿမာနာယေဝ အဇ္ဈုပေက္ခိတ္ဘာ အပ္ပေါဿုက္ကာ ဝိဟရေယျာမ၊ ယံနူန မယံ သာသနောပကာရုပါယေ သမ္ပာဒေတွာ ဝိသေသတော စ အာဓုနိကပါဝစန-ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနေ သံသယဋ္ဌာနိယေ ပမာဒလေခပါဋ္ဌေ သံသောဓေတု-ကာမာနံ မဟာထေရာနံ အဇ္ဈာသယံ ပရိပူရေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနုဂ္ဂဏ္ဍေယျာ-မာ''တိ၊ အထ တေ သဗ္ဗေပိ သာသနာနုဂ္ဂဟာယ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ အဟေသုံ။

အနုဂ္ဂဟိတုကာမေဟိပိ စ တေဟိ န သက္ကာ အာဏာယ ကာတုံ ဝိနာ မဟာဇနစ္ဆန္ဒသဉ္ဇာတောပဒေသေန။ မဟာဇနပ္ပတိနိဓိဘူတာ ဟိ ဧတရဟိ မရမ္မိကာ ရာဇာနော၊ ဥပဒေသော စ သန္ဆာဂါရသမိတိယံ မဟာဇနပ္ပတိ-နိဓိဘူတာနံ မတိသဇီဝါနံ ဆန္ဒေနေဝ သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟာယ သန္ဆာဂါရသမိတိယံ ဧကံ ဓမ္မုပဒေသံ ပညာပေတွာ **ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိ** နာမ မဟာသမိတိ သမုဋ္ဌာပိတာ။ တဿာ ခေါ ပန သမိတိယာ သဘာပတိ ဟောတိ သတိုးသိရီသုဓမ္မောပါဓိဓာရီ **ဆာဦးသွင်**ဝှယော မဟာသေဋ္ဌိ၊ ဥပ-သဘာပတိ ပန သတိုးသိရီသုဓမ္မောပါဓိဓာရီယေဝ **ဦးသိမ်းမောင်**ဝှယော ပဓာနဥ္ဇဝိနိစ္ဆယမန္ဒိရမှိ မဟာက္ခဒဿာဓိပတိ၊ သဗ္ဗကမ္မဝိဓာယကော ပန

ဟိတဓရော သတိုးမဟာသရေစည်သူပါဓိကော **ဦးချန်ထွန်း**ဝှယော ဥပဒေ-သိကာဓိပတိပဓာနနီတိဝေဒိမဟာမန္တီ။ ဘဏ္ဍုပြဒကော ပန ရဋ္ဌိဿရာနံ ပတိနိဓိဘူတော **ဦးဝင်း** နာမဓေယျော သာသနဋ္ဌာနိကမဟာမတ္တော။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ "ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ သမုဋ္ဌာ-ပိတာယံ သမိတိ၊ တဒတ္ထမိဒါနိ ဝိသေသတော ကာဟာမာ"တိ မရမ္မရဋ္ဌေ-ဘိပါကဋဂုဏသမုဒယသမုဒိတေ တတ္ထ တတ္ထ ပဓာနနာယကဘူတေ ပရော-ပဏ္ဍာသမဟာထေရေ ဒီဃဒဿိနော နိမန္တိယ ဧဝမာရောစေသုံ "အယံ ဘန္တေ အမှာကံ ဗုဒ္ဓသာသနမဟာသမိတိ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟတ္ထာယေဝ ရဋ္ဌိဿရာနံ ဓမ္မုပဒေသေန သမုဋ္ဌာပိတာ၊ သစေဒါနိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကတ္ဟာ သာသနံ ပဂ္ဂဏ္ဟိတုံ ယုဇ္ဇေယျ၊ မဟာထေရာ စ တထာ ကာတုမိစ္ဆေယျုံ၊ ဝိဿတ္ထာဝ ဘန္တေ ကရောန္တု၊ မယံ တတ္ထ ကာယဉ္ဉဏပစ္စယဗလေဟိ နိရဝသေသံ ဗျာဝဋာ ဘဝိဿာမာ"တိ။

အထ ခေါ တေ မဟာထေရာ "ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကရိဿာမာ"တိ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ ဧဝံ ပတိဝေဒေသုံ "ကတ္တဗ္ဗာယေဝေသာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ နေသာ နု ကတ္တဗ္ဗာ၊ တသ္မာ မယံ ဒါနိ ပိဋကပေါတ္ထကာနိ ပဉ္ဇမသင်္ဂီတိသိလာလေခါယ သမာ-နေတ္ဟာ တာနိယေဝ သရိရံ ကတ္ဟာ ပါဋ္ဌိသံသောဓနပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကဿာမ၊ ယာယ အာဓုနိကပေါတ္ထကေသု ပရမ္ပရာပရိဝတ္တနဝသေန သဉ္ဇာတာ ပမာဒ-လေခပါဌာ စ နိရာကရီယိဿန္တိ၊ ဝိသောဓိတဉ္ဇ သုပရိသုဒ္ဓံ ပါဝစနမူလံ လဘိတ္ဟာ တံ မုဒ္ဓါပေတ္ဟာ သကလလောကေ နာနာရဋ္ဌေသု နာနာဒေသေသု ဗျာပနဝသေန ဗုဒ္ဓသာသနဿ စိရဋ္ဌိတိ စ သာဓိယိဿတိ၊သဗ္ဗေ စ ထေရဝါဒိကာ ရဋ္ဌာ မရမ္မရဋ္ဌသဟိတာ ဧကတော ဟုတ္ဟာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အဘူတပုဗ္ဗပဂ္ဂဟေန ပဂ္ဂဏ္ဟိတုံ လဘိဿန္တိ၊ သာ စ ပုရိမိကာ ပဉ္ဇ သင်္ဂီတိယော ဥပနိဓာယ **ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ** နာမ ဘဝိဿတိ၊ ဟဉ္ဇ သဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗဟူနိ ပနေတ္ထ အာဝဿကကိစ္စာနိ ပဋိကစ္စေဝ သမာဒပေတဗ္ဗာနိ တုမှာကမာယတ္တာနိ၊ တသ္မာ သင်္ဂီတိကာလ-ဝဝတ္ထာနာဒိကိစ္စံ တုမှာကံယေဝ ဘာရော ဟောတူ"တိ။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ သာသနပါလကာနံ မဟာထေရာနံ ဆန္ဒဉ္ဇ ရုစိဉ္ဇ သမာဒါယ ဩဝါဒဉ္ဇ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္ဟာ ထေရာနံ စေဝ အတ္တနော စ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနံ ပရိနိဋ္ဌာနသမယံ သလ္လက္ခေတ္ဟာ "အယံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနတော စတုဿတာဓိကာနံ ဒ္ဝိန္နံ ဝဿသဟဿာနမုပရိ

အဌနဝုတိမေ ဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိတော ပဌာယ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ ဒွေ စ ဝဿာနိ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပဉ္စန္ဒံ စ သာသနဝဿသဟဿာနမုပနုဝဿေ ဝေသာခ-ပုဏ္ဏမိယံယေဝ ပရိနိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ"တိ သင်္ဂီထိကာလံ ဝဝတ္ထပေသုံ။

တတော ပဌာယ စ တေ ပုနပ္ပုနံ သန္ဒိပတိတ္ဝာ သမ္မန္တယိတ္ဝာ သင်္ဂီတိယာ ပုဗ္ဗကိစ္စေသု နိရန္တရံ ဗျာဝဋာ ဟောန္တိ၊ "မဟန္တံ ခေါ ဇိနသာသနံ မဟတိယာယေဝေတံ ပူဇာယ ပူဇနီယ"န္တိ မန္တ္ဝာ တေဟိ ကာရာပိတာနိ မဟန္တမဟန္တာနိ သာသနမန္ဒိရာနိ၊ တတ္ထ သင်္ဂီတိ ကုရုမာနဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သုခသန္ဒိသဇ္ဇတ္ထံ သန္ဒိပါတဌာနဘူတံ မဟန္တံ သင်္ဂီတိမန္ဒိရံ ရန်ကုန် နာမ ရာဇ-ဓာနိယံ **သိရီမင်္ဂလ**တ္ထလေ **ကမ္ဘာအေး** (လောကသာမ) နာမကဿ စေတိယဿ အာသန္ဒေ သေလပဗ္ဗတဂုဟာဝေသေန ကာရာပိတံ တိဘူမကံ ပါယသော သိလာဇ္ဇဌကာယောမယံ၊ ဧဝံ မဟန္တမ္ပေတံ ဧကသံဝစ္ဆရေနေဝ ပရိနိဋ္ဌာပိတံ ဇ္ဇဒ္ဓိယာ မညေ နိမ္မိတံ၊ တဉ္စ ဗဟိ ဌတ္ဝာ အပေက္ခတံ သယံဇာတသေလပဗ္ဗတော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အန္တော ပဝိသိတ္ဝာ သြလောကယတံ ပန သြလောကိတော-လောကိတဌာနတော ဒဿနီယံ ပါသာဒိကံ ရမဏီယံ အတိတ္တိကရမေဝ ဟုတ္ဝာ ဒေဝဝိမာနမိဝ ခါယတိ။ တဿ ပနာဝိဒူရေ အနုတေယျာနံ သင်္ဂီတိကာရ-ဘိက္ခုသဟဿာနံ နိဝါသပ္ပဟောနကာ စတ္တာရော ဇ္ဇဌကမယာ မဟာပါသာဒါ စေဝ ဇ္ဇဌကမယာယေဝ ဘောဇနမဟာသာလာ စ မဟာသီမာပါသာဒါ-ဒယော စ မုဒ္ဒဏယန္တသာလာ စ တထေဝ ကာရာပိတာ။

မဟာထေရာပိ စ "သင်္ဂီတိကိစ္စံ နာမ ထေရာဓေယျံ၊ ထေရာနံ သြဝါဒေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ၊ န ဝိနာ တေန၊ တသ္မာ ဘိက္ခုသံဃဿ စေဝ ဥပါသကာနဉ္စ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓမောဝါဒံ ဒါတုံ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ သြဝါဒဒါယကသံဃသဘာယပီ"တိ မရမ္မရဌဓဇူပမေ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါဓိဓာရိနော စ ရဌ္ဌောဝါဒါစရိယသမ္မတေ စ ရဌ္ဌဝိနယဓရသမ္မတေ စ အညေ စာဘိပါကဋဂရုဘာဝနီယာဒိဂုဏဂဏ-သမင်္ဂိနောတိ ပရောသတံ နာယကမဟာထေရေ ဥစ္စိနိတ္ဝာ "ဆဌသင်္ဂီတိ-သြဝါဒါစရိယသံဃနာယကသဘံ" နာမေကံ ပဓာနမဟာသံဃသဘံ ပတိဌာ-ပေသုံ၊ တေ စ နာယကမဟာထေရာ သမ္ဗုဒ္ဓဝစနရတနာကရပါရဂေ ဝိဝိဓ-သတ္ထန္တရဂဟနာသင်္ဂစာရိနေ ထေရာနုထေရေ ပဉ္စဝီသတိမတ္တေ သမုစ္စိနိတ္ဝာ "ဆဌသင်္ဂီတိဓုရန္ဓရသဘာ"တိ စ သမ္မန္ဒိတ္ဝာ တဿာ သဘာယ ဘာရံ နိယျာ-တေသုံ သဗ္ဗာနိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓကိစ္စာနိ သံဝိဒဟိတုံ။ တေ စ သင်္ဂီတိဓုရန္ဓရ-သဘိကာ ထေရာ သကလမရမ္မရဌေ **ညောင်ရမ်းဆရာတော်**တိ အဘိပါကဋံ "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတော" ပါဓိနာ စေဝ "အဘိဓဇမဟာရဌဂုရူ" ပါဓိနာ စာတိ

ဒ္ဒိဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရသမပ္ပိတောပါဓိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ အာသီတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ သဋ္ဌိဝဿံ "ဘဒန္တရေဝတံ" နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတ္ဝာ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ စေဝ နာနာသတ္ထေသု စ ကောဝိဒေ ဓမ္မာစရိယ-ကဝိပဒပ္ပတ္တေ ဘိက္ခူ ဥစ္စိနိတ္ဝာ အဋ္ဌဒသာဒိဝဂ္ဂဝသေန ပရောသတံ ပါဋိ-ဝိသောဓကဝဂ္ဂေ စေဝ သမ္မဟုလေ စ ပဋိဝိသောဓကဝဂ္ဂေ ဗန္ဓာပေတ္ဝာ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနေဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုပရိသုဒ္ဓတ္တံ ပဋိပါပေတ္ဝာ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကာတုမာရဘိံသု၊ ယထာ တံ ပေါရာဏကသင်္ဂီတိကာရာ။

ဧဝဉ္ဇ ပန အာရဘီယမာနေသု သင်္ဂီတိပုဗ္ဗကိစ္စေသု တေဟိ သင်္ဂီတိဓုရန္ဓရ-သဘိကမဟာထေရေဟိ တိပိဋကပရိယတ္တိသံသောဓနကိစ္စံ သမ္ပာဒေတုံ ပိဋက-ပေါတ္ထကာနိ အနေကဘာဂေ ကတ္ဝာ မရမ္မိကာနံ ယထာဝုတ္တပါဋိဝိသောဓက-ဝဂ္ဂါနံ ဝိသုံ ဝိသုံ နိယျာတိတာနိ၊ န ကေဝလဉ္ဇ မရမ္မိကာနမေဝ၊ အပိ စ ခေါ သီဟဋ္ဌသျာမကမ္ဘောဇလာဝေါသခ်ါတေသု ရဋ္ဌန္တရေသုပိ ပဓာနပါမောက္ခဘာဝ-မာပန္ဒာနံ ဝိဘာဝိပ္ပဝရပဒပ္ပတ္တာနံ သံဃရာဇသံဃနာယကမဟာထေရာနံ စ သန္တိကံ ပဟိတာနိ ဝိသောဓနာယ၊ ဧဝမေတာနိ ပမာဒခလိတာဓိကပရိဘဋ္ဌ-ပါဌာနံ နိရာကရဏဝသေန ဝိသောဓိတာနိ စေဝ ပဋိဝိသောဓိတာနိ စ၊ အထ တာနိ အနေကဝါရဝိသောဓနေန သုဝိသောဓိတာနိ သုပရိသုဒ္ဓါနိ ဗုဒ္ဓသာသနမုဒ္ဒဏယန္တာလယေ သမပ္ပိတာနိ သုဋ္ဌု မုဒ္ဒါပနာယ။

ဧဝံ သမပ္ပေတ္ဝာပိ စ တေဟိ သင်္ဂီတိဓုရန္ဓရသဘိကမဟာထေရဝရေဟိ "အပ္ပေဝ နာမေတ္ထ ဧဝံ သုဝိသောဓိတေပိ သိယာ အဝသိဋ္ဌော ကောစိပိ ဒေါသော၊ မုဒ္ဒဏကမ္မကရာနံ ဝါ ဒုဋ္ဌပိတံ၊ တဿပိ သဗ္ဗဿ ဝိသောဓနာယ ဘဝိတဗ္ဗမေဝ ဩသာနသောဓေယျပတ္တပါဌကေဟိပိ"တိ သမ္ပဿမာနေဟိ သနိကာယမ္ဓရပုဏ္ဏိန္ဒုသက်ာသာနံ လဒ္ဓဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတာဒိပဏ္ဍိစ္စပဒါနံ ပါဝစ-နေတရသတ္ထပါရဂါနံ "စတုန္ဒဉ္ဇ မရမ္မိကာနံ ဧကဿ စ လက်ာဒီပိကဿာ"တိ ပဉ္ဇန္ဒံ မဟာထေရာနံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တပါဌကသမ္မုတိ ဒိန္ဒာ၊ "ယထာတြ န ကောစိပိ ဒေါသော ပညာယေထ၊ ယထာ စ တံ ဩလောကယတံ ပရိဗျတ္တံ သုဝိညေယျမဿ၊ ဧဝမောသာနသောဓေယျပတ္တံ ဝိစိနိတ္ဝာ သောဓေန္တူ"တိ စ နေသံ ဘာရော ကတော။

လဒ္ဓသမ္မုတိကာ စ တေ ပဉ္ဇ မဟာထေရာ မူလသောဓေယျပတ္တပါဌကေဟိ ဂဟဋ္ဌပဏ္ဍိတေဟိ စေဝ ဓမ္မာစရိယဘိက္ခုပဏ္ဍိတေဟိ စ အနေကဝါရံ ပရိသောဓိတံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တံ ပဋိဝိသောဓိတမူလပေါတ္ထကေန စေဝ

အညေဟိ သဒေသဒေသန္တရိကပါဝစနပေါတ္ထကေဟိ စ ဝိဝိဓျောကရဏာ-ဒိသတ္ထေဟိ စ ပုနပ္ပုနံ သံသန္ဒေတ္ဝာ သုဝိသဒပရိဗျတ္တကဏ္ဍဝါရဝါကျစ္ဆေဒ-သင်္ကေတတဉ္ဆ သမ္ပာပေတ္ဝာ မဟတာ ပရိဿမေန ဩသာနသောဓနမကံသု။ ဧဝမိဒံ ပိဋကဝရံ ထေရဝါဒီနေကာယိကဝိဗုဓပ္ပမုခါနံ သတ္ထာဂမရတနာ-လယသာရဂါဟီနံ ဝေယျာကရဏကေသရီနံ အစ္စန္တနိမ္မလဉာဏဝါရိနာ ပရိ-ဓောဝိတံ၊ တံ ဝိဗုဓပ္ပဝရေကဂေါစရံ ဝိမုတ္တိရသဿာဒဘာဂိ ဟုတ္ဝာ စိရံ ဝိလသတံ၊ သကလောပိမိနာ လောကော သဒ္ဓမ္မနိရတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရာ-ယဏော ဘဝတန္တိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

၁။ မူလကံ ပရိယတ္တီဝ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။
ပရိယတ္တိပ္ပမာဏာ ဟိ၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မသဏ္ဌိတိ။

၂။ တသ္မာ တံ ရက္ခိတုံ ထေရာ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။
ရာဇာနော ဥပနိဿာယ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟေ။

၃။ **ပဌမံ** ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ **အဇာတသတ္တု**ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ကတ္ဝာန၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၄။ **ဒုတိယံ** တု တထာ ကတ္ဝာ၊ **ကာလာသောကဿ** ရာဇိနော။
ကာလေ တမုပနိဿာယ၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၅။ **တတိယံ**ပိစ ကတ္ဝာန၊ **ဓမ္မာသောကဿ** ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ဗုဒ္ဓဿ၊ သာသနံ အဘိပါလယုံ။

၆။ **စတုတ္ထိံ** ပန လင်္ကာယံ၊ **ဝဋ္ဌဂါမဏိ**ရာဇိနော။
ကာလမှိ ပေါတ္ထကာရုဋ္ဌံ၊ ကတ္ဝာန ပါလယုံ တထာ။

၇။ ဣမသ္မိံ မရမ္မရဋ္ဌေပိ၊ **မင်းတုန်း**နာမ နရာဓိပံ။
ရဇ္ဇံ သမနုသာသန္တံ၊ ရတနတ္တယမာမကံ။

၈။ သန္ဒိဿာယ မဟာထေရာ၊ ထိရသီလာ ဂုဏာကရာ။
ပဉ္ဆမိံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရောန္တာ သာသနဋ္ဌိတိံ။

၉။ ပတ္ထယန္တာ လိခါပေတ္ဝာ၊ သိလာပဋ္ဌေသု ပေဋကံ။
ဗျာယာမေန မဟန္တေန၊ ပါလယုံ ဇိနသာသနံ။

၁၀။ ဣတ္ထံ ပုရာ မဟာထေရာ၊ ရာဇာနော စာပိ ဓမ္မိကာ။
သာသနံ ပရိပါလေသုံ၊ ဇိဝိတံ ဝိယ အတ္တနော။

၁၁။ တထာပိ ခလိတာဒါနိ၊ ဒိဿန္တိ ပိဋကတ္တယေ။
ပရမ္မရာယ လေခါယ၊ သဗ္ဗာတာ မုဒ္ဓဏောန စ။

၁၂။ ဒိသ္ဝာန တေ မဟာထေရာ၊ ဝါစေန္တာဝ တိပေဋကံ။
ဝုစ္စမာနနယေနေဝံ၊ စိန္တေသုံ မန္တယိ'သု စ။

၁၃။ "ကတ္တာန သာဓုကံ ဂန္ထ- သုဒ္ဓိကံ သာသနာယုကံ။
ယံန္နန ဓမ္မသင်္ဂီတိ'ံ၊ ကရေယျာမ မယံ" ဣတိ။

၁၄။ ဧတမတ္ထံ သုဏိတ္ဝာန၊ **ဠီးနု** နာမ မဟာသယော။
မရမ္မဝိသယေ **အရ- မဟာမစ္စ**ဓုရန္ဓရော။

၁၅။ "သာသနာယတ္တကိစ္စာနိ၊ သမ္ပာဒေန္တာ ဝိသေသတော။
သင်္ဂီတိယဿ ထေရာနံ၊ သမ္ပူရေန္တာ မနောရထံ။

၁၆။ ယထာ ရက္ခိ'သု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထာ မယံ။
သံရက္ခေယျာမ သမ္မဒ္ဓ- သာသနံ" ဣတိ စိန္တိယ။

၁၇။ မဟာမစ္စေဟိ အညေဟိ၊ သင်္ဃမေဟိ စ မန္တိယ။
သုပ္ပတိဋ္ဌာပယိတ္ဝာန၊ **ဗုဒ္ဓသာသန**သင်္ဃံ။

၁၈။ မဟာထေရာနမာဒါယ၊ ဆန္နံ ဣဓ နိဝါသိနံ။
အညေသု သီဟဠာဒီသု၊ ဝိဒေသေသု စ ဝါသိနံ။

၁၉။ ကာရေတ္ဝာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ'ံ၊ သောဓေတ္ဝာ သဒ္ဓါသာသနံ။
ပဂ္ဂဟတ္ထာယ သဒ္ဓမ္မံ၊ ကရံ ဒဠ္ဠပရက္ကမံ။

၂၀။ **သီရီမင်္ဂလ**ဝိချာတေ၊ ထလသ္မိ'ံ ပဝရေ သုဘေ။
စေတိယဿာဝိဒူရမ္ဟိ၊ **ကမ္မာဘေး** ဣတိသညိနော။

၂၁။ ဂုဟာဝေသေန ကာရေတ္ဝာ၊ မဟာသင်္ဂီတိမန္ဒိရံ။
အာဝါသာဒိဠ္ဟ ဘိက္ခူနံ၊ ကာရေသိ မုဒ္ဓဏာလယံ။

၂၂။ ဂန္ထသံသောဓနံ ဓမ္မ- သင်္ဂီတိယာ တု ပဏ္ဍိတာ။
မဟာထေရဝရာကံသု၊ သတိမန္တာ ပုနပ္ပုနံ။

၂၃။ မုဒ္ဓါပေန္တေ စ ပဿိတ္ဝာ၊ မဟာထေရေဟိ ပဋ္ဌဟိ။
သောဓေယျပတ္တမောသာနံ၊ နိမ္မလတ္တံ သုပါဒိတံ။

၂၄။ သုနိမ္မလံ ပါဝစနံ၊ ဝိမုတ္တိသုခဒံ ဇဒံ။
သုဒ္ဓ၊ မုဒ္ဓါဝိတံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗလောကတ္ထသိဒ္ဓိယာ။

၂၅။ ယထာ သင်္ဂီတိယော ပုဗ္ဗေ၊ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိ်။
ပတ္ထယန္တာ ပဝတ္တေသုံ၊ မဟာထေရာ မဟိဒ္ဓိကာ။

၂၆။ တထေဝ **ဆဋ္ဌိ**် ဓမ္မ-သင်္ဂီတိ် မရမ္မမဏ္ဍလေ။
မဟာထေရာ ပဝတ္တေန္တိ၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမိနော။

၂၇။ စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော၊ အသဒ္ဓမ္မော ဝိနဿတု။
သဒ္ဓမ္မဂရုနော နိစ္စံ၊ ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနောတိ။

၂၄၉၀-ဗုဒ္ဓဝဿေ

သင်္ကေတဝိညာပနံ

သီ = သီဟဠပေါတ္ထကေ ဒီဃမာနပါဌော။

က-သီ = ကတ္ထစိ သီဟဠပေါတ္ထကေ····။

သျာ = သျာမပေါတ္ထကေ····။

ကံ = ကမ္ဗောဇပေါတ္ထကေ····။

ဇ္ဂ = ဇ္ဂဂ်လိသပေါတ္ထကေ····။

က = ကတ္ထစိ မရမ္မပေါတ္ထကေ····။

ဋ္ဌ = အဋ္ဌကထာ။

? = "သီယာ နုခေါ ပေရာဏပါဌော"တိ တတ္ထိတပါဌော။

ကေကနိပါတပါဠိ

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
၁-ရူပါဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁
၂-နိဝရဏပဟာနဝဂ္ဂ	....	....	၂
၃-အကမ္မနိယဝဂ္ဂ	....	....	၄
၄-အဒန္တဝဂ္ဂ	....	....	၆
၅-ပဏိဟိတအစ္ဆဝဂ္ဂ	....	....	၇
၆-အစ္ဆရာသင်္ဃာတဝဂ္ဂ	....	....	၉
၇-ဗိရိယာရမ္ဘဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၁
၈-ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၂
၉-ပမာဒါဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၄
၁၀-ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂ	....	....	၁၆
၁၁-အဓမ္မဝဂ္ဂ	....	....	၁၉
၁၂-အနာပတ္တိဝဂ္ဂ	....	....	၂၀
၁၃-ကေဝဋ္ဋလဝဂ္ဂ	....	....	၂၁
၁၄-တေဘဋ္ဌဝဂ္ဂ (၁-၇)	....	....	၂၃-၂၇
၁၅-အဒ္ဓာနပါဠိ (၁-၃)	....	....	၂၈-၃၀
၁၆-ကေဓမ္မပါဠိ (၁-၄)	....	....	၃၂-၃၇
၁၇-ပဿာဒကရဓမ္မဝဂ္ဂ	....	....	၄၀
၁၈-အပရအစ္ဆရာသင်္ဃာတဝဂ္ဂ	....	....	၄၁
၁၉-ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂ	....	....	၄၄
၂၀-အမတဝဂ္ဂ	....	....	၄၇

ကေကနိပါတပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုကနိပါတပါဠိတော်

မာတိကာ စာမျက်နှာ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ကမ္မကရဏဝဂ္ဂ

၁-ဝဇ္ဇသုတ္တ ၄၉
၂-ပဓာနသုတ္တ ၅၁
၃-တပနီယသုတ္တ ၅၁
၄-အတပနီယသုတ္တ ၅၁
၅-ဥပညာတသုတ္တ ၅၂
၆-သညောဇနသုတ္တ ၅၂
၇-၁၀-ကဏ္ဍသုတ္တာဒီနိ ၅၃
၂-အဓိကရဏဝဂ္ဂ ၅၄
၃-သမစိတ္တဝဂ္ဂ ၆၀
၄-ဗာလဝဂ္ဂ ၆၂
၅-ပရိသဝဂ္ဂ ၇၀

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ ၇၆
(၇) ၂-သုခဝဂ္ဂ ၇၉
(၈) ၃-သနိမိတ္တဝဂ္ဂ ၈၀
(၉) ၄-ဓမ္မဝဂ္ဂ ၈၁
(၁၀) ၅-ဗာလဝဂ္ဂ ၈၂

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ္ဂ ၈၆
(၁၂) ၂-အာယာစနဝဂ္ဂ ၈၇
(၁၃) ၃-ဒါနဝဂ္ဂ ၉၀

မာတိကာ စာမျက်နှာ

(၁၄) ၄-သန္ထဝရဝဂ္ဂ ၉၁
(၁၅) ၅-သမာပတ္တိဝဂ္ဂ ၉၃
၁-ကောဓပေယျာလ ၉၅
၂-အကုသလပေယျာလ ၉၆
၃-ဝိနယပေယျာလ ၉၇
၄-ရာဂပေယျာလ ၉၈

ဒုကနိပါတပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

တိကနိပါတပါဠိ

မာတိကာ			ပိုဋ္ဌက်
၁-ပဌမပဏ္ဏာသက			
၁-ဗာလဝဂ္ဂ			
၁-ဘယသုတ္တ	....	....	၉၉
၂-လက္ခဏသုတ္တ	....	....	၁၀၀
၃-စိန္တီသုတ္တ	...	....	၁၀၀
၄-အစ္စယသုတ္တ	....	....	၁၀၁
၅-အယောနိသောသုတ္တ	....	....	၁၀၁
၆-၁၀-အကုသလသုတ္တာဒီနိ	....	....	၁၀၂-၃
၂-ရထကာရဝဂ္ဂ			
၁-ဥတသုတ္တ	....	....	၁၀၄
၂-သာရဏီယသုတ္တ	....	....	၁၀၅
၃-အာသံသသုတ္တ	....	....	၁၀၆
၄-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ	....	....	၁၀၇
၅-သစေတနသုတ္တ	....	....	၁၀၉
၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ	....	....	၁၁၁
၇-အတ္တဗျာဗာဓသုတ္တ	....	....	၁၁၂
၈-ဒေဝလောကသုတ္တ	....	....	၁၁၃
၉-၁၀-ပါပဏိကသုတ္တာနိ	....	....	၁၁၃-၄
၃-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ			
၁-သမိဒ္ဓသုတ္တ	....	....	၁၁၆
၂-ဂိလာနသုတ္တ	....	....	၁၁၈
၃-သခ်ါရသုတ္တ	....	....	၁၂၀
၄-ဗဟုကာရသုတ္တ	....	....	၁၂၁
၅-ဝဇိရူပမသုတ္တ	....	....	၁၂၁

မာတိကာ			ဒိဋ္ဌက်
၆-သေဝိတမ္မသုတ္တ	....	....	၁၂၂
၇-ဇိဂုစ္ဆိတမ္မသုတ္တ	....	....	၁၂၄
၈-ဂူထဘာဏီသုတ္တ	....	....	၁၂၅
၉-အန္ဓသုတ္တ	....	....	၁၂၆
၁၀-အဝကုဇ္ဇသုတ္တ	....	....	၁၂၈
၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ			
၁-သဗြဟ္မကသုတ္တ	....	....	၁၃၀
၂-အာနန္ဒသုတ္တ	....	....	၁၃၁
၃-သာရိပုတ္တသုတ္တ	....	....	၁၃၂
၄-နိဒါနသုတ္တ	....	....	၁၃၃
၅-ဟတ္ထကသုတ္တ	....	....	၁၃၅
၆-ဒေဝဒူတသုတ္တ	....	....	၁၃၇
၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တ	....	....	၁၄၁
၈-ဒုတိယစတုမဟာရာဇသုတ္တ	....	....	၁၄၃
၉-သုခုမာလသုတ္တ	....	....	၁၄၃
၁၀-အာဓိပတေယျသုတ္တ	....	....	၁၄၆
၅-ဂိရိဝဂ္ဂ			
၁-သမ္မာဒိဘာဝသုတ္တ	....	....	၁၄၈
၂-တိဋ္ဌာနသုတ္တ	....	....	၁၅၉
၃-အတ္ထဝသသုတ္တ	....	....	၁၅၉
၄-ကထာပဝတ္တိသုတ္တ	....	....	၁၅၉
၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တ	....	....	၁၅၉
၆-သီလဝန္တသုတ္တ	....	....	၁၆၀
၇-သခ်္ခတလက္ခဏသုတ္တ	....	....	၁၆၀
၈-အသခ်္ခတလက္ခဏသုတ္တ	....	....	၁၆၀
၉-ပဗ္ဗတရာဇသုတ္တ	....	....	၁၆၀
၁၀-အာတပ္ပကရဏီယသုတ္တ	....	....	၁၆၁
၁၁-မဟာစောရသုတ္တ	....	....	၁၆၂

မာတိကာ စဉ်ကဲ့

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-၂-ဒွေဗြာဟ္မဏသုတ္တာနိ ၁၅၄-၅
၃-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တ ၁၅၅
၄-ပရိဇုဏ္ဏကသုတ္တ ၁၅၇
၅-နိဇ္ဇုတသုတ္တ ၁၅၈
၆-ပလောကသုတ္တ ၁၅၉
၇-ဝဇ္ဇဂေါတ္တသုတ္တ ၁၆၁
၈-တိကဏ္ဏသုတ္တ ၁၆၃
၉-ဇာဏုဿောဏိသုတ္တ ၁၆၆
၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တ ၁၆၈

(၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တ ၁၇၄
၂-ဘယသုတ္တ ၁၇၈
၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တ ၁၈၁
၄-သရဘသုတ္တ ၁၈၅
၅-ကေသမုတ္တိသုတ္တ ၁၈၉
၆-သာဠှသုတ္တ ၁၉၄
၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တ ၁၉၇
၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တ ၁၉၉
၉-အကုသလမူလသုတ္တ ၂၀၂
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ ၂၀၆

(၈) ၃-အာနန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ဆန္နသုတ္တ ၂၁၆
၂-အာဇီဝကသုတ္တ ၂၁၈
၃-မဟာနာမသက္ကသုတ္တ ၂၂၀

မာတိကာ　　စဉ်ကဲ့

၄-နိဂဏ္ဌသုတ္တ ၂၂၁
၅-နိဝေသကသုတ္တ ၂၂၃
၆-၇-ဘဝသုတ္တာဒိ ၂၂၄-၅
၈-သီလမ္မတသုတ္တ ၂၂၅
၉-ဂန္ဓာတသုတ္တ ၂၂၆
၁၀-စုဠနိကာသုတ္တ ၂၂၇

(၉) ၄-သမဏဝဂ္ဂ

၁-သမဏသုတ္တ ၂၃၀
၂-ဂဒြဘသုတ္တ ၂၃၀
၃-ခေတ္တသုတ္တ ၂၃၁
၄-ဝဇ္ဇီပုတ္တသုတ္တ ၂၃၁
၅-သေက္ခသုတ္တ ၂၃၂
၆-၈-သိက္ခာသုတ္တာဒိ ၂၃၃-၅
၉-၁၀-သိက္ခတ္တယသုတ္တာဒိ ၂၃၆
၁၁-သင်္ဃဝါသုတ္တ ၂၃၈

(၁၀) ၅-လောကကပလ္လဝဂ္ဂ

၁-အစ္ဆာယိကသုတ္တ ၂၄၁
၂-ပဝိဝေကသုတ္တ ၂၄၂
၃-သရဒသုတ္တ ၂၄၄
၄-ပရိသာသုတ္တ ၂၄၅
၅-၇-အာဇာနီယသုတ္တာဒိ ၂၄၆-၈
၈-ပေါတ္ထကသုတ္တ ၂၄၉
၉-လောကကပလ္လသုတ္တ ၂၅၀
၁၀-ပံသုဓောဝကသုတ္တ ၂၅၁
၁၁-နိမိတ္တသုတ္တ ၂၅၈

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-သမ္ဘောဝဝဂ္ဂ

မာတိကာ			စာမျက်နှာ
၁-ပုဗ္ဗေဝသမ္ဘောဓသုတ္တ	....	....	၂၆၁
၂-၃-အဿာဒသုတ္တ	....	....	၂၆၁-၂
၄-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တ	....	....	၂၆၃
၅-ရဏ္ဍသုတ္တ	....	....	၂၆၃
၆-အတိတ္တိသုတ္တ	....	....	၂၆၃
၇-အရက္ခိတသုတ္တ	....	....	၂၆၄
၈-ဗျာပန္နသုတ္တ	....	....	၂၆၅
၉-၁၀-နိဒါနသုတ္တာဒိ	....	....	၂၆၆-၇

(၁၂) ၂-အာပါယိကဝဂ္ဂ

၁-အာပါယိကသုတ္တ	....	....	၂၆၉
၂-ဒုလ္လဘသုတ္တ	....	....	၂၆၉
၃-အပ္ပမေယျသုတ္တ	....	....	၂၆၉
၄-အာနေဉ္ဇသုတ္တ	....	....	၂၇၀
၅-ဝိပတ္တိသမ္ဘဒါသုတ္တ	....	....	၂၇၁
၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ	....	....	၂၇၃
၇-ကမ္မနိဿုတ္တ	....	....	၂၇၄
၈-၉-သောစေယျသုတ္တာဒိ	....	....	၂၇၅
၁၀-မောနေယျသုတ္တ	....	....	၂၇၆

(၁၃) ၃-ကုသိနာရဝဂ္ဂ

၁-ကုသိနာရသုတ္တ	....	....	၂၇၇
၂-ဘဏ္ဍုသုတ္တ	....	....	၂၇၉
၃-ဂေါတမကစေတီယသုတ္တ	....	....	၂၈၀
၄-ဘရဏ္ဍုကာလာမသုတ္တ	....	....	၂၈၀
၅-ဟတ္ထကသုတ္တ	....	....	၂၈၂

မာတိကာ စာမျက်နှာ

၆-ကဋ္ဌဝိယသုတ္တ ၂၀၃
၇-၈-အနုရုဒ္ဓသုတ္တာဒိ ၂၀၄-၅
၉-ပဋိဆန္နသုတ္တ ၂၀၆
၁၀-လေခသုတ္တ ၂၀၆

(၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တ ၂၀၇
၂-ပရိသာသုတ္တ ၂၀၉
၃-မိတ္တသုတ္တ ၂၀၉
၄-ဥပ္ပါဒါသုတ္တ ၂၀၉
၅-၇-ကောသကမ္မလသုတ္တာဒီနိ ၂၉၀-၁
၈-အဿခဋ္ဌကံသုတ္တ ၂၉၁
၉-အဿပရဿသုတ္တ ၂၉၂
၁၀-အဿာဇာနီယသုတ္တ ၂၉၄
၁၁-၁၃-မောရနိဝါပသုတ္တာဒိ ၂၉၅

(၁၅) ၅-မဂ်လဝဂ္ဂ

၁-၄-အကုသလသုတ္တာဒီနိ ၂၉၆-၇
၅-၈-ခတသုတ္တာဒိ ၂၉၇-၈
၉-ဝန္ဒနာသုတ္တ ၂၉၈
၁၀-ပုဗ္ဗဏှသုတ္တ ၂၉၈

(၁၆) ၆-အဓိလကဝဂ္ဂ ၃၀၀

ဥဒ္ဒါနဂါထာ ၃၀၂

(၁၇) ၇-ကမ္မပထပေယျာလ ၃၀၂

ဥဒ္ဒါနဂါထာ ၃၀၄

(၁၈) ၈-ဈာနပေယျာလ ၃၀၄

ဥဒ္ဒါနဂါထာ ၃၀၆

တိကနိပါတပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုက္ကနိပါတပါဠိ

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂ

၁-အနုဗုဒ္ဓသုတ္တ ၃၀၇

၂-ပဗတိတသုတ္တ ၃၀၈

၃-၄-ခတသုတ္တာဒိ ၃၀၉-၁၀

၅-အနုသောတသုတ္တ ၃၁၁

၆-အပ္ပဿုတသုတ္တ ၃၁၂

၇-သောဘနသုတ္တ ၃၁၄

၈-ဝေဿာရဇ္ဇသုတ္တ ၃၁၅

၉-တဏှုပ္ပါဒသုတ္တ ၃၁၆

၁၀-ယောဂသုတ္တ ၃၁၇

၂-စရဝဂ္ဂ

၁-စရသုတ္တ ၃၁၉

၂-သီလသုတ္တ ၃၂၁

၃-ပဓာနသုတ္တ ၃၂၂

၄-သံဝရသုတ္တ ၃၂၃

၅-ပညတ္တိသုတ္တ ၃၂၄

၆-သောခုမ္မသုတ္တ ၃၂၄

၇-၉-အဂတိသုတ္တာဒိ ၃၂၅-၆

၁၀-ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ္တ ၃၂၆

၃-ဥရုဝေလဝဂ္ဂ

၁-၂-ဥရုဝေလသုတ္တာဒိ ၃၂၇-၃၀

၃-လောကသုတ္တ ၃၃၁

၄-ကာဠကာရာမသုတ္တ ၃၃၃

မာတိကာ			ပိဋက်
၅-မြဟ္မစရိယသုတ္တ	....	....	၃၃၄
၆-ကုဟသုတ္တ	....	....	၃၃၅
၇-သန္တုဋ္ဌိသုတ္တ	....	....	၃၃၅
၈-အရိယဝံသသုတ္တ	....	....	၃၃၆
၉-ဓမ္မပဒသုတ္တ	....	....	၃၃၇
၁၀-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တ	....	....	၃၃၈

၄-စက္ကဝဂ္ဂ

၁-စက္ကသုတ္တ	....	....	၃၄၁
၂-သင်္ဂဟသုတ္တ	....	....	၃၄၁
၃-သီဟသုတ္တ	....	....	၃၄၂
၄-ပသာဒသုတ္တ	....	....	၃၄၃
၅-ဝဿကာရသုတ္တ	....	....	၃၄၄
၆-ဒေါဏသုတ္တ	....	....	၃၄၆
၇-အပရိဟာနိယသုတ္တ	....	....	၃၄၈
၈-ပတိလီနသုတ္တ	....	....	၃၄၉
၉-ဥဇ္ဇယသုတ္တ	....	....	၃၅၁
၁၀-ဥဒါယီသုတ္တ	....	....	၃၅၂

၅-ရောဟိတဿဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိဘာဝနာသုတ္တ	....	....	၃၅၃
၂-ပဥ္ဍဗျာကရဏသုတ္တ	....	....	၃၅၅
၃-၄-ကောဓဂရုသုတ္တာနိ	....	....	၃၅၅-၆
၅-၆-ရောဟိတဿသုတ္တာနိ	....	....	၃၅၆-၈
၇-သုဝိဒူရသုတ္တ	....	....	၃၅၉
၈-ဝိသာခသုတ္တ	....	....	၃၆၀
၉-ဝိပလ္လာသသုတ္တ	....	....	၃၆၁
၁၀-ဥပက္ကိလေသသုတ္တ	....	....	၃၆၂

မာတိကာ ဝိဋ္ဌက်

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ပုညာဘိသန္ဒဝဂ္ဂ

၁-၂-ပုညာဘိသန္ဒသုတ္တာနိ ၃၆၅-၆
၂-၄-သံဝါသသုတ္တာနိ ၃၆၈-၇၀
၅-၆-သမဇီဝိသုတ္တာနိ ၃၇၂-၃
၇-သုပ္ပဝါသာသုတ္တ ၃၇၃
၈-သုဒတ္တသုတ္တ ၃၇၄
၉-ဘောဇနသုတ္တ ၃၇၅
၁၀-ဂိဟိသာမီစိသုတ္တ ၃၇၆

(၇) ၂-ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂ

၁-ပတ္တကမ္မသုတ္တ ၃၇၆
၂-အာနဏျသုတ္တ ၃၈၀
၃-ဗြဟ္မသုတ္တ ၃၈၁
၄-နိရယသုတ္တ ၃၈၂
၅-ရူပသုတ္တ (စတုပ္ပမာဏသုတ္တ) ၃၈၂
၆-သရာဂသုတ္တ ၃၈၃
၇-အဟိရာဇသုတ္တ ၃၈၃
၈-ဒေဝဒတ္တသုတ္တ ၃၈၅
၉-ပဓာနသုတ္တ ၃၈၅
၁၀-အဓမ္မိကသုတ္တ ၃၈၆

(၈) ၃-အာပဏ္ဏကဝဂ္ဂ

၁-ပဓာနသုတ္တ ၃၈၈
၂-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တ ၃၈၈
၃-သပ္ပုရိသသုတ္တ ၃၈၉
၄-၅-အဂ္ဂသုတ္တ ၃၉၀-၁

မာတိကာ စာမျက်နှာ

၆-ကုသိနာရသုတ္တ ၃၉၁
၇-အစိန္တေယျသုတ္တ ၃၉၂
၈-ဒက္ခိဏာသုတ္တ ၃၉၂
၉-ဝက္ကိဠိသုတ္တ ၃၉၃
၁၀-ကမ္မောဇသုတ္တ ၃၉၄

(၉) ၄-မဓုလဝဂ္ဂ

၁-၂-ပါဏာတိပါတသုတ္တာဒိ ၃၉၅
၃-၄-အဝဏ္ဏာရဟသုတ္တာဒိ ၃၉၆
၅-တမောတမသုတ္တ ၃၉၇
၆-သြဏတောဏတသုတ္တ ၃၉၈
၇-ပုဏ္ဏသုတ္တ ၃၉၉
၈-သံယောဇနသုတ္တ ၄၀၁
၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တ ၄၀၁
၁၀-ခန္ဓသုတ္တ ၄၀၂

(၁၀) ၅-ဆသုဝဂ္ဂ

၁-အသုရသုတ္တ ၄၀၃
၂-၄-သမာဓိသုတ္တာနိ ၄၀၄-၆
၅-ဆဝါလာတသုတ္တ ၄၀၇
၆-ရာဂဝိနယသုတ္တ ၄၀၈
၇-ဒိဋ္ဌိသန္တိသုတ္တ ၄၀၉
၈-၉-အတ္တဟိတသုတ္တဒွယံ ၄၁၁
၁၀-ပေါတလိယသုတ္တ ၄၁၃

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-ဝလာဟကဝဂ္ဂ

၁-၂-ဝလာဟကသုတ္တာနိ ၄၁၆-၇
၃-ကုန္တသုတ္တ ၄၁၈
၄-ဥဒကရဟဒသုတ္တ ၄၁၉

မာတိကာ			ဝိဋ္ဌက်
၅-အမ္ဗသုတ္တ	....	....	၄၂၁
၇-မူသိကသုတ္တ	....	....	၄၂၂
၈-ဗလီဗဒ္ဒသုတ္တ	....	....	၄၂၃
၉-ရုက္ခသုတ္တ	....	....	၄၂၄
၁၀-အာသီဝိသသုတ္တ	....	....	၄၂၅

(၁၂) ၂-ကေသိဝဂ္ဂ

၁-ကေသိသုတ္တ	....	....	၄၂၇
၂-ဇဝသုတ္တ	....	....	၄၂၈
၃-ပတောဒသုတ္တ	....	....	၄၂၉
၄-နာဂသုတ္တ	....	....	၄၃၁
၅-ဌာနသုတ္တ	....	....	၄၃၃
၆-အပ္ပမာဒသုတ္တ	....	....	၄၃၄
၇-အာရက္ခသုတ္တ	....	....	၄၃၅
၈-သံဝေဇနီယသုတ္တ	....	....	၄၃၅
၉-၁၀-ဘယသုတ္တဒွယံ	....	....	၄၃၆

(၁၃) ၃-ဘယဝဂ္ဂ

၁-အတ္တာနုဝါဒသုတ္တ	....	....	၄၃၆
၂-ဦမိဘယသုတ္တ	....	....	၄၃၈
၃-၄-နာနာကရဏသုတ္တဒွယံ	....	....	၄၄၁-၃
၅-၆-မေတ္တာသုတ္တဒွယံ	....	....	၄၄၃-၅
၇-၈-တထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တဒွယံ	....	....	၄၄၆-၇
၉-၁၀-အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ္တာဒိ	....	....	၄၄၈-၉

(၁၄) ၄-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သံယောဇနသုတ္တ	....	....	၄၅၀
၂-ပဋိဘာနသုတ္တ	....	....	၄၅၂
၃-ဥရ္ဆဋိတညူသုတ္တ	....	....	၄၅၂
၄-ဥဋ္ဌာနဖလသုတ္တ	....	....	၄၅၂

မာတိကာ　　စဉ်ကဲ့

၅-သာဝဇ္ဇသုတ္တ ၄၅၂
၆-ဂု-သီလသုတ္တဒွယံ ၄၅၃
၇-နိကဋ္ဌသုတ္တ ၄၅၄
၈-၁၀-ဓမ္မကထိကသုတ္တာဒိ ၄၅၅

(၁၅) ၅-အာဘာဝဂ္ဂ

၁-၅-အာဘာဝသုတ္တာဒီနိ .... ၄၅၆-ဂု
၆-ဂု-ကာလသုတ္တဒွယံ ၄၅၇
၈-၁၀-ဒုစ္စရိတသုတ္တာဒီနိ ၄၅၈

၄-စတုဋ္ဌပဏ္ဏာသက

(၁၆) ၁-ဣဿိယဝဂ္ဂ

၁-ဣဿိယသုတ္တ ၄၅၉
၂-၅-သဒ္ဓါဓနသုတ္တာဒီနိ ၄၆၉
၆-ကပိသုတ္တ ၄၆၀
၇-ရောဂသုတ္တ ၄၆၀
၈-ပရိဟာနိသုတ္တ ၄၆၁
၉-ဘိက္ခုနီသုတ္တ ၄၆၂
၁၀-သုဂတဝိနယသုတ္တ ၄၆၄

(၁၇) ၂-ပဋိပဒါဝဂ္ဂ

၁-၃-သံခိတ္တသုတ္တာဒီနိ ၄၆၇-ဂ
၄-၅-ဓမသုတ္တဒွယံ ၄၇၀
၆-ဥဘယသုတ္တ ၄၇၁
၇-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တ ၄၇၂
၈-သာရိပုတ္တသုတ္တ ၄၇၃
၉-သသဒိရသုတ္တ ၄၇၃
၁၀-ယုဂနဒ္ဓသုတ္တ ၄၇၅

မာတိကာ			ပိဋ္ဌက်
(၁၈) ၃-သဉ္ဇေတနိယဝဂ္ဂ			
၁-စေတနာသုတ္တ	....	....	၄၇၆
၂-ဝိဘတ္တိသုတ္တ	....	....	၄၇၉
၃-မဟာကောဋ္ဌိကသုတ္တ	....	....	၄၇၉
၄-အာနန္ဒသုတ္တ	....	....	၄၈၀
၅-ဥပဝါဏသုတ္တ	....	....	၄၈၂
၆-အာယာစနသုတ္တ	....	....	၄၈၂
၇-ရာဟုလသုတ္တ	....	....	၄၈၃
၈-ဇမ္ဗာလီသုတ္တ	....	....	၄၈၄
၉-နိဗ္ဗာနသုတ္တ	....	....	၄၈၆
၁၀-မဟာပဒေသသုတ္တ	....	....	၄၈၆
(၁၉) ၄-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ			
၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တ	....	....	၄၉၀
၂-ပါဋိဘောဂသုတ္တ	....	....	၄၉၁
၃-သုတသုတ္တ	....	....	၄၉၁
၄-အဘယသုတ္တ	....	....	၄၉၃
၅-ဗြာဟ္မဏသစ္စသုတ္တ	....	....	၄၉၆
၆-ဥမ္မဂ္ဂသုတ္တ	....	....	၄၉၇
၇-ဝဿကာရသုတ္တ	....	....	၄၉၉
၈-ဥပကသုတ္တ	....	....	၅၀၁
၉-သစ္ဆိကရဏီယသုတ္တ	....	....	၅၀၂
၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ	....	....	၅၀၃
(၂၀) ၅-မဟာဝဂ္ဂ			
၁-သောတာနုဂတသုတ္တ	....	....	၅၀၄
၂-ဌာနသုတ္တ	....	....	၅၀၇
၃-ဘဒ္ဒိယသုတ္တ	....	....	၅၁၁
၄-သာမုဂိယသုတ္တ	....	....	၅၁၅

မာတိကာ			ပိဋက်
၅-ဝပ္ပသုတ္တ	....	....	၅၁၇
၆-သာဋ္ဌသုတ္တ	....	....	၅၂၀
၇-မလ္လိကာဒေဝီသုတ္တ	....	....	၅၂၃
၈-အတ္တန္တပသုတ္တ	....	....	၅၂၆
၉-တဏ္ဟာသုတ္တ	....	....	၅၃၂
၁၀-ပေမသုတ္တ	....	....	၅၃၄

၅-ပဉ္စမပဏ္ဏာသက

(၂၁) ၁-သပ္ပုရိသဝဂ္ဂ

၁-သိက္ခာပဒသုတ္တ	....	....	၅၃၉
၂-အဿဒ္ဓသုတ္တ	....	....	၅၄၀
၃-သတ္တကမ္မသုတ္တ	....	....	၅၄၁
၄-ဒသကမ္မသုတ္တ	....	....	၅၄၂
၅-အဋ္ဌဂိကသုတ္တ	....	....	၅၄၃
၆-ဒသမဂ္ဂသုတ္တ	....	....	၅၄၄
၇-၁၀-ပါပမ္မေသုတ္တာနိ	....	....	၅၄၅-၆

(၂၂) ၂-ပရိသာဝဂ္ဂ

၁-ပရိသာသုတ္တ	....	....	၅၄၇
၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တ	....	....	၅၄၈
၃-၁၀-အကတညုတာသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၄၈-၅၀

(၂၃) ၃-ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂ

၁-ဒုစ္စရိတသုတ္တ	....	....	၅၅၀
၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တ	....	....	၅၅၀
၃-၁၀-အကတညုတာသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၅၁-၂
၁၁-ကဝိသုတ္တ	....	....	၅၅၃

မာတိကာ　　စဉ်ကဲ့

(၂၄) ၄-ကမ္မဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တ ၅၅၃
၂-ဝိတ္ထာရသုတ္တ ၅၅၃
၃-သောဏကာယနသုတ္တ ၅၅၅
၄-၉-ပဌမသိက္ခာပဒသုတ္တာဒီနိ ၅၅၆-၆၀
၁၀-သမဏသုတ္တ ၅၆၀
၁၁-သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ္တ ၅၆၁

(၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ

၁-သံဃဘေဒကသုတ္တ ၅၆၂
၂-အာပတ္တိဘယသုတ္တ ၅၆၃
၃-သိက္ခာနိသံသသုတ္တ ၅၆၅
၄-သေယျာသုတ္တ ၅၆၆
၅-ထူပါရဟသုတ္တ ၅၆၇
၆-ပညာဝုဠ္ဍိသုတ္တ ၅၆၇
၇-ဗဟုကာရသုတ္တ ၅၆၈
၈-၁၁-ဝေါဟာရသုတ္တာနိ ၅၆၈

(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ

၁-အဘိညာသုတ္တ ၅၇၀
၂-ပရိယေသနာသုတ္တ ၅၇၀
၃-သင်္ဃဝဏ္ဏသုတ္တ ၅၇၁
၄-မာလုက္ကပုတ္တသုတ္တ ၅၇၁
၅-ကုလသုတ္တ ၅၇၂
၆-၇-အာဇာနီယသုတ္တဒွယံ ၅၇၂-၃
၈-ဗလသုတ္တ ၅၇၄

မာတိကာ			ပိဋ္ဌက်
၉-အရညသုတ္တ	....	....	၅၇၅
၁၀-ကမ္မသုတ္တ	....	....	၅၇၅

(၂၇) ၇-ကမ္မပထဝဂ္ဂ

၁-၁၀-ပါဏာတိပါတီသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၇၆-၈

(၂၈) ၈-ရာဂပေယျာလ

၁-၅၁၀-သတိပဋ္ဌာနသုတ္တာဒီနိ	....	....	၅၇၉-၅၈၀

စတုက္ကနိပါတပါဋ္ဌိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

ဇကနိပါတပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ရူပါဒိဝဂ္ဂ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကော် သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရူပမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရူပံ။ ဣတ္ထိရူပံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီတိ။ ။ပဌမံ။

၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကသဒ္ဒမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိသဒ္ဒေါ။ ဣတ္ထိသဒ္ဒေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဂန္ဓမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိဂန္ဓော။ ဣတ္ထိဂန္ဓော ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီတိ။ ။တတိယံ။

၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရသမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရသော။ ဣတ္ထိရသော ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဖောဋ္ဌဗ္ဗမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိဖောဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣတ္ထိဖောဋ္ဌဗ္ဗော ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရူပမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသရူပံ။ ပုရိသရူပံ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကသဒ္ဒမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသသဒ္ဒေါ။ ပုရိသသဒ္ဒေါ ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဂန္ဓမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဂန္ဓော။ ပုရိသဂန္ဓော ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကရသမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသရသော။ ပုရိသရသော ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဖောဋ္ဌဗ္ဗမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဖောဋ္ဌဗ္ဗော။ ပုရိသ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗော ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိယာ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိတိ။ ။ဒသမံ။

ရူပါဒိဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-နိဝရဏပဟာနဝဂ္ဂ

၁၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကမမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒော ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သုဘနိမိတ္တံ။ သုဘနိမိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ကာမစ္ဆန္ဒော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ကာမစ္ဆန္ဒော ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဌမံ။

၁၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပဋိဃနိမိတ္တံ။ ပဋိဃနိမိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ဗျာပါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဗျာပါဒေါ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ[1] ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အရတိ တန္ဒီ[2] ဝိဇမ္ဘိတာ[3] ဘတ္တသမ္မဒေါ စေတသော စ လီနတ္တံ။ လီနစိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဉ္စေဝ ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။တတိယံ။

၁၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စေတသော အဝူပသမော။ အဝူပသန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဉ္စေဝ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၁၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ဝိစိကိစ္ဆာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသုဘနိမိတ္တံ။ အသုဘနိမိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ကာမစ္ဆန္ဒော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီယတိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဗျာပါဒေါ ပဟီယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ

၁-ထိနမိဒ္ဓံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)　　၂-တန္ဒီ (က)　　၃-ဝိဇမ္ဘိကာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ။ မေတ္တံ ဘိက္ခဝေ စေတောဝိမုတ္တိံ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ဗျာပါဒေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဗျာပါဒေါ ပဟီယတိတိ။ ။သတ္တမံ။

၁၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟီယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အာရဗ္ဘ-ဓာတု နိက္ကမဓာတု ပရက္ကမဓာတု။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဥ္စေဝ ထိနမိဒ္ဓံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဥ္စ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟီယတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၁၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဝါ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စေတသော ဝူပသဒမော။ ဝူပသန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နဥ္စေဝ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဥ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီယတိတိ။ ။နဝမံ။

၂၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝိစိကိစ္ဆာ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီယတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ဝိစိကိစ္ဆာ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီယတိတိ။ ။ ဒသမံ။

နိဝရဏပဟာနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-အကမ္မနိယဝဂ္ဂ

၂၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ အကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ[1]။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ အကမ္မနိယံ ဟောတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ကမ္မနိယံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ကမ္မနိယံ ဟောတိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁–ယထယိဒံ စိတ္တံ (သီ၊ ဂ္ဂ) ဧဝမုပရိဝိ။

၂၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။တတိယံ။

၂၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၂၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ အပါတုဘူတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ အပါတုဘူတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၂၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ပါတုဘူတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ပါတုဘူတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၂၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာဒိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ အဗဟုလီကတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ အဗဟုလီကတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။သတ္တမံ။

၂၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ဗဟုလီကတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ဗဟုလီကတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၂၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဘာဝိတံ အဗဟုလီကတံ ဒုက္ခာဓိဝဟံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ အဗဟုလီကတံ ဒုက္ခာဓိဝဟံ ဟောတီတိ။ ။နဝမံ။

၃၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ဗဟုလီကတံ သုခါဓိဝဟံ ဟောတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ဗဟုလီကတံ သုခါဓိဝဟံ ဟောတီတိ။ ။ဒသမံ။

အကမ္မနိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-အဒန္တဝဂ္ဂ

၃၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဒန္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဒန္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ပဋမံ။

၃၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဒန္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဒန္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဂုတ္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဂုတ္တံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။တတိယံ။

၃၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဂုတ္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဂုတ္တံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၃၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အရက္ခိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အရက္ခိတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၃၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ရက္ခိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ရက္ခိတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၃၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။သတ္တမံ။

၃၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၃၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ အဒန္တံ အဂုတ္တံ အရက္ခိတံ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ အဒန္တံ အဂုတ္တံ အရက္ခိတံ အသံဝုတံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။နဝမံ။

၄၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဒန္တံ ဂုတ္တံ ရက္ခိတံ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဒန္တံ ဂုတ္တံ ရက္ခိတံ သံဝုတံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဒသမံ။

အဒန္တဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ပဏ္ဏိဟိတအဋ္ဌဝဂ္ဂ

၄၁။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သာလိသူကံ ဝါ ယဝသူကံ ဝါ မိဆ္ဆာပဏ္ဏိဟိတံ ဟတ္ထေန ဝါ ပါဒေန ဝါ အင်္ဂန်္တရေန ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ ဘေဒ္ဓတိ[1]၊ လောဟိတံ ဝါ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? မိဆ္ဆာပဏ္ဏိ-ဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ သူကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု မိဆ္ဆာပဏ္ဏိဟိတေန စိတ္တေန အဝိဇ္ဇံ ဘေဒ္ဓတိ၊ ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿတိ၊ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? မိဆ္ဆာပဏ္ဏိဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ပဌမံ။

၄၂။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သာလိသူကံ ဝါ ယဝသူကံ ဝါ သမ္မာပဏ္ဏိဟိတံ ဟတ္ထေန ဝါ ပါဒေန ဝါ အင်္ဂန်္တရေန ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ ဘေဒ္ဓတိ၊ လောဟိတံ ဝါ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သမ္မာပဏ္ဏိ-ဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ သူကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု သမ္မာပဏ္ဏိဟိတေန စိတ္တေန အဝိဇ္ဇံ ဘေဒ္ဓတိ၊ ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေဿတိ၊ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရိဿတိတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သမ္မာပဏ္ဏိဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-ဘိဒ္ဒိဿတိ (သျာ၊ ကံ၊ က)၊ ဘေဒ္ဓတိ (သီ) မောဂ္ဂလ္လာနဗျာကရဏံ ပဿိတဗ္ဗံ။

၄၃။ ဣဓာဟံ[1] ဘိက္ခဝေ ကေစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဧဝံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ၊ ဣမမ္ပိ စေ အယံ သမယေ ပုဂ္ဂလော ကာလံ ကရေယ္ယ၊ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? စိတ္တံ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပဒုဋ္ဌံ။ စေတောပဒေါသဟေတု ပန ဘိက္ခဝေ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ။တတိယံ။

၄၄။ ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပသန္နစိတ္တံ ဧဝံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ၊ ဣမမ္ပိ စေ အယံ သမယေ ပုဂ္ဂလော ကာလံ ကရေယ္ယ၊ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? စိတ္တံ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပသန္နံ။ စေတောပသာဒဟေတု ပန ဘိက္ခဝေ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၄၅။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ အာဝိလော လုဒ္ဓိတော ကလလီဘူတော၊ တတ္ထ စက္ခုမာ ပုရိသော တီရေ ဋ္ဌိတော န ပဿေယ္ယ သိပ္ပိသမ္ဗုကမ္ပိ[2] သက္ခရကဋလမ္ပိ မစ္ဆဂုမ္ဗမ္ပိ စရန္တမ္ပိ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဥဒကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု အာဝိလေန စိတ္တေန အတ္တာနံ ဝါ ဥဿတိ၊ ပရဿ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥဘယဿ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥတ္တရိံ ဝါ မနုဿဓမ္မာ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၄၆။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ အဋ္ဌော ဝိပ္ပသန္နော အနာ-ဝိလော၊ တတ္ထ စက္ခုမာ ပုရိသော တီရေ ဋ္ဌိတော ပဿေယ္ယ သိပ္ပိသမ္ဗုကမ္ပိ သက္ခရကဋလမ္ပိ မစ္ဆဂုမ္ဗမ္ပိ စရန္တမ္ပိ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အနာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဥဒကဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဝတ ဘိက္ခု အနာဝိလေန စိတ္တေန အတ္တာနံ ဝါ ဥဿတိ၊ ပရဿ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥဘယဿ ဝါ ဥဿတိ၊ ဥတ္တရိံ ဝါ မနုဿဓမ္မာ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အနာဝိလတ္တာ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဿာတိ။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၄၇။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ ရုက္ခဇာတာနံ၊ ဖန္ဒနော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ ယဒိဒံ မုဒုတာယ စေဝ ကမ္မညတာယ စ။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ

၁-ဣဓါဟံ(သီ) ၂-သိပ္ပိကသမ္ဗုကမ္ပိ(က)

ဘိက္ခဝေ နာညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ဗဟုလီကတံ မုဒု စ ဟောတိ ကမ္မညဉ္စ၊ ယထယိဒံ စိတ္တံ။ စိတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ ဗဟုလီကတံ မုဒု စ ဟောတိ ကမ္မညဉ္စ ဟောတီတိ။ ။သတ္တမံ။

၄၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ၊ ယထယိဒံ စိတ္တံ။ ယာဝဉ္ဧိဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပမာဝိ နု သုကရာ ယာဝလဟုပရိဝတ္တံ စိတ္တန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၄၉။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌန္တိ။ ။နဝမံ။

၅၀။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တန္တိ။ ။ဒသမံ။

ပဏ္ဏိဟိတအန္ဓဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-အန္ဓရာသင်္ဃာတဝဂ္ဂ

၅၁။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ တံ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ။ တသ္မာ "အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ စိတ္တဘာဝနာ နတ္ထီ"တိ ဝဒါမိတိ။ ။ပဌမံ။

၅၂။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ တံ သုတဝါ အရိယသာဝကော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တသ္မာ "သုတဝတော အရိယသာဝကဿ စိတ္တဘာဝနာ အတ္ထီ"တိ ဝဒါမိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၅၃။ အန္ဓရာသင်္ဃာတမတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာစိတ္တံ[1] အာသေဝတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္ထုသာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောဃံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလီကရောန္တီတိ။ ။တတိယံ။

၁–မေတ္တံ စိတ္တံ (သီ)၊ မေတ္တစိတ္တံ (သျာ၊ ကံ၊ ဗျ၊ က)

၅၄။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာစိတ္တံ ဘာဝေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္ထုသာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောဃံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလီကရောန္တီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅၅။ အစ္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာစိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနော ဝိဟရတိ သတ္ထု-သာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောဃံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလီကရောန္တီတိ။ ။ပဉ္ဇမံ။

၅၆။ ယေ ကေစိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလဘာဂိယာ အကုသလပက္ခိကာ၊ သဗ္ဗေ တေ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အန္ဓဒေဝ အကုသလာ ဓမ္မာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၅၇။ ယေ ကေစိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကုသလာ ကုသလဘာဂိယာ ကုသလ-ပက္ခိကာ၊ သဗ္ဗေ တေ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အန္ဓဒေဝ ကုသလာ ဓမ္မာတိ။ ။သတ္တမံ။

၅၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။ ပမတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၅၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီတိ။ ။နဝမံ။

၆၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကောသဇ္ဇံ။ ကုသီတဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တီတိ။ ။ဒသမံ။

အစ္ဆရာသဃ်ာတဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-ဝိရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂ

၆၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိရိယာရမ္ဘော[1]။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။ပဌမံ။

၆၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ မဟိစ္ဆဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၆၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပိစ္ဆတာ။ အပိစ္ဆဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။တတိယံ။

၆၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ အသန္တုဋ္ဌဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၆၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-ဝိရိယာရမ္ဘော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

၆၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၆၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသမ္မဇ္ဇည်။ အသမ္မဇ္ဇာနဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၆၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္မဇ္ဇည်။ သမ္မဇ္ဇာနဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။နဝမံ။

၇၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပါပမိတ္တတာ။ ပါပမိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ဒသမံ။

ဝိရိယာရမ္ဘာဒိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဂ-ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂ

၇၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ကလျာဏမိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ ။ပဌမံ။

၇၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ

ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂါ ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၇၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂါ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ။တတိယံ။

၇၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ န ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ န ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၇၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၇၆။ အပုမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိ ယဒိဒံ ဉာတိပရိဟာနိ။ တေံ ပတိကိဋ္ဌံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိနံ် ယဒိဒံ ပညာပရိဟာနိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇၇။ အပုမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိ ယဒိဒံ ဉာတိဝုဋ္ဌိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိနံ် ယဒိဒံ ပညာဝုဋ္ဌိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ပညာဝုဋ္ဌိယာ ဝုဋ္ဌိဿာမာ”တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၇၈။ အပုမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိ ယဒိဒံ ဘောဂပရိဟာနိ။ တေံ ပတိကိဋ္ဌံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိနံ် ယဒိဒံ ပညာပရိဟာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၇၉။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိ ယဒိဒံ ဘောဂဝုဋ္ဌိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိနံ ယဒိဒံ ပညာဝုဋ္ဌိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ''ပညာဝုဋ္ဌိယာ ဝဋ္ဌိဿာမာ''တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။နဝမံ။

၈၀။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိ ယဒိဒံ ယသောပရိဟာနိ။ တေံ ပတိကိဋ္ဌံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနိနံ ယဒိဒံ ပညာပရိဟာနိတိ။ ။ဒသမံ။

ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉-ပမာဒါဒိဝဂ္ဂ

၈၁။ အပ္ပမတ္တိကာ သော ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိ ယဒိဒံ ယသောဝုဋ္ဌိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိနံ ယဒိဒံ ပညာဝုဋ္ဌိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "ပညာဝုဋ္ဌိယာ ဝဋ္ဌိဿာမာ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၈၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။ ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၈၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။တတိယံ။

၈၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကောသဇ္ဇံ။ ကောသဇ္ဇံ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၈၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိရိယာရမ္ဘော။ ဝိရိယာရမ္ဘော ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၈၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ မဟိစ္ဆတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၈၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အပ္ပိစ္ဆတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။သတ္တမံ။

၈၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ အသန္တုဋ္ဌိတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၈၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌိတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။နဝမံ။

၉၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသောမနသိကာရော ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဒသမံ။

၉၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသောမနသိကာရော ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဧကာဒသမံ။

၉၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အသမ္မဇ္ဇည်။ အသမ္မဇ္ဇည် ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဒွါဒသမံ။

၉၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္မဇ္ဇည်။ သမ္မဇ္ဇည် ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။တေရသမံ။

၉၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပါပမိတ္တတာ။ ပါပမိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။စုဒ္ဒသမံ။

၉၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ကလျာဏ-မိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ပဉ္စရသမံ။

၉၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနယောဂေါ ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။သောဠသမံ။

၉၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနယောဂေါ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။သတ္တရသမံ။

ပမာဒါဒိဝဂ္ဂေါ နဝမော။

၁၀-ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂ

၉၈။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂံ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ယံ ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။ ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ပဌမံ။

၉၉။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂံ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၀၀။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂံ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကောသဇ္ဇံ။ ကောသဇ္ဇံ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။တတိယံ။

၁၀၁။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂံ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိရိယာရမ္ဘော။ ဝိရိယာရမ္ဘော ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၁၀၂-၁၀၉။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်မွိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဝေံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ ပ ။ အပိုစ္ဆတာ။ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌိတာ။ အယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသောမနသိကာရော။ အသမ္ပဇည်။ သမ္ပဇည်။ ။ဒွါဒသမံ။

၁၁၀။ ဗာဟိရံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်မွိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဝေံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပါပမိတ္တတာ။ ပါပမိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။တေရသမံ။

၁၁၁။ ဗာဟိရံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်မွိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဝေံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏမိတ္တတာ။ ကလျာဏမိတ္တတာ ဘိက္ခဝေ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။စုဒ္ဒသမံ။

၁၁၂။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်မွိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဝေံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ မဟတော အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ပန္နရသမံ။

၁၁၃။ အဇ္ဈတ္တိကံ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ကေင်မွိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဝေံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။သောဋ္ဌသမံ။

၁၁၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမွိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဝေံ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ပမာဒေါ။ ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။ သတ္တရသမံ။

၁၁၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမွိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဝေံ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေါ။ အပ္ပမာဒေါ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတီတိ။ ။အဋ္ဌာရသမံ။

၁၁၆။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ကောသဇ္ဇံ။ ကောသဇ္ဇံ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ကွေနဝိသတိမံ။

၁၁၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဝိရိယာရမ္ဘော။ ဝိရိယာရမ္ဘော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ဝီသတိမံ။

၁၁၈-၁၂၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မဟိစ္ဆတာ။ပ။ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အသန္တုဋ္ဌိတာ။ သန္တုဋ္ဌိတာ။ အယောနိသော-မနသိကာရော။ ယောနိသောမနသိကာရော။ အသမ္မဇ္ဇံ။ သမ္မဇ္ဇံ။ ပါပမိတ္တတာ။ ကလျာဏမိတ္တတာ။ အနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ကေတ္တိံသတိမံ။

၁၂၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အနုယောဂေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ အနုယောဂေါ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, အနနုယောဂေါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိတိ။ ။ ဗာတ္တိံသတိမံ။ ။စတုက္ကောဋ္ဌကံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၃၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အဓမ္မံ ''ဓမ္မော''တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟူ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။တေတ္တိံသတိမံ။

၁၃၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဓမ္မံ ''အဓမ္မော''တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ

အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။စတုတ္ထိံ သတိမံ။

၁၃၂-၁၃၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အဝိနယံ ''ဝိနယော''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ဝိနယံ ''အဝိနယော''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန ''ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန ''အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အနာစိဏ္ဏံ တထာဂတေန ''အာစိဏ္ဏံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အာစိဏ္ဏံ တထာဂတေန ''အနာစိဏ္ဏံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အပညတ္တံ တထာဂတေန ''ပညတ္တံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ပညတ္တံ တထာဂတေန ''အပညတ္တံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇန-အဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။ဒွါစတ္တာလီသတိမံ။

ဒုတိယပမာဒါဒိဝဂ္ဂေါ ဒသမော။

၁၁-အဓမ္မဝဂ္ဂ

၁၄၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အဓမ္မံ ''အဓမ္မော''တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ[1]။ ။ပဌမံ။

၁၄၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ''ဓမ္မော''တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၄၂-၁၄၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အဝိနယံ ''အဝိနယော''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ဝိနယံ ''ဝိနယော''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန ''အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။

---

[1] ဌပေန္တိတိ (က)

ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန ''ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အနာစိဏ္ဏံ တထာဂတေန ''အနာစိဏ္ဏံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အာစိဏ္ဏံ တထာဂတေန ''အာစိဏ္ဏံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အပညတ္တံ တထာဂတေန ''အပညတ္တံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ပညတ္တံ တထာဂတေန ''ပညတ္တံ တထာဂတေနာ''တိ ဒီပေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဇ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ ။ဒသမံ။

အဓမ္မဝဂ္ဂေါ ကောဒသမော။

၁၂-အနာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁၅၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အနာပတ္တိ ''အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဇ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။ပဌမံ။

၁၅၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အာပတ္တိ ''အနာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဇ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁၅၂-၁၅၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ လဟုကံ အာပတ္တိ ''ဂရုကာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ဂရုကံ အာပတ္တိ ''လဟုကာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိ ''အဒုဋ္ဌုလ္လာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိ ''ဒုဋ္ဌုလ္လာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ သာဝသေသံ အာပတ္တိ ''အနဝသေသာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အနဝသေသံ အာပတ္တိ ''သာဝသေသာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ သပ္ပဋိကမ္မံ အာပတ္တိ ''အပ္ပဋိကမ္မာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ပ။ အပ္ပဋိကမ္မံ အာပတ္တိ ''သပ္ပဋိကမ္မာ အာပတ္တိ''တိ ဒီပေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အပုည် ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရ-ဓာပေန္တီတိ။ ။ဒသမံ။

၁၆၀။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အနာပတ္တိံ "အနာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနောဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုည် ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တီတိ။ ။ကောဒသမံ။

၁၆၁။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ အာပတ္တိံ "အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနောဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုည် ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တီတိ။ ။ဒွါဒသမံ။

၁၆၂-၁၆၉။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ လဟုကံ အာပတ္တိံ "လဟုကာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ ဂရုကံ အာပတ္တိံ "ဂရုကာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ "ဒုဋ္ဌုလ္လာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ အဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ "အဒုဋ္ဌုလ္လာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ သာဝသေသံ အာပတ္တိံ "သာဝသေသာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ အနဝသေသံ အာပတ္တိံ "အနဝသေသာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ သပ္ပဋိ-ကမ္မံ အာပတ္တိံ "သပ္ပဋိကမ္မာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ အပ္ပဋိကမ္မံ အာပတ္တိံ "အပ္ပဋိကမ္မာ အာပတ္တီ"တိ ဒီပေန္တိ။ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနောဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္ဇ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ပုည် ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တီတိ။ ။ဝီသတိမံ။

အနာပတ္တိဝဂ္ဂေါ ဒွါဒသမော။

၁၃-ကေပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁၇၀။ ကေပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇန-ဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမော ကေပုဂ္ဂလော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာ-သမ္မုဒ္ဓေါ၊ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေပုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ

ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ (၁)

၁၇၁။ ကေဝုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိ။ ကတမဿ ကေဝုဂ္ဂလဿ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဝုဂ္ဂလဿ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိန္တိ။ (၂)

၁၇၂။ ကေဝုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဆ္ဆရိယ-မနုဿော။ ကတမော ကေဝုဂ္ဂလော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဝုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဆ္ဆရိယမနုဿောတိ။ (၃)

၁၇၃။ ကေဝုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ကာလကိရိယာ ဗဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတိ။ ကတမဿ ကေဝုဂ္ဂလဿ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဝုဂ္ဂလဿ ကာလကိရိယာ ဗဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတီတိ။ (၄)

၁၇၄။ ကေဝုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုတိယော အသဟာယော အပ္ပဋိမော အပ္ပဋိသမော အပ္ပဋိဘာဂေါ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော အသမော အသမသမော ဒ္ဝိပဒဂ္ဂါနံ အဂ္ဂေါ။ ကတမော ကေဝုဂ္ဂလော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဝုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုတိယော အသဟာယော အပ္ပဋိမော အပ္ပဋိသမော အပ္ပဋိဘာဂေါ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော အသမော အသမသမော ဒ္ဝိပဒဂ္ဂါနံ အဂ္ဂေါတိ။ (၅)

၁၇၅-၁၈၆။ ကေဝုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော အာလောကဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော ဩဘာသဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဆန္နံ အနုတ္တရိယာနံ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ စတုန္နံ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ သစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ ဝိဇ္ဇာ-ဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊

အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ။ ကတမဿ ကေပဂ္ဂလဿ? တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဇ္ဈမဿ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေပဂ္ဂလဿ ပါတုဘာဝေါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော အာလောကဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ မဟတော ဩဘာသဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ ဆန္နံ အနုတ္တရိယာနံ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ၊ စတုန္နံ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ သစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ၊ အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတီတိ။ (၆-၁၇)

၁၈၇။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေပဂ္ဂလမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ သမ္မဒေဝ အနုပ္ပဝတ္တေတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော။ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ သမ္မဒေဝ အနုပ္ပဝတ္တေတီတိ။ (၁၈)

ကေပဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ တေရသမော။

၁၄-တေဒ္ဓဝဂ္ဂ ၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁၈၈။ တေဒ္ဓံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ရတ္တညူနံ ယဒိဒံ အညာသိကောဏ္ဍညော[1]။ (၁)

၁၈၉။ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တော။ (၂)

၁၉၀။ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ယဒိဒံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော။ (၃)

၁၉၁။ ဓုတဝါဒါနံ[2] ယဒိဒံ မဟာကဿပေါ။ (၄)

၁၉၂။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ ယဒိဒံ အနုရုဒ္ဓေါ။ (၅)

၁၉၃။ ဥစ္စာကုလိကာနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒိယော ကာဠိဂေါဓာယပုတ္တော။ (၆)

၁၉၄။ မဉ္ဇုဿရာနံ ယဒိဒံ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော[3]။ (၇)

၁-အညာတကောဏ္ဍညောတိ (က)၊ အညာကောဏ္ဍညော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

၂-ဓုတင်္ဂရာနံ (ကဇ္ဇစိ)

၃-လကုဏ္ဋက (သျာ၊ ကံ)

၁၉၅။ သီဟနာဒိကာနံ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဓါဇော။ (၈)

၁၉၆။ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော။ (၉)

၁၉၇။ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇန္တာနံ ယဒိဒံ မဟာကစ္စာနောတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁၉၈။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ မနောမယံ ကာယံ အဘိနိမ္မိနန္တာနံ ယဒိဒံ စူဋ္ဌပန္ထကော[၁]။ (၁)

၁၉၉။ စေတောဝိဝဋ္ဌကုသလာနံ ယဒိဒံ စူဋ္ဌပန္ထကော။ (၂)

၂၀၀။ သညာဝိဝဋ္ဌကုသလာနံ ယဒိဒံ မဟာပန္ထကော။ (၃)

၂၀၁။ အရဏဝိဟာရီနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ။ (၄)

၂၀၂။ ဒက္ခိဏေယျာနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ။ (၅)

၂၀၃။ အာရညကာနံ ယဒိဒံ ရေဝတော ခဒိရဝနိယော။ (၆)

၂၀၄။ ဈာယီနံ ယဒိဒံ ကခ်ိရေဝတော။ (၇)

၂၀၅။ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ ယဒိဒံ သောဏော ကောဋ္ဌိဝိသော။ (၈)

၂၀၆။ ကလျာဏဝါက္ကရဏာနံ ယဒိဒံ သောဏော ကုဋိကဏ္ဏော။ (၉)

၂၀၇။ လာဘီနံ ယဒိဒံ သီဝလိ။ (၁၀)

၂၀၈။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ ယဒိဒံ ဝက္ကလီတိ။ (၁၁)

ဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၃-တတိယဝဂ္ဂ

၂၀၉။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ သိက္ခာကာမာနံ ယဒိဒံ ရာဟုလော။ (၁)

၁–စုလ္လပန္ထကော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)

၂၁၀။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာနံ ယဒိဒံ ရဋ္ဌပါလော။ (၂)

၂၁၁။ ပဌမံ သလာကံ ဂဏ္ဍန္တာနံ ယဒိဒံ ကုဏ္ဍဓာနော။ (၃)

၂၁၂။ ပဋိဘာနဝန္တာနံ ယဒိဒံ ဝဏ္ဏီသော။ (၄)

၂၁၃။ သမန္တပါသာဒိကာနံ ယဒိဒံ ဥပသေနော ဝင်္ဂန္တပုတ္တော။ (၅)

၂၁၄။ သေနာသနပညာပကာနံ ယဒိဒံ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော။ (၆)

၂၁၅။ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပါနံ ယဒိဒံ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော။ (၇)

၂၁၆။ ခိပ္ပါဘိညာနံ ယဒိဒံ ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော။ (၈)

၂၁၇။ စိတ္တကထိကာနံ ယဒိဒံ ကုမာရကဿပေါ။ (၉)

၂၁၈။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ ယဒိဒံ မဟာကောဋ္ဌိတောတိ[၁]။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၂၁၉။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဗဟုဿုတာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော။ (၁)

၂၂၀။ သတိမန္တာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော။ (၂)

၂၂၁။ ဂတိမန္တာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော။ (၃)

၂၂၂။ မိတိမန္တာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော။ (၄)

၂၂၃။ ဥပဋ္ဌာကာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော။ (၅)

၂၂၄။ မဟာပရိသာနံ ယဒိဒံ ဥရုဝေလကဿပေါ။ (၆)

၂၂၅။ ကုလပ္ပသာဒကာနံ ယဒိဒံ ကာဋ္ဌုဒါယီ။ (၇)

၂၂၆။ အပ္ပါဗာဓာနံ ယဒိဒံ ဗာကုလော[၂]။ (၈)

၂၂၇။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တာနံ ယဒိဒံ သောဘိတော။ (၉)

၂၂၈။ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ဥပါလိ။ (၁၀)

၁-မဟာကောဋ္ဌိကောတိ (အညေသု သုတ္တေသု မရမ္မပေါတ္ထကေ) ၂-ဗက္ကုလော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ)

၂၂၉။ ဘိက္ခုနောဝါဒကာနံ ယဒိဒံ နန္ဒကော။ (၁၁)
၂၃၀။ ဇုန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရာနံ ယဒိဒံ နန္ဒော။ (၁၂)
၂၃၁။ ဘိက္ခုသြဝါဒကာနံ ယဒိဒံ မဟာကပ္ပိနော။ (၁၃)
၂၃၂။ တေဇောဓာတုကုသလာနံ ယဒိဒံ သာဂတော။ (၁၄)
၂၃၃။ ပဋိဘာနေယျကာနံ ယဒိဒံ ရာဓော။ (၁၅)
၂၃၄။ လူခစီဝရဓရာနံ ယဒိဒံ မောဃရာဇာတိ။ (၁၆)

ဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၅-ပဉ္ဇမဝဂ္ဂ

၂၃၅။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ရတ္တညူနံ ယဒိဒံ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ။ (၁)
၂၃၆။ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ ခေမာ။ (၂)
၂၃၇။ ဇုဒ္ဓိမန္တီနံ ယဒိဒံ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ။ (၃)
၂၃၈။ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ပဋာစာရာ။ (၄)
၂၃၉။ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ ဓမ္မဒိန္နာ။ (၅)
၂၄၀။ ဈာယီနံ ယဒိဒံ နန္ဒာ။ (၆)
၂၄၁။ အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ ယဒိဒံ သောဏာ။ (၇)
၂၄၂။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ ယဒိဒံ ဗကုလာ[1]။ (၈)
၂၄၃။ ခိပ္ပါဘိညာနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒါ ကုဏ္ဍလကေသာ။ (၉)
၂၄၄။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တီနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနီ။ (၁၀)
၂၄၅။ မဟာဘိညာပတ္တာနံ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒါ ကစ္စာနာ။ (၁၁)
၂၄၆။ လူခစီဝရဓရာနံ ယဒိဒံ ကိသာဂေါတမီ။ (၁၂)
၂၄၇။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တာနံ ယဒိဒံ သိင်္ဂါလကမာတာတိ[2]။ (၁၃)

ဝဂ္ဂေါ ပဉ္ဇမော။

၁–သကုလာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဇ) ၂–သိဂါလမာတာတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဇ)

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

၂၄၈။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တာနံ ယဒိဒံ တပုဿဘလ္လိကာ[1] ဝါဏိဇာ။ (၁)

၂၄၉။ ဒါယကာနံ ယဒိဒံ သုဒတ္တော ဂဟပတိ အနာထပိဏ္ဍိကော။ (၂)

၂၅၀။ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ စိတ္တော ဂဟပတိ မစ္ဆိကာသဏ္ဍိကော။ (၃)

၂၅၁။ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထူဟိ ပရိသံ သင်္ဂဏှန္တာနံ ယဒိဒံ ဟတ္ထကော အာဠဝကော။ (၄)

၂၅၂။ ပဏီတဒါယကာနံ ယဒိဒံ မဟာနာမော သက္ကော။ (၅)

၂၅၃။ မနာပဒါယကာနံ ယဒိဒံ ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ ဝေသာလိကော။ (၆)

၂၅၄။ သံဃုပဋ္ဌာကာနံ ယဒိဒံ ဟတ္ထိဂါမကော ဥဂ္ဂတော ဂဟပတိ။ (၇)

၂၅၅။ အဝေစ္စပ္ပသန္နာနံ ယဒိဒံ သူရမ္ဗဋ္ဌော[2]။ (၈)

၂၅၆။ ပုဂ္ဂလပ္ပသန္နာနံ ယဒိဒံ ဇီဝကော ကောမာရဘစ္စော။ (၉)

၂၅၇။ ဝိဿာသကာနံ ယဒိဒံ နကုလဝိတာ ဂဟပတိနီ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၁၄-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂ ၇-သတ္တမဝဂ္ဂ

၂၅၈။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝိကာနံ ဥပါသိကာနံ ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တီနံ ယဒိဒံ သုဇာတာ သေနိယဓီတာ[3]။ (၁)

၂၅၉။ ဒါယိကာနံ ယဒိဒံ ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ။ (၂)

၂၆၀။ ဗဟုဿုတာနံ ယဒိဒံ ခုဇ္ဇုတ္တရာ။ (၃)

၂၆၁။ မေတ္တာဝိဟာရိနံ ယဒိဒံ သာမာဝတီ။ (၄)

၂၆၂။ ဈာယီနံ ယဒိဒံ ဥတ္တရာ နန္ဒမာတာ။ (၅)

၂၆၃။ ပဏီတဒါယိကာနံ ယဒိဒံ သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓီတာ။ (၆)

၁–တပဿုဘလ္လိကာ (သီ၊ ဋ္ဌ)　　၂–သူရော အမ္ဗဋ္ဌော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) သူရမ္ဗဋ္ဌော (က)

၃–သေနာနိ ဓီတာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

၂၆၄။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကိနံ ယဒိဒံ သုပ္ပိယာ ဥပါသိကာ။ (၇)
၂၆၅။ အဝေစ္စပ္ပသန္နာနံ ယဒိဒံ ကာတိယာနိ။ (၈)
၂၆၆။ ဂိဿာသိကာနံ ယဒိဒံ နကုလမာတာ ဂဟပတာနိ။ (၉)
၂၆၇။ အနုဿဝပ္ပသန္နာနံ ယဒိဒံ ကာဠီ ဥပါသိကာ ကုရရဃရိကာ[၁] တိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။ (တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။)

၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ ၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၂၆၈။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဉ္စိ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၁)

၂၆၉။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိ သင်္ခါရံ သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဉ္စိ သင်္ခါရံ သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၂)

၂၇၀။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိ ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဉ္စိ ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၃)

၂၇၁။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၄)

၁-ကုလဃရိကာ (က) ၂-ကိဋ္ဌိ (က)

၂၇၂။ အဿာသမေတံ ဘိက္ခဝေ အသဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ဝိတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ဝိတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၅)

၂၇၃။ အဿာသမေတံ ဘိက္ခဝေ အသဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော အရဟန္တံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော အရဟန္တံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ ။ (၆)

၂၇၄။ အဿာသမေတံ ဘိက္ခဝေ အသဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော တထာဂတဿ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ပဒုဋ္ဌစိတ္တော လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၇)

၂၇၅။ အဿာသမေတံ ဘိက္ခဝေ အသဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သံဃံ ဘိန္ဒေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော သံဃံ ဘိန္ဒေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၈)

၂၇၆။ အဿာသမေတံ ဘိက္ခဝေ အသဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော အညံ သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော အညံ သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၉)

၂၇၇။ အဿာသမေတံ ဘိက္ခဝေ အသဝကာသော၊ ယံ ကေဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကေဿာ လောကဓာတုယာ ဧကော၀ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁၅-အဿာသပါဠိ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၂၇၈။ အဿာသမေတံ ဘိက္ခဝေ အသဝကာသော၊ ယံ ကေဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ ရာဇာနော စက္ကဝတ္တိ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ နေတံ ဌာနံ

ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဧကော ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၁)

၂၇၉။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒ္ဝိန္နံ အရဟံ အဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော အရဟံ အဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၂)

၂၈၀။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒ္ဝိန္နံ ရာဇာ အဿ စက္ကဝတ္တီ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော ရာဇာ အဿ စက္ကဝတ္တီ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၃)

၂၈၁-၂၈၃။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဒ္ဝိန္နံ သက္ကတ္တံ ကာရေယျ။ပ။ မာရတ္တံ ကာရေယျ။ပ။ ဗြဟ္မတ္တံ ကာရေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော သက္ကတ္တံ ကာရေယျ။ပ။ မာရတ္တံ ကာရေယျ။ပ။ ဗြဟ္မတ္တံ ကာရေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၄-၆)

၂၈၄။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿ ဒ္ဝေါ ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၇)

၂၈၅-၂၈၆။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီဒုစ္စ-ရိတဿ။ပ။ ယံ မနောဒုစ္စရိတဿ ဒ္ဝေါ ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မနောဒုစ္စရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၈-၉)

ဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ ၃-တတိယဝဂ္ဂ

၂၈၇။ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယသုစရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ဌာနဉ္ဆ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယသုစရိတဿ ဗ္ဗဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၁)

၂၈၈-၂၈၉။ အဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီသုစရိတဿ။ပ။ မနောသုစရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္ဆ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မနောသုစရိတဿ ဗ္ဗဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၂-၃)

၂၉၀။ အဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္ဆ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၄)

၂၉၁-၂၉၂။ အဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္ဆ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မနောဒုစ္စရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၅-၆)

၂၉၃။ အဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယသုစရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္ဆ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယသုစရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၇)

၂၉၄-၂၉၅။ အဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီသုစရိတ-သမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောသုစရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဌာနဉ္ဆ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ မနောသုစရိတသမင်္ဂီ တန္ဒိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ။ (၈-၉)

ဝဂ္ဂေါ တတိယော။ အဌာနပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ဧကဓမ္မပါဠိ ၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၂၉၆။ ဧကဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ကေန္တနိဗ္ဗဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ဧကဓမ္မော? ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ကေန္တနိဗ္ဗဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ (၁)

၂၉၇။ ဧကဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ကေန္တနိဗ္ဗဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ဧကဓမ္မော? ဓမ္မာနုဿတိ။ ပ။ သံဃာနုဿတိ။ သီလာနုဿတိ။ စာဂါနုဿတိ။ ဒေဝတာနုဿတိ။ အာနာပါနုဿတိ။ မရဏာဿတိ။ ကာယဂတာသတိ။ ဥပသမာနုဿတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧကဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ကေန္တနိဗ္ဗဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁၆-ဧကဓမ္မပါဠိ ၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၂၉၈။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၁)

၂၉၉။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၂)

၃၀၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊

ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ (၃)

၃၀၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မံ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိတိ။ (၄)

၃၀၂။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မံ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဝဏ္ဏတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ အယောနိသောမနသိကာရော။ အယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဝဏ္ဏတီတိ။ (၅)

၃၀၃။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မံ သမနုပဿာမိ၊ ယေန အနုပ္ပန္နာ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဝဏ္ဏတိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ ယောနိသောမနသိကာရော။ ယောနိသော ဘိက္ခဝေ မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဝဏ္ဏတီတိ။ (၆)

၃၀၄။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မံ သမနုပဿာမိ၊ ယေန [၁] သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဘိက္ခဝေ သမန္နာဂတာ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။ (၇)

၃၀၅။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မံ သမနုပဿာမိ၊ ယေန သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဘိက္ခဝေ သမန္နာဂတာ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။ (၈)

၃၀၆။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္စေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ၊ ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပ။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန္နံ၊ ယာ စ စေတနာ၊ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယော စ ပဏိဓိ၊ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ အကန္တာယ အမနာပါယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ [၂] ဘိက္ခဝေ ပါပိကာ။ သေယျထာပိ

၁-ယေနေဝံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဂ)　　၂-ဒိဋ္ဌိ ဟိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဂ)

ဘိက္ခဝေ နိမ္မဒိဇံ ဝါ ကောသာတကိဒိဇံ ဝါ တိတ္တကာလာဝုဒိဇံ ဝါ အလ္လာယ ပထဝိယာ[1] နိက္ခိတ္တံ ယဉ္ဆေဝ ပထဝိရသံ ဥပါဒိယတိ၊ ယဉ္စ အာပေါရသံ ဥပါဒိယတိ။ သဗ္ဗံ တံ တိတ္တကတ္တာယ ကဋုကတ္တာယ အသာတတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဇံ ဟိဿ[2] ဘိက္ခဝေ ပါပကံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္ဆေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန်ံ၊ ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပ။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန်ံ၊ ယာ စ စေတနာ၊ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယော စ ပဏိဓိ၊ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိဋ္ဌာယ အကန္တာယ အမနာပါယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပါပိကာတိ။ (၉)

၃၀၇။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္ဆေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန်ံ၊ ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပ။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန်ံ၊ ယာ စ စေတနာ၊ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယော စ ပဏိဓိ၊ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒိကာ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒ္ဆုဒိဇံ ဝါ သာလိဒိဇံ ဝါ မုဒ္ဒိကာဒိဇံ ဝါ အလ္လာယ ပထဝိယာ နိက္ခိတ္တံ ယဉ္ဆေဝ ပထဝိရသံ ဥပါဒိယတိ၊ ယဉ္စ အာပေါရသံ ဥပါဒိယတိ၊ သဗ္ဗံ တံ မဓုရတ္တာယ သာတတ္တာယ အသေစနကတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒိဇံ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒကံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယဉ္ဆေဝ ကာယကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန်ံ၊ ယဉ္စ ဝစီကမ္မံ။ပ။ ယဉ္စ မနောကမ္မံ ယထာဒိဋ္ဌိ သမတ္တံ သမာဒိန်ံ၊ ယာ စ စေတနာ၊ ယာ စ ပတ္ထနာ၊ ယော စ ပဏိဓိ၊ ယေ စ သင်္ခါရာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဒိဋ္ဌိ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒိကာတိ။ (၁၀)

ဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၁၆-ကေဓမ္မပါဠိ ၃-တတိယဝဂ္ဂ

၃၀၈။ ကေဟုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇန-အဟိတာယ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ

၁–ပဌဝိယာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၂–ဗိဇံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမော ကေပုဂ္ဂလော? မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ ဝိပရီတဒဿနော၊ သော ဗဟုဇနံ သဒ္ဓမ္မာ ဝုဋ္ဌာပေတွာ အသဒ္ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌာ-ပေတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေပုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇနအဟိတာယ ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ (၁)

၃၀၉။ ကေပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇန-ဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမော ကေပုဂ္ဂလော? သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အဝိပရီတဒဿနော၊ သော ဗဟုဇနံ အသဒ္ဓမ္မာ ဝုဋ္ဌာပေတွာ သဒ္ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေပုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ (၂)

၃၁၀။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟာ-သာဝဇ္ဇံ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခဝေ မဟာ-သာဝဇ္ဇာနီတိ[၁]။ (၃)

၃၁၁။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေပုဂ္ဂလမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယော ဧဝံ ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္ဒော ဗဟုဇနအသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃ-ပုရိသော။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နဒီမုခေ ခိပ္ပံ[၂] ဥဋ္ဌေယျ[၃] ဗဟူနံ မစ္ဆာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အနယာယ ဗျသနာယ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃပုရိသော မနုဿခိပ္ပံ မညေ လောကေ ဥပ္ပန္ဒော ဗဟူနံ သတ္တာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အနယာယ ဗျသနာယာတိ။ (၄)

၃၁၂။ ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော စ သမာဒပေတိ[၄]၊ ယဉ္ဇ သမာဒပေတိ၊ ယော စ သမာဒပိတော တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗဟုံ အပုညံ ပသဝန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုရက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၅)

၁–ဝဇ္ဇာနီတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)
၂–ခိပံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)
၃–ဩဋ္ဌေယျ (သီ)၊ ဥဋ္ဌေယျ (က)
၄–သမာဒါပေတိ (?)

၃၁၃။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော စ သမာဒပေတိ၊ ယဉ္စ သမာဒပေတိ၊ ယော စ သမာဒပိတော တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗဟုံ ပုညံ ပသဝန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၆)

၃၁၄။ ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ဒါယကေန မတ္တာ ဇာနိတဗ္ဗာ, နော ပဋိဂ္ဂါဟကေန။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုရက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၇)

၃၁၅။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ပဋိဂ္ဂါဟကေန မတ္တာ ဇာနိတဗ္ဗာ, နော ဒါယကေန။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၈)

၃၁၆။ ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုရက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၉)

၃၁၇။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော ကုသီတော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၁၀)

၃၁၈။ ဒုရက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော ကုသီတော၊ သော သုခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုရက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၁၁)

၃၁၉။ သွာက္ခာတေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝိနယေ ယော အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ သော သုခံ ဝိဟရတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သွာက္ခာတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဿာတိ။ (၁၂)

၃၂၀။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကောပိ ဂူထော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဘဝံ န ဝဏ္ဏေမိ အန္တမသော အဆ္ဆရာသင်္ဃာတမတ္တမ္ပိ။ (၁၃)

၃၂၁။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ မုတ္တံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တ-ကောပိ ခေဠော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကောပိ ပုဗ္ဗော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ လောဟိတံ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဘဝံ န ဝဏ္ဏေမိ အန္တမသော အဆ္ဆရာသင်္ဃာတမတ္တမ္ပိ။ (၁၄)

ဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၁၆-ကေဓမ္မပါဠိ ၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၃၂၂။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တက် ဇုမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ အာရာမ-ရာမဏေယျက် ဝနရာမဏေယျက် ဘူမိရာမဏေယျက် ပေါက္ခရဏိ-ရာမဏေယျက်။ အထ ခေါ ဧတေဒေဝ ဗဟုတရံ၊ ယဒိဒံ ဥက္ကူလဝိကူလံ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ခါဏုကဏ္ဏကဋ္ဌာနံ[၁] ပဗ္ဗတဝိသမံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ထလဇာ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဩဒကာ။ (၁)

၃၂၃။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အညတြ မနုဿေဟိ ပစ္စာဇာယန္တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ပစ္စာဇာယန္တိ အဝိညာတာရေသု မိလက္ခေသု[၂]။ (၂)

၃၂၄။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ပညဝန္တော အဇဋ္ဌာ အနေဋ္ဌမူဂါ ပဋိဗလာ သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတဿ အတ္ထမညာတုံ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဒုပ္ပညာ ဇဋ္ဌာ ဋ္ဌေမူဂါ န ပဋိဗလာ သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတဿ အတ္ထမညာတုံ။ (၃)

၃၂၅။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ အရိယေန ပညာစက္ခုနာ သမန္ဆာဂတာ၊ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အဝိဇ္ဇာဂတာ သမ္မူဋ္ဌာ။ (၄)

၃၂၆။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ လဘန္တိ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ န လဘန္တိ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ (၅)

၃၂၇။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ လဘန္တိ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ န လဘန္တိ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ။ (၆)

၁-ခါဏုကဏ္ဏကဓာနံ(သီ၊ဇ္ဇ) ၂-မိလက္ခူသု(က)

၃၂၈။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ သုတ္တာ ဓမ္မံ ဓာရေန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ ယေ သုတ္တာ ဓမ္မံ န ဓာရေန္တိ။ (၇)

၃၂၉။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဓာတာနံ[၁] ဓမ္မာနံ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထံ န ဥပပရိက္ခန္တိ။ (၈)

၃၃၀။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မံ န ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ (၉)

၃၃၁။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု သံဝိဇ္ဇန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု န သံဝိဇ္ဇန္တိ။ (၁၀)

၃၃၂။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ သံဝိဂ္ဂါ ယောနိသော ပဒဟန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ သံဝိဂ္ဂါ ယောနိသော န ပဒဟန္တိ။ (၁၁)

၃၃၃။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဝဝဿဂ္ဂါ-ရမ္မဏံ ကရိတ္ဝာ လဘန္တိ သမာဓိ[၂] လဘန္တိ စိတ္တသ္ဧကဂ္ဂတံ[၃]။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဝဝဿဂ္ဂါရမ္မဏံ ကရိတ္ဝာ န လဘန္တိ သမာဓိ နဲ့ လဘန္တိ စိတ္တသ္ဧကဂ္ဂတံ။ (၁၂)

၃၃၄။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ အန္ဓဂ္ဂရသဂ္ဂါနံ လာဘိနော။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အန္ဓဂ္ဂရသဂ္ဂါနံ န လာဘိနော ဥဉ္ဆေန ကပါလာဘတေန ယာပေန္တိ။ (၁၃)

၃၃၅။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿ ဝိမုတ္တိရသဿ လာဘိနော။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿ ဝိမုတ္တိရသဿ န လာဘိနော။ တဿာတိဟ

၁–ဓတာနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၌) ၂–စိတ္တဿ သမာဓိ (သီ) ၃–စိတ္တသ္ဧကဂ္ဂံ (သီ)

ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "အတ္ထရသဿ ဓမ္မရသဿ ဝိမုတ္တိရသဿ လာဘိနော ဘဝိဿာမာ''တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ (၁၄)

၃၃၆-၃၃၈။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမတ္တကံ ဇ္ဇမသ္မိံ ဇမ္ဗုဒီပေ အာရာမ-ရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏိရာမဏေယျကံ။ အထ ခေါ တေဒေဝ ဗဟုတရံ၊ ယဒိဒံ ဥက္ကူလဝိကူလံ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ခါဏုကဏ္ဋကဋ္ဌာနံ ပဗ္ဗတဝိသမံ။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မနုဿာ စုတာ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ တေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ မနုဿာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ပ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ပ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၁၅-၁၇)

၃၃၉-၃၄၁။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ မနုဿာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ တေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ မနုဿာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၁၈-၂၀)

၃၄၂-၃၄၄။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ တေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၂၁-၂၃)

၃၄၅-၃၄၇။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ တေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ဒေဝါ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၂၄-၂၆)

၃၄၈-၃၅၀။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ တေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၂၇-၂၉)

၃၅၁-၃၅၃။ ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ တေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ နိရယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၀-၃၂)

၃၅၄-၃၅၆။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ တိရစ္ဆာန-ယောနိယာ စုတာ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ တိရစ္ဆာနယောနိယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၃-၃၅)

၃၅၇-၃၅၉။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ တိရစ္ဆာန-ယောနိယာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ တိရစ္ဆာနယောနိယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၆-၃၈)

၃၆၀-၃၆၂။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၃၉-၄၁)

၃၆၃-၃၆၅။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ တေ သတ္တာ၊ ယေ ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ ဒေဝေသု ပစ္စာဇာယန္တိ။ အထ ခေါ ဧတေဝ သတ္တာ ဗဟုတရာ၊ ယေ ပေတ္တိဝိသယာ စုတာ နိရယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ တိရစ္ဆာန-ယောနိယာ ပစ္စာဇာယန္တိ။ ပေတ္တိဝိသယေ ပစ္စာဇာယန္တိ။ (၄၂-၄၄)

ဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။ (ဇမ္ဗုဒီပပေယျာလော နိဋ္ဌိတော။)

၁၇-ပသာဒကရဓမ္မဝဂ္ဂ

၃၆၆-၃၈၁။ အဒ္ဓမိဒံ ဘိက္ခဝေ လာဘာနံ ယဒိဒံ အာရညိကတ္တံ[1]။ ပ။ ပိဏ္ဍပါတိကတ္တံ။ ပံသုကူလိကတ္တံ။ တေစီဝရိကတ္တံ။ ဓမ္မကထိကတ္တံ။ ဝိနယဓရတ္တံ[2]။ ဗာဟုသစ္စံ။ ထာဝရေယ္ယံ။ အာကပ္ပသမ္ပဒါ။ ပရိဝါရသမ္ပဒါ။ မဟာပရိဝါရတာ။ ကောလပုတ္တိ။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ။ ကလ္လာဏဝါက္ကရဏတာ။ အပ္ပိစ္ဆတာ။ အပ္ပါဗာဓတာတိ။ (၁-၁၆)

(သောဠသ ပသာဒကရဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။)

၁–အရညကတ္တံ (သမ္မတ္ထ)　　၂–ဝိနယဓရကတ္တံ (သျာ၊ ကံ၊ ဗု၊ က)

၁၈-အပရအန္ဆရာသဃ်ာတဝဂ္ဂ

၃၈၂။ အန္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမွိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဌမံ ဈာနံ ဘာဝေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္တဇ္ဈာနေ ဝိဟရတိ သတ္ထုသာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောဃံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလီကရောန္တိတိ။ (၁)

၃၈၃-၃၈၉။ အန္ဆရာသဃ်ာတမတ္တမွိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒုတိယံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ ကရုဏံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ မုဒိတံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ ဥပေက္ခံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေတိ။ပ။ (၂-၈)

၃၉၀-၃၉၃။ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ပ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ (၉-၁၂)

၃၉၄-၃၉၇။ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ[1] အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဋိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ (၁၃-၁၆)

၃၉၈-၄၀၁။ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ စိတ္တသမာဓိ-ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ-သမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ (၁၇-၂၀)

၄၀၂-၄၀၆။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ (၂၁-၂၅)

၁-ဝီရိယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

၄၀၇-၄၁၁။ သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ (၂၆-၃၀)

၄၁၂-၄၁၈။ သတိသမ္ဒောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ဓမ္မဝိစယသမ္ဒောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမ္ဒောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ပီတိသမ္ဒောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိ-သမ္ဒောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ဒောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ဒောဇ္ဈင်ံ ဘာဝေတိ။ (၃၁-၃၇)

၄၁၉-၄၂၆။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါစံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာကမ္မန္တံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာအာဇီဝံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါယာမံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသတိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသမာဓိံ ဘာဝေတိ။ (၃၈-၄၅)

၄၂၇-၄၃၄။ [၁]အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏ-ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလ-နိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ဩဒါတာနိ ဩဒါတ-ဝဏ္ဏာနိ ဩဒါတနိဒဿနာနိ ဩဒါတနိဘာသာနိ၊ တာနိ အဘိဘုယျ "ဇာနာမိ ပဿာမီ"တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ (၄၆-၅၃)

၄၃၅-၄၄၂။ ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ။ "သုဘ"နှေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ

၁-ဒီ ၂-၉၂၊ မ ၂-၂၀၅၊ အံ ၃-၁၂၅-ပိဋ္ဌေသုပိ။

"အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စီ"တိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာ-ဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ (၅၄-၆၁)

၄၄၃-၄၅၂။ ပထဝိကသိဏံ ဘာဝေတိ။ အာပေါကသိဏံ ဘာဝေတိ။ တေဇောကသိဏံ ဘာဝေတိ။ ဝါယောကသိဏံ ဘာဝေတိ။ နီလကသိဏံ ဘာဝေတိ။ ပီတကသိဏံ ဘာဝေတိ။ လောဟိတကသိဏံ ဘာဝေတိ။ ဩဒါတကသိဏံ ဘာဝေတိ။ အာကာသကသိဏံ ဘာဝေတိ။ ဝိညာဏကသိဏံ ဘာဝေတိ။ (၆၂-၇၁)

၄၅၃-၄၆၂။ အသုဘသည်ံ ဘာဝေတိ။ မရဏသည်ံ ဘာဝေတိ။ အာဟာရေ ပဋိကူလသည်ံ ဘာဝေတိ။ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသည်[၁] ဘာဝေတိ။ အနိစ္စသည်ံ ဘာဝေတိ။ အနိစ္စေ ဒုက္ခသည်ံ ဘာဝေတိ။ ဒုက္ခေ အနတ္တသည်ံ ဘာဝေတိ။ ပဟာနသည်ံ ဘာဝေတိ။ ဝိရာဂသည်ံ ဘာဝေတိ။ နိရောဓသည်ံ ဘာဝေတိ။ (၇၂-၈၁)

၄၆၃-၄၇၂။ အနိစ္စသည်ံ ဘာဝေတိ။ အနတ္တသည်ံ ဘာဝေတိ။ မရဏသည်ံ ဘာဝေတိ။ အာဟာရေ ပဋိကူလသည်ံ ဘာဝေတိ။ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိ-သည်ံ ဘာဝေတိ။ အဋ္ဌိကသည်ံ ဘာဝေတိ။ ပုဋ္ဌဝကသည်[၂] ဘာဝေတိ။ ဝိနီလကသည်ံ ဘာဝေတိ။ ဝိစ္ဆိဒ္ဒကသည်ံ ဘာဝေတိ။ ဥဒ္ဓုမာတကသည်ံ ဘာဝေတိ။ (၈၂-၉၁)

၄၇၃-၄၈၂။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ ဓမ္မာနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ သံဃာ-နုဿတိံ ဘာဝေတိ။ သီလာနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ စာဂါနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ ဒေဝတာနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ အာနာပါနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ မရဏ-ဿတိံ ဘာဝေတိ။ ကာယဂတာသတိံ ဘာဝေတိ။ ဥပသမာနုဿတိံ ဘာဝေတိ။ (၉၂-၁၀၁)

၁–အနဘိရတသည် (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)

၂–ပုဋ္ဌုဝကသည် (က)

၄၈၃-၄၉၂။ ပဌမဈာနသဟဂတံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ (၁၀၂-၁၁၁)

၄၉၃-၅၆၂။ ဒုတိယဈာနသဟဂတံ။ပ။ တတိယဈာနသဟဂတံ။ပ။ စတုတ္ထဈာနသဟဂတံ။ပ။ မေတ္တာသဟဂတံ။ပ။ ကရုဏာသဟဂတံ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတံ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိတ္ထဈာနော ဝိဟရတိ သတ္ထုသာသနကရော ဩဝါဒပတိကရော အမောဃံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇတိ။ ကော ပန ဝါဒေါ ယေ နံ ဗဟုလီကရောန္တီတိ။ (၁၁၂-၁၁၁)

(အပရအစ္ဆရာသင်္ဃာတဝဂ္ဂေါ။)

၁၉-ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂ

၅၆၃။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဒေါ စေတသာ ဖုဋ္ဌော၊ အန္တော-ဂဓာ တဿ ကုန္နဒိယော ယာ ကာစိ သမုဒ္ဒဂ်မာ။ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာ သတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ၊ အန္တောဂဓာ တဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ယေ ကေစိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာတိ။ (၁)

၅၆၄-၅၇၀။ ကေဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော မဟတော သံဝေဂါယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော ယောဂက္ခေမာယ သံဝတ္တတိ။ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။ ဉာဏဒဿနပဋိ-လာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလ-သစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော မဟတော သံဝေဂါယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ မဟတော ယောဂက္ခေ-မာယ သံဝတ္တတိ။ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတီတိ။ (၂-၀)

၅၇၁။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ ကာယော‌ပိ ပဿမ္ဘတိ၊ စိတ္တမ်ပိ ပဿမ္ဘတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာပိ ဝူပသမ္မန္တိ၊ ကေဝလာပိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ ကတမသ္မိံ ကေဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ၊ ဣမသ္မိံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ ကာယော‌ပိ ပဿမ္ဘတိ၊ စိတ္တမ်ပိ ပဿမ္ဘတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာပိ ဝူပသမ္မန္တိ၊ ကေဝလာပိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ။ (၉)

၅၇၂။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟီယန္တိ။ ကတမသ္မိံ ကေဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟီယန္တီတိ။ (၁၀)

၅၇၃။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမသ္မိံ ကေဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တန္တီတိ။ (၁၁)

၅၇၄။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အဝိဇ္ဇာ ပဟီယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသ္မိမာနော ပဟီယတိ၊ အနုသယာ သမုဂ္ဃါတံ ဂစ္ဆန္တိ၊ သံယောဇနာ ပဟီယန္တိ။ ကတမသ္မိံ ကေဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အဝိဇ္ဇာ ပဟီယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အသ္မိမာနော ပဟီယတိ၊ အနုသယာ သမုဂ္ဃါတံ ဂစ္ဆန္တိ၊ သံယောဇနာ ပဟီယန္တီတိ။ (၁၂)

၅၇၅-၅၇၆။ ကေဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ပညာ-ပဘေဒါယ သံဝတ္တတိ။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ပညာပဘေဒါယ သံဝတ္တတိ။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတီတိ။ (၁၃-၁၄)

၅၇၇-၅၇၉။ ကေဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ။ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ။ အနေကဓာတုပဋိသမ္ဘိဒါ ဟောတိ။ ကတမသ္မိံ ကေဓမ္မေ? ကာယဂတာယ သတိယာ။ ဣမသ္မိံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မေ ဘာဝိတေ ဗဟုလီကတေ အနေကဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ။ နာနာဓာတုပဋိဝေဓော ဟောတိ။ အနေကဓာတုပဋိသမ္ဘိဒါ ဟောတီတိ။ (၁၅-၁၇)

၅၈၀-၅၈၃။ ကေဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတိ။ အရဟတ္တဖလသစ္ဆိကိရိယာယ သံဝတ္တတီတိ။ (၁၈-၂၁)

၅၈၄-၅၉၉။ ကေဓမ္မော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တတိ။ ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ မဟာပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ပုထုပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိပုလပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဂမ္ဘီရပညတာယ သံဝတ္တတိ။ အသာမန္တပညတာယ[၁] သံဝတ္တတိ။ ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ သီဃပညတာယ သံဝတ္တတိ။ လဟုပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဟာသပညတာယ[၂] သံဝတ္တတိ။ ဇဝနပညတာယ သံဝတ္တတိ။ တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တတိ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော ကေဓမ္မော? ကာယဂတာ သတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကေဓမ္မော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော ပညာပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တတိ။ ပညာဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ မဟာပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ပုထုပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဝိပုလပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဂမ္ဘီရပညတာယ သံဝတ္တတိ။ အသာမန္တပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဘူရိပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ပညာဗာဟုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ သီဃပညတာယ သံဝတ္တတိ။ လဟုပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဟာသပညတာယ သံဝတ္တတိ။ ဇဝနပညတာယ သံဝတ္တတိ။ တိက္ခပညတာယ သံဝတ္တတိ။ နိဗ္ဗေဓိကပညတာယ သံဝတ္တတီတိ။ (၂၂-၃၇)

(ကာယဂတာသတိဝဂ္ဂေါ။)

၁-အသမတ္တပညတာယ (သျာ၊ ကံ)၊ အသမတ္တပညတာယ (က)၊ အသမန္တပညတာယ (ဋီကာ) ပဋိသံ၊ ၂-၂၄၈-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဟာသုပညတာယ (သီ၊ ဣ)

၂၀-အမတဝဂ္ဂ

၆၀၀။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ။ (၁)

၆၀၁။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပရိဘုတ္တံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပရိဘုတ္တာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပရိဘုတ္တံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပရိဘုတ္တာတိ။ (၂)

၆၀၂။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပရိဟီနံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပရိဟီနာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပရိဟီနံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပရိဟီနာတိ။ (၃)

၆၀၃။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ဝိရဒ္ဓံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ဝိရဒ္ဓါ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အာရဒ္ဓံ[1]၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အာရဒ္ဓါတိ။ (၄)

၆၀၄။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ ပမာဒိံသု၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ ပမာဒိံသု။ အမတံ တေ ဘိက္ခဝေ န ပမာဒိံသု၊ ယေ ကာယဂတာသတိံ န ပမာဒိံသု။ (၅)

၆၀၅။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပမုဋ္ဌံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ပမုဋ္ဌာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမုဋ္ဌံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပ္ပမုဋ္ဌာတိ။ (၆)

၆၀၆။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အနာသေဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အနာသေဝိတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အာသေဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အာသေဝိတာတိ။ (၇)

၆၀၇။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အဘာဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အဘာဝိတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာတိ။ (၈)

၁-အာဝိရဒ္ဓံ (က)

၆၀၈။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အဗဟုလီကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အဗဟုလီကတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ဗဟုလီကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ ဗဟုလီကတာတိ။ (၉)

၆၀၉။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အနဘိညာတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အနဘိညာတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အဘိညာတံ၊ ယေသံ ကာယ-ဂတာသတိ အဘိညာတာတိ။ (၁၀)

၆၁၀။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အပရိညာတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အပရိညာတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ ပရိညာတံ၊ ယေသံ ကာယ-ဂတာသတိ ပရိညာတာတိ။ (၁၁)

၆၁၁။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ အသစ္ဆိကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ အသစ္ဆိကတာ။ အမတံ တေသံ ဘိက္ခဝေ သစ္ဆိကတံ၊ ယေသံ ကာယဂတာသတိ သစ္ဆိကတာတိ။ (၁၂) (....)[၁]

(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။)[၂]

(အမတဝဂ္ဂေါ။)

ဧကကနိပါတပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

၁–(ဧကကနိပါတဿ သုတ္တသဟဿံ သမတ္တံ။) (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂–( )ဇ္ဇေန္တရေ ပါဌော သီ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

ဒုကနိပါတပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁–ပဌမပဏ္ဏာသက

၁–ကမ္မကရဏဝဂ္ဂ

၁–ဝဇ္ဇသုတ္တ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ။ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဉ္စ ဝဇ္ဇံ သမ္ပရာယိကဉ္စ ဝဇ္ဇံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဝဇ္ဇံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပဿတိ စောရံ အာဂုစာရိံ ရာဇာနော ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ[1] ကာရေန္တေ ကသာဟိပိ တာဠေန္တေ ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေန္တေ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တေ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဏမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဏနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဗိလင်္ဃာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တေ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တေ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဟတ္ထ-ပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧဏေယျကမ္ပိ ကရောန္တေ ဗဠိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တေ

၁–ဝိဝိဓာနိ ကမ္မကရဏာနိ (က)

ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ[၁] ကရောန္တေ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလာလပီဌကမ္ပိ[၂] ကရောန္တေ တတ္တေနပိ တေလေန ဩသိဉ္ဇန္တေ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တေ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေန္တေ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တေ။

တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ယထာရူပါနံ ခေါ ပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဟေတု စောရံ အာဂုစာရိံ ရာဇာနော ဂဟေတ္ဝာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တိ ကသာဟိပိ တာဠေန္တိ၊ ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေန္တိ၊ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တိ၊ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကဏ္ဏမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကဏ္ဏနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဗိလင်ထာလိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ သခ်မုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဟတ္ထ-ပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဧဏေယျကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဗဋ္ဌိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ပလာလပီဌကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ တတ္တေနပိ တေလေန ဩသိဉ္ဇန္တိ၊ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တိ၊ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေန္တိ၊ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တိ။ အဟဉ္ဇေဝ[၃] ခေါ ပန ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ ကရေယျံ၊ မမ္ပိ ရာဇာနော ဂဟေတ္ဝာ ဧဝရူပါ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေယျုံ "ကသာဟိပိ တာဠေယျုံ။ ပ။ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒေယျု"န္တိ။ သော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ ဝဇ္ဇဿ ဘီတော န ပရေသံ ပါဘတံ ဝိလုမ္ပန္တော စရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ ဝဇ္ဇံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ သမ္ပရာယိကံ ဝဇ္ဇံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပန ပါပကော ဒုက္ခော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဒုက္ခော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဒုက္ခော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ကိဉ္ဇ တံ ယာဟံ န ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ"န္တိ။ သော သမ္ပရာယိကဿ ဝဇ္ဇဿ ဘီတော ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္ပရာယိကံ ဝဇ္ဇံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝဇ္ဇာနိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ ဝဇ္ဇဿ ဘာယိဿာမ၊ သမ္ပရာယိကဿ ဝဇ္ဇဿ ဘာယိဿာမ၊ ဝဇ္ဇဘီရုနော

၁–ခါရာပဋိစ္ဆကမ္ပိ (သျာ၊ ကံ၊ က) ၂–ပလာလပိဋ္ဌိကမ္ပိ (သီ) ၃–အဟဉ္ဇေ (?)

ဘဝိဿာမ ဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော''တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဝဇ္ဇဘီရုနော ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော ဧတံ ပါဋိကခ်ံ၊ ယံ ပရိမုစ္စိဿတိ သဗ္ဗဝဇ္ဇေဟီတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဓာနသုတ္တ

၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဓာနာနိ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ လောကသ္မိံ။ ကတမာနိ ဒွေ? ယဉ္ဇ ဂိဟီနံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတံ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာန-ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနတ္ထံ ပဓာနံ၊ ယဉ္ဇ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာနံ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ ပဓာနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဓာနာနိ ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ လောကသ္မိံ။

တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ ပဓာနာနံ ယဒိဒံ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ ပဓာနံ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ''သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂတ္ထံ ပဓာနံ ပဒဟိဿာမာ''တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-တပနီယသုတ္တ

၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ တပနီယာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ကာယဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယသုစရိတံ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီသုစရိတံ။ မနောဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောသုစရိတံ။ သော ''ကာယဒုစ္စရိတံ မေ ကတ''န္တိ တပ္ပတိ၊ ''အကတံ မေ ကာယသုစရိတ''န္တိ တပ္ပတိ။ ''ဝစီဒုစ္စရိတံ မေ ကတ''န္တိ တပ္ပတိ၊ ''အကတံ မေ ဝစီသုစရိတ''န္တိ တပ္ပတိ။ ''မနောဒုစ္စရိတံ မေ ကတ''န္တိ တပ္ပတိ၊ ''အကတံ မေ မနောသုစရိတ''န္တိ တပ္ပတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ တပနီယာတိ။ ။တတိယံ။

၄-အတပနီယသုတ္တ

၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အတပနီယာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ကာယသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဝစီသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီဒုစ္စရိတံ။ မနောသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောဒုစ္စရိတံ။ သော ''ကာယသုစရိတံ မေ ကတ''န္တိ နတပ္ပတိ၊ ''အကတံ မေ ကာယဒုစ္စရိတ''န္တိ နတပ္ပတိ။ ''ဝစီသုစရိတံ မေ ကတ''န္တိ နတပ္ပတိ၊ ''အကတံ မေ ဝစီဒုစ္စရိတ''န္တိ နတပ္ပတိ။ ''မနောသုစရိတံ မေ ကတ''န္တိ နတပ္ပတိ၊ ''အကတံ မေ မနောဒုစ္စရိတ''န္တိ နတပ္ပတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ အတပနီယာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဥပညာတသုတ္တ

၅။ ဒွိန္နာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဥပညာသိံ။ ယာ စ အသန္တုဋ္ဌိတာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ယာ စ အပ္ပဋိဝါနိတာ ပဓာနသ္မိံ။ အပ္ပဋိဝါနိ သုဒါဟံ ဘိက္ခဝေ ပဒဟာမိ "ကာမံ တစော စ နှာရု စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု သရီရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသ-ပရက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ န တံ အပါပုဏိတ္ဝာ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ ဘဝိဿတီ"တိ။ တဿ မယ္ဟံ ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒါဓိဂတာ သမ္ဗောဓိ အပ္ပမာဒါဓိဂတော အနုတ္တရော ယောဂက္ခေမော။ တုမှေ စေပိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပဋိဝါနံ ပဒဟေယ္ယာထ "ကာမံ တစော စ နှာရု စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု သရီရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသပရက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ န တံ အပါပုဏိတ္ဝာ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ ဘဝိဿတီ"တိ။ တုမှေပိ ဘိက္ခဝေ နစိရဿေဝ, ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿထ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "အပ္ပဋိဝါနံ ပဒဟိဿာမ 'ကာမံ တစော စ နှာရု စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတု သရီရေ ဥပသုဿတု မံသလောဟိတံ၊ ယံ တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသဝီရိယေန ပုရိသ-ပရက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ န တံ အပါပုဏိတ္ဝာ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ ဘဝိဿတီ'တိ"။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဥ္စမံ။

၆-သညောဇနသုတ္တ

၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ယာ စ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိတာ၊ ယာ စ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု နိဗ္ဗိဒါနု-ပဿိတာ။ သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿီ ဝိဟရန္တော ရာဂံ န ပဇဟတိ၊ ဒေါသံ န ပဇဟတိ၊ မောဟံ န ပဇဟတိ။ ရာဂံ အပ္ပဟာယ ဒေါသံ အပ္ပဟာယ မောဟံ အပ္ပဟာယ န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ န "ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ"တိ ဝဒါမိ။

သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု နိဗ္ဗိဒါနုပဿီ ဝိဟရန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ၊ ဒေါသံ ပဇဟတိ၊ မောဟံ ပဇဟတိ။ ရာဂံ ပဟာယ ဒေါသံ ပဟာယ

မောဟံ ပဟာယ ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ "ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ"တိ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ကဏ္ဟသုတ္တ

၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကဏှာ။ ကတမေ ဒွေ? အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ ကဏှာတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-သုက္ကသုတ္တ

၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သုက္ကာ။ ကတမေ ဒွေ? ဟိရိ[1] စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သုက္ကာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-စရိယသုတ္တ

၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သုက္ကာ လောကံ ပါလေန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုက္ကာ ဓမ္မာ လောကံ နု ပါလေယျုံ၊ နယိဓ ပညာယေထ "မာတာ"တိ ဝါ "မာတုစ္ဆာ"တိ ဝါ "မာတုလာနီ"တိ ဝါ "အာစရိယဘရိယာ"တိ ဝါ "ဂရုနံ ဒါရာ"တိ ဝါ၊ သန္တေဒံ လောကော အဂမိဿ၊ ယထာ အဇေဠကာ ကုက္ကုဠသူကရာ သောဏာသိင်္ဂါလာ[2]။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေ ဒွေ သုက္ကာ ဓမ္မာ လောကံ ပါလေန္တိ၊ တသ္မာ ပညာယတိ[3]? "မာတာ"တိ ဝါ "မာတုစ္ဆာ"တိ ဝါ "မာတုလာနီ"တိ ဝါ "အာစရိယ-ဘရိယာ"တိ ဝါ "ဂရုနံ ဒါရာ"တိ ဝါတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဝဿူပနာယိကသုတ္တ

၁၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဝဿူပနာယိကာ။ ကတမာ ဒွေ? ပုရိမိကာ စ ပစ္ဆိမိကာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝဿူပနာယိကာတိ။ ။ဒသမံ။

ကမ္မကရဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဝဇ္ဇာ ပဓာနာ ဒွေ တပနီယာ၊ ဥပညာတေန ပဉ္စမံ။
သံယောဇနဉ္စ ကဏှဉ္စ၊ သုက္ကံ စရိယာ ဝဿူပနာယိကေန ဝဂ္ဂေါ။

၁-ဟိရိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ) ၂-သောဏာသိင်္ဂါလာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ) ၃-ပညာယန္တိ (သီ)

၂-အစိကရဏဝဂ္ဂ

၁၁။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ ဘာဝနာဗလဉ္စ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စာ"တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခါယ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယ-သုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ? တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ[၁] ဘာဝနာဗလံ၊ သေခါနမေတံ[၂] ဗလံ။ သေခံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဗလံ အာဂမ္မ ရာဂံ ပဇဟတိ၊ ဒေါသံ ပဇဟတိ၊ မောဟံ ပဇဟတိ။ ရာဂံ ပဟာယ ဒေါသံ ပဟာယ မောဟံ ပဟာယ ယံ အကုသလံ၊ န တံ ကရောတိ။ ယံ ပါပံ၊ န တံ သေဝတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗလာနီတိ။ (၁)

၁၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ ဘာဝနာဗလဉ္စ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စာ"တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခါယ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ

၁–ယဒိဒံ (သီ)　　၂–သေခမေတံ (သီ၊သျာ၊ကံ)

ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိ"။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗလာနိတိ။ (၂)

၁၃။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ ဘာဝနာဗလဉ္စ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဣတိ ပဋိသင်္ခိက္ခတိ "ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စာ"တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခါယ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသင်္ခါနဗလံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ"တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗလာနိတိ။ (၃)

၁၄။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ။ ကတမာ ဒွေ? သံခိတ္တေန စ ဝိတ္ထာရေန စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာတိ။ (၄)

၁၅။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ အာပန္နော[1] စ ဘိက္ခု, စောဒကော စ ဘိက္ခု နု သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ပါဋိကခ်ံ "ဒိဿတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊

၁-အာပတ္တာပန္နော (က)

ဘိက္ခု။ စ နံ ဖာသုံ[1] ဝိဟရိဿန္တီ''တိ[2]။ ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ အာပန္နော စ ဘိက္ခု, စောဒကော စ ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ပါဠိကမ်ံ''နံ ဒီဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခု။ စ ဖာသုံ ဝိဟရိဿန္တီ''တိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အာပန္နော ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ အာပန္နော ဘိက္ခု ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ—အဟံ ခေါ အကုသလံ အာပန္နော ကဋ္ဌဒေဝ[3] ဒေသံ ကာယေန။ မံ သော[4] ဘိက္ခု အဒ္ဓသ အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ နော စေ အဟံ အကုသလံ အာပဇ္ဇေယ္ယံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ နံ မံ သော ဘိက္ခု ပဿေယ္ယ အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ ယသ္မာ စ ခေါ အဟံ အကုသလံ အာပန္နော ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ တသ္မာ မံ သော ဘိက္ခု အဒ္ဓသ အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ ဒိဿာ စ ပန မံ သော ဘိက္ခု အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန အနတ္တမနော အဟောသိ။ အနတ္တမနော သမာနော အနတ္တမနဝစနံ[5] မံ သော ဘိက္ခု အဝစ။ အနတ္တမနဝစနာဟံ[6] တေန ဘိက္ခုနာ ဝုတ္တော သမာနော အနတ္တမနော[7] အဟောသိံ။ အနတ္တမနော သမာနော ပရေသံ အာရောစေသိံ။ ဣတိ မမေဝ တတ္ထ အစ္ဆယော အစ္ဆဂမာ သုက်ဒါယကံဝ ဘဏ္ဍာသ္မီန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာပန္နော ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ စောဒကော ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ စောဒကော ဘိက္ခု ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ—အယံ ခေါ ဘိက္ခု အကုသလံ အာပန္နော ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ အဟံ ဣမံ ဘိက္ခုံ အဒ္ဓသံ အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ နော စေ အယံ ဘိက္ခု အကုသလံ အာပဇ္ဇေယ္ယ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ နာဟံ ဣမံ ဘိက္ခုံ ပဿေယ္ယံ အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ ယသ္မာ စ ခေါ အယံ ဘိက္ခု အကုသလံ အာပန္နော ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ တသ္မာ အဟံ ဣမံ ဘိက္ခုံ အဒ္ဓသံ အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန။ ဒိဿာ စ ပနာဟံ ဣမံ ဘိက္ခုံ အကုသလံ အာပဇ္ဇမာနံ ကဋ္ဌဒေဝ ဒေသံ ကာယေန အနတ္တမနော အဟောသိံ။

၁–နံ ဖာသု (က)
၂–ဝိဟရိဿန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ က)
၃–ကိဋ္ဌဒေဝ (က)
၄–တသ္မာ မံ သော (သီ၊ သျာ)
၅–အနတ္တမနဝါစံ (က)
၆–အနတ္တမနဝါစံ နာဟံ (က)
၇–အတ္တမနော (က)

အနတ္ထမနော သမာနော အတ္ထမနဝစနာဟံ ဇုမံ ဘိက္ခုံ အဝစံ။ အနတ္ထမနဝစနာယံ ဘိက္ခု မယာ ဝုတ္တော သမာနော အနတ္ထမနော အဟောသိ။ အနတ္ထမနော သမာနော ပရေသံ အာရောစေသိ။ ဇုတိ မမေဝ တတ္ထ အစ္ဆယော အစ္ဆဂမာ သုက်ဒါယက်ဝ ဘဏ္ဍာဂါရိန်။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စောဒကော ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္ထနာဝ အတ္ထာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏော အာပန္နော စ ဘိက္ခု, စောဒကော စ ဘိက္ခု နု သာဓုကံ အတ္ထနာဝ အတ္ထာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏော ပါဋိကံ် "ဒီဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခု စ နု ဖာသုံ ဝိဟရိဿန္တိ"တိ။ ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏော အာပန္နော စ ဘိက္ခု, စောဒကော စ ဘိက္ခု သာဓုကံ အတ္ထနာဝ အတ္ထာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏော ပါဋိကံ် "နု ဒီဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခု စ ဖာသုံ ဝိဟရိဿန္တိ"တိ။ (၅)

၁၆။ အထ ခေါ အညတရော ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "ကော နု ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ"တိ။ အဓမ္မစရိယာဝိသမစရိယာဟေတု ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။

ကော နု ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။ ဓမ္မစရိယာသမစရိယာဟေတု ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယ္ယထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ကုဇ္ဇိတံ[၁] ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယ္ယ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယ္ယ၊ မူဠှဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယ္ယ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယ္ယ "စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ"တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ သောဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊

၁–နိကုဇ္ဇိတံ (က)

ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၆)

၁၇။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ[1] ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ကော နု ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ" တိ။ ကတတ္တာ စ ဗြာဟ္မဏ အကတတ္တာ စ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ကော ပန ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ကတတ္တာ စ ဗြာဟ္မဏ အကတတ္တာ စ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ နု ခေါ အဟံ ဋ္ဌမဿ ဘောတော ဂေါတမဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ၊ သာဓု မေ ဘဝံ ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အဟံ ဋ္ဌမဿ ဘောတော ဂေါတမဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနေယျန္တိ။ တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ "ဧဝံ ဘော" တိ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဋ္ဌမ ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စဿ ကာယဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယသုစရိတံ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီသုစရိတံ။ မနောဒုစ္စရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောသုစရိတံ။ ဧဝံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ကတတ္တာ စ အကတတ္တာ စ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဋ္ဌမ ပန ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စဿ ကာယသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ကာယဒုစ္စရိတံ။ ဝစီသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ ဝစီဒုစ္စရိတံ။ မနောသုစရိတံ ကတံ ဟောတိ၊ အကတံ ဟောတိ မနောဒုစ္စရိတံ။ ဧဝံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ကတတ္တာ စ အကတတ္တာ စ ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။

၁-ဇာဏုဿောဏိ (က)

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၇)

၁၈။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ "ဧကံသေနာဟံ အာနန္ဒ အကရဏီယံ ဝဒါမိ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတ"န္တိ။ ယမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဧကံသေန အကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ တသ္မိံ အကရဏီယေ ကယိရမာနေ ကော အာဒီနဝေါ ပါဋိကခေါ်တိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန အကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ တသ္မိံ အကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာဒီနဝေါ ပါဋိကခေါ်—အတ္တာပိ အတ္တာနံ ဥပဝဒတိ၊ အနုဝိစ္စ ဝိညူ ဂရဟန္တိ၊ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ သမ္မူဠ္ဍော ကာလံ ကရောတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန အကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ တသ္မိံ အကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာဒီနဝေါ ပါဋိကခေါ်တိ။

ဧကံသေနာဟံ အာနန္ဒ ကရဏီယံ ဝဒါမိ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတန္တိ။ ယမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဧကံသေန ကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ၊ တသ္မိံ ကရဏီယေ ကယိရမာနေ ကော အာနိသံသော ပါဋိကခေါ်တိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန ကရဏီယ် အက္ခာတံ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ၊ တသ္မိံ ကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာနိသံသော ပါဋိကခေါ်—အတ္တာပိ အတ္တာနံ န ဥပဝဒတိ၊ အနုဝိစ္စ ဝိညူ ပသံသန္တိ၊ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အသမ္မူဠ္ဍော ကာလံ ကရောတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယမိဒံ အာနန္ဒ မယာ ဧကံသေန ကရဏီယံ အက္ခာတံ ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ၊ တသ္မိံ ကရဏီယေ ကယိရမာနေ အယံ အာနိသံသော ပါဋိကခေါ်တိ။ (၈)

၁၉။ အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ သက္ကာ ဘိက္ခဝေ အကုသလံ ပဇဟိတုံ။ နော စေဒံ[၁] ဘိက္ခဝေ သက္ကာ အဘဝိဿ အကုသလံ ပဇဟိတုံ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ "အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထာ"တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ

၁—နော စေတံ (သျာ၊ကံ၊ဇူ၊က) သံ—၂-၂၅-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

သက္ကာ အကုသလံ ပဇဟိတုံ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ ''အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထာ''တိ။ အကုသလဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ ပဟီနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တေယျ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ ''အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထာ''တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အကုသလံ ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ ''အကုသလံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထာ''တိ။

ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထ၊ သက္ကာ ဘိက္ခဝေ ကုသလံ ဘာဝေတုံ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ သက္ကာ အဘဝိဿ ကုသလံ ဘာဝေတုံ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ ''ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထာ''တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သက္ကာ ကုသလံ ဘာဝေတုံ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ ''ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထာ''တိ။ ကုသလဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တေယျ၊ နာဟံ ဧဝံ ဝဒေယျံ ''ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထာ''တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကုသလံ ဘာဝိတံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ ''ကုသလံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထာ''တိ။ (၉)

၂၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ. သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဒုဋ္ဌိတ္တဉ္စ ပဒဗျဉ္ဇနံ, အတ္ထော စ ဒုဋ္ဌိတော။ ဒုဋ္ဌိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၁၀)

၂၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? သုနိဋ္ဌိတ္တဉ္စ ပဒဗျဉ္ဇနံ, အတ္ထော စ သုနီတော။ သုနိဋ္ဌိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ သုနယော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၁၁)

အဓိကရဏဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဗာလဝဂ္ဂ

၂၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အစ္စယံ အစ္စယတော န ပဿတိ၊ ယော စ အစ္စယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ပဿတိ၊ ယော စ အစ္ဆယံ ဒေသေန္တသ္သ ယထာဓမ္မံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၁)

၂၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ အဇ္ဈာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဒုဋ္ဌော ဝါ ဒေါသန္တရော, သဒ္ဓေါ ဝါ ဒုဂ္ဂဟိတေန ၁။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ အဇ္ဈာစိက္ခန္တိတိ။ (၂)

၂၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ အဇ္ဈာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန "ဘာသိတံ လပိတံ တထာ-ဂတေန"တိ ဒီပေတိ၊ ယော စ ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန "အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန"တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ အဇ္ဈာစိက္ခန္တိတိ။

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ နာဇ္ဈာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဘာသိတံ အလပိတံ တထာဂတေန "အဘာသိတံ အလပိတံ တထာ-ဂတေန"တိ ဒီပေတိ၊ ယော စ ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန "ဘာသိတံ လပိတံ တထာဂတေန"တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ နာဇ္ဈာစိက္ခန္တိတိ။ (၃)

၂၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ အဇ္ဈာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ နေယျဏ္ဍံ သုတ္တန်ံ "နီတတ္ထော သုတ္တန္တော"တိ ဒီပေတိ၊ ယော စ နီတတ္ထံ သုတ္တန်ံ "နေယျတ္ထော သုတ္တန္တော"တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ အဇ္ဈာစိက္ခန္တိတိ။ (၄)

၂၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ နာဇ္ဈာစိက္ခန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ နေယျဏ္ဍံ သုတ္တန်ံ "နေယျတ္ထော သုတ္တန္တော"တိ ဒီပေတိ၊ ယော စ နီတတ္ထံ သုတ္တန်ံ "နီတတ္ထော သုတ္တန္တော"တိ ဒီပေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ တထာဂတံ နာဇ္ဈာစိက္ခန္တိတိ။ (၅)

၂၇။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နသ္သ ဘိက္ခဝေ ဒြိန္နံ ဂတီနံ အညတရာ ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ နိရယော ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါတိ။ အပဋိစ္စသမုပ္ပန္နသ္သ ဘိက္ခဝေ ဒြိန္နံ ဂတီနံ အညတရာ ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ ဒေဝါ ဝါ မနုဿာ ဝါတိ။ (၆)

၁–ဒုဂ္ဂဟိတေန (သီ)

၂၀။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ ဂတီနံ အညတရာ ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ နိရယော ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါတိ။ (၇)

၂၉။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကဿ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ ဂတီနံ အညတရာ ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ ဒေဝါ ဝါ မနုဿာ ဝါတိ။ (၈)

၃၀။ ဒုဿီလဿ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဋိဂ္ဂါဟာ နိရယော ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ၊ သီလဝတော ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဋိဂ္ဂါဟာ ဒေဝါ ဝါ မနုဿာ ဝါတိ[၁]။ (၉)

၃၁။ ဒွါဟံ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ သမ္မဿမာနော အရညဝနပတ္ထာနိ[၂] ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝါမိ။ ကတမေ ဒွေ? အတ္တာနော စ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ-ဝိဟာရံ သမ္မဿမာနော၊ ပစ္ဆိမဉ္စ ဇနတံ အနုကမ္ပမာနော။ ဣမေ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထဝသေ သမ္မဿမာနော အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝါမီတိ။ (၁၀)

၃၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ။ ကတမေ ဒွေ? သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ သမထော ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတော ကမတ္ထ[၃]မနုဘောတိ? စိတ္တံ ဘာဝီယတိ။ စိတ္တံ ဘာဝိတံ ကမတ္ထမနုဘောတိ? ယော ရာဂေါ၊ သော ပဟီယတိ။ ဝိပဿနာ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ကမတ္ထမနုဘောတိ? ပညာ ဘာဝီယတိ။ ပညာ ဘာဝိတာ ကမတ္ထမနုဘောတိ? ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ သာ ပဟီယတိ။ ရာဂုပက္ကိလိဋ္ဌံ ဝါ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ နိ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာပက္ကိလိဋ္ဌာ ဝါ ပညာ နိ ဘာဝီယတိ။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တီတိ။ (၁၁)

ဗာလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-သမစိတ္တဝဂ္ဂ

၃၃။ အသပ္ပုရိသဘူမိဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ သပ္ပုရိသဘူမိဉ္စ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၁–ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါတိ (က) ၂–အရညေ ပဝနပတ္ထာနိ (သီ၊ ဣ)

၃–ကိမတ္ထ (သျာ၊ ကံ)၊ ကတမတ္ထ (က)

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဘူမိ? အသပ္ပုရိသော ဘိက္ခဝေ အကတညူ ဟောတိ အကတဝေဒီ။ အသန္တိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဥပညာတံ၊ ယဒိဒံ အကတညုတာ အကတဝေဒိတာ။ ကေဝလော သော ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဘူမိ၊ ယဒိဒံ အကတညုတာ အကတဝေဒိတာ။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကတညူ ဟောတိ ကတဝေဒီ။ သန္တိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဥပညာတံ၊ ယဒိဒံ ကတညုတာ ကတဝေဒိတာ။ ကေဝလော သော ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဘူမိ၊ ယဒိဒံ ကတညုတာ ကတဝေဒိတာတိ။ (၁)

၃၄။ ဩန္နာဟံ ဘိက္ခဝေ န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ။ ကတမေသံ ဩန္နံ? မာတု စ ပိတု စ။ ဧကေန ဘိက္ခဝေ အံသေန မာတရံ ပရိဟရေယျ၊ ဧကေန အံသေန ပိတရံ ပရိဟရေယျ ဝဿသတာယုကော ဝဿသတဇီဝီ၊ သော စ နေသံ ဥစ္ဆာဒန-ပရိမဒ္ဒနန္နာပနသမ္မာဟနေန၊ တေ စ တတ္ထေဝ မုတ္တကရီသံ စဇေယျုံ၊ န တွေဝ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ကတံ ဝါ ဟောတိ ပဋိကတံ ဝါ။ ဣမိဿာ စ ဘိက္ခဝေ မဟာပထဝိယာ ပဟူတရတ္တရတနာယ[1] မာတာပိတရော ဣဿရာဓိပစ္စေ ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌာပေယျ၊ န တွေဝ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ကတံ ဝါ ဟောတိ ပဋိကတံ ဝါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗဟုကာရာ[2] ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ အာပါဒကာ ပေါသကာ၊ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရော။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော အဿဒ္ဓေ သဒ္ဓါသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာ-ပေတိ၊ ဒုဿီလေ သီလသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ မစ္ဆေရိ စာဂသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ဒုပ္ပညေ ပညာ-သမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ နိဝေသေတိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ကတ္တာ ဟောတိ ပဋိကတ္တာတိ?[3]။ (၂)

၃၅။ အထ ခေါ အညတရော ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ။ပ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ကိ'ဝါဒိ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ကိမက္ခာယီ''တိ။ ကိရိယဝါဒိ စာဟံ ဗြာဟ္မဏ အကိရိယဝါဒိ စာတိ။ ယထာကထံ ပန ဘဝံ ဂေါတမော ကိရိယဝါဒိ စ အကိရိယဝါဒိ စာတိ။

အကိရိယံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဝဒါမိ ကာယဒုစ္စရိတဿ ဝစီဒုစ္စရိတဿ မနောဒုစ္စရိတဿ၊ အနေကဝိဟိတာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ

၁–ဗဟုတဿတ္တရတနာယ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) တိကနိပါတေ မဟာဝဂ္ဂေ ဒဿမသုတ္တဋီကာယံ ဒဿိတပါဋိယာ သမေတိ။

၂–ဗဟုပကာရာ (က)　　၃–ပဋိကတ္တာ အတိကတ္တာတိ (သီ၊ ဣ)

အကိရိယံ ဝဒါမိ။ ကိရိယဉ္စ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဝဒါမိ ကာယသုစရိတဿ ဝစီသုစရိတဿ မနောသုစရိတဿ၊ အနေကဝိဟိတာနံ ကုသလာနံ မမ္မာနံ ကိရိယံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ကိရိယဝါဒီ စ အကိရိယဝါဒီ စာတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၃)

၃၆။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ “ကတိ နု ခေါ ဘန္တေ လောကေ ဒက္ခိဏေယျာ၊ ကထ္ထ စ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ။ ဣဓ ခေါ ဂဟပတိ လောကေ ဒက္ခိဏေယျာ သေခေါ စ အသေခေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတိ ဒ္ဝေ လောကေ ဒက္ခိဏေယျာ၊ ဧတ္ထ စ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗန္တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ဝာန [၁] သုဂတော အထာပရံ တေဒဂေါစ သတ္ထာ—

“သေခေါ အသေခေါ စ ဣမသ္မိံ လောကေ၊
အာဟုနေယျာ ယဇမာနာနံ ဟောန္တိ။
တေ ဥဇ္ဇုဘူတာ [၂] ကာယေန၊ ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ။
ခေတ္တံ တံ ယဇမာနာနံ၊ ဧတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလ”န္တိ။ (၄)

၃၇။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဧတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ “အာဝုသော ဘိက္ခဝေ”တိ။ “အာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဂေါစ “အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဉ္စ အာဝုသော ပုဂ္ဂလံ ဒေသေဿာမိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဉ္စ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီ”တိ။ “ဧဝမာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဂေါစ “ကတမော စာဝုသော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော? ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ

၁–ဝတ္ဝာ (သီ၊ ဗ္ဂ) ဧဝမိဒ္ဓိသေသု ဒ္ဒါနေသု။ ၂–ဥဇုဘူတာ (သျာ၊ ကံ၊ က)

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သော တတော စုတော အာဂါမီ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတိ အာဝုသော အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော အာဂါမီ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။

ကတမော စာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော? ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရ-ဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊ သော အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သော တတော စုတော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ ပ ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု၊ သော ကာမာနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ သော ဘဝါနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ သော တဏ္ဍာက္ခယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ သော လောဘက္ခယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သော တတော စုတော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော ပုဂ္ဂလော အနာဂါမီ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တ"န္တိ။

အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ သမစိတ္တာ ဒေဝတာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပ-သင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ အင္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ တာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ "ဧသော ဘန္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ ဘိက္ခူနံ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဉ္ဇ ပုဂ္ဂလံ ဒေသေတိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဉ္ဇ၊ ဟင္ဒာ ဘန္တေ ပရိသာ၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ"တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏ္ဍီဘာဝေန။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ[၁] ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ

၁–သမ္မိဉ္ဇိတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

သမိဉ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝံ ဇေတဝနေ အန္တရဟိတော ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သမ္မုခေ ပါတုရဟောသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ အာယသ္မာပိ ခေါ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဣဓ သာရိပုတ္တ သမ္ဗဟုလာ သမစိတ္တာ ဒေဝတာ ယေနာဟံ တေနုပသက်မိံသု၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာရိပုတ္တ တာ ဒေဝတာ မံ ဧတဒဝေါစုံ "ဧသော ဘန္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ ဘိက္ခူနံ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနဥ္ဇ ပုဂ္ဂလံ ဒေသေတိ ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနဥ္ဇ၊ ဟဋ္ဌာ ဘန္တေ ပရိသာ၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ ယေန အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသက်မတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ''တိ။ တာ ခေါ ပန သာရိပုတ္တ ဒေဝတာ ဒသပိ ဟုတ္ဝာ ဝီသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ တိံသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ စတ္တာလီသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ ပညာသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ သဋ္ဌိပိ ဟုတ္ဝာ အာရဂ္ဂကောဋ္ဌိနိတုဒနမတ္တေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ န စ အညမည် ဗျာဗာဓေန္တိ[၁]။ သိယာ ခေါ ပန[၂] သာရိပုတ္တ ဧဝမဿ "တတ္ထ နူန တာသံ ဒေဝတာနံ တထာစိတ္တံ ဘာဝိတံ၊ ယေန တာ ဒေဝတာ ဒသပိ ဟုတ္ဝာ ဝီသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ တိံသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ စတ္တာလီသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ ပညာသမ္ပိ ဟုတ္ဝာ သဋ္ဌိပိ ဟုတ္ဝာ အာရဂ္ဂကောဋ္ဌိနိတုဒနမတ္တေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ န စ အညမည် ဗျာဗာဓေန္တိ"တိ။ န ခေါ ပနေတံ သာရိပုတ္တ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣဓေဝ ခေါ သာရိပုတ္တ တာသံ ဒေဝတာနံ တထာစိတ္တံ ဘာဝိတံ၊ ယေန တာ ဒေဝတာ ဒသပိ ဟုတ္ဝာ။ ပ ။ န စ အညမည် ဗျာဗာဓေန္တိ။ တသ္မာတိဟ သာရိပုတ္တ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "သန္တိန္ဒြိယာ ဘဝိဿာမ သန္တမာနသာ''တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ သာရိပုတ္တ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ သန္တိန္ဒြိယာနံ ဟိ ဝေါ သာရိပုတ္တ သန္တမာနသာနံ သန္တံယေဝ ကာယကမ္မံ ဘဝိဿတိ၊ သန္တံ ဝစီကမ္မံ၊ သန္တံ မနောကမ္မံ။ သန္တံယေဝ ဥပဟာရံ ဥပဟရိဿာမ သဗြဟ္မစာရီသူတိ၊ ဧဝံ ဟိ ဝေါ သာရိပုတ္တ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ အနဿုံ ခေါ သာရိပုတ္တ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ယေ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ နာဿောသုန္တိ။ (၅)

၃၈။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဝရဏာယံ ဝိဟရတိ ဘဒ္ဒသာရိတီရေ[၃]။ အထ ခေါ အာရာမဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ

၁–ဗျာဗာဓေန္တိတိ (သဗ္ဗတ္ထ) ၂–ပန တေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃–ကဒ္ဒမဒဟတီရေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာရာမဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတဒဝေါစ "ကော နု ခေါ ဘော ကစ္စာန ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန ခတ္တိယာပိ ခတ္တိယေဟိ ဝိဝဒန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏာပိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိဝဒန္တိ၊ ဂဟပတိကာပိ ဂဟပတိကေဟိ ဝိဝဒန္တိ"တိ။ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓ[၁]ပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနဟေတု ခေါ ဗြာဟ္မဏ ခတ္တိယာပိ ခတ္တိယေဟိ ဝိဝဒန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏာပိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိဝဒန္တိ၊ ဂဟပတိကာပိ ဂဟပတိကေဟိ ဝိဝဒန္တိတိ။

ကော ပန ဘော ကစ္စာန ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန သမဏာပိ သမဏေဟိ ဝိဝဒန္တိတိ။ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿော-သာနဟေတု ခေါ ဗြာဟ္မဏ သမဏာပိ သမဏေဟိ ဝိဝဒန္တိတိ။

အတ္ထိ ပန ဘော ကစ္စာန ကောစိ လောကသ္မိံ ယော ဇာတံ ဧဝံ ကာမ-ရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဇာမ္ပိ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တောတိ။ အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ လောကသ္မိံ ယော ဇာတံ ဧဝံ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓ-ပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဇာမ္ပိ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသ-ဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တောတိ။

ကော ပန သော ဘော ကစ္စာန လောကသ္မိံ၊ ယော ဇာမဗ္ဗော ကာမ-ရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဇာမ္ပိ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တောတိ။ အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ ပုရတ္ထိမေသု ဇနပဒေသု သာဝတ္ထိ နာမ နဂရံ၊ တတ္ထ သော ဘဂဝါ တေရသိ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဘဂဝါ ဇာမဗ္ဗော ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဇာမ္ပိ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဿောသာနံ သမတိက္ကန္တောတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာရာမဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ဒက္ခိဏံ ဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝိယံ နိဟန္ဒ္ဓာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဝာ တိက္ခတ္တုံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

၁—ကာမရာဂဝိနိဝေသဝိနိဗန္ဓ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

"နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ယော ဟိ သော ဘဂဝါ ဣမဉ္ဇေဝ ကာမ-ရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တော၊ ဣမဉ္ဇ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓပလိဂေဓပရိယုဋ္ဌာနဇ္ဈောသာနံ သမတိက္ကန္တော"တိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ကစ္စာန၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ကစ္စာန၊ သေယျထာပိ ဘော ကစ္စာန နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဋ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ "စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ"တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ကစ္စာနေန အနေက-ပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ သောဟံ ဘော ကစ္စာန တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္ဇ ဘိက္ခုသံဃဉ္ဇ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ကစ္စာနော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၆)

၃၉။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော မဓုရာယံ ဝိဟရတိ ဂုန္ဒာဝနေ။ အထ ခေါ ကန္ဒရာယနော[၁] ဗြာဟ္မဏော ယေနာယသ္မာ မဟာ-ကစ္စာနော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန သဒ္ဓိံ။ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ကန္ဒရာယနော ဗြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတဒဝေါစ "သုတံ မေတံ ဘော ကစ္စာန န သမဏော ကစ္စာနော ဗြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ"တိ။ တယိဒံ ဘော ကစ္စာန တထေဝ၊ န ဟိ ဘဝံ ကစ္စာနော ဗြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ၊ တယိဒံ ဘော ကစ္စာန န သမ္ပန္နမေဝါတိ။

အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဝုဒ္ဓဘူမိ စ အက္ခာတာ ဒဟရဘူမိ စ။ ဝုဒ္ဓေါ စေပိ ဗြာဟ္မဏ ဟောတိ အာသီတိကော ဝါ နာဝုတိကော ဝါ ဝဿသတိကော ဝါ ဇာတိယာ၊ သော စ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ကာမမဇ္ဈာဝသတိ၊ ကာမပရိဋ္ဌာဟေန ပရိဥယ္ဟတိ၊ ကာမဝိတက္ကေဟိ ခဇ္ဇတိ၊ ကာမပရိယေသနာယ ဥဿုကော။ အထ ခေါ သော ဗာလော န ထေရောတ္ဝေဝ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိ။ ဒဟရော စေပိ ဗြာဟ္မဏ ဟောတိ ယုဝါ သုသုကာဋ္ဌကေသော ဘဒြေန ယောဗ္ဗနေန သမန္နာဂတော ပဌမေန

၁–ကဏ္ဍရာယနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

ဝယသာ၊ သော စ နာ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ နာ ကာမမဏ္ဍာဝသတိ၊ နာ ကာမ-ပရိဠာဟေန ပရိဒယ္ဟတိ၊ နာ ကာမဝိတက္ကေဟိ ခဇ္ဇတိ၊ နာ ကာမပရိယေသနာယ ဥဿုကော။ အထ ခေါ သော ပဏ္ဍိတော ထေရောတ္တေဝ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကန္ဒရာယနော ဗြာဟ္မဏော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာ-သင်ံ ကရိတ္ဝာ ဒဟရာနံ သတံ [1]ဘိက္ခူနံ ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတိ "ဝုဋ္ဌါ ဘဝန္တော ဝုဋ္ဌာမိယံ ဠိတာ၊ ဒဟရာ မယံ ဒဟရာဘူမိယံ ဠိတာ"တိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ကစ္စာန။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ကစ္စာနော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ (၇)

၄၀။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ စောရာ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ရာဇာနော တသ္မိံ သမယေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ရညော နာ ဖာသု ဟောတိ အတိယာတုံ ဝါ နိယ္ယာတုံ ဝါ ပစ္စန္တိမေ ဝါ ဇနပဒေ အနုသညာတုံ၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနမ်ပိ တသ္မိံ သမယေ နာ ဖာသု ဟောတိ အတိယာတုံ ဝါ နိယ္ယာတုံ ဝါ ဗာဟိရာနိ ဝါ ကမ္မန္တာနိ ပဋိဝေဒ်ိတုံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ ပါပဘိက္ခူ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ပေသလာ ဘိက္ခူ။ တသ္မိံ သမယေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ပေသလာ ဘိက္ခူ။ တုဏ္ဟီဘူတာ တုဏ္ဟီဘူတာဝ သံဃမဇ္ဈေ သင်္ကာယန္တိ [2]။ ပစ္စန္တိမေ ဝါ ဇနပဒေ အန္ဆန္တိ [3]၊ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ ဗဟုဇနာဟိတာယ ဗဟုဇနာ-သုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ရာဇာနော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ စောရာ တသ္မိံ သမယေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ရညော ဖာသု ဟောတိ အတိယာတုံ ဝါ နိယ္ယာတုံ ဝါ ပစ္စန္တိမေ ဝါ ဇနပဒေ အနုသညာတုံ၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနမ်ပိ တသ္မိံ သမယေ ဖာသု ဟောတိ အတိယာတုံ ဝါ နိယ္ယာတုံ ဝါ ဗာဟိရာနိ ဝါ ကမ္မန္တာနိ ပဋိဝေဒ်ိတုံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ ပေသလာ ဘိက္ခူ။ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ။ ပါပဘိက္ခူ။ တသ္မိံ သမယေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ပါပဘိက္ခူ။ တုဏ္ဟီဘူတာ တုဏ္ဟီဘူတာဝ သံဃမဇ္ဈေ သင်္ကာယန္တိ။ ယေန ဝါ ပန တေန ပက္ကမန္တိ [4]။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ (၈)

၁–သုဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ)　　၂–သင်္ကမ္မ ဗျာယန္တိ (က)၊ သမ္ပျာယန္တိ (သီ-ဋ္ဌ)
၃–ဘဇန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ)　　၄–ဗဟတန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ)

၄၁။ ဒွိန္နာဟံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိံ နာ ဝဏ္ဏေမိ ဂိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ။ ဂိဟိ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ မိစ္ဆာပဋိပန္နော မိစ္ဆာပဋိပတ္တာဓိကရဏဟေတု နာ အာရာဓကော ဟောတိ ဉာယံ ဓမ္မံ ကုသလံ။

ဒွိန္နာဟံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဝဏ္ဏေမိ ဂိဟိဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ။ ဂိဟိ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ သမ္မာပဋိပန္နော သမ္မာပဋိပတ္တာဓိကရဏ-ဟေတု အာရာဓကော ဟောတိ ဉာယံ ဓမ္မံ ကုသလန္တိ။ (၉)

၄၂။ ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဒုဂ္ဂဟိတေဟိ သုတ္တန္တေဟိ ဗျဉ္ဇနပ္ပတိ-ရူပကေဟိ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ပဋိဗာဟန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနာဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနာသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ အပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေန္တိ။

ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ သုဂ္ဂဟိတေဟိ သုတ္တန္တေဟိ ဗျဉ္ဇနပ္ပတိရူပကေဟိ အတ္ထဉ္စ ဓမ္မဉ္စ အနုလောမေန္တိ၊ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နာ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ဗဟုဉ္စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ။ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ တေ စိမံ သဒ္ဓမ္မံ ဌပေန္တိတိ။ (၁၀)

သမစိတ္တဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ပရိသဝဂ္ဂ

၄၃။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ဥတ္တာနာ စ ပရိသာ, ဂမ္ဘီရာ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဥတ္တာနာ ပရိသာ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ ဥဒ္ဓတာ ဟောန္တိ ဥန္နဠာ စပလာ မုခရာ ဝိကိဏ္ဏဝါစာ မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနာ အသမာဟိတာ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တာ ပါကတိန္ဒြိယာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥတ္တာနာ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဂမ္ဘီရာ ပရိသာ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ အနုဒ္ဓတာ ဟောန္တိ အနုန္နဠာ အစပလာ အမုခရာ အဝိကိဏ္ဏဝါစာ ဥပဋ္ဌိတဿတိ သမ္ပဇာနာ သမာဟိတာ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ သံဝုတိန္ဒြိယာ။ အယံ

ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဂန္ဓိရာ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ ဧတေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ဂန္ဓိရာ ပရိသာတိ။ (၁)

၄၄။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ဝဂ္ဂါ စ ပရိသာ, သမဂ္ဂါ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဝဂ္ဂါ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ဘဏ္ဍနကာတာ ကလဟကာတာ ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တီဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝဂ္ဂါ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ ဧတေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ သမဂ္ဂါ ပရိသာတိ။ (၂)

၄၅။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အနဂ္ဃတိ စ ပရိသာ, အဂ္ဃတိ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အနဂ္ဃတိ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ထေရာ ဘိက္ခူ ဗာဟုလိကာ[1] ဟောန္တိ သာထလိကာ၊ သြက္ကမနေ ပုမ္ဗင်္ဂမာ၊ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ န ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တေသံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ။ သာဝိ ဟောတိ ဗာဟုလိကာ သာထလိကာ၊ သြက္ကမနေ ပုမ္ဗင်္ဂမာ၊ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ န ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနဂ္ဃတိ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဃတိ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ထေရာ ဘိက္ခူ န ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ န သာထလိကာ၊ သြက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ပဝိဝေကေ ပုမ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ။ တေသံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ။ သာဝိ ဟောတိ န ဗာဟုလိကာ န သာထလိကာ၊ သြက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ ပဝိဝေကေ ပုမ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဃတိ ပရိသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ

၁–ဗာဟုလ္လိကာ (သျာ၊ ကံ၊ က) ဒီကာ သြလောကေတဗ္ဗာ။

ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဈာသံ ဒ္ဝိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ အဂ္ဂဝတီ ပရိသာတိ။ (၃)

၄၆။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အနရိယာ စ ပရိသာ, အရိယာ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အနရိယာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနရိယာ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အရိယာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ အယံ "ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အရိယာ ပရိသာ။ ဣမာ ဒေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဈာသံ ဒ္ဝိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ အရိယာ ပရိသာတိ။ (၄)

၄၇။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ပရိသာကသင်္ဒော စ ပရိသာမဏ္ဍော စ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိသာကသင်္ဒော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိသာကသင်္ဒော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပရိသာမဏ္ဍော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ န ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ န ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ န မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ န ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရိသာမဏ္ဍော။ ဣမာ ဒေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဈာသံ ဒ္ဝိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ပရိသာမဏ္ဍောတိ။ (၅)

၄၈။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ဩက္ကာစိတဝိနီတာ ပရိသာ နောပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ၊ ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနီတာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဩက္ကာစိတဝိနီတာ ပရိသာ နောပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ ယေ တေ သုတ္တန္တာ တထာဂတဘာသိတာ

ဂမ္ဘီရာ ဂမ္ဘီရတ္ထာ လောကုတ္တရာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ တေသု ဘညမာနေသု နာ သုဿူသန္တိ၊ နာ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ နာ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ နာ စ တေ ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ ယေ ပန တေ သုတ္တန္တာ ကဝိတာ[၁] ကာဝေယျာ စိတ္တကမ္မာ စိတ္တဘျဉ္ဇနာ ဗာဟိရကာ သာဝကဘာသိတာ၊ တေသု ဘညမာနေသု သုဿူသန္တိ၊ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ တေ ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ တေ စ တံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတ္ဝာ နာ စေဝ အညမညံ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ နာ စ ပဋိဝိစရန္တိ “ဣဒံ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော”တိ။ တေ အဝိဝဋ္ဌေဝ နာ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနီကတ္တူ နာ ဥတ္တာနီ-ကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကမ္မဋ္ဌာနီယေသု ဓမ္မေသု ကမ်ံ နပ္ပဋိဝိနော-ဒေန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဩက္ကာစိတဝိနိတာ ပရိသာ နောပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသ်ံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ ယေ တေ သုတ္တန္တာ ကဝိတာ ကာဝေယျာ စိတ္တကမ္မာ စိတ္တဘျဉ္ဇနာ ဗာဟိရကာ သာဝကဘာသိတာ၊ တေသု ဘညမာနေသု နာ သုဿူသန္တိ၊ နာ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ နာ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ နာ စ တေ ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ ယေ ပန တေ သုတ္တန္တာ တထာဂတဘာသိတာ ဂမ္ဘီရာ ဂမ္ဘီရတ္ထာ လောကုတ္တရာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ တေသု ဘညမာနေသု သုဿူသန္တိ၊ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ တေ စ ဓမ္မေ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ မညန္တိ။ တေ တံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတ္ဝာ အညမညံ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ ပဋိဝိစရန္တိ “ဣဒံ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော”တိ။ တေ အဝိဝဋ္ဌေဝ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနီကတ္တူ ဥတ္တာနီ-ကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကမ္မဋ္ဌာနီယေသု ဓမ္မေသု ကမ်ံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနိတာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒ္ဝိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ပရိသာ နောဩက္ကာစိတဝိနိတာတိ။ (၆)

၄၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသဂရု ပရိသာ နောသဒ္ဓမ္မဂရု၊ သဒ္ဓမ္မဂရု ပရိသာ နောအာမိသဂရု။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာမိသဂရု ပရိသာ နောသဒ္ဓမ္မဂရု? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယသ်ံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ ဂိဟီနံ ဩဒါတဝသနာနံ သမ္မုခါ အညမညဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ “အသုကော ဘိက္ခု ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ အသုကော ပညာဝိမုတ္တော၊ အသုကော

၁-ကဝိကတာ (သမ္မတ္တ) ဋီကာ ဩလောကေတမ္မာ။

ကာယသက္ခီ၊ အသုကော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ အသုကော သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ အသုကော ဓမ္မာနုသာရီ၊ အသုကော သဒ္ဓါနုသာရီ၊ အသုကော သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ အသုကော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော”တိ။ တေ တေန လာဘံ လဘန္တိ၊ တေ တံ လာဘံ လဘိတ္ဝာ ဂထိတာ[1] မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈောပန္နာ[2] အနာဒီနဝဒဿာဝိနော အနိဿရဏပညာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာမိသဂရု ပရိသာ နောသဒ္ဓမ္မဂရု။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဂရု ပရိသာ နောအာမိသဂရု? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ ဂိဟီနံ ဩဒါတဝသနာနံ သမ္မုခါ အညမညဿ ဝဏ္ဏံ န ဘာသန္တိ “အသုကော ဘိက္ခု ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊ အသုကော ပညာဝိမုတ္တော၊ အသုကော ကာယသက္ခီ၊ အသုကော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ အသုကော သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ အသုကော ဓမ္မာနုသာရီ၊ အသုကော သဒ္ဓါနုသာရီ၊ အသုကော သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ အသုကော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော”တိ။ တေ တေန လာဘံ လဘန္တိ၊ တေ တံ လာဘံ လဘိတ္ဝာ အဂထိတာ အမုစ္ဆိတာ အနဇ္ဈောသန္နာ အာဒီနဝဒဿာဝိနော နိဿရဏပညာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဂရု ပရိသာ နောအာမိသဂရု။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ သဒ္ဓမ္မဂရု ပရိသာ နောအာမိသဂရုတိ။ (၇)

၅၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? ဝိသမာ စ ပရိသာ, သမာ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဝိသမာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ အဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဓမ္မကမ္မာနိ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ အဝိနယကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ ဝိနယကမ္မာနိ နပ္ပဝတ္တန္တိ။ အဓမ္မကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ ဓမ္မကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ အဝိနယကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ ဝိနယကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝိသမာ ပရိသာ။ ( )[3]

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ အဓမ္မကမ္မာနိ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ဝိနယကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ အဝိနယကမ္မာနိ နပ္ပဝတ္တန္တိ။ ဓမ္မကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ အဓမ္မကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ ဝိနယကမ္မာနိ ဒိပ္ပန္တိ၊ အဝိနယကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ

၁-ဂဓိတာ (က)

၂-အဇ္ဈောသာနာ (က)၊ အနဇ္ဈောပန္နာ (သီ၊ သျာ၊ က) တိကနိပါတေ ကုသိနာရဝဝဂ္ဂေ ပဌမသုတ္တဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

၃-(ဝိသမတ္တာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာယ အဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊....ဝိနယကမ္မာနိ န ဒိပ္ပန္တိ။) (သီ၊ဣ)

သမာ ပရိသာ။ (　)[၁] ဇ္ဈမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဈမာသံ ဒ္ဝိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ သမာ ပရိသာတိ။ (၈)

၅၁။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အဓမ္မိကာ စ ပရိသာ, ဓမ္မိကာ စ ပရိသာ။ပ။ ဇ္ဈမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဈမာသံ ဒ္ဝိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ဓမ္မိကာ ပရိသာတိ။ (၉)

၅၂။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ ဒွေ? အဓမ္မဝါဒိနီ စ ပရိသာ, ဓမ္မဝါဒိနီ စ ပရိသာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ၊ ဇ္ဈ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ အဓိကရဏံ အာဒိယန္တိ ဓမ္မိကံ ဝါ အဓမ္မိကံ ဝါ၊ တေ တံ အဓိကရဏံ အာဒိယိတ္ဝာ နံ စေဝ အညမညံ သညာပေန္တိ၊ နံ စ သညတ္တိံ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ နံ စ နိဗ္ဗာပေန္တိ၊ နံ စ နိဗ္ဗုတ္တိံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ တေ အသညတ္တိမလာ အနိဗ္ဗုတ္တိမလာ အပဋိနိဿဂ္ဂမန္တိနော တမေဝ အဓိကရဏံ ထာမသာ ပရာမာသာ[၂] အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ"န္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ? ဣဒ ဘိက္ခဝေ ယဿံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ အဓိကရဏံ အာဒိယန္တိ ဓမ္မိကံ ဝါ အဓမ္မိကံ ဝါ၊ တေ တံ အဓိကရဏံ အာဒိယိတ္ဝာ အညမညံ သညာပေန္တိ စေဝ သညတ္တိဉ္စ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ နိဗ္ဗာပေန္တိ စေဝ နိဗ္ဗုတ္တိဉ္စ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ တေ သညတ္တိမလာ နိဗ္ဗုတ္တိမလာ ပဋိနိဿဂ္ဂမန္တိနော နံ တမေဝ အဓိကရဏံ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ "ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညံ"န္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာ။ ဇ္ဈမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိသာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဈမာသံ ဒ္ဝိန္နံ ပရိသာနံ ယဒိဒံ ဓမ္မဝါဒိနီ ပရိသာတိ။ (၁၀)

ပရိသဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဥတ္တာနာ ဝဂ္ဂါ အဂ္ဂဝတိ၊ အရိယာ ကသဋ္ဌော စ ပဉ္စမော။
သြက္ကာစိတအာမိသဉ္စေဝ၊ ဝိသမာ အဓမ္မာဓမ္မိယေန စာတိ။

ပဌမော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁-(သမတ္တာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာယ ဓမ္မကမ္မာနိ ပဝတ္တန္တိ၊....အဓိနယကမ္မာနိ နံ ဒိပ္ပန္တိ။) (သီ၊ဣ)
၂-ပရာမဿ (သီ၊ဣ)

၂—ဒုတိယပဏ္ဏာသကာ

(၆) ၁-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၅၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ရာဇာ စ စက္ကဝတ္တီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ (၁)

၅၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အစ္ဆရိယ-မနုဿာ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ရာဇာ စ စက္ကဝတ္တီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အစ္ဆရိယမနုဿာတိ။ (၂)

၅၅။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာနံ ကာလကိရိယာ ဗဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတိ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? တထာဂတဿ စ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ, ရညော စ စက္ကဝတ္တိဿ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာလကိရိယာ ဗဟုနော ဇနဿ အနုတပ္ပါ ဟောတီတိ။ (၃)

၅၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ထူပါရဟာ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ရာဇာ စ စက္ကဝတ္တီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ထူပါရဟာတိ။ (၄)

၅၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓါ။ ကတမေ ဒွေ? တထာဂတော စ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, ပစ္ဆေကဗုဒ္ဓေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗုဒ္ဓါတိ။ (၅)

၅၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ နု သန္တသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဘိက္ခု စ ဒိဏ္ဏာသဝေါ, ဟတ္ထာဇာနိယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ နု သန္တသန္တိတိ။ (၆)

၅၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ နု သန္တသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဘိက္ခု စ ဒိဏ္ဏာသဝေါ, အဿာဇာနိယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ နု သန္တသန္တိတိ။ (၇)

၆၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ နု သန္တသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ဘိက္ခု စ ဒိဏ္ဏာသဝေါ, သိဟော စ မိဂရာဇာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အသနိယာ ဖလန္တိယာ နု သန္တသန္တိတိ။ (၈)

၆၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနာ ကိံပုရိသာ မာနုသိံ ဝါစံ နု ဘာသန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? မာ စ မုသာ ဘဏိမ္ဟာ၊ မာ စ ပရံ အဘူတေန အဇ္ဈာစိက္ခိမ္ဟာတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနာ ကိံပုရိသာ မာနုသိံ ဝါစံ နု ဘာသန္တိတိ။ (၉)

၆၂။ ဒွိန္နံ ဓမ္မာနံ ဘိက္ခဝေ အတိတ္တော အပ္ပဋိဝါနော မာတုဂါမော ကာလံ ကရောတိ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? မေထုနသမာပတ္တိယာ စ ဝိဇာယနဿ စ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ ဓမ္မာနံ အတိတ္တော အပ္ပဋိဝါနော မာတုဂါမော ကာလံ ကရောတိတိ။ (၁၀)

၆၃။ အသန္တသန္နိဝါသဿ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ သန္တသန္နိဝါသဿ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ ဘာသိဿာမီတိ။ ‘‘ဧဝံ ဘန္တေ’’တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသန္တသန္နိဝါသော ဟောတိ၊ ကထဉ္စ အသန္တော သန္နိဝသန္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ ‘‘ထေရောပိ မံ နု ဝဒေယ္ယ၊ မစ္ဆိမောပိ မံ နု ဝဒေယ္ယ၊ နဝေါပိ မံ နု ဝဒေယ္ယ။ ထေရမ္ပာဟံ နု ဝဒေယံ္ယ၊ မစ္ဆိမမ္ပာဟံ နု ဝဒေယံ္ယ၊ နဝမ္ပာဟံ နု ဝဒေယံ္ယ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယ္ယ၊ အဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယ္ယ နော ဟိတာနုကမ္ပီ။ ‘‘နော’’တိ နံ ဝဒေယံ္ယ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယံ္ယ[1]၊ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပဋိကရေယံ္ယ။ မစ္ဆိမော စေပိ မံ ဝဒေယ္ယ။ပ။ နဝေါ စေပိ မံ ဝဒေယ္ယ၊ အဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယ္ယ နော ဟိတာနုကမ္ပီ။‘‘နော’’တိ နံ ဝဒေယံ္ယ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယံ္ယ၊ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပဋိကရေယံ္ယ’’။ မစ္ဆိမဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ။ပ။ နဝဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ ‘‘ထေရောပိ မံ နု ဝဒေယ္ယ၊ မစ္ဆိမောပိ မံ နု ဝဒေယ္ယ၊ နဝေါပိ မံ နု ဝဒေယ္ယ။ ထေရမ္ပာဟံ နု ဝဒေယံ္ယ၊ မစ္ဆိမမ္ပာဟံ နု ဝဒေယံ္ယ၊ နဝမ္ပာဟံ နု ဝဒေယံ္ယ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယ္ယ၊ အဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယ္ယ နော ဟိတာနုကမ္ပီ။ ‘‘နော’’တိ နံ ဝဒေယံ္ယ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယံ္ယ၊ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပဋိကရေယံ္ယ။ မစ္ဆိမော စေပိ မံ ဝဒေယ္ယ၊ နဝေါ စေပိ

၁–ဝိဟေသေယံ္ယ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပ္ပ)

မံ ဝဒေယျ၊ အဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယျ နော ဟိတာနုကမ္ပီ။ "နော"တိ နံ ဝဒေယျံ၊ ဝိဟေဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ နပ္ပဋိကရေယျံ"။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသန္တသန္ဒိဝါသော ဟောတိ၊ ဧဝဉ္ဍ အသန္တော သန္ဒိဝသန္တိ။

ကထဉ္ဍ ဘိက္ခဝေ သန္တသန္ဒိဝါသော ဟောတိ၊ ကထဉ္ဍ သန္တော သန္ဒိဝသန္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ "ထေရောပိ မံ ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမောပိ မံ ဝဒေယျ၊ နဝေါပိ မံ ဝဒေယျ။ ထေရမ္ပာဟံ ဝဒေယျံ၊ မဇ္ဈိမမ္ပာဟံ ဝဒေယျံ၊ နဝမ္ပာဟံ ဝဒေယျံ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယျ နော အဟိတာနုကမ္ပီ။ "သာဓူ"တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပဋိကရေယျံ။ မဇ္ဈိမော စေပိ မံ ဝဒေယျ။ ပ။ နဝေါ စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယျ နော အဟိတာနုကမ္ပီ။ "သာဓူ"တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပဋိကရေယျံ"။ မဇ္ဈိမဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ။ ပ။ နဝဿပိ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ "ထေရောပိ မံ ဝဒေယျ၊ မဇ္ဈိမောပိ မံ ဝဒေယျ၊ နဝေါပိ မံ ဝဒေယျ။ ထေရမ္ပာဟံ ဝဒေယျံ၊ မဇ္ဈိမမ္ပာဟံ ဝဒေယျံ၊ နဝမ္ပာဟံ ဝဒေယျံ။ ထေရော စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယျ၊ နော အဟိတာနုကမ္ပီ။ "သာဓူ"တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပဋိကရေယျံ။ မဇ္ဈိမော စေပိ မံ ဝဒေယျ။ ပ။ နဝေါ စေပိ မံ ဝဒေယျ၊ ဟိတာနုကမ္ပီ မံ ဝဒေယျ နော အဟိတာနုကမ္ပီ။ "သာဓူ"တိ နံ ဝဒေယျံ၊ န နံ ဝိဟေဌေယျံ၊ ပဿမ္ပိဿ ပဋိကရေယျံ"။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သန္တသန္ဒိဝါသော ဟောတိ၊ ဧဝဉ္ဍ သန္တော သန္ဒိဝသန္တိတိ။ (၁၁)

၆၄။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ဥဘတော ဝစီသံသာရော ဒိဋ္ဌိ-ပဋ္ဌာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရဒ္ဓိ အဇ္ဈတ္တံ အဝူပသန္တံ ဟောတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ပါဋိကခ်ံ—ဒီဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဋ္ဌတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခူ စ န ဖာသုံ[၁] ဝိဟရိဿန္တိ။ ယသ္မိဉ္ဍ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ဥဘတော ဝစီသံသာရော ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရဒ္ဓိ အဇ္ဈတ္တံ သုဝူပသန္တံ ဟောတိ၊ တသ္မေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိကရဏေ ပါဋိကခ်ံ—န ဒီဃတ္တာယ ခရတ္တာယ ဝါဋ္ဌတ္တာယ သံဝတ္တိဿတိ၊ ဘိက္ခူ စ ဖာသုံ ဝိဟရိဿန္တိတိ။ (၁၂)

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁–ဖာသု (က)

(၇) ၂-သုခဝဂ္ဂ

၆၅။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ဂိဟိသုခဉ္စ ပမ္ဟဇိတသုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ ပမ္ဟဇိတသုခန္တိ။ (၁)

၆၆။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ကာမသုခဉ္စ နေက္ခမ္မသုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မသုခန္တိ။ (၂)

၆၇။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ဥပဓိသုခဉ္စ နိရုပဓိသုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ နိရုပဓိသုခန္တိ။ (၃)

၆၈။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သာသဝသုခဉ္စ အနာသဝသုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ အနာသဝသုခန္တိ။ (၄)

၆၉။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သာမိသဉ္စ သုခံ, နိရာမိသဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ နိရာမိသံ သုခန္တိ။ (၅)

၇၀။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အရိယသုခဉ္စ အနရိယသုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ အရိယသုခန္တိ။ (၆)

၇၁။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ကာယိကဉ္စ သုခံ, စေတသိကဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ စေတသိကံ သုခန္တိ။ (၇)

၇၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သပ္ပိတိကဉ္စ သုခံ, နိပ္ပိတိကဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ နိပ္ပိတိကံ သုခန္တိ။ (၈)

၇၃။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သာတသုခဉ္စ ဥပေက္ခာသုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာသုခန္တိ။ (၉)

၇၄။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သမာဓိသုခဉ္စ အသမာဓိ-သုခဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ သမာဓိသုခန္တိ။ (၁၀)

၇၅။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သပ္ပီတိကာရမ္မဏဉ္စ သုခံ, နိပ္ပီတိကာရမ္မဏဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ နိပ္ပီတိကာရမ္မဏံ သုခန္တိ။ (၁၁)

၇၆။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? သာတာရမ္မဏဉ္စ သုခံ, ဥပေက္ခာရမ္မဏဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာရမ္မဏံ သုခန္တိ။ (၁၂)

၇၇။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ သုခါနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? ရူပါရမ္မဏဉ္စ သုခံ, အရူပါရမ္မဏဉ္စ သုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သုခါနိ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ သုခါနံ ယဒိဒံ အရူပါရမ္မဏံ သုခန္တိ။ (၁၃)

သုခဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

---

(၈) ၃-သနိမိတ္တဝဂ်

၇၈။ သနိမိတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အနိမိတ္တာ၊ တဿေဝ နိမိတ္တဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၁)

၇၉။ သနိဒါနာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အနိဒါနာ၊ တဿေဝ နိဒါနဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၂)

၈၀။ သဟေတုကာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အဟေတုကာ၊ တဿေဝ ဟေတုဿ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၃)

၈၁။ သသင်္ခါရာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အသင်္ခါရာ၊ တေသံယေဝ သင်္ခါရာနံ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဟောန္တိတိ။ (၄)

၈၂။ သပ္ပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အပ္ပစ္စယာ၊ တသေဝ ပစ္စယသ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ နဟောန္တိတိ။ (၅)

၈၃။ သရူပါ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အရူပါ၊ တသေဝ ရူပသ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ နဟောန္တိတိ။ (၆)

၈၄။ သဝေဒနာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အဝေဒနာ၊ တသာယေဝ ဝေဒနာယ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ နဟောန္တိတိ။ (၇)

၈၅။ သသညာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အသညာ၊ တသာယေဝ သညာယ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ နဟောန္တိတိ။ (၈)

၈၆။ သဝိညာဏာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အဝိညာဏာ၊ တသေဝ ဝိညာဏသ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ နဟောန္တိတိ။ (၉)

၈၇။ သခ်တာရမ္မဏာ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ, နော အသခ်တာရမ္မဏာ၊ တသေဝ သခ်တသ ပဟာနာ ဧဝံ တေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ နဟောန္တိတိ။ (၁၀)

သနိမိတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

---

(၉) ၄-ဓမ္မဝဂ္ဂ

၈၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? စေတောဝိမုတ္တိ စ ပညာဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁)

၈၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ပဂ္ဂါဟော စ အဝိက္ခေပေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၂)

၉၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? နာမဉ္စ ရူပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၃)

၉၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၄)

၉၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဘဝဒိဋ္ဌိ စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၅)

၉၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၆)

၉၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၇)

၉၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဒေါဝစဿတာ စ ပါပမိတ္တတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၈)

၉၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သောဝစဿတာ စ ကလ္လာဏမိတ္တတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၉)

၉၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဓာတုကုသလတာ စ မနသိကာရကုသလတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၀)

၉၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အာပတ္တိကုသလတာ စ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၁)

ဓမ္မဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

---

(၁၀) ၅-ဗာလဝဂ္ဂ

၉၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ၊ ယော စ အာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၁)

၁၀၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာဂတံ ဘာရံ န ဝဟတိ၊ ယော စ အာဂတံ ဘာရံ ဝဟတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၂)

၁၀၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီ၊ ယော စ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၃)

၁၀၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညီ၊ ယော စ ကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၄)

၁၀၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညီ၊ ယော စ အာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၅)

၁၀၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အနာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညီ၊ ယော စ အာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၆)

၁၀၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဓမ္မေ ဓမ္မသညီ၊ ယော စ ဓမ္မေ အဓမ္မသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၇)

၁၀၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ ဓမ္မေ ဓမ္မသညီ၊ ယော စ အဓမ္မေ အဓမ္မသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၈)

၁၀၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဗာလာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဝိနယေ ဝိနယသညီ၊ ယော စ ဝိနယေ အဝိနယသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဗာလာတိ။ (၉)

၁၀၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ အဝိနယေ အဝိနယသညီ၊ ယော စ ဝိနယေ ဝိနယသညီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဏ္ဍိတာတိ။ (၁၀)

၁၀၉။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ နာ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ယော စ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ နာ ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ ဝုတ္တာတိ။ (၁၁)

၁၁၀။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ နာ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ နာ ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ယော စ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာတိ။ (၁၂)

၁၁၁။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီ၊ ယော စ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ ဝုတ္တာတိ။ (၁၃)

၁၁၂။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ အကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညီ၊ ယော စ ကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာတိ။ (၁၄)

၁၁၃။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ အာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညီ၊ ယော စ အနာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ ဝုတ္တာတိ။ (၁၅)

၁၁၄။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ အာပတ္တိယာ အာပတ္တိသညီ၊ ယော စ အနာပတ္တိယာ အနာပတ္တိသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာတိ။ (၁၆)

၁၁၅။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ အဓမ္မေ ဓမ္မသညီ၊ ယော စ ဓမ္မေ အဓမ္မသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ ဝုတ္တာတိ။ (၁၇)

၁၁၆။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ ဓမ္မေ ဓမ္မသညီ၊ ယော စ အဓမ္မေ အဓမ္မသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ နာ ဝုတ္တာတိ။ (၁၈)

၁၁၇။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ ဝဓုန္တိ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ အဝိနယေ ဝိနယသညီ၊ ယော စ ဝိနယေ အဝိနယသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ ဝဓုန္တိတိ။ (၁၉)

၁၁၈။ ဒွိန္နံ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ န ဝဓုန္တိ။ ကတမေသံ ဒွိန္နံ? ယော စ အဝိနယေ အဝိနယသညီ၊ ယော စ ဝိနယေ ဝိနယသညီ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိန္နံ အာသဝါ န ဝဓုန္တိတိ။ (၂၀)

ဗာလဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒုတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၃—တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ္ဂ

၁၁၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာသာ ဒုပ္ပဇဟာ။ ကတမာ ဒွေ? လာဘာသာ စ ဇီဝိတာသာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာသာ ဒုပ္ပဇဟာတိ။ (၁)

၁၂၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ ပုဗ္ဗကာရီ၊ ယော စ ကတညူ ကတဝေဒီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိန္တိ။ (၂)

၁၂၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ ဒွေ? တိတ္တော စ တပ္ပေတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိန္တိ။ (၃)

၁၂၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ ဒုတ္တပ္ပယာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ နိက္ခိပတိ၊ ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဒုတ္တပ္ပယာတိ။ (၄)

၁၂၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သုတပ္ပယာ။ ကတမေ ဒွေ? ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ န နိက္ခိပတိ၊ ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ န ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ သုတပ္ပယာတိ။ (၅)

၁၂၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ ရာဂဿ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? သုဘနိမိတ္တဉ္စ, အယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္စယာ ရာဂဿ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၆)

၁၂၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ ဒေါသဿ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? ပဋိဃနိမိတ္တဉ္စ, အယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္စယာ ဒေါသဿ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၇)

၁၂၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ မိဿာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? ပရတော စ ဃောသော, အယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္စယာ မိဿာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၈)

၁၂၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယ။ ကတမေ ဒွေ? ပရတော စ ဃောသော,ယောနိသော စ မနသိကာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပစ္ဆယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယာတိ။ (၉)

၁၂၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိယော။ ကတမာ ဒွေ? လဟုကာ စ အာပတ္တိ, ဂရုကာ စ အာပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာပတ္တိယောတိ။ (၁၀)

၁၂၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိယော။ ကတမာ ဒွေ? ဒဋ္ဌုလ္လာ စ အာပတ္တိ, အဒဋ္ဌုလ္လာ စ အာပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာပတ္တိယောတိ။ (၁၁)

၁၃၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိယော။ ကတမာ ဒွေ? သာဝသေသာ စ အာပတ္တိ, အနဝသေသာ စ အာပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာပတ္တိ-ယောတိ။ (၁၂)

အာသာဒုပ္ပဇဟဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

---

(၁၂) ၂-အာယာစနဝဂ္ဂ

၁၃၁။ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ "တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ"တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာ-နာတိ။ (၁)

၁၃၂။ သဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနီ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ "တာဒိသီ ဟောမိ၊ ယာဒိသီ ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာ"တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ယဒိဒံ ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာတိ။ (၂)

၁၃၃။ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကော ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ "တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသော စိတ္တော စ ဂဟပတိ, ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော"တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ ယဒိဒံ စိတ္တော စ ဂဟပတိ, ဟတ္ထကော စ အာဠဝကောတိ။ (၃)

၁၃၄။ သဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ "တာဒိသီ ဟောမိ၊ ယာဒိသီ ခုဇ္ဇုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ, ဝေဠုကဏ္ဍကီယာ[1] စ နန္ဒမာတာ"တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝိကာနံ ဥပါသိကာနံ ယဒိဒံ ခုဇ္ဇုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ, ဝေဠုကဏ္ဍကီယာ စ နန္ဒမာတာတိ။ (၄)

၁၃၅။ ဒ္ဝိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒ္ဝိဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတ္ဝာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိ-ယောဂါဟေတ္ဝာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတီတိ။

ဒ္ဝိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒ္ဝိဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတ္ဝာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိ-ယောဂါဟေတ္ဝာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။ (၅)

၁၃၆။ ဒ္ဝိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒ္ဝိဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတ္ဝာ အပ္ပဿာဒနိယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတ္ဝာ ပသာဒနိယေ ဌာနေ အပ္ပဿာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတီတိ။

၁-ဝေဠုကဏ္ဍကီ (အံ ၂-၂၉၅-ဝိဇ္ဇေ၊ အံ ၁-၄၈၃-ဝိဇ္ဇေဝိ အာဂတံ။)

ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။ (၆)

၁၃၇။ ဒွီသု ဘိက္ခဝေ မိဆ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွီသု? မာတရိ စ ပိတရိ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွီသု မိဆ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတီတိ။

ဒွီသု ဘိက္ခဝေ သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွီသု? မာတရိ စ ပိတရိ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွီသု သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။ (၇)

၁၃၈။ ဒွီသု ဘိက္ခဝေ မိဆ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွီသု? တထာဂတေ စ တထာဂတသာဝကေ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ မိဆ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတီတိ။

ဒွီသု ဘိက္ခဝေ သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု ဒွီသု? တထာဂတေ စ

တထာဂတသာဝကေ စ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွီသု သမ္မာပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။ (၈)

၁၃၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သစိတ္တဝေါဒါနဉ္စ နံ စ ကိရိယံ လောကေ ဥပါဒိယတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၉)

၁၄၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓော စ ဥပနာဟော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၀)

၁၄၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓိနယော စ ဥပနာဟ-ဓိနယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၁)

အာယာစနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

---

(၁၃) ဒု-ဒါနဝဂ္ဂ

၁၄၂။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဒါနာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသဒါနဉ္စ ဓမ္မဒါနဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဒါနာနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ ဒါနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မဒါနန္တိ။ (၁)

၁၄၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ယာဂေါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသယာဂေါ စ ဓမ္မယာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ယာဂေါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ ယာဂေါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မယာဂေါတိ။ (၂)

၁၄၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ စာဂေါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသစာဂေါ စ ဓမ္မစာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ စာဂေါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ စာဂေါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မစာဂေါတိ။ (၃)

၁၄၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပရိစ္စာဂေါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသပရိစ္စာဂေါ စ ဓမ္မပရိစ္စာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိစ္စာဂေါ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ ပရိစ္စာဂေါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပရိစ္စာဂေါတိ။ (၄)

၁၄၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဘောဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသဘောဂေါ စ ဓမ္မဘောဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဘောဂါ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ ဘောဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မဘောဂေါတိ။ (၅)

၁၄၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သန္ထောဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသန္ထောဂေါ စ ဓမ္မသန္ထောဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သန္ထောဂါ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သန္ထောဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသန္ထောဂေါတိ။ (၆)

၁၄၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သံဝိဘာဂါ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသံဝိဘာဂေါ စ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သံဝိဘာဂါ။ ဧတေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သံဝိဘာဂါနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသံဝိဘာဂေါတိ။ (၇)

၁၄၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သဂ်ဟာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသဂ်ဟော စ ဓမ္မသဂ်ဟော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သဂ်ဟာ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သဂ်ဟာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသဂ်ဟောတိ။ (၈)

၁၅၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အနုဂ္ဂဟာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသာနုဂ္ဂဟော စ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အနုဂ္ဂဟာ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ အနုဂ္ဂဟာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟောတိ။ (၉)

၁၅၁။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ အနုကမ္ပာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသာနုကမ္ပာ စ ဓမ္မာနုကမ္ပာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အနုကမ္ပာ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ အနုကမ္ပာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မာနုကမ္ပာတိ။ (၁၀)

ဒါနဝဂ္ဂေါ တတိယော။

---

(၁၄) ၄-သန္ဆာရဝဂ္ဂ

၁၅၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သန္ဆာရာ[1]။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသန္ဆာရော စ ဓမ္မသန္ဆာရော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သန္ဆာရာ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ သန္ဆာရာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသန္ဆာရောတိ။ (၁)

၁-သန္ဓာရာ(က)

၁၅၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဋိသန္ထာရာ[1]။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသပဋိသန္ထာရော စ ဓမ္မပဋိသန္ထာရော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပဋိသန္ထာရာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ ပဋိသန္ထာရာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပဋိသန္ထာရောတိ။ (၂)

၁၅၄။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ သေနာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသေသနာ စ ဓမ္မေသနာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သေနာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ သေနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မေသနာတိ။ (၃)

၁၅၅။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိယေသနာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသပရိယေသနာ စ ဓမ္မပရိယေသနာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိယေသနာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ပရိယေသနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပရိယေသနာတိ။ (၄)

၁၅၆။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပရိယေဋ္ဌိယော။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသပရိယေဋ္ဌိ စ ဓမ္မပရိယေဋ္ဌိ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပရိယေဋ္ဌိယော။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ပရိယေဋ္ဌီနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပရိယေဋ္ဌီတိ။ (၅)

၁၅၇။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ပူဇာ။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသပူဇာ စ ဓမ္မပူဇာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ပူဇာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ပူဇာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မပူဇာတိ။ (၆)

၁၅၈။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ အာတိထေယျာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသာတိထေယျဉ္စ ဓမ္မာတိထေယျဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အာတိထေယျာနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒွိန္နံ အာတိထေယျာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မာတိထေယျန္တိ။ (၇)

၁၅၉။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဣဒ္ဓိယော။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသိဒ္ဓိ စ ဓမ္မိဒ္ဓိ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဣဒ္ဓိယော။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ဣဒ္ဓီနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မိဒ္ဓိတိ။ (၈)

၁၆၀။ ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိယော။ ကတမာ ဒွေ? အာမိသဝုဋ္ဌိ စ ဓမ္မဝုဋ္ဌိ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝုဋ္ဌိယော။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ ဒွိန္နံ ဝုဋ္ဌီနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မဝုဋ္ဌိတိ။ (၉)

၁–ပဋိသန္ထာရာ(က)

၁၆၁။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ရတနာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသရတနဉ္စ ဓမ္မရတနဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ရတနာနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ ရတနာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မရတနန္တိ။ (၁၀)

၁၆၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သန္နိစယာ။ ကတမေ ဒွေ? အာမိသသန္နိစယော စ ဓမ္မသန္နိစယော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သန္နိစယာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ သန္နိစယာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မသန္နိစယောတိ။ (၁၁)

၁၆၃။ ဒွေမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝေပုလ္လာနိ။ ကတမာနိ ဒွေ? အာမိသဝေပုလ္လဉ္စ ဓမ္မဝေပုလ္လဉ္စ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဝေပုလ္လာနိ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ ဝေပုလ္လာနံ၊ ယဒိဒံ ဓမ္မဝေပုလ္လန္တိ။ (၁၂)

သန္ဆာရဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

---

(၁၅) ၅-သမာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁၆၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သမာပတ္တိကုသလတာ စ သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁)

၁၆၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အဇ္ဇဝဉ္စ မဒ္ဒဝဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၂)

၁၆၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ခန္တိ စ သောရစ္စဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၃)

၁၆၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သာခလ္လဉ္စ ပဋိသန္ထာရော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၄)

၁၆၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ကတမေ ဒွေ? အဝိဟိံသာ စ သောစေယ္ယဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၅)

၁၆၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဝါရတာ စ, ဘောဇနေ အမတ္တညုတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၆)

၁၇၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရတာ စ, ဘောဇနေ မတ္တညုတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၇)

၁၇၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ပဋိသင်္ခါနဗလဉ္စ ဘာဝနာဗလဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၈)

၁၇၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သတိဗလဉ္စ သမာဓိဗလဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၉)

၁၇၃။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၀)

၁၇၄။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သီလဝိပတ္တိ စ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၁)

၁၇၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သီလသမ္ပဒါ စ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၂)

၁၇၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? သီလဝိသုဒ္ဓိ စ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၃)

၁၇၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ စ, ယထာဒိဋ္ဌိဿ စ ပဓာနံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၄)

၁၇၈။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အသန္တုဋ္ဌိတာ စ ကုသလေသု ဓမ္မေသု, အပ္ပဋိဝါနိတာ စ ပဓာနသ္မိံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၅)

၁၇၉။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? မုဋ္ဌဿစ္စဉ္စ အသမ္ပဇညဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁၆)

၁၈၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ၊ ကတမေ ဒွေ? သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာတိ။ (၁၇)

သမာပတ္တိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁-ကောဓပေယျာလ

၁၈၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓော စ ဥပနာဟော စ။ မက္ခော စ ပဠာသော[1] စ။ ဣဿာ စ မစ္ဆရိယဉ္စ။ မာယာ စ သာဌေယ္ယဉ္စ။ အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၁-၅)

၁၈၂။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ ကတမေ ဒွေ? အက္ကောဓော စ အနုပနာဟော စ။ အမက္ခော စ အပဠာသော စ။ အနိဿာ စ အမစ္ဆရိယဉ္စ။ အမာယာ စ အသာဌေယ္ယဉ္စ။ ဟိရီ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ။ (၆-၁၀)

၁၈၃။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? ကောဓေန စ ဥပနာဟေန စ။ မက္ခေန စ ပဠာသေန စ။ ဣဿာယ စ မစ္ဆရိယေန စ။ မာယာယ စ သာဌေယ္ယေန စ။ အဟိရိကေန စ အနောတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ (၁၁-၁၅)

၁၈၄။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သုခံ ဝိဟရတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အက္ကောဓေန စ အနုပနာဟေန စ။ အမက္ခေန စ အပဠာသေန စ။ အနိဿာယ စ အမစ္ဆရိယေန စ။ အမာယာယ စ အသာဌေယ္ယေန စ။ ဟိရိယာ စ ဩတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သုခံ ဝိဟရတိ။ (၁၆-၂၀)

၁၈၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? ကောဓော စ ဥပနာဟော စ။ မက္ခော စ ပဠာသော စ။ ဣဿာ စ မစ္ဆရိယဉ္စ။ မာယာ စ သာဌေယ္ယဉ္စ။ အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၂၁-၂၅)

၁၈၆။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော အပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? အက္ကောဓော စ အနုပနာဟော စ။ အမက္ခော စ အပဠာသော စ။ အနိဿာ စ အမစ္ဆရိယဉ္စ။ အမာယာ စ အသာဌေယ္ယဉ္စ။ ဟိရီ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ သေခဿ ဘိက္ခုနော အပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ (၂၆-၃၀)

၁၈၇။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? ကောဓေန စ ဥပနာဟေန စ။ မက္ခေန စ ပဠာသေန စ။ ဣဿာယ စ မစ္ဆရိယေန စ။ မာယာယ စ သာဌေယ္ယေန စ။ အဟိရိကေန စ အနောတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ (၃၁-၃၅)

၁-ယသာသော (က)

၁၈၈။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အက္ကောဓေန စ အနုပနာဟေန စ။ အမက္ခေန စ အပဠာသေန စ။ အနိဿာယ စ အမဒ္ဒရိယေန စ။ အမာယာယ စ အသာဒ္ဒေယ္ယေန စ။ ဟိရိယာ စ ဩတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ (၃၆-၄၀)

၁၈၉။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? ကောဓေန စ ဥပနာဟေန စ။ မက္ခေန စ ပဠာသေန စ။ ဣဿာယ စ မစ္ဆရိယေန စ။ မာယာယ စ သာဒ္ဒေယ္ယေန စ။ အဟိရိကေန စ အနောတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၄၁-၄၅)

၁၉၀။ ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ ံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကတမေဟိ ဒွိဟိ? အက္ကောဓေန စ အနုပနာဟေန စ။ အမက္ခေန စ အပဠာသေန စ။ အနိဿာယ စ အမဒ္ဒရိယေန စ။ အမာယာယ စ အသာဒ္ဒေယ္ယေန စ။ ဟိရိယာ စ ဩတ္တပ္ပေန စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ ံ သဂ္ဂံ လော၌ံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၄၆-၅၀)

ကောဓပေယ္ယာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-အကုသလပေယ္ယာလ

၁၉၁-၂၀၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အကုသလာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ဒုက္ခုဒ္ရြိယာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သုခုဒ္ရြိယာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ဒုက္ခဝိပါကာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သုခဝိပါကာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အသမ္ပယုတ္တာ။ ကတမေ ဒွေ? အက္ကောဓော စ အနုပနာဟော စ။ အမက္ခော စ အပဠာသော စ။ အနိဿာ စ အမဒ္ဒရိယဉ္စ။ အမာယာ စ အသာဒ္ဒေယ္ယဉ္စ။ ဟိရိ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဓမ္မာ အသမ္ပယုတ္တာတိ။ (၁-၅၀)

အကုသလပေယ္ယာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-ဝိနယပေယျာလ

၂၀၁။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ။ ကတမေ ဒွေ? သံဃသုဋ္ဌုတာယ၊ သံဃဖာသုတာယ။ ဒုမ္မင်္ကူနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ၊ ပေသလာနံ ဘိက္ခူနံ ဖာသုဝိဟာရာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝေရာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ ဝေရာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဘယာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ ဘယာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဂိဟီနံ အနုကမ္ပာယ၊ ပါဝိစ္ဆာနံ ဘိက္ခူနံ ပက္ခုပစ္ဆေဒါယ။ အပ္ပသန္နာနံ ပသာဒါယ၊ ပသန္နာနံ ဘိယ္ယောဘာဝါယ။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တန္တိ။ (၁-၁၀)

၂၀၂-၂၃၀။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ ပါတိမောက္ခံ ပညတ္တံ။ ပ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော ပညတ္တော။ ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနံ ပညတ္တံ။ ပဝါရဏာ ပညတ္တာ။ ပဝါရဏာဋ္ဌပနံ ပညတ္တံ။ တဇ္ဇနီယကမ္မံ ပညတ္တံ။ နိယဿကမ္မံ ပညတ္တံ။ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ပဋိသာရဏီယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ပရိဝါသဒါနံ ပညတ္တံ။ မူလာယ ပဋိကဿနံ ပညတ္တံ။ မာနတ္တဒါနံ ပညတ္တံ။ အဗ္ဘာနံ ပညတ္တံ။ ဩသာရဏီယံ ပညတ္တံ။ နိဿာရဏီယံ ပညတ္တံ။ ဥပသမ္မဒါ ပညတ္တာ။ ဥတ္တိကမ္မံ ပညတ္တံ။ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ ပညတ္တံ။ ဥတ္တိ-စတုတ္ထကမ္မံ ပညတ္တံ။ အပညတ္တေ ပညတ္တံ။ ပညတ္တေ အနုပညတ္တံ။ သမ္မုခါဝိနယော ပညတ္တော။ သတိဝိနယော ပညတ္တော။ အမူဠှဝိနယော ပညတ္တော။ ပဋိညာတ-ကရဏံ ပညတ္တံ။ ယေဘုယ္ယသိကာ ပညတ္တာ။ တဿပါပိယသိကာ ပညတ္တာ။ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကော ပညတ္တော။ ကတမေ ဒွေ? သံဃသုဋ္ဌုတာယ၊ သံဃဖာသု-တာယ။ ဒုမ္မင်္ကူနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ၊ ပေသလာနံ ဘိက္ခူနံ ဖာသုဝိဟာရာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝေရာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ ဝေရာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ ဝဇ္ဇာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဘယာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ ဘယာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သံဝရာယ၊ သမ္ပရာယိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိဃာတာယ။ ဂိဟီနံ အနုကမ္ပာယ၊ ပါဝိစ္ဆာနံ ဘိက္ခူနံ ပက္ခုပစ္ဆေဒါယ။

အပ္ပသန္ဒာနံ ပသာဒါယ၊ ပသန္ဒာနံ ဘိယျောဘာဝါယ။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ တိဏဝတ္ထာရကော ပညတ္တောတိ။ (၁၁-၃၀၀)

ဝိနယပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-ရာဂပေယျာလ

၂၃၁။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ ဒွေ? သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ (၁)

ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ ပရိညာယ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။ ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ပ။ (၁-၁၀)

၂၃၂-၂၄၆။ ဒေါသဿ။ပ။ မောဟဿ။ ကောဓဿ။ ဥပနာဟဿ။ မက္ခဿ။ ပဋာသဿ။ ဣဿာယ။ မစ္ဆရိယဿ။ မာယာယ။ သာဌေယျဿ။ ထမ္ဘဿ။ သာရမ္ဘဿ။ မာနဿ။ အတိမာနဿ။ မဒဿ။ ပမာဒဿ။ အဘိညာယ။ ပရိညာယ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။ ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ ဒွေ၊ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ပမာဒဿ ဘိက္ခဝေ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ (၁၁-၁၇၀)

(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။)[၁]

ရာဂပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

ဒုကနိပါတပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

၁–( )ဧတ္ထေန္တရေ ပါဌော သီ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

တိကနိပါတပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဗာလဝဂ္ဂ

၁-ဘယသုတ္တ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကော် သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ[1]"တိ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သတ္တာနံ တာနိ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပဒ္ဒဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သတ္တေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပသဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သတ္တေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ,နော ပဏ္ဍိတတော။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နဒ္ဒာဂါရာ ဝါ တိဏာဂါရာ ဝါ[2] အဂ္ဂိ မုဏ္ဍော[3] ကုဋ္ဌာဂါရာနိပိ ဒုဟတိ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာနိ နိဝါတာနိ ဖုသိတဂ္ဂဠာနိ ပိဟိတဝါတပါနာနိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သတ္တာနံ တာနိ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပဒ္ဒဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သတ္တေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပသဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သတ္တေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, နော ပဏ္ဍိတတော။

၁-ဘဒ္ဒန္တေ (က)　　၂-နဒ္ဒာဂါရံ ဝါ တိဏာဂါရံ ဝါ (သီ)

၃-အဂ္ဂိမုဏ္ဍော (သီ)၊ အဂ္ဂိ မုဏ္ဍော (သျာ၊ကံ၊ဂ)

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပဋိဘယော ဗာလော, အပ္ပဋိဘယော ပဏ္ဍိတော၊ သဥပဒ္ဓဝေါ ဗာလော, အနုပဒ္ဓဝေါ ပဏ္ဍိတော၊ သဥပသဂ္ဂေါ ဗာလော, အနုပသဂ္ဂေါ ပဏ္ဍိတော၊ နတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတတော ဘယံ၊ နတ္ထိ ပဏ္ဍိတတော ဥပဒ္ဓဝေါ၊ နတ္ထိ ပဏ္ဍိတတော ဥပသဂ္ဂေါ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ''ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမာ''တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-လက္ခဏသုတ္တ

၂။ ကမ္မလက္ခဏောာ ဘိက္ခဝေ ဗာလော၊ ကမ္မလက္ခဏောာ ပဏ္ဍိတော၊ အပဒါနသောဘနိ[၁] ပညာတိ၂။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန ဝစီဒုစ္စရိတေန မနောဒုစ္စရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တိဟိ? ကာယသုစရိတေန ဝစီသုစရိတေန မနောသုစရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ''ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမာ''တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-စိန္တီသုတ္တ

၃။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ ဗာလလက္ခဏာနိ ဗာလနိမိတ္တာနိ ဗာလာပဒါနာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ စ ဟောတိ ဒုဘ္ဘာသိတဘာသီ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ။ နော စေဒံ[၃] ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ စ အဘဝိဿ ဒုဘ္ဘာသိတဘာသီ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊ ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ[၄] ''ဗာလော အယံ ဘဝံ အသပ္ပုရိသော''တိ။

၁–အပဒါနေ သောဘတိ (သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂–ပညတ္တိ (?) ၃–နော စေတံ (သျာ၊ကံ၊က)
၄–တေန နံ ပဏ္ဍိတာ န ဇာနေယျုံ (က)၊ န နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ (?)

ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ စ ဟောတိ ဒုဿာသိတဘာသီ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊ တသ္မာ နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ ''ဗာလော အယံ ဘဝံ အသပ္ပုရိသော''တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ဗာလသ ဗာလလက္ခဏာနိ ဗာလနိမိတ္တာနိ ဗာလာပဒါနာနိ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတသ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ ပဏ္ဍိတနိမိတ္တာနိ ပဏ္ဍိတာပဒါနာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တီ စ ဟောတိ သုဘာသိတဘာသီ စ သုကတကမ္မကာရီ စ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တီ စ အဘဝိဿ သုဘာသိတဘာသီ စ သုကတကမ္မကာရီ စ၊ ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ ''ပဏ္ဍိတော အယံ ဘဝံ သပ္ပုရိသော''တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တီ စ ဟောတိ သုဘာသိတ-ဘာသီ စ သုကတကမ္မကာရီ စ၊ တသ္မာ နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ ''ပဏ္ဍိတော အယံ ဘဝံ သပ္ပုရိသော''တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ပဏ္ဍိတသ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ ပဏ္ဍိတနိမိတ္တာနိ ပဏ္ဍိတာပဒါနာနိ။ တသ္မာတိဟ။ပ။ ။ တတိယံ။

၄-အစ္ဆရိယသုတ္တ

၄။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? အစ္ဆရိယံ အစ္ဆရိယတော န ပဿတိ၊ အစ္ဆရိယံ အစ္ဆရိယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိကရောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန အစ္ဆရိယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ နပ္ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? အစ္ဆရိယံ အစ္ဆရိယတော ပဿတိ၊ အစ္ဆရိယံ အစ္ဆရိယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန အစ္ဆရိယံ ဒေသေန္တဿ ယထာဓမ္မံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာတိဟ။ပ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အယောနိသောသုတ္တ

၅။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? အယောနိသော ပဉ္ဟံ ကတ္တာ ဟောတိ၊ အယောနိသော ပဉ္ဟံ ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန ယောနိသော ပဉ္ဟံ ဝိဿဇ္ဇိတံ

ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ သိလိဋ္ဌေဟိ ဥပဂတေဟိ နာဘိနုမောဒိတာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? ယောနိသော ပဉ္ဉံ ကတ္တာ ဟောတိ၊ ယောနိသော ပဉ္ဉံ ဝိဿဇ္ဇေတာ ဟောတိ၊ ပရဿ ခေါ ပန ယောနိသော ပဉ္ဉံ ဝိဿဇ္ဇိတံ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ သိလိဋ္ဌေဟိ ဥပဂတေဟိ အဘိနုမောဒိတာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာတိဟ။ ပ ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အကုသလသုတ္တ

၆။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? အကုသလေန ကာယကမ္မေန, အကုသလေန ဝစီကမ္မေန, အကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကုသလေန ကာယကမ္မေန, ကုသလေန ဝစီကမ္မေန, ကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာတိဟ။ ပ ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၇။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန,သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန,သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ပ ။ အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန,အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန,အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ပ ။ ။သတ္တမံ။

၈-သဗ္ဗာဗန္ဓသုတ္တ

၈။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? သဗ္ဗာဗန္ဓေန ကာယကမ္မေန, သဗ္ဗာဗန္ဓေန ဝစီကမ္မေန, သဗ္ဗာဗန္ဓေန မနောကမ္မေန။ ပ ။ အဗ္ဗာဗန္ဓေန ကာယကမ္မေန,အဗ္ဗာဗန္ဓေန ဝစီ-

ကမ္မေန, အဗျာဗဇ္ဈေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "ယေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ယေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေ တယော ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿာမာ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။　　။အဋ္ဌမံ။

၉-ခတသုတ္တ

၉။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္ဇ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန ဝစီဒုစ္စရိတေန မနောဒုစ္စရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္ဇ အပုညံ ပသဝတိ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္ဇ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကာယသုစရိ-တေန ဝစီသုစရိတေန မနောသုစရိတေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္ဇ ပုညံ ပသဝတီတိ။　　။နဝမံ။

၁၀-မလသုတ္တ

၁၀။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော တယော မလေ အပ္ပဟာယ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဒုဿီလော စ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျမလဉ္ဇဿ အပ္ပဟီနံ ဟောတိ။ ဣဿုကီ စ ဟောတိ၊ ဣဿာ-မလဉ္ဇဿ အပ္ပဟီနံ ဟောတိ။ မစ္ဆရီ စ ဟောတိ၊ မစ္ဆေရမလဉ္ဇဿ အပ္ပဟီနံ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣမေ တယော မလေ အပ္ပဟာယ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော တယော မလေ ပဟာယ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? သီလဝါ စ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျမလဿ ပဟီနံ ဟောတိ။ အနိဿုကီ စ ဟောတိ၊ ဣဿာမလဿ ပဟီနံ ဟောတိ။ အမစ္ဆရီ စ ဟောတိ၊ မစ္ဆေရမလဿ ပဟီနံ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဣမေ တယော မလေ ပဟာယ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒသမံ။

ဗာလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဘယံ လက္ခဏစိန္တိ စ၊ အစ္ဆယဿ အယောနိသော။
အကုသလဿ သာဝဇ္ဇံ၊ သဗ္ဗာဗဇ္ဈဓတံ မလန္တိ။

၂-ရထကာရဝဂ္ဂ

၁-ဉာတသုတ္တ

၁၁။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဉာတော ဘိက္ခု ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဗဟုဇနဒုက္ခာယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အနနုလောမိကေ ကာယကမ္မေ သမာဒပေတိ၊ အနနုလောမိကေ ဝစီကမ္မေ သမာဒပေတိ၊ အနနုလောမိကေသု ဓမ္မေသု သမာဒပေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဉာတော ဘိက္ခု ဗဟုဇနအဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဗဟုဇနဒုက္ခာယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဉာတော ဘိက္ခု ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အနုလောမိကေ ကာယကမ္မေ သမာဒပေတိ၊ အနုလောမိကေ ဝစီကမ္မေ သမာဒပေတိ၊ အနုလောမိကေသု ဓမ္မေသု သမာဒပေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဉာတော ဘိက္ခု ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-သာရဏီယသုတ္တ

၁၂။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယာနိ[1] ဘဝန္တိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော ဇာတော ဟောတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော ဟောတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော သင်္ဂါမံ အဘိဝိဇိနိတ္ဝာ ဝိဇိတသင်္ဂါမော တမေဝ သင်္ဂါမသီသံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိမာနိ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ ဘိက္ခု ကေသမသ္မုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယံ ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ဘိက္ခုဿ ယာဝဇီဝံ သာရဏီယာနိ ဘဝန္တီတိ။　　။ဒုတိယံ။

၁-သရဏီယာနိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပ္ဋ)

၃-အာသံသသုတ္တ

၁၃။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? နိရာသော အာသံသော ဝိဂတာသော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိရာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ[1] ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ ပုက္ကုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ ကသိရဝုတ္တိကေ၊ ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္ဆာဒေါ လဗ္ဘတိ။ သော စ ဟောတိ ဒုမ္မဏ္ဍော ဒုဒ္ဒသိကော ဩကောဋိမကော ဗဟုါဗာဓော[2] ကာဏော ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ၊ န လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော သုဏာတိ "ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ခတ္တိယော ခတ္တိယေဟိ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိတ္တော" တိ။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိ "ကုဒါဿု နာမ မယိ ခတ္တိယာ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိဉ္စိဿန္တိ" တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိရာသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာသံသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ ဇေဋ္ဌော ပုတ္တော ဟောတိ အာဘိသေကော အနဘိသိတ္တော အစလပ္ပတ္တော[3]။ သော သုဏာတိ "ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ခတ္တိယော ခတ္တိယေဟိ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိတ္တော" တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ကုဒါဿု နာမ မယိ ခတ္တိယာ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိဉ္စိဿန္တိ" တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာသံသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝိဂတာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ဟောတိ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော။ သော သုဏာတိ "ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ခတ္တိယော ခတ္တိယေဟိ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိတ္တော" တိ။ တဿ န ဧဝံ ဟောတိ "ကုဒါဿု နာမ မယိ ခတ္တိယာ ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိဉ္စိ-ဿန္တိ" တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ယာ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနဘိသိတ္တဿ အဘိသေကာသာ၊ သာ[4] ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝိဂတာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

၁–ဝေဏကုလေ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)
၂–ဗဟွာဗာဓော (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ၊ က)
၃–မစလပ္ပတ္တော (သီ၊ ဋ္ဌ)
၄–သာဿ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသု။ ကတမေ တယော? နိရာသော အာသံသော ဝိဂတာသော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိရာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကဿရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော အဿမဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ဗုဇာတော။ သော သုဏာတိ "ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ''တိ။ တဿ နံ ဧဝံ ဟောတိ ''ကုဒါဿု နာမ အဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ''တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိရာသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာသံသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော။ သော သုဏာတိ "ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ''တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ကုဒါဿု နာမ အဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ''တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာသံသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝိဂတာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟံ ဟောတိ ခီဏာသဝေါ။ သော သုဏာတိ "ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ''တိ။ တဿ နံ ဧဝံ ဟောတိ "ကုဒါဿု နာမ အဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ။ပ။ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ''တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယာ ဟိဿ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အဝိမုတ္တာသ ဝိမုတ္တာသာ၊ သာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝိဂတာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ ဘိက္ခူသူတိ။ ။ တတိယံ။

၄-စက္ကဝတ္တိသုတ္တ

၁၄။ ယောပိ သော ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ၊ သောပိ နံ အရာဇကံ စက္ကံ ဝတ္တေတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ

တေဒဝေါစ ''ကော ပန ဘန္တေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ရာဇာ''တိ။ ''ဓမ္မော ဘိက္ခု'' တိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ ဣဓ ဘိက္ခု ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော[၂] ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ အန္တောဇနသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခု ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ ခတ္တိယေသု, အနုယန္တေသု[၃], ဗလကာယသ္မိံ, ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု, နေဂမဇာနပဒေသု, သမဏဗြာဟ္မဏေသု, မိဂပက္ခီသု။ သ ခေါ သော ဘိက္ခု ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟိတ္ဝာ အန္တောဇနသ္မိံ, ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟိတ္ဝာ ခတ္တိယေသု။ပ။ အနုယန္တေသု။ ဗလကာယသ္မိံ။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု။ နေဂမဇာနပဒေသု။ သမဏဗြာဟ္မဏေသု။ မိဂပက္ခီသု မေ့မေနဝ စက္ကံ ဝတ္တေတိ၊ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ ကေနစိ မနုဿဘူတေန ပစ္စတ္ထိကေန ပါဏိနာ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခု[၄] တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ ကာယကမ္မသ္မိံ ''ဧဝရူပံ ကာယကမ္မံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဧဝရူပံ ကာယကမ္မံ န သေဝိတဗ္ဗ''န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခု တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟတိ ဝစီကမ္မသ္မိံ ''ဧဝရူပံ ဝစီကမ္မံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဧဝရူပံ ဝစီကမ္မံ န သေဝိတဗ္ဗ''န္တိ။ပ။ မနောကမ္မသ္မိံ ''ဧဝရူပံ မနောကမ္မံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ဧဝရူပံ မနောကမ္မံ န သေဝိတဗ္ဗ''န္တိ။

၁-စက္ကန္တိ (က)
၂-ဂရုကရောန္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-အနုယုဇ္ဈေသု (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၄-ဘိက္ခဝေ (က)

သ ခေါ သော ဘိက္ခု တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မံယေဝ နိဿာယ ဓမ္မံ သက္ကရောန္တော ဓမ္မံ ဂရုံ ကရောန္တော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဓမ္မဒ္ဓဇော ဓမ္မကေတု ဓမ္မာဓိပတေယျော ဓမ္မိကံ ရက္ခာ-ဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟိတ္ဝာ ကာယကမ္မသ္မိံ, ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟိတ္ဝာ ဝစီကမ္မသ္မိံ, ဓမ္မိကံ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ သံဝိဒဟိတ္ဝာ မနောကမ္မသ္မိံ ဓမ္မေနေဝ အနုတ္ထရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ၊ တံ ဟောတိ စက္ကံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိန္တိ။　။စတုတ္ထံ။

၅-သစေတနသုတ္တ

၁၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ အဟောသိ သစေတနော[1] နာမ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ သစေတနော ရထကာရံ အာမန္တေသိ "ဣတော မေ သမ္မ ရထကာရ ဆန္နံ မာသာနံ အစ္စယေန သဂ်ါမော ဘဝိဿတိ၊ သင်္ဂါမသီသော[2] မေ သမ္မ ရထကာရ နဝံ စက္ကယုဂံ ကာတု"န္တိ။ "သက္ကောမိ ဒေဝ"တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရထကာရော ရညော သစေတနဿ ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရထကာရော ဆဟိ မာသေဟိ ဆာရတ္တူနေဟိ ဧကံ စက္ကံ နိဋ္ဌာပေသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ သစေတနော ရထကာရံ အာမန္တေသိ "ဣတော မေ သမ္မ ရထကာရ ဆန္နံ ဒိဝသာနံ အစ္စယေန သဂ်ါမော ဘဝိဿတိ၊ နိဋ္ဌိတံ နဝံ စက္ကယုဂ"န္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဒေဝ ဆဟိ မာသေဟိ ဆာရတ္တူနေဟိ ဧကံ စက္ကံ နိဋ္ဌိတန္တိ။ သင်္ဂါမသီ ပန မေ သမ္မ ရထကာရ ဣမေဟိ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ ဒုတိယံ စက္ကံ နိဋ္ဌာပေတုန္တိ။ "သက္ကောမိ ဒေဝ"တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရထကာရော ဆဟိ ဒိဝသေဟိ ဒုတိယံ စက္ကံ နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ နဝံ စက္ကယုဂံ အာဒါယ ယေန ရာဇာ သစေတနော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ရာဇာနံ သစေတနံ တေဒဝေါစ "ဣဒံ တေ ဒေဝ နဝံ စက္ကယုဂံ နိဋ္ဌိတ"န္တိ။ ယဉ္စ တေ ဣဒံ သမ္မ ရထကာရ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္တူနေဟိ၊ ယဉ္စ တေ ဣဒံ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ ဣမေသံ ကိံ နာနာကရဏံ၊ နေသာဟံ ကိဉ္စိ နာနာကရဏံ ပဿာမိတိ။ အထွေသံ ဒေဝ နာနာကရဏံ၊ ပဿတု ဒေဝေါ နာနာကရဏန္တိ။

၁–ပဓေတနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)　　၂–သင်္ဂါသိ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရထကာရော ယံ တံ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ တံ ပဝတ္တေသိ။ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသမ္ဘိရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဒွာ စိဂ်္ဂလာယိတ္ထာ ဘူမိယံ ပပတိ။ ယံ ပန တံ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္တ။နေဟိ၊ တံ ပဝတ္တေသိ။ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသမ္ဘိရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဒွာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိ။

ကော နု ခေါ သမ္မ ရထကာရ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယမိဒံ[1] စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသမ္ဘိရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဒွာ စိဂ်္ဂလာယိတ္ထာ ဘူမိယံ ပပတိ။ ကော ပန သမ္မ ရထကာရ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယမိဒံ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္တ။နေဟိ၊ တံ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသမ္ဘိရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဒွာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိတိ။ ယမိဒံ ဒေဝ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ၊ တဿ နေမိပိ သဝက်ာ သဒေါသာ သကသာဝါ၊ အရာပိ သဝက်ာ သဒေါသာ သကသာဝါ၊ နာဘိပိ သဝက်ာ သဒေါသာ သကသာဝါ။ တံ နေမိယာပိ သဝက်တ္ထာ သဒေါသတ္ထာ သကသာဝတ္ထာ၊ အရာနမ္ပိ သဝက်တ္ထာ သဒေါသတ္ထာ သကသာဝတ္ထာ၊ နာဘိယာပိ သဝက်တ္ထာ သဒေါသတ္ထာ သကသာဝတ္ထာ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသမ္ဘိရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဒွာ စိဂ်္ဂလာယိတ္ထာ ဘူမိယံ ပပတိ။ ယံ ပန တံ ဒေဝ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္တ။နေဟိ၊ တဿ နေမိပိ အဝက်ာ အဒေါသာ အကသာဝါ၊ အရာပိ အဝက်ာ အဒေါသာ အကသာဝါ၊ နာဘိပိ အဝက်ာ အဒေါသာ အကသာဝါ။ တံ နေမိယာပိ အဝက်တ္ထာ အဒေါသတ္ထာ အကသာဝတ္ထာ၊ အရာနမ္ပိ အဝက်တ္ထာ အဒေါသတ္ထာ အကသာဝတ္ထာ၊ နာဘိယာပိ အဝက်တ္ထာ အဒေါသတ္ထာ အကသာဝတ္ထာ ပဝတ္တိတံ သမာနံ ယာဝတိကာ အဘိသမ္ဘိရဿ ဂတိ၊ တာဝတိကံ ဂန္ဒွာ အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိတိ။

သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ တုမှာကံ ဧဝမဿ "အညော နူန တေန သမယေန သော ရထကာရော အဟောသိ"တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အဟံ တေန သမယေန သော ရထကာရော အဟောသိ"၊ တဒါဟံ ဘိက္ခဝေ ကုသလော ဒါရုဝက်ာနံ ဒါရုဒေါသာနံ ဒါရုကသာဝါနံ။ တေရဟိ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကုသလော ကာယဝက်ာနံ

၁-ယဒိဒံ (က)

ကာယဒေါသာနံ ကာယကသာဝါနံ၊ ကုသလော ဝစီဝင်္ကာနံ ဝစီဒေါသာနံ ဝစီကသာဝါနံ၊ ကုသလော မနောဝင်္ကာနံ မနောဒေါသာနံ မနောကသာဝါနံ။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ကာယဝင်္ကော အပ္ပဟီနော ကာယဒေါသော ကာယကသာဝေါ၊ ဝစီဝင်္ကော အပ္ပဟီနော ဝစီဒေါသော ဝစီကသာဝေါ၊ မနောဝင်္ကော အပ္ပဟီနော မနောဒေါသော မနောကသာဝေါ။ ဧဝံ ပဟီတာ တေ ဘိက္ခဝေ ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ၊ သေယျထာပိ တံ စက္ကံ ဆဟိ ဒိဝသေဟိ နိဋ္ဌိတံ။

ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ကာယဝင်္ကော ပဟီနော ကာယဒေါသော ကာယကသာဝေါ၊ ဝစီဝင်္ကော ပဟီနော ဝစီဒေါသော ဝစီကသာဝေါ၊ မနောဝင်္ကော ပဟီနော မနောဒေါသော မနောကသာဝေါ။ ဧဝံ ပဟီဋ္ဌာတာ တေ ဘိက္ခဝေ ဋ္ဌမဿိ ဓမ္မဝိနယေ၊ သေယျထာပိ တံ စက္ကံ ဆဟိ မာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ ဆာရတ္တာနေဟိ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "ကာယဝင်္ကံ ပဇဟိဿာမ ကာယဒေါသံ ကာယကသာဝံ၊ ဝစီဝင်္ကံ ပဇဟိဿာမ ဝစီဒေါသံ ဝစီကသာဝံ၊ မနောဝင်္ကံ ပဇဟိဿာမ မနောဒေါသံ မနောကသာဝ"န္တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။　　။ပဋ္ဌမံ။

၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ

၁၆။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဒံ[1] ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဋ္ဌဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဋ္ဌန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော ဟောတိ၊ ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ၊ ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဋ္ဌန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော ဟောတိ? ဋ္ဌဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ[2] စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊

၁-အပဏ္ဏကတံ ဟိဠိဗံ (သီ၊ ဂ)　ဋီကာယ ပန သမေတိ။　　၂-ယတ္ဝာဓိကရဏမေတံ (သီ)

ယတ္ဆာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဒာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ၊ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ၊ အနဂဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ မဇ္ဈိမံ ယာမံ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသည် မနသိ ကရိတ္ဝာ၊ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမံ ယာမံ ပစ္စုဋ္ဌာယ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီ-ယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အတ္တဗျာဗာဓသုတ္တ

၁၇။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ တယော? ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဓမ္မာ အတ္တဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ။

တယောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ န ပရ-ဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ တယော? ကာယသုစရိတံ ဝစီသုစရိတံ မနောသုစရိတံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ

တယော ဓမ္မာ နေဝတ္တာဗျာဗာဓာယဝိ သံဝတ္တန္တိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယဝိ သံဝတ္တန္တိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယဝိ သံဝတ္တန္တိတိ။　။သတ္တမံ။

၈-ဒေဝလောကသုတ္တ

၁၈။ သစေ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ "ဒေဝလောကူပပတ္တိယာ အာဝုသော သမဏော ဂေါတမေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿ-ထာ"တိ။ နနု တုမ္ဟေ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ အဋ္ဌိယေယျာထ ဟရာယေယျာထ ဇိဂုစ္ဆေယျာထာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဣတိ ကိရ တုမ္ဟေ ဘိက္ခဝေ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ အဋ္ဌိယထ ဟရာယထ ဇိဂုစ္ဆထ၊ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန၊ ဒိဗ္ဗေန သုခေန၊ ဒိဗ္ဗေန ယသေန၊ ဒိဗ္ဗေနာဓိပတေယ္ယေန အဋ္ဌိယထ ဟရာယထ ဇိဂုစ္ဆထ၊ ပဂေဝ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ တုမ္ဟေဟိ ကာယဒုစ္စရိတေန အဋ္ဌိယိတဗ္ဗံ ဟရာယိတဗ္ဗံ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ဝစီဒုစ္စရိတေန။ မနောဒုစ္စရိတေန အဋ္ဌိယိတဗ္ဗံ ဟရာယိတဗ္ဗံ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ။　။ အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမပါပကိကသုတ္တ

၁၉။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပါပကိကော အာဘဿော အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂန္တုံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကာတုံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပကိကော ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ[1] န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ သာယန္ဟသမယံ န သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပါပကိကော အာဘဿော အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂန္တုံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကာတုံ[2]။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဘဿော အနဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္တုံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ ဖာတိံ ကာတုံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ သာယန္ဟသမယံ န သက္ကစ္စံ သမာဓိနိမိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဘဿော အနဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အဓိဂန္တုံ၊ အဓိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ ဖာတိံ ကာတုံ။

၁-မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)　　၂-ဖာတိကတ္တုံ (သီ)၊ ဖာတိကာတုံ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

တီဟိ ဘိက္ခဝေ အဂ်ေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဏိကော ဘဗ္ဗော အနမိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အမိဂန္တုံ, အမိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကာတုံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အမိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈန္ဒိကသမယံ။ပ။ သာယန္ဒသမယံ သက္ကစ္စံ ကမ္မန္တံ အမိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အဂ်ေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဏိကော ဘဗ္ဗော အနမိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အမိဂန္တုံ, အမိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကာတုံ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဘဗ္ဗော အနမိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အမိဂန္တုံ, အမိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ ဖာတိံ ကာတုံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ သက္ကစ္စံ သမာမိနိမိတ္တံ အမိဋ္ဌာတိ၊ မဇ္ဈန္ဒိကသမယံ။ပ။ သာယန္ဒသမယံ သက္ကစ္စံ သမာမိနိမိတ္တံ အမိဋ္ဌာတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဘဗ္ဗော အနမိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ အမိဂန္တုံ, အမိဂတံ ဝါ ကုသလံ ဓမ္မံ ဖာတိံ ကာတုန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယပါပဏိကသုတ္တ

၂၀။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အဂ်ေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဏိကော နစိရသေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ[၁] ပါပုဏာတိ ဘောဂေသု။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော စက္ခုမာ စ ဟောတိ ဝိဓုရော စ နိဿယသမ္ပန္နော စ။ ကထဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော စက္ခုမာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော ပဏိယံ ဇာနာတိ "ဣဒံ ပဏိယံ ဧဝံ ကီတံ, ဧဝံ ဝိက္ကယမာနံ[၂] ဧတ္တကံ မူလံ ဘဝိဿတိ ဧတ္တကော ဥဒယော"တိ[၃]။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော စက္ခုမာ ဟောတိ။

ကထဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော ဝိဓုရော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော ကုသလော ဟောတိ ပဏိယံ ကေတုဉ္ဇ ဝိက္ကေတုဉ္ဇ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော ဝိဓုရော ဟောတိ။

ကထဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော နိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကံ ယေ တေ ဂဟပတီ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တာ ဝါ အဓုာ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ၊ တေ ဧဝံ ဇာနန္တိ "အယံ ခေါ ဘဝံ ပါပဏိကော စက္ခုမာ

၁-မဟန္တတ္တံ ဝါ ဝေပုလ္လတ္တံ ဝါ (ဣ၊က) ၂-ဝိက္ကီယမာနံ (?) ၃-ဥဒ္ဒယောတိ (သီ)

ဝိဓုရော စ ပဋိဗလော ပုတ္တဒါရဿ ပေါသေတုံ, အမ္ဟာကဿ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒါတု''န္တိ။ တေ နံ ဘောဂေဟိ နိပတန္တိ ''ဣတော သမ္မ ပါပဏိက ဘောဂေ ကရိတ္ဝာ ပုတ္တဒါရဿ ပေါသေဟိ၊ အမ္ဟာကဿ ကာလေန ကာလံ အနုပ္ပဒေဟိ''တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဏိကော နိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဏိကော နစိရဿေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏာတိ ဘောဂေသု။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု နစိရဿေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏာတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုမာ စ ဟောတိ ဝိဓုရော စ နိဿယသမ္ပန္နော စ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုမာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ''အယံ ဒုက္ခသမုဒယော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုမာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဓုရော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝိရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ, ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠ္ဟပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဓုရော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယေ တေ ဘိက္ခူ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပရိပုစ္ဆတိ ပရိပဉ္ဟတိ ''ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော''တိ။ တဿ တေ အာယသ္မန္တော အဝိဝဋံ စေဝ ဝိဝရန္တိ၊ အနုတ္တာနိကတဉ္စ ဥတ္တာနိကရောန္တိ၊ အနေကဝိဟိတေသု စ ကင်္ခဋ္ဌာနိယေသု ဓမ္မေသု ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု နစိရဿေဝ မဟတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏာတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသူတိ။　။ဒသမံ။

ရထကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

၁–ဟရိတ္ဝာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

တဿုဒ္ဒါနံ

ဉာတော[1] သာရဏီယော ဘိက္ခု၊ စက္ကဝတ္တီ သစေတနော။
အပဏ္ဏကတ္တာ ဒေဝေါ စ၊ ဒုဝေ ပါပဏိကေန စာတိ။

၃-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သမ်ဗုဿုတ္တ

၂၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကေ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ စ သမ်ဗုဿု, အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော[2] ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္တာ ကေမန်ံ နိသီဒိံသု၊ ကေမန်ံ နိသိန်ံ ခေါ အာယသ္မန်ံ သမ်ဗုဿု အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေဒဝေါစ—

"တယောမေ အာဝုသော သမ်ဗုဿု ပုဂ္ဂလာ သန်တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ကာယသက္ခီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော[3] သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန်တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော တေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ အာဘိဏှန်တရော စ ပဏီတတရော စာ" တိ။

တယောမေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပုဂ္ဂလာ သန်တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ကာယသက္ခီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန်တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ[4] ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အာဘိဏှန်တရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဣမဿ အာဝုသော ပုဂ္ဂလဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တန်။

အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန်ံ မဟာကောဋ္ဌိကံ တေဒဝေါစ "တယောမေ အာဝုသော ကောဋ္ဌိက ပုဂ္ဂလာ သန်တော သံဝိဇ္ဇမာနာ

၁-ဉာတကော (သျာ၊ ကံ) ၂-သဝိဋ္ဌော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)
၃-မဟာကောဋ္ဌိတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဈ) ၄-ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော (က) ၅-ယောယံ (က)

လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ကာယသင်္ခါ ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော တေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ''တိ။

တယောမေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ကာယသင်္ခါ ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသင်္ခါ၊ အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဣမဿ အာဝုသော ပုဂ္ဂလဿ သမာဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တန္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ ''တယောမေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ကာယသင်္ခါ ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော တေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ''တိ။

တယောမေ အာဝုသော ကောဋ္ဌိက ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ကာယသင်္ခါ ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော၊ အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဣမဿ အာဝုသော ပုဂ္ဂလဿ ပညိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တန္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တဉ္စ သမိဒ္ဓိံ, အာယသ္မန္တဉ္စ မဟာကောဋ္ဌိကံ ဧတဒဝေါစ ''ဗျာကတံ ခေါ အာဝုသော အမှေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ ယထာသကံ ပဋိဘာနံ၊ အာယာမာဝုသော, ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိဿာမ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေဿာမ၊ ယထာ နော ဘဂဝါ ဗျာကရိဿတိ၊ တထာ နံ ဓာရေဿာမာ''တိ။ ''ဧဝမာဝုသော''တိ ခေါ အာယသ္မာ စ သမိဒ္ဓိ, အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော အာယသ္မတော

သာရိပုတ္တသ ပစ္စဿောသုံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော, အာယသ္မာ စ သမိဒ္ဓေါ,အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယာဝတကော အဟောသိ အာယသ္မတာ စ သမိဒ္ဓေန, အာယသ္မတာ စ မဟာကောဋ္ဌိကေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။

နု ခွေတ္ထ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ ''အယံ ဇူမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ''တိ။ ဌာနံ ဟေတံ သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇတိ။ ယ္ဟာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သ္ဝာဿ[1] အရဟတ္တာယ ပဋိပန္နော၊ ယ္ဟာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခီ၊ သ္ဝာဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ၊ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊သောပဿ[2] သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ။

နု ခွေတ္ထ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ ''အယံ ဇူမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ''တိ။ ဌာနံ ဟေတံ သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယ္ဟာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခီ၊ သ္ဝာဿ အရဟတ္တာယ ပဋိပန္နော၊ ယ္ဟာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သ္ဝာဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ၊ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊သောပဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ။

နု ခွေတ္ထ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ ''အယံ ဇူမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ''တိ။ ဌာနံ ဟေတံ သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယ္ဟာယံ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော၊ သ္ဝာဿ အရဟတ္တာယ ပဋိပန္နော၊ ယ္ဟာယံ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ သ္ဝာဿ သကဒါဂါမိ ဝါ အနာဂါမိ ဝါ၊ ယော စာယံ ပုဂ္ဂလော ကာယသက္ခီ၊သောပဿ သကဒါဂါမိ ဝါအနာဂါမိ ဝါ။

နု ခွေတ္ထ သာရိပုတ္တ သုကရံ ကေံသေန ဗျာကာတုံ ''အယံ ဇူမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာ''တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဂိလာနသုတ္တ

၂၂။ [2]တယောမေ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဇူဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဂိလာနော လဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ, လဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, လဘန္တော

၁-သ္ဝာယံ (သ္မာ၊ ကံ၊ ဇူ)၊ သောယံ (က) ၂-သောယံ(က) ၃-အဘိ ၃-၁၃၀-ပိဌေဝိ။

ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ အလဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ တမ္ပာ အာဗာဓာ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဂိလာနော လဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ, လဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ အလဘန္တော ဝါ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, လဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ အလဘန္တော ဝါ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ ဝုဋ္ဌာတိ တမ္ပာ အာဗာဓာ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဂိလာနော လဘန္တောဝ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တောဝ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တောဝ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နော အလဘန္တော ဝုဋ္ဌာတိ တမ္ပာ အာဗာဓာ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ဂိလာနော လဘန္တောဝ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တောဝ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ နော အလဘန္တော, လဘန္တောဝ ပတိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ နော အလဘန္တော ဝုဋ္ဌာတိ တမ္ပာ အာဗာဓာ။ ဣမံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနံ ပဋိစ္စ ဂိလာနဘတ္တံ အနုညာတံ၊ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ အနုညာတံ၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော အနုညာတော။ ဣမဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဂိလာနံ ပဋိစ္စ အညေပိ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဂိလာနာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယောမေ ဂိလာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော လဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ, လဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ နေဝ ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော လဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတံ ဒဿနာယ, လဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ အလဘန္တော ဝါ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော လဘန္တောဝ တထာဂတံ ဒဿနာယ နော အလဘန္တော, လဘန္တောဝ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ နော အလဘန္တော ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လဘန္တောဝ တထာဂတံ ဒဿနာယ နော အလဘန္တော, လဘန္တောဝ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ သဝနာယ နော အလဘန္တော ဩက္ကမတိ နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တံ။ ဣမံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလံ ပဋိစ္စ ဓမ္မဒေသနာ အနုညာတာ၊ ဣမဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလံ ပဋိစ္စ အညေသမ္ပိ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဂိလာနူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သခ်ါရသုတ္တ

၂၃။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗျာဗဇ္ဇံ[၁] ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ သဗျာဗဇ္ဇံ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ သဗျာဗဇ္ဇံ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ သော သဗျာဗဇ္ဇံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇံ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇံ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တမေနံ သဗျာဗဇ္ဇံ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သဗျာဗဇ္ဇာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဗဇ္ဇေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗျာဗဇ္ဇံ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ ဧကန္တဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဗျာဗဇ္ဇံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ အဗျာဗဇ္ဇံ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ အဗျာဗဇ္ဇံ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ သော အဗျာဗဇ္ဇံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ အဗျာဗဇ္ဇံ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ အဗျာဗဇ္ဇံ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ အဗျာဗဇ္ဇံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တမေနံ အဗျာဗဇ္ဇံ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ အဗျာဗဇ္ဇာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော အဗျာဗဇ္ဇေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော အဗျာဗဇ္ဇံ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ ဧကန္တသုခံ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏ္ဏာ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ သော သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ တမေနံ သဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဇမ္ပိ

၁–သဗျာပဇ္ဇံ (သဗ္ဗတ္တ) ဝေမုပရိပိ။

လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သဗ္ဗာဗဋ္ဌာဝိ အဗ္ဗာဗဋ္ဌာဝိ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗ္ဗာဗဋ္ဌေဟိဝိ အဗ္ဗာဗဋ္ဌေဟိဝိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗ္ဗာဗဋ္ဌိဒွိ အဗ္ဗာဗဋ္ဌိဒွိ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခံ၊ သေယျထာဝိ မနုဿာ ကေစ္စေ စ ဒေဝါ ကေစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ။ ဋ္ဌမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထော ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိန္တိ။　။တတိယံ။

၄-ဗဟုကာရသုတ္တ

၂၄။ တထောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရော။ ကတမေ တထော? ယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ပုဂ္ဂလော ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဋ္ဌမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယံ ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ပုဂ္ဂလော "ဋ္ဌဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဋ္ဌမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယံ ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဋ္ဌမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရော။ ဋ္ဌမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထော ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကာရော။

ဋ္ဌမေဟိ စ ပန ဘိက္ခဝေ တီဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ ဋ္ဌမဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထညော ပုဂ္ဂလော ဗဟုကာရောတိ ဝဒါမိ။ ဋ္ဌမေသံ ပန ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဋ္ဌမိနာ ပုဂ္ဂလေန န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနအဉ္ဇလိကမ္မ သာမီစိကမ္မ စီဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာန ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇ-ပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေနာတိ။　။စတုတ္ထံ။

၅-ဝဇိရူပမသုတ္တ

၂၅။ တထောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။ ကတမေ တထော? အရဟ္တူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော, ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော, ဝဇိရူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အရဟ္တူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော? ဋ္ဌဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊

အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသင်္ခတံ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒုဋ္ဌာရုကော[1] ကဋ္ဌေန ဝါ ကဋ္ဌလာယ[2] ဝါ ဃင်္ဌိတော[3] ဘိယ္ယောသော မတ္တာယ အာသဝံ ဒေတိ[4]။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇုဓမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသင်္ခတံ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အရကူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယံ ဝိဇ္ဇုန္တရိကာယ ရူပါနိ ပဿေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇုဓမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဝဇိရူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝဇိရဿ နတ္ထိ ကိဉ္စိ အဘေဒ္ဓံ မဏိ ဝါ ပါသာဏော ဝါ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇုဓမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ။ ပ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝဇိရူပမစိတ္တော ပုဂ္ဂလော။ ဇုမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ[5]။ ။ပဌမံ။

၆-သေဝိတဗ္ဗသုတ္တ

၂၆။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော န ဘဇိတဗ္ဗော န ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ

၁–ဒုဋ္ဌာရုကာ (သီ) ၂–ကထလာယ (သျာ၊ ကံ၊ က)၊ ကဋ္ဌလေန–ကထလေန (အဋ္ဌကထာ)
၃–ဃင်္ဌိတာ (သီ) ၄–အဿဝနောတိ (သီ) ၅- အဘိ ၃-၁၃၃-ပိဋ္ဌေဒိ။

ပုဂ္ဂလော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဟီနော ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော အညတြ အနုဒ္ဒယာ အညတြ အနုကမ္ပာ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိ-တဗ္ဗော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဒိသော ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ၊ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? သီလသာမညဂတာနံ သတံ သီလကထာ စ နော ဘဝိဿတိ၊ သာ စ နော ပဝတ္တိနီ[၁] ဘဝိဿတိ၊ သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ။ သမာဓိသာမညဂတာနံ သတံ သမာဓိကထာ စ နော ဘဝိဿတိ၊ သာ စ နော ပဝတ္တိနီ ဘဝိဿတိ၊ သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတိ။ ပညာသာမညဂတာနံ သတံ ပညာကထာ စ နော ဘဝိဿတိ၊ သာ စ နော ပဝတ္တိနီ ဘဝိဿတိ၊ သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတီတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သက္ကတ္ဂာ ဂရုံ ကတ္ဂာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဓိကော ဟောတိ သီလေန သမာဓိနာ ပညာယ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သက္ကတ္ဂာ ဂရုံ ကတ္ဂာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဣတိ အပရိပူရံ ဝါ သီလက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ သီလက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ။ အပရိပူရံ ဝါ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ သမာဓိက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမိ။ အပရိပူရံ ဝါ ပညာက္ခန္ဓံ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ ပညာက္ခန္ဓံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေ-ဿာမီတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သက္ကတ္ဂာ ဂရုံ ကတ္ဂာ သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

နိဟီယတိ ပုရိသော နိဟီနသေဝီ၊
နဲ စ ဟာယေထ ကဒါစိ တုလျသေဝီ။
သေဋ္ဌမုပနမံ ဥဒေတိ ခိပ္ပံ၊
တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိံ ဘဇေထာတိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၁-ပဝတ္တနီ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) အဘိ ၃-၁၄၀-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၇-ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ္တ

၂၇။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိ-တဗ္ဗော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော ဘဇိတဗ္ဗော ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကဿရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော အဿ-မဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ဗုဇာတော၊ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ကိဉ္ဇာပိ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ နဲ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ နံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ "ပါပမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ပါပ-သဟာယော ပါပသမ္ပဝင်္ကော"တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အဟိ ဂူထဂတော ကိဉ္ဇာပိ နဲ ဒံသတိ[၁]၊ အထ ခေါ နံ မက္ခေတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကိဉ္ဇာပိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ နဲ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ နံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ "ပါပမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ပါပသဟာယော ပါပသမ္ပဝင်္ကော"တိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော နဲ သေဝိတဗ္ဗော နဲ ဘဇိတဗ္ဗော နဲ ပယိရုပါသိတဗ္ဗော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကော-ဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပမ္မိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထီယတိ၊ ကောပဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ အပ္ပစ္စယဉ္ဇ ပါတုကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒုဋ္ဌာရုကော ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလာယ ဝါ ဃဋ္ဌိတော ဘိယျောသော မတ္တာယ အာသဝံ ဒေတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ တိန္ဒုကာလာတံ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလာယ ဝါ ဃဋ္ဌိတံ ဘိယျောသော မတ္တာယ စိစ္စိဋာယတိ စိဋိစိဋာယတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂူထကူပေါ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလာယ ဝါ ဃဋ္ဌိတော ဘိယျောသော မတ္တာယ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော

၁–ဒုံသတိ (သီ၊ သျာ)၊ ဒုဿတိ (ဣ)

ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အစ္ဆုပေက္ခိတမ္ပေါ နု သေဝိတမ္ပေါ နု ဘဇိတမ္ပေါ နု ပယိရုပါသိတမ္ပေါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အက္ကောသေယျပိ မံ၊ ပရိဘာသေယျပိ မံ၊ အနတ္ထမ္ပိ မံ ကရေယျာတိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အစ္ဆုပေက္ခိတမ္ပေါ နု သေဝိတမ္ပေါ နု ဘဇိတမ္ပေါ နု ပယိရုပါသိတမ္ပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတမ္ပေါ ဘဇိတမ္ပေါ ပယိရုပါသိတမ္ပေါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သေဝိတမ္ပေါ ဘဇိတမ္ပေါ ပယိရုပါသိတမ္ပေါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ကိဉ္စာပိ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ နဒ္ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ နံ ကလ္လာဏောဝ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ "ကလ္လာဏမိတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော ကလ္လာဏာသဟာယော ကလ္လာဏာသမ္ပဝင်္ကော"တိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတမ္ပေါ ဘဇိတမ္ပေါ ပယိရုပါသိတမ္ပေါ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

နိဟီယတိ ပုရိသော နိဟီနသေဝိ၊
နု စ ဟာယေထ ကဒါစိ တုလျသေဝိ။
သေဋ္ဌမုပနမံ ဥဒေတိ ခိပ္ပံ၊
တသ္မာ အတ္တနော ဥတ္တရိံ ဘဇေထာတိ။　　။သတ္တမံ။

၈-ဂူထဘာဏီသုတ္တ

၂၀။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဂူထဘာဏီ ပုပ္ဖဘာဏီ မဓုဘာဏီ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂူထဘာဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဘဂ္ဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ[၁] ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ အဘိနီတော သက္ခိပုဋ္ဌော "ဟမ္ဘော ပုရိသ၊ ယံ ဇာနာသိ၊ တံ ဝဒေဟီ"တိ။ သော အဇာနံ ဝါ အာဟ "ဇာနာမီ"တိ၊ ဇာနံ ဝါ အာဟ "န ဇာနာမီ"တိ၊ အပသ်ံ ဝါ အာဟ "ပသ်ာမီ"တိ၊ ပသ်ံ ဝါ အာဟ

၁–သဘာဂတော ဝါ ပရိသာဂတော ဝါ (သျာ၊ကံ)

''နံ ပဿာမီ''တိ ၁၊ ဣတိ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ သမ္ဗာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော ဂူထဘာဏီ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော ပုပ္ဖဘာဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပဂ္ဂလော သဘဂ္ဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ အဘိနီတော သက္ခိပုဋ္ဌော ''ဟမ္ဘော ပုရိသ၊ ယံ ပဇာနာသိ၊ တံ ဝဒေဟီ''တိ။ သော အဇာနံ ဝါ အာဟ ''နံ ဇာနာမီ''တိ၊ ဇာနံ ဝါ အာဟ ''ဇာနာမီ''တိ၊ အပဿံ ဝါ အာဟ ''နံ ပဿာမီ''တိ၊ ပဿံ ဝါ အာဟ ''ပဿာမီ''တိ၊ ဣတိ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခ-ဟေတု ဝါ နံ သမ္ဗာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော ပုပ္ဖဘာဏီ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော မဓုဘာဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပဂ္ဂလော ဖရုသံ ဝါစံ ပဟာယ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဏသုခါ ပေမနီယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရီ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော မဓုဘာဏီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အန္ဓသုတ္တ

၂၉။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? အန္ဓော ကေစက္ခု ဒ္ဝိစက္ခု။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော အန္ဓော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆသ ပဂ္ဂလသ တထာရူပံ စက္ခု နတ္ထိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ ၂။ တထာရူပဿ စက္ခု နတ္ထိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ဟီနပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော အန္ဓော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂလော ကေစက္ခု? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆသ ပဂ္ဂလသ တထာရူပံ စက္ခု ဟောတိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ

၁-မ ၁-၃၅၅၊ အဘိ ၃-၃၃၂-ဝိဇ္ဇေသုပိ။ ၂-ဖာတိကရေယ္ယု(သီ)

ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ။ တထာရူပံ ပနဿ[1] စက္ခု နာ ဟောတိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ဟီနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ကဏှသုက္က-သပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဧကစက္ခု။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒ္ဝိစက္ခု? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆသ ပုဂ္ဂလဿ တထာရူပံ စက္ခု ဟောတိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ အနဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အဓိဂတံ ဝါ ဘောဂံ ဖာတိံ ကရေယျ။ တထာ-ရူပမ္ပိဿ စက္ခု ဟောတိ၊ ယထာရူပေန စက္ခုနာ ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ဟီနပ္ပဏီတေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ၊ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ ဓမ္မေ ဇာနေယျ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒ္ဝိစက္ခု။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

နာ စေဝ ဘောဂါ တထာရူပါ၊ နာ စ ပုညာနိ ကုဗ္ဗတိ။
ဥဘယတ္ထ ကလိဂ္ဂါဟော၊ အန္ဓဿ ဟတစက္ခုနော။

အထာပရာယံ အက္ခာတော၊ ကေစက္ခု စ ပုဂ္ဂလော။
ဓမ္မာဓမ္မေန သဒ္ဒော သော[2]၊ ဘောဂါနိ ပရိယေသတိ။

ထေယျေန ကူဋကမ္မေန၊ မုသာဝါဒေန စူဘယံ။
ကုသလော ဟောတိ သဓ်ာတုံ[3]၊ ကာမဘောဂိ စ မာနဝေါ။
ဣတော သော နိရယံ ဂန္ဆာ၊ ကေစက္ခု ဝိဟညတိ။

ဒ္ဝိစက္ခု ပန အက္ခာတော၊ သေဒ္ဓော ပုရိသပုဂ္ဂလော။
ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ဘောဂေဟိ၊ ဥဋ္ဌာနာဓိဂတံ ဓနံ။

ဒဒါတိ သေဋ္ဌသက်ပ္ပေါ၊ အဗျဂ္ဂမာနသော နရော။
ဥပေတိ ဘဒ္ဒကံ ဌာနံ၊ ယတ္ထ ဂန္ဆာ န သောစတိ။

အန္ဓဿ ကေစက္ခုဿ၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇယေ။
ဒ္ဝိစက္ခုံ ပန သေဝေထ၊ သေဋ္ဌံ ပုရိသပုဂ္ဂလန္တိ။ ။နဝမံ။

၁–တထာရူပမ္ပိဿ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)　　၂–သံသဒ္ဒော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ သဒ္ဒောတိ (က)
၃–သံဟာတုံ (သျာ)

၁၀-အဝကုဇ္ဇသုတ္တ

၃၀။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ[1] ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော, ဥဋ္ဌဂ်ပ်ညော ပုဂ္ဂလော, ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မသဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလ္လာဏံ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ ပရိယောသာနကလ္လာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဋ္ဌဟိတော ပမ္မာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော နိကုဇ္ဇော[2] တတြ ဥဒကံ အာသိတ္တံ ဝိဝဋ္ဋတိ နော သဏ္ဌာတိ။ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မသဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလ္လာဏံ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ ပရိယောသာနကလ္လာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဋ္ဌဟိတော ပမ္မာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥဋ္ဌဂ်ပညော ပုဂ္ဂလော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မသဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလ္လာဏံ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ ပရိယောသာနကလ္လာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ဟိ မနသိ ကရောတိ၊ မဇ္ဈေမ္ဟိ မနသိ ကရောတိ၊ ပရိယောသာနေမ္ဟိ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဋ္ဌဟော စ ခေါ တမ္မာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသဿ ဥဋ္ဌဂ်ေ နာနာခဇ္ဇကာနိ အာကိဏ္ဏာနိ တိလာ တဏ္ဍုလာ မောဒကာ ဗဒရာ။ သော တမ္မာ အာသနာ ဝုဋ္ဌဟန္တော သတိသမ္မောသာ

၁-အဘိ ၃-၁၃၅-ဝိဇ္ဇေါ။ ၂-နိကုဇ္ဇော (သီ၊ ဂ)

ပကိရေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧုဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဋ္ဌိတော စ ခေါ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတိ၊ န မဇ္ဈံ မနသိ ကရောတိ၊ န ပရိယောသာနံ မနသိ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥစ္ဆဂ်ပညော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော? ဧုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာန-ကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဋ္ဌိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော ဥက္ကုဇ္ဇော တတြ ဥဒကံ အာသိတ္တံ သဏ္ဌာတိ နော ဝိဝဋ္ဌတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧုဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာရာမံ ဂန္တာ ဟောတိ အဘိက္ခဏံ ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဓမ္မဿဝနာယ၊ တဿ ဘိက္ခူ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တိ။ သော တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နော တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ဝုဋ္ဌိတောပိ တမှာ အာသနာ တဿာ ကထာယ အာဒိမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ မဇ္ဈမ္ပိ မနသိ ကရောတိ၊ ပရိယောသာနမ္ပိ မနသိ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော။ ဧုမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

အဝကုဇ္ဇပညော ပုရိသော၊ ဒုမ္မေဓော အဝိစက္ခဏော။
အဘိက္ခဏမ္ပိ စေ ဟောတိ၊ ဂန္တာ ဘိက္ခူန သန္တိကေ။

အာဒိံ ကထာယ မဇ္ဈဉ္ဇ၊ ပရိယောသာနဉ္ဇ တာဒိသော။
ဥဂ္ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ပညာ ဟိဿ န ဝိဇ္ဇတိ။

ဥဿင်္ကပညော ပုရိသော၊ သေယျော ဧတေန ဝုစ္စတိ။
အဘိက္ကန္တာမို စေ ဟောတိ၊ ဂန္တာ ဘိက္ခူန သန္တိကေ။

အာဒိ ကထာယ မဇ္ဈဉ္ဆ၊ ပရိယောသာနဉ္ဆ တာဒိသော။
နိသိန္နော အာသနေ တသ္မိ၊ ဥဂ္ဂဟေတွာန ဗျဉ္ဇနံ။
ဝုဋ္ဌိတော နပ္ပဇာနာတိ၊ ဂဟိတံ ဟိဿ[1] မုဿတိ။

ပုထုပညော စ ပုရိသော၊ သေယျော ဧတေဟိ[2] ဝုစ္စတိ။
အဘိက္ကန္တာမို စေ ဟောတိ၊ ဂန္တာ ဘိက္ခူန သန္တိကေ။

အာဒိ ကထာယ မဇ္ဈဉ္ဆ၊ ပရိယောသာနဉ္ဆ တာဒိသော။
နိသိန္နော အာသနေ တသ္မိ၊ ဥဂ္ဂဟေတွာန ဗျဉ္ဇနံ။

ဓာရေတိ သေဋ္ဌသက်ပ္ပေါ၊ အဗျဂ္ဂမာနသော နရော။
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော၊ ဒုက္ခဿန္တကရော သိယာတိ။ ။ဒသမံ။

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သမိဒ္ဓ[3] ဂိလာန သမ်ဓိရာ၊ ဗဟုကာရာ ဝဇိရေန စ။
သေဝိ ဇိဂုဆ ဂူထဘာဏီ၊ အန္ဓော စ အဝကုဇ္ဇတာတိ။

၄-ဒေဝဒူတဝဂ္ဂ

၁-သဇ္ဇိဟ္မကသုတ္တ

၃၁။ သဇ္ဇိဟ္မကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အစ္ဆာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အစ္ဆာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သာဟုနေယျာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အစ္ဆာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ "ဇြဟ္မာ"တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ "ပုဗ္ဗာစရိယာ"တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊

၁-ဂဟိတမ္ပိဿ (က) ၂-ဧတေန (က)
၃-ကာယသက္ခိ (သီ)၊ သဝိဒ္ဓ (သျာ၊ ကံ)၊ သေဒ္ဓ (က)

"အာဟုနေယျော"တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗဟုကာရော ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ အာပါဒကော ပေါသကော ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရောတိ။

"ဗြဟ္မာ"တိ မာတာပိတရော၊ "ပုဗ္ဗာစရိယာ"တိ ဝုစ္စရေ။
အာဟုနေယျော စ ပုတ္တာနံ၊ ပဇာယ အနုကမ္ပကာ။
တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ၊ သက္ကရေယျ စ ပဏ္ဍိတော။
အန္နေန အထ ပါနေန၊ ဝတ္ထေန သယနေန စ။
ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန[1]၊ ပါဒါနံ ဓောဝနေန စ။
တာယ နံ ပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ။
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတီတိ[2]။ ။ပဌမံ။

၂-အာနန္ဒသုတ္တ

၃၂။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

"သိယာ နု ခေါ ဘန္တေ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိံ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာသု၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာသု၊ ယဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာသု၊ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျော"တိ။ သိယာ အာနန္ဒ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိံ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာသု၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာသု၊ ယဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာသု၊ တဉ္စ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာတိ။

ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေ သိယာ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိံ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ နာသု၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု

၁-နှာပနေန (သီ) ၂-ဣဓ စေဝ (သီ) ၃-သဂ္ဂေ စ မောဒတီတိ (သီ) ခ ၁-၂၆၉ ဣတိဝုတ္တကေ

အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ နာသု၊ ယဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာတိ။

ဣမာနန္ဒ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဟောတိ "ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသခ်ါရသမထော သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏ္ဍာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာန"န္တိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ သိယာ ဘိက္ခုနော တထာရူပေါ သမာဓိ-ပဋိလာဘော၊ ယထာ ဣမသ္မိဉ္ဇ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟက်ာရမမက်ာရ-မာနာနုသယာ နာသု၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟက်ာရမမက်ာရ-မာနာနုသယာ နာသု၊ ယဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္ဇ စေတော-ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာတိ။ ဣဒဉ္ဇ ပန မေတံ အာနန္ဒ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ပါရာယနေ ပုဏ္ဏကပဉ္ဇေ—

"သခ်ါယ လောကသ္မိံ ပရောပရာနိ[၁]၊
ယဿိဉ္ဇိတံ နတ္ထိ ကုဟိဉ္ဇိ လောကေ။
သန္တော ဝိဓူမော အနီဃော[၂] နိရာသော၊
အတာရိ သော ဇာတိဇရန္တိ ဗြူမီ"တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သာရိပုတ္တသုတ္တ

၃၃။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ "သံခိတ္တေနပိ ခေါ အဟံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ ဝိတ္ထာရေနပိ ခေါ အဟံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ သံခိတ္တဝိတ္ထာရေနပိ ခေါ အဟံ သာရိပုတ္တ ဓမ္မံ ဒေသေယျံ၊ အညာတာရော စ ဒုလ္လဘာ"တိ။ ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ သံခိတ္တေနပိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ ဝိတ္ထာရေနပိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ သံခိတ္တဝိတ္ထာရေနပိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရောတိ။

တသ္မာတိဟ သာရိပုတ္တ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "ဣမသ္မိဉ္ဇ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဘဝိဿန္တိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဘဝိဿန္တိ၊ ယဉ္ဇ စေတောဝိမုတ္တိံ

၁-ပရောဝရာနိ (သီ၊ဣ)ခု ၁-၄၃၆၊ ခု ဂ-ဂ-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အနိဃော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဣ)၊ အနဃော (?)

ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္ဉ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမာ''တိ။ ဧဝံ ဟိ ခေါ သာရိပုတ္တ သိက္ခိတဗ္ဗံ။

ယတော စ ခေါ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနော ဇုမသ္မိဉ္ဉ သဝိညာဏကေ ကာယေ အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ ယဉ္ဉ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာ-ဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိ၊ တဉ္ဉ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု အစ္ဆေစ္ဆိ[၁] တဏ္ဟံ၊ ဝိဝတ္တယိ[၂] သံယောဇနံ၊ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿ။ ဇုဒဉ္ဉ ပန မေတံ သာရိပုတ္တ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ပါရာယနေ[၃] ဥဒယပဉ္ဇေ—

"ပဟာနံ ကာမသညာနံ၊ ဒေါမနဿာန စူဘယံ။
ထိနဿ စ ပနူဒနံ၊ ကုက္ကုစ္စာနံ နိဝါရဏံ။
ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မတက္ကပုရေဇဝံ။
အညာဝိမောက္ခံ ပဗြူမိ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပဘေဒန''န္တိ[၄]။

တတိယံ။

၄-နိဒါနသုတ္တ

၃၄။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တီဏိ? လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ ဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ မောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

ယံ ဘိက္ခဝေ လောဘပကတံ ကမ္မံ လောဘဇံ လောဘနိဒါနံ လောဘ-သမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ, ဥပပဇ္ဇ ဝါ,[၅] အပရေ ဝါ[၆] ပရိယာယေ။

၁-အစ္ဆေဇ္ဇိ(သျာ၊ကံ၊က) ၂-ဝါဝတ္တယိ(သီ၊ဇ္ဇ) ၃-ပါရာယဏေ(သီ) ၄-ခု ၁-၄၄၆၊ခု ဂ-၁၇-ပိဋ္ဌေသုပိ။
၅-ဥပပဇ္ဇေ ဝါ (သီ၊ သျာ၊ကံ) ဥပပဇ္ဇိတ္တာတိ မ-၃-၂၅၇-ပိဋ္ဌေ ပါဋ္ဌိယာ သံဝဏ္ဏနာ။
၆-အပရာပရေ ဝါ (က)

ယံ ဘိက္ခဝေ ဒေါသပကတံ ကမ္မံ ဒေါသဇံ ဒေါသနိဒါနံ ဒေါသသမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိမ္မတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ, ဥပပဇ္ဇေ ဝါ, အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။

ယံ ဘိက္ခဝေ မောဟပကတံ ကမ္မံ မောဟဇံ မောဟနိဒါနံ မောဟသမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိမ္မတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ, ဥပပဇ္ဇေ ဝါ, အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဗီဇာနိ အခဏ္ဍာနိ အပူတီနိ အဝါတာတပဟတာနိ သာရာဒါနိ သုခသယိတာနိ သုခေတ္တေ သုပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ နိက္ခိတ္တာနိ၊ ဒေဝေါ စ သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ၊ ဧဝဿု တာနိ ဘိက္ခဝေ ဗီဇာနိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျုံ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယံ လောဘ-ပကတံ ကမ္မံ လောဘဇံ လောဘနိဒါနံ လောဘသမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တ-ဘာဝေါ နိမ္မတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ, ဥပပဇ္ဇေ ဝါ, အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။

ယံ ဒေါသပကတံ ကမ္မံ။ပ။ ယံ မောဟပကတံ ကမ္မံ မောဟဇံ မောဟနိဒါနံ မောဟသမုဒယံ။ ယတ္ထဿ အတ္တဘာဝေါ နိမ္မတ္တတိ၊ တတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ။ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ ဝိပစ္စတိ၊ တတ္ထ တဿ ကမ္မဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတိ ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ, ဥပပဇ္ဇေ ဝါ, အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တီဏိ? အလောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ အဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ အမောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

ယံ ဘိက္ခဝေ အလောဘပကတံ ကမ္မံ အလောဘဇံ အလောဘနိဒါနံ အလောဘသမုဒယံ၊ လောဘေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟီနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

ယံ ဘိက္ခဝေ အဒေါသပကတံ ကမ္မံ အဒေါသဇံ အဒေါသနိဒါနံ အဒေါသ-သမုဒယံ၊ ဒေါသေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟီနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

ယံ ဘိက္ခဝေ အမောဟပကတံ ကမ္မံ အမောဟဇံ အမောဟနိဒါနံ အမောဟသမုဒယံ၊ မောဟေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟီနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဗီဇာနိ အခဏ္ဍာနိ အပူတီနိ အဝါတာတပဟတာနိ သာရာဒါနိ သုခသယိတာနိ၊ တာနိ ပုရိသော အဂ္ဂိနာ ဥဟေယျ၊ အဂ္ဂိနာ ဥဟိတ္ဝာ မသိံ ကရေယျ၊ မသိံ ကရိတ္ဝာ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဖုဏေယျ[၁]၊ နဒိယာ ဝါ သီဃသောတာယ ပဝါဟေယျ။ ဧဝဿု တာနိ ဘိက္ခဝေ ဗီဇာနိ ဥစ္ဆိန္နမူလာနိ တာလာဝတ္ထုကတာနိ အနဘာဝံကတာနိ[၂] အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-ဓမ္မာနိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယံ အလောဘပကတံ ကမ္မံ အလောဘဇံ အလောဘနိဒါနံ အလောဘသမုဒယံ၊ လောဘေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟီနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။

ယံ အဒေါသပကတံ ကမ္မံ။ပ။ ယံ အမောဟပကတံ ကမ္မံ အမောဟဇံ အမောဟနိဒါနံ အမောဟသမုဒယံ၊ မောဟေ ဝိဂတေ ဧဝံ တံ ကမ္မံ ပဟီနံ ဟောတိ။ပ။ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ။

လောဘဇံ ဒေါသဇံ စေဝ[၃]၊ မောဟဇဉ္ဇာပဝိဒ္ဒသု။
ယံ တေန ပကတံ ကမ္မံ၊ အပ္ပံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဗဟုံ။
ဣဓေဝ တံ ဝေဒနိယံ၊ ဝတ္ထု အည် နဝိဇ္ဇတိ။

တသ္မာ လောဘဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ၊ မောဟဇဉ္ဇာပိ ဝိဒ္ဒသု။
ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒယံ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေတိ။　　။စတုတ္ထံ။

၅-ဟတ္ထကသုတ္တ

၃၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အာဋ္ဌဝိယံ ဝိဟရတိ ဂေါမဂ္ဂေ သိံသပါဝနေ ပဏ္ဏသန္ဆရေ။ အထ ခေါ ဟတ္ထကော အာဋ္ဌဝကော ဇဃ်ာဝိဟာရံ အနုစက်မမာနော အနုဝိစရမာနော အဒ္ဒသ ဘဂဝန္တံ ဂေါမဂ္ဂေ သိံသပါဝနေ ပဏ္ဏသန္ဆရေ နိသိန္နံ၊ ဒိသ္ဝာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဟတ္ထကော အာဋ္ဌဝကော ဘဂဝန္တံ ဧတေဒဝေါစ "ကစ္စိ ဘန္တေ ဘဂဝါ သုခမသယိတ္ထာ"တိ။

၁–ဩပုနေယျ (သီ၊ ဋ)　　၂–အနဘာဝကတာနိ (သီ၊ ဋ)　　၃–ဒေါသဇံ ကမ္မံ (က)

ဧဝံ ကုမာရ သုခမသယိတ္ထံ၊ ယေ စ ပန လောကေ သုခံ သေန္တိ၊ အဟံ တေသံ အညတရောတိ။

သီတာ ဘန္တေ ဟေမန္တိကာ ရတ္တိ၊ အန္တရဋ္ဌကော ဟိမပါတသမယော၊ ခရာ ဝေါကမ္မကမ္မတာ ဘူမိ၊ တနုကော ပဏ္ဍုသန္ထရော၊ ဝိရဋ္ဌာနိ ရုက္ခသ ပတ္တာနိ၊ သီတာနိ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ၊ သီတော စ ဝေရမ္ဘော ဝါတော ဝါယတိ၊ အထ စ ပန ဘဂဝါ ဧဝမာဟ "ဧဝံ ကုမာရ သုခမသယိတ္ထံ၊ ယေ စ ပန လောကေ သုခံ သေန္တိ၊ အဟံ တေသံ အညတရော"တိ။

တေန ဟိ ကုမာရ တညေဝတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ ဇုခဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ ကုဋုမ္ဗာဂါရံ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ နိဝါတံ ဖုသိတဂ္ဂဠံ ဝိဟိတဝါတပါနံ။ တတြဿ ပလ္လင်္ကော ဂေါနကတ္ထတော ပဋိကတ္ထတော ပဋလိကတ္ထတော ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ္ဍော[1] သဥတ္တရစ္ဆဒေါ ဥဘတော-လောဟိတကူပဓာနော၊ တေလပ္ပဒီပေါ စေတ္ထ ဗျာယေယျ[2]၊ စတသ္သော စ[3] ပဇာပတိယော မနာပါမနာပေန ပစ္စုပဋ္ဌိတာ အဿု။ တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ သုခံ ဝါ သော သယေယျ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဇ္ဈေ ဟောတီတိ။ သုခံ သော ဘန္တေ သယေယျ၊ ယေ စ ပန လောကေ သုခံ သေန္တိ၊ သော တေသံ အညတရောတိ။

တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ အပိ နု တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ ရာဂဇာ ပရိဠာဟာ ကာယိကာ ဝါ စေတသိကာ ဝါ၊ ယေဟိ သော ရာဂဇေဟိ ပရိဠာဟေဟိ ပရိဍယ္ဟမာနော ဒုက္ခံ သယေယျာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။

ယေဟိ ခေါ သော ကုမာရ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ရာဂဇေဟိ ပရိဠာဟေဟိ ပရိဍယ္ဟမာနော ဒုက္ခံ သယေယျ။ သော ရာဂေါ တထာ-ဂတဿ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တသ္မာဟံ သုခမသယိတ္ထံ။

တံ ကိံ မညသိ ကုမာရ၊ အပိ နု တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ ဒေါသဇာ ပရိဠာဟာ။ပ။ မောဟဇာ ပရိဠာဟာ ကာယိကာ ဝါ စေတသိကာ ဝါ၊ ယေဟိ သော မောဟဇေဟိ ပရိဠာဟေဟိ ပရိဍယ္ဟမာနော ဒုက္ခံ သယေယျာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေတိ။

၁-ကာဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏ္ဍော (သီ) ၂-ဗျာလေယျ (က) ၃-တသ္သော (က)

ယေဟိ ခေါ သော ကုမာရ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ မောဟဇေဟိ ပရိဋ္ဌာဟေဟိ ပရိဥယ္ဟမာနော ဒုက္ခံ သယေယျ။ သော မောဟော တထာဂတဿ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံ-ကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ တသ္မာဟံ သုခမသယိတ္ထန္တိ။

သဗ္ဗဒါ ဝေ သုခံ သေတိ၊ ဗြာဟ္မဏော ပရိနိဗ္ဗုတော။
ယော န လိမ္ပတိ[၁] ကာမေသု၊ သီတိဘူတော နိရူပဓိ။

သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတ္ဝာ၊ ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရံ။
ဥပသန္တော သုခံ သေတိ၊ သန္တိံ ပပ္ပုယျ စေတသောတိ။

ပဋ္ဌမံ။

၆-ဒေဝဒူတသုတ္တ

၃၆။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒူတာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ နာနာဗာဟာသု ဂဟေတ္ဝာ ယမဿ ရညော ဒဿေန္တိ "အယံ ဒေဝ ပုရိသော အမတ္တေယျော အပေတ္တေယျော အသာမညော အဗြဟ္မညော၊ န ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယီ၊ ဣမဿ ဒေဝေါ ဒဏ္ဍံ ပဏေတူ"တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇတိ သမနုဂါဟတိ သမနုဘာသတိ "အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဒသ မနုဿေသု ပဌမံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ"န္တိ? သော ဧဝမာဟ "နာဒ္ဒသံ ဘန္တေ"တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ "အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဒသ မနုဿေသု ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာသီတိကံ ဝါ နာဝုတိကံ ဝါ ဝဿသတိကံ ဝါ[၂] ဇာတိယာ ဇိဏ္ဏံ ဂေါပါနသိဝက်[၃] ဘောဂ္ဂံ ဒဏ္ဍပရာယဏံ[၄] ပဝေဓမာနံ ဂစ္ဆန္တံ အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ ခဏ္ဍဒန္တံ ပလိတကေသံ ဝိလူနံ ခလ္လိတသိရံ[၄] ဝလိတံ တိလကာဟတဂတ္တ"န္တိ? သော ဧဝမာဟ "အဒ္ဒသံ ဘန္တေ"တိ။

---

* ဝိ ၄-၃၀၄၊ သံ ၁-၂၁၄-ပိဋ္ဌေသုပိ။　၁-လိပ္ပတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ က)　၂-ပဿ မ ၃-၂၁၈-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဒဏ္ဍပရာယနံ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)　၄-ခလိတံ သိရော (သီ၊ ဣ)၊ ခလိတသိရံ (သျာ၊ ကံ) မ ၃-၂၁၈-ပိဋ္ဌေပိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ "အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ နဲ တေဒဟောသိ 'အဟမ္ပိ ခေါမှိ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတီတော၊ ဟန္ဒာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ'တိ"? သော ဝေမာဟ "နာသက္ခိဿံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ ဘန္တေ"တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ "အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒတာယ[၁] နဲ ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တရှ တွံ[၂] အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ[၃] ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ တေံ[၄] ပါပကမ္မံ[၅] နေဝ မာတရာ ကတံ၊ နဲ ပိတရာ ကတံ၊ နဲ ဘာတရာ ကတံ၊ နဲ ဘဂိနိယာ ကတံ၊ နဲ မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ၊ နဲ ဉတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ နဲ ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ နဲ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ အထ ခေါ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တွညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ"တိ။ (၁)

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇိတွာ သမနုဂါဟိတွာ သမနုဘာသိတွာ ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇတိ သမနုဂါဟတိ သမနုဘာသတိ "အမ္ဘော ပုရိသ နဲ တွံ အဒ္ဒသ မနုဿေသု ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ"န္တိ? သော ဝေမာဟ "နာဒ္ဒသံ ဘန္တေ"တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ "အမ္ဘော ပုရိသ နဲ တွံ အဒ္ဒသ မနုဿေသု ဇုတ္တိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာဗာဓိကံ ဒုက္ခိတံ ဗာဠှဂိလာနံ သကေ မုတ္တကရီသေ ပလိပန္နံ သေမာနံ အညေဟိ ဝုဋ္ဌာပိယမာနံ အညေဟိ သံဝေသိယမာန"န္တိ? သော ဝေမာဟ "အဒ္ဒသံ ဘန္တေ"တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ "အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ နဲ တေဒဟောသိ 'အဟမ္ပိ ခေါမှိ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ အနတီတော၊ ဟန္ဒာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ'တိ"? သော ဝေမာဟ "နာသက္ခိဿံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ ဘန္တေ"တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဝေမာဟ "အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒတာယ နဲ ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တရှ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ တေံ ပါပကမ္မံ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ နဲ ပိတရာ ကတံ၊ နဲ ဘာတရာ ကတံ၊ နဲ ဘဂိနိယာ ကတံ၊ နဲ

၁–ပမာဒဝတာယ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇု) မ-၃-၂၁၈-ပိဋ္ဌေပိ။ ၂–တံ (က)
၃–တေ (က) ၄–တံ ခေါ ပနေတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇု) ၅–ပါပံ ကမ္မံ (သီ)

မိတ္တာမစ္ခေဟိ ကတံ၊ နဉ္ဇတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ နဒေဝတာဟိ ကတံ၊ နသမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ။ အထ ခေါ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တွညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ''တိ။ (၂)

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇတွာ သမန-ဂါဟိတွာ သမနုဘာသိတွာ တတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇတိ သမနုဂါဟတိ သမနုဘာသတိ ''အမ္ဘော ပုရိသ နု တွံ အဒ္ဒသ မနုဿေသု တတိယံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ''န္တိ? သော ဧဝမာဟ ''နာဒ္ဒသံ ဘန္တေ''တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ ''အမ္ဘော ပုရိသ နု တွံ အဒ္ဒသ မနုဿေသု ဧကဿိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ဧကာဟမတံ ဝါ ဒွိဟမတံ ဝါ တိဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတ''န္တိ? သော ဧဝမာဟ ''အဒ္ဒသံ ဘန္တေ''တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ ''အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ နု တေဒဟောသိ 'အဟမ္ပိ ခေါမှိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတီတော၊ ဟန္ဒာဟံ ကလ္လာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ'တိ''? သော ဧဝမာဟ ''နာသက္ခိဿံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ ဘန္တေ''တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ ''အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒတာယ နု ကလ္လာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဋ္ဌ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဧတံ ပါပကမ္မံ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ နု ပိတရာ ကတံ၊ နု ဘာတရာ ကတံ၊ နု ဘဂိနိယာ ကတံ၊ နု မိတ္တာမစ္ခေဟိ ကတံ၊ နု ဉာတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ နဒေဝတာဟိ ကတံ၊ နု သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ။ အထ ခေါ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တွညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ''တိ။ (၃)

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ တတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနုယုဉ္ဇတွာ သမန-ဂါဟိတွာ သမနုဘာသိတွာ တုဏှီ ဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနံ နာမ ကာရဏံ ကရောန္တိ၊ တတ္ထ အယောခိလံ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထ အယောခိလံ ဒုတိယမ္ပိ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထ အယောခိလံ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထ အယောခိလံ ဒုတိယမ္ပိ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထ အယောခိလံ မဇ္ဈေ ဥရသ္မိံ ဂမေန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ[၁] ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယတိ၊ နု စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ နု တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တီဟောတိ။

၁–တိဗ္ဗါ(သီ)

တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ သံဝေသေတ္တာ[၁] ကုဓာရိဟိ တဉ္ဆန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယတိ၊ နော စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ နော တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တီဟောတိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဥဒ္ဓံပါဒံ အဓောသိရံ ဂဟေတ္ဝာ ဝါသီဟိ တဉ္ဆန္တိ။ပ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ရထေ ယောဇေတ္ဝာ အာဒိတ္တာယ ဘူမိယာ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိဘူတာယ[၂] သာရေန္တိပိ ပစ္စာသာရေန္တိပိ။ပ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ မဟန္တံ အင်္ဂါရပဗ္ဗတံ အာဒိတ္တံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ အာရောပေန္တိပိ ဩရောပေန္တိပိ။ပ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဥဒ္ဓံပါဒံ အဓောသိရံ ဂဟေတ္ဝာ တတ္ထာယ လောဟကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပန္တိ အာဒိတ္တာယ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိဘူတာယ။ သော တတ္ထ ဖေက္ခုဒ္ဒေဟကံ ပစ္စမာနော သကိမ္ပိ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆတိ၊ သကိမ္ပိ အဓော ဂစ္ဆတိ၊ သကိမ္ပိ တိရိယံ ဂစ္ဆတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယတိ၊ နော စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ နော တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တီဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ မဟာနိရယေ ပက္ခိပန္တိ။ သော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ မဟာနိရယော—

စတုက္ကဏ္ဏော စတုဒ္ဒါရော၊ ဝိဘတ္တော ဘာဂသော မိတော။
အယောပါကာရပရိယန္တော၊ အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတော။

တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတ္ဝာ တိဋ္ဌတိ သမ္ဗဒါတိ။ *

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ယမဿ ရညော တေဒဟောသိ "ယေ ကိရ ဘောလောကေ ပါပကာနိ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ၊ တေ ဝေရ္ဗပါ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကရိယန္တိ။ အဟော ဝတာဟံ မနုဿဘူတံ လဘေယျံ၊ တထာဂတော စ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တဉ္စာဟံ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသေယျံ၊ သော စ မေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ တဿ စာဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ အာဇာနေယ္ယ"န္တိ။ တံ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ နော အညဿ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ သုတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ အပိ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒေဝ မေ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌံ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝါဟံ ဝဒါမီတိ။

၁-သံကမိတ္ဝာ (က) ၂-သဇ္ဇောတိဘူတာယ (သျာ၊ ကံ) * ခု ၂-၁၃၄၊ ၁၅၂-ပိဋ္ဌာဒီသုပိ။

"စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ၊ ယေ ပမဇ္ဇန္တိ မာဏဝါ။
တေ ဒိဃရတ္တံ သောစန္တိ၊ ဟီနကာယူပဂါ နရာ။

ယေ စ ခေါ ဒေဝဒူတေဟိ၊ သန္တော သပ္ပုရိသာ ဇနာ။
စောဒိတာ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ၊ အရိယဓမ္မေ ကုဒါစနံ။

ဥပါဒါနေ ဘယံ ဒိသ္ဝာ၊ ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေ။
အနုပါဒါ ဝိမုစ္စန္တိ၊ ဇာတိမရဏသင်္ခယေ။

တေ အပ္ပမတ္တာ[1] သုခိနော[2]၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ။
သဗ္ဗဝေရဘယာတီတာ၊ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဥပစ္စဂုံ"န္တိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၇-စတုမဟာရာဇသုတ္တ

၃၇။ အဋ္ဌမိယံ ဘိက္ခဝေ ပက္ခဿ စတုန္နံ မဟာရာဇာနံ အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ ဇာနမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ "ကစ္စိ ဗဟူ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ"တိ။ စာတုဒ္ဒသိံ ဘိက္ခဝေ ပက္ခဿ စတုန္နံ မဟာရာဇာနံ ပုတ္တာ ဇာနမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ "ကစ္စိ ဗဟူ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ၊ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ"တိ။ တဒဟု ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထေ ပန္နရသေ စတ္တာရော မဟာ-ရာဇာနော သာမညေဝ ဇာနမံ လောကံ အနုဝိစရန္တိ "ကစ္စိ ဗဟူ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာ-ပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ"တိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ အပ္ပကာ ဟောန္တိ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သုဓမ္မာယ သဘာယ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အာရောစေန္တိ "အပ္ပကာ ခေါ မာရိသာ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ"တိ။ တေန ခေါ

၁–တေ ခေါပွမတ္တာ (သီ)၊ တေ ခေမပ္ပတ္တာ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ) မ-၃-၂၂၅-ဝိဋ္ဌေဝိ။
၂–သုခိတာ (သီ၊ သျာ)

ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အနုတ္တမနာ ဟောန္တိ ''ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိဟာယိဿန္တိ၊ ပရိပူရိဿန္တိ အသုရကာယာ''တိ။

သစေ ပန ဘိက္ခဝေ ဗဟူ ဟောန္တိ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာရာဇာနော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သုဓမ္မာယ သဘာယ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အာရောစေန္တိ ''ဗဟူ ခေါ မာရိသာ မနုဿာ မနုဿေသု မတ္တေယျာ ပေတ္တေယျာ သာမညာ ဗြဟ္မညာ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော၊ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ပဋိဇာဂရောန္တိ၊ ပုညာနိ ကရောန္တိ''တိ။ တေန ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အတ္တမနာ ဟောန္တိ ''ဒိဗ္ဗာ ဝတ ဘော ကာယာ ပရိပူရိဿန္တိ၊ ပရိဟာယိဿန္တိ အသုရကာယာ''တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အနုနယမာနော တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ—

''စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။
ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောဝိဿ[၁] မာဒိသော နရော''တိ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန ဂါထာ ဒုဂ္ဂိတာ နု သုဂိတာ၊ ဒုဘ္ဘာသိတာ နု သုဘာသိတာ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒော အဓိတရာဂေါ အဓိတဒေါသော အဓိတမောဟော။

ယော စ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ဗြဟ္မစရိယော ကတကရဏီယော သြဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော၊ တဿ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော[၂] ကလ္လံ ဝစနာယ—

''စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။
ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောဝိဿ မာဒိသော နရော''တိ။

၁–ယောဝဿ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

၂–တဿ ခေါ ဧတံ ဘိက္ခုနော (သီ၊ သျာ)၊ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော (က)

တံ ကိဿ ဟေတု၊ သော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိတရာဂေါ ဝိတဒေါသော ဝိတမောဟောတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယစတုမဟာရာဇသုတ္တ

၃၈။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အနုနယမာနော တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ—

"စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။
ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောဝိဿ မာဒိသော နရော"တိ။

သာ ခေါ ပနေသာ ဘိက္ခဝေ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန ဂါထာ ဒုဂ္ဂိတာ နု သုဂိတာ၊ ဒုဘ္ဘာသိတာ နု သုဘာသိတာ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒော အပရိမုဏ္ဍော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ အပရိမုဏ္ဍော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိ။

ယော စ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝ-သံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော။ တဿ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ကလ္လံ ဝစနာယ—

"စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။
ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဂတံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသေယျ၊ ယောဝိဿ မာဒိသော နရော"တိ။

တံ ကိဿ ဟေတု? သော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပရိမုဏ္ဍော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ ပရိမုဏ္ဍော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သုခုမာလသုတ္တ

၃၉။ သုခုမာလော အဟံ ဘိက္ခဝေ ပရမသုခုမာလော အစ္ဆရိယသုခု-မာလော၊ မမ သုခံ ဘိက္ခဝေ ဝိတု နိဝေသနေ ပေါက္ခရဏီယော ကာရိတာ ဟောန္တိ။ ကေဏ္ဍ သုခံ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပလံ ဝပ္ပတိ[1] ကေဏ္ဍ ပဒုမံ ကေဏ္ဍ ပုဏ္ဍရိကံ ယာဝဒေဝ မမဏ္ဍာယ။ နု ခေါ ပနဿာဟံ ဘိက္ခဝေ အကာသိကံ စန္ဒနံ မာရေမိ[2]၊

၁-ပုပ္ဖတိ (သီ၊ ဂ္ဂ)　　၂-ကာသိကံ စန္ဒနံ မာရေမိ (သျာ၊ ကံ၊ က)၊ အကာသိကံ့ မာရေမိ (?)

ကာသိကံ ဘိက္ခဝေ သု မေ တံ ဝေဌနံ ဟောတိ၊ ကာသိကာ ကဉ္ဇုကာ ကာသိကံ နိဝါသနံ ကာသိကော ဥတ္တရာသင်္ဂေါ။ ရတ္တိန္ဒိဝံ[၁] ခေါ ပန မေ သု တံ ဘိက္ခဝေ သေတစ္ဆတ္တံ ဓာရီယတိ "မာ နံ ဖုသိ သီတံ ဝါ ဥဏ္ဍံ ဝါ တိဏံ ဝါ ရဇော ဝါ ဥဿာဝေါ ဝါ"တိ။

တဿ မယ္ဟံ ဘိက္ခဝေ တယော ပါသာဒါ အဟေသုံ—ဧကော ဟေမန္တိကော, ဧကော ဂိမ္ဟိကော, ဧကော ဝဿိကော။ သော ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဝဿိကေ ပါသာဒေ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ နိပ္ပုရိသေဟိ တူရိယေဟိ ပရိစာရယမာနော[၂] န ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ ဩရောဟာမိ။ ယထာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ အညေသံ နိဝေသနေ ဒါသကမ္မကရပေါရိသဿ ကဏာဇကံ ဘောဇနံ ဒီယတိ ဗိလင်ဒုတိယံ။ ဧဝမေဝဿု မေ ဘိက္ခဝေ ပိတု နိဝေသနေ ဒါသကမ္မကရပေါရိသဿ သာလိမံသောဒနော ဒီယတိ။

တဿ မယ္ဟံ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပါယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတဿ, ဧဝရူပေန စ သုခုမာလေန ဧတဒဟောသိ "အဿုတဝါ ခေါ ပုထုဇ္ဇနော အတ္တနာ ဇရာဓမ္မော သမာနော ဇရံ အနတီတော ပရံ ဇိဏ္ဏံ ဒိသ္ဝာ အဋ္ဌီယတိ ဟရာယတိ ဇိဂုစ္ဆတိ အတ္တာနံယေဝ အတိသိတ္ဝာ။ အဟမ္ပိ ခေါမ္ဟိ ဇရာဓမ္မော ဇရံ အနတီတော၊ အဟဉ္ဇေဝ[၃] ခေါ ပန ဇရာဓမ္မော သမာနော ဇရံ အနတီတော ပရံ ဇိဏ္ဏံ ဒိသ္ဝာ အဋ္ဌီယေယ္ဟံ ဟရာယေယ္ဟံ ဇိဂုစ္ဆေယ္ဟံ၊ န မေတံ အဿ ပတိရူပ"န္တိ။ တဿ မယ္ဟံ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတော ယော ယောဗ္ဗနေ ယောဗ္ဗနမဒေါ၊ သော သဗ္ဗသော ပဟီယိ။

"အဿုတဝါ ခေါ ပုထုဇ္ဇနော အတ္တနာ ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိံ အနတီတော ပရံ ဗျာဓိတံ ဒိသ္ဝာ အဋ္ဌီယတိ ဟရာယတိ ဇိဂုစ္ဆတိ အတ္တာနံ-ယေဝ အတိသိတ္ဝာ။ အဟမ္ပိ ခေါမ္ဟိ ဗျာဓိဓမ္မော ဗျာဓိံ အနတီတော၊ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိံ အနတီတော ပရံ ဗျာဓိတံ ဒိသ္ဝာ အဋ္ဌီယေယ္ဟံ ဟရာယေယ္ဟံ ဇိဂုစ္ဆေယ္ဟံ၊ န မေတံ အဿ ပတိရူပ"န္တိ။ တဿ မယ္ဟံ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတော ယော အာရောဂျေ အာရောဂျမဒေါ၊ သော သဗ္ဗသော ပဟီယိ။

"အဿုတဝါ ခေါ ပုထုဇ္ဇနော အတ္တနာ မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏံ အနတီတော ပရံ မတံ ဒိသ္ဝာ အဋ္ဌီယတိ ဟရာယတိ ဇိဂုစ္ဆတိ အတ္တာနံယေဝ အတိသိတ္ဝာ။ အဟမ္ပိ ခေါမ္ဟိ မရဏဓမ္မော မရဏံ အနတီတော၊ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ

၁-ရတ္တိဒိဝံ (က) ၂-ပရိစာရိယမာနော (သျာ၊ကံ၊ဣ၊က) ၃-အဟဉ္ဇေ (?)

ပန မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏံ အနတီတော ပရံ မတံ ဒိသ္ဝာ အဋ္ဌီယေယ္ပုံ ဟရာယေယ္ပုံ ဇိဂုစ္ဆေယ္ပုံ၊ န မေတံ အဿ ပတိရူပ''န္တိ။ တဿ မယ္ပံ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတော ယော ဇီဝိတေ ဇီဝိတမဒေါ၊ သော သဗ္ဗသော ပဟီယီတိ။

တယောမေ ဘိက္ခဝေ မဒါ။ ကတမေ တယော? ယောဗ္ဗနမဒေါ အာရောဂျမဒေါ ဇီဝိတမဒေါ။ ယောဗ္ဗနမဒမတ္တော ဝါ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာရောဂျမဒမတ္တော ဝါ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ ပ။ ဇီဝိတမဒမတ္တော ဝါ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

ယောဗ္ဗနမဒမတ္တော ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ အာရောဂျမဒမတ္တော ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ပ။ ဇီဝိတမဒမတ္တော ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတီတိ။

ဗျာဓိဓမ္မာ ဇရာဓမ္မာ၊ အထော မရဏဓမ္မိနော။
ယထာဓမ္မာ[၁] တထာသန္တာ၊ ဇိဂုစ္ဆန္တိ ပုထုဇ္ဇနာ။

အဟဉ္ဇေ တံ ဇိဂုစ္ဆေယ္ပုံ၊ ဧဝံဓမ္မေသု ပါဏိသု။
န မေတံ ပတိရူပဿ၊ မမ ဧဝံ ဝိဟာရိနော။

သောဟံ ဧဝံ ဝိဟရန္တော၊ ဥတ္ဝာ ဓမ္မံ နိရူပဓိံ။
အာရောဂျေ ယောဗ္ဗနသ္မိဉ္ဇ၊ ဇီဝိတသ္မိဉ္ဇ ယေ မဒါ။

သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိ[၂]၊ နေက္ခမ္မေ ဒဋ္ဌု ခေမတံ။
တဿ မေ အဟု ဥဿာဟော၊ နိဗ္ဗာနံ အဘိပဿတော။

နာဟံ ဘဗ္ဗော ဧတရဟိ၊ ကာမာနိ ပဋိသေဝိတုံ။
အနိဝတ္တိ ဘဝိဿာမိ၊ ဗြဟ္မစရိယပရာယဏောတိ။　　။နဝမံ။

၁–ဗျာဓိဓမ္မော ဇရာဓမ္မော၊ အထော မရဏဓမ္မိကော။ ယထာ ဓမ္မော (က)　　၂–အတီတောသ္မိ (က)

၁၀-အာဓိပတေယျသုတ္တ

၄၀။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အာဓိပတေယျာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အတ္တာဓိပတေယ္ယံ လောကာဓိပတေယ္ယံ ဓမ္မာဓိပတေယ္ယံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္တာဓိပတေယ္ယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "နဒါ ပနာဟံ စိဝရဟေတု အဂါရဿာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော နဒါ ပိဏ္ဍပါတဟေတု နဒါ သေနာသနဟေတု နဒါ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု အဂါရဿာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော။ အပိစဒါ ခေါမှိ ဩတိဏ္ဏော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဏော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာတိ။ အဟဉ္စေဝ ခေါ ပန ယာဒိသကေ[1] ကာမေ ဩဟာယ အဂါရဿာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊ တာဒိသကေ ဝါ[2] ကာမေ ပရိယေသေယ္ယံ တတော ဝါ[2] ပါဝိဒ္ဓတရော၊ နဒါ မေတံ ပတိရူပ"န္တိ။ သော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝီရိယံ ဘဝိဿတိ အသလ္လိနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓော ကာယော အသာရဒ္ဓော၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂ"န္တိ။ သော အတ္တာနံယေဝ အဓိပတိံ ကရိတ္ဝာ အကုသလံ ပဇဟတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အတ္တာဓိပတေယ္ယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ လောကာဓိပတေယ္ယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "နဒါ ပနာဟံ စိဝရဟေတု အဂါရဿာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော နဒါ ပိဏ္ဍပါတဟေတု နဒါ သေနာသနဟေတု နဒါ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု အဂါရဿာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော။ အပိစဒါ ခေါမှိ ဩတိဏ္ဏော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဏော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာတိ။ အဟဉ္စေဝ ခေါ ပန ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ကာမဝိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကေယ္ယံ၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကေယ္ယံ၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ ဝါ ဝိတက္ကေယ္ယံ၊ မဟာ ခေါ ပနာယံ လောကသန္နိဝါသော၊ မဟန္တသ္မိံ ခေါ ပန လောကသန္နိဝါသေ သန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဣဒ္ဓိမန္တော ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ ပရစိတ္တဝိဒုနော၊ တေ ဒူရတောပိ ပဿန္တိ၊ အာသန္နာပိ နဒိဿန္တိ၊ စေတသာပိ စိတ္တံ ပဇာနန္တိ[3]၊ တေပိ မံ ဧဝံ ဇာနေယ္ယုံ "ပဿထ ဘော ဣမံ

၁-ယာဒိသကေ ဝါ (သီ၊ ဣ၊ က) ၂-စ (က) ၃-ဇာနန္တိ (က)

ကုလပုတ္တံ၊ သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဝေါကိဏ္ဏော ဝိဟရတိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟီ''တိ။ ဒေဝတာပိ ခေါ သန္တိ ဣဒ္ဓိမန္တိနိယော ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ ပရစိတ္တဝိဒုနိယော၊ တာ ဒူရတောပိ ပဿန္တိ၊ အာသန္နာပိ န ဒိဿန္တိ၊ စေတသာပိ စိတ္တံ ပဇာနန္တိ၊ တာပိ မံ ဧဝံ ဇာနေယျုံ "ပဿထ ဘော ဣမံ ကုလပုတ္တံ၊ သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဝေါကိဏ္ဏော ဝိဟရတိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟီ''တိ။ သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ ''အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝီရိယံ ဘဝိဿတိ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂ''န္တိ။ သော လောကံယေဝ အဓိပတိံ ကရိတ္ဝာ အကုသလံ ပဇဟတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ လောကာဓိပတေယ္ပံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာဓိပတေယ္ပံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ ''န ခေါ ပနာဟံ စီဝရဟေတု အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော န ပိဏ္ဍပါတဟေတု န သေနာသနဟေတု န ဣတိဘဝါဘဝဟေတု အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော။ အပိ စ ခေါမှိ ဩတိဏ္ဏော ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခော-တိဏ္ဏော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာတိ။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီတိ။ သန္တိ ခေါ ပန မေ သဗြဟ္မစာရီ ဇာနံ ပဿံ ဝိဟရန္တိ။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဧဝံ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ကုသီတော ဝိဟရေယ္ပံ ပမတ္တော၊ န မေတံ အဿ ပတိရူပ''န္တိ။ သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ ''အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝီရိယံ ဘဝိဿတိ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂ''န္တိ။ သော ဓမ္မံ-ယေဝ အဓိပတိံ ကရိတ္ဝာ အကုသလံ ပဇဟတိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာဓိပတေယ္ပံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ အာဓိပတေယျာနီတိ။

နတ္ထိ လောကေ ရဟော နာမ၊ ပါပကမ္မံ ပကုဗ္ဗတော။
အတ္တာ တေ ပုရိသ ဇာနာတိ၊ သစ္စံ ဝါ ယဒိ ဝါ မုသာ။

ကလျာဏံ ဝတ ဘော သက္ခိ၊ အတ္ထာနံ အတိမညသိ။
ယော သန္တံ အတ္တနိ ပါပံ၊ အတ္ထာနံ ပရိဂူဟသိ။

ပဿန္တိ ဒေဝါ စ တထာဂတာ စ၊
လောကသ္မိံ ဗာလံ ဝိသမံ စရန္တံ။
တသ္မာ ဟိ အတ္ထာဓိပတေယျကော စ[1]၊
လောကာဓိပေါ စ နိပကော စ ဈာယီ။
ဓမ္မာဓိပေါ စ အနုဓမ္မစာရီ၊
န ဟိယတိ သစ္စပရက္ကမော မုနိ။

ပဿထ မာရံ အာဘိဘုယျ အန္တကံ၊
ယော စ ဖုသိ ဇာတိက္ခယံ ပဓာနဝါ။
သော တာဒိသော လောကဝိဒူ သုမေဓော၊
သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အတမ္မယော မုနိတိ။ ။ဒသမံ။

ဒေဝဒူတဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဗြဟ္မ အာနန္ဒ သာရိပုတ္တော၊ နိဒါနံ ဟတ္ထကေန စ။
ဒူတာ ဒုဝေ စ ရာဇာနော၊ သုခုမာလာဓိပတေယျေန စာတိ။

၅-ဂုဏဝဂ်

၁-သမ္မုခီဘာဝသုတ်

၄၁။ တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ သမ္မုခီဘာဝါ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ? သဒ္ဓါယ ဘိက္ခဝေ သမ္မုခီဘာဝါ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတိ၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဘိက္ခဝေ သမ္မုခီဘာဝါ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတိ၊ ဒက္ခိဏေယျာနံ ဘိက္ခဝေ သမ္မုခီဘာဝါ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတိ။ ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ သမ္မုခီဘာဝါ သဒ္ဓေါ ကုလပုတ္တော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတီတိ။ ။ပဌမံ။

၁-အတ္တာဓိပကော သတော စရေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

၂-တိဌာနသုတ္တ

၄၂။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ သဒ္ဓေါ ပသန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ? သီလဝန္တာနံ ဒဿနကာမော ဟောတိ၊ သဒ္ဓမ္မံ သောတုကာမော ဟောတိ၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဌာနေဟိ သဒ္ဓေါ ပသန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒဿနကာမော သီလဝတံ၊ သဒ္ဓမ္မံ သောတုမိစ္ဆတိ။
ဝိနယေ မစ္ဆေရမလံ၊ သ ဝေ "သဒ္ဓေါ"တိ ဝုစ္စတီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အတ္ထဝသသုတ္တ

၄၃။ တယော ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနေန အလမေဝ ပရေသံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ။ ကတမေ တယော? ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ။ ယော ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ။ ယော စေဝ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ယော စ ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ ဥဘော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ ဟောန္တိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနေန အလမေဝ ပရေသံ ဓမ္မံ ဒေသေတုန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ကထာပဝတ္တိသုတ္တ

၄၄။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ ကထာ ပဝတ္တိနီ ဟောတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ။ ယော ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ သော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒီ စ ဟောတိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ စ။ ယော စေဝ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ယော စ ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ ဥဘော အတ္ထပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ ဟောန္တိ ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒိနော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဌာနေဟိ ကထာ ပဝတ္တိနီ ဟောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဏ္ဍိတသုတ္တ

၄၅။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဒါနံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတပညတ္တံ သပ္ပုရိသပညတ္တံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ

ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတပညတ္တာ သပ္ပုရိသပညတ္တာ၊ မာတာပိတူနံ ဘိက္ခဝေ ဥပဋ္ဌာနံ ပဏ္ဍိတပညတ္တံ သပ္ပုရိသပညတ္တံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ သပ္ပုရိသပညတ္တာနိတိ။

သဒ္ဓိ ဒါနံ ဥပညတ္တံ၊ အဟိ°သာ သံယမော ဒမော။
မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ သန္တာနံ ဗြဟ္မစာရိနံ။

သတံ ဇောနိ ဌာနာနိ၊ ယာနိ သေဝေထ ပဏ္ဍိတော။
အရိယော ဒဿနသမ္ပန္နော၊ သ လောကံ ဘဇေတေ သိဝန္တိ။

ပဉ္စမံ။

၆-သီလဝန္တသုတ္တ

၄၆။ ယံ ဘိက္ခဝေ သီလဝန္တော ပဗ္ဘိတာ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တတ္ထ မနုဿာ တီဟိ ဌာနေဟိ ဗဟုံ ပုညံ ပသဝန္တိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သီလဝန္တော ပဗ္ဘိတာ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တတ္ထ မနုဿာ ဣမေဟိ တီဟိ ဌာနေဟိ ဗဟုံ ပုညံ ပသဝန္တိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သခ်္ခတလက္ခဏသုတ္တ

၄၇။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သခ်္ခတဿ သခ်္ခတလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ၊ ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ သခ်္ခတဿ သခ်္ခတလက္ခဏာနိတိ။ ။ သတ္တမံ။

၈-အသခ်္ခတလက္ခဏသုတ္တ

၄၈။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အသခ်္ခတဿ အသခ်္ခတလက္ခဏာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? နော ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ နော ဝယော ပညာယတိ၊ နော ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။. ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ အသခ်္ခတဿ အသခ်္ခတလက္ခဏာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဗ္ဗတရာဇသုတ္တ

၄၉။ ဟိမဝန္တံ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗတရာဇံ နိဿာယ မဟာသာလာ တီဟိ ဝနိဟိ ဝနုန္တိ။ ကတမာဟိ တီဟိ? သာခါပတ္တပလာသေန ဝနုန္တိ၊ တစပပဋိကာယ

ဝနုန္တိ၊ ဖေဂ္ဂုသာရေန ဝနုန္တိ။ ဟိမဝန္တံ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗတရာဇံ နိဿာယ မဟာသာလာ ဋမာဟိ တီဟိ ဝနိုဟိ ဝနုန္တိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓံ ကုလပတိံ နိဿာယ အန္တောဇနော တီဟိ ဝနိုဟိ ဝနုတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? သဒ္ဓါယ ဝနုတိ၊ သီလေန ဝနုတိ၊ ပညာယ ဝနုတိ။ သဒ္ဓံ ဘိက္ခဝေ ကုလပတိံ နိဿာယ အန္တောဇနော ဋမာဟိ တီဟိ ဝနိုဟိ ဝနုတီတိ။

ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော၊ အရညသ္မိံ ဗြဟာဝနေ။
တံ ရုက္ခာ ဥပနိဿာယ၊ ဝနုန္တေ တေ ဝနပ္ပတီ။

တထေဝ သီလသမ္ပန္နံ၊ သဒ္ဓံ ကုလပတိံ ဋဓ။
ဥပနိဿာယ ဝနုန္တိ၊ ပုတ္တဒါရာ စ ဗန္ဓဝါ။
အမစ္စာ ဉာတိသံဃာ စ၊ ယေ စဿ အနုဇီဝိနော။

တျာဿ သီလဝတော သီလံ၊ စာဂံ သုစရိတာနိ စ။
ပဿမာနာနုကုဗ္ဗန္တိ၊ အတ္တမတ္ထံ[1] ဝိစက္ခဏာ။

ဋဓ ဓမ္မံ စရိတ္ဝာန၊ မဂ္ဂံ သုဂတိဂါမိနံ။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။

နဝမံ။

၁၀-အာတပ္ပကရဏီယသုတ္တ

၅၀။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသနာယ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ။ ဋမေဟိ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ အာတပ္ပံ ကရဏီယံ။

ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရောတိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ အာတပ္ပံ ကရောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသနာယ

---

[1] ၁-ယေ ဘဝန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)

အာတပ်ံ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “အာတာပီ နိပကော သတော သမ္မာ ဒိက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ”တိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-မဟာစောရသုတ္တ

၅၁။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မဟာစောရော သန္ဓိမ္ပိ ဆိန္ဒတိ၊ နိလ္လောပမ္ပိ ဟရတိ၊ ကောဂါရိကမ္ပိ ကရောတိ၊ ပရိပန္ထေပိ တိဋ္ဌတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဝိသမနိဿိတော စ ဟောတိ၊ ဂဟနနိဿိတော စ ဟောတိ၊ ဗလဝနိဿိတော စ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဝိသမနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ ပဗ္ဗတဝိသမံ ဝါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဝိသမနိဿိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဂဟနနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော တိဏဂဟနံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ ရုက္ခဂဟနံ ဝါ ရောဓံ ဝါ မဟာဝနသဏ္ဍံ ဝါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဂဟနနိဿိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဗလဝနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာနံ ဝါ နိဿိတော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ မံ ကောစိ ကိဉ္စိ ဝက္ခတိ၊ ဣမေ မေ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏိဿန္တီ”တိ။ သစေ နံ ကောစိ ကိဉ္စိ အာဟ၊ တျာဿ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာစောရော ဗလဝနိဿိတော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မဟာစောရော သန္ဓိမ္ပိ ဆိန္ဒတိ၊ နိလ္လောပမ္ပိ ဟရတိ၊ ဧကာဂါရိကမ္ပိ ကရောတိ၊ ပရိပန္ထေပိ တိဋ္ဌတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဘိက္ခု ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဝိသမနိဿိတော စ ဟောတိ ဂ်ဟနနိဿိတော စ ဗလဝနိဿိတော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဝိသမနိဿိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဝိသမေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ဝိသမေန

ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ဝိသမေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဝိသမနိသိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဂဟနနိသိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဂဟနနိသိတော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဗလဝနိသိတော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ရာဇာနံ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာနံ ဝါ နိသိတော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "သစေ မံ ကောစိ ကိဉ္စိ ဝက္ခတိ၊ ဣမေ မေ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏိဿန္တီ"တိ။ သစေ နံ ကောစိ ကိဉ္စိ အာဟ၊ တ္ယာဿ ရာဇာနော ဝါ ရာဇမဟာမတ္တာ ဝါ ပရိယောဓာယ အတ္ထံ ဘဏန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပါပဘိက္ခု ဗလဝနိသိတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပါပဘိက္ခု ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတီတိ။　　။ကောဒသမံ။

စုဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သမ္မာဓိဋ္ဌာနတ္ထဝသံ၊ ပဝတ္တိ ပဏ္ဍိတ သီလဝံ။
သခ်ံတံ ပဗ္ဗတာတပ္ပံ၊ မဟာစောရေနေကာဒသာတိ [၁]။

ပဉ္စမော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁–မဟာစောရေန တေ ဒသာတိ (က)

၂-ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဒွေဗြာဟ္မဏသုတ္တ

၅၂။ အထ ခေါ ဒွေ ဗြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တေ ဗြာဟ္မဏာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ "မယမသု ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ၊ တေ စမှာ အကတကလျာဏာ အကတကုသလာ အကတဘီရုတ္တာဏာ၊ ဩဝဒတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ အနုသာသတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ယံ အမှာကံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ"တိ။

တဋ္ဌ တုမှေ ဗြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝိသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ၊ တေ စတ္ထ အကတကလျာဏာ အကတကုသလာ အကတဘီရုတ္တာဏာ၊ ဥပနီယတိ ခေါ အယံ ဗြာဟ္မဏာ လောကော ဇရာယ မျာမိနာ မရဏေန၊ ဧဝံ ဥပနီယမာနေ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ လောကေ ဇရာယ မျာမိနာ မရဏေန ယော ဣဓ .ကာယေန သံယမော ဝါစာယ သံယမော မနသာ သံယမော၊ တံ တဿ ပေတဿ တာဏာ္ဘ လေဏာ္ဘ ဒီပာ္ဘ သရဏာ္ဘ ပရာယဏာ္ဘာတိ။

ဥပနီယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု၊
ဇရူပနီတဿ န သန္တိ တာဏာ။
ဧတံ ဘယံ မရဏေ ပေက္ခမာနော၊
ပုညာနိ ကယိရာထ သုခါဝဟာနိ။

ယောဓ ကာယေန သံယမော၊
ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ။
တံ တဿ ပေတဿ သုခါယ ဟောတိ၊
ယံ ဇီဝမာနော ပကရောတိ ပုညန္တိ။[၁] ။ပဌမံ။

၁-သံ ၁-၂-၅၃-ဗိဇ္ဇေသု။

၂-ဒုတိယဒွေဗြာဟ္မဏသုတ္တ

၅၃။ အထ ခေါ ဒွေ ဗြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝီသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပ-သင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တေ ဗြာဟ္မဏာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ "မယမသု ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ဝီသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ၊ တေ စမှာ အကတကလျာဏာ အကတ-ကုသလာ အကတဘီရုတ္တာဏာ၊ ဩဝဒတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ အနုသာသတု နော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ယံ အမှာကံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ''တိ။

တရ္ဆ တုမှေ ဗြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယော-အနုပ္ပတ္တာ ဝီသဝဿသတိကာ ဇာတိယာ။ တေ စတ္ထ အကတကလျာဏာ အကတကုသလာ အကတဘီရုတ္တာဏာ၊ အာဒိတ္တော ခေါ အယံ ဗြာဟ္မဏာ လောကော ဇရာယ ဗျာဓိနာ မရဏေန၊ ဧဝံ အာဒိတ္တေ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ လောကေ ဇရာယ ဗျာဓိနာ မရဏေန ယော ဧဒ ကာယေန သံယမော ဝါစာယ သံယမော မနသာ သံယမော၊ တံ တဿ ပေတဿ တာဏဉ္ဇ လေဏဉ္ဇ ဒီပဉ္ဇ သရဏဉ္ဇ ပရာယဏဉ္ဇာတိ။

အာဒိတ္တသ္မိံ အဂါရသ္မိံ၊ ယံ နီဟရတိ ဘာဇနံ။
တံ တဿ ဟောတိ အတ္ထာယ၊ နော စ ယံ တတ္ထ ဥယ္ဟတိ။
ဧဝံ အာဒိတ္တော ခေါ[၁] လောကော၊ ဇရာယ မရဏေန စ။
နီဟရေထေဝ ဒါနေန၊ ဒိန္နံ ဟောတိ သုနီဟတံ[၂]။
ယောဓ ကာယေန သံယမော၊ ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ။
တံ တဿ ပေတဿ သုခါယ ဟောတိ၊
ယံ ဇီဝမာနော ပကရောတိ ပုညန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တ

၅၄။ အထ ခေါ အညတရော ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ပ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော

၁-ဧဝံ အာဒီပိတော (သီ၊ ဋ)၊ ဧဝံ အာဒိတ္တကော (သျာ၊ကံ) သံ-၁-၂၉-ပိဋ္ဌေပိ။
၂-သုနိဗ္ဘတံ (က)

ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မောတိ ဘော ဂေါတမ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘော ဂေါတမ သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဟေပဿိကော ဩပနေယျိကော[၁] ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ"တိ။

ရတ္တော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယ-ဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ (ရတ္တော ခေါ။ ပ။ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ နု ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ နု မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရတ္တော ခေါ။ ပ။ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။) [၂] ဧဝမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ။ ပ။

ဒုဋ္ဌော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဒေါသေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာ-ဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဒေါသေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု စေတသိကမ္ပိ[၃] ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ။ ပ။

မူဋ္ဌော ခေါ ဗြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယ-ဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နု စေတသိကံ[၃] ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ

၁-ဩပနယိကော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ပဋ္ဌမသုတ္တဿ ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

၂-( )ဇွေန္တရေ ပါဋ္ဌော သီ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နု ဒိဿတိ၊ ဣဓပိ ဒုဋ္ဌမူဋ္ဌဝါရေသု။

၃-နု စေဟသကံ (သီ၊ သျာ၊ က)

ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠှဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တီ”တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ သောဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။　　။တတိယံ။

၄-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တ

၅၅။ အထ ခေါ အညတရော ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ။ပ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဗြာဟ္မဏ-ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မောတိ ဘော ဂေါတမ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘော ဂေါတမ သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ”တိ။

ရတ္တော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယ-မျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ်ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နေဝတ္တမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နော ပရမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နော ဥဘယမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ နော စေတသိကမ်ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

ရတ္တော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ နော ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ နော မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။

ရတ္တော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တာထ္တမ်ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ်ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ်ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ အတ္တာထ္တမ်ပိ ယထာဘူတံ

ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ။ ပ။

ဒုဋ္ဌော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဒေါသေန။ ပ။ မူဠှော ခေါ ဗြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ္ပိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

မူဠှော ခေါ ဗြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ မောဟေ ပဟီနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။

မူဠှော ခေါ ဗြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ မောဟေ ပဟီနေ အတ္တတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမ္ပိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္ဒိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-နိဗ္ဗုတသုတ္တ

၅၆။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ “သန္ဒိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ သန္ဒိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဘော ဂေါတမ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘော ဂေါတမ သန္ဒိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ အကာလိကံ ဧဟိပဿိကံ ဩပနေယျိကံ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝိညူဟီ”တိ။

ရတ္တော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယ-ဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ်ိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကမ်ိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝမ်ိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္တိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ။

ဒုဋ္ဌော ခေါ ဗြာဟ္မဏ။ပ။ မူဠှော ခေါ ဗြာဟ္မဏ မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမ်ိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟီနေ နေဝတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝမ်ိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္တိဋ္ဌိက နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ၊

ယတော ခေါ အယံ ဗြာဟ္မဏ[1] အနဝသေသံ ရာဂက္ခယံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝသေသံ ဒေါသက္ခယံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝသေသံ မောဟက္ခယံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သန္တိဋ္ဌိကံ နိဗ္ဗာနံ ဟောတိ အကာလိကံ ဟိပဿိကံ ဩပနေယျိကံ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝိညူဟီတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။　　။ပဋမံ။

၆-ပလောကသုတ္တ

၅၇။ အထ ခေါ အညတရော ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ပ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော ဘဂဝန္တံ တောဒေါစ ''သုတံ မေတံ ဘော ဂေါတမ ပုဗ္ဗကာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝုဒ္ဓါနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ 'ပုဗ္ဗေ သုဒံ[2] အယံ လောကော အဝိဘ မညေ ဖုဋ္ဌော အဟောသိ မနုဿေဟိ ကုက္ကုဋ္ဆံပါတိကာ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိယော'တိ၊ ကော နု ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ၊

၁-ယတော စ ခေါ အယံ ဗြာဟ္မဏ (သီ)၊ ယတော ခေါ ဗြာဟ္မဏ အကာလိကံ ဟိပဿိကံ ဩပနေယျိကံ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ (က)

၂-ပုဗ္ဗသုဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိ”တိ။

တေရဟိ ဗြာဟ္မဏ မနုဿာ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ။ တေ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ တိဏ္ဏာနိ သတ္ထာနိ ဂဟေတ္ဝာ အညမညံ[၁] ဇိဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ၊ တေန ဗဟူ မနုဿာ ကာလံ ကရောန္တိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ၊ ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ တေရဟိ မနုဿာ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ။ တေသံ အဓမ္မရာဂရတ္တာနံ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာနံ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာနံ ဒေဝေါ န သမ္မာဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ တေန ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဟောတိ ဒုဿသံ သေတဋ္ဌိကံ သလာကာဝုတ္တံ၊ တေန ဗဟူ မနုဿာ ကာလံ ကရောန္တိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ၊ ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ တေရဟိ မနုဿာ အဓမ္မရာဂရတ္တာ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာ။ တေသံ အဓမ္မရာဂရတ္တာနံ ဝိသမလောဘာဘိဘူတာနံ မိစ္ဆာဓမ္မပရေတာနံ ယက္ခာ ဝါဠေ အမနုဿေ ဩဿဇ္ဇန္တိ[၂]၊ တေန ဗဟူ မနုဿာ ကာလံ ကရောန္တိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေနေတရဟိ မနုဿာနံ ခယော ဟောတိ တနုတ္တံ ပညာယတိ၊ ဂါမာပိ အဂါမာ ဟောန္တိ၊ နိဂမာပိ အနိဂမာ ဟောန္တိ၊ နဂရာပိ အနဂရာ ဟောန္တိ၊ ဇနပဒါပိ အဇနပဒါ ဟောန္တိတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁–အညမညဿ (သမ္မတ္တ) ၂–ဩဿဇ္ဇန္တိ (သီ)

၇-ဝဏ္ဏဂေါတ္တသုတ္တ

၅၈။ အထ ခေါ ဝဏ္ဏဂေါတ္တော[1] ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝဏ္ဏဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ "သုတံ မေတံ ဘော ဂေါတမ သမဏော ဂေါတမော ဧဝမာဟ 'မယ္ဟမေဝ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ နာညေသံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ မယ္ဟမေဝ သာဝကာနံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ နာညေသံ သာဝကာနံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ မယ္ဟမေဝ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ၊ နာညေသံ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ။ မယ္ဟမေဝ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ၊ နာညေသံ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလ'န္တိ။ ယေ တေ ဘော ဂေါတမ ဧဝမာဟံသု 'သမဏော ဂေါတမော ဧဝမာဟ မယ္ဟမေဝ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ နာညေသံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ မယ္ဟမေဝ သာဝကာနံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ နာညေသံ သာဝကာနံ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ မယ္ဟမေဝ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ၊ နာညေသံ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ။ မယ္ဟမေဝ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ၊ နာညေသံ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလ'န္တိ။ [ကစ္စိ တေ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝုတ္တဝါဒိနော၊ န စ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိ။ န စ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုပါတော[2] ဂါရယ္ဟံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ၊ အနုဿ္ဟာတုကာမာ ဟိ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမ"န္တိ။ [(ဟ)..ဟိ. ၅၈/xo.]

ယေ တေ ဝဏ္ဏ ဧဝမာဟံသု "သမဏော ဂေါတမော ဧဝမာဟ 'မယ္ဟမေဝ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ။ပ။ နာညေသံ သာဝကာနံ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလ'န္တိ"။ န မေ တေ ဝုတ္တဝါဒိနော၊ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ စ ပန မံ[3] အသတာ အဘူတေန။ ယော ခေါ ဝဏ္ဏ ပရံ ဒါနံ ဒဒန္တံ ဝါရေတိ၊ သော တိဏ္ဏံ အန္တရာယကရော ဟောတိ တိဏ္ဏံ ပါရိပန္ထိကော။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ? ဒါယကဿ ပုဉ္ဉန္တရာယကရော ဟောတိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ လာဘန္တရာယကရော ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ အတ္တာ ခတော စ ဟောတိ ဥပဟတော စ။ ယော ခေါ ဝဏ္ဏ ပရံ ဒါနံ ဒဒန္တံ ဝါရေတိ၊ သော ဣမေသံ တိဏ္ဏံ အန္တရာယကရော ဟောတိ တိဏ္ဏံ ပါရိပန္ထိကော။

အဟံ ခေါ ပန ဝဏ္ဏ ဧဝံ ဝဒါမိ—ယေဟိ တေ စန္ဒနိကာယ ဝါ ဩလိဂလ္လေ ဝါ ပါဏာ၊ တဉ္ဩိ ယော ထာလိဓောဝနံ[4] ဝါ သရဝဓောဝနံ ဝါ ဆဒ္ဒေတိ

၁–ဝဏ္ဏပုတ္တော (က)　　၂–ဝါဒါနုဝါဒေါ (က)
၃–စ ပန မံ တေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)　　၄–ထာလကဓောဝနံ (က)
အံ ၁–၁၁

"ယေ တတ္ထ ပါဏာ တေ တေန ယာပေန္တူ"တိ၊ တတောနိဒါနမ္ပာဟံ ဝစ္ဆ ပုညဿ အာဂမံ ဝဒါမိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ မနုဿဘူတေ။ အပိ စာဟံ ဝစ္ဆ သီလဝတော ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ ဝဒါမိ၊ နော တထာ ဒုဿီလဿ။ သော စ ဟောတိ ပဉ္စင်ဝိပ္ပဟီနော ပဉ္စင်သမန္နာဂတော။

ကတမာနိ ပဉ္စင်ါနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ? ကာမစ္ဆန္ဒော ပဟီနော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒေါ ပဟီနော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ။ ဣမာနိ ပဉ္စင်ါနိ ဝိပ္ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။

ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ? အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန သမာဓိက္ခန္ဓေန သမန္နာ-ဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန ပညာက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အသေက္ခေန ဝိမုတ္တိဉာဏ-ဒဿနက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဣတိ ပဉ္စင်ဝိပ္ပဟီနေ ပဉ္စင်သမန္နာဂတေ ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ ဝဒါမီတိ။

ဣတိ ကဏ္ဍာသု သေတာသု၊ ရောဟိဏီသု ဟရီသု ဝါ။
ကမ္မာသာသု သရူပါသု၊ ဂေါသု ပါရေဝတာသု ဝါ။

ယာသု ကာသုစိ ဧတာသု၊ ဒန္တော ဇာယတိ ပုင်ဝေါ။
ဓောရယ္ဟော ဗလသမ္ပန္နော၊ ကလျာဏဇဝနိက္ကမော။
တမေဝ ဘာရေ ယုဉ္ဇန္တိ၊ နာဿ ဝဏ္ဏံ ပရိက္ခရေ။

ဧဝမေဝံ မနုဿေသု၊ ယသ္မိံ ကသ္မိဉ္စိ ဇာတိယေ။
ခတ္တိယေ ဗြာဟ္မဏေ ဝေဿေ၊ သုဒ္ဒေ စဏ္ဍာလပုက္ကုသေ။

ယာသု ကာသုစိ ဧတာသု၊ ဒန္တော ဇာယတိ သုဗ္ဗတော။
ဓမ္မဋ္ဌော သီလသမ္ပန္နော၊ သစ္စဝါဒီ ဟိရီမနော။

ပဟီနဇာတိမရဏော၊ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ။
ပန္နဘာရော ဝိသံယုတ္တော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။

ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အနုပါဒါယ နိဗ္ဗုတော။
တသ္မိံယေဝ[၁] ဝိရဇေ ခေတ္တေ၊ ဝိပုလာ ဟောတိ ဒက္ခိဏာ။

၁-တသ္မိံ ဝေ (သျာ၊ကံ)

ဗာလာ စ အဝိဇာနန္တာ၊ ဒုမ္မေဓာ အဿုတာဝိနော။
ဗဟိဒ္ဓါ ဒေန္တိ ဒါနာနိ၊ န ဟိ သန္တေ ဥပါသရေ။

ယေ စ သန္တေ ဥပါသန္တိ၊ သပ္ပညေ ဗိရသမ္မတေ။
သဒ္ဓါ စ နေသံ သုဂတေ၊ မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာ။

ဒေဝလောကဉ္စ တေ ယန္တိ၊ ကုလေ ဝါ ဇ္ဈ ဇာယရေ။
အနုပုဗ္ဗေန နိဗ္ဗာနံ၊ အဓိဂစ္ဆန္တိ ပဏ္ဍိတာတိ။　　။သတ္တမံ။

၈-တိကဏ္ဍသုတ္တ

၅၉။ အထ ခေါ တိကဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ။ပ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ တိကဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော သမ္မုခါ တေဝိဇ္ဇာနံ သုဒံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ ''ဧဝမ္ပိ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဇ္ဈတိပိ တေဝိဇ္ဇာ ဗြာဟ္မဏာ''တိ။

ယထာ ကထံ ပန ဗြာဟ္မဏ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ တေဝိဇ္ဇံ ပညာပေန္တိ? ဇ္ဈ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော ဥဘတော သုဇာတော ဟောတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သနိဃဏ္ဍုကေဋုဘာနံ သာက္ခရပဘေဒါနံ ဇ္ဈတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ တေဝိဇ္ဇံ ပညာပေန္တိ။

အညထာ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ တေဝိဇ္ဇံ ပညာပေန္တိ၊ အညထာ စ ပန အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတီတိ။ ယထာ ကထံ ပန ဘော ဂေါတမ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ? သာဓု မေ ဘဝံ ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတီတိ။ တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ ''ဧဝံ ဘော''တိ ခေါ တိကဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဇ္ဈ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊

ဒိတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ''ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ''တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒောမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဃေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-နုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယ္ယထိဒံ? ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒ္ဝေပိ ဇာတိယော တိဿောပိ ဇာတိယော စတသ္သောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝီသမ္ပိ ဇာတိယော တိံသမ္ပိ ဇာတိယော စတ္တာရီသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိသတသဟဿမ္ပိ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ ''အမုတြာသိံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိံ။ တတြာပါသိံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော''တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဥ္ဇဋ္ဌေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ အယမဿ ပဌမာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဃေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ ''ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ။ပ။ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယ-သုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန

သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မ-သမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ''တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ အယမဿ ဒုတိယာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမောဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဥ္ဇပ္ပတ္တေ အာသဝါနံ ခယညာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ၊ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ "ဣမေ အာသဝါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ အာသဝသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ အာသဝနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ "ဝိမုတ္တ"မိတိ ညာဏံ ဟောတိ၊ "ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ"တိ ပဇာနာတိ။ အယမဿ တတိယာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမောဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတောတိ။

အနုစ္စာဝစသီလဿ၊ နိပကဿ စ ဈာယိနော။
စိတ္တံ ယဿ ဝသီဘူတံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

တံ ဝေ တမောနုဒံ ဓီရံ၊ တေဝိဇ္ဇံ မစ္စုဟာယိနံ။
ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ အာဟု သဗ္ဗပ္ပဟာယိနံ။

တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ပန္နံ၊ အသမ္မူဠ္ဠဝိဟာရိနံ။
ဗုဒ္ဓံ အန္တိမဒေဟိနံ[၁]၊ တံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။

၁–အန္တိမသာရီရံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

* ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒီ၊ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိ။
အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော၊ အဘိညာဝေါသိတော မုနိ။

တောဟိ တိဟိ ဂိဇ္ဇာဟိ၊ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ ဗြာဟ္မဏော။
တမဟံ ဝဒါမိ တေဝိဇ္ဇံ၊ နာညံ လပိတလာပနန္တိ။

ဧဝံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတီတိ။ အညထာ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာနံ် တေဝိဇ္ဇော၊ အညထာ စ ပန အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ။ ဣမဿ စ ပန ဘော ဂေါတမ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇဿ ဗြာဟ္မဏာနံ် တေဝိဇ္ဇော ကလံ နာဂ္ဃတိ သောဠသိံ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဇာဏုဿောဏိသုတ္တ

၆၀။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ။ ပ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ယဿဿု ဘော ဂေါတမ ယညော ဝါ သဒ္ဓံ ဝါ ထာလိပါကော ဝါ ဒေယျဓမ္မံ ဝါ တေဝိဇ္ဇေသု ဗြာဟ္မဏေသု ဒါနံ ဒဒေယျာ"တိ။ ယထာ ကထံ ပန ဗြာဟ္မဏ ဗြာဟ္မဏာ တေဝိဇ္ဇံ ပညပေန္တိတိ။ ဣမ ခေါ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော ဉာတော သုဇာတော ဟောတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သနိဃဏ္ဍု-ကေဋုဘာနံ သာက္ခရပ္ပဘေဒါနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာ-ကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယော တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာ တေဝိဇ္ဇံ ပညပေန္တိတိ။

အညထာ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ် တေဝိဇ္ဇံ ပညပေန္တိ၊ အညထာ စ ပန အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတီတိ။ ယထာ ကထံ ပန ဘော ဂေါတမ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ? သာဓု မေ ဘဝံ ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယထာ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတီတိ။ တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊

---

* ခု ၁-၇၄၊ ၂၆၂-ဗိဇ္ဇေသုပိ။

ဘာသိဿာမီတိ။ ''ဧဝံ ဘော''တိ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဣဓ ပန ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဃေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-နုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ? ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော။ ပ။ ဣတိ သာကာရံ သဥ္ဇဒ္ဒေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ အယမဿ ပဌမာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဃေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန။ ပ။ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ အယမဿ ဒုတိယာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဃေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ၊ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ''ဣမေ အာသဝါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ''ဝိမုတ္တ''မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ ''ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ''တိ ပဇာနာတိ။ အယမဿ တတိယာ ဝိဇ္ဇာ အဓိဂတာ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ၊ တမော

ဝိဟတော၊ အာလောကော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ တံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတောတိ။

ယော သီလမ္ဘတသမ္ပန္နော၊ ပဟိတတ္တော သမာဟိတော။
စိတ္တံ ယဿ ဝသီဘူတံ၊ ကေဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

* ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒိ၊ သဂ္ဂါပါယဉ္စ ပဿတိ။
အထော ဇာတိက္ခယံ ပတ္တော၊ အဘိညာဝေါသိတော မုနိ။

တောဟိ တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ ဗြာဟ္မဏော။
တမဟံ ဝဒါမိ တေဝိဇ္ဇံ၊ နာညံ လပိတလာပနန္တိ။

ဧဝံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိတိ။ အညထာ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာနံ တေဝိဇ္ဇော၊ အညထာ စ ပန အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇော ဟောတိ။ ဣမဿ စ ဘော ဂေါတမ အရိယဿ ဝိနယေ တေဝိဇ္ဇဿ ဗြာဟ္မဏာနံ တေဝိဇ္ဇော ကလံ နာဂ္ဃတိ သောဠသိံ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သင်္ဂါရဝသုတ္တ

၆၁။ အထ ခေါ သင်္ဂါရဝေါ ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သင်္ဂါရဝေါ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “မယမသ္သု ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာ နာမ ယညံ ယဇာမဝိ ယဇာပေမဝိ၊ တတြ ဘော ဂေါတမ ယော စေဝ ယဇတိ[၁] ယော စ ယဇာပေတိ၊ သမ္ဗေ တေ အနေကသာရိရိကံ ပုညပ္ပဋိပဒံ ပဋိပန္နာ ဟောန္တိ၊ ယဒိဒံ ယညာမိကရဏံ။ ယော ပနာယံ ဘော ဂေါတမ ယဿ ဝါ တဿ ဝါ ကုလာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ကေမတ္တာနံ ဒမေတိ၊ ကေမတ္တာနံ သမေတိ၊ ကေမတ္တာနံ ပရိနိဗ္ဗာပေတိ။ ဧဝမဿာယံ ကေသာရိရိကံ ပုညပ္ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ ပဗ္ဗဇ္ဇာမိကရဏန္တိ။

တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ။ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣဓ တထာဂတော

---

* ခ ၁-၇၄၊ ၂၆၂-ပိဋ္ဌေသုပိ။ ၁-ယော စေဝ ယညံ ယဇတိ (သျာ၊ ကံ)

လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သော ဧဝမာဟ ''ထောယံ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ၊ ယထာပဋိပန္နော အဟံ အနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယောဂဓံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေမိ၊ ထော တုမှေပိ တထာ ပဋိပဇ္ဇထ၊ ယထာပဋိပန္နာ တုမှေပိ အနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယောဂဓံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿထာ''တိ။ ဣတိ အယံ ဧဝံ[1] သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ပရေ စ တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ တာနိ ခေါ ပန ဟောန္တိ အနေကာနိဝိ သတာနိ၊ အနေကာနိဝိ သဟဿာနိ၊ အနေကာနိဝိ သတသဟဿာနိ။

တံ ကိံ မညသိ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣစ္ဆာယံ ဇေဝံ သန္တေ ကေသာရိရိကာ ဝါ ပုညပ္ပဋိပဒါ ဟောတိ အနေကသာရိရိကာ ဝါ၊ ယဒိဒံ ပဗ္ဗဇ္ဇာမိကရဏန္တိ။ ဣစ္ဆာယမ္ပိ[2] ဘော ဂေါတမ ဇေဝံ သန္တေ အနေကသာရိရိကာ ပုညပ္ပဋိပဒါ ဟောတိ၊ ယဒိဒံ ပဗ္ဗဇ္ဇာမိကရဏန္တိ။

ဇေဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သင်္ဂါရဝံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒဝေါစ ''ဣမာသံ တေ ဗြာဟ္မဏ ဒ္ဝိန္နံ ပဋိပဒါနံ ကတမာ ပဋိပဒါ ခမတိ အပ္ပတ္ထတရာ စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရာ စ မဟပ္ဖလတရာ စ မဟာနိသံသတရာ စာ''တိ။ ဇေဝံ ဝုတ္တေ သင်္ဂါရဝေါ ဗြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ ''သေယ္ယထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝံ စာနန္ဒော၊ ဧတေ မေ ပုဇ္ဇာ ဧတေ မေ ပါသံသာ''တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သင်္ဂါရဝံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒဝေါစ ''နု ခေါ တျာဟံ ဗြာဟ္မဏ ဇေဝံ ပုစ္ဆာမိ 'ကေ ဝါ တေ ပုဇ္ဇာ၊ ကေ ဝါ တေ ပါသံသာ'တိ။ ဇေဝံ ခေါ တျာဟံ ဗြာဟ္မဏ ပုစ္ဆာမိ 'ဣမာသံ တေ ဗြာဟ္မဏ ဒ္ဝိန္နံ ပဋိပဒါနံ ကတမာ ပဋိပဒါ ခမတိ အပ္ပတ္ထတရာ စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရာ စ မဟပ္ဖလတရာ စ မဟာနိသံသတရာ စာ'တိ''။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သင်္ဂါရဝေါ ဗြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ ''သေယ္ယထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝဉ္စာနန္ဒော၊ ဧတေ မေ ပုဇ္ဇာ၊ ဧတေ မေ ပါသံသာ''တိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သင်္ဂါရဝံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒဝေါစ ''နု ခေါ တျာဟံ ဗြာဟ္မဏ ဇေဝံ ပုစ္ဆာမိ 'ကေ ဝါ တေ ပုဇ္ဇာ၊ ကေ ဝါ တေ ပါသံသာ'တိ။ ဇေဝံ ခေါ တျာဟံ ဗြာဟ္မဏ ပုစ္ဆာမိ 'ဣမာသံ တေ ဗြာဟ္မဏ ဒ္ဝိန္နံ ပဋိပဒါနံ ကတမာ ပဋိပဒါ ခမတိ အပ္ပတ္ထတရာ စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရာ စ

၁-တေံ (က)　　၂-သယံ ဧဝံ (က)　　၃-ဣစ္ဆာယန္တေ (က)

မဟပ္ဖလတရာ စ မဟာနိသံသတရာ စာ'တိ"။ တတိယမ္ပိ ခေါ သင်္ဂါရဝေါ ဗြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ "သေယျထာပိ ဘဝံ ဂေါတမော ဘဝန္တာနန္ဒော၊ တေ မေ ပုဗ္ဗာ၊ တေ မေ ပါသံသာ"တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝတော တေဒဟောသိ "ယာဝ တတိယမ္ပိ ခေါ သင်္ဂါရဝေါ ဗြာဟ္မဏော အာနန္ဒေန သဟဓမ္မိကံ ပဋိ ပုဗ္ဗော သံသာဒေတိ[1] နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ယံနူနာဟံ ပရိမောစေယျ"န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သင်္ဂါရဝံ ဗြာဟ္မဏံ တေဒဝေါစ "ကာ နွဇ္ဇ ဗြာဟ္မဏ ရာဇန္တေပုရေ ရာဇပုရိသာနံ ၂ သန္ဓိသိန္ဓာနံ သန္ဓိပတိတာနံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ"တိ။ အထ ခွဇ္ဇ ဘော ဂေါတမ ရာဇန္တေပုရေ ရာဇပုရိသာနံ သန္ဓိသိန္ဓာနံ သန္ဓိပတိတာနံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ "ပုဗ္ဗေ သုဒံ အပ္ပတရာ စေဝ ဘိက္ခူ။ အဟေသုံ၊ ဗဟုတရာ စ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဋ္ဌပိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေသုံ။ တေရဟိ ပန ဗဟုတရာ စေဝ ဘိက္ခူ။ အပ္ပတရာ စ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ ဋ္ဌပိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေန္တိ"တိ။ အထ ခွဇ္ဇ ဘော ဂေါတမ ရာဇန္တေပုရေ ရာဇပုရိသာနံ သန္ဓိသိန္ဓာနံ သန္ဓိပတိတာနံ အန္တရာကထာ ဥဒပါဒိတိ။

*တိကိ ခေါ ဋမာနိ ဗြာဟ္မဏ ပါဠိဟာရိယာနိ။ ကတမာနိ တိကိ? ဋ္ဌပိပါဠိဟာရိယံ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ။ ကတမ္ဉ ဗြာဟ္မဏ ဋ္ဌပိပါဠိဟာရိယံ? ဋမ ဗြာဟ္မဏ ကေစ္ဆော အနေကဝိဟိတံ ဋ္ဌပိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ။ ဧကောပိ ဟုတ္ဝာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္ဝာ ဧကော ဟောတိ၊ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေ။ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ ဥဒကေ။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝိယံ။ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော။ ဋ္ဌမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ ပရိမသတိ? ပရိမဇ္ဇတိ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ဋဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ဋ္ဌပိပါဠိဟာရိယံ။

ကတမ္ဉ ဗြာဟ္မဏ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ? ဋမ ဗြာဟ္မဏ ကေစ္ဆော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ "ဧဝမ္ပိ တေ မနော၊ ဋတ္ထမ္ပိ တေ မနော၊ ဋတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။

၁-မ ၁-၂၇၅-ဝိဇ္ဇေဝိ။ ၂-ရာဇပရိသာယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

* ခ ဧ-၄၀၁၊ ဒီ ၁-၂၀၆-ဝိဇ္ဇေသုဝိ။ ၃-ပရာမသတိ (ဒီ ၁-၂၀၆၊ ခ ဧ-၁၀၇-ဝိဇ္ဇေသု။)

ဣဓ ပန ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော န ဟေဝ ခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ၊ အပိ စ ခေါ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ "ဧဝမ္ဘိ တေ မနော၊ ဣတ္ထမ္ဘိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။

ဣဓ ပန ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော န ဟေဝ ခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ၊ နပိ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ၊ အပိ စ ခေါ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ "ဧဝမ္ဘိ တေ မနော၊ ဣတ္ထမ္ဘိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။

ဣဓ ပန ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော န ဟေဝ ခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ၊ နပိ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ၊ နပိ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ "ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသဒ္ဒါရာ ပဏိဟိတာ၊ ဣမဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အမုံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေသတိ"တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယံ။

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ အနုသာသနိပါဋိဟာရိယံ? ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ကဿော ဧဝမနုသာသတိ "ဧဝံ ဝိတက္ကေထ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထ၊ မာ ဧဝံ မနသာကတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ၊ ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရထာ"တိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ အနုသာသနိပါဋိဟာရိယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တီဏိ ပါဋိဟာရိယာနိ။ ဣမေသံ တေ ဗြာဟ္မဏ တိဏ္ဏံ ပါဋိဟာရိယာနံ ကတမံ ပါဋိဟာရိယံ ခမတိ အာဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စာတိ။

တတြ ဘော ဂေါတမ ယဒိဒံ[1] ပါဋိဟာရိယံ၊ ဣဓေကစ္စော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓိံ ပစ္စနုဘောတိ။ ပ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ဣဒံ ဘော ဂေါတမ ပါဋိဟာရိယံ။ ယော ဝ[2] နံ ကရောတိ၊ သော ဝ[3] နံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ယော ဝ[2] နံ ကရောတိ၊ တဿေ ဝ[4] တံ ဟောတိ။ ဣဒံ မေ ဘော ဂေါတမ ပါဋိဟာရိယံ မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ ခါယတိ။

၁–ယမိဒံ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ)　　၂–ယော စ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ၊ က)

၃–သော စ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ၊ က)　　၄–တဿမေဝ (သီ၊ က)၊ တဿ စေဝ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

ယမ်ဒံ ဘော ဂေါတမ ပါဋိဟာရိယံ ဣဓေကစ္စော နိမိတ္တေန အာဒိသတိ "ဧဝမ်ပိ တေ မနော၊ ဣတ္ထမ်ပိ တေ မနော၊ ဣတိပိ တေ စိတ္တ"န္တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။ ဣဓ ပန ဘော ဂေါတမ ကေစ္စော န ဟေဝ ခေါ နိမိတ္တေန အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ။ ပ။ နပိ မနုဿာနံ ဝါ အမနုဿာနံ ဝါ ဒေဝတာနံ ဝါ သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ။ ပ။ နပိ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော ဝိတက္ကဝိပ္ဖါရသဒ္ဒံ သုတ္ဝာ အာဒိသတိ။ အပိ စ ခေါ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ "ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ၊ ဣမဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အမုံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတီ"တိ။ သော ဗဟုံ စေပိ အာဒိသတိ၊ တထေဝ တံ ဟောတိ နော အညထာ။ ဣဒမ်ပိ ဘော ဂေါတမ ပါဋိဟာရိယံ။ ယော၀ နံ ကရောတိ၊ သော၀ နံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ယော၀ နံ ကရောတိ၊ တဿေဝ တံ ဟောတိ။ ဣဒမ်ပိ မေ ဘော ဂေါတမ ပါဋိဟာရိယံ မာယာသဟဓမ္မရူပံ ဝိယ ခါယတိ။

ယဉ္စ ခေါ ဣဒံ ဘော ဂေါတမ ပါဋိဟာရိယံ၊ ဣဓေကစ္စော ဧဝံ အနုသာသတိ "ဧဝံ ဝိတက္ကေထ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထ၊ မာ ဧဝံ မနသာကတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ၊ ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရထာ"တိ။ ဣဒမေဝ ဘော ဂေါတမ ပါဋိဟာရိယံ ခမတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပါဋိဟာရိယာနံ အာဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏီတတရဉ္စ။

အဿရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဇ္ဇုတံ ဘော ဂေါတမ။ ယာ၀ သုဘာသိတမိဒံ ဘောတာ ဂေါတမေန ဣမေဟိ စ မယံ တီဟိ ပါဋိဟာရိယေဟိ သမန္နာဂတံ ဘ၀န္တံ ဂေါတမံ ဓာရေမ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘောတိ။ ပ။ ယာ၀ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ၀သံ ၀တ္တေတိ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော အဓိတက္ကံ အဓိစာရံ သမာဓိံ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ "ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသင်္ခါရာ ပဏိဟိတာ၊ ဣမဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အမုံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတီ"တိ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော ဧဝမနုသာသတိ "ဧဝံ ဝိတက္ကေထ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထ၊ မာ ဧဝံ မနသာကတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ၊ ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရထာ"တိ။

အဒ္ဓါ ခေါ တျာယံ ဗြာဟ္မဏ အာသဇ္ဇ ဥပနိယ ဝါစာ ဘာသိတာ၊ အပိ စ တျာဟံ ဗျာကရိဿာမိ၊ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ အနေကဝိဟိတံ ဇုဠ္ဍိဝိမံ ပစ္စနုဘောမိ။ပ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေမိ။ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိ သမာပန္နဿ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ "ယထာ ဣမဿ ဘောတော မနောသဒ္ဓါရာ ပဏိဟိတာ၊ ဣမဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အမုံ နာမ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿတီ"တိ။ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဧဝမနုသာသာမိ "ဧဝံ ဝိတက္ကေထ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထ၊ မာ ဧဝံ မနသာကတ္ထ။ ဣဒံ ပဇဟထ၊ ဣဒံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရထာ"တိ။

အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမ အညော ကောစိဂ္ဂါပိ၊ ယော ဣမေဟိ တီဟိ ပါဋိဟာရိယေဟိ သမန္နာဂတော အညတြ ဘောတာ ဂေါတမေနာတိ။ န ခေါ ဗြာဟ္မဏ ကေံယော သတံ, န ဒွေ သတာနိ, န တီဏိ သတာနိ, န စတ္တာရိ သတာနိ, န ပဉ္စ သတာနိ၊ အထ ခေါ ဘိယျော ယေ ဘိဂ္ဂ။ ဣမေဟိ တီဟိ ပါဋိဟာရိယေဟိ သမန္နာဂတာတိ။ ကတံ ပန ဘော ဂေါတမ တေရဟိ တေ ဘိဂ္ဂ။ ဝိဟရန္တိတိ။ ဣမသ္မိံ ယော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဘိဂ္ဂါသံ ဃေတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠှဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ "စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တီ"တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဧသောဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိဂ္ဂါသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ဒသမံ။

ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဒွေ ဗြာဟ္မဏာ စညတရော၊ ပရိဗ္ဗာဇကေန နိမ္မုတံ။
ပလောကဝဇ္ဇော တိကဏ္ဏော၊ သောဏဿ သဉ်ဂရဝေန စာတိ။

၁–တေ (က) ပဿ မ–၂–၁၅၀–ဒိဋ္ဌေ။

(၇) ၂-မဟာဝဂ္ဂ

၁-တိတ္ထာယတနသုတ္တ

၆၂။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ယာနိ ပဏ္ဍိတေဟိ သမနုယုဉ္ဇိယမာနာနိ သမနုဂါဟိယမာနာနိ[၁] သမနုဘာသိယမာနာနိ ပရမ္ပိ ဂန္ဒာ အကိရိယာယ သဏ္ဌဟန္တိ။ ကတမာနိ တီဏိ? သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတူ"တိ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ဣဿရနိမ္မာနဟေတူ"တိ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ"တိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတူ"တိ။ ဣာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စံ ကိရ တုမှေ အာယသ္မန္တော ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော 'ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတူ'တိ"။ တေ စ မေ[၂] ဧဝံ ပုဋ္ဌာ "အာမာ"တိ[၃] ပဋိဇာနန္တိ။ ဣာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "တေနဟာယသ္မန္တော ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ အဒိန္ဒာဒါယိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ အဗြဟ္မစာရိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ မုသာဝါဒိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ပိသုဏဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဖရုသဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ သမ္ဖပ္ပလာပိနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ အဘိဇ္ဈာလုနော ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ ဗျာပန္နစိတ္တာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ ပုဗ္ဗေကတဟေတု"။

ပုဗ္ဗေကတံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆတံ န ဟောတိ ဆန္ဒော ဝါ ဝါယာမော ဝါ "ဣဒံ ဝါ ကရဏီယံ, ဣဒံ ဝါ အကရဏီယ"န္တိ။ ဣတိ ကရဏီယာကရဏီယေ ခေါ ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလဗ္ဘိယမာနေ မုဋ္ဌဿတီနံ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတံ န ဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော

၁-သမနုဂ္ဂါဟိယမာနာနိ (သျာ၊ ကံ၊က) ၂-တေ စေ မေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-အာမောတိ (သီ)

သမဏဝါဒေါ။ အယံ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဧဝံဝါဒီသု ဧဝံဒိဋ္ဌီသု ပဌမော သဟဓမ္မိကော နိဂ္ဂဟော ဟောတိ။ (၁)

တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတူ"တိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စံ ကိရ တုမှေ အာယသ္မန္တော ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော 'ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတူ'တိ"။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ "အာမာ"တိ ပဋိဇာနန္တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "တေနဟာယသ္မန္တော ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ အဒိန္ဒာဒါယိနော ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ အဗြဟ္မစာရိနော ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ မုသာဝါဒိနော ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ ပိသုဏဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ ဖရုသ-ဝါစာ ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ သမ္ဖပ္ပလာပိနော ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရ-နိမ္မာနဟေတု၊ အဘိဇ္ဈာလုနော ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ ဗျာပန္နစိတ္တာ ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ ဇ္ဇသရနိမ္မာနဟေတု"။

ဇ္ဇသရနိမ္မာနံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆတံ နဟောတိ ဆန္ဒော ဝါ ဝါယာမော ဝါ "ဇ္ဇဒံ ဝါ ကရဏီယံ, ဇ္ဇဒံ ဝါ အကရဏီယ"န္တိ။ ဇ္ဇတိ ကရဏီယာကရဏီယေ ခေါ ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလဗ္ဘိယမာနေ မုဋ္ဌဿတီနံ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတံ နဟောတိ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော သမဏဝါဒေါ။ အယံ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဧဝံဝါဒီသု ဧဝံဒိဋ္ဌီသု ဒုတိယော သဟဓမ္မိကော နိဂ္ဂဟော ဟောတိ။ (၂)

တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော "ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ"တိ။ တျာဟံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒါမိ "သစ္စံ ကိရ တုမှေ အာယသ္မန္တော ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော 'ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ အဟေတု-အပ္ပစ္စယာ'တိ"။ တေ စ မေ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ "အာမာ"တိ ပဋိဇာနန္တိ။ တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ "တေနဟာယသ္မန္တော ပါဏာတိပါတိနော ဘဝိဿန္တိ အဟေတု-အပ္ပစ္စယာ။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိဿန္တိ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ"။

အဒဟတုအပ္ပစ္ခယံ[1] ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆတိ နော ဟေတံ ဆန္နော ဝါ ဝါယာမော ဝါ "ဣဒံ ဝါ ကရဏီယံ, ဣဒံ ဝါ အကရဏီယ"န္တိ။ ဣတိ ကရဏီယာကရဏီယေ ခေါ ပန သစ္စတော ထေတတော အနုပလဒ္ဓိ-ယမာနေ မုဋ္ဌဿတိနံ အနာရက္ခာနံ ဝိဟရတံ နော ဟေတံ ပစ္စတ္တံ သဟဓမ္မိကော သမဏ္ဍဝါဒေါ။ အယံ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဧဝံဝါဒိသု ဧဝံဒိဋ္ဌိသု တတိယော သဟဓမ္မိကော နိဂ္ဂဟော ဟောတိ။ (၃)

ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ တိတ္ထာယတနာနိ၊ ယာနိ ပဏ္ဍိတေဟိ သမနု-ယုဇ္ဇိယမာနာနိ သမနုဂါဟိယမာနာနိ သမနုဘာသိယမာနာနိ ပရမွိ ဂန္ဓာ အကိရိယာယ သင်္ဝတ္တန္တိ။

အယံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ? "ဣမာ ဆ ဓာတုယော"တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ "ဣမာနိ ဆ ဖဿာယတနာနိ"တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ "ဣမေ အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာ"တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ "ဣမာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ"တိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

"ဣမာ ဆ ဓာတုယောတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? ဆယိမာ ဘိက္ခဝေ ဓာတုယော ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု အာကာသဓာတု ဝိညာဏဓာတု။ "ဣမာ ဆ ဓာတုယောတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၁–အဟေတုံ (သီ)၊ အဟေတု (သျာ၊ ကံ)၊ အဟေတုအပ္ပစ္စယာ (ဋ္ဌ)၊ အဟေတုံ အပ္ပစ္စယံ (က)

"ဣမာနိ ဆ ဖဿာယတနာနီတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟီ"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? ဆယိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဖဿာယတနာနိ စက္ခု ဖဿာယတနံ, သောတံ ဖဿာ-ယတနံ, ဃာနံ ဖဿာယတနံ, ဇိဝှါ ဖဿာယတနံ, ကာယော ဖဿာယတနံ, မနော ဖဿာယတနံ။ "ဣမာနိ ဆ ဖဿာယတနာနီတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမ-ဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟီ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

"ဣမေ အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟီ"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္ဝာ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ။ "ဣမေ အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟီ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

"ဣမာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနီတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟီ"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဆန္ဒံ ဘိက္ခဝေ ဓာတူနံ ဥပါဒါယ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ၊ ဩက္ကန္တိယာ သတိ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနံ၊ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒိယမာနဿ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ပညပေမိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ပညပေမိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ပညပေမိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ပညပေမိ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ? ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ( )[၁] မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ၊

၁-(ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော) (သီ၊ ဣ၊ က) အဋ္ဌကထာယ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၂၈-ပိဋ္ဌေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။

(အပိုယေဟိ သမ္မယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ဝိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော)[၁] ယမ္မိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္မိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ[၂] အရိယသစ္စံ? အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ[၃] အရိယသစ္စံ? အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသ-ဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ သဠာယတန-နိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာ-နိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါန-နိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ? အယမေဝ အရိယော အင်္ဂဝိကော မဂ္ဂေါ။ သေယ္ယထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။ "ဣမာနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိတိ ဘိက္ခဝေ မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော အနိဂ္ဂဟိတော အသံကိလိဋ္ဌော အနုပဝဇ္ဇော အပ္ပဋိကုဋ္ဌော သမဏောဟိ ဗြာဟ္မဏောဟိ ဝိညူဟိ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ။ပဌမံ။

၆၃။ တိဏ်ဟိမာနိ ဘိက္ခဝေ "အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ"တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။ ကတမာနိ တိဏ်ဟိ? ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊

၁-(နတ္ထိ ကဏ္ဍစိ) ၂-ဒုက္ခသမုဒယော (သျာ၊ ကံ) ၃-ဒုက္ခနိရောဓော (သျာ၊ ကံ)

ယံ မဟာအဂ္ဂိဉာဟော ဝုဋ္ဌာတိ။ မဟာအဂ္ဂိဉာဟေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌေတေ တေန ဂါမာပိ ဍယ္ဟန္တိ၊ နိဂမာပိ ဍယ္ဟန္တိ၊ နဂရာပိ ဍယ္ဟန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဍယ္ဟမာနေသု နိဂမေသုပိ ဍယ္ဟမာနေသု နဂရေသုပိ ဍယ္ဟမာနေသု တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နပ္ပဋိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ နပ္ပဋိလဘတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ "အမာတာ-ပုတ္တိကံ ဘယ"န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ မဟာမေဃော ဝုဋ္ဌာတိ။ မဟာမေဃေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌေတေ မဟာဥဒကဝါဟကော သဉ္ဇာယတိ၊ မဟာဥဒကဝါဟကေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သဉ္ဇာယမ္ဟေ တေန ဂါမာပိ ဝုယ္ဟန္တိ၊ နိဂမာပိ ဝုယ္ဟန္တိ၊ နဂရာပိ ဝုယ္ဟန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဝုယ္ဟမာနေသု နိဂမေသုပိ ဝုယ္ဟမာနေသု နဂရေသုပိ ဝုယ္ဟမာနေသု တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နပ္ပဋိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ နပ္ပဋိလဘတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ "အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ"န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ဘယံ ဟောတိ အဠဝိ-သင်္ကောပေါ စက္ကသမာရုဠှော ဇာနပဒါ ပရိယာယန္တိ။ ဘယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သတိ အဠဝိသင်္ကောပေ စက္ကသမာရုဠှေသု ဇာနပဒေသု ပရိယာယမ္ဟေသု တတ္ထ မာတာပိ ပုတ္တံ နပ္ပဋိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ နပ္ပဋိလဘတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ "အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ"န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ "အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနီ"တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။

တာနိ ခေါ ပနိမာနိ[1] ဘိက္ခဝေ တီဏိ သမာတာပုတ္တိကာနိယေဝ ဘယာနိ "အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ"တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ မဟာအဂ္ဂိဉာဟော ဝုဋ္ဌာတိ၊ မဟာအဂ္ဂိဉာဟေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌေတေ တေန ဂါမာပိ ဍယ္ဟန္တိ၊ နိဂမာပိ ဍယ္ဟန္တိ၊ နဂရာပိ ဍယ္ဟန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဍယ္ဟမာနေသု နိဂမေသုပိ ဍယ္ဟမာနေသု နဂရေသုပိ ဍယ္ဟမာနေသု ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ မာတာပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ ပဋိလဘတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ သမာတာပုတ္တိကံယေဝ ဘယံ "အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ"န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။

၁-ဣမာနိ ခေါ(သီ)၊ ဣမာနိ ခေါ ပန(က)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ မဟာမေဃော ဝုဋ္ဌာတိ။ မဟာမေဃေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဝုဋ္ဌိတေ မဟာဥဒကဝါဟကော သဉ္ဇာယတိ၊ မဟာဥဒကဝါဟကေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သဉ္ဇာတေ တေန ဂါမာပိ ဝုယ္ဟန္တိ၊ နိဂမာပိ ဝုယ္ဟန္တိ၊ နဂရာပိ ဝုယ္ဟန္တိ။ ဂါမေသုပိ ဝုယ္ဟမာနေသု နိဂမေသုပိ ဝုယ္ဟမာနေသု နဂရေသုပိ ဝုယ္ဟမာနေသု ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ မာဘာဝိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိ၊ ပုတ္တောဝိ မာတရံ ပဋိလဘတိ၊ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ သမာတာပုတ္တိကံယေဝ ဘယံ ''အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ''န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ဘယံ ဟောတိ အဋ္ဌိ-သင်္ကောပေါ စက္ကသမာရုဠ္ဟာ ဇာနပဒါ ပရိယာယန္တိ။ ဘယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သတိ အဋ္ဌိသင်္ကောပေ စက္ကသမာရုဠှေသု ဇာနပဒေသု ပရိယာယန္တေသု ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ မာတာပိ ပုတ္တံ ပဋိလဘတိ၊ ပုတ္တောပိ မာတရံ ပဋိလဘတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ သမာတာပုတ္တိကံ၊ ဝ ဘယံ ''အမာတာပုတ္တိကံ ဘယ''န္တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။ ဣမ ့နု ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ သမာတာပုတ္တိကာနိယေဝ ဘယာနိ ''အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ''တိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဘာသတိ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အမာတာပုတ္တိကာနိ ဘယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဇရာဘယံ ဗျာဓိဘယံ မရဏဘယန္တိ။ န ဘိက္ခဝေ မာတာ ပုတ္တံ ဇီရမာနံ ဧဝံ လဘတိ ''အဟံ ဇီရာမိ၊ မာ မေ ပုတ္တော ဇီရီ''တိ၊ ပုတ္တော ဝါ ပန မာတရံ ဇီရမာနံ န ဧဝံ လဘတိ ''အဟံ ဇီရာမိ၊ မာ မေ မာတာ ဇီရီ''တိ။

န ဘိက္ခဝေ မာတာ ပုတ္တံ ဗျာဓိယမာနံ ဧဝံ လဘတိ ''အဟံ ဗျာဓိယာမိ၊ မာ မေ ပုတ္တော ဗျာဓိယီ''တိ၊ ပုတ္တော ဝါ ပန မာတရံ ဗျာဓိယမာနံ န ဧဝံ လဘတိ ''အဟံ ဗျာဓိယာမိ၊ မာ မေ မာတာ ဗျာဓိယီ''တိ။

န ဘိက္ခဝေ မာတာ ပုတ္တံ မီယမာနံ ဧဝံ လဘတိ ''အဟံ မီယာမိ၊ မာ မေ ပုတ္တော မီယီ''တိ၊ ပုတ္တော ဝါ ပန မာတရံ မီယမာနံ န ဧဝံ လဘတိ ''အဟံ မီယာမိ၊ မာ မေ မာတာ မီယီ''တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ အမာတာ-ပုတ္တိကာနိ ဘယာနိတိ။

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အတ္ထိ ပဋိပဒါ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ သမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ, ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ အမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ ကတမာ စ

ပဋိပဒါ၊ ဣမေသဉ္စ ကိဏ္ဏံ သမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ, ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ အမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ သံဝတ္တတိ? အယမေဝ အရိယော အင္ဂီကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ၊ ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ သမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ, ဣမေသဉ္စ တိဏ္ဏံ အမာတာပုတ္တိကာနံ ဘယာနံ ပဟာနာယ သမတိက္ကမာယ သံဝတ္တတီတိ။　။ဒုတိယံ။

၃-ဝေနာဂပုရသုတ္တ

၆၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဝေနာဂပုရံ နာမ ကောသလာနံ ဗြာဟ္မဏဂါမော တဒဝသရိ။ အဿောသုံ ခေါ ဝေနာဂပုရိကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သက္ယပုတ္တော သက္ယကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဝေနာဂပုရံ အနုပ္ပတ္တော၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလ္လာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’တိ ၁၊ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေတိ၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလ္လာဏံ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ ပရိယောသာနကလ္လာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဉနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ သာဓု ခေါ ပန တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတီ’’တိ။

အထ ခေါ ဝေနာဂပုရိကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏှီဘူတာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝေနာဂပုရိကော ဝဏ္ဏဂေါတ္တော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

၁-ဘဂဝါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ဣဒံ သုတ္တဝဏ္ဏနာယ အဋ္ဌကထာယ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ။

၀ ၁-၁၊ ဒီ ၁-၈ ၂-ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ယာဝဉ္စိဒံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ သာရဒံ ဗဒရပဏ္ဍုံ[၁] ပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ ပရိယောဒါတံ။ ဧဝမေဝံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ တာလပဏ္ဍံ သမ္ပတိ ဗန္ဓနာ ပမုတ္တံ[၂] ပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ ပရိယောဒါတံ။ ဧဝမေဝံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နေက္ခံ[၃] ဇမ္ဗောနဒံ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တသုပရိကမ္မကတံ ဥက္ကာမုခေ သုကုသလသမ္ပဟဋ္ဌံ ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တံ ဘာသတေ စ တပတေ စ ဝိရောစတိ စ။ ဧဝမေဝံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝိပ္ပသန္နာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ယာနိ တာနိ ဘော ဂေါတမ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ။ သေယျထိဒံ? အာသန္ဒိ ပလ္လင်္ကော ဂေါနကော စိတ္တကော ပဋိကာ ပဋလိကာ တူလိကာ ဝိကတိကာ ဥဒ္ဒလောမီ ဧကန္တလောမီ ကဋိဿံ ကောသေယ္ပံ ကုတ္တကံ ဟတ္ထတ္ထရံ အဿတ္ထရံ ရထတ္ထရံ အဇိနပ္ပဝေဏီ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ[၄] သဥတ္တရစ္ဆဒံ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ။ ဝေရူပါနံ နူန ဘဝံ ဂေါတမော ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနံ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီတိ။

ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဗြာဟ္မဏ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ။ သေယျထိဒံ? အာသန္ဒိ ပလ္လင်္ကော ဂေါနကော စိတ္တကော ပဋိကာ ပဋလိကာ တူလိကာ ဝိကတိကာ ဥဒ္ဒလောမီ ဧကန္တလောမီ ကဋိဿံ ကောသေယ္ပံ ကုတ္တကံ ဟတ္ထတ္ထရံ အဿတ္ထရံ ရထတ္ထရံ အဇိနပ္ပဝေဏီ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ သဥတ္တရစ္ဆဒံ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ။ ဒုလ္လဘာနိ တာနိ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ လဒ္ဓါ စ ပန[၅] န ကပ္ပန္တိ။

တီဏိ ခေါ ဣမာနိ ဗြာဟ္မဏ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ၊ ယေသာဟံ ဧတရဟိ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဒိဗ္ဗံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ, ဗြဟ္မံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ, အရိယံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တီဏိ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ၊ ယေသာဟံ ဧတရဟိ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီတိ။

၁–မဏ္ဍံ (က) ၂–မုတ္တံ (သီ၊ ဣ၊ က) ၃–နိက္ခံ-ဣတိပိ (မ-၃-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ)
၄–ကာဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ (သီ) ၅–လဒ္ဓါနိ စ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)၊ လဒ္ဓါ စ (ဣ)

ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ ဒိဗ္ဗံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿ ဘဝံ ဂေါတမော တေရဟိ နိကာမလာဘိ အကိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘီတိ? ဇာဓေဟံ ဗြာဟ္မဏ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ၊ သော ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ တမေဝ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသာမိ။ သော ပန္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိ၊ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောန္တိ တိဏာနိ ဝါ ပဏ္ဏာနိ ဝါ၊ တာနိ ကေဠိ သင်္ခါရိတ္ဘာ နိသီဒါမိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဘာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဘာ။ သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ မ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္မသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရာမိ သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေမိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ"တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော စင်္ကမာမိ၊ ဒိဗ္ဗော မေ ဧသော တသ္မိံ သမယေ စင်္ကမော ဟောတိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော တိဋ္ဌာမိ၊ ဒိဗ္ဗံ မေ တံ တသ္မိံ သမယေ ဌာနံ ဟောတိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော နိသီဒါမိ၊ ဒိဗ္ဗံ မေ တံ တသ္မိံ သမယေ အာသနံ ဟောတိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော သေယျံ ကပ္ပေမိ၊ ဒိဗ္ဗံ မေ တံ တသ္မိံ သမယေ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဒိဗ္ဗံ ဥစ္စာသယနမဟာ-သယနံ၊ ယဿာဟံ တေရဟိ နိကာမလာဘိ အကိစ္ဆလာဘိ အကသိရ-လာဘီတိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ကော စညော ဧဝရူပဿ ဒိဗ္ဗဿ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဿ နိကာမလာဘိ ဘဝိဿတိ အကိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိ အညတြ ဘောတာ ဂေါတမေန။

ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ ဗြဟ္မံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿ ဘဝံ ဂေါတမော တေရဟိ နိကာမလာဘိ အကိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘီတိ။ ဇာဓေဟံ ဗြာဟ္မဏ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ၊ သော

ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ တမေဝ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသာမိ၊ သော ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောန္တိ တိဏာနိ ဝါ ပဏ္ဍာနိ ဝါ၊ တာနိ ဧကဇ္ဈံ သဃ်ရိတွာ နိသီဒါမိ ပလ္လက်ံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန[၁] ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ[၂]။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော စက်မာမိ၊ ဗြဟ္မာ မေ ဧသော တသ္မိံ သမယေ စက်မော ဟောတိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော တိဋ္ဌာမိ။ ပ။ နိသီဒါမိ။ ပ။ သေယျံ ကပ္ပေမိ၊ ဗြဟ္မံ မေ ဧတံ တသ္မိံ သမယေ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဗြဟ္မံ ဥစ္စာသယန-မဟာသယနံ၊ ယဿာဟံ ဧတရဟိ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရ-လာဘီတိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ကော စညော ဧဝရူပဿ ဗြဟ္မဿ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဿ နိကာမလာဘီ ဘဝိဿတိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ အညတြ ဘောတာ ဂေါတမေန။

ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ အရိယံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဿ ဘဝံ ဂေါတမော ဧတရဟိ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီတိ? ဣဓာဟံ ဗြာဟ္မဏ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမိ၊ သော ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ တမေဝ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသာမိ၊ သော ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ဝနန္တညေဝ ပဝိသာမိ၊ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောန္တိ တိဏာနိ ဝါ ပဏ္ဍာနိ ဝါ၊ တာနိ ဧကဇ္ဈံ သဃ်ရိတွာ နိသီဒါမိ ပလ္လက်ံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော ဧဝံ ဇာနာမိ "ရာဂေါ မေ ပဟီနော

၁–အဗျာပဇ္ဈေန (သဗ္ဗတ္ထ) ၂–စတုတ္ထိံ (သီ)

ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-
မ္မော၊ ဒေါသော မေ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော
အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒမ္မော။ မောဟော မေ ပဟီနော
ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-
မ္မော''။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧဝံဘူတော စင်္ကမာမိ၊ အရိယော မေ
သော တသ္မိံ သမယေ စင်္ကမော ဟောတိ။ သော စေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ
ဧဝံ ဘူတော တိဋ္ဌာမိ။ပ။ နိသီဒါမိ။ပ။ သေယျ၊ ကပ္ပေမိ။ အရိယံ မေ ဇေံ
တသ္မိံ သမယေ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ
အရိယံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ၊ ယဒါဟံ တေရဟိ နိကာမလာဘိ
အကိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိတိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ကော စညော
ဧဝရူပသ အရိယသ ဥစ္စာသယနမဟာသယနသ နိကာမလာဘိ ဘဝိဿတိ
အကိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိ အညတြ ဘောတာ ဂေါတမေန။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော
ဂေါတမ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠှသ ဝါ မဂ္ဂံ
အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ''စက္ခုမန္တော ရူပါနိ
ဒက္ခန္တိ''တိ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော
ပကာသိတော၊ ဧတေ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊
ဥပါသကေ နော ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတေ သရဏံ
ဂတေတိ။　　။တတိယံ။

၄-သရဘသုတ္တ

၆၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကေ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ
ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သရဘော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရ-
ပက္ကန္တော ဟောတိ ဣမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ သော ရာဇဂဟေ ပရိသတိ[1] ဧဝံ
ဝါစံ ဘာသတိ ''အညာတော မယာ သမဏာနံ သက္ယပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊
အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သက္ယပုတ္တိကာနံ ဓမ္မံ၊ ဧဝါဟံ တသ္မာ
ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော''တိ။ အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ
နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ အထော ခေါ
ခေါ တေ ဘိက္ခူ သရဘသ ပရိဗ္ဗာဇကသ ရာဇဂဟေ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ

၁–ပရိသတိ (သီ၊ ဇ)

ဘာသမာနသ "အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ မေ္မာ၊ အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မံ၊ ဝေါဟံ တသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော"တိ။

အထ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတ-ပဋိက္ကန္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါ-ဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဘေဒဝေါစုံ "သရဘော နာမ ဘန္တေ ပရိဗ္ဗာဇကော အစိရပက္ကန္တော ဧမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ သော ရာဇဂဟေ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ 'အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မံ၊ ဝေါဟံ တသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော'တိ။ သာခု ဘန္တေ ဘဂဝါ ယေန သိပ္ပိနိကာတီရံ[၁] ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ"တိ။ အမိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏ္ဍီဘာဝေန။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန သိပ္ပိနိကာတီရံ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော၊ ယေန သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘေဒဝေါစ "သစ္စံ ကိရ တွံ သရဘ ဧဝံ ဝဒေသိ 'အညာတော မယာ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ အညာယ စ ပနာဟံ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မံ၊ ဝေါဟံ တသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ အပက္ကန္တော'တိ"။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏ္ဍီ အဟောသိ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘေဒဝေါစ "ဝဒေဟိ သရဘ၊ ကိန္တိ တေ အညာတော သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ သစေ တေ အပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ ပရိပူရေဿာမိ။ သစေ ပန တေ ပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ အနုမောဒိဿာမီ"တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏ္ဍီ အဟောသိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘေဒဝေါစ ("ယော[၂] ခေါ သရဘ ပညာယတိ သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော)[၃] ဝဒေဟိ သရဘ၊ ကိန္တိ တေ အညာတော သမဏာနံ သကျပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ သစေ တေ

၁–သပ္ပိနိကာတီရံ (သီ၊ ဇ)၊ သပ္ပိနိယာ တီရံ (သျာ၊ ကံ) ၂–မယာ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

၃–( ) သီပေါတ္ထကေ နတ္ထိ။

အပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ ပရိပူရေဿာမိ၊ သစေ ပန တေ ပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ အဟံ အနုမောဒိဿာမီ''တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏ္ဍိ အဟောသိ။

အထ ခေါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဧတဒဝေါစုံ ''ယဒေဝ ခေါ တွံ အာဝုသော သရဘ သမဏံ ဂေါတမံ ယာစေယ္ယာသိ၊ တဒေဝ တေ သမဏော ဂေါတမော ပဝါရေတိ။ ဝဒေဟာဝုသော သရဘ၊ ကိန္တိ တေ အညာတော သမဏာနံ သက္ယပုတ္တိကာနံ ဓမ္မော၊ သစေ တေ အပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ သမဏော ဂေါတမော ပရိပူရေဿတိ။ သစေ ပန တေ ပရိပူရံ ဘဝိဿတိ၊ သမဏော ဂေါတမော အနုမောဒိဿတီ''တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော တုဏ္ဍိဘူတော မင်္ကုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓော-မုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသီဒိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ တုဏ္ဍိဘူတံ မင်္ကုဘူတံ ပတ္တက္ခန္ဓံ အဓောမုခံ ပဇ္ဈာယန္တံ အပ္ပဋိဘာနံ ဝိဒိတ္ဝာ တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ ဧတဒဝေါစ——

ယော ခေါ မံ ပရိဗ္ဗာဇကာ[1] ဧဝံ ဝဒေယ္ယ ''သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာန-တော ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ''တိ။ တမဟံ တတ္ထ သာဓုကံ သမနုယုဉ္ဇေယ္ယံ၊ သမနုဂါဟေယ္ယံ၊ သမနုဘာသေယ္ယံ၊ သော ဝတ မယာ သာဓုကံ သမနုယုဉ္ဇိယ-မာနော သမနုဂါဟိယမာနော သမနုဘာသိယမာနော အဋ္ဌာနမေတံ အနဝ-ကာသော ယံ သော တိဏ္ဏံ ဋ္ဌာနာနံ နာညတရံ[2] ဋ္ဌာနံ နိဂစ္ဆေယ္ယ——အညေန ဝါ အညံ ပဋိစရိဿတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရိဿတိ။ တုဏ္ဍိဘူတော မင်္ကုဘူတော[3] ပတ္တက္ခန္ဓော အဓော-မုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသီဒိဿတိ၊ သေယ္ယထာပိ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော။

ယော ခေါ မံ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယ္ယ ''ခီဏာသဝဿ တေ ပဋိဇာန-တော ဣမေ အာသဝါ အပရိက္ခီဏာ''တိ။ တမဟံ တတ္ထ သာဓုကံ သမနုယုဉ္ဇေယ္ယံ၊ သမနုဂါဟေယ္ယံ၊ သမနုဘာသေယ္ယံ၊ သော ဝတ မယာ သာဓုကံ သမနုယုဉ္ဇိယ-မာနော သမနုဂါဟိယမာနော သမနုဘာသိယမာနော အဋ္ဌာနမေတံ အနဝ-ကာသော ယံ သော တိဏ္ဏံ ဋ္ဌာနာနံ နာညတရံ ဋ္ဌာနံ နိဂစ္ဆေယ္ယ——အညေန ဝါ အညံ ပဋိစရိဿတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ

၁–ပရိဗ္ဗာဇကော (ဋ္ဌ၊က)　　၂–အညတရံ (က)

၃–တုဏ္ဍိဘူတော ဝါ မင်္ကုဘူတော (သီ၊သျာ၊ကံ)၊ တုဏ္ဍိဘူတော ဝါ မင်္ကုဘူတော ဝါ (ဋ္ဌ)

အပ္ပစ္စယဉ္ဉ ပါတုကရိဿတိ။ တုဏ္ဍီဘူတော မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသီဒိဿတိ၊ သေယျထာပိ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကော။

ယော ခေါ မံ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ယဿ ခေါ ပန တေ အတ္တာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာ''တိ။ တမဟံ တတ္ထ သာဓုကံ သမနုယုဉ္ဇေယျံ သမနုဂါဟေယျံ သမနုဘာသေယျံ၊ သော ဝတ မယာ သာဓုကံ သမနုယုဉ္ဇိယမာနော သမနုဂါဟိယမာနော သမနုဘာသိယမာနော အဌာနမေဘံ အနဝကာသော ယံ သော တိဏ္ဏံ ဌာနာန နာညတရံ ဌာနံ နိဂစ္ဆေယျ—အညေန ဝါ အညံ ပဋိစရိဿတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေဿတိ၊ ကောပဉ္ဉ ဒေါသဉ္ဉ အပ္ပစ္စယဉ္ဉ ပါတုကရိဿတိ။ တုဏ္ဍီဘူတော မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသီဒိဿတိ၊ သေယျထာပိ သရဘော ပရိဗ္ဗာဇကောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သိပ္ပိနိကာတီရေ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတ္ဝာ ဝေဟာသံ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော သရဘံ ပရိဗ္ဗာဇကံ သမန္တတော ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန[၁] သဉ္ဇမ္ဘရိမကံသု[၂]။ ''သေယျထာပိ အာဝုသော သရဘ ဗြဟာရညေ ဇရသိင်ါလော 'သီဟနာဒံ နဒိဿာမီ'တိ သိင်ါလကံယေဝ[၃] နဒတိ၊ ဘေရဏ္ဍကံယေဝ နဒတိ[၄]။ ဧဝမေဝ ခေါ တွံ အာဝုသော သရဘ အညတြေဝ သမဏေန ဂေါတမေန 'သီဟနာဒံ နဒိဿာမီ'တိ သိင်ါလကံယေဝ နဒသိ ဘေရဏ္ဍကံယေဝ နဒသိ။ သေယျထာပိ အာဝုသော သရဘ အမ္ဗုကသဉ္ဇရီ[၅] 'ပုရိသကရဝိတံ[၆] ရဝိဿာမီ'တိ အမ္ဗုကသဉ္ဇရိရဝိတံယေဝ ရဝတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ တွံ အာဝုသော သရဘ အညတြေဝ သမဏေန ဂေါတမေန 'ပုရိသကရဝိတံ ရဝိဿာမီ'တိ အမ္ဗုကသဉ္ဇရိရဝိတံယေဝ ရဝသိ။ သေယျထာပိ အာဝုသော သရဘ ဥသဘော သုညာယ ဂေါသာလာယ ဂမ္ဘီရံ နဒိတဗ္ဗံ မညတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ တွံ အာဝုသော သရဘ အညတြေဝ သမဏေန ဂေါတမေန ဂမ္ဘီရံ နဒိတဗ္ဗံ မညသီတိ။ အထ ခေါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ သရဘံ

၁-ဝါစာသတ္တိတောဒကေန (သီ)
၂-သဉ္ဇမ္ဘရိမကံသု (ဇ၊ ဒီ-၁-၁၇၅-ပိဋ္ဌေပိ) သံ-၁-၄၆၉-ပိဋ္ဌေ ပန ဥပရိပါဠော ဝိယ။
၃-သေဂါလကံယေဝ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ) ၄-ဘေဒဏ္ဍကံ (က)
၅-အမ္ဗကမဒ္ဒရီ (သီ) ၆-ဖုဿကရဝိတံ (သီ)၊ ပုဿကရဝိတံ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

ပရိဗ္ဗာဇကံ သမန္တတော ဝါစာယသန္နိတောဒကေန သဉ္ဇမ္ဘရိမကံသူတိ။ ။
စတုတ္ထံ။

၅-ကောသမ္ဗိကထာ

၆၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကော် သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ကောသမ္ဗိံ[1] နာမ ကာလာ-မာနံ နိဂမော တဒဝသရိ။ အသောသုံ ခေါ ကောသမ္ဗိယာ ကာ[illegible]ာ "သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သက္ယပုတ္တော သက္ယကုလာ ပဗ္ဗ[illegible] ကောသမ္ဗိံ အနုပ္ပတ္တော၊ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလ္လာဏော ကိတ္တိသဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော ဣတိပိ သော ဘဂဝါ။ပ။ သာဓု ခေါ ပန တထာ-ရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတီ"တိ။

အထ ခေါ ကောသမ္ဗိယာ ကာလာမာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန်္တ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ကေမန်္တ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဝာ ကေမန်္တ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတ္ဝာ ကေမန်္တ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကစ္စေ တုဏှီဘူတာ ကေမန်္တ နိသီဒိံသု၊ ကေမန်္တ နိသိန္နာ ခေါ တေ ကောသမ္ဗိယာ ကာလာမာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ—

သန္တိ ဘန္တေ ကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကောသမ္ဗိံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေ သကံယေဝ ဝါဒံ ဒီပေန္တိ ဇောတေန္တိ၊ ပရပ္ပဝါဒံ ပန ခုံသေန္တိ ဝမ္ဘေန္တိ ပရိဘဝန္တိ၊ ဩမက္ခိံ[2] ကရောန္တိ။ အပရေပိ ဘန္တေ ကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကောသမ္ဗိံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေပိ သကံယေဝ ဝါဒံ ဒီပေန္တိ ဇောတေန္တိ၊ ပရပ္ပဝါဒံ ပန ခုံသေန္တိ ဝမ္ဘေန္တိ ပရိဘဝန္တိ၊ ဩမက္ခိံ ကရောန္တိ။ တေသံ နော ဘန္တေ အမှာကံ ဟောဘေဝ ကင်္ခါ၊ ဟောတိ ဝိစိကိစ္ဆာ "ကော သု နာမ ဣမေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သစ္စံ အာဟ၊ ကော မုသာ"တိ။ အလံ ဟိ ဝေါ ကာလာမာ ကင်္ခိတုံ အလံ ဝိစိကိစ္ဆိတုံ၊ ကင်္ခနီယေဝ ပန[3] ဝေါ ဌာနေ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပန္နာ။

ထေ တုမှေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဣတိ-ကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ

၁-ကောသမ္ဗိတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)　　၂-ဩပဟက္ခိံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ဩမက္ခိံကံ (က)
၃—ကင်္ခနီယေဝ စ ပန (သံ- ၂-၅ ...ပိဋ္ဌေ)

အာကာရပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဇာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏောာ နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမှေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ "ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ[၁] အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ"တိ။ အထ တုမှေ ကာလာမာ ပဇဟေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ လောဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ လုဒ္ဓေါ ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ[၂] သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ[၃] ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဒေါသော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ ဒုဋ္ဌော ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒေါသေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ[၄]၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ မောဟော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ မူဋ္ဌော ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါတိ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ[၅] ဧတ္ထ

၁-သမာဒိဏ္ဍာ (က) ၂-တဒတ္ထာယ (က)
၃-ယံ တဿ (က) အနန္တရသုတ္တေ ပန "ယံ'သ" ဣဒ္ဓေဝ သဗ္ဗတ္ထပိ ဒိဿတိ။
၄-ဟန္တိ (သီ၊ ဣ) ၅-ကထံ ဝါ ဝေါ(?)

ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တီတိ၊ ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတီတိ။

ဇုတိ ခေါ ကာလာမာ ယံ တံ အဝေါစုမှာ[၁] "ဧထ တုမှေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဇုတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာ-နက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမှေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ 'ဇုမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဇုမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဇုမေ ဓမ္မာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ဇုမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တီ'တိ။ အထ တုမှေ ကာလာမာ ပဇဟေယျာ-ထာ"တိ ဇုတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဇုဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဧထ တုမှေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဇုတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရ-ပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမှေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ "ဇုမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဇုမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဇုမေ ဓမ္မာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ ဇုမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တီ"တိ။ အထ တုမှေ ကာလာမာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ အလောဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ ဟိတာယ ဘန္တေ။ အလုဒ္ဓေါ ပနာယံ ကာလာမာ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အနဘိဘူတော အပရိယာ-ဒိန္နစိတ္တော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ န ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ အဒေါသော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပ။ အမောဟော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပ။ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဇုမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ ကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ အနဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါတိ။ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ

၁-အခဝါစုမှ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇု) ဥပရိ ၅၁ ၂-ပိဋ္ဌေပိ။

သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ဇ္ဈေ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဇ္ဈေ ဟောတီတိ။

ဇ္ဈတိ ခေါ ကာလာမာ ယံ တံ အဝေါစုမှာ "ဃေ တုမ္ဟေ ကာလာမာ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဇ္ဈတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ နယဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရုတိ။ ယဒါ တုမ္ဟေ ကာလာမာ အတ္တနာဝ ဇာနေယ္ယာထ 'ဇ္ဈမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဇ္ဈမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဇ္ဈမေ ဓမ္မာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ ဇ္ဈမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ'တိ။ အထ တုမ္ဟေ ကာလာမာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယ္ယာထာ''တိ ဇ္ဈတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဇ္ဈဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

သ ခေါ သော[1] ကာလာမာ အရိယသာဝကော ဧဝံ ဝိဂတာဘိဇ္ဈော ဝိဂတဗျာပါဒေါ အသမ္မူဠ္ဍော သမ္ပဇာနော ပတိဿတော[2] မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဇ္ဈတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဈေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဇ္ဈတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဈေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။

သ[3] ခေါ သော ကာလာမာ အရိယသာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဈစိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။ သစေ ခေါ ပန အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ[4] ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ[5] ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿာမီတိ။ အယမဿ ပဌမော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

၁-ယော ခေါ (ဂ)
၂-သတော (က)
၃-သစေ (က)
၄-သုကဋဒုက္ကဋာနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဂ္ဂ)
၅-ဋ္ဌာနမဟံ (သီ၊ ဂ္ဂ)၊ ဋ္ဌာနမေတံ ယေနာဟံ (သျာ၊ ကံ)

သစေ ခေါ ပန နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ [၁] ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အဝေရံ အဗျာပဇ္ဈံ အနီဃံ သုခိံ [၂] အတ္တာနံ ပရိဟရာမီတိ။ အယမသ္သ ဒုတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ ပန ကရောတော ကရိယတိ ပါပံ၊ န ခေါ ပနာဟံ ကဿစိ ပါပံ စေတေမိ၊ အကရောန္တံ ခေါ ပန မံ ပါပကမ္မံ ကုတော ဒုက္ခံ ဖုသိဿတီတိ။ အယမသ္သ တတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ ပန ကရောတော န ကရိယတိ ပါပံ။ အထာဟံ ဥဘယေနေဝ ဝိသုဒ္ဓိံ အတ္တာနံ သမနုပဿာမီတိ။ အယမသ္သ စတုတ္ထော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သ ခေါ သော ကာလာမော အရိယသာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဈစိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဋ္ဌမေ စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။

ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ သ ခေါ သော ဘဂ္ဂေ အရိယ-သာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဈစိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။ သစေ ခေါ ပန အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿာမီတိ။ အယမသ္သ ပဉ္စမော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ ပန နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော။ အထာဟံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အဝေရံ အဗျာပဇ္ဈံ အနီဃံ သုခိံ အတ္တာနံ ပရိဟရာမီတိ။ အယမသ္သ ဒုတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သစေ ခေါ ပန ကရောတော ကရိယတိ ပါပံ၊ န ခေါ ပနာဟံ ကဿစိ ပါပံ စေတေမိ။ အကရောန္တံ ခေါ ပန မံ ပါပကမ္မံ ကုတော ဒုက္ခံ ဖုသိဿတီတိ။ အယမသ္သ တတိယော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

၁–ဋ္ဌာဟံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)　　၂–သုခံ (သီ)၊ သုခီ (သျာ၊ ကံ)

သစေ ခေါ ပန ကရောတော န ကရီယတိ ပါပံ။ အထာဟံ ဥဘယေနေဝ ဝိသုဒ္ဓံ အတ္တာနံ သမနုပဿာမီတိ။ အယမဿ စတုတ္ထော အဿာသော အဓိဂတော ဟောတိ။

သ ခေါ သော ဘန္တေ အရိယသာဝကော ဧဝံ အဝေရစိတ္တော ဧဝံ အဗျာပဇ္ဇ-စိတ္တော ဧဝံ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓစိတ္တော၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဣမေ စတ္တာရော အဿာသာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ပ။ ဧတေ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကေ နော ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတေ သရဏံ ဂတေတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သာဋ္ဌသုတ္တ

၆၇။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ နန္ဒကော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ အထ ခေါ သာဋ္ဌော စ မိဂါရနတ္တာ, သာဏော စ သေခုနိယနတ္တာ[၁] ယေနာယသ္မာ နန္ဒကော တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ သာဋ္ဌံ မိဂါရနတ္တာရံ အာယသ္မာ နန္ဒကော ဧတဒဝေါစ—

ဧထ တုမှေ သာဋ္ဌာ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဣတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရ-ပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမှေ သာဋ္ဌာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ "ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တီ"တိ။ အထ တုမှေ သာဋ္ဌာ ပဇဟေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ သာဋ္ဌာ၊ အတ္ထိ လောဘောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ "အဘိဇ္ဈာ"တိ ခေါ အဟံ သာဋ္ဌာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ လုဒ္ဓေါ ခေါ အယံ သာဋ္ဌာ အဘိဇ္ဈာလု ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာ-ယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

၁-ရောဟဏော စ ပေခုဏိယနတ္တာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

တံ ကိ ံ မညထ သာဠှာ၊ အတ္ထိ ဒေါသောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ "မျာပါဒေါ"တိ ခေါ အဟံ သာဠှာ တေမတ္တံ ဝဒါမိ၊ ဒုဋ္ဌော ခေါ အယံ သာဠှာ မျာပန္နစိတ္တော ပါဏမွိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမွိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမွိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာဝိ ဘဏတိ၊ ပရမွိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာ-ယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိ ံ မညထ သာဠှာ၊ အတ္ထိ မောဟောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ "အဝိဇ္ဇာ"တိ ခေါ အဟံ သာဠှာ တေမတ္တံ ဝဒါမိ၊ မူဠှော ခေါ အယံ သာဠှာ အဝိဇ္ဇာဂတော ပါဏမွိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမွိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမွိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာဝိ ဘဏတိ၊ ပရမွိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိ ံ မညထ သာဠှာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါတိ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ထ္ထေ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဧဝံ နော ထ္ထေ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ သာဠှာ ယံ တံ အဝေါစုမှာ "ထေ တုမွေ သာဠှာ၊မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဣတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရုတိ။ ယဒါ တုမွေ သာဠှာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ 'ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ'တိ။ အထ တုမွေ သာဠှာ ပဇဟေယျာထာ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ထေ တုမွေ သာဠှာ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဣတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရ-ပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရုတိ။ ယဒါ တုမွေ သာဠှာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ "ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ

သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တီ''တိ။ အထ တုမှေ သာဋ္ဌာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထ။

တံ ကိံ မညထ သာဋ္ဌာ၊ အတ္ထိ အလောဘောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ "အနဘိဇ္ဈာ"တိ ခေါ အဟံ သာဋ္ဌာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ အလုဒ္ဓေါ ခေါ အယံ သာဋ္ဌာ အနဘိဇ္ဈာလု နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ န တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ သာဋ္ဌာ၊ အတ္ထိ အဒေါသောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ "အဗျာပါဒေါ"တိ ခေါ အဟံ သာဋ္ဌာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ အဒုဋ္ဌော ခေါ အယံ သာဋ္ဌာ အဗျာပန္ဇ-စိတ္တော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ န တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ သာဋ္ဌာ၊ အတ္ထိ အမောဟောတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ "ဝိဇ္ဇာ"တိ ခေါ အဟံ သာဋ္ဌာ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ အမူဋ္ဌော ခေါ အယံ သာဋ္ဌာ ဝိဇ္ဇာဂတော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ န တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ သာဋ္ဌာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ ကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ အနဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါတိ။ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိဟာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တီတိ ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ သာဋ္ဌာ ယံ တံ အဝေါစုမှာ ''ဧထ တုမှေ သာဋ္ဌာ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဣတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရူတိ။ ယဒါ တုမှေ သာဋ္ဌာ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ 'ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ

သမာဒိန္ဒာ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တီ'တိ။ အထ တုမှေ သာဋ္ဌာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထာ''တိ ဇုတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဇုဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

သ ခေါ သော သာဋ္ဌာ အရိယသာဝကော ဧဝံ ဝိဂတာဘိဇ္ဈော ဝိဂတ-ဗျာပါဒေါ အသမ္မူဋ္ဌော သမ္ပဇာနော ပတိဿတော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ။ ပ။ ကရုဏာ။ မုဒိတာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဇုတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ "အတ္ထိ ဇုဒံ၊ အတ္ထိ ဟိနံ၊ အတ္ထိ ပဏီတံ၊ အတ္ထိ ဇုမဿ သညာဂတဿ ဥတ္တရိ[၁] နိဿရဏ''န္တိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ "ဝိမုတ္တ"မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ "ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဇုတ္ထတ္တာယာ"တိ ပဇာနာတိ။

သော ဧဝံ ပဇာနာတိ "အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘော၊ တဒဟု အကုသလံ၊ သော ဧတရဟိ နတ္ထိ၊ ဇုစ္စေတံ ကုသလံ။ အဟု ပုဗ္ဗေ ဒေါသော။ ပ။ အဟု ပုဗ္ဗေ မောဟော၊ တဒဟု အကုသလံ၊ သော ဧတရဟိ နတ္ထိ၊ ဇုစ္စေတံ ကုသလ"န္တိ။ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတိဘူတော သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ကထာဝတ္ထုသုတ္တ

၆၈။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကထာဝတ္ထူနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အတီတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယျ "ဧဝံ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါန"န္တိ၊ အနာဂတံ ဝါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယျ "ဧဝံ ဘဝိဿတိ အနာဂတမဒ္ဓါန"န္တိ၊ ဧတရဟိ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္ဒံ အဒ္ဓါနံ အာရဗ္ဘ ကထံ ကထေယျ "ဧဝံ ဟောတိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္ဒမဒ္ဓါန"န္တိ[၂]။

ကထာသမ္ပယောဂေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော "ယဒိ ဝါ ကစ္ဆော, ယဒိ ဝါ အကစ္ဆော"တိ။ သစာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဉ္ဍံ ပုဋ္ဌော သမာနော

၁-ဥတ္တရိံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇု)

၂-ဧဝံ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္ဒန္တိ (သီ၊ ဇု၊ က)၊ ဧဝံ ဟောတိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္ဒန္တိ (သျာ၊ ကံ)

ကေံသမျာကရဏီယံ ပဠံ နု ကေံသေန မျာကရောတိ၊ ဝိဘင်္ဂမျာကရဏီယံ ပဠံ နု ဝိဘင်္ဂ မျာကရောတိ၊ ပဋိပုဿာမျာကရဏီယံ ပဠံ နု ပဋိပုဿာ မျာကရောတိ၊ ဌပနီယံ ပဠံ နု ဌပေတိ[1]။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အကန္တော ဟောတိ။ သစေ ပနာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဠံ ပုဋ္ဌော သမာနော ကေံသ-မျာကရဏီယံ ပဠံ ကေံသေန မျာကရောတိ၊ ဝိဘင်္ဂမျာကရဏီယံ ပဠံ ဝိဘင်္ဂ မျာကရောတိ၊ ပဋိပုဿာမျာကရဏီယံ ပဠံ ပဋိပုဿာ မျာကရောတိ၊ ဌပနီယံ ပဠံ ဌပေတိ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကန္တော ဟောတိ။

ကထာသမ္မယောဂေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော "ယဒိ ဝါ ကန္တော, ယဒိ ဝါ အကန္တော"တိ။ သစာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဠံ ပုဋ္ဌော သမာနော ဌာနာဌာနေ နု သဏ္ဌာတိ၊ ပရိကပ္ပေ နု သဏ္ဌာတိ၊ အညာတဝါဒေ[2] နု သဏ္ဌာတိ၊ ပဋိပဒါယ နု သဏ္ဌာတိ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အကန္တော ဟောတိ။ သစေ ပနာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဠံ ပုဋ္ဌော သမာနော ဌာနာဌာနေ သဏ္ဌာတိ၊ ပရိကပ္ပေ သဏ္ဌာတိ၊ အညာတဝါဒေ သဏ္ဌာတိ၊ ပဋိပဒါယ သဏ္ဌာတိ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကန္တော ဟောတိ။

ကထာသမ္မယောဂေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော "ယဒိ ဝါ ကန္တော, ယဒိ ဝါ အကန္တော"တိ။ သစာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဠံ ပုဋ္ဌော သမာနော အညေနညံ ပဋိစရတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အကန္တော ဟောတိ။ သစေ ပနာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဠံ ပုဋ္ဌော သမာနော နု အညေနညံ ပဋိစရတိ၊ နု ဗဟိဒ္ဓါ ကထံ အပနာမေတိ၊ နု ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကန္တော ဟောတိ။

ကထာသမ္မယောဂေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော "ယဒိ ဝါ ကန္တော, ယဒိ ဝါ အကန္တော"တိ။ သစာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဠံ ပုဋ္ဌော သမာနော အဘိဟရတိ၊ အဘိမဒ္ဒတိ၊ အနုပဇ္ဇတိ[3]၊ ခလိတံ ဂဏှာတိ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အကန္တော ဟောတိ။ သစေ ပနာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပဠံ ပုဋ္ဌော သမာနော နာဘိဟရတိ၊ နာဘိမဒ္ဒတိ၊ နု အနုပဇ္ဇတိ၊ နု ခလိတံ ဂဏှာတိ။ ဧဝံ သန္တာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကန္တော ဟောတိ။

၁-ထပနီယံ ပဠံ နု ထပေတိ (က)
၂-အညဝါဒေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ)၊ အညာတဝါရေ (က)
၃-အနုသံဇ္ဇတိ (က)

ကထာသမ္မယောဂေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော "ယဒိ ဝါ သဉ္ဉပနိသော, ယဒိ ဝါ အနုပနိသော"တိ။ အနောဟိတသောတော ဘိက္ခဝေ အနုပနိသော ဟောတိ၊ ဩဟိတသောတော သဉ္ဉပနိသော ဟောတိ။ သော သဉ္ဉပနိသော သမာနော အဘိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မံ၊ ပရိဇာနာတိ ဧကံ ဓမ္မံ၊ ပဇဟတိ ဧကံ ဓမ္မံ၊ သစ္ဆိကရောတိ ဧကံ ဓမ္မံ။ သော အဘိဇာနန္တော ဧကံ ဓမ္မံ, ပရိဇာနန္တော ဧကံ ဓမ္မံ, ပဇဟန္တော ဧကံ ဓမ္မံ, သစ္ဆိကရောန္တော ဧကံ ဓမ္မံ သမ္မာဝိမုတ္တိံ ဖုသတိ။ တေဒတ္ထာ ဘိက္ခဝေ ကထာ၊ တေဒတ္ထာ မန္တနာ၊ တေဒတ္ထာ ဥပနိသာ၊ တေဒတ္ထံ သောတာဝဓာနံ၊ ယဒိဒံ အနုပါဒါ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခော တိ။

ယေ ဝိရုဒ္ဓါ သလ္လပန္တိ၊ ဝိနိဝိဋ္ဌာ သမုဿိတာ။
အနရိယဂုဏမာသဇ္ဇ၊ အညောညဝိဝရေသိနော။

ဒုဇ္ဈာသိတံ ဝိက္ခလိတံ၊ သမ္ဗမောဟံ[1] ပရာဇယံ။
အညောညဿာဘိနန္ဒန္တိ၊ တဒရိယော ကထနာစရေ[2]။

သစေ စဿ ကထာကာမော၊ ကာလမညာယ ပဏ္ဍိတော။
ဓမ္မဋ္ဌပဋိသံယုတ္တာ၊ ယာ အရိယစရိတာ[3] ကထာ။

တံ ကထံ ကထယေ ဓီရော၊ အဝိရုဒ္ဓေါ အနုဿိတော။
အနုန္ဒတေန မနသာ၊ အပဋိဃော အသာဟသော။

အနုသူယာယမာနော သော၊ သမ္မဒညာယ ဘာသတိ။
သုဘာသိတံ အနုမောဒေယျ၊ ဒုဇ္ဈဋ္ဌေ နာပသာဒယေ[4]။

ဥပါရမ္ဘံ န သိက္ခေယျ၊ ခလိတဿ န ဂါဟယေ[5]။
နာဘိဟရေ နာဘိမဒ္ဒေ၊ န ဝါစံ ပယုတံ ဘဏေ။

အညာတတ္ထံ ပသာဒတ္ထံ၊ သတံ ဝေ ဟောတိ မန္တနာ။
ဧဝံ ခေါ အရိယာ မန္တေန္တိ၊ သော အရိယာန မန္တနာ။
တေဒညာယ မေဓာဝီ၊ န သမုဿေယျ မန္တယေတိ။　　။သတ္တမံ။

၈-အညတိတ္ထိယသုတ္တ

၆၉။ သစေ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ "တယောမေ အာဝုသော ဓမ္မာ။ ကတမေ တယော? ရာဂေါ ဒေါသော

၁-သသမ္မောဟံ (က)　　၂-တဒရိယော နံ ကထံ ဝဒေ (က)
၃-အရိယဋ္ဌရိတာ (သီ)၊ အရိယာဒိကာ (က)　၄-နာဝသာဒယေ (သီ၊ ဋ္ဌ)　၅-နံ ဘာသယေ (က)

မောဟော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ဓမ္မာ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ ကော ဝိသေသော၊ ကော အဓိပ္ပယာသော[1]၊ ကိံ နာနာကရဏ”န္တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဘိက္ခဝေ တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ကိန္တိ ဗျာကရေယျာထာတိ။ ဘဂဝံမူလကာ နော ဘန္တေ ဓမ္မာ၊ ဘဂဝံနေတ္တိကာ ဘဂဝံပဋိသရဏာ။ သာဓု ဝတ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံယေဝ ပဋိဘာတု ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ ဘဂဝတော သုတ္ဝာ ဘိက္ခူ။ ဓာရေဿန္တီတိ။ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ ‘‘ဧဝံ ဘန္တေ’’တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

သစေ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ‘‘တယောမေ အာဝုသော ဓမ္မာ။ ကတမေ တယော? ရာဂေါ ဒေါသော မောဟော။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော တယော ဓမ္မာ။ ဣမေသံ အာဝုသော တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ ကော ဝိသေသော၊ ကော အဓိပ္ပယာသော၊ ကိံ နာနာကရဏ”န္တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမှေ ဘိက္ခဝေ တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာထ “ရာဂေါ ခေါ အာဝုသော အပ္ပသာဝဇ္ဇော ဒန္ဓဝိရာဂိ၊ ဒေါသော မဟာသာဝဇ္ဇော ခိပ္ပဝိရာဂိ၊ မောဟော မဟာသာဝဇ္ဇော ဒန္ဓဝိရာဂိ”တိ။

ကော ပနာဝုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ၊ ‘‘သုဘနိမိတ္တ”န္တိဿ ဝစနီယံ။ တဿ သုဘနိမိတ္တံ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ရာဂေါ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။

ကော ပနာဝုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ၊ ‘‘ပဋိဃနိမိတ္တ”န္တိဿ ဝစနီယံ။ တဿ ပဋိဃနိမိတ္တံ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော

၁-အဓိပ္ပါယော (သီ)၊ အဓိပ္ပါယာသော (သျာ၊ ကံ၊ ဂ္ဂ) အဓိ + ပ + ယသု + ဏ = အဓိပ္ပယာသော။

ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ ဒေါသော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။

ကော ပနာဝုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ၊ "အယောနိသောမနသိကာရော"တိဿ ဝစနီယံ။ တဿ အယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော ဝါမောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိ။ အယံ ခေါအာဝုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ သံဝတ္တတိတိ။

ကော ပနာဝုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ရာဂေါ ပဟီယတိတိ၊ "အသုဘနိမိတ္တ"န္တိဿ ဝစနီယံ။ တဿ အသုဘနိမိတ္တံ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ရာဂေါ ပဟီယတိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ရာဂေါ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ရာဂေါ ပဟီယတိတိ။

ကော ပနာဝုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ဒေါသော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဒေါသော ပဟီယတိတိ၊ "မေတ္တာ စေတော-ဝိမုတ္တိ"တိဿ ဝစနီယံ။ တဿ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ ဒေါသော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဒေါသော ပဟီယတိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ ဒေါသော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ ဒေါသော ပဟီယတိတိ။

ကော ပနာဝုသော ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော စေဝ မောဟော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ မောဟော ပဟီယတိတိ၊ "ယောနိသော-မနသိကာရော"တိဿ ဝစနီယံ။ တဿ ယောနိသော မနသိ ကရောတော အနုပ္ပန္နော စေဝ မောဟော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော စ မောဟော ပဟီယတိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန အနုပ္ပန္နော ဝါ မောဟော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နော ဝါ မောဟော ပဟီယတိတိ။　　။အဋ္ဌမံ။

၉-အကုသလမူလသုတ္တ

၇၀။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အကုသလမူလာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? လောဘော အကုသလမူလံ, ဒေါသော အကုသလမူလံ, မောဟော အကုသလမူလံ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ လောဘော၊ တဒပိ အကုသလမူလံ[၁]။ ယဒပိ လုဒ္ဓေါ အဘိသခ်ရောတိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဒပိ အကုသလံ[၂]။ ယဒပိ လုဒ္ဓေါ လောဘေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္ဓစိတ္တော ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ[၃] ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမှိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ အကုသလံ[၄]။ ဣတိဿ'မေ လောဘဇာ လောဘနိဒါနာ လောဘသမုဒယာ လောဘပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ ဒေါသော၊ တဒပိ အကုသလမူလံ။ ယဒပိ ဒုဋ္ဌော အဘိသခ်ရောတိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ယဒပိ ဒုဋ္ဌော ဒေါသေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္ဓစိတ္တော ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမှိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ ဒေါသဇာ ဒေါသနိဒါနာ ဒေါသသမုဒယာ ဒေါသပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ မောဟော၊ တဒပိ အကုသလမူလံ။ ယဒပိ မူဋ္ဌော အဘိသခ်ရောတိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ယဒပိ မူဋ္ဌော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္ဓစိတ္တော ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဗာဇနာယ ဝါ ဗလဝမှိ ဗလတ္ထော ဣတိပိ၊ တဒပိ အကုသလံ။ ဣတိဿ'မေ မောဟဇာ မောဟနိဒါနာ မောဟသမုဒယာ မောဟပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ "အကာလဝါဒီ"တိပိ "အဘူတဝါဒီ"တိပိ "အနတ္ထဝါဒီ"တိပိ "အဓမ္မ-ဝါဒီ"တိပိ "အဝိနယဝါဒီ"တိပိ။

၁–အကုသလံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂–အကုသလမူလံ (က)
၃–ဥပဒဟတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၄–ဣဒံ ပန သဗ္ဗတ္ထပိ ဧဝမေဝ ဒိဿတိ။

ကသ္မာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ဝေရ္ဏပေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ ''အကာလဝါဒီ''တိပိ ''အဘူတဝါဒီ''တိပိ ''အနတ္ထဝါဒီ''တိပိ ''အဓမ္မဝါဒီ''တိပိ ''အဝိနယ-ဝါဒီ''တိပိ? တထာဟာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရသ္သ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပမ္မာဇနာယ ဝါ ဗလဝမ္ဟိ ဗလတ္ထော ဇ္ဈတိပိ၊ ဘူတေန ခေါ ပန ဝုစ္စမာနော အဝဇာနာတိ နော ပဋိဇာနာတိ၊ အဘူတေန ဝုစ္စမာနော န အာတပ္ပံ ကရောတိ တဿ နိမ္မေဌနာယ ''ဇ္ဈတိပေတံ အတစ္ဆံ ဇ္ဈတိပေတံ အဘူတ''န္တိ။ တသ္မာ ဝေရ္ဏပေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ ''အကာလဝါဒီ''တိပိ ''အဘူတဝါဒီ''တိပိ ''အနတ္ထဝါဒီ''တိပိ ''အဓမ္မဝါဒီ''တိပိ ''အဝိနယဝါဒီ''တိပိ။

ဝေရ္ဏပေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော လောဘဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ သဝိဃာတံ သဥပါယာသံ သပရိဠာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ။

ဒေါသဇေဟိ။ပ။ မောဟဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ သဝိဃာတံ သဥပါယာသံ သပရိဠာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သာလော ဝါ ဓဝေါ ဝါ ဖန္ဒနော ဝါ တိဟိ မာလုဝါလတာဟိ ဥဋ္ဌဿော ပရိယောနဒ္ဓေါ အနယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဗျသနံ အာပဇ္ဇတိ၊ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေရ္ဏပေါ ပုဂ္ဂလော လောဘဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ သဝိဃာတံ သဥပါယာသံ သပရိဠာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ။

ဒေါသဇေဟိ။ပ။ မောဟဇေဟိ ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ သဝိဃာတံ သဥပါယာသံ သပရိဠာဟံ၊ ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပါဋိကင်္ခါ။ ဇ္ဈာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏိ အကုသလမူလာနိတိ။

တိဏ္ဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကုသလမူလာနိ။ ကတမာနိ တိဏ္ဏိ? အလောဘော ကုသလမူလံ၊ အဒေါသော ကုသလမူလံ၊ အမောဟော ကုသလမူလံ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ အလောဘော၊ တဒပိ ကုသလမ္မူလံ [၁]။ ယဒပိ အလုဒ္ဓေါ အဘိသင်္ခရောတိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဒပိ ကုသလံ [၂]။ ယဒပိ အလုဒ္ဓေါ လောဘေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္နစိတ္တော နံ ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဘာဇနာယ ဝါ ဗလဝမှိ ဗလတ္ထော ဇူတိပိ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ဇူတိဿ'မေ အလောဘဇာ အလောဘနိဒါနာ အလောဘသမုဒယာ အလောဘပစ္စယာ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ အဒေါသော၊ တဒပိ ကုသလမ္မူလံ။ ယဒပိ အဒုဋ္ဌော အဘိသင်္ခရောတိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ယဒပိ အဒုဋ္ဌော ဒေါသေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္နစိတ္တော နံ ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဘာဇနာယ ဝါ ဗလဝမှိ ဗလတ္ထော ဇူတိပိ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ဇူတိဿ'မေ အဒေါသဇာ အဒေါသနိဒါနာ အဒေါသသမုဒယာ အဒေါသပစ္စယာ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။

ယဒပိ ဘိက္ခဝေ အမောဟော၊ တဒပိ ကုသလမ္မူလံ။ ယဒပိ အမူဠ္ဟော အဘိသင်္ခရောတိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ယဒပိ အမူဠ္ဟော ·မောဟေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္နစိတ္တော နံ ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဘာဇနာယ ဝါ ဗလဝမှိ ဗလတ္ထော ဇူတိပိ၊ တဒပိ ကုသလံ။ ဇူတိဿ'မေ အမောဟဇာ အမောဟနိဒါနာ အမောဟသမုဒယာ အမောဟပစ္စယာ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ ''ကာလဝါဒီ''တိပိ ''ဘူတဝါဒီ''တိပိ ''အတ္ထဝါဒီ''တိပိ ''ဓမ္မဝါဒီ''တိပိ ''ဝိနယဝါဒီ''တိပိ။

ကဿ စာယံ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ ''ကာလဝါဒီ''တိပိ ''ဘူတဝါဒီ''တိပိ ''အတ္ထဝါဒီ''တိပိ ''ဝိနယဝါဒီ''တိပိ? တထာဟာယံ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နံ ပရဿ အသတာ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒယတိ ဝဓေန ဝါ ဗန္ဓနေန ဝါ ဇာနိယာ ဝါ ဂရဟာယ ဝါ ပဗ္ဘာဇနာယ ဝါ ဗလဝမှိ ဗလတ္ထော ဇူတိပိ။ ဘူတေန ခေါ ပန ဝုစ္စမာနော ပဋိဇာနာတိ နော အဝဇာနာတိ၊ အဘူတေန ဝုစ္စမာနော အာတပ္ပံ ကရောတိ တဿ နိမ္မေဌနာယ "ဇူတိပေတံ အတစ္ဆံ၊ ဇူတိပေတံ

၁–ကုသလံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)　　၂–ကုသလမ္မူလံ (က)

အာဂူတ''န္တိ။ တသ္မာ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဝုစ္စတိ ''ကာလဝါဒီ''တိပိ ''အတ္ထဝါဒီ''တိပိ ''ဓမ္မဝါဒီ''တိပိ ''ဝိနယဝါဒီ''တိပိ။

ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ လောဘဇာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ ဝိဟရတိ အဝိဃာတံ အနုပါယာသံ အပရိဠာဟံ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

ဒေါသဇာ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ မောဟဇာ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သာလော ဝါ ဓဝေါ ဝါ ဖန္ဒနော ဝါ တိဟိ မာလုဝါလတာဟိ ဥဒ္ဓဿော ပရိယောနဒ္ဓေါ။ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ကုဒါလပိဋကံ [၁] အာဒါယ၊ သော တံ မာလုဝါလတံ မူလေ ဆိန္ဒေယျ၊ မူလေ ဆေတ္ဝာ ပလိခဏ္ဍေယျ၊ပလိခဏ္ဍိတ္ဝာ မူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျ အန္တမသော ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ [၂]။ သော တံ မာလုဝါလတံ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္ဒေယျ၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆေတ္ဝာ ဖာလေယျ၊ ဖာလေတ္ဝာ သကလိကံ သကလိကံ ကရေယျ၊ သကလိကံ သကလိကံ ကရိတ္ဝာ ဝါတာတပေ ဝိသောသေယျ၊ ဝါတာတပေ ဝိသောသေတ္ဝာ အဂ္ဂိနာ ဍဟေယျ၊ အဂ္ဂိနာ ဍဟိတ္ဝာ မသိံ ကရေယျ၊ မသိံ ကရိတ္ဝာ မဟာဝါတေ ဝါ ဝိဖုဇ္ဇေယျ၊ နဒိယာ ဝါ သီဃသောတာယ ပဝါဟေယျ။ ဧဝမဿ [၃] တာ ဘိက္ခဝေ မာလုဝါလတာ ဥဒ္ဓိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ လောဘဇာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ ဝိဟရတိ အဝိဃာတံ အနုပါယာသံ အပရိဠာဟံ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

ဒေါသဇာ။ပ။ မောဟဇာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ ဝိဟရတိ အဝိဃာတံ အနုပါယာသံ အပရိဠာဟံ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ကုသလမူလာနိ တိ။ ။နဝမံ။

၁–ကုဒ္ဒါလပိဋကံ (သီ၊ သျာ၊ကံ၊ ဋ္ဌ) ၂–ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ (သီ၊ သျာ၊ကံ၊ ဋ္ဌ)

၃–ဧဝမဿု (သီ)၊ ဧဝဿု (က)

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ

၇၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကေ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ အထ ခေါ ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ တဒဟုပေါသထေ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ ဝိသာခံ မိဂါရမာတရံ ဘဂဝါ ဧတဝဝေစ ''ဟန္ဒ ကုတော နု တွံ ဝိသာခေ အာဂစ္ဆသိ ဒိဝါ ဒိဝဿာ''တိ။ ဥပေါသထာဟံ ဘန္တေ အဇ္ဇ ဥပဝသာမီတိ။

တယော ခေါ မေ ဝိသာခေ ဥပေါသထာ။ ကတမေ တယော? ဂေါပါလ-ကုပေါသထော နိဂဏ္ဌုပေါသထော အရိယုပေါသထော။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဂေါပါလကုပေါသထော ဟောတိ? သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဂေါပါလကော သာယန္ဟသမယေ သာမိကာနံ ဂါဝေါ နိယျာတေတ္ဝာ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ ''အဇ္ဇ ခေါ ဂါဝေါ အမုကသ္မိဉ္စ အမုကသ္မိဉ္စ ပဒေသေ စရိ'သု၊ အမုကသ္မိဉ္စ အမုကသ္မိဉ္စ ပဒေသေ ပါနိယာနိ ပိဝိ'သု။ သွေ ဒါနိ ဂါဝေါ အမုကသ္မိဉ္စ အမုကသ္မိဉ္စ ပဒေသေ စရိဿန္တိ၊ အမုကသ္မိဉ္စ အမုကသ္မိဉ္စ ပဒေသေ ပါနိယာနိ ပိဝိဿန္တိ''တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဣမေကစ္စော ဥပေါသထိကော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ ''အဟံ ခွဇ္ဇ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ခါဒနီယံ ခါဒိ'ံ၊ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဘောဇနီယံ ဘုဉ္ဇိ'ံ။ သွေ ဒါနာဟံ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ခါဒနီယံ ခါဒိဿာမိ၊ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဘောဇနီယံ ဘုဉ္ဇိဿာမီ''တိ။ သော တေန အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန စေတသာ ဒိဝသံ အတိနာမေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဂေါပါလကုပေါသထော ဟောတိ။ ဧဝံ ဥပဝုတ္ထော ခေါ ဝိသာခေ ဂေါပါလ-ကုပေါသထော နော မဟပ္ဖလော ဟောတိ နော မဟာနိသံသော နော မဟာဇုတိကော နော မဟာဝိပ္ဖါရော။ (၁)

ကထဉ္စ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဌုပေါသထော ဟောတိ? အတ္ထိ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဌာ နာမ သမဏဇာတိကာ၊ တေ သာဝကံ ဧဝံ သမာဒပေန္တိ ''ဟေ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ယေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပါဟိ။ ယေ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပါဟိ။ ဖယ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပါဟိ။ ယေ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ပါဏာ ပရံ ယောဇနသတံ၊ တေသု ဒဏ္ဍံ နိက္ခိပါဟိ''တိ။ ဣတိ ကေစ္စာနံ ပါဏာနံ အနုဒ္ဒယာယ အနုကမ္ပာယ သမာဒပေန္တိ၊ ကေစ္စာနံ ပါဏာနံ နာနုဒ္ဒယာယ နာနုကမ္ပာယ သမာဒပေန္တိ။ တေ တဒဟုပေါသထေ သာဝကံ ဧဝံ သမာဒပေန္တိ ''ဟေ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ

သဗ္ဗစေလာနိ[၁] နိက္ခိပိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒေဟိ 'နာဟံ ကွစနိ ကဿစိ ကိဉ္ဇနတသ္မိ[၂]၊ နစ မမ ကွစနိ ကတ္ထစိ ကိဉ္ဇနတတ္ထီ'တိ''။ ဇာနန္တိ ခေါ ပနဿ မာတာပိတရော ''အယံ အမှာကံ ပုတ္တော''တိ၊ သောပိ ဇာနာတိ ''ဣမေ မယှံ မာတာ-ပိတရော''တိ။ ဇာနာတိ ခေါ ပနဿ ပုတ္တဒါရော ''အယံ မယှံ ဘတ္တာ''တိ၊ သောပိ ဇာနာတိ ''အယံ မယှံ ပုတ္တဒါရော''တိ။ ဇာနန္တိ ခေါ ပနဿ ဒါသကမ္မကရပေါရိသာ ''အယံ အမှာကံ အယျော''တိ၊ သောပိ ဇာနာတိ ''ဣမေ မယှံ ဒါသကမ္မကရပေါရိသာ''တိ။ ဣတိ ယသ္မိံ သမယေ သစ္စေ သမာဒပေတဗ္ဗာ၊ မုသာဝါဒေ တသ္မိံ သမယေ သမာဒပေန္တိ၊ ဣဒံ တဿ မုသာဝါဒသ္မိံ ဝဒါမိ။ သော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ဘောဂေ အဒိန္ဒံယေဝ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဣဒံ တဿ အဒိန္ဒာဒါနသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဌုပေါသထော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဥပဝုတ္ထော ခေါ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဌုပေါသထော န မဟပ္ဖလော ဟောတိ န မဟာနိသံသော န မဟာဇုတိကော န မဟာဝိပ္ဖါရော။ (၂) #

ကထဉ္ဇ ဝိသာခေ အရိယုပေါသထော ဟောတိ? ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဝိသာခေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ[၃] ဟောတိ။ ကထဉ္ဇ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ ''ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္ဒော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ''တိ။ တဿ တထာဂတံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ (သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ သီသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္ဇ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ သီသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ကက္ကဉ္ဇ ပဋိစ္စ, မတ္တိကဉ္ဇ ပဋိစ္စ, ဥဒကဉ္ဇ ပဋိစ္စ, ပုရိသဿ စ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ သီသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။)

ကထဉ္ဇ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ ''ဣတိပိ

၁–သဗ္ဗဝေရာနိ (က) ၂–ကိဉ္ဇနတသ္မိ (?) ကိရိယာပဒမေတံ ယထာ ကိဉ္ဇနတတ္ထီတိ။
၃–ပရိယောဒါပနာ (?)

သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ''တိ။ တဿ တထာဂတံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ အထံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဗြဟ္မုပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ ဗြဟ္မုနာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဗြဟ္မုဿ[1] အာရဇ္ဇ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-က)

ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ ဝိသာခေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဓမ္မံ အနုဿရတိ ''သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ''တိ။ တဿ ဓမ္မံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။(သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ ကာယဿ ဥပ့က္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ ကာယဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ၊ သောတ္တိဉ္စ ပဋိစ္စ, ဃာနဉ္စ ပဋိစ္စ, ဇိဝှဉ္စ ပဋိစ္စ, ပုရိသဿ စ တဉ္စ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ ကာယဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။)

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ၊ ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဓမ္မံ အနုဿရတိ ''သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ''တိ။ တဿ ဓမ္မံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ အထံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဓမ္မုပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ ဓမ္မေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဓမ္မုဿ အာရဇ္ဇ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-ခ)

၁-ဗြဟ္မုဿ (က)

ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ ဝိသာခေ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော သံဃံ အနုဿရတိ "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ-ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယ္ယော ပါဟုနေယ္ယော ဒက္ခိ-ဏေယ္ယော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ"တိ။ တဿ သံဃံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ သေယ္ယထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ ဝတ္ထသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ ဝတ္ထသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ၊ ဥဿူ[1] ပဋိစ္စ, ခါရဉ္စ ပဋိစ္စ, ဂေါမယဉ္စ ပဋိစ္စ, ဥဒကဉ္စ ပဋိစ္စ, ပုရိသသ စ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ ဝတ္ထသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ၊ ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော သံဃံ အနုဿရတိ "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ"တိ။ တဿ သံဃံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယ-သာဝကော သုံဃုပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ သံဃေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ သံဃဉ္ဇဿ အာရဇ္ဇ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-၈)

ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ ဝိသာခေ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌသ္မိ စိတ္တသ္မိ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော အတ္တနော သီလာနိ အနုဿရတိ

၁-ဥိဿဉ္စ (သျာ၊ကံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စိ ပါဌန္တရံ၊ သံ-၂-၁၀၇-ဝိဇ္ဇေ ခေမကသုတ္တပါဠိယာဝိ သမေတိ။)
ဥသုမဉ္စ (သီ)

အခက္ကာနိ အစ္ဆိဒ္ဒါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္ထာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။ တဿ သီလံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ အာဒါသ္ဿဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ အာဒါသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? တေလဉ္စ ပဋိစ္စ, ဆာရိကဉ္စ ပဋိစ္စ, ဝါလဏ္ဍုပကဉ္စ ပဋိစ္စ, ပုရိသဿ စ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ အာဒါသဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော အတ္တနော သီလာနိ အနုဿရတိ အခက္ကာနိ။ပ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ။ တဿ သီလံ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော သီလုပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ သီလေန သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ သီလဉ္ဇဿ အာရဇ္ဈ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္လိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-ဃ)

ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ ဝိသာခေ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္လိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဒေဝတာ အနုဿရတိ "သန္တိ ဒေဝါ စာတု-မဟာရာဇိကာ[1]၊ သန္တိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ သန္တိ ဒေဝါ ယာမာ၊ သန္တိ ဒေဝါ တုသိတာ၊ သန္တိ ဒေဝါ နိမ္မာနရတိနော၊ သန္တိ ဒေဝါ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော၊ သန္တိ ဒေဝါ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ သန္တိ ဒေဝါ တတုတ္တရိ[2]၊ ယထာရူပါယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ[3]၊ မယှမ္ပိ တထာရူပါ သဒ္ဓါ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန သီလေန သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယှမ္ပိ တထာရူပံ သီလံ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန သုတေန သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယှမ္ပိ တထာရူပံ သုတံ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပေန စာဂေန သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဣတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယှမ္ပိ တထာရူပေါ စာဂေါ သံဝိဇ္ဇတိ။ ယထာရူပါယ

၁-စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-တတုတ္တရိ (သီ၊ ဣ) ၃-တတ္ထုပပန္နာ (သီ၊ ဣ)

ပညာယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဋ္ဌတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယှမ္ပိ တထာရူပါ ပညာ သံဝိဇ္ဇတီ”တိ။ တဿ အတ္တနော စ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ သဒ္ဒဉ္စ သီလဉ္စ သုတဉ္စ စာဂဉ္စ ပညဉ္စ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ သေယျထာပိ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဇာတရူပဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဇာတရူပဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဥက္ကဉ္စ ပဋိစ္ဆ, လောဏဉ္စ ပဋိစ္ဆ, ဂေရုကဉ္စ ပဋိစ္ဆ, နာဠိကာသက္ကာသဉ္စ ပဋိစ္ဆ, ပုရိသဿ စ တံဠ ဝါယာမံ ပဋိစ္ဆ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ ဇာတရူပဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ? ဣဓ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဒေဝတာ အနုဿရတိ ‘‘သန္တိ ဒေဝါ စာတုမဟာရာဇိကာ။ သန္တိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ။ပ။ သန္တိ ဒေဝါ တတုတ္တရိ၊ ယထာရူပါယ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဋ္ဌတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယှမ္ပိ တထာရူပါ သဒ္ဓါ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ယထာရူပေန သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတာ တာ ဒေဝတာ ဋ္ဌတော စုတာ တတ္ထုပပန္နာ၊ မယှမ္ပိ တထာရူပါ ပညာ သံဝိဇ္ဇတီ”တိ။ တဿ အတ္တနော စ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ သဒ္ဒဉ္စ သီလဉ္စ သုတဉ္စ စာဂဉ္စ ပညဉ္စ အနုဿရတော စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဒေဝတူပေါသထံ ဥပဝသတိ၊ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝတာ အာရဗ္ဘ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ ပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တေ ပဟီယန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဿ စိတ္တဿ ဥပက္ကမေန ပရိယောဒပနာ ဟောတိ။ (၃-၈)

သ ခေါ သော ဝိသာခေ အရိယသာဝကော ဋ္ဌတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ—ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္ထာ လဇ္ဇီ ဒယာပန္နာ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ ဝိဟရန္တိ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဋ္ဌမဉ္စ ရတ္တိံ ဋ္ဌမဉ္စ ဒိဝသံ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော

၁-နာဠိကာသဉ္စ ပဋိစ္ဆ သက္ကာသဉ္စ (ဋ္ဌ၊က)

သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ ဝိဟရာမိ၊ ဣမိနာပိ[၁] အဂေ်န အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ဒိန္နာဒါယီ ဒိန္နပါဋိကခီ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရန္တိ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဇ ရတ္တိံ ဣမဉ္ဇ ဒိဝသံ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဒိန္နာဒါယီ ဒိန္နပါဋိကခီ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရာမိ၊ ဣမိနာပိ အဂေ်န အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ အာရာစာရီ[၂] ဝိရတာ မေထုနာ ဂါမဓမ္မာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဇ ရတ္တိံ ဣမဉ္ဇ ဒိဝသံ အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ အာရာစာရီ ဝိရတော မေထုနာ ဂါမဓမ္မာ၊ ဣမိနာပိ အဂေ်န အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓာ ထေတာ ပစ္စယိကာ အဝိသံဝါဒကာ လောကဿ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဇ ရတ္တိံ ဣမဉ္ဇ ဒိဝသံ မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကဿ၊ ဣမိနာပိ အဂေ်န အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ ပဟာယ သုရာမေရယ-မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဇ ရတ္တိံ ဣမဉ္ဇ ဒိဝသံ သုရာမေရယ-မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ ပဟာယ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော၊ ဣမိနာပိ အဂေ်န အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော ဧကဘတ္တိကာ ရတ္တူပရတာ ဝိရတာ ဝိကာလ-ဘောဇနာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဇ ရတ္တိံ ဣမဉ္ဇ ဒိဝသံ ဧကဘတ္တိကော ရတ္တူပရတော ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ၊ ဣမိနာပိ အဂေ်န အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန-ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဇ ရတ္တိံ ဣမဉ္ဇ ဒိဝသံ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာ

၁-ဣမိနာပဟံ (သီ) အံ ၃-၇၉-ပိဋ္ဌေပိ။ ၂-အနာစာရီ (ဣ)

ပဋိဝိရတော၊ ဣမိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတိ။

ယာဝဇီဝံ အရဟန္တော ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ပဟာယ ဥစ္စာသယန-မဟာသယနာ ပဋိဝိရတာ နိစသေယျံ ကပ္ပေန္တိ မဉ္ဉကေ ဝါ တိဏသန္ထာရကေ ဝါ၊ အဟမ္ပဇ္ဇ ဣမဉ္ဉ ရတ္တိ ဣမဉ္ဉ ဒိဝသံ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ ပဟာယ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ပဋိဝိရတော နိစသေယျံ ကပ္ပေမိ မဉ္ဉကေ ဝါ တိဏသန္ထာရကေ ဝါ၊ ဣမိနာပိ အင်္ဂေန အရဟတံ အနုကရောမိ၊ ဥပေါသထော စ မေ ဥပဝုတ္ထော ဘဝိဿတီတိ။

ဧဝံ ခေါ ဝိသာခေ အရိယုပေါသထော ဟောတိ။ ဧဝံ ဥပဝုတ္ထော ခေါ ဝိသာခေ အရိယုပေါသထော မဟပ္ဖလော ဟောတိ မဟာနိသံသော မဟာ-ဇုတိကော မဟာဝိပ္ဖါရော။

ကိဝမဟပ္ဖလော ဟောတိ၊ ကိဝမဟာနိသံသော၊ ကိဝမဟာဇုတိကော၊ ကိဝမဟာဝိပ္ဖါရော? သေယျထာပိ ဝိသာခေ ယော ဣမေသံ သောဠသန္နံ မဟာဇနပဒါနံ ပဟူတရတ္တရတနာနံ[1] ဣဿရိယာဓိပစ္စံ ရဇ္ဇံ ကာရေယျ။ သေယျထိဒံ? အင်္ဂါနံ မဂဓာနံ ကာသီနံ ကောသလာနံ ဝဇ္ဇီနံ မလ္လာနံ စေတီနံ ဝင်္ဂါနံ ကုရူနံ ပဉ္စာလာနံ မစ္ဆာနံ[2] သူရသေနာနံ အဿကာနံ အဝန္တီနံ ဂန္ဓာရာနံ ကမ္ဗောဇာနံ။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတဿ ဥပေါသထဿ ကေ[3] ကလံ နာဂ္ဃတိ သောဠသိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ကပဏံ ဝိသာခေ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ ပညာသ ဝဿာနိ၊ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒိဝေါ[4]၊ တာယ ရတ္တိယာ တီ သရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ ပဉ္စ ဝဿသတာနိ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အင်္ဂဂ်-သမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

၁-ပဟူတသဗ္ဗရတနာနံ (က-သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ဋီကာယံ ဒဿိတပါဠိယော၀။ အံ ၃-၈၁-ဒိဋ္ဌေပိ။
၂-မစ္ဆာနံ (က) ၃-ကေ (က) ၄-ရတ္တိဒိဝေါ (က)

ယံ ဝိသာခေ မာနုသကံ ဝဿသတံ၊ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒ္ဝါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗံ ဝဿသဟဿံ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣမေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဒ္ဓဂ်သမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ တာဝတိံသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ ဒွေ ဝဿသတာနိ၊ ယာမာနံ ဒေဝါနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒ္ဝါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ ဒွေ ဝဿသဟဿာနိ ယာမာနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣမေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဒ္ဓဂ်သမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ယာမာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ စတ္တာရိ ဝဿသတာနိ၊ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒ္ဝါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ စတ္တာရိ ဝဿသဟဿာနိ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣမေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဒ္ဓဂ်သမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ တုသိတာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ အဒ္ဓ ဝဿသတာနိ၊ နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒ္ဝါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ အဒ္ဓ ဝဿသဟဿာနိ နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣမေကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဒ္ဓဂ်သမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ

သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယ။

ယာနိ ဝိသာခေ မာနုသကာနိ သောဋ္ဌသ ဝဿသတာနိ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ ဧသော ဧကော ရတ္တိန္ဒိဝေါ၊ တာယ ရတ္တိယာ တိံသရတ္တိယော မာသော၊ တေန မာသေန ဒွါဒသမာသိယော သံဝစ္ဆရော၊ တေန သံဝစ္ဆရေန ဒိဗ္ဗာနိ သောဋ္ဌသ ဝဿသဟဿာနိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော ဣတ္ထီ ဝါ ပုရိသော ဝါ အဋ္ဌင်သမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ခေါ ပနေတံ ဝိသာခေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ကပဏံ မာနုသကံ ရဇ္ဇံ ဒိဗ္ဗံ သုခံ ဥပနိဓာယာတိ။

ပါဏံ န ဟညေ[၁] န စဒိန္နမာဒိယေ၊
မုသာ န ဘာသေ န စ မဇ္ဇပေါ သိယာ။
အဗြဟ္မစရိယာ ဝိရမေယျ မေထုနာ၊
ရတ္တိံ န ဘုဉ္ဇေယျ ဝိကာလဘောဇနံ။

မာလံ န ဓာရေ န စ ဂန္ဓမာစရေ၊
မဉ္ဇေ ဆမာယံ ဝ သယေထ သန္ထတေ။
ဧတံ ဟိ အဋ္ဌင်ဂိကမာဟုပေါသထံ၊
ဗုဒ္ဓေန ဒုက္ခန္တဂုနာ ပကာသိတံ။

စန္ဒော စ သုရိယော စ ဥဘော သုဒဿနာ၊
ဩဘာသယံ အနုပရိယန္တိ ယာဝတာ။
တမောနုဒါ တေ ပန အန္တလိက္ခဂါ၊
နဘေ ပဘာသန္တိ ဒိသာဝိရောစနာ။

ဧတသ္မိံ ယံ ဝိဇ္ဇတိ အန္တရေ ဓနံ၊
မုတ္တာ မဏိ ဝေဋ္ဌုရိယဉ္ဇ ဘဒ္ဒကံ။
သိင်္ဂီသုဝဏ္ဏံ အထ ဝါပိ ကဉ္ဇနံ၊
ယံ ဇာတရူပံ "ဟဋက"န္တိ ဝုစ္စတိ။

၁-န ဟာနေ (သီ၊ဇ္ဇ)၊ န ဟနေ (က)

အဋ္ဌင်္ဂုပေတဿ ဥပေါသထဿ၊
ကလမ္ပိ တေ နာနုဘဝန္တိ သောဋ္ဌသိ။
စန္ဒပ္ပဘာ တာရဂဏာ စ သဗ္ဗေ။

တသ္မာ ဟိ နာရီ စ နရော စ သီလဝါ၊
အဋ္ဌင်္ဂုပေတံ ဥပဝဿုပေါသထံ။
ပုညာနိ ကတ္ဝာန သုခုဒြယာနိ၊
အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနန္တိ။ ။ဒသမံ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

တိတ္ထဘယဉ္စ ဝေနာဂေါ၊ သရဘော ကေသမုတ္တိယာ။
သာဋ္ဌော စာပိ ကထာဝတ္ထု၊ တိတ္ထိယမူလုပေါသထောတိ။

(ဂ) ၃-အာနန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ဆန္ဒသုတ္တ

၇၂။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ဆန္ဒော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ ဆန္ဒော ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ "ဟုမ္ဟေပိ အာဝုသော အာနန္ဒ ရာဂဿ ပဟာနံ ပညာပေထ၊ ဒေါသဿ ပဟာနံ ပညာပေထ၊ မောဟဿ ပဟာနံ ပညာပေထာ"တိ။ မယံ ခေါ အာဝုသော ရာဂဿ ပဟာနံ ပညာပေမ၊ ဒေါသဿ ပဟာနံ ပညာပေမ၊ မောဟဿ ပဟာနံ ပညာပေမာတိ။

ကိံ ပန တုမ္ဟေ အာဝုသော ရာဂေ အာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ ရာဂဿ ပဟာနံ ပညာပေထ၊ ကိံ ဒေါသေ အာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ ဒေါသဿ ပဟာနံ ပညာပေထ၊ ကိံ မောဟေ အာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ မောဟဿ ပဟာနံ ပညာပေထာတိ။

ရတ္တော ခေါ အာဝုသော ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယ-မျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နေဝတ္တမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ရတ္တော ခေါ အာဝုသော ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ ရတ္တော ခေါ အာဝုသော ရာဂေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဏ္ဍမိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ။ ရာဂေ ပဟီနေ အတ္တဏ္ဍမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ရာဂေါ ခေါ အာဝုသော အန္ဓကရဏော အစက္ခု-ကရဏော အညာဏကရဏော ပညာနိရောဓိကော ဝိဃာတပက္ခိကော အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော။

ဒုဋ္ဌော ခေါ အာဝုသော ဒေါသေန။ပ။ မူဠ္ဍော ခေါ အာဝုသော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဏ္ဍာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ စေတသိကမိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မောဟေ ပဟီနေ နေဝတ္တမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ပရမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န ဥဘယမျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ န စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ မူဠ္ဍော ခေါ အာဝုသော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ မောဟေ ပဟီနေ နေဝ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ န မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ မူဠ္ဍော ခေါ အာဝုသော မောဟေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော အတ္တဏ္ဍမိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ။ မောဟေ ပဟီနေ အတ္တဏ္ဍမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ပရတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဥဘယတ္ထမိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ မောဟော ခေါ အာဝုသော အန္ဓကရဏော အစက္ခုကရဏော အညာဏကရဏော ပညာနိရောဓိကော ဝိဃာတပက္ခိကော အနိဗ္ဗာန-သံဝတ္တနိကော။ ဣဒံ ခေါ မယံ အာဝုသော ရာဂေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ ရာဂဿ

ပဟာနံ ပညာပေမ။ ဣဒံ ဒေါသေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ ဒေါသဿ ပဟာနံ ပညာပေမ။ ဣဒံ မောဟေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ မောဟဿ ပဟာနံ ပညာပေမာတိ။

အတ္ထိ ပနာဝုသော မင်္ဂေါ၊ အတ္ထိ ပဋိပဒါ ဧတဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ ပဟာနာယာတိ။ အတ္ထာဝုသော မင်္ဂေါ၊ အတ္ထိ ပဋိပဒါ ဧတဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ ပဟာနာယာတိ။ ကတမော ပနာဝုသော မင်္ဂေါ၊ ကတမာ ပဋိပဒါ ဧတဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ ပဟာနာယာတိ။ အယမေဝ အရိယော အင်္ဂီကော မင်္ဂေါ။ သေယျထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော မင်္ဂေါ၊ အယံ ပဋိပဒါ ဧတဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ ပဟာနာယာတိ။ ဘဒ္ဒကော ခေါ အာဝုသော မင်္ဂေါ၊ ဘဒ္ဒိကာ ပဋိပဒါ ဧတဿ ရာဂဿ ဒေါသဿ မောဟဿ ပဟာနာယ၊ အလံ စ ပနာဝုသော အာနန္ဒ အပ္ပမာဒါယာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အာဇီဝကသုတ္တ

၇၃။ ကေ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အညတရော အာဇီဝကသာဝကော ဂဟပတိ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော အာဇီဝက-သာဝကော ဂဟပတိ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေါစ—

“ကေသံ နော ဘန္တေ အာနန္ဒ ဓမ္မော သွာက္ခာတော၊ ဧကေ လောကေ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကေ လောကေ သုကတာ”တိ[1]။ တေန ဟိ ဂဟပတိ တညေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ၊ ယေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ တေသံ ဓမ္မော သွာက္ခာတော နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဇ္ဈေ ဟောတိတိ။ ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ တေသံ ဓမ္မော သွာက္ခာတော၊ ဧဝံ မေ ဇ္ဈေ ဟောတိတိ။

တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ၊ ယေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ တေ လောကေ

၁–သုဂတာတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

သုပ္ပဋိပန္ဒာ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဧတ္ထေ ဟောတီတိ။ ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္ဒာ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္ဒာ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္ဒာ၊ တေ လောကေ သုပ္ပဋိပန္ဒာ၊ ဧဝံ မေ ဧတ္ထေ ဟောတီတိ။

တံ ကိံ မညသိ ဂဟပတိ၊ ယေသံ ရာဂေါ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ ဒေါသော ပဟီနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ မောဟော ပဟီနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တေ လောကေ သုကတာ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ တေ ဧတ္ထေ ဟောတီတိ။ ယေသံ ဘန္တေ ရာဂေါ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ ဒေါသော ပဟီနော။ ပ။ ယေသံ မောဟော ပဟီနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တေ လောကေ သုကတာ၊ ဧဝံ မေ ဧတ္ထေ ဟောတီတိ။

ဧတိ ခေါ ဂဟပတိ တယာဝေတံ[၁] ဗျာကတံ "ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ တေသံ ဓမ္မော သွာက္ခာတော"တိ။ တယာဝေတံ ဗျာကတံ "ယေ ဘန္တေ ရာဂဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္ဒာ၊ ဒေါသဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္ဒာ၊ မောဟဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္ဒာ၊ တေ လောကေ သုပ္ပဋိပန္ဒာ"တိ။ တယာဝေတံ ဗျာကတံ "ယေသံ ဘန္တေ ရာဂေါ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ ယေသံ ဒေါသော ပဟီနော။ ပ။ ယေသံ မောဟော ပဟီနော ဥစ္ဆိန္ဒမူလော တာလာ-ဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ တေ လောကေ သုကဘာ"တိ။

အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ န စေဝ နာမ သဓမ္မုက္ကံသနာ ဘဝိဿတိ၊ န စ ပရဓမ္မာပသာဒနာ[၂]၊ အာယတနေဝ[၃] ဓမ္မဒေသနာ၊ အတ္ထော စ ဝုတ္တော၊ အတ္တာ စ အနုပနီတော။ တုမှေ ဘန္တေ အာနန္ဒ ရာဂဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ ဒေါသဿ။ ပ။ မောဟဿ ပဟာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ တုမှာကံ ဘန္တေ အာနန္ဒ ဓမ္မော သွာက္ခာတော။ တုမှေ ဘန္တေ အာနန္ဒ ရာဂဿ

၁–တယာ စေတံ (သီ၊ ဋ၊ က)　　၂–န ပရဓမ္မာပသာဒနာ (သီ၊ ဋ)၊ န ပရဓမ္မဝမ္ဘနာ (မ-၂-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ)
၃–အာယတနေ စ (မ-၂-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ)

ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ ဒေါသဿ။ ပ။ မောဟဿ ပဟာနာယ ပဋိပန္နာ၊ တုမှေ ဘန္တေ လောကေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ တုမှာကံ ဘန္တေ အာနန္ဒ ရာဂေါ ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-ဓမ္မော၊ တုမှာကံ ဒေါသော ပဟီနော။ ပ။ တုမှာကံ မောဟော ပဟီနော ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒ-ဓမ္မော၊ တုမှေ လောကေ သုကတာ။

အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ ဘန္တေ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ "စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တီ"တိ။ ဧဝမေဝံ အယျေန အာနန္ဒေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ သောဟံ ဘန္တေ အာနန္ဒ တံ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ အယျော အာနန္ဒော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မဟာနာမသက္ကသုတ္တ

၇၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလ-ဝတ္ထုသ္မိံ နိဂြောဓာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော[၁] ဟောတိ အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ။ အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ဒီဃရတ္တာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဧဝံ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ 'သမာဟိတဿ ဥဏ်,နော အသမာဟိတဿာ'တိ။ သမာဓိ နု ခေါ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ,ပစ္ဆာ ဥဏ်၊ ဥဒါဟု ဥဏ် ပုဗ္ဗေ,ပစ္ဆာ သမာဓိ"တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ "ဘဂဝါ ခေါ ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ၊ အယဉ္စ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝန္တံ အတိဂမ္ဘီရံ ပဥ္ဍံ ပုစ္ဆတိ၊ ယံနူနာဟံ မဟာနာမံ သက္ကံ ဧကမန္တံ အပနေတ္ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေယျ"န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော မဟာနာမံ သက္ကံ ဗာဟာယံ ဂဟေတ္ဝာ ဧကမန္တံ အပနေတ္ဝာ မဟာနာမံ သက္ကံ ဧတဒဝေါစ "သေခမ္ပိ ခေါ မဟာနာမ သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ အသေခမ္ပိ သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ သေခေါပိ သမာဓိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ အသေခေါပိ သမာဓိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။ သေခါပိ ပညာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အသေခါပိ ပညာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ ကတမဉ္စ

၁-ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော (သဒ္ဒနီတိ)

မဟာနာမ သေခံ သီလံ? ဣဓ မဟာနာမ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ။ ပ ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မဟာနာမ သေခံ သီလံ။

ကတမော စ မဟာနာမ သေခေါ သမာဓိ? ဣဓ မဟာနာမ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ မဟာနာမ သေခေါ သမာဓိ။

ကတမာ စ မဟာနာမ သေခါ ပညာ? ဣဓ မဟာနာမ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ မဟာနာမ သေခါ ပညာ။

သ ခေါ သော မဟာနာမ အရိယသာဝကော ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော ဧဝံ သမာဓိသမ္ပန္နော ဧဝံ ပညာသမ္ပန္နော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ မဟာနာမ သေခမ္ပိ သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ အသေခမ္ပိ သီလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ သေခေါပိ သမာဓိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ၊ အသေခေါပိ သမာဓိ ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။ သေခါပိ ပညာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အသေခါပိ ပညာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာတိ။ ။တတိယံ။

၄-နိဂဏ္ဌသုတ္တ

၇၅။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရသာလာယံ။ အထ ခေါ အဘယော စ လိစ္ဆဝိ, ပဏ္ဍိတ-ကုမာရကော စ လိစ္ဆဝိ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အဘယော လိစ္ဆဝိ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ "နိဂဏ္ဌော ဘန္တေ နာဋပုတ္တော[1] သမ္ဗညူ သမ္ဗဒဿာဝီ အပရိသေသံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိ 'စရတော စ မေ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပဋ္ဌိတ'န္တိ။ သော ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပသာ ဗျန္တီဘာဝံ ပညာပေတိ နဝါနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ သေတုဃာတံ။ ဣတိ ကမ္မက္ခယာ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယာ ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယာ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝမေတိဿာ သန္ဒိဋ္ဌိကာယ

၁–နာထပုတ္တော (သီ၊ ဗျ)

နိဗ္ဗာယ ဝိသုဒ္ဓိယာ သမတိက္ကမော ဟောတိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကိမာဟာ”တိ။

တိဿော ခေါ ဣမာ အဘယ နိဗ္ဗာ ဝိသုဒ္ဓိယော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယ။ ကတမာ တိဿော? ဣဓ အဘယ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော နဝဏ္ဏ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဏ္ဏ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိံ ကရောတိ။ သန္ဒိဋ္ဌိကာ နိဗ္ဗာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိတိ။

သ ခေါ သော အဘယ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော နဝဏ္ဏ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဏ္ဏ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိံ ကရောတိ၊ သန္ဒိဋ္ဌိကာ နိဗ္ဗာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိတိ။

သ ခေါ သော အဘယ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဓိသမ္ပန္နော[1] အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော နဝဏ္ဏ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဏ္ဏ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိံ ကရောတိ၊ သန္ဒိဋ္ဌိကာ နိဗ္ဗာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိတိ။ ဣမာ ခေါ အဘယ တိဿော နိဗ္ဗာ ဝိသုဒ္ဓိယော၊ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ပဏ္ဍိတကုမာရကော လိစ္ဆဝိ အဘယံ လိစ္ဆဝိံ တေဒဝေါစ “ကိံ ပန တုံ သမ္မ အဘယ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော နာဇ္ဈနမောဒသိ”တိ။ ကျာဟံ သမ္မ ပဏ္ဍိတကုမာရက အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော နာဇ္ဈနမောဒိဿာမိ၊ မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိပတေယျ၊ ယော အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သုဘာသိတံ သုဘာသိတတော နာဇ္ဈနမောဒေယျာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၁-ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော ဧဝံ သမာဓိသမ္ပန္နော (သီ၊သျာ၊ကံ)

၅-နိဝေသကသုတ္တ

၇၆။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယေ အာနန္ဒ အနုကမ္မေယျာထ၊ ယေ စ သောတဗ္ဗံ မညေယျုံ၊ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ ဝါ ဉာတိ ဝါ သာလောဟိတာ ဝါ၊ တေ ဝေါ အာနန္ဒ တိသ္သ ဒ္ဝာနေသု သမာဒပေတဗ္ဗာ[1] နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ။ ကတမေသု တီသု? ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေ သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ။ ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေ သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ "သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ"တိ။ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေ သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ သော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ"တိ။

သိယာ အာနန္ဒ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ အညထတ္တံ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတုယာ တေဇောဓာတုယာ ဝါယောဓာတုယာ၊ န တ္ဝေဝ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတဿ အရိယသာဝကဿ သိယာ အညထတ္တံ။ တတြိဒံ အညထတ္တံ၊ သော ဝတာနန္ဒ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇိဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

သိယာ အာနန္ဒ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ အညထတ္တံ ပထဝီဓာတုယာ အာပေါဓာတုယာ တေဇောဓာတုယာ ဝါယောဓာတုယာ၊ န တ္ဝေဝ ဓမ္မေ။ ပ။ န တ္ဝေဝ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတဿ အရိယသာဝကဿ သိယာ အညထတ္တံ။ တတြိဒံ အညထတ္တံ၊ သော ဝတာနန္ဒ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန

၁-သမာဒါပေတဗ္ဗာ (?)

သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇိဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယေ အာနန္ဒ အနုကမ္ပေယျာထ၊ ယေ စ သောတဗ္ဗံ မညေယျုံ မိတ္တာ ဝါ အမစ္စာ ဝါ ဉာတိ ဝါ သာလောဟိတာ ဝါ၊ တေ ဝေါ အာနန္ဒ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု သမာဒပေတဗ္ဗာ နိဝေသေတဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဌမဘဝသုတ္တ

၇၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "ဘဝေါ ဘဝ့ေါတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ဘဝေါ ဟောတီ"တိ။

ကာမဓာတုဝေပက္ကဿ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ နု ခေါ ကာမဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္နေဟော[1]။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ ဟီနာယ ဓာတုယာ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဧဝံ အာယတိံ[2] ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ( )[3]

ရူပဓာတုဝေပက္ကဿ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ နု ခေါ ရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္နေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ မဇ္ဈိမာယ ဓာတုယာ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဧဝံ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ( )[3]

အရူပဓာတုဝေပက္ကဿ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ နု ခေါ အရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္နေဟော။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ ပဏီတာယ ဓာတုယာ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဧဝံ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ဘဝေါ ဟောတီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-သိနေဟော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဟ) ၂-အာယတိ (သီ)

၃-(ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ဘဝေါ ဟောတီတိ) (က) ဒုတိယသုတ္တေ ပန ဗ္ဟံ ပါဌနာနတ္တံ နတ္ထိ။

၇-ဒုတိယဘဝသုတ္တ

၇၈။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ ပ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ဘဝေါ ဘဝေါတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ဘဝေါ ဟောတီ"တိ။

ကာမဓာတုဝေပက္ကဿ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ နု ခေါ ကာမဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္နေဟော။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ ဟီနာယ ဓာတုယာ စေတနာ ပတိဋ္ဌိတာ ပတ္ထနာ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။

ရူပဓာတုဝေပက္ကဿ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ နု ခေါ ရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္နေဟော။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ မဇ္ဈိမာယ ဓာတုယာ စေတနာ ပတိဋ္ဌိတာ ပတ္ထနာ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။

အရူပဓာတုဝေပက္ကဿ အာနန္ဒ ကမ္မံ နာဘဝိဿ၊ အပိ နု ခေါ အရူပဘဝေါ ပညာယေထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဣတိ ခေါ အာနန္ဒ ကမ္မံ ခေတ္တံ၊ ဝိညာဏံ ဗီဇံ၊ တဏှာ သ္နေဟော။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာ-သံယောဇနာနံ ပဏီတာယ ဓာတုယာ စေတနာ ပတိဋ္ဌိတာ ပတ္ထနာ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဧဝံ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ဘဝေါ ဟောတီ"တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-သီလမွတသုတ္တ

၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ "သဗ္ဗံ နု ခေါ အာနန္ဒ သီလမွတံ ဇိဝိတံ ပြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သဖလ"န္တိ။ န ခွေတ္ထ ဘန္တေ ကေသေနာတိ။ တေနဟာနန္ဒ ဝိဘဇသ္သုတိ။

ယဋ္ဌိသ[1] ဘန္တေ သီလမွတံ ဇိဝိတံ ပြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဧဝရူပံ သီလမွတံ

၁–ယထာရူပံ ဟိဿ (?) မ-၃-၉၄-ပိဋ္ဌေ သေဓိတမွာသေဓိတမွသုတ္တာနုရူပံ။

ဇီဝိတံ ဖြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ အဖလံ။ ယဉ္ဍ ခွါဿ[၁] ဘန္တေ သီလဗ္ဗတံ ဇီဝိတံ ဖြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ။ ဝေရူပံ သီလဗ္ဗတံ ဇီဝိတံ ဖြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရံ သဖလန္တိ။ ဣဒမဝေါစ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သမနုညော သတ္ထာ အဟောသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော "သမနုညော မေ သတ္ထာ"တိ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "သေခေါ ဘိက္ခဝေ အာနန္ဒော၊ နစ ပနဿ သုလဘရူပေါ သမသမော ပညာယာ"တိ။ ။ အဋ္ဌမံ။

၉-ဂန္ဓဇာတသုတ္တ

ဂဝ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

တီဏိမာနိ ဘန္တေ ဂန္ဓဇာတာနိ၊ ယေသံ အနုဝါတံယေဝ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ နော ပဋိဝါတံ။ ကတမာနိ တီဏိ? မူလဂန္ဓော သာရဂန္ဓော ပုပ္ပဂန္ဓော၊ ဣမာနိ ခေါ ဘန္တေ တီဏိ ဂန္ဓဇာတာနိ၊ ယေသံ အနုဝါတံယေဝ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ နော ပဋိဝါတံ။ အတ္ထိ နု ခေါ ဘန္တေ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတီတိ။

အတ္ထာနန္ဒ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ[၂]၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတီတိ။ ကတမဉ္ဍ ပန ဘန္တေ ဂန္ဓဇာတံ၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတီတိ။

ဣဓာနန္ဒ ယသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထီ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော

၁–ယဒ္ဒိဿ (က)၊ ယထာရူပဉ္ဍ ခွါဿ (?) ၂–အတ္ထာနန္ဒ ဂန္ဓဇာတံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဣ)

ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ဝိဂတမလမန္တေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော။

တဿ ဒိသာသု သမဏဗြာဟ္မဏာ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ "အမုကသ္မိံ[1] နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဇဏ္ဍို ဝါ ပုရိသော ဝါ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ဝိဂတမလမန္တေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော"တိ။

ဒေဝတာဝိဿ[2] ဇဏ္ဍို ဘာသန္တိ "အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဇဏ္ဍို ဝါ ပုရိသော ဝါ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ဝိဂတမလမန္တေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော"တိ။ ဣဒံ ခေါ တံ အာနန္ဒ ဂန္ဓဇာတံ၊ ယဿ အနုဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ ပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတိ၊ အနုဝါတပဋိဝါတမ္ပိ ဂန္ဓော ဂစ္ဆတီတိ။

န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
န စန္ဒနံ တဂရမလ္လိကာ[3] ဝါ။
သတ္တာ ဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
သဗ္ဗာ ဒိသာ သပ္ပုရိသော ပဝါယတီတိ။　　။နဝမံ။

၁၀-စူဠနိကာသုတ္တ

၈၁။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ

၁–အသုကသ္မိံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

၂–ဒေဝတာဝိဿ အမနုဿာ (သီ၊ဋ္ဌ)၊ဒေဝဘာဝိဿ အမနုဿာဝိ (က)၊ဒေဝတာဝိဿ။ပ။မနုဿာဝိဿ (?)

၃–တဂရမလ္လိကာ (ဋ္ဌ)

ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'ဘဂဝတော အာနန္ဒ သိခိဿ အဘိဘူ နာမ သာဝကော ဖြဟ္မလောကေ ဌိတော သဟဿိလောကဓာတုံ[၁] သရေန ဝိညာပေသီ'တိ၊ ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ကီဝတကံ ပဟောတိ သရေန ဝိညာပေတု''န္တိ။ သာဝကော သော အာနန္ဒ၊ အပ္ပမေယျာ တထာဂတာတိ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ''သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'ဘဂဝတော အာနန္ဒ သိခိဿ အဘိဘူ နာမ သာဝကော ဖြဟ္မလောကေ ဌိတော သဟဿိလောက-ဓာတုံ သရေန ဝိညာပေသီ'တိ၊ ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ကီဝတကံ ပဟောတိ သရေန ဝိညာပေတု''န္တိ။ သာဝကော သော အာနန္ဒ၊ အပ္ပမေယျာ တထာဂတာတိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ''သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'ဘဂဝတော အာနန္ဒ သိခိဿ အဘိဘူ နာမ သာဝကော ဖြဟ္မလောကေ ဌိတော သဟဿိ-လောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေသီ'တိ၊ ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ကီဝတကံ ပဟောတိ သရေန ဝိညာပေတု''န္တိ။ သုတာ တေ အာနန္ဒ သဟဿီ စူဋ္ဌနိကာ လောကဓာတူတိ။ ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ ဘာသေယျ၊ ဘဂဝတော သုတ္ဘာ ဘိက္ခူ ဓာရေဿန္တီတိ။ တေနဟာနန္ဒ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ ''ဧဝံ ဘန္တေ''တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာဝတာ အာနန္ဒ စန္ဒိမသူရိယာ[၂] ပရိဟရန္တိ ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစနာ၊ တာဝ သဟဿဓာ လောကော၊ တသ္မိံ သဟဿဓာ လောကေ သဟဿံ[၃] စန္ဒာနံ, သဟဿံ သူရိယာနံ, သဟဿံ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာနံ, သဟဿံ ဇမ္ဗုဒီပါနံ, သဟဿံ အပရဂေါယာနာနံ, သဟဿံ ဥတ္တရကုရူနံ, သဟဿံ ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနံ, စတ္တာရိ မဟာသမုဒ္ဒသဟဿာနိ, စတ္တာရိ မဟာရာဇသဟဿာနိ, သဟဿံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ, သဟဿံ တာဝတိံသာနံ, သဟဿံ ယာမာနံ, သဟဿံ တုသိတာနံ, သဟဿံ နိမ္မာနရတီနံ, သဟဿံ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ, သဟဿံ ဖြဟ္မလောကာနံ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ သဟဿီ စူဋ္ဌနိကာ လောကဓာတု။

၁-သဟဿီလောကဓာတုံ (ဣ) သံ ၁-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ ဝိတ္ထာရော။ ၂-စန္ဒိမသုရိယာ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဣ)
၃-တသ္မိံ သဟဿံ (သျာ၊ကံ၊ဣ)

ယာဝတာနန္ဒ သဟသီ စူဠနိကာ လောကဓာတု၊ တာဝ သဟဿဓာ လောကော။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ဒ္ဝိသဟသီ မဇ္ဈိမိကာ လောကဓာတု။

ယာဝတာနန္ဒ ဒ္ဝိသဟသီ မဇ္ဈိမိကာ လောကဓာတု၊ တာဝ သဟဿဓာ လောကော။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ တိသဟသီ မဟာသဟသီ လောကဓာတု။

အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော တိသဟသိမဟာသဟဿိလောက-ဓာတုံ[၁] သရေန ဝိညာပေယျ၊ ယာဝတာ ပန အာကင်္ခေယျာတိ။

ယထာ ကထံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ တိသဟသိမဟာသဟဿိလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေယျ၊ ယာဝတာ ပန အာကင်္ခေယျာတိ။ ဣဓာနန္ဒ တထာဂတော တိသဟသိမဟာသဟဿိလောကဓာတုံ ဩဘာသေန ဖရေယျ၊ ယဒါ တေ သတ္တာ တံ အာလောကံ သဉ္ဇာနေယျုံ။ အထ တထာဂတော ဃောသံ ကရေယျ သဒ္ဒမနုဿာဝေယျ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ တထာဂတော တိသဟသိ-မဟာသဟဿိလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေယျ၊ ယာဝတာ ပန အာကင်္ခေယျာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော (အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိံ)[၂] တေဒဂေါစ "လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓံ ဝတ မေ၊ ယဿ မေ သတ္ထာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ ဥဒါယီ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဂေါစ "ကိံ တုယ္ဟေတ္ထ အာဝုသော အာနန္ဒ ယဒိ တေ သတ္ထာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိံ တေဒဂေါစ "မာ ဟေဝံ ဥဒါယိ၊ မာ ဟေဝံ ဥဒါယိ၊ သစေ ဥဒါယိ အာနန္ဒော အဓိတရာဂေါ ကာလံ ကရေယျ၊ တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန သတ္တကွတ္တုံ ဒေဝေသု ဒေဝရဇ္ဇံ ကာရေယျ၊ သတ္တကွတ္တုံ ဇမ္ဗုဒီပေ မဟာရဇ္ဇံ ကာရေယျ၊ အပိ စ ဥဒါယိ အာနန္ဒော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတီ"တိ။　　။ဒသမံ။

အာနန္ဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဆန္နော အာဇီဝကော သင်္ဂော၊ နိဂဏ္ဌော စ နိဝေသကော။
ဒုဝေ ဘဝါ သိလဗ္ဗတံ၊ ဂန္ဓဇာတဉ္စ စူဠနီတိ။

၁-တိသဟသိံ မဟာသဟသိံ လောကဓာတုံ (သျာ၊ကံ)၊ တိသဟသိမဟာသဟဿိလောကဓာတုံ (ဂ္ဂ)
၂-(ဘဂဝန္တံ) (သီ)၊ (　) နတ္ထိ သျာ-ကံ ပေါတ္ထကေသု။ အဋ္ဌကထာယ သမေတိ။

(၉) ၄-သမဏဝဂ္ဂ

၁-သမဏသုတ္တ

၈၂။ တိဏ်ိမာနိ ဘိက္ခဝေ သမဏသ သမဏိယာနိ သမဏကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တိဏ်ိ? အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏ်ိ သမဏသ သမဏိယာနိ သမဏကရဏီယာနိ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဂဒြဘသုတ္တ

၈၃။ သေယ္ယထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂဒြဘော ဝေါဂဏံ ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော အနုပန္ဓော ဟောတိ "အဟမ္ပိ ဒမ္မော အဟမ္ပိ ဒမ္မော"တိ [၁]။ တဿ န တာဒိသော ဂဏ္ဍော ဟောတိ သေယ္ယထာပိ ဂုန်း။ န တာဒိသော သရော ဟောတိ သေယ္ယထာပိ ဂုန်း။ န တာဒိသံ ပဒံ ဟောတိ သေယ္ယထာပိ ဂုန်း။ သော ဝေါဂဏံယေဝ ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော အနုပန္ဓော ဟောတိ "အဟမ္ပိ ဒမ္မော အဟမ္ပိ ဒမ္မော"တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘိက္ခု ဘိက္ခုသံဃံ ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော အနုပန္ဓော ဟောတိ "အဟမ္ပိ ဘိက္ခု အဟမ္ပိ ဘိက္ခု"တိ။ တဿ န တာဒိသော ဆန္ဒော ဟောတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ သေယ္ယထာပိ အညေသံ ဘိက္ခူနံ။ န တာဒိသော ဆန္ဒော ဟောတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ သေယ္ယထာပိ အညေသံ ဘိက္ခူနံ။ န တာဒိသော ဆန္ဒော ဟောတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ သေယ္ယထာပိ အညေသံ ဘိက္ခူနံ။ သော ဘိက္ခုသံဃံယေဝ ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော အနုပန္ဓော ဟောတိ "အဟမ္ပိ ဘိက္ခု အဟမ္ပိ ဘိက္ခု"တိ။

၁–အဟမ္ပိ ဝေါ အမ္ဟာ အဟမ္ပိ ဝေါ အမ္ဟာတိ (သီ)၊ အဟမ္ပိ အမ္ဟာ အဟမ္ပိ အမ္ဟာတိ (သျာ၊ ကံ၊ ဂ္ဂ)၊ အဟမ္ပိ ဝေါ အဟမ္ပိ ဝေါတိ (?)

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာ-သမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။　　။ဒုတိယံ။

၃-ခေတ္တသုတ္တ

၈၄။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကဿကော ဂဟပတိ ပဋိကစ္စေဝ[၁] ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ ကရောတိ သုမတိကတံ[၂]၊ ပဋိကစ္စေဝ ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ ကရိတ္ဝာ သုမတိကတံ ကာလေန ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ ကာလေန ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ သမယေန ဥဒကံ အဘိနေတိပိ အပနေတိပိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိမာနိ ဘိက္ခုဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိပညာသိက္ခာ-သမာဒါနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ဘိက္ခုဿ ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာ-သမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။　　။တတိယံ။

၄-ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ္တ

၈၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရ-သာလာယံ။ အထ ခေါ အညတရော ဝဇ္ဇိပုတ္တကော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဝဇ္ဇိပုတ္တကော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ— "သာဓိကမိဒံ ဘန္တေ ဒိယဓုသိက္ခာပဒသတံ[၃] အန္ဓဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ။

၁-ပဋိဂစ္စေဝ (သီ၊ ဣ)

၂-သုမတ္တိကတံ (က)၊ ဧတ္တေ မတိသဒ္ဒေါ ကဋ္ဌခေတ္တဿ သဓိကရဏသာဓနေ ဒါရုဘဏ္ဍေ ဝတ္တတီတိ သက္ကတအဘိဓာနေသု အာဂတံ။ တံ "မတိယာ သုဋ္ဌု သဓိကတ"န္တိ အဋ္ဌကထာယ သမေတိ။

၃-ဒိယဓုံ သိက္ခာပဒသတံ (သီ)

နာဟံ ဘန္တေ ဇ္ဈေ သက္ကောမိ သိက္ခိတု''န္တိ။ သက္ခိဿသိ ပန တွံ ဘိက္ခု တီသု သိက္ခာသု သိက္ခိတုံ အဓိသီလသိက္ခာယ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ အဓိပညာသိက္ခာ-ယာတိ။ သက္ကောမဟံ ဘန္တေ တီသု သိက္ခာသု သိက္ခိတုံ အဓိသီလသိက္ခာယ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ အဓိပညာသိက္ခာယာတိ။ တဿာတိဟ တွံ ဘိက္ခု တီသု သိက္ခာသု သိက္ခဿု အဓိသီလသိက္ခာယ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ အဓိပညာသိက္ခာယ။

ယတော ခေါ တွံ ဘိက္ခု အဓိသီလမ္ဟိ သိက္ခိဿသိ၊ အဓိစိတ္တမ္ဟိ သိက္ခိဿသိ၊ အဓိပညမ္ဟိ သိက္ခိဿသိ။ တဿ တုယ္ဟံ ဘိက္ခု အဓိသီလမ္ဟိ သိက္ခတော အဓိစိတ္တမ္ဟိ သိက္ခတော အဓိပညမ္ဟိ သိက္ခတော ရာဂေါ ပဟီယိဿတိ၊ ဒေါသော ပဟီယိဿတိ၊ မောဟော ပဟီယိဿတိ။ သော တွံ ရာဂဿ ပဟာနာ ဒေါသဿ ပဟာနာ မောဟဿ ပဟာနာ ယံ အကုသလံ, န တံ ကရိဿသိ။ ယံ ပါပံ,န တံ သေဝိဿသီတိ။

အထ ခေါ သော ဘိက္ခု အပရေန သမယေန အဓိသီလမ္ဟိ သိက္ခိ၊ အဓိစိတ္တမ္ဟိ သိက္ခိ၊ အဓိပညမ္ဟိ သိက္ခိ။ တဿ အဓိသီလမ္ဟိ သိက္ခတော အဓိစိတ္တမ္ဟိ သိက္ခတော အဓိပညမ္ဟိ သိက္ခတော ရာဂေါ ပဟီယိ၊ ဒေါသော ပဟီယိ၊ မောဟော ပဟီယိ။ သော ရာဂဿ ပဟာနာ ဒေါသဿ ပဟာနာ မောဟဿ ပဟာနာ ယံ အကုသလံ, တံ နာကာသိ။ ယံ ပါပံ,တံ .န သေဝိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သေက္ခသုတ္တ

၈၆။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

''သေခေါ သေခေါတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ။ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ သေခေါ ဟောတီ''တိ။ သိက္ခတီတိ ခေါ ဘိက္ခု တဿာ ''သေခေါ''တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ သိက္ခတိ၊ အဓိသီလမ္ဟိ သိက္ခတိ၊ အဓိစိတ္တမ္ဟိ သိက္ခတိ၊ အဓိပညမ္ဟိ သိက္ခတိ၊ သိက္ခတီတိ ခေါ ဘိက္ခု တဿာ ''သေခေါ''တိ ဝုစ္စတီတိ။

သေခဿ သိက္ခမာနဿ၊ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော။
ခယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော အညာ အနန္တရာ။
တတော အညာဝိမုတ္တဿ[1]၊ ဉာဏံ ဝေ[2] ဟောတိ တာဒိနော။
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိတိ၊ ဘဝသံယောဇနက္ခယေတိ။ ။ပဉ္စမံ။ ( )[3]

၁-အညာဝိမုတ္တိယာ (က) ၂-ဉာဏဉ္စ (က) ၃-(အဋ္ဌမံ ဘာဏဝါရံ နိဋ္ဌိတံ) (က)

၆-ပဌမသိက္ခာသုတ္တ

၈၇။ သာဓိကမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဒိယမုသိက္ခာပဒသတံ အန္ဓဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ အတ္တကာမာ ကုလပုတ္တာ သိက္ခန္တိ။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနု-ခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? နဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော[၁] စ ဟောတိ ဌိတသီလော[၂] စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဏံ သံယော-ဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနု-ခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? နဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဏံ သံယော-ဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္ဒာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? နဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော ပဉ္ဇန္ဒံ

၁-ဓုဝသီလီ (သီ) အဘိ ၃-၁၄၂-ပိဋ္ဌေပိ (ထောက် ဝိသဒိသံ)　　၂-ဌိတသီလီ (သီ)

ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဒေသံ ပဒေသကာရီ အာရာဓေတိ၊ ပရိပူရံ ပရိပူရကာရီ၊ အဝဉ္ဇာနိတ္ဝေဝါဟံ[၁] ဘိက္ခဝေ သိက္ခာပဒါနိ ဝဒါမီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယသိက္ခာသုတ္တ

၈၈။ သာဓိကမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဒိယဓုသိက္ခာပဒသတံ အန္ဓဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ အတ္တကာမာ ကုလပုတ္တာ သိက္ခန္တိ။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနု-ခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သတ္တက္ခတ္တုပရမော ဟောတိ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ ဒေဝေ စ မနုဿေ စ သန္ဓာဝိတ္ဝာ သံသရိတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ သော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ကောလံကောလော ဟောတိ၊ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတ္ဝာ သံသရိတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ သော

၁--အဝဉ္ဇာနေဝါဟံ (က)

တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဧကဗီဇီ ဟောတိ၊ ဧကံယေဝ မာနုသကံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတ္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ သော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္ဒာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိ-ဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရမ္ဘာ-ဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အသခ်ါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဥပဟစ္စ-ပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သော ပဉ္စန္ဒံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိ-ဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဒေသံ ပဒေသကာရီ အာရာဓေတိ၊ ပရိပူရံ ပရိပူရကာရီ၊ အဝဉ္ဇျာနိတ္တေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာပဒါနိ ဝဒါမီတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-တတိယသိက္ခာသုတ္တ

၈၉။ သာဓိကမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဒိယဇုသိက္ခာပဒသတံ အန္ဓဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ အတ္တကာမာ ကုလပုတ္တာ သိက္ခန္တိ။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ

သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာ၊ ယတ္ထေတံ သဗ္ဗံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ၊ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? နဟိ မေတ္ထ ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိ-ဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပါနိ၊ တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ ဋ္ဌိတသီလော စ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ ပဇ္ဇန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ ပဇ္ဇန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ ပဇ္ဇန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ ပဇ္ဇန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ ပဇ္ဇန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဥဒ္ဓံသောတော ဟောတိ အကနိဋ္ဌဂါမီ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္ဆာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ကေဝိဇ္ဈီ ဟောတိ၊ ကေံယေဝ မာနုသကံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ကောလံကောလော ဟောတိ၊ ဒွေ ဝါ တိဏ္ဏိ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတ္ဝာ သံသရိတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ တံ ဝါ ပန အနဘိသမ္ဘံ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈံ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သတ္တက္ခတ္တုပရမော ဟောတိ၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ ဒေဝေ စ မနုဿေ စ သန္ဓာဝိတ္ဝာ သံသရိတ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပရိပူရံ ပရိပူရကာရီ အာရာဓေတိ၊ ပဒေသံ ပဒေသကာရီ၊ အဝဇ္ဇာနိတ္ဝေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာပဒါနိ ဝဒါမီတိ။ ။အင်္ဂမံ။

၉-ပဌမသိက္ခတ္တယသုတ္တ

၉၀။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိသီလသိက္ခာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိသီလသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တသိက္ခာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယသိက္ခတ္တယသုတ္တ

၉၁။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာ။ ကတမာ တိဿော? အဓိသီလ-သိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိသီလသိက္ခာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိသီလသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တသိက္ခာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တသိက္ခာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဓိပညာသိက္ခာ၊ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သိက္ခာတိ။

အဓိသီလံ အဓိစိတ္တံ၊ အဓိပညဉ္ဇ ဝီရိယဝါ။
ထာမဝါ ဓိတိမာ ဈာယီ၊ သတော ဂုတ္တိန္ဒြိယော[၁] စရေ။

ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ၊ ယထာ ပစ္ဆာ တထာ ပုရေ။
ယထာ အဓော တထာ ဥဒ္ဓံ၊ ယထာ ဥဒ္ဓံ တထာ အဓော။
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ၊ ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ။
အဘိဘုယျ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ အပ္ပမာဏသမာဓိနာ။
တမာဟု သေခံ ပဋိပဒံ[၂]၊ အထော သံသုဒ္ဓစာရိယံ[၃]။
တမာဟု လောကေ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဓီရံ ပဋိပဒန္တဂုံ။
ဝိညာဏသ နိရောဓေန၊ တဏ္ဍာက္ခယဝိမုတ္တိနော။
ပဇ္ဇောတသေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော ဟောတိ စေတသောတိ။

ဒသမံ။

၁၁-သက်ဝါသုတ္တ

၉၂။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန သက်ဝါ[၄] နာမ ကောသလာနံ နိဂမော တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ သက်ဝါယံ ဝိဟရတိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကဿပဂေါတ္တော နာမ ဘိက္ခု သက်ဝါယံ အာဝါသိကော ဟောတိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ သန္ဒဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ။ အထ ခေါ ကဿပဂေါတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ သန္ဒဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန္တိ, အဟု အပ္ပစ္စယော "အဓိသလ္လိခတေဝါယံ[၅] သမဏော"တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သက်ဝါယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတ္ဝာ ယေန ရာဇဂဟံ တေန စာရိကံ ပက္ကာမိ၊ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ယေန ရာဇဂဟံ တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ။

အထ ခေါ ကဿပဂေါတ္တဿ ဘိက္ခုနော အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော အဟုဒေဝ ကုက္ကုစ္စံ, အဟု ဝိပ္ပဋိသာရော "အလာဘာ ဝတ မေ၊ န ဝတ မေ

၁-ဥပ္ပတ္တိန္ဒြိယော (က) ၂-ပါဋိပဒံ (?) မ-၂-၁၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၃-သံသုဒ္ဓစာရဏံ (သီ၊ ဋ)၊ သံသုဒ္ဓစာရိနံ (သျာ၊ ကံ) ၄-ပက်ခာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)
၅-အဓိသလ္လေခတေဝါယံ (သျာ၊ ကံ၊ က)

လာဘာ။ ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ မေ၊ နဝတ မေ သုလဒ္ဓံ။ ယဿ မေ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒဗဟုလိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ။ သန္ဒဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန်ိ, အဟု အပ္ပစ္ဆယော 'အဓိသလ်ိခတေဝါယံ သမဏော'တိ။ ယံနူနာဟံ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမေယျံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သန်ိကေ အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ဒေသေယျ"န်ိ။ အထ ခေါ ကဿပဂေါတ္တော ဘိက္ခု သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရ-မာဒါယ ယေန ရာဇဂဟံ တေန ပက္ကာမိ အနုပုဗ္ဗေန ယေန ရာဇဂဟံ ယေန ဂိဇ္ဈကူဋော ပဗ္ဗတော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန်ံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန်ံ နိသီဒိ၊ ကေမန်ံ နိသိန္နော ခေါ ကဿပ-ဂေါတ္တော ဘိက္ခု ဘဂဝန်ံ တေဒဂေါစ—

ကေမိဒံ ဘန္တေ သမယံ ဘဂဝါ သက်ဝါယံ ဝိဟရတိ သက်ဝါ နာမ ကောသလာနံ နိဂမော။ တတြ ဘန္တေ ဘဂဝါ သိက္ခာပဒဗဟုလိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ။ သန္ဒဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံ-သေသိ။ တဿ မယှံ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒဗဟုလိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ။ သန္ဒဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟု-ဒေဝ အက္ခန်ိ, အဟု အပ္ပစ္ဆယော "အဓိသလ်ိခတေဝါယံ သမဏော"တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သက်ဝါယံ ယထာဘိရန်ံ ဝိဟရိတွာ ယေန ရာဇဂဟံ တေန စာရိကံ ပက္ကာမိ၊ ( )[1] တဿ မယှံ ဘန္တေ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော အဟုဒေဝ ကုက္ကုစ္စံ, အဟု ဝိပ္ပဋိသာရော "အလာဘာ ဝတ မေ၊ နဝတ မေ လာဘာ။ ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ မေ၊ နဝတ မေ သုလဒ္ဓံ။ ယဿ မေ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒဗဟုလိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ။ သန္ဒဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန်ိ, အဟု အပ္ပစ္ဆယော 'အဓိသလ်ိခတေဝါယံ သမဏော'တိ။ ယံနူနာဟံ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမေယျံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သန်ိကေ အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ဒေသေယျ"န်ိ။ အစ္ဆယော မံ ဘန္တေ အစ္ဆဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠှံ ယထာအကုသလံ။ ယဿ မေ ဘဂဝတိ သိက္ခာပဒဗဟုလိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ။ သန္ဒဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟုဒေဝ အက္ခန်ိ, အဟု အပ္ပစ္ဆယော "အဓိသလ်ိခတေဝါယံ သမဏော"တိ။

၁-(အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ယေန ရာဇဂဟံ တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ။ အထ ခေါ) (က)

တဿ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အစ္စယံ အစ္စယတော ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတု အာယတိံ သံဝရာယာတိ။

တဋ္ဌ တံ[၁] ကဿပ အစ္စယော အစ္စဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠှံ ယထာ-အကုသလံ။ ယဿ တေ မယိ သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဘိက္ခူ သန္ဒဿေန္တေ သမာဒပေန္တေ သမုတ္တေဇေန္တေ သမ္ပဟံသေန္တေ အဟု-ဒေဝ အက္ခန္တိ, အဟု အပ္ပစ္စယော "အဓိသလ္လိခတေဝါယံ သမဏော"တိ။ ယတော စ ခေါ တွံ ကဿပ အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္ဝာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိ။ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာမ။ ဝုဒ္ဓိဟေသာ ကဿပ အရိယဿ ဝိနယေ၊ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္ဝာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိံ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။

ထေရော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ နဲ သိက္ခာကာမော နဲ သိက္ခာသမာ-ဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ နဲ သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ နဲ သိက္ခာယ သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္ဇ နဲ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဧဝရူပဿာဟံ ကဿပ ထေရဿ ဘိက္ခုနော နဲ ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? "သတ္ထာ ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတီ"တိ အညေ နံ[၂] ဘိက္ခူ ဘဇေယျုံ။ ယေ နံ ဘဇေယျုံ၊ တျာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေယျုံ။ ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေယျုံ၊ တေသံ တံ အဿ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ တသ္မာဟံ ကဿပ ဧဝရူပဿ ထေရဿ ဘိက္ခုနော နဲ ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။

မဇ္ဈိမော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ။ ပ။ နဝေါ စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ နဲ သိက္ခာကာမော နဲ သိက္ခာသမာဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ နဲ သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ နဲ သိက္ခာယ သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္ဇ နဲ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဧဝရူပဿာဟံ ကဿပ နဝဿ ဘိက္ခုနော နဲ ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? "သတ္ထာ ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတီ"တိ အညေ နံ ဘိက္ခူ ဘဇေယျုံ။ ယေ နံ ဘဇေယျုံ၊ တျာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေယျုံ။ ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေယျုံ၊ တေသံ တံ အဿ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ တသ္မာဟံ ကဿပ ဧဝရူပဿ နဝဿ ဘိက္ခုနော နဲ ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။

၁–တဋ္ဌ တွံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂–တံ (သီ၊ ဋ္ဌ)

ထေရော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ သိက္ခာကာမော သိက္ခာသမာဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ နဿ သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ သိက္ခာယ သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္ဇ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဧဝရူပဿာဟံ ကဿပ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ''သတ္ထာ ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတီ''တိ အညေ နံ ဘိက္ခူ ဘဇေယျုံ။ ယေ နံ ဘဇေယျုံ၊ ဣာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေယျုံ။ ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေယျုံ၊ တေသံ တံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ တသ္မာဟံ ကဿပ ဧဝရူပဿ ထေရဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ။

မဇ္ဈိမော စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ သိက္ခာကာမော။ ပ။ နဝေါ စေပိ ကဿပ ဘိက္ခု ဟောတိ သိက္ခာကာမော သိက္ခာသမာဒါနဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ နဿ သိက္ခာကာမာ၊ တေ စ သိက္ခာယ သမာဒပေတိ။ ယေ စညေ ဘိက္ခူ သိက္ခာကာမာ၊ တေသဉ္ဇ ဝဏ္ဏံ ဘဏတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဧဝရူပဿာဟံ ကဿပ နဝဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမိ၊ တံ ကိဿ ဟေတု? ''သတ္ထာ ဟိဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏတီ''တိ အညေ နံ ဘိက္ခူ ဘဇေယျုံ။ ယေ နံ ဘဇေယျုံ၊ ဣာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေယျုံ။ ယျာဿ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇေ-ယျုံ၊ တေသံ တံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ တသ္မာဟံ ကဿပ ဧဝရူပဿ နဝဿ ဘိက္ခုနော ဝဏ္ဏံ ဘဏာမီတိ။ ။ကောဒသမံ။

သမဏဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သမဏော ဂဒြဘော ခေတ္တံ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တော စ သေက္ခကံ။
တယော စ သိက္ခနာ ဝုတ္တာ၊ ဒွေ သိက္ခာ သက်ဝါယ စာတိ။

---

(၁၀) ၅-လောဏကပလ္လဝဂ္ဂ

၁-အစ္စာယိကသုတ္တ

၉၃။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ အစ္စာယိကာနိ ကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကဿကော ဂဟပတိ သီဃံ သီဃံ ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ ကရောတိ သုမတိကတံ။ သီဃံ သီဃံ ခေတ္တံ သုကဋ္ဌံ

ကရိတ္ဝာ သုမတိကတံ သီဃံ သီဃံ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ သီဃံ သီဃံ ဗီဇာနိ ပတိဋ္ဌာပေတ္ဝာ သီဃံ သီဃံ ဥဒကံ အဘိနေတိပိ အပနေတိပိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ အစ္ဆာယိကာနိ ကရဏီယာနိ။ တဿ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ နတ္ထိ သာ ဣဒ္ဓိ ဝါ အာနုဘာဝေါ ဝါ "အဇ္ဇေဝ မေ ဓညာနိ ဇာယန္တု၊ သွေဝ ဂဗ္ဘိနိ ဟောန္တု၊ ဥတ္တရသွေဝ ပစ္ဆန္တု"တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ တဿ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ တာနိ ဓညာနိ ဥတုပရိဏာမိနိ ဇာယန္တိပိ၊ ဂဗ္ဘိနိပိ ဟောန္တိ ပစ္စန္တိပိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိမာနိ ဘိက္ခုဿ အစ္ဆာယိကာနိ ကရဏီယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနံ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ဘိက္ခုဿ အစ္ဆာယိကာနိ ကရဏီယာနိ။ တဿ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နတ္ထိ သာ ဣဒ္ဓိ ဝါ အာနုဘာဝေါ ဝါ "အဇ္ဇေဝ မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတု သွေ ဝါ ဥတ္တရသွေ ဝါ"တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ သော သမယော၊ ယံ တဿ ဘိက္ခုနော အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခတော အဓိစိတ္တမ္ပိ သိက္ခတော အဓိပညမ္ပိ သိက္ခတော အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။

တဿာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "တိဗ္ဗော နော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိသီလသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိစိတ္တသိက္ခာသမာဒါနေ၊ တိဗ္ဗော ဆန္ဒော ဘဝိဿတိ အဓိပညာသိက္ခာသမာဒါနေ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဝိဝေကသုတ္တ

၉၄။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပဝိဝေကာနိ ပညာပေန္တိ။ ကတမာနိ တီဏိ? စိဝရပဝိဝေကံ ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကံ သေနာသနပဝိဝေကံ။

တတြိဒံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ စိဝရပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ၊ သာဏာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ မသာဏာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ ဆဝဒုဿာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ တိရီဋာနိပိ ဓာရေန္တိ၊ အဇိနမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ အဇိနက္ခိပမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ကုသစီရမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ဝါကစီရမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ဖလကစီရမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ကေသကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊ ဝါလကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေန္တိ၊

ဥလ္လုကပက္ခိကမ္ပိ ဓာရေန္တိ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ စိဝရပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ။

တတြိဒံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ၊ သာကဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ သာမာကဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ နီဝါရ-ဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဒဒ္ဒုလဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဟဋဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ကဏဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ အာစာမဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ပိညာကဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ တိဏဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဂေါမယဘက္ခာပိ ဟောန္တိ၊ ဝနမူလဖလာ-ဟာရာ ယာပေန္တိ ပဝတ္တဖလဘောဇီ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပိဏ္ဍပါတပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ။

တတြိဒံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ သေနာသနပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ၊ အရညံ ရုက္ခမူလံ သုသာနံ[1] ဝနပတ္ထံ အဇ္ဈောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ ဘုသာဂါရံ[2]။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ သေနာသန-ပဝိဝေကသ္မိံ ပညာပေန္တိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပဝိဝေကာနိ ပညာပေန္တိ။

တီဏိ ခေါ ပနိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဘိက္ခုနော ပဝိဝေကာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ စ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျုဒ္ဓဿ ပဟီနံ ဟောတိ၊ တေန စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော စ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စဿ ပဟီနာ ဟောတိ၊ တာယ စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ ခီဏာ-သဝေါ စ ဟောတိ၊ အာသဝါ စဿ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ ပုတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျုဒ္ဓဿ ပဟီနံ ဟောတိ၊ တေန စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော စ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စဿ ပဟီနာ ဟောတိ၊ တာယ စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ ခီဏာသဝေါ စ ဟောတိ၊ အာသဝါ စဿ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဂ္ဂပ္ပတ္တော သာရပ္ပတ္တော သုဒ္ဓေါ သာရေ ပတိဋ္ဌိတော။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ သမ္မန္နံ သာလိက္ခေတ္တံ၊ တမေနံ ကဿကော ဂဟပတိ သိဃံ သိဃံ[3] လဝါပေယျ၊ သိဃံ သိဃံ လဝါပေတ္ဝာ သိဃံ သိဃံ သဃ်ရာပေယျ၊ သိဃံ သိဃံ သဃ်ရာပေတ္ဝာ သိဃံ

၁–ရုက္ခမူလံ ဘုသာဂါရံ သုသာနံ (က)　　၂–သုညာဂါရံ (က)

၃–သီဃသီဃံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဂ္ဂ)

သီဃံ ဥဗ္ဗဟာပေယျ[၁]၊ သီဃံ သီဃံ ဥဗ္ဗဟာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ပုဉ္ဇံ ကာရာပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ ပုဉ္ဇံ ကာရာပေတွာ သီဃံ သီဃံ မဒ္ဒါပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ မဒ္ဒါပေတွာ သီဃံ သီဃံ ပလာလာနိ ဥဒ္ဓရာပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ ပလာလာနိ ဥဒ္ဓရာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ဘုသိကံ ဥဒ္ဓရာပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ ဘုသိကံ ဥဒ္ဓရာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ဩပုနာပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ ဩပုနာပေတွာ သီဃံ သီဃံ အတိဟရာပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ အတိဟရာ-ပေတွာ သီဃံ သီဃံ ကောဋ္ဌာပေယျ၊ သီဃံ သီဃံ ကောဋ္ဌာပေတွာ သီဃံ သီဃံ ထုသာနိ ဥဒ္ဓရာပေယျ။ ဧဝမသု[၂] တာနိ ဘိက္ခဝေ ကဿကဿ ဂဟပတိဿ ဓညာနိ အဂ္ဂပ္ပတ္တာနိ သာရပ္ပတ္တာနိ သုဒ္ဓါနိ သာရေ ပတိဋ္ဌိတာနိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယတော ဘိက္ခု သီလဝါ စ ဟောတိ၊ ဒုဿီလျဉ္ဇဿ ပဟီနံ ဟောတိ၊ တေန စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော စ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စဿ ပဟီနာ ဟောတိ၊ တာယ စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ ခီဏာသဝေါ စ ဟောတိ၊ အာသဝါ စဿ ပဟီနာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ စ ဝိဝိတ္တော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဂ္ဂပ္ပတ္တော သာရပ္ပတ္တော သုဒ္ဓေါ သာရေ ပတိဋ္ဌိတောတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သရဒသုတ္တ

၉၅။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သရဒသမယေ ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတဝလာဟကေ ဒေဝေ အာဒိစ္စော နဘံ အဗ္ဘုဿက္ကမာနော[၃] သဗ္ဗံ အာကာသဂတံ တမဂတံ အဘိဝိဟစ္စ ဘာသတေ စ တပတေ စ ဝိရောစတိ စ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယတော အရိယသာဝကဿ ဝိရဇံ ဝီတမလံ ဓမ္မစက္ခုံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ[၄]၊ သဟ ဒဿနုပ္ပါဒါ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကဿ တီဏိ သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသော။

အထာပရံ ဒ္ဓိဟိ ဓမ္မေဟိ နိယျာတိ အဘိဇ္ဈာယ စ ဗျာပါဒေန စ၊ သော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ တသ္မိံ စေ ဘိက္ခဝေ သမယေ အရိယသာဝကော ကာလံ ကရေယျ။ နတ္တိ တံ[၅] သံယောဇနံ

၁–ဥဗ္ဗာဟာပေယျ (သျာ၊ ကံ) ၂-ဧဝသု (က) ၃-အဗ္ဘုဿက္ကမာနော (သီ၊ ဋ္ဌ)
၄-ဥဒပါဒိ (သဗ္ဗတ္တ) ၅-တဿ (က)

ယေန သံယောဇနေန သံယုတ္တော အရိယသာဝကော ပုန ဣမံ[၁] လောကံ အာဂန္တ္ဆေယျာတိ။ ။တတိယံ။

၄-ပရိသာသုတ္တ

၉၆။ တိသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ တိသော? အဂ်ဝတီ ပရိသာ, ဝဂ်ါ ပရိသာ, သမဂ်ါ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အဂ်ဝတီ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ထေရာ ဘိက္ခူ။ န ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ န သာထလိကာ သြက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တသ ပတ္တိယာ အနဓိဂတသ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတသ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တေသံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ။ သာပိ ဟောတိ န ဗာဟုလိကာ န သာထလိကာ သြက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တသ ပတ္တိယာ အနဓိဂတသ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတသ သစ္ဆိကိရိယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဂ်ဝတီ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဝဂ်ါ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တီဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝဂ်ါ ပရိသာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမဂ်ါ ပရိသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယာသံ ပရိသာယံ ဘိက္ခူ။ သမဂ်ါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမဂ်ါ ပရိသာ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခူ။ သမဂ်ါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဗဟုံ ဘိက္ခဝေ ကိက္ခူ။ တသ္မိံ သမယေ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ ဗြဟ္မံ ဘိက္ခဝေ ဝိဟာရံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခူ။ ဝိဟရန္တိ၊ ယဒိဒံ မုဒိတာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ။ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒိယတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥပရိပဗ္ဗတေ ထုလ္လဖုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ တံ ဥဒကံ ယထာနိန္နံ ပဝတ္တမာနံ ပဗ္ဗတကန္ဒရပဒရသာခါ ပရိပူရေတိ၊ ပဗ္ဗတ-ကန္ဒရပဒရသာခါ ပရိပူရာ ကုသောဒ္ဓေ[၂] ပရိပူရေန္တိ၊ ကုသောဒ္ဓာ ပရိပူရာ

၁-ပုနယိမံ (သျာ၊ကံ၊က) ၂-ကုသုဒ္ဓေ (သီ၊ဣ)၊ ကုသုန္တေ (သျာ၊ကံ၊က)

မဟာသောဏ္ဍော ပရိပူရေန္တိ၊ မဟာသောဏ္ဍာ ပရိပူရာ ကုန္နဒိယော ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန္နဒိယော ပရိပူရာ မဟာနဒိယော ပရိပူရေန္တိ၊ မဟာနဒိယော ပရိပူရာ သမုဒ္ဒံ[၁] ပရိပူရေန္တိ။

၉၀မေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ဗဟုံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ ပုညံ ပသဝန္တိ၊ မြဟ္မံ ဘိက္ခဝေ ဝိဟာရံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ၊ ယဒိဒံ မုဒိတာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ။ ပမုဒိတာသ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနသ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒိယတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိသော ပရိသာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမအာဇာနီယသုတ္တ

၉၇။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒ္ဒြော[၂] အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂမေဝ သင်္ခံ[၃] ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာ-ဇာနီယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီ-ယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂမေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ၉၀မေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရ-သမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ၉၀ံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ

၁-သမုဒ္ဒသာဂရေ (က) ၂-ဘဒ္ဒေါ (က) ၃-သင်္ခံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဋ္ဌပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဥ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယအာဇာနီယသုတ္တ

၉၈။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အဂေ်ဟိ သမန္နာဂကော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အဂ်န္တေဝ သခ်ျံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒြော အဿာဇာနီယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အဂေ်ဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အဂ်န္တေဝ သခ်ျံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဋ္ဌပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ ဘတ္တ

ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယ္ယော ဟောတိ။ ပ ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၇-တတိယအာဇာနီယသုတ္တ

၉၉။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂမေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂမေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယ္ယော ဟောတိ ပါဟုနေယ္ယော ဒက္ခိဏေယ္ယော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ၊ အာစာရဂေါစရ-သမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာ-ပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠ္ဟပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယ္ယော ဟောတိ။ ပ ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ သတ္တမံ။

၈-ပေါတ္ထကသုတ္တ

၁၀၀။ နဝေါပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဖဿော စ အပ္ပဌေါ စ၊ မဇ္ဈိမောပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဖဿော စ အပ္ပဌေါ စ၊ ဇိဏ္ဏောပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဟောတိ ဒုက္ခသမ္ဖဿော စ အပ္ပဌေါ စ။ ဇိဏ္ဏမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကံ ဥက္ခလိပရိမဇ္ဇနံ ဝါ ကရောန္တိ၊ သင်္ကာရကူဋေ ဝါ နံ[၁] ဆဋ္ဌေန္တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ နဝေါ စေပိ ဘိက္ခု ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ဇုဒမဿ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ၊ ဇုဒမဿ ဒုက္ခသမ္ဖဿတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုက္ခသမ္ဖဿော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေသံ ခေါ ပန သော[၂] ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတ-သေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ တေသံ တံ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ၊ ဇုဒမဿ အပ္ပဌတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော အပ္ပဌေါ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ မဇ္ဈိမော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ။ ပ။ ထေရော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ဇုဒမဿ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန္တိ ဘဇန္တိ ပယိရုပါသန္တိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ။ ဇုဒမဿ ဒုက္ခသမ္ဖဿတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော ဒုက္ခသမ္ဖဿော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေသံ ခေါ ပန သော ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတ-သေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ တေသံ တံ န မဟပ္ဖလံ ဟောတိ န မဟာနိသံသံ၊ ဇုဒမဿ အပ္ပဌတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ပေါတ္ထကော အပ္ပဌေါ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ဧဝရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ထေရော ဘိက္ခု သံဃမဇ္ဇေ ဘဏတိ၊ တမေနံ ဘိက္ခူ ဧဝမာဟံသု "ကိံ နု ခေါ တုယ္ဟံ ဗာလဿ အဗျတ္တဿ ဘဏိတေန၊ တွမ္ပိ နာမ ဘဏိတဗ္ဗံ မညသီ"တိ။ သော ကုပိတော အနတ္တမနော တထာရူပိံ ဝါစံ

၁-တံ (သီ)၊ ဌာနေ (က)

၂-ယေသံ ခေါ ပန (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)၊ ယေသံ သော (က) အဘိ ၃-၁၃၈-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

နိဿာရေတိ၊ ယထာရူပါယ ဝါစာယ သံယော တံ ဥက္ခိပတိ သက်ာရကုဋ္ဌေဝ နံ ပေါတ္ထကံ။

နဝမို ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ဖဿဉ္စ မဟဂ္ဃဉ္စ၊ မဇ္ဈိမဿ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ဖဿဉ္စ မဟဂ္ဃဉ္စ၊ ဇိဏ္ဏဿ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန္တဉ္စေဝ ဟောတိ သုခသမ္ဖဿဉ္စ မဟဂ္ဃဉ္စ၊ ဇိဏ္ဏဿ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ရတနပလိဝေဋနံ ဝါ ကရောတိ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ ဝါ နံ ပက္ခိပန္တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ နဝေါ စေဝိ ဘိက္ခု ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ ဣဒမဿ သုဝဏ္ဏတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ ဝဏ္ဏဝန်ံ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေ ခေါ ပနဿ သေဝန်ိ ဘဇန်ိ ပယိရုပါသန်ိ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇန်ိ၊ တေသံ တံ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ၊ ဣဒမဿ သုခသမ္ဖဿတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ သုခသမ္ဖဿံ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ယေသံ ခေါ ပန သော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယ-ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ တေသံ တံ မဟပ္ဖလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ၊ ဣဒမဿ မဟဂ္ဃတာယ ဝဒါမိ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ ကာသိကံ ဝတ္ထံ မဟဂ္ဃံ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ မဇ္ဈိမော စေဝိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ။ပ။ ထေရော စေဝိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟောတိ။ပ။ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ဧဝရူပေါ စာယံ ဘိက္ခဝေ ထေရော ဘိက္ခု သံဃမဇ္ဈေ ဘဏတိ၊ တမေနံ ဘိက္ခူ ဧဝမာဟံသု "အပ္ပသဒ္ဒါ အာယသ္မန္တော ဟောထ၊ ထေရော ဘိက္ခု ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ ဘဏတိ"တိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "ကာသိက-ဝတ္ထူပမာ ဘဝိဿာမ၊ နော ပေါတ္ထကူပမာ"တိ[1]။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန်ိ။ ။အင်္ဂမံ။

၉-လောဏကပလ္လသုတ္တ

၁၀၁။ ယော[2] ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ယထာ ယထာယံ ပုရိသော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တထာ တထာ တံ ပဋိသံဝေဒိယတီ"တိ။ ဧဝံ သန်ဲ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယဝါသော နော ဟောတိ၊ သြကာသော နော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ

၁-ကာသိကံ ဝတ္ထံ တထူပမာဟံ ဘဝိဿာမိ၊ နော ပေါတ္ထကူပမာဟန်ိ (က)

၂-ယော ခေါ (သျာ၊ကံ)၊ ယော စ ခေါ (က)

အန္တကိရိယာယ။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ယထာ ယထာ ဝေဒနိယံ အယံ ပုရိသော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တထာ တထာသဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိယတီ"တိ။ ဧဝံ သန္တေ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ဟောတိ၊ ဩကာသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ[1] ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ? ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဝိတကာယော ဟောတိ အဘာဝိတသီလော အဘာဝိတစိတ္တော အဘာဝိတပညော ပရိတ္တော အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတစိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော[2] အပ္ပမာဏဝိဟာရီ။ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော လောဏကပလ္လံ? ပရိတ္တေ ဥဒကမလ္လကေ? ပက္ခိပေယျ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ နု တံ ပရိတ္တံ ဥဒကံ[3] အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏံ အဿ အပေယျန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အတ္ထိ ဟိ ဘန္တေ ပရိတ္တံ ဥဒကကပလ္လကေ ဥဒကံ၊ တံ အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏံ အဿ အပေယျန္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော လောဏကပလ္လကံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ ပက္ခိပေယျ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ နု သာ ဂင်္ဂါ နဒီ အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏံ အဿ အပေယျန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အသု ဟိ ဘန္တေ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ မဟာ ဥဒကက္ခန္ဓော၊ သော အမုနာ လောဏကပလ္လေန လောဏော နံ အဿ အပေယျောတိ[4]။

၁-ပါပံ ကမ္မံ (သီ၊ ဋ္ဌ)　၂-မဟတ္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)　၃-လောဏဖလံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)
၄-ဥဒကကပလ္လကေ (က)　၅-ဥဒကမလ္လကေ ဥဒကံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)
၆-လောဏံ နေဝဿ အပေယျန္တိ (သီ)၊ နံ လောဏော အဿ အပေယျောတိ (ဋ္ဌ)

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ပဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဝိတကာယော ဟောတိ အဘာဝိတသီလော အဘာဝိတစိတ္တော အဘာဝိတပညော ပရိတ္တော အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ပဟုဒေဝ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတစိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော အပ္ပမာဏဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ပဟုဒေဝ။ (၁)

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အမုကဟာပဏောနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏောနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အမုကဟာပဏောနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏောနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ။

ကထံရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏောနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏောနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ဒလိဒ္ဒေါ ဟောတိ အပ္ပဿကော အပ္ပဘောဂေါ၊ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏောနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏောနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ။

ကထံရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏောနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏောနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အဓော ဟောတိ မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ၊ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ အမုကဟာပဏောနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏောနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ၊ ကဟာပဏသတေနပိ န မန္ဒနံ နိဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိ ဗဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဝိတကာယော ဟောတိ အဘာဝိတသီလော အဘာဝိတစိတ္တော အဘာဝိတပညော ပရိတ္တော အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိ ဗဟုဒေဝ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတစိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော အပ္ပမာဏဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိ ဗဟုဒေဝ။ (၂)

ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတစိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော အပ္ပမာဏဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိ ဗဟုဒေဝ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဩရဿိကော ဝါ ဥရဗ္ဘဃာတကော ဝါ အပ္ပေကစ္စံ ဥရဗ္ဘံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ ပဟောတိ ဟန္တုံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ။ အပ္ပေကစ္စံ ဥရဗ္ဘံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ နပ္ပဟောတိ ဟန္တုံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ။

ကထံရူပံ ဘိက္ခဝေ ဩရဿိကော ဝါ ဥရဗ္ဘဃာတကော ဝါ ဥရဗ္ဘံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ ပဟောတိ ဟန္တုံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ဒလိဒ္ဒေါ ဟောတိ အပ္ပဿကော အပ္ပဘောဂေါ၊ ဧဝရူပံ ဘိက္ခဝေ ဩရဿိကော ဝါ ဥရဗ္ဘဃာတကော ဝါ ဥရဗ္ဘံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ ပဟောတိ ဟန္တုံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ။

ကထံရူပံ ဘိက္ခဝေ ဩရဿိကော ဝါ ဥရဗ္ဘဃာတကော ဝါ ဥရဗ္ဘံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ နပ္ပဟောတိ ဟန္တုံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ

ကာတုံ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အမှော ဟောတိ မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ ရာဇာ ဝါ ရာဇမဟာမတ္တော ဝါ။ ဝေရုပံ ဘိက္ခဝေ ဩရဇ္ဈိကော ဝါ ဥရဇ္ဈ-ဃာတကော ဝါ ဥရဇ္ဈံ အဒိန္နံ အာဒိယမာနံ နပ္ပဟောတိ ဟန္တုံ ဝါ ဗန္ဓိတုံ ဝါ ဇာပေတုံ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကာတုံ၊ အညဒတ္ထု ပဋ္ဌလိကော၁ နံ ၂ ယာစတိ "ဒေဟိ မေ မာရိသ ဥရဇ္ဈံ ဝါ ဥရဇ္ဈဓနံ ဝါ"တိ။ ဇဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေ-ကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘာဝိတကာယော ဟောတိ အဘာဝိတသီလော အဘာဝိတစိတ္တော အဘာဝိတပညော ပရိတ္တော အပ္ပါတုမော အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တမေနံ နိရယံ ဥပနေတိ။

ကထံရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာဝိတကာယော ဟောတိ ဘာဝိတသီလော ဘာဝိတ-စိတ္တော ဘာဝိတပညော အပရိတ္တော မဟတ္တော အပ္ပမာဏဝိဟာရီ၊ ဧဝရူပဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တာဒိသံယေဝ အပ္ပမတ္တကံ ပါပကမ္မံ ကတံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ ဟောတိ၊ နာ'ဏုပိ ခါယတိ ကိံ ဗဟုဒေဝ။ (၃)

ယော ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ယထာ ယထာယံ ပုရိသော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တထာ တထာ တံ ပဋိသံဝေဒေတီ"တိ။ ဧဝံ သန္တေ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယဝါသော န ဟောတိ၊ သြကာသော န ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ယထာ ယထာ ဝေဒနိယံ အယံ ပုရိသော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တထာ တထာ တဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတီ"တိ။ ဧဝံ သန္တေ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ဟောတိ၊ သြကာသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာတိ။ ။နဝမံ။

၁-ပဋ္ဌလိကော (က) ၂-ပရံ (က)

၁၀-ပံသုဓောဝကသုတ္တ

၁၀၂။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဇာတရူပဿ ဩဋ္ဌာရိကာ ဥပက္ကိလေသာ ပံသုဝါလုကာ[၁] သက္ခရကဋ္ဌလာ၊ တမေနံ ပံသုဓောဝကော ဝါ ပံသုဓောဝကန္တေဝါသီ ဝါ ဒေါဏိယံ အာကိရိတ္ဘာ ဓောဝတိ သန္ဓောဝတိ နိဒ္ဓေါဝတိ။ တသ္မိံ ပဟီနေ တသ္မိံ ဗျန္တီကတေ သန္တိ ဇာတရူပဿ မဇ္ဈိမသဟဂတာ ဥပက္ကိလေသာ သုခုမသက္ခရာ ထူလဝါလုကာ[၂]၊ တမေနံ ပံသုဓောဝကော ဝါ ပံသုဓောဝကန္တေဝါသီ ဝါ ဓောဝတိ သန္ဓောဝတိ နိဒ္ဓေါဝတိ။ တသ္မိံ ပဟီနေ တသ္မိံ ဗျန္တီကတေ သန္တိ ဇာတရူပဿ သုခုမသဟဂတာ ဥပက္ကိလေသာ သုခုမဝါလုကာ ကာဋ္ဌဇလ္လိကာ၊ တမေနံ ပံသုဓောဝကော ဝါ ပံသုဓောဝကန္တေဝါသီ ဝါ ဓောဝတိ သန္ဓောဝတိ နိဒ္ဓေါဝတိ။ တသ္မိံ ပဟီနေ တသ္မိံ ဗျန္တီကတေ အထာပရံ သုဝဏ္ဏသိကတာဝသိဿန္တိ[၃]၊ တမေနံ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဇာတရူပံ မူသာယ် ပက္ခိပိတ္ဘာ ဓမတိ သန္ဓမတိ နိဒ္ဓမတိ၊ တံ ဟောတိ ဇာတရူပံ ဓန္တံ သန္ဓန္တံ[၄] နိဒ္ဓန္တံ အနိဒ္ဓန္တကသာဝံ[၅] နစေဝ မုဒု ဟောတိ နစ ကမ္မနိယံ နစ ပဘဿရံ၊ ပဘဂ်ုစ၊ နစ သမ္မာ ဥပေတိ ကမ္မာယ။ ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဓမတိ သန္ဓမတိ နိဒ္ဓမတိ၊ တံ ဟောတိ ဇာတရူပံ ဓန္တံ သန္ဓန္တံ နိဒ္ဓန္တံ နိဒ္ဓန္တကသာဝံ[၆] မုဒု စ ဟောတိ ကမ္မနိယဉ္ဍ ပဘဿရဉ္ဍ၊ နစ ပဘဂ်ု၊ သမ္မာ ဥပေတိ ကမ္မာယ။ ယဿာ ယဿာ စ ပိလန္ဓနဝိကတိယာ အာကခ်တိ ယဒိ ပဋ္ဌိကာယ[၇] ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ ယဒိ ဂီဝေယျကေ[၈] ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တဉ္ဍဿ အတ္ထံ အနုဘောတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သန္တိ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဩဋ္ဌာရိကာ ဥပက္ကိလေသာ ကာယဒုစ္စရိတံ ဝစီဒုစ္စရိတံ မနောဒုစ္စရိတံ၊ တမေနံ သစေတသော ဘိက္ခု ဒဗ္ဗဇာတိကော ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ တသ္မိံ ပဟီနေ တသ္မိံ ဗျန္တီကတေ သန္တိ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော မဇ္ဈိမသဟဂတာ ဥပက္ကိလေသာ ကာမဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝိဟိံသာဝိတက္ကော၊ တမေနံ သစေတသော ဘိက္ခု ဒဗ္ဗဇာတိကော ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။

၁–ပံသုဝါလိကာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)
၂–ထူလဝါလိကာ (သီ၊ ဋ)၊ ထုလ္လဝါလိကာ (သျာ၊ ကံ)
၃–သုဝဏ္ဏဇာတရူပကာဝသိဿန္တိ (က)
၄–အခန္တံ အသန္ဓန္တံ (သျာ၊ ကံ)
၅–အနိဒ္ဓန္တံ အနိဟိတံ အနိန္ဓိတကသာဝံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)
၆–နိဟိတံ နိန္ဓိတကသာဝံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)
၇-မုဒ္ဓိကာယ (အံ ၂-၁၄-ပိဋ္ဌေ)
၈-ဂီဝေယျကေန (က)၊ ဂီဝေယျကာယ (?)

တသ္မိံ ပဟီနေ တသ္မိံ ဗျန္တီကတေ သန္တီ အဓိစ္စတ္တမနုယုတ္တာသ ဘိက္ခုနော-သုခုမသဟဂတာ ဥပက္ကိလေသာ ဥတိဝိတက္ကော ဇနပဒဝိတက္ကော အနဝညတ္တိ-ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော၊ တမေနံ သစေတသော ဘိက္ခု ဒဗ္ဗဇာတိကော ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ တသ္မိံ ပဟီနေ တသ္မိံ ဗျန္တီကတေ အထာပရံ ဓမ္မဝိတက္ကာဝသိဿန္တိ[1]၊ သော ဟောတိ သမာဓိ နစေဝ သန္တော, နစ ပဏီတော, နပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓော, နကောဒိဘာဝါဓိဂတော၊ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိတဂတော[2]။ ဟောတိ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ တံ စိတ္တံ အစ္ဆတ္တံယေဝ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ၊ ကောဒိ ဟောတိ[3] သမာဓိယတိ၊ သော ဟောတိ သမာဓိ သန္တော ပဏီတော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓော ကောဒိဘာဝါ-ဓိဂတော၊ နစ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိတဂတော။ ယဿ ယဿ စ အဘိညာ သစ္ဆိ-ကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ အဘိညာ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ "အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘဝေယ္ယံ၊ ဧကောပိ ဟုတ္ဝာ ဗဟုဓာ အဿံ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္ဝာ ဧကော အဿံ၊ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ တိရောကုဋ္ဋံ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆေယ္ယံ သေယျထာပိ အာကာသေ။ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရေယ္ယံ သေယျထာပိ ဥဒကေ။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ[4] ဂစ္ဆေယ္ယံ သေယျထာပိ ပထဝိယံ။ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမေယ္ယံ သေယျထာပိ ပက္ခီ သကုဏော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ပါဏိနာ ပရိမသေယ္ယံ ပရိမဇ္ဇေယ္ယံ၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေယ္ယ" န္တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ "ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တ-မာနုသိကာယ ဥဘော သဒ္ဒေ သုဏေယ္ယံ၊ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စာ" တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ-အာယတနေ။

၁–ဓမ္မဝိတက္ကောဝသိဿတိ (က)

၂–သသင်္ခါရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိတဝတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဈ)၊ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိဝါဝတော (က)၊ သသင်္ခါရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိယာဓိဂတော (?) အံ ၃-၂၂၅၊ ဒီ ၃-၂၃၄-ဝိဇ္ဇေသုပိ။

၃–ကောဒိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ (သီ)၊ ကောဒိဘာဝေါ ဟောတိ (သျာ၊ ကံ၊ က)၊ ကောဒိဟောတိ (ဇ္ဈ)

၄–အာဇ္ဇမာနော (သီ၊ ဣ၊ က)

သော သစေ အာကင်္ခတိ ''ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနေယျ၊ သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ 'သရာဂံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝီတရာဂံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ 'သဒေါသံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ ဝီတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝီတဒေါသံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ 'သမောဟံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝီတမောဟံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'သံခိတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ 'မဟဂ္ဂတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ 'အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ 'သဥတ္တရံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ 'အနုတ္တရံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ 'သမာဟိတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ 'အသမာဟိတံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'ဝိမုတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ၊အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ 'အဝိမုတ္တံ စိတ္တ'န္တိ ပဇာနေယျ''န္တိ။ တတြ တတြဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ ''အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရေယျံ။ သေယျထီဒံ၊ ကေမွိ ဇာတိ ံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိသောပိ ဇာတိယော စတသောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝီသမွိ ဇာတိယော တိံသမွိ ဇာတိယော စတ္တာလီသမွိ ဇာတိယော ပညာသမွိ ဇာတိယော ဇာတိသတမွိ ဇာတိသဟဿမွိ ဇာတိသတသဟဿမွိ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ 'အမုတြာသိ ံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ ံ။ တတြာပါသိ ံ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော'တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဥ္ဇဿေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရေယျ''န္တိ။ တတြ တတြဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ ''ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿေယျံ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနေယျံ 'ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ မနော-ဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-

ကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ'တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿေယျံ၊ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုမ္မဏ္ဏေ၊ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနေယျ"န္တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘမ္ဘတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ-အာယတနေ။

သော သစေ အာကင်္ခတိ "အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျ"န္တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘမ္ဘတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-နိမိတ္တသုတ္တ

၁၀၃။ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ တီဏိ နိမိတ္တာနိ ကာလေန ကာလံ မနသိ ကာတဗ္ဗာနိ။ ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တံ သမာဓိနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ-ယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကေန္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ န သမ္မာ သမာဓိယေယျ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ။ တံ ဟောတိ စိတ္တံ မုဒုဉ္စ ကမ္မနိယဉ္စ ပဘာဿရဉ္စ၊ နော စ ပဘင်္ဂုံ၊ သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ ဥက္ကံ ဗန္ဓေယျ[1]၊ ဥက္ကံ ဗန္ဓိတ္ဝာ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေယျ[2]၊ ဥက္ကာမုခံ အာလိမ္ပေတ္ဝာ

၁-ဗန္ဓကိ....အာလိမ္ပတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၃၉-ပိဋ္ဌေ တံဋီကာယံ စ) မ ဋ္ဌ-၁-၁၇၉၊ မ-၃-၂၈၆-ပိဋ္ဌေသု တံအဋ္ဌကထာဋီကာသု စ ပဿိတဗ္ဗံ။

သဏ္ဍာသေန ဇာတရူပံ ဂဟေတွာ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပေယျ[၁]၊ ဥက္ကာမုခေ ပက္ခိပိတွာ ကာလေန ကာလံ အဘိဓမတိ၊ ကာလေန ကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေန ကာလံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏ-ကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ အဘိဓမေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ ဥဟေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ နိဗ္ဗာပေယျ[၂]။ သစေ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ဧကန္တံ အဇ္ဈုပေက္ခေယျ၊ ဌာနံ တံ ဇာတရူပံ န သမ္မာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆေယျ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ တံ ဇာတရူပံ ကာလေန ကာလံ အဘိဓမတိ၊ ကာလေန ကာလံ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ကာလေန ကာလံ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ တံ ဟောတိ ဇာတရူပံ မုဒုဉ္ဇ ကမ္မနိယဉ္ဇ ပဘဿရဉ္ဇ၊ န စ ပဘဂ်ုံ၊ သမ္မာ ဥပေတိ ကမ္မာယ။ ယဿာ ယဿာ စ ပိလန္ဓနဝိကတိယာ အာကခ်ဘိ ယဒိ ပန္ဓိကာယ ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ ယဒိ ဂိဝေယျကေ ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တံ စဿ အတ္တံ အနုဘောတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တေန ဘိက္ခုနာ တီဏိ နိမိတ္တာနိ ကာလေန ကာလံ မနသိ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဧကန္တံ သမာဓိနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဧကန္တံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ-ယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တေယျ။ သစေ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ဧကန္တံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံယေဝ မနသိ ကရေယျ၊ ဌာနံ တံ စိတ္တံ န သမ္မာ သမာဓိယေယျ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ သမာဓိနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ ကာလေန ကာလံ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ ကာလေန ကာလံ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ မနသိ ကရောတိ၊ တံ ဟောတိ စိတ္တံ မုဒုဉ္ဇ ကမ္မနိယဉ္ဇ ပဘဿရဉ္ဇ၊ န စ ပဘဂ်ုံ၊ သမ္မာ သမာဓိယတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ယဿ ယဿ စ အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္ဓာမေတိ အဘိညာ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

၁-ပက္ခိပတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၃၉-ပိဋ္ဌေ။) ၂-နိဗ္ဗာယေယျ (သီ)

သော သစေ အာကင်္ခတိ "အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနုဘဝေယ္ယံ။ပ။ (ဆ အဘိညာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ)။ အာသဝါနံ ခယာ။ပ။ သန္တိကတ္တာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယ္ယ"န္တိ။ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ-အာယတနေတိ။ ။ကောဒသမံ။

လောဏကပလ္လဝဂ္ဂေါ[1] ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အစ္ဆာယိကံ ပဝိဝေကံ၊ သရဒေါ ပရိသာ တယော။
အာဇာနိယာ ပေါတ္ထကော စ၊ လောဏံ ဓောဝတိ နိမိတ္တာနိတိ။

ဒုတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁–လောဏဖလဝဂ္ဂေါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-သမ္မောဓဝဂ္ဂ

၁-ပုဗ္ဗေဝသမ္မောဓသုတ္တ

၁၀၄။ ပုဗ္ဗေဝ မေ ဘိက္ခဝေ သမ္မောဓာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗောဓိ-သတ္တဿေဝ သတော တေဒဟောသိ "ကော နု ခေါ လောကေ အဿာဒေါ၊ ကော အာဒီနဝေါ၊ ကိံ နိဿရဏ"န္တိ။ တဿ မယှံ ဘိက္ခဝေ တေဒဟောသိ "ယံ ခေါ လောကံ[1] ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ လောကေ အဿာဒေါ။ ယံ၊ လောကော[2] အနိစ္စော ဒုက္ခော ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ အယံ လောကေ အာဒီနဝေါ။ ယော လောကေ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ ဣဒံ လောကေ နိဿရဏ"န္တိ[3]။ ယာဝကီဝဉ္စာဟံ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဇာနာသိံ၊ နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ[4] ပစ္စညာသိံ။ ယတော စ ခွါဟံ[5] ဘိက္ခဝေ ဧဝံ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ အဇာနာသိံ၊ အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ပစ္စညာသိံ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ "အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ[6]၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဌမအဿာဒသုတ္တ

၁၀၅။ လောကဿာဟံ ဘိက္ခဝေ အဿာဒပရိယေသနံ အစရိံ၊ ယော လောကေ အဿာဒေါ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတကော လောကေ အဿာဒေါ၊ ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ လောကဿာဟံ ဘိက္ခဝေ အာဒီနဝပရိယေသနံ

၁-လောကေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)　　၂-လောကေ (ဋ္ဌ၊ က)

၃-လောကနိဿရဏံ (ဋ္ဌ)။ ၂၆၂-ပိဋ္ဌေ "လောကေ နိဿရဏ"န္တိ ပဒေန သံသန္ဒိတဗ္ဗံ။

၄-အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ (သီ၊သျာ၊ကံ၊က)　　၅-ခေါ အဟံ (သီ၊ဋ္ဌ)၊ ခေါဟံ (သျာ၊ ကံ၊ က)

၆-စေတောဝိမုတ္တိ (သီ၊ ဋ္ဌ၊ က)

အစရိ၊ ယော လောကေ အာဒီနဝေါ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတကော လောကေ အာဒီနဝေါ၊ ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ လောကဿာဟံ ဘိက္ခဝေ နိဿရဏပရိယေသနံ အစရိ၊ ယံ လောကေ နိဿရဏံ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတကံ လောကေ နိဿရဏံ၊ ပညာယ မေ တံ သုဒိဋ္ဌံ။ ယာဝကီဝဉ္စာဟံ ဘိက္ခဝေ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညာသိ၊ နေဝ တာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ပစ္စညာသိ။ ယတော စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏကော ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ပစ္စညာသိ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ "အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဒုတိယအဿာဒသုတ္တ

၁၀၆။ နော စေဒံ[၁] ဘိက္ခဝေ လောကေ အဿာဒေါ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သတ္တာ လောကေ သာရဇ္ဇေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ လောကေ အဿာဒေါ၊ တသ္မာ သတ္တာ လောကေ သာရဇ္ဇန္တိ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ လောကေ အာဒီနဝေါ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သတ္တာ လောကေ နိဗ္ဗိန္ဒေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ လောကေ အာဒီနဝေါ၊ တသ္မာ သတ္တာ လောကေ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ။ နော စေဒံ ဘိက္ခဝေ လောကေ နိဿရဏံ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သတ္တာ လောကမှာ[၂] နိဿရေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ လောကေ နိဿရဏံ၊ တသ္မာ သတ္တာ လောကမှာ နိဿရန္တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီ-နဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညာသုံ[၃]။ နေဝ တာဝ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဒေဝကာ လောကာ သမာရကာ သဗြဟ္မကာ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ နိဿဋာ ဝိသံယုတ္တာ ဝိပ္ပမုတ္တာ[၄] ဝိမရိယာဒီကတေန[၅] စေတသာ ဝိဟရိံသု။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ

၁–နော စေတံ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဇ၊ က) သံ-၂-၂၅-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂–လောကေ (က)
၃–နာဗ္ဘညံသု (သံ-၂-၂၆-ပိဋ္ဌေ) ၄–ဝိပ္ပယုတ္တာ (က) ၅–ဝိမရိယာဒိကတေန (သီ၊ ဇ္ဇ၊ က)

လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ အဇ္ဈညာသုံ၊ အထ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သဒေဝကာ လောကာ သမာရကာ သဗြဟ္မကာ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ-မနုဿာယ နိဿဋာ ဝိသံယုတ္တာ ဝိပ္ပမုတ္တာ ဝိမရိယာဒိကတေန စေတသာ ဝိဟရန္တိတိ။ ။တတိယံ။

၄-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တ

၁၀၇။ ယေ ကေစိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏ-တော ယထာဘူတံ နပဇာနန္တိ၊ န မေ တေ[၁] ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု ဝါ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ၊ န စ ပန တေ အာယသ္မန္တော သာမညတ္ထံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ။ ယေ စ ခေါ ကေစိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ လောကဿ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော, အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော, နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ တေ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု ဝါ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ၊ တေ စ ပနာယသ္မန္တော သာမညတ္ထဉ္စ ဗြဟ္မညတ္ထဉ္စ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ[၂]တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ရုက္ခသုတ္တ

၁၀၈။ ရုက္ခမိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ ယဒိဒံ ဂိတံ၊ ဥမ္မဂ္ဂကမိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ ယဒိဒံ နစ္စံ၊ ကောမာရကမိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ ယဒိဒံ အတီဝေလံ ဒန္တဝိဒံသကဟသိတံ[၃]။ တဿာတိဟ ဘိက္ခဝေ သေတုဃာတော ဂိတေ သေတုဃာတော နစ္စေ၊ အလံ ဝေါ ဓမ္မပ္ပမောဒိတာနံ သတံ သိတံ သိတမတ္တာယာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အတိတ္တိသုတ္တ

၁၀၉။ တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္တိ။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ? သောပဿ ဘိက္ခဝေ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္တိ၊ သုရာမေရယပါနဿ ဘိက္ခဝေ

၁-န တေ (က)　　၂-ဝိဟရိဿန္တိ (သီ၊ ဂ္ဂ)　　၃-ဒန္တဝိဒံသကံ ဟသိတံ (သီ၊ ဂ္ဂ)

ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္တိ၊ မေထုနဓမ္မသမာပတ္တိယာ ဘိက္ခဝေ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္တိ။ ဣမေသံ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ ပဋိသေဝနာယ နတ္ထိ တိတ္တီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အရက္ခိတသုတ္တ

၁၁၀။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ "စိတ္တေ ဂဟပတိ အရက္ခိတေ ကာယကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ အရက္ခိတကာယကမ္မန္တဿ အရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ အရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ။ တဿ အဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အဝဿုတဝစီကမ္မန္တဿ အဝဿုတ-မနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ။ တဿ ပူတိကာယကမ္မန္တဿ ပူတိဝစီကမ္မန္တဿ ပူတိမနောကမ္မန္တဿ နဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ နဘဒ္ဒိကာ ကာလကိ-ရိယာ။

သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကူဋာဂါရေ ဒုစ္ဆန္ဒေ ကူဋမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အရက္ခိတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ အရက္ခိတာ ဟောတိ၊ ကူဋမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အဝဿုတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ အဝဿုတာ ဟောတိ။ ကူဋမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ ပူတိကာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ ပူတိကာ ဟောတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စိတ္တေ အရက္ခိတေ ကာယကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ အရက္ခိတကာယကမ္မန္တဿ အရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ အရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အဝဿုတံ ဟောတိ။ တဿ အဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အဝဿုတဝစီ-ကမ္မန္တဿ အဝဿုတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ပူတိကံ ဟောတိ။ တဿ ပူတိကာယကမ္မန္တဿ ပူတိဝစီကမ္မန္တဿ ပူတိမနောကမ္မန္တဿ နဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ နဘဒ္ဒိကာ ကာလက်ိရိယာ။

စတ္တော ဂဟပတိ ရက္ခိတေ ကာယကမ္မမ္ပိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ ရက္ခိတကာယကမ္မန္တဿ ရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ ရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အနဝဿုတံ ဟောတိ။ တဿ အနဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အနဝဿုတဝစီကမ္မန္တဿ အနဝဿုတ-မနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အပ္ပတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အပ္ပတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အပ္ပတိကံ ဟောတိ။ တဿ အပ္ပတိကာယကမ္မန္တဿ အပ္ပတိဝစီကမ္မန္တဿ အပ္ပတိမနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာ။

သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကူဋာဂါရေ သုစ္ဆန္နေ ကူဋမ္ပိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ ရက္ခိတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ ရက္ခိတာ ဟောတိ။ ကူဋမ္ပိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အနဝဿုတာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ အနဝဿုတာ ဟောတိ။ ကူဋမ္ပိ အပ္ပတိကံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အပ္ပတိကာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ အပ္ပတိကာ ဟောတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စတ္တော ရက္ခိတေ ကာယကမ္မမ္ပိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ရက္ခိတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ရက္ခိတံ ဟောတိ။ တဿ ရက္ခိတ-ကာယကမ္မန္တဿ ရက္ခိတဝစီကမ္မန္တဿ ရက္ခိတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အနဝဿုတံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အနဝဿုတံ ဟောတိ။ တဿ အနဝဿုတကာယကမ္မန္တဿ အနဝဿုတဝစီကမ္မန္တဿ အနဝဿုတမနောကမ္မန္တဿ ကာယကမ္မမ္ပိ အပ္ပတိကံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အပ္ပတိကံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အပ္ပတိကံ ဟောတိ။ တဿ အပ္ပတိ-ကာယကမ္မန္တဿ အပ္ပတိဝစီကမ္မန္တဿ အပ္ပတိမနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာတိ။　။သတ္တမံ။

၈-ဗျာပန္နသုတ္တ

၁၁၁။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဘဂဝါ ဧတ-ဒဝေါစ "စတ္တော ဂဟပတိ ဗျာပန္နေ ကာယကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ ဗျာပန္နကာယ-ကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နဝစီကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နမနောကမ္မန္တဿ န ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ န ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကူဋာဂါရေ ဒုစ္ဆန္နေ ကူဋမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ ဗျာပန္နာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ

ဗျာပန္နာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စိတ္တော ဗျာပန္နေ ကာယကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ ဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ ဗျာပန္နကာယကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နဝစီကမ္မန္တဿ ဗျာပန္နမနောကမ္မန္တဿ န ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ န ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာ။

စိတ္တော ဂဟပတိ အဗျာပန္နေ ကာယကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ အဗျာပန္နကာယကမ္မန္တဿ အဗျာပန္နဝစီကမ္မန္တဿ အဗျာပန္နမနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ကုဋ္ဌာဂါရေ သုန္ဆန္နေ ကုဋ္ဌမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဂေါပါနသိယောပိ အဗျာပန္နာ ဟောန္တိ၊ ဘိတ္တိပိ အဗျာပန္နာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဂဟပတိ စိတ္တော အဗျာပန္နေ ကာယကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ ဝစီကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ၊ မနောကမ္မမ္ပိ အဗျာပန္နံ ဟောတိ။ တဿ အဗျာပန္နကာယကမ္မန္တဿ။ ပ။ အဗျာပန္နမနောကမ္မန္တဿ ဘဒ္ဒကံ မရဏံ ဟောတိ ဘဒ္ဒိကာ ကာလကိရိယာတိ။ ။အင်္ဂုမံ။

၉-ပဌမနိဒါနသုတ္တ

၁၁၂။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တီဏိ? လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ ဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ မောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ယံ ဘိက္ခဝေ လောဘ-ပကတံ ကမ္မံ လောဘဇံ လောဘနိဒါနံ လောဘသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ အကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ သာဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ ဒေါသပကတံ ကမ္မံ ဒေါသဇံ ဒေါသနိဒါနံ ဒေါသသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ အကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ သာဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ မောဟပကတံ ကမ္မံ မောဟဇံ မောဟနိဒါနံ မောဟသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ အကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ သာဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ၊ န တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တီဏိ? အလောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ အဒေါသော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ၊ အမောဟော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ယံ ဘိက္ခဝေ အလောဘပကတံ ကမ္မံ အလောဘဇံ အလောဘနိဒါနံ အလောဘသမုဒယံ၊

တံ ကမ္မံ ကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ သုခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ နံ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ အဒေါသပကတံ ကမ္မံ အဒေါသဇံ အဒေါသနိဒါနံ အဒေါသသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ ကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ သုခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ နံ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ။ ယံ ဘိက္ခဝေ အမောဟပကတံ ကမ္မံ အမောဟဇံ အမောဟနိဒါနံ အမောဟသမုဒယံ၊ တံ ကမ္မံ ကုသလံ၊ တံ ကမ္မံ အနဝဇ္ဇံ၊ တံ ကမ္မံ သုခဝိပါကံ၊ တံ ကမ္မံ ကမ္မနိရောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ နံ တံ ကမ္မံ ကမ္မသမုဒယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယနိဒါနသုတ္တ

၁၁၃။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တီဏိ? အတီတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ အနာဂတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတီတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ? အတီတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသော အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဿ အတီတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသော အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရယတော ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော တေဟိ ဓမ္မေဟိ သံယုတ္တော ဟောတိ။ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ သံယောဇနံ ဝဒါမိ၊ ယော စေတသော သာရာဂေါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတီတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ? အနာဂတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသော အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဿ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသော အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရယတော ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော တေဟိ ဓမ္မေဟိ သံယုတ္တော ဟောတိ။ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ သံယောဇနံ ဝဒါမိ၊ ယော စေတသော သာရာဂေါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒော ဇာယတိ? ပစ္စုပ္ပန္နေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသော

အနုဝိတက္ကော တိ အနုဝိစာရော တိ၊ တဿ ပစ္ဆာပုရေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ စေတသာ အနုဝိတက္ကယတော အနုဝိစာရယတော ဆန္နော ဇာယတိ၊ ဆန္နဇာတော တေဟိ ဓမ္မေဟိ သံယုတ္တော ဟောတိ။ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ သံယောဇနံ ဝဒါမိ၊ ယော စေတသော သာရာဂေါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆာပုရေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော ဇာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ကတမာနိ တီဏိ? အတီတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ၊ အနာဂတေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ၊ ပစ္ဆာပုရေ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတီတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ? အတီတာနံ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ အာယတိံ ဝိပါကံ ပဇာနာတိ၊ အာယတိံ ဝိပါကံ ဝိဒိတ္ဝာ တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတ္ဝာ[1] စေတသာ အဘိနိဝိဇ္ဈတ္ဝာ[2] ပညာယ အတိဝိဇ္ဈ[3] ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတီတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ? အနာဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ အာယတိံ ဝိပါကံ ပဇာနာတိ၊ အာယတိံ ဝိပါကံ ဝိဒိတ္ဝာ တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတ္ဝာ စေတသာ အဘိနိဝိဇ္ဈတ္ဝာ ပညာယ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အနာဂတေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆာပုရေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ? ပစ္ဆာပုရေနာနံ ဘိက္ခဝေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ အာယတိံ ဝိပါကံ ပဇာနာတိ၊ အာယတိံ ဝိပါကံ ဝိဒိတ္ဝာ တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတ္ဝာ စေတသာ အဘိနိဝိဇ္ဈတ္ဝာ ပညာယ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆာပုရေ ဆန္ဒရာဂဋ္ဌာနိယေ ဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ဆန္နော နု ဇာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ နိဒါနာနိ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာတိ။ ။ဒသမံ။

သမ္မောဓဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁-တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတ္ဝာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၂-အဘိဝိရာဇေတ္ဝာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-အဘိနိဝိဇ္ဈ (က)

တဿုဒ္ဒါနံ

ပုဗ္ဗေ ဒုဝေ အဿာဒါ၊ သမဏော ရုဏ္ဏပဉ္ဆမံ။
အတိတ္တိ ဒွေ စ ဝုတ္တာနိ၊ နိဒါနာနိ အပရေ ဒုဝေတိ။

---

(၁၂) ၂-အာပါယိကဝဂ္ဂ

၁-အာပါယိကသုတ္တ

၁၁၄။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ အာပါယိကာ နေရယိကာ ဋ္ဌာနမပ္ပဟာယ။ ကတမေ တယော? ယော စ အဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော၊ ယော စ သုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ စရန်ံ အမူလကေန ၁ အဗြဟ္မစရိယေန အနုဒ္ဓံသေတိ၊ ယော စာယံ ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ "နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါသော"တိ၊ သော တာယ ကာမေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဋ္ဌမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော အာပါယိကာ နေရယိကာ ဋ္ဌာနမပ္ပဟာယာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုလ္လဘသုတ္တ

၁၁၅။ တီဏိမေ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ကတမေသံ တီဏိ? တထာဂတသ္သ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ္သ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတသ္သ ဓမ္မဝိနယသ္သ ဒေသေတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ၊ ကတညူ ကတဝေဒီ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ဋ္ဌမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိမေ ပါတုဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အပ္ပမေယျသုတ္တ

၁၁၆။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? သုပ္ပမေယ္ယော ဒုပ္ပမေယ္ယော အပ္ပမေယ္ယော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သုပ္ပမေယ္ယော? ဋ္ဌမ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥဒ္ဓတော ဟောတိ ဥန္နဠော စပလော မုခရော ဝိကိဏ္ဏဝါစော မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော အသမာဟိတော ဝိဘန္တစိတ္တော ပါကတိန္ဒြိယော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သုပ္ပမေယ္ယော။

၁-အဘူတေန (က)

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပမေယ္ယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနုဒ္ဓတော ဟောတိ အနုန္နဒ္ဓော အစပလော အမုခရော အဓိကိဏ္ဏဝါစော ဥပဋ္ဌိတဿတိ သမ္ပဇာနော သမာဟိတော ကေဝလိတ္တော သံဝုတိန္ဒြိယော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒုပ္ပမေယ္ယော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပမေယ္ယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟံ ဟောတိ ခီဏာသဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပမေယ္ယော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ တတိယံ။

၄-အာနေဉ္ဇသုတ္တ

၁၁၇။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သမ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတြ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဘဟုလဝိဟာရိ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာကာသာနဉ္စာ-ယတနူပဂါနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ဝိသတိ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ တတ္ထေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သမ္ဗသော အာကာသာ-နဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတြ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဗ္ဘဟုလဝိဟာရိ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနူပဂါနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ စတ္တာရီသံ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ၊

တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ ဘံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဇုဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဇုခေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စီ"တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတြ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဒ္ဓဟုလဝိဟာရီ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော အာကိဉ္စ-ညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ သဋ္ဌိ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဇုဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ။ ဇုမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဝိပတ္တိသမ္ပဒါသုတ္တ

၁၁၈။ တိဿော ဇုမာ ဘိက္ခဝေ ဝိပတ္တိယော။ ကတမာ တိဿော? သီလ-ဝိပတ္တိ စိတ္တဝိပတ္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ ဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ ဝိပရီတဒဿနော "နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဟုတံ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေန္တီ"တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တဝိပတ္တိ-ဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝိပတ္တိယော‌တိ။

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? သီလသမ္ပဒါ၊ စိတ္တသမ္ပဒါ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ အဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အဝိပရီတဒဿနော "အတ္ထိ ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ အတ္ထိ ဟုတံ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ အတ္ထိ အယံ လောကော၊ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ မာတာ၊ အတ္ထိ ပိတာ၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒေန္တီ"တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ

ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သမ္ပဒါတိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၆-အပဏ္ဏကသုတ္တ

၁၁၉။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝိပတ္တိယော။ ကတမာ တိဿော? သီလဝိပတ္တိ စိတ္တဝိပတ္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ။ပ။ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ ဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ ဝိပရီတဒဿနော "နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တိ"တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပဏ္ဏကော မဏိ ဥဠုံ ဓိတ္တော ယေန ယေနေဝ ပတိဋ္ဌာတိ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတံယေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သီလဝိပတ္တိဟေတု ဝါ သတ္တာ။ပ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝိပတ္တိယောတိ။

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? သီလသမ္ပဒါ စိတ္တသမ္ပဒါ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ အဗျာပန္နစိတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ စိတ္တသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အဝိပရီတဒဿနော "အတ္ထိ ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တိ"တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တသမ္ပဒါဟေတု ဝါ။ပ။

ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အပက္ကာကော မဏိ ဥဠုံ ဓိတ္တော ယေန ယေနေဝ ပတိဋ္ဌာတိ၊ သုပတိဋ္ဌိတံယေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပဒါဟေတု ဝါ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ စိတ္တသမ္ပဒါဟေတု ဝါ သတ္တာ။ပ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ-ဟေတု ဝါ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သမ္ပဒါတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ကမ္မနိဿုတ္တ

၁၂၀။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝိပတ္တိယော။ ကတမာ တိဿော? ကမ္မနိ-ဝိပတ္တိ အာဇီဝဝိပတ္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မနိဝိပတ္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ။ပ။ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မနိဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝဝိပတ္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော မိစ္ဆာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝဝိပတ္တိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ ဝိပရိတဒဿနော "နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တိ"တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝိပတ္တိယော တိ။

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? ကမ္မနိသမ္ပဒါ အာဇီဝသမ္ပဒါ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မနိသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မနိသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဇီဝသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အဝိပရိတဒဿနော "အတ္ထိ ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ

ပရဉ္ဇ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တီ''တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိသော သမ္ပဒါတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ပဌမသောစေယျသုတ္တ

၁၂၁။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောစေယျာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ကာယ-သောစေယျံ ဝစီသောစေယျံ မနောသောစေယျံ။ ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကာယ-သောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာယသောစေယျံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ မနောသောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ အဗျာပန္နစိတ္တော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မနော-သောစေယျံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ သောစေယျာနီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယသောစေယျသုတ္တ

၁၂၂။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောစေယျာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ကာယ-သောစေယျံ ဝစီသောစေယျံ မနောသောစေယျံ။ ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကာယ-သောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဗြဟ္မစရိယာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာယသောစေယျံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသောစေယျံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ မနောသောစေယျံ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒံ ''အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒော''တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒံ ''နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ကာမစ္ဆန္ဒော''တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ

ကာမဆန္ဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ကာမဆန္ဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ ပဟီနဿ ကာမဆန္ဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ"တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒံ "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဗျာပါဒေါ"တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဗျာပါဒဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ ဗျာပါဒဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓ"န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓံ "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ထိနမိဒ္ဓ"န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ ထိနမိဒ္ဓဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္ဆ"န္တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္ဆ"န္တိ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ အနုပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္ဆဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္ဆဿ ပဟာနံ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနဿ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္ဆဿ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ။ သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ "အတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ"တိ ပဇာနာတိ၊ အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆံ "နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဝိစိကိစ္ဆာ"တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ စ အနုပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ဥပ္ပန္နာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနံ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ၊ ယထာ စ ပဟီနာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ တဒူ ပဇာနာတိ။ ဇ္ဈဒ် ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မနောသောစေယ္ယံ။ ဇ္ဈမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဏိ သောစေယျာနိတိ။

*ကာယသုစိ ဝစီသုစိ၊ စေတောသုစိ အနာသဝံ။
သုစိ သောစေယျသမ္ပန္နံ၊ အာဟု နိန္နာတပါပကန္တိ။

နဝမံ။

၁၀-မောနေယျသုတ္တ

၁၂၃။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ မောနေယျာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ? ကာယ-မောနေယျံ ဝစီမောနေယျံ မနောမောနေယျံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ

* ခု ၁-၂၃၃-ပိဋ္ဌေ။

ကာယမောနေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဗြဟ္မစရိယာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာယမောနေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝစီမောနေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝစီမောနေယျံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ မနောမောနေယျံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မနောမောနေယျံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ မောနေယျာနိ တိ။

ကာယမုနိ ဝစီမုနိ၊ စေတောမုနိ အနာသဝံ။
မုနိ မောနေယျသမ္ပန္နံ၊ အာဟု သမ္ဗုဗ္ဘဟာယိနန္တိ။

ဒသမံ။

အာပါယိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အာပါယိကော ဒုလ္လဘော အပုမေယျံ၊ အာနေဉ္ဇဝိပတ္တိသမ္ပဒါ။
အပဏ္ဏကော စ ကမ္မန္တေ၊ ဒွေ သောစေယျာနိ မောနေယျန္တိ။

---

(၁၃) ၃-ကုသိနာရဝဂ္ဂ

၁-ကုသိနာရသုတ္တ

၁၂၄။ ကေ သမယံ ဘဂဝါ ကုသိနာရာယံ ဝိဟရတိ ဗလိဟရဏေ ဝန-သဏ္ဍေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ" တိ။ "ဘဒန္တေ" တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တမေနံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ သွာတနာယ ဘတ္တေန

နိမန္တေတိ၊ အာကခ်ံမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ။ သော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒတိ၊ တမေနံ သော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေတိ သမ္ပဝါရေတိ။

တဿ ဧဝံ ဟောတိ "သာဓု ဝတ မျာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေတိ သမ္ပဝါရေတီ"တိ။ ဧဝမ်ိသ ဟောတိ "အဟော ဝတ မာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အာယတိမ်ိ ဧဝရူပေန ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေယျ သမ္ပဝါရေယျာ"တိ။ သော တံ ပိဏ္ဍပါတံ ဂထိတော[၁] မုစ္ဆိတော အဗ္ဘောသန္နော[၂] အနာဒီနဝဒဿာဝီ အနိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သော တတ္ထ ကာမဝိတက္ကမ်ိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကမ်ိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဝိဟိံသာ-ဝိတက္ကမ်ိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝရူပဿာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဒိန္နံ နု မဟပ္ဖလန္တိ ပဒါမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ပမတ္တော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တမေနံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ သွာတနာယ ပတ္တေန နိမန္တေတိ၊ အာကခ်ံမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ။ သော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန တဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တဿ ဝါ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒတိ၊ တမေနံ သော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေတိ သမ္ပဝါရေတိ။

တဿ နု ဧဝံ ဟောတိ "သာဓု ဝတ မျာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေတိ သမ္ပဝါရေတီ"တိ။ ဧဝမ်ိသ နု ဟောတိ "အဟော ဝတ မာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အာယတိမ်ိ ဧဝရူပေန ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေယျ သမ္ပဝါရေယျာ"တိ။ သော တံ ပိဏ္ဍပါတံ အဂထိတော အမုစ္ဆိတော အနဗ္ဘောသန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သော တတ္ထ

၁-ဂဓိတော (သျာ၊ကံ၊က) ၂-အဗ္ဘောပန္နော (သီ၊က) အဗ္ဘောဟန္နော (ဋီကာ)

နေကွမ္မဝိတက္ကမ္မို ဝိတက္ကေတိ၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကမ္မို ဝိတက္ကေတိ၊ အဝိဟိ ံသာ-ဝိတက္ကမ္မို ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝရူပဿာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိ ဝဒါမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အပ္ပမတ္တော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဘဏ္ဍနသုတ္တ

၁၂၅။ ယဿံ ဘိက္ခဝေ ဒိသာယံ ဘိက္ခု ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တီဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ မနသိ ကာတုမို မေ သော ဘိက္ခဝေ ဒိသာ နု ဖာသု ဟောတိ၊ ပဂေဝ ဂန္တုံ။ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္ဆာမိ—အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု၊ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု ံ။ ကတမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု? နေကွမ္မဝိတက္ကံ အဗျာပါဒ-ဝိတက္ကံ အဝိဟိ ံသာဝိတက္ကံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု။ ကတမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု? ကာမဝိတက္ကံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝိဟိ ံသာဝိတက္ကံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု။ ယဿံ ဘိက္ခဝေ ဒိသာယံ ဘိက္ခု ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပန္နာ အညမညံ မုခသတ္တီဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ။ မနသိ ကာတုမို မေ သော ဘိက္ခဝေ ဒိသာ နု ဖာသု ဟောတိ၊ ပဂေဝ ဂန္တုံ။ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္ဆာမိ "အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု၊ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု"။

ယဿံ ပန ဘိက္ခဝေ ဒိသာယံ ဘိက္ခု သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဂန္တုမို မေ သော ဘိက္ခဝေ ဒိသာ ဖာသု ဟောတိ၊ ပဂေဝ မနသိ ကာတုံ။ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္ဆာမိ—အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု၊ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု။ ကတမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု? ကာမဝိတက္ကံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ ဝိဟိ ံသာဝိတက္ကံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု။ ကတမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု? နေကွမ္မဝိတက္ကံ အဗျာပါဒဝိတက္ကံ အဝိဟိ ံသာ-ဝိတက္ကံ။ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသု။ ယဿံ ဘိက္ခဝေ ဒိသာယံ ဘိက္ခု သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခူဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဂန္တုမို မေ သော ဘိက္ခဝေ ဒိသာ ဖာသု ဟောတိ၊ ပဂေဝ မနသိ ကာတုံ။ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္ဆာမိ "အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဇဟိ ံသု၊ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ဗဟုလမကံသူ"တိ။　။ဒုတိယံ။

၁-ဗဟုလီမကံသု (သျာ၊ က၊ ဋ)

၃-ဂေါတမကစေတိယသုတ္တ

၁၂၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ ဂေါတမကေ စေတိယေ။ အထြေ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

"အဘိညာယာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ နော အနဘိညာယ၊ သနိဒါနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ နော အနိဒါနံ၊ သပဋိဟာရိယာဟံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေမိ နော အပဋိဟာရိယံ။ တဿ မယှံ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဓမ္မံ ဒေသယတော နော အနဘိညာယ သနိဒါနံ ဓမ္မံ ဒေသယတော နော အနိဒါနံ, သပဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသယတော နော အပဋိဟာရိယံ ကရဏီယော ဩဝါဒေါ ကရဏီယာ အနုသာသနီ၊ အလဉ္စ ပန ဝေါ ဘိက္ခဝေ တုဋ္ဌိယာ အလံ အတ္တမနတာယ အလံ သောမနဿာယ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋိပန္နော သံဃော"တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။ ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ သဟသီ လောက-ဓာတု အကမ္ပိတ္ထာတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဘရဏ္ဍုကာလာမသုတ္တ

၁၂၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော ယေန ကပိလဝတ္ထု တဒဝသရိ။ အဿောသိ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော "ဘဂဝါ ကိရ ကပိလဝတ္ထုံ အနုပ္ပတ္တော"တိ။ အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

"ဂန္ဆ မဟာနာမ၊ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ တထာရူပံ အာဝသထံ ဇာန၊ ယတ္ထဇ္ဇ ယံ ကေရတ္တိံ ဝိဟရေယျာမာ"တိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝတော ပဋိဿုတ္ဝာ ကပိလဝတ္ထုံ ပဝိသိတ္ဝာ ကေဝလကပ္ပံ ကပိလဝတ္ထုံ အန္ဓာဟိက္ကန္တေန[1] နာဒ္ဒသ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ တထာရူပံ အာဝသထံ၊ ယတ္ထဇ္ဇ ဘဂဝါ ကေရတ္တိံ ဝိဟရေယျ။

အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "နတ္ထိ ဘန္တေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ တထာရူပေါ

၁-အာဟိက္ခန္တေန (သျာ၊ ကံ)

အာဝသထော၊ ယတ္ထဇ္ဇ ဘဂဝါ ကေရတ္တိံ ဝိဟရေယျ။ အယံ ဘန္တေ ဘရဏ္ဍု ကာလာမော ဘဂဝတော ပုရာဏသမြဟ္မစာရီ၊ တဿဇ္ဇ ဘဂဝါ အဿမေ ကေရတ္တိံ ဝိဟရတူ"တိ၊ ဂဆ္ဆ မဟာနာမ သန္တံရံ ပညာပေဟီတိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝတော ပဋိဿုတ္ဝာ ယေန ဘရဏ္ဍုဿ ကာလာမဿ အဿမော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ သန္တံရံ ပညာပေတ္ဝာ ဥဒကံ ဒ္ဝပေတ္ဝာ ပါဒါနံ ဓောဝနာယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "သန္တတော ဘန္တေ သန္တာရော ဥဒကံ ဒ္ဝဝိတံ ပါဒါနံ ဓောဝနာယ၊ ယဿဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ မညတီ"တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဘရဏ္ဍုဿ ကာလာမဿ အဿမော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ပါဒေ ပက္ခာလေသိ။ အထ ခေါ မဟာနာမဿ သက္ကဿ တေဒဟောသိ "အကာလော ခေါ အဇ္ဇ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသိတုံ၊ ကိလန္တော ဘဂဝါ၊ သွေ ဒါနာဟံ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါ-သိဿာမီ"တိ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ မဟာနာမော သက္ကော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ မဟာနာမံ သက္ကံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ "တယော ခေါမေ မဟာနာမ သဏ္ဌာရော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? ဣဓ မဟာနာမ ကေစ္ဆော သဏ္ဌာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ နာ ရူပါနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ နာ ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ။ ဣဓ ပန မဟာနာမ ကေစ္ဆော သဏ္ဌာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ ရူပါနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ နာ ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ။ ဣဓ ပန မဟာနာမ ကေစ္ဆော သဏ္ဌာ ကာမာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ ရူပါနံ ပရိညံ ပညာပေတိ၊ ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညာပေတိ။ ဣမေ ခေါ မဟာနာမ တယော သဏ္ဌာရော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ မဟာနာမ တိဏ္ဏံ သဏ္ဌာရာနံ ကော နိဒ္ဒာ ဥဒါဟု ပုထု နိဒ္ဒာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘရဏ္ဍု ကာလာမော မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ "ကောတိ မဟာနာမ ဝေဒေဟီ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ "နာနာတိ မဟာနာမ ဝေဒေဟီ"တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘရဏ္ဍု ကာလာမော မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ "ကောတိ မဟာနာမ ဝေဒေဟီ"တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ "နာနာတိ မဟာနာမ ဝေဒေဟီ"တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘရဏ္ဍု ကာလာမော မဟာနာမံ သက္ကံ တေဒဝေါစ "ကောတိ

မဟာနာမ ဝဒေဟိ''တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ မဟာနာမံ သက္ကံ ဧတဒဝေါစ ''နာနာတိ မဟာနာမ ဝဒေဟိ''တိ။

အထ ခေါ ဘရဏ္ဍု ကာလာမသဿ ဧတဒဟောသိ ''မဟေသက္ခဿ ဝတမ္ဟိ မဟာနာမဿ သက္ကဿ သမ္မုခါ သမဏေန ဂေါတမေန ယာဝတတိယံ အပသာဒိတော၊ ယံနူနာဟံ ကသိလဝဏ္ဏမ္ပာ ပက္ကမေယ္ယ''န္တိ။ အထ ခေါ ဘရဏ္ဍု ကာလာမော ကသိလဝဏ္ဏမ္ပာ ပက္ကာမိ။ ယံ ကသိလဝဏ္ဏမ္ပာ ပက္ကာမိ၊ တထာ ပက္ကန္တော၀ အဟောသိ၊ နံ ပုန ပစ္ဆာဂန္ဆိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဟတ္ထကသုတ္တ

၁၂၀။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ဟတ္ထကော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော ပုရတော ''ဌဿာမိ''တိ ဩသီဒတိမေဝ သံသီဒတိမေဝ[1]၊ နံ သက္ကောတိ သဏ္ဌာတုံ။ သေယျထာပိ နာမ သပ္ပိ ဝါ တေလံ ဝါ ဝါလုကာယ အာသိတ္တံ ဩသီဒတိမေဝ သံသီဒတိမေဝ နံ သဏ္ဌာတိ။ ဧဝမေဝံ ဟတ္ထကော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော ပုရတော ''ဌဿာမိ''တိ ဩသီဒတိမေဝ သံသီဒတိမေဝ၊ နံ သက္ကောတိ သဏ္ဌာတုံ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဟတ္ထကံ ဒေဝပုတ္တံ တေဒဝေါစ ''ဩဠာရိကံ ဟတ္ထက အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနာဟီ''တိ။ ''ဧဝံ ဘန္တေ''တိ ခေါ ဟတ္ထကော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ဩဠာရိကံ အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ကေမန္တံ ဌိတံ ခေါ ဟတ္ထကံ ဒေဝပုတ္တံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

''ယေ တေ ဟတ္ထက ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတဿ ပဝတ္တိနော အဟေသုံ၊ အပိ နု တေ တေ ဓမ္မာ တေရဟိ ပဝတ္တိနော''တိ။ ယေ စ မေ ဘန္တေ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတဿ ပဝတ္တိနော အဟေသုံ၊ တေ စ မေ ဓမ္မာ တေရဟိ ပဝတ္တိနော။ ယေ စ မေ ဘန္တေ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတဿ နပ္ပဝတ္တိနော အဟေသုံ၊ တေ စ မေ ဓမ္မာ တေရဟိ ပဝတ္တိနော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ဘဂဝါ တေရဟိ အာဂိဏ္ဍော ဝိဟရတိ ဘိက္ခူဟိ ဘိက္ခုနီဟိ ဥပါသကေဟိ ဥပါသိကာဟိ

၁–ဩသီဒတိ စေဝ သံသီဒတိ စ (သီ၊ ဋ္ဌ)၊ ဩသီဒတိ သံသီဒတိ (သျာ၊ ကံ)

ရာဇူဟိ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ တိတ္ထိယေဟိ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အာကိဏ္ဏော ဝိဟရာမိ ဒေဝပုတ္တေဟိ။ ဒူရတောပိ ဘန္တေ ဒေဝပုတ္တာ အာဂစ္ဆန္တိ "ဟတ္ထကဿ ဒေဝပုတ္တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သောဿာ-မာ"တိ။ တိဏ္ဏာဟံ ဘန္တေ ဓမ္မာနံ အတိတ္တော အပ္ပဋိဝါနော ကာလက်တော။ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ? ဘဂဝတော အဟံ ဘန္တေ ဒဿနဿ အတိတ္တော အပ္ပဋိဝါနော ကာလက်တော၊ သဒ္ဓမ္မသဝနဿာဟံ ဘန္တေ အတိတ္တော အပ္ပဋိဝါနော ကာလက်တော၊ သံဃဿာဟံ ဘန္တေ ဥပဋ္ဌာနဿ အတိတ္တော အပ္ပဋိဝါနော ကာလက်တော။ ဣမေသံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အတိတ္တော အပ္ပဋိဝါနော ကာလက်တောတိ။

နာဟံ ဘဂဝတော ဒဿနဿ၊ တိတ္တိမဇ္ဈဂါ[၁] ကုဒါစနံ။
သံဃဿ ဥပဋ္ဌာနဿ၊ သဒ္ဓမ္မသဝနဿ စ။

အဓိသီလံ သိက္ခမာနော၊ သဒ္ဓမ္မသဝနေ ရတော။
တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အတိတ္တော၊ ဟတ္ထကော အဝိဟံ ဂတောတိ။

ပဋ္ဌမံ။

၆-ကဋ္ဌုဝိယသုတ္တ

၁၂၉။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဗာရာဏသိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ ဘဂဝါ ဂေါယောဂပိလက္ခသ္မိံ[၂] ပိဏ္ဍာယ စရမာနော[၃] အညတရံ ဘိက္ခုံ ရိတ္တဿာဒံ ဗာဟိရဿာဒံ မုဋ္ဌဿတိံ အသမ္ပဇာနံ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တံ ပါကတိန္ဒြိယံ၊ ဒိသ္ဝာ တံ ဘိက္ခုံ ဧတဒဝေါစ—

"မာ ခေါ တွံ ဘိက္ခု အတ္တာနံ ကဋ္ဌုဝိယမကာသိ၊ တံ ဝတ ဘိက္ခု ကဋ္ဌုဝိယကတံ အတ္တာနံ အာမဂန္ဓေန[၄] အဝဿုတံ မက္ခိကာ နာနုပတိဿန္တိ နာန္ဓာဿဝိဿန္တိတိ[၅] နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ"တိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတာ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော သံဝေဂမာပါဒိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ—"ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ

၁–တိတ္တိ တိတ္တိသမ္ဘဝံ (က) ၂–ဂေါယောဂမိလက္ခသ္မိံ (သျာ၊ ကံ၊ က)
၃–စရမာနံ (က) ၄–အာမဂန္ဓေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၅–နာနုဗန္ဓိဿန္တိ (က)

ဗာရာဏသိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိံ၊ အဒ္ဒသံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဂေါယောဂ-ပိလက္ခသ္မိံ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော အညတရံ ဘိက္ခုံ ရိတ္တဿာဒံ ဗာဟိရဿာဒံ မုဋ္ဌဿတိံ အသမ္ပဇာနံ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တံ ပါကတိန္ဒြိယံ၊ ဒိသ္ဝာ တံ ဘိက္ခုံ ဧတဒဝေါစံ—

'မာ ခေါ တွံ ဘိက္ခု အတ္တာနံ ကဋုဝိယမကာသိ၊ တံ ဝတ ဘိက္ခု ကဋုဝိယကတံ အတ္တာနံ အာမဂန္ဓေန အဝဿုတံ မက္ခိကာ နာနုပတိဿန္တိ နာန္ဓာဿဝိဿန္တီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ'တိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ဘိက္ခု မယာ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော သံဝေဂမာပါဒိ''တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ကိံ နု ခေါ ဘန္တေ ကဋုဝိယံ၊ ကော အာမဂန္ဓော၊ ကာ မက္ခိကာ''တိ။

အဘိဇ္ဈာ ခေါ ဘိက္ခု ကဋုဝိယံ၊ ဗျာပါဒေါ အာမဂန္ဓော၊ ပါပကာ အကုသလာ ဝိတက္ကာ မက္ခိကာ၊ တံ ဝတ ဘိက္ခု ကဋုဝိယကတံ အတ္တာနံ အာမဂန္ဓေန အဝဿုတံ မက္ခိကာ နာနုပတိဿန္တိ နာန္ဓာဿဝိဿန္တီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ။

အဂုတ္တံ စက္ခုသောတသ္မိံ၊ ဣန္ဒြိယေသု အသံဝုတံ။
မက္ခိကာနုပတိဿန္တိ၊ သက်ပ္ပါ ရာဂနိဿိတာ။
ကဋုဝိယကတော ဘိက္ခု၊ အာမဂန္ဓေ အဝဿုတော။
အာရကာ ဟောတိ နိဗ္ဗာနာ၊ ဝိဃာတဿေဝ ဘာဂဝါ။
ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါရညေ၊ အလဒ္ဓါ သမထမတ္တနော[၁]။
ပရေတိ[၂] ဗာလော ဒုမ္မေဓော၊ မက္ခိကာဟိ ပုရက္ခတော။
ယေ စ သီလေန သမ္ပန္နာ၊ ပညာယူပသမေရတာ။
ဥပသန္တာ သုခံ သေန္တိ၊ နာသယိတ္ဝာန မက္ခိကာတိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမအနုရုဒ္ဓသုတ္တ

၁၃၀။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိ၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ဣဓာဟံ ဘန္တေ ဒိဗ္ဗေန

၁–သမမတ္တနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ)၊ သမ္မမတ္တနော (ဣ) ၂-စရေတိ (သျာ၊က)

စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန ယေဘုယ္ယေန ပဿာမိ မာတုဂါမံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇမာနံ။ ကတိဟိ နု ခေါ ဘန္တေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော မာတုဂါမော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။

တီဟိ ခေါ အနုရုဒ္ဓ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော မာတုဂါမော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ အနုရုဒ္ဓ မာတုဂါမော ပုဗ္ဗဏှသမယံ မဏ္ဍေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ ဣဿာပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ သာယန္ဟသမယံ ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ အနုရုဒ္ဓ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော မာတုဂါမော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတီတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဒုတိယအနုရုဒ္ဓသုတ္တ

၁၃၁။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “ဣဓာဟံ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သဟဿံ လောကံ ဩလောကေမိ၊ အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝီရိယံ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ[1]၊ ပဿဒ္ဓော ကာယော အသာရဒ္ဓော၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ၊ အထ စ ပန မေ နာနုပါဒါယ[2] အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတီ''တိ။

ယံ ခေါ တေ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ “အဟံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သဟဿံ လောကံ ဝေါလောကေမီ''တိ၊ ဣဒံ တေ မာနသ္မိံ။ ယမ္ပိ တေ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ “အာရဒ္ဓံ ခေါ ပန မေ ဝီရိယံ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓော ကာယော အသာရဒ္ဓော၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ''န္တိ၊ ဣဒံ တေ ဥဒ္ဓစ္စသ္မိံ။ ယမ္ပိ တေ အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ ဧဝံ ဟောတိ “အထ စ ပန မေ နာနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတီ''တိ၊

၁–အပမ္မုဋ္ဌာ (သီ)၊ အပမုဋ္ဌာ (သျာ၊ ကံ)　　၂–နု အနုပါဒါယ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ဣဒံ တေ ကုက္ကုစ္စသ္မိ"။ သာဓု ဝတာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဟာယ ဣမေ တယော ဓမ္မေ အမနသိကရိတ္ဝာ အမတာယ ဓာတုယာ စိတ္တံ ဥပသံဟရတူတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ အပရေန သမယေန ဣမေ တယော ဓမ္မေ ပဟာယ ဣမေ တယော ဓမ္မေ အမနသိကရိတ္ဝာ အမတာယ ဓာတုယာ စိတ္တံ ဥပသံဟရိ[1]။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ "ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ"တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော စ ပနာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ အရဟတံ အဟောသီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဋိသန္ဓိသုတ္တ

၁၃၂။ တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသန္ဓာနိ အာဝဟန္တိ[2] နော ဝိဝဋာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? မာတုဂါမော ဘိက္ခဝေ ပဋိသန္ဓေော အာဝဟတိ နော ဝိဝဋော၊ ဗြာဟ္မဏာနံ ဘိက္ခဝေ မန္တာ ပဋိသန္ဓာ အာဝဟန္တိ နော ဝိဝဋာ၊ မိဿာဒိဋ္ဌိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသန္ဓာ အာဝဟတိ နော ဝိဝဋာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ပဋိသန္ဓာနိ အာဝဟန္တိ နော ဝိဝဋာနိ။

တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋာနိ ဝိရောစန္တိ နော ပဋိသန္ဓာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? စန္ဒမဏ္ဍလံ ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋံ ဝိရောစတိ နော ပဋိသန္ဓံ၊ သူရိယမဏ္ဍလံ ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋံ ဝိရောစတိ နော ပဋိသန္ဓံ၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတော ဓမ္မဝိနယော ဘိက္ခဝေ ဝိဝဋော ဝိရောစတိ နော ပဋိသန္ဓေော။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဏိ ဝိဝဋာနိ ဝိရောစန္တိ နော ပဋိသန္ဓာနိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-လေခသုတ္တ

၁၃၃။ တယောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ"။ ကတမေ တယော?ပါသာဏလေခူပမော ပုဂ္ဂလော,ပထဝိလေခူပမော ပုဂ္ဂလော, ဥဒကလေခူပမော ပုဂ္ဂလော။ ကဘမော စ ဘိက္ခဝေ ပါသာဏလေခူပမော ပုဂ္ဂလော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိက္ခံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခ္ဝသ

၁–ဥပသံဟာသိ (သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ)၊ ဥပသံဟရတိ (က) ၂–ဝဟန္တိ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ)

ကောဓော ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပါသာဏေ လေခါ
နဲ ခိပ္ပံ လုဇ္ဇတိ ဝါတေန ဝါ ဥဒကေန ဝါ၊ စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ဗ္ဗဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိဏ္ဍံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွဿ ကောဓော
ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါသာဏလေခူပမော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပထဝိလေခူပမော ပုဂ္ဂလော? ဗ္ဗခ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
ပုဂ္ဂလော အဘိဏ္ဍံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွဿ ကောဓော နဲ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။
သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပထဝိယာ လေခါ ခိပ္ပံ လုဇ္ဇတိ ဝါတေန ဝါ ဥဒကေန
ဝါ၊ နဲ စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗ္ဗဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော
အဘိဏ္ဍံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွဿ ကောဓော နဲ ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ အယံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပထဝိလေခူပမော ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဥဒကလေခူပမော ပုဂ္ဂလော? ဗ္ဗဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော
ပုဂ္ဂလော အာဂါဋ္ဌေနပိ ဝုစ္စမာနော ဖရုသေနပိ ဝုစ္စမာနော အမနာပေနပိ
ဝုစ္စမာနော သန္ဓိယတိမေဝ[၁] သံသန္ဒတိမေဝ[၁] သမ္မောဒတိမေဝ[၁]။ သေယျထာပိ
ဘိက္ခဝေ ဥဒကေ လေခါ ခိပ္ပံယေဝ ပဋိဝိဂစ္ဆတိ၊ နဲ စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ။
ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗ္ဗဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော အာဂါဋ္ဌေနပိ ဝုစ္စမာနော
ဖရုသေနပိ ဝုစ္စမာနော အမနာပေနပိ ဝုစ္စမာနော သန္ဓိယတိမေဝ သံသန္ဒတိမေဝ
သမ္မောဒတိမေဝ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကလေခူပမော ပုဂ္ဂလော။ ဗ္ဗမေ ခေါ
ဘိက္ခဝေ တယော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ[၂]။ ။ဒသမံ။

ကုသိနာရဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ကုသိနာရဘဏ္ဍနာ စေဝ၊ ဂေါတမဘရဏ္ဍုဟတ္ထကော။
ကဋုဝိယံ ဒွေ အနုရုဒ္ဓါ၊ ပဋိစ္ဆန္ဒံ လေခေန တေ ဒသာတိ။

---

(၁၄) ၄-ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တ

၁၃၄။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အဂေ်ဟိ သမန္ဒာဂတော ယောဓာဇီဝေါ ရာဇာ-
ရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အဂ်န္တေဝ သန်ုံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ

၁-.....ယေဝ (သျာ၊က်)၊.....ဝေဝ (ဗ္ဗ) ၂-အဘိ ၃-၁၃၇-ပိဋ္ဌေပိ။

တိဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယောဓေဇီဝေါ ဒူရေ ပါတိ စ ဟောတိ, အက္ခဏဝေဓိ စ, မဟတော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ယောဓေဇီဝေါ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေ ပါတိ စ ဟောတိ, အက္ခဏဝေဓိ စ, မဟတော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေ ပါတိ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟီနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝေဒနံ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ သညာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟီနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ သညံ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟီနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရေ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေ ပါတီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓိ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ''အယံ ဒုက္ခသမုဒယော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓော''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ''အယံ

၁-သမ္မာ ဝေဒနာ (သျာ၊ကံ၊ဣ၊က)၊ ဥပရိ ၄၉၀-ဝိဇ္ဇေဝိ။ ၂-သမ္မာ သညာ (သျာ၊ကံ၊ဣ၊က)

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟန္တံ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ ပဒါလေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ။ ဇုမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပရိသာသုတ္တ

၁၃၅။ တိဿော ဇုမာ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ။ ကတမာ တိဿော? ဥက္ကာစိတ-ဝိနီတာ ပရိသာ, ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ ပရိသာ, ယာဝတာဝိနီတာ[1] ပရိသာ။ ဇုမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ပရိသာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မိတ္တသုတ္တ

၁၃၆။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မိတ္တော သေဝိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ တီဟိ?( ) [၂] ဒုဒ္ဒဒံ ဒဒါတိ၊ ဒုက္ကရံ ကရောတိ၊ ဒုက္ခမံ ခမတိ။ ဇုမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မိတ္တော သေဝိတဗ္ဗောတိ။ ။ တတိယံ။

၄-ဥပ္ပါဒါသုတ္တ

၁၃၇။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ အနုပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ။ သဗ္ဗေ သခ်ါရာ အနိစ္စာ၊ တံ တထာဂတော အဘိသမ္မုဇ္ဇျတိ အဘိသမေတိ၊ အဘိသမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ အဘိသမေတ္ဝာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနီ-ကရောတိ ''သဗ္ဗေ သခ်ါရာ အနိစ္စာ''တိ။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ အနုပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ သဗ္ဗေ သခ်ါရာ ဒုက္ခာ၊ တံ တထာဂတော အဘိသမ္မုဇ္ဇျတိ အဘိသမေတိ၊

၁-ယာဝတဇ္ဇာဝိနီတာ (အဋ္ဌကထာယံ ပါဌန္တရံ) ၂-(ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု) (ဇု၊က)

အဘိသမ္ဖုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနီကရောတိ ''သဗ္ဗေ သခ်ါရာ ဒုက္ခာ''တိ။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ အနုပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ၊ တံ တတာဂတော အဘိသမ္ဖုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ၊ အဘိသမ္ဖုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညာပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနီကရောတိ ''သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ''တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ကေသကမ္ဗလသုတ္တ

၁၃၈။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ တန္တာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ၊ ကေသကမ္ဗလော တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။ ကေသကမ္ဗလော ဘိက္ခဝေ သီတေ သီတော, ဥဏ္ဍေ ဥဏ္ဍော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဒုက္ခသမ္ဖုဿော။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏဝါဒါနံ[၁]၊ မက္ခလိဝါဒေါ တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။

မက္ခလိ ဘိက္ခဝေ မောဃပုရိသော ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ "နတ္ထိ ကမ္မံ၊ နတ္ထိ ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ''န္တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ အဟေသုံ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေပိ ဘဂဝန္တော ကမ္မဝါဒါ စေဝ အဟေသုံ ကိရိယဝါဒါ စ ဝီရိယဝါဒါ စ၊ တေပိ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃပုရိသော ပဋိဗာဟတိ "နတ္ထိ ကမ္မံ၊ နတ္ထိ ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ''န္တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေပိ ဘဂဝန္တော ကမ္မဝါဒါ စေဝ ဘဝိဿန္တိ ကိရိယဝါဒါ စ ဝီရိယဝါဒါ စ၊ တေပိ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃပုရိသော ပဋိဗာဟတိ "နတ္ထိ ကမ္မံ၊ နတ္ထိ ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ''န္တိ။ အဟမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကမ္မဝါဒေါ စေဝ ကိရိယဝါဒေါ စ ဝီရိယဝါဒေါ စ၊ မမ္ပိ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃပုရိသော ပဋိဗာဟတိ "နတ္ထိ ကမ္မံ၊ နတ္ထိ ကိရိယံ၊ နတ္ထိ ဝီရိယ''န္တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နဒီမုခေ ခိပ္ပံ ဥဋ္ဌေယျ[၂] ဗဟူနံ[၃] မစ္ဆာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အနယာယ ဗျသနာယ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မက္ခလိ မောဃပုရိသော မနုဿခိပ္ပံ မညေ လောကေ ဥပ္ပန္ဓော ဗဟူနံ သတ္တာနံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ အနယာယ ဗျသနာယာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁–သမဏပ္ပဝါဒါနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဇ) ၂–ဩဋ္ဌေယျ (သီ) ၃–ဗဟုနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဇ)

၆-သမ္ပဒါသုတ္တ

၁၃၉။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမ္ပဒါ။ ကတမာ တိဿော? သဒ္ဓါသမ္ပဒါ သီလသမ္ပဒါ ပညာသမ္ပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော သမ္ပဒါတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဝုဒ္ဓိသုတ္တ

၁၄၀။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝုဒ္ဓိယော။ ကတမာ တိဿော? သဒ္ဓါဝုဒ္ဓိ သီလဝုဒ္ဓိ ပညာဝုဒ္ဓိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝုဒ္ဓိယောတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-အဿခဋ္ဌုက်သုတ္တ

၁၄၁။ တယော စ ဘိက္ခဝေ အဿခဋ္ဌုက်ေ ဒေသေဿာမိ, တယော စ ပုရိသခဋ္ဌုက်ေ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ ဘေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော အဿခဋ္ဌုက်ာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿခဋ္ဌုက်ာ ဇဝသမ္ပန္ဓော ဟောတိ နဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော နအာရောဟပရိ-ဏာဟသမ္ပန္ဓော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿခဋ္ဌုက်ာ ဇဝသမ္ပန္ဓော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော စ နအာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဓော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဿခဋ္ဌုက်ာ ဇဝသမ္ပန္ဓော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဓော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော အဿခဋ္ဌုက်ာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော ပုရိသခဋ္ဌုက်ာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသခဋ္ဌုက်ာ ဇဝသမ္ပန္ဓော ဟောတိ နဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော နအာရောဟ-ပရိဏာဟသမ္ပန္ဓော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသခဋ္ဌုက်ာ ဇဝသမ္ပန္ဓော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော စ နအာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဓော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုရိသခဋ္ဌုက်ာ ဇဝသမ္ပန္ဓော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဓော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဋ္ဌုက်ာ ဇဝသမ္ပန္ဓော ဟောတိ နဝဏ္ဏသမ္ပန္ဓော နအာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဓော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္ဍံ ပုဋ္ဌော

သံသာဒေတိ[၁] နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဣဒမဿ နဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ နခေါ ပန လာဘီ ဟောတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ နအာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဋ္ဌုကော်ဇဝသမ္ပန္ဒော ဟောတိ နဝဏ္ဏသမ္ပန္ဒော နအာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဒော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဋ္ဌုကော်ဇဝသမ္ပန္ဒော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဒော စ နအာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဒော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဥ္ဍံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ နပန လာဘီ ဟောတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ နအာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဋ္ဌုကော်ဇဝသမ္ပန္ဒော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဒော စ နအာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဒော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဋ္ဌုကော်ဇဝသမ္ပန္ဒော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဒော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဒော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဥ္ဍံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ လာဘီ ခေါ ပန ဟောတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသခဋ္ဌုကော်ဇဝသမ္ပန္ဒော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္ဒော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္ဒော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုရိသခဋ္ဌုက်ာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဿပရဿသုတ္တ

၁၄၂။ တယော စ ဘိက္ခဝေ အဿပရဿေ[၂] ဒေသေဿာမိ တယော စ ပုရိသပရဿေ[၃]၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၁–သံဟီရေတိ (က) ၂–အဿသဒဿေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃–ပုရိသသဒဿေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော အဿပရဿာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အဿပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟ-ပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အဿပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အဿပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော အဿပရဿာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော ပုရိသပရဿာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟ-သမ္ပန္နော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကေစ္စော ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သြပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္ဉာ ပုဋ္ဌော သံသာဒေတိ နော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဣဒမဿ န ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ န ခေါ ပန လာဘီ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန-ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ န အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ န ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သြပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဉ္ဉာ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ န ခေါ ပန လာဘီ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန-ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ န အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ န အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သြပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဠဲ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ လာဘီ ခေါ ပန ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာန-ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပရဿော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ပုရိသ-ပရဿာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-အဿာဇာနီယသုတ္တ

၁၄၃။ တယော စ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒေ အဿာဇာနီယေ ဒေသေဿာမိ တယော စ ဘဒ္ဒေ ပုရိသာဇာနီယေ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ ''ဧဝံ ဘန္တေ''တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော ဘဒ္ဒာ အဿာဇာနီယာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဘဒ္ဒော အဿာဇာနီယော။ပ။ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏ-သမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဘဒ္ဒာ အဿာဇာနီယာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တယော ဘဒ္ဒာ ပုရိသာဇာနီယာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဘဒ္ဒော ပုရိသာဇာနီယော။ပ။ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏ-သမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒော ပုရိသာဇာနီယော။ပ။ ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဣဒမဿ ဇဝသ္မိံ ဝဒါမိ။ အဘိဓမ္မေ ခေါ ပန အဘိဝိနယေ ပဠဲ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေတိ နော သံသာဒေတိ၊ ဣဒမဿ ဝဏ္ဏသ္မိံ ဝဒါမိ။ လာဘီ ခေါ ပန ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန-ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ဣဒမဿ အာရောဟပရိဏာဟသ္မိံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒော ပုရိသာဇာနီယော ဇဝသမ္ပန္နော စ ဟောတိ

ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ တယော ဘဒြာ ပုရိသာဇာနိယာတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-ပဌမမောရနိဝါပသုတ္တ

၁၄၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ မောရနိဝါပေ ပရိဗ္ဗာ-ဇကာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ''ဘိက္ခဝေါ''တိ။ ''ဘဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အစ္ဆန္တိနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္ဆန္တယောဂက္ခေမိ အစ္ဆန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္ဆန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေန, အသေက္ခေန သမာဓိက္ခန္ဓေန, အသေက္ခေန ပညာက္ခန္ဓေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အစ္ဆန္တိနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္ဆန္တယောဂက္ခေမိ အစ္ဆန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္ဆန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။ ကောဒသမံ။

၁၂-ဒုတိယမောရနိဝါပသုတ္တ

၁၄၅။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အစ္ဆန္တိနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္ဆန္တယောဂက္ခေမိ အစ္ဆန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္ဆန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေန အာဒေသနာ-ပါဋိဟာရိယေန အနုသာသနိပါဋိဟာရိယေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အစ္ဆန္တိနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္ဆန္တယောဂက္ခေမိ အစ္ဆန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္ဆန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။ ဒွါဒသမံ။

၁၃-တတိယမောရနိဝါပသုတ္တ

၁၄၆။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အစ္ဆန္တိနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္ဆန္တယောဂက္ခေမိ အစ္ဆန္တဗြဟ္မစာရိ အစ္ဆန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေဟိ တိဟိ? သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာဉာဏေန သမ္မာဝိမုတ္တိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု

အစ္ဆန္ဒနိဋ္ဌော ဟောတိ အစ္ဆန္ဒယောဂကွေမိ အစ္ဆန္ဒဗြဟ္မစာရိ အစ္ဆန္ဒပရိယော-
သာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ။တေရသမံ။

ယောဓဇီဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ယောဓော ပရိသမိတ္တဉ္စ၊ ဥပ္ပါဒါ ကေသကမ္မလော။
သမ္မဒါ ပုဗ္ဗ တယော အဿာ၊ တယော မောရနိဝါပိနောတိ။

---

(၁၅) ၅-မဂ်လဝဂ္ဂ

၁-အကုသလသုတ္တ

၁၄၇။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အကုသလေန ကာယကမ္မေန, အကုသလေန ဝစီကမ္မေန, အကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ကုသလေန ကာယကမ္မေန, ကုသလေန ဝစီကမ္မေန, ကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၁၄၈။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဝိသမသုတ္တ

၁၄၉။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝိသမေန ကာယကမ္မေန, ဝိသမေန ဝစီကမ္မေန, ဝိသမေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဧဝံ နိရယေ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ။ပ။ သမေန ကာယကမ္မေန, သမေန ဝစီကမ္မေန, သမေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။တတိယံ။

၄-အသုစိသုတ္တ

၁၅၀။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။အသုစိနာ ကာယကမ္မေန,အသုစိနာ ဝစီကမ္မေန, အသုစိနာ မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဧဝံ နိရယေ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သုစိနာ ကာယကမ္မေန, သုစိနာ ဝစီကမ္မေန, သုစိနာ မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘာတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမခတသုတ္တ

၁၅၁။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တိဟိ? အကုသလေန ကာယကမ္မေန, အကုသလေန ဝစီကမ္မေန, အကုသလေန မနောကမ္မေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ တိဟိ? ကုသလေန ကာယကမ္မေန, ကုသလေန ဝစီကမ္မေန, ကုသလေန မနောကမ္မေန။ပ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယခတသုတ္တ

၁၅၂။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ပ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန။ပ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-တတိယခတသုတ္တ

၁၅၃။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝိသမေန ကာယကမ္မေန, ဝိသမေန ဝစီကမ္မေန, ဝိသမေန မနောကမ္မေန။ပ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သမေန ကာယကမ္မေန, သမေန ဝစီကမ္မေန, သမေန မနောကမ္မေန။ပ။ ။သတ္တမံ။

၈-စတုတ္ထခတသုတ္တ

၁၅၄။ တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အသုစိနာ ကာယကမ္မေန, အသုစိနာ ဝစီကမ္မေန, အသုစိနာ မနောကမ္မေန။ပ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သုစိနာ ကာယကမ္မေန, သုစိနာ ဝစီကမ္မေန, သုစိနာ မနောကမ္မေန။ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဝဇ္ဇနာသုတ္တ

၁၅၅။ တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇနာ။ ကတမာ တိဿော? ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ဝဇ္ဇနာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပုဗ္ဗင်္ဂသုတ္တ

၁၅၆။ ယေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ပုဗ္ဗင်္ဂသမယံ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရန္တိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရန္တိ။ သုပုဗ္ဗင်္ဂော ဘိက္ခဝေ တေသံ သတ္တာနံ။

ယေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ မဇ္ဈန္ဟိကသမယံ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရန္တိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရန္တိ။ သုမဇ္ဈန္ဟိကော ဘိက္ခဝေ တေသံ သတ္တာနံ။

ယေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သာယန္ဟသမယံ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရန္တိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရန္တိ။ သုသာယန္ဟော ဘိက္ခဝေ တေသံ သတ္တာနန္တိ။　။ဒသမံ။

သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ [1]။
သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရိသု။

ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ၊ ဝါစာကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
ပဒက္ခိဏံ မနောကမ္မံ၊ ပဏိဓိ တေ ပဒက္ခိဏော [2]။
ပဒက္ခိဏာနိ ကတ္ဝာန၊ လဘန္တတ္ထေ [3] ပဒက္ခိဏော။

တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဠှော ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊ သဟ သမ္မေဟိ ဉာတိဘိတိ။

မင်္ဂလဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အကုသလဉ္စ သာဝဇ္ဇံ၊ ဝိသမာသုစိနာ သဟ။
စတုရော ခတာ ဝန္ဒနာ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဟေန စ တေ ဒသာတိ။

တတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁–သုဝုဋ္ဌိတံ (သီ၊ ဋ္ဌ)　　၂–ပဏိဓိယော ပဒက္ခိဏာ (သီ၊ ဋ္ဌ)၊ ပဏိဓိ တေ ပဒက္ခိဏာ (သျာ၊ ကံ)
၃–လဘာတတ္ထေ (သီ၊ ဋ္ဌ)

(၁၆) ၆-အစေလကဝဂ္ဂ

၁၅၇-၁၆၃။ တိသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ တိသော? အာဂါဠာ ပဋိပဒါ, နိဇ္ဇျာမာ ပဋိပဒါ, မဇ္ဇိမာ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဂါဠာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဝေံဝါဒီ ဟောတိ ဝေံဒိဋ္ဌိ "နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါသော"တိ၊ သော ကာမေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဂါဠာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဇျာမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အစေလကော ဟောတိ မုတ္တာစာရော ဟတ္ထာပလေခနော[၁] နဟိဘဒန္တိကော၊ နတိဋ္ဌဘဒန္တိကော၊ နာဘိဟဋံ၊ နဥဒ္ဒိဿကတံ၊ နနိမန္တနံ သာဒိယတိ၊ သော နကုမ္ဘိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတိ၊ နကဠောပိမုခါ[၂] ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာတိ၊ နဧကမန္တရံ၊ နဒဏ္ဍမန္တရံ၊ နမုသလမန္တရံ၊ နဒ္ဝိန္ဒံ ဘုဥ္ဇမာနာနံ၊ နဂဗ္ဘိနိယာ၊ နပါယမာနာယ၊ နပုရိသန္တရဂတာယ၊ နသင်္ကိတ္တီသု၊ နယတ္ထ သာ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ နယတ္ထ မက္ခိကာ သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနီ၊ နမစ္ဆံ၊ နမံသံ၊ နသုရံ၊ နမေရယံ၊ နထုသောဒကံ ပိဝတိ။ သော ဧကာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဧကာလောပိကော၊ ဒွါဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဒွါလောပိကော၊ သတ္တာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ သတ္တာလောပိကော၊ ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာ ယာပေတိ၊ ဒ္ဝီဟိပိ ဒတ္တီဟိ ယာပေတိ၊ သတ္တဟိပိ ဒတ္တီဟိ ယာပေတိ၊ ဧကာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဒွါဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ သတ္တာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ ဣတိ ဧဝရူပံ အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။

သော သာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ သာမာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ နီဝါရဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဒဒ္ဒုလဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဟဋဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ကဏဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ အာစာမဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ပိညာကဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ တိဏဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဂေါမယဘက္ခောပိ ဟောတိ၊ ဝနမူလဖလာဟာရော ယာပေတိ၊ ပဝတ္တဖလဘောဇီ။

သော သာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ မသာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ ဆဝဒုဿာနိပိ ဓာရေတိ၊ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေတိ၊ တိရီဋာနိပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနမ္ပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနက္ခိပမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကုသစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဖလကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကေသကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါဠကမ္ဗလမ္ပိ ဓာရေတိ၊

၁-ဟတ္ထာဝလေခနော (သျာ၊ကံ) ဒီ ၁-၁၅၇၊ မ ၁-၁၁၁၊
ဥပရိ ၅၂၇၊ မ ၂-၅ ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗာ။
၂-ခဠောပိမုခါ (သီ၊သျာ၊ကံ)

ဥလူကပက္ခိကမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကေသမဿုလောစကောပိ ဟောတိ ကေသမဿု-လောစနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဥဇ္ဇုဒ္ဓကောပိ ဟောတိ အာသနပဋိက္ခေတ္တော၊ ဥက္ကုဋိကောပိ ဟောတိ ဥက္ကုဋိကပဓာနမနုယုတ္တော၊ ကဏ္ဏကာပဿယိကောပိ ဟောတိ ကဏ္ဏကာပဿယေ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ သာယတတိယကမ္ပိ ဥဒကော-ရောဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဣတိ ဧဝရူပံ အနေကဝိဟိတံ ကာယဿ အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ ပ ။ စိတ္တေ။ ပ ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ပဋိပဒါတိ။ (၁)

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ တိဿော? အာဂါဠ္ဟာ ပဋိပဒါ, နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ, မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အာဂါဠ္ဟာ ပဋိပဒါ။ ပ ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဂါဠ္ဟာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ။ ပ ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ နိဇ္ဈာမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ မမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ မမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ မမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ မမ္မာနံ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ (၂)

ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမာဓိ။ ပ ။ စိတ္တသမာဓိ။ ပ ။ ဝီမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေ-တိ။ ပ ။ (၃)

သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ ပ ။ (၄)

သဒ္ဓါဗလံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယဗလံ ဘာဝေတိ။ သတိဗလံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိဗလံ ဘာဝေတိ။ ပညာဗလံ ဘာဝေတိ။ ပ။ (၅)

သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပ။ (၆)

သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါစံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာကမ္မန္တံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာအာဇီဝံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာဝါယာမံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသတိံ ဘာဝေတိ။ သမ္မာသမာဓိံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တိဿော ပဋိပဒါတိ။ (၇)

အစေလကဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သတိပဋ္ဌာနံ သမ္မပ္ပဓာနံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒိန္ဒြိယေန စ။
ဗလံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ မဂ္ဂေါ စ၊ ပဋိပဒါယ ယောဇယေတိ။

---

(၁၇) ၇-ကမ္မပထပေယျာလ

၁၆၄-၁၈၃။ တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိပါတေ စ သမနုညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။ (၂)

အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ၊ အဒိန္နာဒါနေ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။

အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။ (၄)

အတ္ထနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ ပရဿ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္ထနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ ကာမေသု-မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၆)

အတ္ထနာ စ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပရဿ မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ၊ မုသာဝါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္ထနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၈)

အတ္ထနာ စ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ပရဿ ပိသုဏာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္ထနာ စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၀)

အတ္ထနာ စ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ ပရဿ ဖရုသာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္ထနာ စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၂)

အတ္ထနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ၊ ပရဿ သမ္ဖပ္ပလာပေ သမာဒပေတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပေ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္ထနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၄)

အတ္ထနာ စ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဿ အဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။

အတ္ထနာ စ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဿ အနဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အနဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ။ပ။ (၁၆)

အတ္တနာ စ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္ဇ ဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊ ဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။

အတ္တနာ စ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္ဇ အဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊ အဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။ (၁၈)

အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္ဇ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ ပ။

အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္ဇ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ (၂၀)

ကမ္မပထပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

တဿုဒ္ဒါနံ

ပါဏံ အဒိန္နမိစ္ဆာ စ၊ မုသာဝါဒီ စ ပိသုဏာ။
ဖရုသာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ စ၊ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒဒိဋ္ဌိ စ။
ကမ္မပထေသု ပေယျာလံ၊ တိကကေန နိယောဇယေတိ။

---

(၁၈) ဂ-ရာဂပေယျာလ

၁၈၄။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ တယော? သုညတော သမာဓိ, အနိမိတ္တော သမာဓိ, အပ္ပဏိဟိတော သမာဓိ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေ-တဗ္ဗာ။ (၁) ( )[၁]

၁-(ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ တယော? သဝိ-တက္ကသဝိစာရော သမာဓိ, အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တော သမာဓိ, အဝိတက္ကအဝိစာရော သမာဓိ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။) တ္ထေန္တရေ ပါဌော ကတ္တစိ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပဿိတဗ္ဗော။

ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ ပရိညာယ။ ပ ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။ ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ဒေါသဿ။ မောဟဿ။ ကောဓဿ။ ဥပနာဟဿ။ မက္ခဿ။ ပဋာသဿ။ ဣဿာယ။ မစ္ဆရိယဿ။ မာယာယ။ သာဌေယျဿ။ ထမ္ဘဿ။ သာရမ္ဘဿ။ မာနဿ။ အတိမာနဿ။ မဒဿ။ ပမာဒဿ။ အဘိညာယ။ ပရိညာယ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။ ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။

(ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။)[၁]

ရာဂပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

တဿုဒ္ဒါနံ

[၂]ရာဂံ ဒေါသဉ္ဇ မောဟဉ္ဇ၊ ကောဓူပနာဟပဉ္ဇမံ။
မက္ခပဋာသဣဿာ စ၊ မစ္ဆရိမာယာသာဌေယျာ။
ထမ္ဘသာရမ္ဘမာနဉ္ဇ၊ အတိမာနမဒဿ စ။
ပမာဒါ သတ္တရသ ဝုတ္တာ၊ ရာဂပေယျာလနိဿိတာ။
ဧတေ ဩပမ္မယုတ္တေန၊ အာပါဒေန အဘိညာယ။
ပရိညာယ ပရိက္ခယာ၊ ပဟာနက္ခယဗ္ဗယေန။
ဝိရာဂနိရောဓစာဂံ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဣမေ ဒသ။
သုညတော အနိမိတ္တော စ၊ အပ္ပဏိဟိတော စ တယော။
သမာဓိမူလကာ ပေယျာ-လေသုပိ ဝဝတ္ထိတာ စာတိ။

တိကနိပါတပါဋ္ဌိ နိဋ္ဌိတာ။

၁–( ) ဇွေန္တရေ ပါဌော သျာ-ကံ-က ပေါတ္ထကေသု နဒိဿတိ။
၂–ဣမာ ဥဒ္ဒါနဂါထာယော သီ-သျာ-ကံ-ဣပေါတ္ထကေသု နဒိဿန္တိ။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ

စတုက္ကနိပါတပါဠိ

နဒမာ ကသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပဌမပဏ္ဏာသက

၁-ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂ

၁-အနုဗုဒ္ဓသုတ္တ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကေ သမယံ ဘဂဝါ ဝဇ္ဇီသု ဝိဟရတိ ဘဏ္ဍဂါမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ ''ဘိက္ခဝေါ''တိ။ ''ဘဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

စတုန္နံ ဘိက္ခဝေ မမ္မာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဥေဝ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္နံ? အရိယဿ ဘိက္ခဝေ သီလဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဥေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယဿ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဥေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယဿ ဘိက္ခဝေ ပညာယ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဥေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိယာ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဥေဝ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ အရိယံ သီလံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ အရိယော သမာဓိ အနုဗုဒ္ဓော ပဋိဝိဒ္ဓော၊ အရိယာ ပညာ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ အရိယာ ဝိမုတ္တိ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ဥစ္ဆိန္နာ ဘဝတဏှာ၊ ခီဏာ ဘဝနေတ္တိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါတိ။

ဋ္ဌမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဋ္ဌံ ဝတ္ဘာန သုဂတော အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္ထာ—

''သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဝိမုတ္တိ စ အနုတ္တရာ။
အနုဗုဒ္ဓါ ဋ္ဌမေ ဓမ္မာ၊ ဂေါတမေန ယသဿိနာ။

ဋ္ဌတိ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ၊ ဓမ္မမက္ခာသိ ဘိက္ခုနံ။
ဒုက္ခဿန္တကရော သတ္ထာ၊ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗုတော''တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဗတိတသုတ္တ

၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ အသမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ ပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အရိယေန ဘိက္ခဝေ သီလေန အသမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ ပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ၊ အရိယေန ဘိက္ခဝေ သမာဓိနာ အသမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ ပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ၊ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ပညာယ အသမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ ပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ၊ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိယာ အသမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ ပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ။ ဋ္ဌမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ အသမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ ပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ ''အပဗတိ-တော''တိ[1] ဝုစ္စတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အရိယေန ဘိက္ခဝေ သီလေန သမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ အပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ၊ အရိယေန ဘိက္ခဝေ သမာဓိနာ သမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ အပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ၊ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ပညာယ သမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ အပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ၊ အရိယာယ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိယာ သမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ အပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိ။ ဋ္ဌမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ''ဋ္ဌမဿ ဓမ္မဝိနယာ အပဗတိတော''တိ ဝုစ္စတိတိ။

စုတာ ပတန္တိ ပတိတာ၊ ဂိဒ္ဓါ စ ပုနရာဂတာ။
ကတံ ကိစ္စံ ရတံ ရမ္မံ၊ သုခေနာန္ဝာဂတံ သုခန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-အပဗတိတောတိ (က)

၃-ပဌမခတသုတ္တ

၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗ္ဘတ္တော[1] အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗ္ဘတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော[2] သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနုဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတွာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနုဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။

* ယော နိန္ဒိယံ ပသံသတိ၊
တံ ဝါ နိန္ဒတိ ယော ပသံသိယော။
ဝိစိနာတိ မုခေန သော ကလိ၊
ကလိနာ တေန သုခံ န ဝိန္ဒတိ။

* အပ္ပမတ္တော အယံ ကလိ၊
ယော အက္ခေသု ဓနပရာဇယော။
သဗ္ဗဿာပိ သဟာပိ အတ္တနာ၊
အယမေဝ မဟန္တတရော ကလိ။
ယော သုဂတေသု မနံ ပဒေါသယေ။

၁-အဗ္ဘတ္တော (သီ၊ ဋ္ဌ)　၂-ဗျတ္တော (သီ၊ ဋ္ဌ)၊ ဗ္ယတ္တော (သျာ၊ ကံ)　* ခု-၁-၃၈၁-သံ-၁-၁၅၁-ဖိဋ္ဌေသုပိ။

သတံ သဟဿာနံ နိရဗ္ဗုဒါနံ၊
ဆတ္တိံသတိ ပဉ္စ စ အဗ္ဗုဒါနိ။
ယမရိယဂရဟိ နိရယံ ဥပေတိ၊
ဝါစံ မနဉ္စ ပဏိဓာယ ပါပကန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယခတသုတ္တ

၄။ စတူသု ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု စတူသု? မာတရိ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ပိတရိ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတေ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတသာဝကေ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူသု မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

စတူသု ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေသု စတူသု? မာတရိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ပိတရိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတေ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော။ပ။ တထာဂတသာဝကေ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ဣမေသု ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူသု သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော စ ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။

မာတရိ ပိတရိ စာပိ၊ ယော မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇတိ။
တထာဂတေ ဝါ သမ္မုဒ္ဓေ၊ အထ ဝါ တဿ သာဝကေ။
ဗဟုဉ္ဇ သော ပသဝတိ၊ အပုညံ တာဒိသော နရော။

တာယ နံ အဓမ္မစရိယာယ[၁]၊ မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ။
ဇ္ဇဓေဝ နံ ဂရဟန္တိ၊ ပေစ္စာပါယဉ္ဇ ဂစ္ဆတိ။

မာတရိ ပိတရိ စာပိ၊ ယော သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇတိ။
တထာဂတေ ဝါ သမ္မုဒ္ဓေ၊ အထ ဝါ တဿ သာဝကေ။
ဗဟုဉ္ဇ သော ပသဝတိ၊ ပုညံ ဧတာဒိသော[၂] နရော။

တာယ နံ ဓမ္မစရိယာယ၊ မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ။
ဇ္ဇဓေဝ[၃] နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတီတိ[၄]။　　။စတုတ္ထံ။

၅-အနုသောတသုတ္တ

၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနုသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော, ပဋိသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော, ဌိတတ္တော ပုဂ္ဂလော, တိဏ္ဏော ပါရင်တော[၅] ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အနုသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော? ဇ္ဇဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာမေ စ ပဋိသေဝတိ၊ ပါပဉ္ဇ ကမ္မံ ကရောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနုသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဋိသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော? ဇ္ဇဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကာမေ စ နပ္ပဋိသေဝတိ၊ ပါပဉ္ဇ ကမ္မံ နဲ ကရောတိ၊ သဟာပိ ဒုက္ခေန သဟာပိ ဒေါမနဿေန အဿုမုခေါပိ ရုဒမာနော ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိသောတဂါမီ ပုဂ္ဂလော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဌိတတ္တော ပုဂ္ဂလော? ဇ္ဇဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပဉ္ဇန္ဒံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဌိတတ္တော ပုဂ္ဂလော။

၁–တာယ အဓမ္မစရိယာယ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဇ)　　၂–ပုညမ္ပိ တာဒိသော (သီ၊ သျာ၊ ကံ)
၃–ဇ္ဇဓ စေဝ (သီ)　　၄–သဂ္ဂေ စ မောဒတီတိ (သီ)　　၅–ပါရဂတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏောဘ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏောဘ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

ယေ ကေစိ ကာမေသု အသညတာ ဇနာ၊
အဝီတရာဂါ ဣဓ ကာမဘောဂိနော။
ပုနပ္ပုနံ ဇာတိဇရူပဂါမိ တေ[1]၊
တဏှာမိပန္နာ အနုသောတဂါမိနော။

တသ္မာ ဟိ မိရော ဣဓုပဋ္ဌိတသတိ၊
ကာမေ စ ပါပေ စ အသေဝမာနော။
သဟာပိ ဒုက္ခေန ဇဟေယျ ကာမေ၊
''ပဋိသောတဂါမိ''တိ တမာဟု ပုဂ္ဂလံ။

ယော ဝေ ကိလေသာနိ ပဟာယ ပဉ္စ၊
ပရိပုဏ္ဏသေခေါ အပရိဟာနဓမ္မော။
စေတောဝသိပ္ပတ္တော သမာဟိတိန္ဒြိယော၊
သ ဝေ ''ဋ္ဌိတတ္တော''တိ နရော ပဝုစ္စတိ။

ပရောပရာ ယဿ သမေစ္စ ဓမ္မာ၊
ဝိဓူပိတာ အတ္ထဂတာ န သန္တိ။
သ ဝေ မုနိ[2] ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊
လောကန္တဂူ ''ပါရဂတော''တိ ဝုစ္စတိတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အပ္ပသုတသုတ္တ

၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အပ္ပသုတော သုတေန အနုပပန္နော, အပ္ပသုတော သုတေန ဥပပန္နော, ဗဟုသုတော သုတေန အနုပပန္နော, ဗဟုသုတော သုတေန ဥပပန္နော။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပသုတော ဟောတိ သုတေန

၁-ဇာတိဇရူပဂါဟိနော (သီ)၊ ဇာတိဇရူပဂါ ဟိ တေ (သျာ၊ ကံ)

၂-သ ခဝဒ္ဓ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဈ)

အနုပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ အပ္ပကဿ သုတဿ နာ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ အပ္ပကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ အပ္ပကဿ သုတဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ ဗဟုကဿ သုတဿ နာ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ[1] ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန အနုပပန္နော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော တဿ ဗဟုကဿ သုတဿ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတေန ဥပပန္နော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု အသမာဟိတော။
ဥဘယေန နံ ဂရဟန္တိ၊ သီလတော စ သုတေန စ။

အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
သီလတော နံ ပသံသန္တိ၊ တဿ သမ္ပဇ္ဇတေ သုတံ။

၁-နှ ဓမ္မမညာယ (ဋ္ဌ၊က)　　၂-နှ ဓမ္မမညာယ (ဋ္ဌ)

ဗဟုဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု အသမာဟိတော။
သီလတော နံ ဂရဟန္တိ၊ နာဿ သမ္ပဇ္ဇတေ သုတံ။

ဗဟုဿုတောပိ စေ ဟောတိ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥဘယေန နံ ပသံသန္တိ၊ သီလတော စ သုတေန စ။

ဗဟုဿုတံ ဓမ္မဓရံ၊ သပ္ပညံ ဗုဒ္ဓသာဝကံ။
နေက္ခံ ဇမ္ဗောနဒဿေဝ၊ ကော တံ နိန္ဒိတုမရဟတိ။
ဒေဝါပိ နံ ပသံသန္တိ၊ ဗြဟ္မုနာပိ ပသံသိတောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သောဘနသုတ္တ

၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သံဃံ သောဘေန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဘိက္ခု ဘိက္ခဝေ ဝိယတ္တော ဝိနီတော ဝိသာရဒေါ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သံဃံ သောဘေတိ၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခဝေ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သံဃံ သောဘေတိ၊ ဥပါသကော ဘိက္ခဝေ ဝိယတ္တော ဝိနီတော ဝိသာရဒေါ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သံဃံ သောဘေတိ၊ ဥပါသိကာ ဘိက္ခဝေ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သံဃံ သောဘေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ သံဃံ သောဘေန္တီတိ။

ယော ဟောတိ ဝိယတ္တော[၁] စ ဝိသာရဒေါ စ၊
ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော စ ဟောတိ။
ဓမ္မဿ ဟောတိ အနုဓမ္မစာရီ၊
သ တာဒိသော ဝုစ္စတိ သံဃသောဘနော[၂]။

ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော၊ ဘိက္ခုနီ စ ဗဟုဿုတာ။
ဥပါသကော စ ယော သဒ္ဓေါ၊ ယာ စ သဒ္ဓါ ဥပါသိကာ။
ဧတေ ခေါ သံဃံ သောဘေန္တိ၊ ဧတေ ဟိ သံဃသောဘနာတိ။

သတ္တမံ။

၁–ဝုတ္တော (သီ၊ဋ)၊ ဗုတ္တော (သုာ၊ကံ) ၂–သံဃသောဘဏော (က)

၈-ဝေသာရဇ္ဇသုတ္တ

၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္နာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ၊ ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဟေ ပဋိဇာနတော ''ဣမေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ''တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတီတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ[၁] ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။

ခီဏာသဝဿ တေ ပဋိဇာနတော ''ဣမေ အာသဝါ အပရိက္ခီဏာ''တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတီတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။

''ယေ ခေါ ပန တေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ''တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတီတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။

''ယဿ ခေါ ပန တေ အတ္ထာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော နံ နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယာ''တိ၊ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတီတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ၊ တေမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ယေဟိ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္နာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ၊ ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတီတိ။

၁-တေမဟံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ယေ ကေစိမေ ဝါဒပထာ ပုထုသိတာ၊
ယံနိဿိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
တထာဂတံ ပတ္တာ နု တေ ဘဝန္တိ၊
ဝိသာရဒံ ဝါဒပထာတိဝတ္တုံ [၁]။

ယော ဓမ္မစက္ကံ အဘိဘုယျ ကေဝလီ [၂]၊
ပဝတ္တယီ သမ္မဘူတာနုကမ္ပိ။
တံ တာဒိသံ ဒေဝမနုဿသေဋ္ဌံ၊
သတ္ထာ နမဿန္တိ ဘဝဿ ပါရဂုန္တိ။ ။အင္ဂမံ။

၉-တက္ကုပ္ပါဒသုတ္တ

၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ တက္ကုပ္ပါဒါ၊ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတမေ စတ္တာရော? စိဝရဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော တက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိဏ္ဍုပါတဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော တက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေနာသနဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော တက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဟက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော တက္ကုပ္ပါဒါ၊ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။

တက္ကာဒုတိယော ပုရိသော၊ ဒီဃမဒ္ဓါန သံသရံ။
ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ၊ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။

ဧဝမာဒိနဝံ ဥတ္တာ၊ တက္ကံ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝံ။
ဝိတတက္ကော အနာဒါနော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိမုစ္စတေတိ [၃]။

နဝမံ။

၁၀-ယောဂသုတ္တ

၁၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ယောဂါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကာမ-ယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂေါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကာမာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ [၄] အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊

၁-ဝါဒပထာတိဝတ္တိုံ (သီ)၊ ဝါဒပထာတိ ဝုတ္တုံ(ဋီက) ၂-ကေဝလံ(သျာ)၊ ကေဝလော(က)
၃-ခု-၁-၂၀၁-၂၆၈-ပိဋ္ဌေသုပိ။ ၄-အတ္ထင်္ဂမဉ္စ (သီဋီက)

တဿ ကာမာနံ သမုဒယဉ္ဇ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ အဿာဒဉ္ဇ အာဒီနဝဉ္ဇ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော[၁] ယော ကာမေသု ကာမရာဂေါ ကာမနန္ဒီ[၂] ကာမသ္ဒေဟော ကာမမုစ္ဆာ ကာမပိပါသာ ကာမပရိဋ္ဌာဟော ကာမဇ္ဈောသာနံ ကာမတဏ္ဟာ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ။

ဘဝယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဘဝါနံ သမုဒယဉ္ဇ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ အဿာဒဉ္ဇ အာဒီနဝဉ္ဇ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ တဿ ဘဝါနံ သမုဒယဉ္ဇ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ အဿာဒဉ္ဇ အာဒီနဝဉ္ဇ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော ယော ဘဝေသု ဘဝရာဂေါ ဘဝနန္ဒီ ဘဝသ္ဒေဟော ဘဝမုစ္ဆာ ဘဝပိပါသာ ဘဝပရိဋ္ဌာဟော ဘဝဇ္ဈောသာနံ ဘဝတဏ္ဟာ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘဝယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ။

ဒိဋ္ဌိယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဒိဋ္ဌိနံ သမုဒယဉ္ဇ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ အဿာဒဉ္ဇ အာဒီနဝဉ္ဇ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌိနံ သမုဒယဉ္ဇ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ အဿာဒဉ္ဇ အာဒီနဝဉ္ဇ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော ယော ဒိဋ္ဌိသု ဒိဋ္ဌိရာဂေါ ဒိဋ္ဌိနန္ဒီ ဒိဋ္ဌိသ္ဒေဟော ဒိဋ္ဌိမုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိပိပါသာ ဒိဋ္ဌိပရိဋ္ဌာဟော ဒိဋ္ဌိဇ္ဈောသာနံ[၃] ဒိဋ္ဌိတဏ္ဟာ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ။

အဝိဇ္ဇာယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္ဇ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ အဿာဒဉ္ဇ အာဒီနဝဉ္ဇ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ တဿ ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္ဇ အတ္ထင်္ဂမဉ္ဇ အဿာဒဉ္ဇ အာဒီနဝဉ္ဇ နိဿရဏဉ္ဇ ယထာဘူတံ အပ္ပဇာနတော ယာ ဆသု ဖဿာယတနေသု အဝိဇ္ဇာ အညာဏံ၊ သာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိ-ယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂေါ။ သံယုတ္တော ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သံကိလေသိကေဟိ ပေါနောဘဝိကေဟိ[၄] သဒရေဟိ ဒုက္ခဝိပါကေဟိ အာယတိ° ဇာတိဇရာမရဏိကေဟိ၊ တသ္မာ "အယောဂက္ခေမီ"တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ယောဂါ။

၁-နပ္ပဇာနတော (သျာ၊ ကံ၊ က)　　၂-ကာမနန္ဒိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)
၃-ဒိဋ္ဌိအဇ္ဈောသာနံ (သီ၊ ဣ)　　၄-ပေါနောဗ္ဘဝိကေဟိ (သျာ၊က)

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဂိသံယောဂါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကာမယောဂ-ဂိသံယောဂေါ ဘဝယောဂဂိသံယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဂိသံယောဂေါ အဝိဇ္ဇာ-ယောဂဂိသံယောဂေါ။ ကဘမော စ ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂဂိသံယောဂေါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ကာမာန သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ကာမာန သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယော ကာမေသု ကာမရာဂေါ ကာမနန္ဒီ ကာမသ္နေဟော ကာမမုစ္ဆာ ကာမပိပါသာ ကာမပရိဠာဟော ကာမဇ္ဈောသာနံ ကာမတဏှာ၊ သာ နာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာမယောဂဂိသံယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂဂိသံယောဂေါ။

ဘဝယောဂဂိသံယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ဘဝါန သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ဘဝါန သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယော ဘဝေသု ဘဝရာဂေါ ဘဝနန္ဒီ ဘဝသ္နေဟော ဘဝမုစ္ဆာ ဘဝပိပါသာ ဘဝပရိဠာဟော ဘဝဇ္ဈောသာနံ ဘဝတဏှာ၊ သာ နာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘဝယောဂဂိသံယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂဂိသံယောဂေါ ဘဝယောဂဂိသံယောဂေါ။

ဒိဋ္ဌိယောဂဂိသံယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ဒိဋ္ဌိနံ သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌိနံ သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယော ဒိဋ္ဌိသု ဒိဋ္ဌိရာဂေါ ဒိဋ္ဌိနန္ဒီ ဒိဋ္ဌိသ္နေဟော ဒိဋ္ဌိမုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိပိပါသာ ဒိဋ္ဌိပရိဠာဟော ဒိဋ္ဌိဇ္ဈောသာနံ ဒိဋ္ဌိတဏှာ၊ သာ နာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိယောဂဂိသံယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂဂိသံယောဂေါ ဘဝယောဂဂိသံယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဂိသံ-ယောဂေါ။

အဝိဇ္ဇာယောဂဂိသံယောဂေါ စ ကထံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဏ္ဍ အတ္ထင်္ဂမဏ္ဍ အဿာဒဏ္ဍ အာဒီနဝဏ္ဍ နိဿရဏဏ္ဍ ယထာဘူတံ ပဇာနတော ယာ ဆသု ဖဿာယတနေသု အဝိဇ္ဇာ အညာဏံ၊ သာ နာနုသေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ

အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂေါ။ ဣတိ ကာမယောဂဝိသံယောဂေါ ဘဝယောဂ-ဝိသံယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိသံယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယောဂဝိသံယောဂေါ။ ဝိသံ-ယုတ္တော ပါပကေဟိ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သံကိလေသိကေဟိ ပေါနောဘ-ဝိကေဟိ သဒရေဟိ ဒုက္ခဝိပါကေဟိ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိကေဟိ။ တသ္မာ "ယောဂက္ခေမိ"တိ ပုစ္ဆတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝိသံယောဂါတိ။

ကာမယောဂေန သံယုတ္တာ၊ ဘဝယောဂေန စူဘယံ။
ဒိဋ္ဌိယောဂေန သံယုတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာယ ပုရက္ခတာ။

သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ၊ ဇာတိမရဏာဂါမိနော။
ယေ စ ကာမေ ပရိညာယ၊ ဘဝယောဂဉ္စ သဗ္ဗသော။

ဒိဋ္ဌိယောဂံ သမူဟစ္စ၊ အဝိဇ္ဇဉ္စ ဝိရာဇယံ။
သဗ္ဗယောဂဝိသံယုတ္တာ၊ တေ ဝေ ယောဂါတိဂါ မုနိတိ။

ဒသမံ။

ဘဏ္ဍဂါမဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အနုဗုဒ္ဓံ ပပတိတံ ဒွေ၊
ခတာ အနုသောတပဉ္စမံ။
အပ္ပဿုတော စ သောဘနံ၊
ဝေသာရဇ္ဇံ တဏှာယောဂေန တေ ဒသာတိ။

၂-စရဝဂ္ဂ

၁-စရသုတ္တ

၁၁။* စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇဟတိ နာ ဝိနောဒေတိ နာ ဗျန္တိကရောတိ[၁] နာ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ စရမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝံဘူတော အနာတာပီ အနောတ္တာပီ "သတတံ သမိတံ ကုသီတော ဟီနဝီရိယော"တိ ဝုစ္စတိ။

---

* ခု-၁-၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။　　၁-ဗျန္တိကရောတိ (ဋီ)၊ ဗျန္တိံ ကရောတိ (က)

ဒွိတဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇဟတိ န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တီကရောတိ န အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဒွိတောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အနာဂတာပိ အနောဂ္ဃာပိ ''သတတံ သမိတံ ကုသိတော ဟိနဝီရိယော''တိ ဝုစ္စတိ။

နိသိန္နဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇဟတိ န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တီကရောတိ န အနဘာဝံ ဂမေတိ။ နိသိန္နောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အနာဂတာပိ အနောဂ္ဃာပိ ''သတတံ သမိတံ ကုသိတော ဟိနဝီရိယော''တိ ဝုစ္စတိ။

သယာနဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဇာဂရဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇဟတိ န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တီကရောတိ န အနဘာဝံ ဂမေတိ။ သယာနောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရော ဧဝံဘူတော အနာဂတာပိ အနောဂ္ဃာပိ ''သတတံ သမိတံ ကုသိတော ဟိနဝီရိယော''တိ ဝုစ္စတိ။

စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ စရမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာဂတာပိ ဩဂ္ဂာပိ ''သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော''တိ ဝုစ္စတိ။

ဒွိတဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဒွိတောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာဂတာပိ ဩဂ္ဂာပိ ''သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော''တိ ဝုစ္စတိ။

နိသိန္နဿ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒ-ဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ နိသိန္နောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာဂတာပိ ဩဂ္ဂာပိ ''သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော''တိ ဝုစ္စတိ။

သယာနသ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဇာဂရသ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ သယာနောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရော ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ "သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော"တိ ဝုစ္စတီတိ။

စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ၊ နိသိန္နော ဥဒ ဝါ သယံ။
ယော ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ ပါပကံ ဂေဟနိဿိတံ။

ကုမ္မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော သော၊ မောဟနေယျေသု မုစ္ဆိတော။
အဘဗ္ဗော တာဒိသော ဘိက္ခု၊ ဖုဋ္ဌုံ သမ္ဗောဓိမုတ္တမံ။

ယော စ စရံ ဝါ တိဋ္ဌံ ဝါ၊ နိသိန္နော ဥဒ ဝါ သယံ။
ဝိတက္ကံ သမယိတ္ဝာန၊ ဝိတက္ကူပသမေ ရတော။
ဘဗ္ဗော သော တာဒိသော ဘိက္ခု၊ ဖုဋ္ဌုံ သမ္ဗောဓိမုတ္တမန္တိ။

ပဌမံ။

၂-သီလသုတ္တ

၁၂။ သမ္ပန္နသီလာ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရထ သမ္ပန္နပါတိမောက္ခာ၊ ပါတိမောက္ခ-သံဝရသံဝုတာ ဝိဟရထ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နာ၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝိနော သမာဒါယ သိက္ခထ သိက္ခာပဒေသု၊ သမ္ပန္နသီလာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရတံ သမ္ပန္နပါတိမောက္ခာနံ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတာနံ ဝိဟရတံ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နာနံ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီနံ သမာဒါယ သိက္ခတံ သိက္ခာပဒေသု။ ကိမသ ဥတ္တရိ ကရဏီယံ။

စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ စရမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ "သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော"တိ ဝုစ္စတိ။

ဌိတသ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊

သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ ဌိတောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ "သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော"တိ ဝုစ္စတိ။

နိသိန္နသ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ နိသိန္နောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ "သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော"တိ ဝုစ္စတိ။

သယာနသ စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဇာဂရသ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လီနံ၊ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ ပဿဒ္ဓေါ ကာယော အသာရဒ္ဓေါ၊ သမာဟိတံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ။ သယာနောပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရော ဧဝံဘူတော အာတာပီ ဩတ္တာပီ "သတတံ သမိတံ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော"တိ ဝုစ္စတီတိ။

ယတံ[၁] စရေ ယတံ[၁] တိဋ္ဌေ၊ ယတံ[၁] အစ္ဆေ ယတံ[၁] သယေ။
ယတံ[၁] သမိဉ္ဇယေ[၂] ဘိက္ခု၊ ယတမေနံ[၃] ပသာရယေ။

ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါစီနံ၊ ယာဝတာ ဇဂတော ဂတိ။
သမဝေက္ခိတာ စ ဓမ္မာနံ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။

စေတောသမထသာမီစိံ၊ သိက္ခမာနံ သဒါ "သတံ။
သတတံ ပဟိတတ္တော"တိ၊ အာဟု ဘိက္ခုံ တထာဝိဓန္တိ။

ဒုတိယံ။

၃-ပဓာနသုတ္တ

၁၃။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သမ္မပ္ပဓာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏ္ဍာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏ္ဍာတိ ပဒဟတိ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ

၁-ယဆာ (က) ခ ၁-၂၇၅ ပိဋ္ဌေပိ။ ၂-သမ္မိဉ္ဇယေ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဇ)
၃-ယတမေဝ နံ (သီ)၊ ယတမေတံ (သျာ၊ ကံ)၊ ယတမေဝ (?)

ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သမ္မပ္ပဓာနာနိတိ။

သမ္မပ္ပဓာနာ မာရဓေယ္ယာဘိဘူတာ၊
တေ အသိတာ ဇာတိမရဏဘယဿ ပါရဂူ။
တေ တုသိတာ ဧတ္တာ မာရံ သဝါဟိနိ[၁] တေ အနေဇာ၊
သဗ္ဗံ နမုစိဗလံ ဥပါတိဝတ္တာ တေ သုခိတာတိ။　　။တတိယံ။

၄-သံဝရသုတ္တ

၁၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဓာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝရပ္ပဓာနံ ပဟာနပ္ပဓာနံ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ သံဝရပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယ္యုံ။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယ္యုံ။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သံဝရပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ၊

၁-သဝါဟနံ (သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ၊က)

ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပီတိ-သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါသဂ္ဂပရိဏာမိံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပဗ္ဗောနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပဗ္ဗောနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဉပ္ပန္နံ ဘဒ္ဒကံ သမာဓိနိမိတ္တံ အနုရက္ခတိ အင်္ဂကသည်ံ ပုဋ္ဌဝကသည်ံ ဝိနီလကသည်ံ ဝိစ္ဆိဒ္ဒက-သည်ံ ဥဒ္ဓုမာတကသည်ံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပဗ္ဗောနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပဓာနာနိ တိ။

သံဝရော စ ပဟာနဉ္စ၊ ဘာဝနာ အနုရက္ခဏာ။
ဧတေ ပဓာနာ စတ္တာရော၊ ဒေသိတာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
ယေဟိ ဘိက္ခု ဣဓာတာပီ၊ ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏေတိ။

စတုတ္ထံ။

၅-ပညာသုတ္တ

၁၅။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အဂ်ပညာတ္တိယော။ ကတမာ စတဿော? ဧတေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝိနံ ယဒိဒံ ရာဟု အသုရိန္ဒော။ ဧတေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိနံ ယဒိဒံ ရာဇာ မန္ဓာတာ။ ဧတေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ အာမိပတေယျာနံ ယဒိဒံ မာရော ပါပိမာ။ သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ တထာ-ဂတော အဂ်မက္ခာယတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော အဂ်ပညာတ္တိယောတိ။

ရာဟုဂ်ံ အတ္တဘာဝိနံ၊ မန္ဓာတာ ကာမဘောဂိနံ။
မာရော အာမိပတေယျာနံ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါစိနံ၊ ယာဝတာ ဇဂတော ဂတိ။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဗုဒ္ဓေါ အဂ်္ဂေါ ပဝုစ္စတိတိ။

ပဉ္စမံ။

၆-သောခုမ္မသုတ္တ

၁၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သောခုမ္မာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ရူပသောခုမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ

ရူပသောခုမ္မေန အည်ံ ရူပသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ ရူပသောခုမ္မေန အည်ံ ရူပသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပဇ္ဈေတိ။ ဝေဒနာသောခုမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ ဝေဒနာသောခုမ္မေန အည်ံ ဝေဒနာသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ ဝေဒနာသောခုမ္မေန အည်ံ ဝေဒနာသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပဇ္ဈေတိ။ သညာသောခုမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ သညာသောခုမ္မေန အည်ံ သညာသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ သညာသောခုမ္မေန အည်ံ သညာသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပဇ္ဈေတိ။ သင်္ခါရသောခုမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ ပရမေန၊ တေန စ သင်္ခါရသောခုမ္မေန အည်ံ သင်္ခါရသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န သမနုပဿတိ၊ တေန စ သင်္ခါရသောခုမ္မေန အည်ံ သင်္ခါရသောခုမ်ံ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ န ပဇ္ဈေတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သောခုမ္မာနိတိ။

ရူပသောခုမ္မတံ ဥတ္တာ၊ ဝေဒနာနဉ္စ သမ္ပဒံ။
သညာ ယတော သမုဒေတိ၊ အတ္ထံ ဂစ္ဆတိ ယတ္ထ စ။
သင်္ခါရေ ပရတော ဥတ္တာ၊ ဒုက္ခတော နော စ အတ္တတော။

သ ဝေ သမ္မဒ္ဒသော ဘိက္ခု၊ သန္တော သန္တိပဒေ ရတော။
ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇေတ္ဝာ မာရံ သဝါဟိနိန္တိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမအဂတိသုတ္တ

၁၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိတိ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။
နိဟီယတိ တဿ ယသော၊ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာတိ။

သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယအာဂတိသုတ္တ

၁၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ နာဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? နဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နမောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ နာဂတိဂမနာနိတိ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။
အာပူရတိ တဿ ယသော၊ သုက္ကပက္ခော စန္ဒိမာတိ။

အဋ္ဌမံ။

၉-တတိယအာဂတိသုတ္တ

၁၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အာဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အာဂတိဂမနာနိ။

စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ နာဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? နဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နမောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ နဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ နာဂတိဂမနာနိတိ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။
နိဟီယတိ တဿ ယသော၊ ကာဠပက္ခော စန္ဒိမာ။

ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ။
အာပူရတိ တဿ ယသော၊ သုက္ကပက္ခော စန္ဒိမာတိ။

နဝမံ။

၁၀-ဘတ္တုဒ္ဒေသကသုတ္တ

၂၀။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? နဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ န

ဒေါသာဂတိ ဂစ္ဆတိ၊ နှ မောဟာဂတိ ဂစ္ဆတိ၊ နှ ဘယာဂတိ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘဂ္ဂုဒ္ဒေသကော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဇဝေ သဂ္ဂေတိ။

ယေ ဧကစိ ကာမေသု အသညတာ ဇနာ၊
အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ အမ္မေဂါရဝါ။
ဆန္ဒာ ဒေါသာ မောဟာ စ ဘယာ ဂါမိနော[1]၊
ပရိသာကသဒ္ဒေါ[2] စ ပနေသ ဝုစ္စတိ။
ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တံ သမဏေန ဇာနတာ၊
တသ္မာ ဟိ တေ သပ္ပုရိသာ ပသံသိယာ။
ဓမ္မေ ဋ္ဌိတာ ယေ နှ ကရောန္တိ ပါပကံ၊
နှ ဆန္ဒာ နှ ဒေါသာ နှ မောဟာ နှ ဘယာ စ ဂါမိနော[3]။
ပရိသာယ မဇ္ဈော စ ပနေသ ဝုစ္စတိ၊
ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တံ သမဏေန ဇာနတာတိ။ ။ဒသမံ။

စရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

စရံ သီလံ ပဓာနာနိ၊ သံဝရံ ပညတ္တိပဉ္စမံ။
သောခုမ္မံ တယော အဂတိ၊ ဘဂ္ဂုဒ္ဒေသေန တေ ဒသာတိ။

၃-ဥရုဝေလဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဥရုဝေလသုတ္တ

၂၁။ ဧဝံ မေ သုတံ[4]—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၁-ဆန္နာ စ ဒေါသာ စ ဘယာ စ ဂါမိနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)
၂-ပရိသဂ္ဂသာဝေါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)
၃-နှ ဆန္နဒေါသာ နှ ဘယာ စ ဂါမိနော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ)
၄-သံ ၁-၁၄၀ ဝိဒ္ဓေါ အာဂတံ။

ကေဓိဒါဟံ ဘိက္ခဝေ သမယံ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရာမိ နဇ္ဇာ နေရဉ္ဇရာယ ဟိရေ အဇပါလနိဂ္ရောဓေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တဿ မယှံ ဘိက္ခဝေ ရဟော-ဂတဿ ပဋိသလ္လီနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ "ဒုက္ခံ ခေါ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော၊ ကိံ နု ခေါ အဟံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယ"န္တိ။

တဿ မယှံ ဘိက္ခဝေ တေဒဟောသိ—အပရိပ္ပုရဿ ခေါ အဟံ သီလက္ခန္ဓဿ ပါရိပ္ပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယံ။ နု ခေါ ပနာဟံ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ အတ္တနာ သီလသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယံ။

အပရိပ္ပုရဿ ခေါ အဟံ သမာဓိက္ခန္ဓဿ ပါရိပ္ပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယံ။ နု ခေါ ပနာဟံ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ အတ္တနာ သမာဓိသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယံ။

အပရိပ္ပုရဿ ခေါ အဟံ ပညာက္ခန္ဓဿ ပါရိပ္ပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယံ။ နု ခေါ ပနာဟံ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ အတ္တနာ ပညာသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယံ။

အပရိပ္ပုရဿ ခေါ အဟံ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓဿ ပါရိပ္ပူရိယာ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယံ။ နု ခေါ ပနာဟံ ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အညံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ အတ္တနာ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နတရံ၊ ယမဟံ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယန္တိ။

တဿ မယ့် ဘိက္ခဝေ တေဒဟောသိ ''ယံနူနာဟံ ယွာယံ[1] ဓမ္မော မယာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တမေဝ ဓမ္မံ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယ္ယ''န္တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ မမ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္က-မညာယ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ[2] ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝံ ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော မမ ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ဒက္ခိဏ်ံ ဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝိယံ နိဟန္တ္ဝာ ယေနာဟံ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတ္ဝာ မံ ဧတဒဝေါစ ''ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတ၊ ယေပိ တေ ဘန္တေ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေပိ ဘဂဝန္တော ဓမ္မံယေဝ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရိံသု။ ယေပိ တေ ဘန္တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေပိ ဘဂဝန္တော ဓမ္မံယေဝ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရိဿန္တိ။ ဘဂဝါပိ ဘန္တေ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မံယေဝ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတူ''တိ။ ဣဒမဝေါစ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝတ္ဝာ အထာပရံ တေဒဝေါစ—

''ယေ စ အတီတာ[3] သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ယေ စ ဗုဒ္ဓါ အနာဂတာ။
ယော စေတရဟိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗဟူနံ[4] သောကနာသနော။

သဗ္ဗေ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ ဝိဟံသု[5] ဝိဟရန္တိ စ။
အထောပိ ဝိဟရိဿန္တိ၊ သော ဗုဒ္ဓါန ဓမ္မတာ။

တသ္မာ ဟိ အတ္တကာမေန[6]၊ မဟတ္တမဘိကင်္ခတာ။
သဒ္ဓမ္မော ဂရုကာတဗ္ဗော၊ သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသန''န္တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝတ္ဝာ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။ အထ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မုနော စ အဇ္ဈေသနံ ဝိဒိတ္ဝာ အတ္တနော စ ပတိရူပံ ယွာယံ[7] ဓမ္မော မယာ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တမေဝ ဓမ္မံ သက္ကတ္ဝာ ဂရုံ ကတ္ဝာ ဥပနိဿာယ ဝိဟာသိံ။

၁-ယောပါယံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ)
၂-ယေ စဇ္ဇတိတာ (သီ၊ပ္ပ၊က)
၃-ဝိဟရိံသု (သျာ၊ကံ)
၄-သမ္မိဇ္ဇိတံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ)
၅-ဗဟုန်ံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ပ္ပ) သံ ၁-၁၄၂ ပိဋ္ဌေ။
၆-အတ္ထကာမေန(သီ၊က)
၇-ယောပါယံ (သမ္မတ္ထ)

ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သံဃော ဝိ မဟတ္တေန သမန္နာဂတော၊ အထ မေ သံဃေ ဝါရဝေါ တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုတိယဥ္စရူဝေလသုတ္တ

၂၂။ ကေမိဒါဟံ ဘိက္ခဝေ သမယံ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရာမိ နဇ္ဇာ နေရဉ္ဇရာယ တီရေ အဇပါလနိဂ္ရောဓေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမ္ဗဟုလာ ဗြာဟ္မဏာ ဇိဏ္ဏာ ဝုဒ္ဓါ မဟလ္လကာ အဒ္ဓဂတာ ဝယောအနုပ္ပတ္တာ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မယာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ ဘိက္ခဝေ တေ ဗြာဟ္မဏာ မံ ဧတဒဝေါစုံ ''သုတံ နေတံ ၁ ဘော ဂေါတမ 'န သမဏော ဂေါတမော ဗြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ'တိ၊ တယိဒံ ဘော ဂေါတမ တထေဝ။ န ဟိ ဘဝံ ဂေါတမော ဗြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ဝုဒ္ဓေ မဟလ္လကေ အဒ္ဓဂတေ ဝယောအနုပ္ပတ္တေ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုဋ္ဌေတိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမန္တေတိ၊ တယိဒံ ဘော ဂေါတမ န သမ္ပန္နမေဝါ''တိ။

တဿ မယှံ ဘိက္ခဝေ တေဒဟောသိ ''နယိမေ ၂ အာယသ္မန္တော ဇာနန္တိ ထေရံ ဝါ ထေရကရဏော ဝါ ဓမ္မေ''တိ။ ဝုဒ္ဓေါ စေဝိ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ အာသီတိကော ဝါ နာဝုတိကော ဝါ ဝဿသတိကော ဝါ ဇာတိယာ၊ သော စ ဟောတိ အကာလဝါဒီ အဘူတဝါဒီ အနတ္ထဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ အဝိနယဝါဒီ အနိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိတာ၊ အကာလေန အနုပဒေသံ အပရိယန္တဝတိံ အနတ္ထသံဟိတံ။ အထ ခေါ သော ''ဗာလော ထေရော''တ္တေဝ ၃ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဒဟရော စေဝိ ဘိက္ခဝေ ဟောတိ ယုဝါ သုသုကာဠကေသော ဘဒ္ဒေန ယောဗ္ဗနေန သမန္နာဂတော ပဌမေန ဝယသာ၊ သော စ ဟောတိ ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္ထဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိတာ၊ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိံ အတ္ထသံဟိတံ။ အထ ခေါ သော ''ပဏ္ဍိတော ထေရော''တ္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၁--မေတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ က) ၂–နု ဝတ မေ (သီ၊ ဋ္ဌ)၊ နု စယိမေ (သျာ၊ ကံ)၊ နု ဝတိမေ (ဋ္ဌ)
၃–တေဝ (သီ၊ ဋ္ဌ)

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ထေရကရဏာ ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဇ္ဈဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဗဟုဿုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္နိစယော၊ ယေ တေ ဓမ္မာ အာဒိကလ္လာဏာ မဇ္ဈေကလ္လာဏာ ပရိယောသာနကလ္လာဏာ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ[1] ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ[2] ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ အဘိဝဒန္တိ၊ တထာရူပါဿ ဓမ္မာ ဗဟုဿုတာ ဟောန္တိ ဓာတာ[3] ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ စတုန္နံ ဈာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ ဟောတိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ထေရကရဏာ ဓမ္မာတိ။

ယော ဥဒ္ဓတေန စိတ္တေန၊ သမ္ဗဇ္ဈ ဗဟု ဘာသတိ။
အသမာဟိတသင်္ကပ္ပေါ၊ အသဒ္ဓမ္မရတော မဂေါ။
အာရာ သော ထာဝရေယျမှာ၊ ပါပဒိဋ္ဌိ အနာဒရော။

ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော၊ သုတဝါ ပဋိဘာနဝါ။
သညတော မိရော ဓမ္မေသု[4]၊ ပညာယတ္ထံ ဝိပဿတိ။

ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ အခိလော ပဋိဘာနဝါ။
ပဟီနဇာတိမရဏော၊ ဗြဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ။

တမဟံ ဝဒါမိ ''ထေရော''တိ၊ ယဿ နော သန္တိ အာသဝါ။
အာသဝါနံ ခယာ ဘိက္ခု၊ သော ''ထေရော''တိ ပဝုစ္စတီတိ။

ဒုတိယံ။

၃-လောကသုတ္တ

၂၃။ လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသ္မာ တထာဂတော ဝိသံယုတ္တော။ လောကသမုဒယော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသမုဒယော တထာဂတဿ ပဟီနော။ လောက-နိရောဓော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓော

၁-သာတ္ထာ သဗ္ယဉ္ဇနာ (သီ၊ ဋ္ဌ)　　၂-ကေဝလပရိပုဏ္ဏာ (သီ)　　၃-ဓတာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)
၄-သညတော မိရဓမ္မေသု (သီ)၊ သံယုတ္တော ဘိရဓမ္မေသု (သျာ၊ ကံ)

တထာဂတသဿ သဒ္ဓိကတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ တထာဂတဿ ဘာဝိတာ။

ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တသ္မာ ''တထာဂတော''တိ ဝုစ္စတိ။

ယသ္မာ ဘိက္ခဝေ ရတ္တိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ယသ္မာ ရတ္တိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဒ္ဒိသတိ၊ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ နော အညထာ။ တသ္မာ ''တထာဂတော''တိ ဝုစ္စတိ။

ယထာဝါဒိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒိ။ ဣတိ ယထာဝါဒိ တထာကာရီ၊ ယထာကာရီ တထာဝါဒိ။ တသ္မာ ''တထာ-ဂတော''တိ ဝုစ္စတိ။

သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ တထာဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထု ဒသော ဝသဝတ္တီ။ တသ္မာ ''တထာဂတော''တိ ဝုစ္စတိ။

သဗ္ဗံ လောကံ အဘိညာယ၊ သဗ္ဗံ လောကေ ယထာတထံ။
သဗ္ဗံ လောကံ[၂] ဝိသံယုတ္တော၊ သဗ္ဗလောကေ အနုပယော။

သ ဝေ သဗ္ဗာဘိဘူ မိရော၊ သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစနော။
ဖုဋ္ဌ'သ ပရမာ သန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယံ။

သေ ဒိဏ္ဏာသဝေါ ဗုဒ္ဓေါ၊ အနီဃော ဆိန္နသံသယော။
သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ ပတ္တော၊ ဝိမုတ္တော ဥပဓိသင်္ခယေ။

သေ သော ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ၊ သေ သီဟော အနုတ္တရော။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တယိ။

ဣတိ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ ယေ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ။
သင်္ဃ တံ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရုဒံ။

၁-ဒီ ၃-၁၁၁ ဝိဇ္ဇေဝိ။ ၂-သဗ္ဗလောက (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဣ)

ဒန္တော ဒမယတံ သေဋ္ဌော၊ သန္တော သမယတံ ဋ္ဌသိ။
မုတ္တော မောစယတံ အဂ္ဂေါ၊ တိဏ္ဏော တာရယတံ ဝရော။

ဋ္ဌတိ ဟေတံ နမဿန္တိ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။
သဒေဝကသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ။

တတိယံ။

၄-ကာဠကာရာမသုတ္တ

၂၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာကေတေ ဝိဟရတိ ကာဠကာရာမေ၂၊ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ။

ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ အဇ္ဈညာသိံ၊ တံ တထာဂတဿ ဝိဒိတံ၊ တံ တထာဂတော န ဥပဋ္ဌာသိ။

ယံ ဘိက္ခဝေ သမဒေဝကဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ န ဇာနာမီတိ ဝဒေယျံ၊ တံ မမဿ မုသာ။

ယံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ တမဟံ ဇာနာမိ စ န စ ဇာနာမီတိ ဝဒေယျံ၊ တံပဿ? တာဒိသမေဝ။

ယံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ တမဟံ နေဝ ဇာနာမိ န န ဇာနာမီတိ ဝဒေယျံ၊ တံ မမဿ ကလိ။

ဋ္ဌတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဒဋ္ဌာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌံ န မညတိ၊ အဒိဋ္ဌံ န မညတိ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ န မညတိ၊ ဒဋ္ဌာရံ န မညတိ။ သုတ္ဝာ သောတဗ္ဗံ သုတံ

၁-နတ္ထိ တေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)　၂-ကောဠိကာရာမေ (က)　၃-တံ ဝိဿ (သျာ၊ ကံ)၊ တံ မမဿ (က)

နဲ မညတိ၊ အသုတံ နဲ မညတိ၊ သောတဗ္ဗံ နဲ မညတိ၊ သောတာရံ နဲ မညတိ။ မုဘွာ မောတဗ္ဗံ မုတံ နဲ မညတိ၊ အမုတံ နဲ မညတိ၊ မောတဗ္ဗံ နဲ မညတိ၊ မောတာရံ နဲ မညတိ။ ဝိညဘွာ ဝိညာတဗ္ဗံ ဝိညာတံ နဲ မညတိ၊ အဝိညာတံ နဲ မညတိ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ နဲ မညတိ၊ ဝိညာတာရံ နဲ မညတိ။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု တာဒီယေဝ တာဒီ[၁]၊ တမှာ စ ပန တာဒိမှာ[၂] အညော တာဒီ ဥတ္တရိတရော ဝါ ပဏီတတရော ဝါ နတ္ထီတိ ဝဒါမိတိ။

ယံ ကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌံဝ သုတံ မုတံ ဝါ၊
အဇ္ဈောသိတ သစ္စမုတံ ပရေသံ။
နဲ တေသု တာဒီ သယသံဝုတေသု၊
သစ္စံ မုသာ ဝါပိ ပရံ ဒဟေယျ။

ဧတဉ္စ သလ္လံ ပဋိကစ္စ[၃] ဒိသ္ဝာ၊
အဇ္ဈောသိတာ ယတ္ထ ပဇာ ဝိသတ္တာ။
ဇာနာမိ ပဿာမိ တထေဝ ဧတံ၊
အဇ္ဈောသိတံ နတ္ထိ တထာဂတာနန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဖြဟ္မစရိယသုတ္တ

၂၅။ နယိဒံ ဘိက္ခဝေ ဖြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ဇနကုဟနတ္ထံ, နဲ ဇနလပနတ္ထံ, နဲ လာဘသက္ကာရသိလောကာနိသံသတ္ထံ, နဲ ဣတိဝါဒပ္ပမောက္ခာနိသံသတ္ထံ နဲ "ဣတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ"တိ။ အထ ခေါ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဖြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ သံဝရတ္ထံ ပဟာနတ္ထံ ဝိရာဂတ္ထံ နိရောဓတ္ထန္တိ။

သံဝရတ္ထံ ပဟာနတ္ထံ၊ ဖြဟ္မစရိယံ အနီတိဟံ။
အဒေသယိ သော ဘဂဝါ၊ နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ။
ဧသ မဂ္ဂေါ မဟန္တေဟိ[၄]၊ အနုယာတော မဟေသိဘိ။

ယေ စ တံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ၊ သတ္ထုသာသနကာရိနောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁–တာဒိသောဝ တာဒီ (သျာ၊ကံ)၊ တာဒိသေ ယေဝ တာဒီ (ဣ)၊ တာဒီယေဝ တာဒီယေဝေကာ (က)
၂–တာဒိတမှာ (သီ၊ဣ) ၃–ပဋိဂစ္စ (သီ၊ဣ) ၄–မဟတ္တေဘိ(က) ခု-၁-၂၁၅ ပိဋ္ဌေပိ။

၆-ကုဟသုတ္တ

၂၆။ *ယေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သိဂ္ဂီ ဥန္ဒဋ္ဌာ အသမာဟိတာ၊ နမေ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ မာမကာ၊ အပဂတာ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗ္ဗမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ နစ တေ ဗ္ဗမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ယေ စ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ နိက္ကုဟာ နိလ္လပါ ဓီရာ အတ္ထဒ္ဓါ သုသမာဟိတာ၊ တေ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ မာမကာ၊ အနပဂတာ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဗ္ဗမသ္မာ ဓမ္မဝိနယာ၊ တေ စ ဗ္ဗမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိတိ။

*ကုဟာ ထဒ္ဓါ လပါ သိဂ္ဂီ၊ ဥန္ဒဋ္ဌာ အသမာဟိတာ။
နတေ ဓမ္မေ ဝိရုဟန္တိ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဒေသိတေ။

နိက္ကုဟာ နိလ္လပါ ဓီရာ၊ အတ္ထဒ္ဓါ သုသမာဟိတာ။
တေ ဝေ ဓမ္မေ ဝိရုဟန္တိ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဒေသိတေတိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၇-သန္တုဋ္ဌိသုတ္တ

၂၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အပ္ပါနိ စ[၁] သုလဘာနိ စ၊ တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပံသုကူလံ ဘိက္ခဝေ စီဝရာနံ အပ္ပဉ္ဇ သုလဘဉ္ဇ၊ တဉ္ဇ အနဝဇ္ဇံ။ ပိဏ္ဍိယာလောပေါ ဘိက္ခဝေ ဘောဇနာနံ အပ္ပဉ္ဇ သုလဘဉ္ဇ၊ တဉ္ဇ အနဝဇ္ဇံ။ ရုက္ခမူလံ ဘိက္ခဝေ သေနာသနာနံ အပ္ပဉ္ဇ သုလဘဉ္ဇ၊ တဉ္ဇ အနဝဇ္ဇံ။ ပူတိမုတ္တံ ဘိက္ခဝေ ဘေသဇ္ဇာနံ အပ္ပဉ္ဇ သုလဘဉ္ဇ၊ တဉ္ဇ အနဝဇ္ဇံ။ ဗ္ဗမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အပ္ပါနိ စ သုလဘာနိ စ၊ တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ။ ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အပ္ပေန စ တုဋ္ဌော ဟောတိ သုလဘေန စ၊ ဗ္ဗဒမဿာဟံ "အညတရံ သာမညဂ်"န္တိ[၂] ဝဒါမီတိ။

အနဝဇ္ဇေန တုဋ္ဌဿ၊ အပ္ပေန သုလဘေန စ။
နသေနာသနမာရဗ္ဘ၊ စီဝရံ ပါနဘောဇနံ။
ဝိဃာတော ဟောတိ စိတ္တဿ၊ ဒိသာ နပ္ပဋိဟညတိ။

ယေ စဿ ဓမ္မာ အက္ခာတာ၊ သာမညဿာနုလောမိကာ။
အဓိဂ္ဂဟိတာ တုဋ္ဌဿ၊ အပ္ပမတ္တဿ သိက္ခတောတိ။　　။သတ္တမံ။

---

* ခု ၁-၂၇၀ ဗ္ဗတိဝုတ္တကေပိ။　　၁-စေဝ(က)　　၂-သာမညန္တိ(က)

၈-အရိယဝံသသုတ္တ

၂၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝံသာ အဂ္ဂညာ ရတ္တညာ ဝံသညာ ပေါရာဏာ၊ အသံကိဏ္ဏာ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ နာ သံကီယန္တိ နာ သံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေန စီဝရေန၊ ဣတရီတရ-စီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ နာ စ စီဝရဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ စီဝရံ နာ ပရိတသ္သတိ၊ လဒ္ဓါ စ စီဝရံ အဂဓိတော[1] အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈောသန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရီတရစီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နော ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္မာနော ပတိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေန ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဣတရီတရပိဏ္ဍပါတသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ နာ စ ပိဏ္ဍပါတဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဍပါတံ နာ ပရိတသ္သတိ၊ လဒ္ဓါ စ ပိဏ္ဍပါတံ အဂဓိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈောသန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရီတရပိဏ္ဍပါတသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နော ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္မာနော ပတိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရီတရေန သေနာသနေန၊ ဣတရီတရသေနာသနသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ နာ စ သေနာသနဟေတု အနေသနံ အပ္ပတိရူပံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလဒ္ဓါ စ သေနာသနံ နာ ပရိတသ္သတိ၊ လဒ္ဓါ စ သေနာသနံ အဂဓိတော အမုစ္ဆိတော အနဇ္ဈောသန္နော အာဒီနဝဒဿာဝီ နိဿရဏပညော ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ တာယ စ ပန ဣတရီတရသေနာသနသန္တုဋ္ဌိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နော ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္မာနော ပဋိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပေါရာဏေ အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌိတော။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘာဝနာရာမော ဟောတိ ဘာဝနာရတော၊ ပဟာနာရာမော ဟောတိ ပဟာနရတော၊ တာယ စ ပန ဘာဝနာရာမတာယ

၁-အဂဓိတော (သီ၊ ဣ) ၂-နံ (ဒီ-၃-၁၀၈-ဖိုင်)

ဘာဝနာရတိယာ ပဟာနာရာမတာယ ပဟာနရတိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ နော ပရံ ဝမ္ဗေတိ။ ယော ဟိ တတ္ထ ဒက္ခော အနလသော သမ္မာနော ပတိဿတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ပေါရာဏော အဂ္ဂညေ အရိယဝံသေ ဋ္ဌတော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အရိယဝံသာ အဂ္ဂညာ ရတ္တညာ ဝံသညာ ပေါရာဏာ၊ အသံကိဏ္ဏာ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ နာ သံကီယန္တိ နာ သံကီယိဿန္တိ၊ အပဂ္ဂိကုဋ္ဌာ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

ဣမေဟိ စ ပန ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အရိယဝံသေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ပုရတ္ထိမာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ သဟတိ၊ နာ တံ အရတိ သဟတိ။ ပစ္ဆိမာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ သဟတိ၊ နာ တံ အရတိ သဟတိ။ ဥတ္တရာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ သဟတိ၊ နာ တံ အရတိ သဟတိ။ ဒက္ခိဏာယ စေပိ ဒိသာယ ဝိဟရတိ၊ သွေဝ အရတိံ သဟတိ၊ နာ တံ အရတိ သဟတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အရတိရတိသဟော ဟိ ဘိက္ခဝေ မိရောတိ။

နာရတိ သဟတိ မိရံ[၁]၊ နာရတိ မိရံ သဟတိ။
မိရောဝ အရတိံ သဟတိ၊ မိရော ဟိ အရတိဿဟော။

သဗ္ဗကမ္မဝိဟာယိနံ၊ ပနုဏ္ဏံ[၂] ကော နိဝါရယေ။
နေက္ခံ ဇမ္ဗောနဒဿေဝ၊ ကော တံ နိန္ဒိတုမရဟတိ။
ဒေဝါပိ နံ ပသံသန္တိ၊ ဗြဟ္မုနာပိ ပသံသိတောတိ။　　။အင္ဂမံ။

၉-ဓမ္မပဒသုတ္တ

၂၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဏာနိ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာနိ နာ သံကီယန္တိ နာ သံကီယိဿန္တိ၊ အပဂ္ဂိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အနဘိဇ္ဈာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဏံ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗံ နာ သံကီယတိ နာ သံကီယိဿတိ၊ အပဂ္ဂိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

အဗျာပါဒေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဏံ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗံ နာ သံကီယတိ နာ သံကီယိဿတိ၊ အပဂ္ဂိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

၁-မိရံ(သီ)　　၂-ပဏ္ဏံ(?)

သမ္မာသတိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဏံ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗံ နာ သံကီယတိ နာ သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

သမ္မာသမာဓိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဏံ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗံ နာ သံကီယတိ နာ သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ဣမာနိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဏာနိ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာနိ နာ သံကီယန္တိ နာ သံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟီတိ။

အနဘိဇ္ဈာလု ဝိဟရေယျ၊ အဗျာပန္နေန စေတသာ။
သတော ကေဂ္ဂစိတ္တဿ[1]၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတော တိ။

နဝမံ။

၁၀-ပရိဗ္ဗာဇကသုတ္တ

၃၀။ ကေံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ့ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ် ပန သမယေန သမ္ဗဟုလာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ သိပ္ပိနိကာတီရေ[2] ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ ပဋိဝသန္တိ။ သေယ္ယထိဒံ? အန္ဓဘာရော ဝရဓရော သကုလုဒါယီ စ ပရိဗ္ဗာဇကော အညေ စ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန သိပ္ပိနိကာတီရံ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ် ဘဂဝါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ ဧတဒဝေါစ—

စတ္တာရိမာနိ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဏာနိ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာနိ နာ သံကီယန္တိ နာ သံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အနဘိဇ္ဈာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ ဝံသညံ ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဏံ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗံ နာ သံကီယတိ နာ သံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ အဗျာပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ။ပ။ သမ္မာသတိ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဓမ္မပဒံ အဂ္ဂညံ ရတ္တညံ

၁–ကေဂ္ဂစိတ္တာယံ (က)

၂–သပ္ပိနိယာ တီရေ (သီ၊ ဇ)၊ သိပ္ပိနိယာ တီရေ (သျာ၊ ကံ)၊ သိပ္ပိနိယာ နဒိယာ တီရေ (က)

ဝံသည် ပေါရာဏံ၊ အသံကိဏ္ဏံ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗံ နသံကီယတိ နသံကီယိဿတိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ဣမာနိ ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ၊ အသံကိဏ္ဏာနိ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာနိ နသံကီယန္တိ နသံကီယိဿန္တိ၊ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျ "အဟမေတံ အနဘိဇ္ဈံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အဘိဇ္ဈာလုံ ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿာမီ"တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ "ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ"န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကာ အနဘိဇ္ဈံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အဘိဇ္ဈာလုံ ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျ "အဟမေတံ အဗျာပါဒံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ ဗျာပန္နစိတ္တံ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿာမီ"တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ "ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ"န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကာ အဗျာပါဒံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ ဗျာပန္နစိတ္တံ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျ "အဟမေတံ သမ္မာသတိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ မုဋ္ဌဿတိံ အသမ္ပဇာနံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿာမီ"တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ "ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ"န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကာ သမ္မာသတိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ မုဋ္ဌဿတိံ အသမ္ပဇာနံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧဝံ ဝဒေယျ "အဟမေတံ သမ္မာသမာဓိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာ-ပေဿာမီ"တိ။ တမဟံ တတ္ထ ဧဝံ ဝဒေယျံ "ဧတု ဝဒတု ဗျာဟရတု ပဿာမိဿာနဘာဝ"န္တိ။ သော ဝတ ပရိဗ္ဗာဇကာ သမ္မာသမာဓိံ ဓမ္မပဒံ ပစ္စက္ခာယ အသမာဟိတံ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ပညာပေဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ ဂရဟိတဗ္ဗံ ပဋိကွောသိ-တဗ္ဗံ မညေယျ၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ စတ္တာရော သဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုပါတာ

ဂါရယှာ ဌာနာ[၁] အာဂစ္ဆန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနဘိဇ္ဈံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ကောသတိ။ ယေ စ ဟိ[၂] အဘိဇ္ဈာလူ ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂါ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။ အဗျာပါဒံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ကောသတိ။ ယေ စ ဟိ ဗျာပန္နစိတ္တာ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပါ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။ သမ္မာသတိံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ကောသတိ။ ယေ စ ဟိ မုဋ္ဌဿတီ အသမ္ပဇာနာ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။ သမ္မာသမာဓိံ စေ ဘဝံ ဓမ္မပဒံ ဂရဟတိ ပဋိက္ကောသတိ။ ယေ စ ဟိ အသမာဟိတာ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တာ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။

ယော ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဋမာနိ စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ ဂရဟိတဗ္ဗံ ပဋိက္ကောသိ-တဗ္ဗံ မညေယျ၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဋမေ စတ္တာရော သဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုပါတာ ဂါရယှာ ဌာနာ အာဂစ္ဆန္တိ။ ယေပိ တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ အဟေသုံ ဥက္ကလာ ဝဿဘညာ[၃] အဟေတုကဝါဒါ အကိရိယဝါဒါ နတ္ထိကဝါဒါ၊ တေပိ ဋမာနိ စတ္တာရိ ဓမ္မပဒါနိ နဂရဟိတဗ္ဗံ နပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ အမညိံသု။ တံ ကိဿ ဟေတု? နိန္ဒာဗျာရောသနဥပါရမ္ဘဘယာတိ[၄]။

အဗျာပန္နော သဒါ သတော၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတော။
အဘိဇ္ဈာဝိနယေ သိက္ခံ၊ "အပ္ပမတ္တော"တိ ဝုစ္စတီတိ။ ။ဒသမံ။

ဥရုဝေလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဒ္ဝေ ဥရုဝေလာ လောကော ကာဋ္ဌကော[၅]၊ ဗြဟ္မစရိယေန ပဉ္ဇမံ။
ကုဟံ သန္တုဋ္ဌိ ဝံသော စ၊ ဓမ္မပဒံ ပရိဗ္ဗာဇကေန စာတိ။

၁-ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယှံ ဌာနံ (မ-၃-ဂ-ပိဋ္ဌေ) ၂-ယေ စ (မ-၃-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ)
၃-ဝဿဘိညာ (က) သံ-၂-၆၀-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၄-ဥပဝါဒဘယာတိ (က) မ-၃-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ သံ-၂-၆၀-ပိဋ္ဌေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။
၅-ကောဋ္ဌိကော (က)

၄-စတ္တဝဂ္ဂ

၁-စတ္တသုတ္တ

၃၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ စက္ကာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတာနံ ဒေဝ-မနုဿာနံ စတုစက္កံ ဝတ္တတိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတာ ဒေဝမနုဿာ နစိရဿေဝ မဟန္တတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏန္တိ ဘောဂေသု။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပတိရူပဒေသဝါသော သပ္ပုရိသာဝဿယော[1] အတ္တသမ္မာပဏိဓိ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ စက္ကာနိ။ ယေဟိ သမန္နာဂတာနံ ဒေဝမနုဿာနံ စတုစက္கံ ဝတ္တတိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတာ ဒေဝမနုဿာ နစိရဿေဝ မဟန္တတ္တံ ဝေပုလ္လတ္တံ ပါပုဏန္တိ ဘောဂေသူတိ။

ပတိရူပေ ဝသေ ဒေသေ၊ အရိယမိတ္တကရော သိယာ။
သမ္မာပဏိဓိသမ္ပန္နော၊ ပုဗ္ဗေ ပုညကတော နရော။
ဓညံ ဓနံ ယသော ကိတ္တိ၊ သုခဉ္စေတံဓိဝတ္တတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သင်္ဃာဒိသေသသုတ္တ

၃၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဃာဝတ္ထူနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဒါနံ ပေယျဝဇ္ဇံ အတ္ထစရိယာ သမာနတ္တတာ၊ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သင်္ဃာဝတ္ထူနိတိ။

ဒါနဉ္စ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ[2]၊ အတ္ထစရိယာ စ ယာ ဣဓ။
သမာနတ္တတာ စ ဓမ္မေသု၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။
ဧတေ ခေါ သင်္ဃာ လောကေ၊ ရထသာဏီဝ ယာယတော။

ဧတေ စ သင်္ဃာ နာဿု၊ န မာတာ ပုတ္တကာရဏာ။
လဘေထ မာနံ ပူဇံ ဝါ၊ ပိတာ ဝါ ပုတ္တကာရဏာ။

ယသ္မာ စ သင်္ဃာ ဧတေ၊ သမဝေက္ခန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
တသ္မာ မဟတ္တံ ပပ္ပေါန္တိ၊ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိ တေတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-သပ္ပုရိသူပဿယော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဂ္ဂ)

၂-သင်္ဃော (အဋ္ဌကထာယံ ပါဌန္တရံ) ဥပရိ-၅၇၁-ပိဋ္ဌေ၊ ဒီ ၃-၁၅၆-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-သီဟသုတ္တ

၃၃။ သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ သာယန္ဟသမယံ အာသယာ နိက္ခမတိ။ အာသယာ နိက္ခမိတ္ဝာ ဝိဇမ္ဘတိ၊ ဝိဇမ္ဘိတ္ဝာ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ၊သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတ္ဝာ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒတိ၊ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတ္ဝာ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ ယေ ခေါ ပန တေ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ သီဟဿ မိဂရညော နဒတော သဒ္ဒံ သုဏန္တိ၊ တေ ယေဘုယ္ယေန ဘယံ သံဝေဓံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဗိလံ ဗိလာသယာ ပဝိသန္တိ၊ ဒကံ ဒကာသယာ[1] ပဝိသန္တိ၊ ဝနံ ဝနာသယာ ပဝိသန္တိ၊ အာကာသံ ပက္ခိနော ဘဇန္တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂါ ဂါမနိဂမရာဇဓာနိသု ဒဠ္ဎေဟိ ဝရတ္တေဟိ ဗန္ဓနေဟိ ဗဒ္ဓါ၊ တေပိ တာနိ ဗန္ဓနာနိ သဋ္ဌိန္တိတ္ဝာ သမ္ပဒါလေတ္ဝာ ဘီတာ မုတ္တကရီသံ စဇမာနာ ယေန ဝါ တေန ဝါ ပလာယန္တိ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော ခေါ ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ပါဏာနံ ဧဝံ မဟေသက္ခော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒါ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ “ဣတိ သက္ကာယော၊ ဣတိ သက္ကာယသမုဒယော၊ ဣတိ သက္ကာယနိရောဓော၂၊ ဣတိ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ ဥစ္စေသု ဝိမာနေသု စိရဋ္ဌိတိကာ၊ တေပိ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတ္ဝာ ယေဘုယ္ယေန ဘယံ သံဝေဓံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ အနိစ္စာ ဝတ ကိရ ဘော မယံ သမာနာ “နိစ္စမှာ”တိ အမညိမှ၊ အဓ္ဓုဝါ ဝတ ကိရ ဘော မယံ သမာနာ “ဓုဝမှာ”တိ အမညိမှ၊ အသဿတာ ဝတ ကိရ ဘော မယံ သမာနာ “သဿတမှာ”တိ အမညိမှ၊ မယံ ကိရ ဘော အနိစ္စာ အဓ္ဓုဝါ အသဿတာ သက္ကာယပရိယာပန္နာတိ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော သဒေဝကဿ လောကဿ ဧဝံ မဟေသက္ခော ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါတိ။

ယဒါ ဗုဒ္ဓေါ အာဘိညာယ၊ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တယိ။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ သတ္ထာ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။

၁-ဥဒကံ ဥဒကာသယာ (က) သံ ၂-၇၀-ပိဋ္ဌေ၊ ပဋိသံ-ဋီ ၁-၁၈၇-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-သက္ကာယဿ အတ္ထင်္ဂမော (ဋီ၊ သံ ၂-၇၀-ပိဋ္ဌေ၊) “သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ”တိ ပန္ဆိမပဒံ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

သက္ကာယဉ္ဉ နိရောဓဉ္ဉ၊ သက္ကာယသ စ သမ္ဘဝံ။
အရိယဉ္ဉဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

ယေပိ ဒီဃာယုကာ ဒေဝါ၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ယသသိနော။
ဘီတာ သန္တာသ မာပါဒုံ၊ သီဟသေဝိ' တရေမိဂါ။

အဝီတိဝတ္တာ သက္ကာယံ၊ အနိစ္စာ ကိရ ဘော မယံ။
သုတ္ဝာ အရဟတော ဝါကျံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တသ တာဒိနောတိ။ *

တတိယံ။

၄-အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တ

၃၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂပ္ပသာဒါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အပဒါ ဝါ ဒ္ဝိပဒါ[၁] ဝါ စတုပ္ပဒါ ဝါ ဗဟုပ္ပဒါ ဝါ ရူပိနော ဝါ အရူပိနော ဝါ သညိနော ဝါ အသညိနော ဝါ နေဝသညိနာသညိနော ဝါ၊ တထာဂတော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သခ်တာ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ယေ ဘိက္ခဝေ အရိယေ အဋ္ဌင်္ဂိကေ မဂ္ဂေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သခ်တာ ဝါ အသခ်တာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊ ယဒိဒံ မဒနိမ္မဒနော ပိပါသဝိနယော အာလယသမုဂ္ဃါတော ဝဋ္ဌုပစ္ဆေဒေါ တဏ္ဍာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။ ယေ ဘိက္ခဝေ ဝိရာဂေ ဓမ္မေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သံဃာ ဝါ ဂဏာ ဝါ၊ တထာဂတသာဝကသံဃော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကသ။ ယေ ဘိက္ခဝေ သံဃေ

---

* သံ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေပိ။　　၁-ဒိပဒါ (သီ၊ ဣ)　အံ ၂-၂၉၊ ခု ၁-၂၅၅-ပိဋ္ဌေသုပိ။

ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အဂ္ဂပ္ပသာဒါတိ။

အဂ္ဂတော ဝေ ပသန္နာနံ၊ အဂ္ဂံ ဓမ္မံ ဝိဇာနတံ။
အဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာနံ၊ ဒက္ခိဏေယျေ အနုတ္တရေ။

အဂ္ဂေ ဓမ္မေ ပသန္နာနံ၊ ဝိရာဂူပသမေ သုခေ။
အဂ္ဂေ သံဃေ ပသန္နာနံ၊ ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေ။

အဂ္ဂသ္မိံ ဒါနံ ဒဒတံ၊ အဂ္ဂံ ပုညံ ပဝဍ္ဎတိ။
အဂ္ဂံ အာယု စ ဝဏ္ဏော စ၊ ယသော ကိတ္တိ သုခံ ဗလံ။

အဂ္ဂဿ ဒါတာ မေဓာဝီ၊ အဂ္ဂဓမ္မသမာဟိတော။
ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတီတိ[၁]။

စတုတ္ထံ။

၅-ဝဿကာရသုတ္တ

၃၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒက-နိဝါပေ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

စတူဟိ ခေါ မယံ ဘော ဂေါတမ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ မဟာပညံ မဟာပုရိသံ ပညာပေမ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘော ဂေါတမ ဗဟုဿုတော ဟောတိ တဿ တဿေဝ သုတဇာတဿ။ တဿ တဿေဝ ခေါ ပန ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနာတိ "အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော''တိ။ သတိမာ ခေါ ပန ဟောတိ စိရကတမ္ပိ စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ အနုဿရိတာ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဂဟဋ္ဌကာနိ ကိံကရဏီယာနိ၊ တတ္ထ ဒက္ခော ဟောတိ အနလသော၊ တတြုပါယာယ ဝီမံသာယ သမန္နာဂတော အလံ ကာတုံ အလံ သံဝိဓာတုံ။ ဣမေဟိ ခေါ မယံ ဘော ဂေါတမ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ မဟာပညံ မဟာပုရိသံ ပညာပေမ။ သစေ မေ[၂] ဘော ဂေါတမ အနုမောဒိတဗ္ဗံ အနုမောဒတု မေ ဘဝံ ဂေါတမော။

၁-ခု ၁-၂၅၅-ပိဋ္ဌေပိ။ ၂-သစေ ပန မေ (သီ၊က)၊ သစေ မေ ပန (ဣ)

သစေ ပန မေ ဘော ဂေါတမ ပဋိက္ကောသိတမ္ဗံ ပဋိက္ကောသတု ဧး ဘဝံ ဂေါတမောတိ။

နေဝ ခေါ တျာဟံ ဗြာဟ္မဏ အနုမောဒါမိ နာ ပဋိက္ကောသာမိ။ စတူဟိ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ မဟာပညံ မဟာပုရိသံ ပညာပေမိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဗဟုဇနသုခါယ၊ ဗဟု'သ ဇနတာ အရိယေ ဉာယေ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ ယဒိဒံ ကလျာဏဓမ္မတာ ကုသလဓမ္မတာ။ သော ယံ ဝိတက္ကံ အာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ ဝိတက္ကံ နာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ နာ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ အာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ နာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ နာ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ဣတိ စေတော-ဝသိပဋ္ဌော ဟောတိ ဝိတက္ကပထော။ စတုန္နံ ဈာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ ဟောတိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ နေဝ ခေါ တျာဟံ ဗြာဟ္မဏ အနုမောဒါမိ နာ ပန ပဋိက္ကောသာမိ။ ဣမေဟိ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ မဟာပညံ မဟာပုရိသံ ပညာပေမီတိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ယာဝ သုဘာသိတံ စိဒံ ဘောတာ ဂေါတမေန။ ဣမေဟိ စ မယံ ဘော ဂေါတမ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဓာရေမ ''ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော ဗဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ၊ ဗဟု တေ[1] ဇနတာ အရိယေ ဉာယေ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ ယဒိဒံ ကလျာဏဓမ္မတာ ကုသလဓမ္မတာ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော ယံ ဝိကက္ကံ အာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ တံ ဝိကက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ ဝိတက္ကံ နာကင်္ခတိ ဝိတက္ကေတုံ၊ နာ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ အာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ နာကင်္ခတိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ နာ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေတိ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော စေတောဝသိပဋ္ဌော ဝိတက္ကပထော။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော စတုန္နံ ဈာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ ဘဝံ ဟိ ဂေါတမော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ''တိ။

၁-ဗဟုသ (သျာ၊ ကံ၊က)

အဒ္ဓါ ခေါ တျာဃံ ဗြာဟ္မဏော အာသဇ္ဇ ဥပနိယ ဂါထာ ဘာသိတာ၊ အထ စ တျာဟံ ဗျာကရိဿာမိ "အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဗာဟုဇနဟိတာယ ပဋိပန္နော ဗဟုဇနသုခါယ၊ ဗဟု မေ ဇနတာ အရိယေ ဉာယေ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ ယဒိဒံ ကလျာဏမိတ္တတာ ကုသလမိတ္တတာ။ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ ယံ ဝိတက္ကံ အာကင်္ခါမိ ဝိတက္ကေတုံ၊ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေမိ။ ယံ ဝိတက္ကံ နာကင်္ခါမိ ဝိတက္ကေတုံ၊ နံ တံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေမိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ အာကင်္ခါမိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေမိ။ ယံ သင်္ကပ္ပံ နာကင်္ခါမိ သင်္ကပ္ပေတုံ၊ နံ တံ သင်္ကပ္ပံ သင်္ကပ္ပေမိ။ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဝိတက္ကပထေ။ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ စတုန္နံ ဈာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ။ အဟံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမီ"တိ။

ယော ဝေဒိ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ မစ္စုပါသပ္ပမောစနံ။
ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဉာယံ ဓမ္မံ ပကာသယိ။
ယံ ဝေ ဒိသွာ စ သုတ္ဝာ စ၊ ပသီဒန္တိ ဗဟူ ဇနာ ၂။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ကုသလော၊ ကတကိစ္စော အနာသဝေါ။
ဗုဒ္ဓေါ အန္တိမသာရီရော ၃၊
"(မဟာပညော) ၄ မဟာပုရိသော"တိ ဝုစ္စတိ တိ။

ပဌမံ။

၆-ဒေါဏသုတ္တ

၃၆။ ကေ သမယံ ဘဂဝါ အန္တရာ စ ဥက္ကဋ္ဌံ, အန္တရာ စ သေတဗျံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ဒေါဏောပိ သုဒံ ဗြာဟ္မဏော အန္တရာ စ ဥက္ကဋ္ဌံ, အန္တရာ စ သေတဗျံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ ဒေါဏော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပါဒေသု စက္ကာနိ သဟဿာရာနိ သနေမိကာနိ သနာဘိကာနိ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာနိ၊ ဒိသွာနဿ တေဒဟောသိ "အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော၊ အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော၊ နော ဝတိမာနိ မနုဿဘူတဿ ပဒါနိ ဘဝိဿန္တီ"တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ

၁-ဗဟုဿု (သျာ၊ ကံ၊ က) ၂-ပသီဒန္တိ ဗဟုဇနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဂ္ဂ) ၃-အန္တိမဓာရိတော (က)
၄-( ) သျာ ပေါ်ထွက်ကေ နတ္ထိ။

နိသီဒိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ ဘတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ။ အထ ခေါ ဒေါဏော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော ပဒါနိ အနုဂစ္ဆန္တော အဒ္ဒသ ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နံ ပါသာဒိကံ ပသာဒနီယံ သန္တိန္ဒြိယံ သန္တမာနသံ ဥတ္တမဒမထသမထမနုပ္ပတ္တံ ဒန္တံ ဂုတ္တံ သံယတိန္ဒြိယံ[၁] နာဂံ၊ ဒိသ္ဝာန ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

ဒေဝေါ နော ဘဝံ ဘဝိဿတီတိ။ န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဒေဝေါ ဘဝိဿာမီတိ။ ဂန္ဓဗ္ဗော နော ဘဝံ ဘဝိဿတီတိ။ န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဂန္ဓဗ္ဗော ဘဝိဿာမီတိ။ ယက္ခော နော ဘဝံ ဘဝိဿတီတိ။ န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ယက္ခော ဘဝိဿာမီတိ။ မနုဿော နော ဘဝံ ဘဝိဿတီတိ။ န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ မနုဿော ဘဝိဿာမီတိ။

"ဒေဝေါ နော ဘဝံ ဘဝိဿတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဒေဝေါ ဘဝိဿာမီ"တိ ဝဒေသိ။ "ဂန္ဓဗ္ဗော နော ဘဝံ ဘဝိဿတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဂန္ဓဗ္ဗော ဘဝိဿာမီ"တိ ဝဒေသိ။ "ယက္ခော နော ဘဝံ ဘဝိဿတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ယက္ခော ဘဝိဿာမီ"တိ ဝဒေသိ။ "မနုဿော နော ဘဝံ ဘဝိဿတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ မနုဿော ဘဝိဿာမီ"တိ ဝဒေသိ။ အထ ကော စရဟိ ဘဝံ ဘဝိဿတီတိ။

ယေသံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ အာသဝါနံ အပ္ပဟီနတ္တာ ဒေဝေါ ဘဝေယျံ၊ တေ မေ အာသဝါ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ ယေသံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ အာသဝါနံ အပ္ပဟီနတ္တာ ဂန္ဓဗ္ဗော ဘဝေယျံ၊ ယက္ခော ဘဝေယျံ၊ မနုဿော ဘဝေယျံ၊ တေ မေ အာသဝါ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ သေယျထာပိ ဗြာဟ္မဏ ဥပ္ပလံ ဝါ ပဒုမံ ဝါ ပုဏ္ဍရီကံ ဝါ ဥဒကေ ဇာတံ ဥဒကေ သံဝဍ်ံ ဥဒကာ အစ္စုဂ္ဂမ္မ တိဋ္ဌတိ အနုပလိတ္တံ ဥဒကေန။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ လောကေ ဇာတော လောကေ သံဝဍော လောကံ အဘိဘုယျ ဝိဟရာမိ အနုပလိတ္တော လောကေန။ "ဗုဒ္ဓေါ"တိ မံ ဗြာဟ္မဏ ဓာရေဟီတိ။

၁-ယတိန္ဒြိယံ (ဝိ-၃-၂၈၅-ပိဋ္ဌေ)

ယေန ဒေဝူပပတ္တိသ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
ယက္ခတ္တံ ယေန ဂစ္ဆေယျံ၊ မနုဿတ္တဉ္စ ကေဝလံ။
တေ မယံ အာသဝါ ခီဏာ၊ ဝိဒ္ဒသ္ဘော ဝိနဋ္ဌကတာ။

ပုဏ္ဏာရိကံ ယထာ ဝဂ္ဂု၊ တောယေန နုပလိပ္ပတိ [၁]။
နုပလိပ္ပါမိ [၂] လောကေန၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ ဗြာဟ္မဏာတိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-အပရိဟာနိယသုတ္တ

၃၇။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော ဟောတိ၊ ဘောဇနေ မတ္တညဴ ဟောတိ၊ ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ၊ အာစာရဂေါစရ-သမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဝါရော ဟောတိ။

၁-နုပလိမ္ပတိ (က) ၂-နုပလိမ္ပာမိ (က)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ၊ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ၊ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တညူ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒိဝသံ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ရတ္တိယာ မဇ္ဈိမံ ယာမံ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ၊ ကပ္ပေတိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္ဓာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိ ကရိတ္ဝာ၊ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမံ ယာမံ ပစ္စုဋ္ဌာယ စင်္ကမေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေတိ။

သီလေ ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု စ သံဝုတော။
ဘောဇနမ္ဟိ စ မတ္တညူ၊ ဇာဂရိယံ အနုယုဉ္ဇတိ။

ဧဝံ ဝိဟာရိ အာတာပီ၊ အဟောရတ္တမတန္ဒိတော။
ဘာဝယံ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။

အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု၊ ပမာဒေ ဘယဒဿိ ဝါ[၁]။
အဘဗ္ဗော ပရိဟာနာယ၊ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေတိ။

သတ္တမံ။

ဂ-ပတိလီနသုတ္တ

၃၀။ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော[၂] ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသင်္ခေသနော ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရော "ပတိလီနော"တိ ဝုစ္စတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ယာနိ တာနိ

၁-ဘယဒဿာဝိ(က)　နှ ၁-၁၇-ဓမ္မပဒေဝိ။　　၂-ပဏ္ဍုပစ္စေကသစ္စော (?)

ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ။ သေယျထိဒံ? "သဿတော လောကော"တိ ဝါ၊ "အသဿတော လောကော"တိ ဝါ၊ "အန္တဝါ လောကော"တိ ဝါ၊ "အနန္တဝါ လောကော"တိ ဝါ၊ "တံ ဇီဝံ တံ သရီရ"န္တိ ဝါ၊ "အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ"န္တိ ဝါ၊ "ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ၊ "န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ၊ "ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ၊ "နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ နုဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ ပနုဏ္ဏာနိ စတ္တာနိ ဝန္တာနိ မုတ္တာနိ ပဟီနာနိ ပဋိနိဿဋ္ဌာနိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေသနော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ကာမေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဘဝေသနာ ပဟီနာ ဟောတိ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေသနော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသခ်ါရော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဿဒ္ဓကာယသခ်ါရော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပတိလီနော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပတိလီနော ဟောတိ။ ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမဝယသဋ္ဌေ-သနော ပဿဒ္ဓကာယသခ်ါရော "ပတိလီနော"တိ ဝုစ္စတီတိ။

* ကာမေသနာ ဘဝေသနာ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာ သဟ။
ဣတိ သစ္စပရာမာသော၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ သမုဿယာ။

* သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တဿ၊ တဏ္ဍက္ခယဝိမုတ္တိနော။
ဧသနာ ပဋိနိဿဋ္ဌာ၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ သမူဟတာ။

သ ဝေ သဇ္ဇာ သတော ဘိက္ခု၊ ပဿဒ္ဓေါ အပရာဇိတော။
မာနာဘိသမယာ ဗုဒ္ဓေါ၊ "ပတိလီနော"တိ ဝုစ္စတီတိ။

အဋ္ဌမံ။

---

* ခု ၁-၂၂၈-ပိဋ္ဌေ ဣတိဝုတ္တကေပိ။

၉-ဥဇ္ဇယသုတ္တ

၃၉။ အထ ခေါ ဥဇ္ဇယော ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဥဇ္ဇယော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ‘‘ဘဝတွိ နော ဂေါတမော ယညံ ဝဏ္ဏေတီ’’တိ။ န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ယညံ ဝဏ္ဏေမိ၊ န ပနာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ယညံ န ဝဏ္ဏေမိ။ ယထာရူပေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ယညေ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ အဇေဠကာ ဟညန္တိ၊ ကုက္ကုဋသူကရာ ဟညန္တိ၊ ဝိဝိဓာ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝရူပံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ သာရမ္ဘံ ယညံ န ဝဏ္ဏေမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝရူပံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ သာရမ္ဘံ ယညံ န ဥပသင်္ကမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာ။

ယထာရူပေ စ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ယညေ နေဝ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ န အဇေဠကာ ဟညန္တိ၊ န ကုက္ကုဋသူကရာ ဟညန္တိ၊ န ဝိဝိဓာ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝရူပံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ နိရာရမ္ဘံ ယညံ ဝဏ္ဏေမိ၊ ယဒိဒံ နိစ္စဒါနံ အနုကုလယညံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝရူပံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ နိရာရမ္ဘံ ယညံ ဥပသင်္ကမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာတိ။

အဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ၊ သမ္မာပါသံ ဝါဇပေယျံ နိရဂ္ဂဠံ။
မဟာယညာ မဟာရမ္ဘာ[1]၊ န တေ ဟောန္တိ မဟပ္ဖလာ။

အဇေဠကာ စ ဂါဝေါ စ၊ ဝိဝိဓာ ယတ္ထ ဟညရေ။
န တံ သမ္မဂ္ဂတာ ယညံ၊ ဥပယန္တိ မဟေသိနော။

ယေ စ ယညာ နိရာရမ္ဘာ၊ ယဇန္တိ အနုကုလံ သဒါ။
အဇေဠကာ စ ဂါဝေါ စ၊ ဝိဝိဓာ နေတ္ထ ဟညရေ[2]။
တဉ္ဉေ သမ္မဂ္ဂတာ ယညံ၊ ဥပယန္တိ မဟေသိနော။

၁-သမ္မာပါသံ ဝါဇပေယျံ။ နိရဂ္ဂဠံ မဟာရမ္ဘာ (ပ္ဍ) သံ-၁-၇၆-ဝိဇ္ဇေဝိ။
၂-နာဇေဠကာ စ ဂါဝေါ စ၊ ဝိဝိဓာ ယတ္ထ ဟညရေ (သျာ၊ ကံ)

တေံ[၁] ယဇေထ မေဓာဝီ၊ သေဝေ ယညော မဟပ္ဖလော။
တေံ[၂] ဟိ ယဇမာနဿ၊ သေယျော ဟောတိ နော ပါဝိယော။
ယညော စ ဝိပုလော ဟောတိ၊ ပသီဒန္တိ စ ဒေဝတာတိ။

နဝမံ။

၁၀-ဥဒါယိသုတ္တ

၄၀။ အထ ခေါ ဥဒါယိ[၃] ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ။ပ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဥဒါယိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ဘဝတွိ နော ဂေါတမော ယညံ ဝဏ္ဏေတီ”တိ။ န ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ယညံ ဝဏ္ဏေမိ၊ န ပနာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ယညံ န ဝဏ္ဏေမိ။ ယထာရူပေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ယညေ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ အဇေဠကာ ဟညန္တိ၊ ကုက္ကုဋသူကရာ ဟညန္တိ၊ ဝိဝိဓာ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝရူပံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ သာရမ္ဘံ ယညံ န ဝဏ္ဏေမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝရူပံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ သာရမ္ဘံ ယညံ န ဥပသင်္ကမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာ။

ယထာရူပေ စ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ယညေ နေဝ ဂါဝေါ ဟညန္တိ၊ န အဇေဠကာ ဟညန္တိ၊ န ကုက္ကုဋသူကရာ ဟညန္တိ၊ န ဝိဝိဓာ ပါဏာ သံဃာတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝရူပံ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ နိရာရမ္ဘံ ယညံ ဝဏ္ဏေမိ၊ ယဒိဒံ နိစ္စဒါနံ အနုကုလယညံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဧဝရူပံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ နိရာရမ္ဘံ ယညံ ဥပသင်္ကမန္တိ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာတိ။

အဘိသန်တံ နိရာရမ္ဘံ၊ ယညံ ကာလေန ကပ္ပိယံ။
တာဒိသံ ဥပသံယန္တိ၊ သညတာ ဗြဟ္မစာရယော။

ဝိဝဋ္ဋဆဒါ[၄] ယေ လောကေ၊ ဝိတိဝတ္တာ ကုလံ ဂတိံ။
ယညမေတံ ပသံသန္တိ၊ ဗုဒ္ဓါ ယညဿ[၅] ကောဝိဒါ။

ယညေ ဝါ ယဒိ ဝါ သဒ္ဓေ၊ ဟဗ္ဗံ[၆] ကတ္ဝာ ယထာရဟံ။
ပသန္နစိတ္တော ယဇတိ[၇]၊ သုခေတ္တေ ဗြဟ္မစာရိသု။

၁-ဇေဝံ (သျာ၊ကံ) ၂-ဇေဝံ (သျာ၊ကံ၊က) ၃-ဥဒါယိ (သမ္မတ္တ)
၄-ဝိဝဋ္ဋဆဒါ (သီ၊ပု)၊ ဝိဝဋ္ဋဆဒါ (က) ၅-ဗုညဿ (သျာ၊ကံ၊ပု)
၆-ဟဗ္ဗံ (သီ၊ပု)၊ ဟုဉ္ဇံ (သျာ၊ကံ) ၇-ပသန္နစိတ္တော ယဇန္တိ (က)

သုဟုတံ သုယိဋ္ဌံ သုပ္ပတ္တံ[1]၊ ဒက္ခိဏေယ္ယေသု ယံ ကတံ။
ယညော စ ဝိပုလော ဟောတိ၊ ပသီဒန္တိ စ ဒေဝတာ။

ဧဝံ ယဇိတ္ဝာ မေဓာဝီ၊ သဒ္ဓါ မုတ္တေန စေတသာ။
အမျာဗဇ္ဈံ သုခံ လောကံ၊ ပဏ္ဍိတော ဥပပဇ္ဇတိတိ။

ဒသမံ။

စက္ကဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

စက္ကော သင်္ဃော သီဟော၊
ပသာဒေါ ဝဿကာရေန ပဉ္စမံ။
ဒေါဏော အပရိဟာနိယော ပဂိလိနော၊
ဥဇ္ဇယော ဥဒါယိနာ တေ ဒသာတိ။

၅-ရောဟိတသဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိဘာဝနာသုတ္တ

၄၁။ စတသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ။ ကတမာ စတသော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သံဝတ္တတိ။

၁-သမ္ဗတ္တံ (သျာ၊ ကံ၊ က) ၂-တေ (က) အံ ၂-၂၉၆-ဝိဒ္ဓေဝိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဥဏ-ဒဿနပ္ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာလောကသည် မနသိ ကရောတိ၊ ဒိဝါသည် အဓိဋ္ဌာတိ ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ, ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ၊ ဣတိ ဝိဝဋေန စေတသာ အပရိယောနဒ္ဓေန သပ္ပဘာသံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဥဏ-ဒဿနပ္ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတိ-သမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိဒိတာ သညာ။ပ။ ဝိဒိတာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သတိသမ္ပဇညာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္ဇသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာ-နုပဿီ ဝိဟရတိ "ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော[၁]။ ဣတိ ဝေဒနာ၊ ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ သညာ၊ ဣတိ သညာယ သမုဒယော၊ ဣတိ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ သခ်ါရာ၊ ဣတိ သခ်ါရာနံ သမုဒယော၊ ဣတိ သခ်ါရာနံ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော"တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမာဓိဘာဝနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသော သမာဓိဘာဝနာ။ ဣဒဉ္ဇ ပန မေတံ ဘိက္ခဝေ သန္ဓာယ ဘာသိတံ ပါရာယနေ ပုဏ္ဏကပဉ္ဇေ—

"သခ်ါယ လောကသ္မိံ ပရောပရာနိ၊
ယဿိဉ္ဇိတံ နတ္ထိ ကုဟိဉ္ဇိ လောကေ။
သန္တော ဝိဓူမော အနီဃော နိရာသော၊
အတာရိ သော ဇာတိဇရန္တိ ဗြူမီ"တိ[၂]။

ပဌမံ။

၁-အတ္ထဂမော (သီ၊ ဣ) ၂-ခု ၁-၄၃၆၊ ခု ဂ-ဂ၊၅ဂ-ပိဋ္ဌေသုပိ။

၂-ပဥ္ဍဗျာကရဏသုတ္တ

၄၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဥ္ဍဗျာကရဏာနိ[၁]။ ကတမာနိ စတ္တာရိ[၂]၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဥ္ဍော ဧကံသဗျာကရဏီယော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဥ္ဍော ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏီယော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဥ္ဍော ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏီယော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဥ္ဍော ဌပနီယော။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပဥ္ဍဗျာကရဏာ-နီတိ။

ဧကံသဝစနံ ဧကံ၊ ဝိဘဇ္ဇဝစနာပရံ။
တတိယံ ပဋိပုစ္ဆေယျ၊ စတုတ္ထံ ပန ဌာပယေ။

ယော စ တေသိ[၃] ယတ္ထ တတ္ထ၊ ဇာနာတိ အနုဓမ္မတံ။
စတုပဥ္ဍဿ ကုသလော၊ အာဟု ဘိက္ခုံ တထာဝိဓံ။

ဒုရာသဒေါ ဒုပ္ပဘဝေါ၊ ဂမ္ဘီရော ဒုပ္ပဓံသိယော။
အထော အတ္ထေ အနတ္ထေ စ၊ ဥဘယဿ ဟောတိ ကောဝိဒေါ[၄]။

အနတ္ထံ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ အတ္ထံ ဂဏ္ဍာတိ ပဏ္ဍိတော။
အတ္ထာဘိသမယာ ဓီရော၊ "ပဏ္ဍိတော"တိ ပဝုစ္စတီတိ။

ဒုတိယံ။

၃-ပဌမကောဓဂရုသုတ္တ

၄၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကောဓဂရု နဲ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ မက္ခဂရု နဲ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ လာဘဂရု နဲ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ သက္ကာရဂရု နဲ သဒ္ဓမ္မဂရု။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သဒ္ဓမ္မဂရု နဲ ကောဓဂရု၊ သဒ္ဓမ္မဂရု နဲ မက္ခဂရု၊ သဒ္ဓမ္မဂရု နဲ လာဘ-ဂရု၊ သဒ္ဓမ္မဂရု နဲ သက္ကာရဂရု။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

ကောဓမက္ခဂရု ဘိက္ခူ၊ လာဘသက္ကာရဂါရဝါ။
နဲ တေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေ။

၁-ပဥ္ဍာဗျာကရဏာနိ (က)　၂-နေသံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)　၃-ဥဘယတ္ထဿ ကောဝိဒေါ (သျာ၊ ကံ)

ယေ စ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ ဝိဟံသု ဝိဟရန္တိ စ။
တေ ဝေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတေတိ။

တတိယံ။

၄-ဒုတိယကောဓဂရုသုတ္တ

၄၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အသဒ္ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကောဓ-ဂရုတာ နဲ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ မက္ခဂရုတာ နဲ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ လာဘဂရုတာ နဲ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ၊ သက္ကာရဂရုတာ နဲ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အသဒ္ဓမ္မာ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? သဒ္ဓမ္မဂရုတာ နဲ ကောဓဂရုတာ၊ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ နဲ မက္ခဂရုတာ၊ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ နဲ လာဘ-ဂရုတာ၊ သဒ္ဓမ္မဂရုတာ နဲ သက္ကာရဂရုတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သဒ္ဓမ္မာတိ။

ကောဓမက္ခဂရု ဘိက္ခု၊ လာဘသက္ကာရဂါရဝေါ။
သုခေတ္တေ ပူတိဗီဇံဝ၊ သဒ္ဓမ္မေ နဲ ဝိရူဟတိ။

ယေ စ သဒ္ဓမ္မဂရုနော၊ ဝိဟံသု ဝိဟရန္တိ စ။
တေ ဝေ ဓမ္မေ ဝိရူဟန္တိ၊ သ္ဒေဟာနွယမိဝေါသဓာတိ[၁]။

စတုတ္ထံ။

၅-ရောဟိတဿသုတ္တ

၄၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ[၂] သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိ-ကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတ္ဝာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

"ယတ္ထ နု ခေါ ဘန္တေ နဲ ဇာယတိ နဲ ဇီယတိ နဲ မီယတိ နဲ စဝတိ နဲ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သက္ကာ နု ခေါ သော ဘန္တေ ဂမနေန လောကဿ အန္တော ဉတုံ ဝါ ဒဋ္ဌုံ ဝါ ပါပုဏိတုံ ဝါ"တိ။ ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော နဲ ဇာယတိ

၁-သ္ဒေဟမန္ဒာယမိဝေါသဓာတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-သံ ၁-၆၀-ပိဋ္ဌေပိ။

နဇီယတိ နမီယတိ နစဝတိ နဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ "တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ"န္တိ ဝဒါမီတိ။

အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ "ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော နဇာယတိ နဇီယတိ နမီယတိ နစဝတိ နဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ 'တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ'န္တိ ဝဒါမီ"တိ။

ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ ရောဟိတဿော နာမ ဣသိ အဟောသိ ဘောဇပုတ္တော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော။ တဿ မယှံ ဘန္တေ ဝေရူပေါ ဇဝေါ အဟောသိ— သေယျထာပိ နာမ ဒဋ္ဌဓမ္မာ[၁] ဓနုဂ္ဂဟော သိက္ခိတော ကတဟတ္ထော ကတူပါသနော လဟုကေန အသနေန အပ္ပကသိရေန တိရိယံ တာလစ္ဆာယံ အတိပါတေယျ။ တဿ မယှံ ဘန္တေ ဝေရူပေါ ပဒဝီတိဟာရော အဟောသိ— သေယျထာပိ နာမ ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဒါ ပစ္ဆိမော သမုဒ္ဒေါ။ တဿ မယှံ ဘန္တေ ဝေရူပေန ဇဝေန သမန္ဓာဂတဿ, ဝေရူပေန စ ပဒဝီတိဟာရေန ဝေရူပံ ဣစ္ဆာဂတံ ဥပ္ပဇ္ဇိ "အဟံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ပါပုဏိဿာမီ"တိ။ သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ အညတြေဝ အသိတပီတခါယိတသာယိတာ, အညတြ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မာ, အညတြ နိဒ္ဒါကိလမထပဋိဝိနောဒနာ ဝဿသတာ-ယုကော ဝဿသတဇီဝီ ဝဿသတံ ဂန္ဓာ အပ္ပတ္ဘာဝ လောကဿ အန္တံ အန္တရာယေဝ ကာလင်္ကတော။

အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ "ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော နဇာယတိ နဇီယတိ နမီယတိ နစဝတိ နဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ 'တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ'န္တိ ဝဒါမီ"တိ။

ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော နဇာယတိ နဇီယတိ နမီယတိ နစဝတိ နဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ "တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ"န္တိ ဝဒါမိ။ နစာဟံ အာဝုသော အပ္ပတ္ဘာဝ လောကဿ အန္တံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။ အပိ စာဟံ အာဝုသော ဣမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေ[၂] သသညိမှိ သမနကေ လောကဉ္ဇ ပညာပေမိ လောကသမုဒယဉ္ဇ လောကနိရောဓဉ္ဇ လောကနိရောဓဂါမိနိဉ္ဇ ပဋိပဒန္တိ။

၁-ဒဋ္ဌဓမ္မော၊ အံ ၃-၂၂၆၊ မ ၁-၁၁၇-ပိဋ္ဌေ။(သဗ္ဗတ္ထ) ဋီကာ စ မောဂ္ဂလ္လာနဗျာကရဏံ စ ဩလောကေတဗ္ဗံ။
၂-ကဋ္ဌေဗရေ (သီ၊ ဣ)

ဂမနေန နဲ ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ။
နဲ စ အပ္ပတ္ဆာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ။
တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဒူ သုမေဓော၊
လောကန္တဂူ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။
လောကဿ အန္တံ သမိတာဝိ ဥတ္ဆာ၊
နာသိသတီ[၁] လောကမိမံ ပရဉ္စာတိ။

ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယရောဟိတဿသုတ္တ

၄၆။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဧ္ဧမံ ဘိက္ခဝေ ရတ္တိံ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတ္ဝာ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဋ္ဌိတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော မံ ဧတဒဝေါစ—

ယတ္ထ နု ခေါ ဘန္တေ[၂] နဲ ဇာယတိ နဲ ဇီယတိ နဲ မီယတိ နဲ စဝတိ နဲ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သက္ကာ နု ခေါ သော ဘန္တေ ဂမနေန လောကဿ အန္တော ဇ္ဇတုံ ဝါ ဒဋ္ဌုံ ဝါ ပါပုဏိတုံ ဝါတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿံ ဒေဝပုတ္တံ ဧတဒဝေါစံ—

ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော နဲ ဇာယတိ နဲ ဇီယတိ နဲ မီယတိ နဲ စဝတိ နဲ ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ "တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ"န္တိ ဝဒါမီတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿော ဒေဝပုတ္တော မံ ဧတဒဝေါစ—

အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ၊ ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော နဲ ဇာယတိ နဲ ဇီယတိ နဲ မီယတိ နဲ စဝတိ နဲ ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ "တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ"န္တိ ဝဒါမိ။

ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ ရောဟိတဿော နာမ ဧသိ အဟောသိံ ဘောဇပုတ္တော ဧဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော။ တဿ မယှံ ဘန္တေ ဧဝရူပေါ ဇဝေါ အဟောသိ— သေယျထာပိ နာမ ဒဋ္ဌဓမ္မာ ဓနုဂ္ဂဟော သိက္ခိတော ကတဟတ္ထော ကတူပါသနော လဟုကေန အသနေန အပ္ပကသိရေန တိရိယံ တာလစ္ဆာယံ

၁-နာသိ'သတီ (သီ) ၂-သံ ၁-၆၀-ပိဋ္ဌေပိ။

အတိပါတေယျ။ တဿ မယ္ဟံ ဘန္တေ ဝေရူပေါ ပဒဝီတိဟာရော အဟောသိ— သေယျထာပိ နာမ ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဒါ ပစ္ဆိမော သမုဒ္ဒေါ။ တဿ မယ္ဟံ ဘန္တေ ဝေရူပေန ဇဝေန သမန္နာဂတဿ, ဝေရူပေန စ ပဒဝီတိဟာရေန ဝေရူပံ ဗ္ဗန္ဆာဂတံ ဥပ္ပဇ္ဇိ "အဟံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ပါပုဏိဿာမီ"တိ။ သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ အညတြေဝ အသိတပီတခါယိတသာယိတာ, အညတြ ဥစ္စာရ-ပဿာဝကမ္မာ, အညတြ နိဒ္ဒါကိလမထပဋိဝိနောဒနာ ဝဿသတာယုကော ဝဿသတဇီဝီ ဝဿသတံ ဂန္ဓာ အပ္ပတ္ဘာဝ လောကဿ အန္တံ အန္တရာယေဝ ကာလင်္ကတော။

အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ "ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န စဝတိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ 'တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ'န္တိ ဝဒါမီ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ ရောဟိတဿံ ဒေဝပုတ္တံ ဧတဒဝေါစံ—

ယတ္ထ ခေါ အာဝုသော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မီယတိ န စဝကိ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ နာဟံ "တံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဥတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျ"န္တိ ဝဒါမီတိ။ န စာဟံ အာဝုသော အပ္ပတ္ဘာဝ လောကဿ အန္တံ ဒုက္ခဿန္တကိရိယံ ဝဒါမိ၊ အပိ စာဟံ အာဝုသော ဗ္ဗမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေ သသညိမှိ သမနကေ လောကဉ္ဇ ပညာပေမိ လောကသမုဒယဉ္ဇ လောကနိရောဓဉ္ဇ လောကနိရောဓဂါမိနိဉ္ဇ ပဋိပဒန္တိ။

ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ။
န စ အပ္ပတ္ဘာ လောကန္တံ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ။

တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဒူ သုမေဓော၊
လောကန္တဂူ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။
လောကဿ အန္တံ သမိတာဝိ ဥတ္ဘာ၊
နာသီသတီ လောကမိမံ ပရဉ္ဇာတိ။

ဆဋ္ဌံ။

၇-သုဝိဒူရသုတ္တ

၄၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သုဝိဒူရဝိဒူရာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? နဘဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပထဝီ စ၊ ဗ္ဗဒံ ပဌမံ သုဝိဒူရဝိဒူရေ။ ဩရိမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ တီရံ သမုဒ္ဒဿ ပါရိမဉ္ဇ၊ ဗ္ဗဒံ ဒုတိယံ သုဝိဒူရဝိဒူရေ။ ယတော စ ဘိက္ခဝေ ဝေရောစနော

အဿဒေတိ ယတ္ထ စ အတ္ထမေတိ[၁]၊ ဣဒံ တတိယံ သုဝိဒူရဝိဒူရေ။ သတ္တ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မော အသတ္တ ဓမ္မော၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ သုဝိဒူရဝိဒူရေ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သုဝိဒူရဝိဒူရာနိတိ။

* နဘဉ္စ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ၊
ပါရံ သမုဒ္ဒဿ တဒါဟု ဒူရေ။
ယတော စ ဝေရောစနော အဿဒေတိ၊
ပဘင်္ကရော ယတ္ထ စ အတ္ထမေတိ။
တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ၊
သတ္တ ဓမ္မံ အသတ္တ ဓမ္မံ။

အဗျာယိကော ဟောတိ သတံ သမာဂမော၊
ယာဝါဝိ[၂] တိဋ္ဌေယျ တထေဝ ဟောတိ။
ခိပ္ပံ ဟိ ဝေတိ အသတံ သမာဂမော၊
တသ္မာ သတံ ဓမ္မော အသင်္ဂိ အာရကာတိ။

သတ္တမံ။

ဂ-ဝိသာခသုတ္တ

၄၈။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဝိသာခေါ ပဏ္ဍာလပုတ္တော[၃] ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ဘိက္ခူ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ ပေါရိယာ ဝါစာယ ဝိသင်္ခာယ အနေလဂလာယ အတ္ထသံ ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ အနိသိတာယ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ဥပဋ္ဌာနသာလာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ—

"ကော နု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ဘိက္ခူ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ ပေါရိယာ ဝါစာယ ဝိသင်္ခာယ အနေလဂလာယ အတ္ထသံ ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ

---

* ခု ၆-၁၃၇၊ ၁၄၂-ဒိဋ္ဌေသု။

၁-အတ္ထင်္ဂမေတိ (သျာ)၊ ဝေတိ (က)
၂-ယာဝမ္ပိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

၃-ပဏ္ဍာလိပုတ္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

အနိဿိတာယာ”တိ။ အာယသ္မာ ဘန္တေ ဝိသာခေါ ပဇ္ဇာလပုတ္တော ဥပဋ္ဌာန-သာလာယံ ဘိက္ခူ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ ပေါရိယာ ဝါစာယ ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထသ ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ အနိဿိတာယာတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဝိသာခံ ပဇ္ဇာလပုတ္တံ တေဒဝေါစ ‘‘သာဓု သာဓု ဝိသာခ၊ သာဓု ခေါ တံ ဝိသာခ ဘိက္ခူ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ ပေါရိယာ ဝါစာယ ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထသ ဝိညာပနိယာ ပရိယာပန္နာယ အနိဿိတာယာတိ။

နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပဏ္ဍိတံ။
ဘာသမာနဉ္စ ဇာနန္တိ၊ ဒေသေန္တံ အမတံ ပဒံ။

ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ဋ္ဌသိနံ ဓဇံ။
သုဘာသိတဓဇော ဋ္ဌသယော၊ ဓမ္မော ဟိ ဋ္ဌသိနံ ဓဇောတိ။

အဋ္ဌမံ။

၉-ဝိပလ္လာသသုတ္တ

၄၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သညာဝိပလ္လာသာ စိတ္တဝိပလ္လာသာ ဒိဋ္ဌိ-ဝိပလ္လာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနိစ္စေ ဘိက္ခဝေ “နိစ္စ”န္တိ သညာဝိပလ္လာ-သော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ဒုက္ခေ ဘိက္ခဝေ “သုခ”န္တိ သညာ-ဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊အနတ္တနိ ဘိက္ခဝေ “အတ္တာ”တိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အသုဘေ ဘိက္ခဝေ “သုဘာ”န္တိ သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သညာဝိပလ္လာသာ စိတ္တဝိပလ္လာသာ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသာ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ နသညာဝိပလ္လာသာ နစိတ္တဝိပလ္လာသာ နဒိဋ္ဌိ-ဝိပလ္လာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အနိစ္စေ ဘိက္ခဝေ “အနိစ္စ”န္တိ နသညာ-ဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ ဒုက္ခေ ဘိက္ခဝေ “ဒုက္ခ”န္တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အနတ္တနိ ဘိက္ခဝေ “အနတ္တာ”တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော နဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊ အသုဘေ ဘိက္ခဝေ “အသုဘ”န္တိ နသညာဝိပလ္လာသော နစိတ္တဝိပလ္လာသော

နဒိဠိဝိပလ္လာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော နသညာဝိပလ္လာသာ နစိတ္တဝိပလ္လာသာ နဒိဠိဝိပလ္လာသာတိ။

အနိစ္စေ နိစ္စသညိနော၊ ဒုက္ခေ စ သုခသညိနော။
အနတ္တနိ စ အတ္တာတိ၊ အသုဘေ သုဘသညိနော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတာ သတ္တာ၊ ခိတ္တစိတ္တာ ပိသညိနော။

တေ ယောဂယုတ္တာ မာရဿ၊ အယောဂက္ခေမိနော ဇနာ။
သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သံသာရံ၊ ဇာတိမရဏဂါမိနော။

ယဒါ စ ဗုဒ္ဓါ လောကသ္မိံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပဘင်္ကရာ။
တေ ဣမံ ဓမ္မံ[၁] ပကာသေန္တိ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

တေသံ သုဘွာန သပ္ပညာ၊ သစိတ္တံ ပစ္စလဒ္ဓါ တေ။
အနိစ္စံ အနိစ္စတော ဒက္ခုံ၊ ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခု'ဒုက္ခတော။

အနတ္တနိ အနတ္တာတိ၊ အသုဘံ အသုဘတ'ဒ္ဒသုံ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာ၊ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ ဥပစ္စဂုန္တိ[၂]။

နဝမံ။

၁၀-ဥပက္ကိလေသသုတ္တ

၅၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ[၃] စန္ဒိမသူရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသူရိယာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အဗ္ဘာ ဘိက္ခဝေ စန္ဒိမသူရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသူရိယာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

မဟိကာ ဘိက္ခဝေ စန္ဒိမသူရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသူရိယာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

ဓူမော ရဇော ဘိက္ခဝေ စန္ဒိမသူရိယာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိ-လေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသူရိယာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

ရာဟု ဘိက္ခဝေ အသုရိန္ဒော စန္ဒိမသူရိယာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိ-လေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသူရိယာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။ ဣမေ

၁-တေမံ ဓမ္မံ (သီ၊သျှာ၊ကံ) ၂-ခု ၉-၂၇၃-ပိဋ္ဌေပိ။ ၃-ဝိ ၄-၄၉၂-ပိဋ္ဌေပိ။

ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော စန္ဒိမသူရိယာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေဟိ ဥပက္ကိ-လေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ စန္ဒိမသူရိယာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရောမေ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ သုရံ ပိဝန္တိ မေရယံ၊ သုရာမေရယပါနာ အပ္ပဋိဝိရတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တိ၊ မေထုနသ္မာ ဓမ္မာ အပ္ပဋိဝိရတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဇာတရူပရဇတံ သာဒိယန္တိ၊ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ အပ္ပဋိဝိရတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝန္တိ၊ မိစ္ဆာဇီဝါ အပ္ပဋိဝိရတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသော၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္တိ န ဘာသန္တိ န ဝိရောစန္တီတိ။

ရာဂဒေါသပရိက္ကိဋ္ဌာ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ ပေါသာ၊ ဝိယရူပါဘိနန္ဒိနော။

သုရံ ပိဝန္တိ မေရယံ၊ ပဋိသေဝန္တိ မေထုနံ။
ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ သာဒိယန္တိ အဝိဒ္ဒသူ။
မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝန္တိ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။

ဧတေ ဥပက္ကိလေသာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ၁၊ ကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
နာ တပန္တိ နာ ဘာသန္တိ၊ အသုဒ္ဓါ သရဇာ မဂါ။

အန္ဓကာရေန ဩနဒ္ဓါ၊ တဏှာဒါသာ သနေတ္တိကာ။
ဝမေန္တိ ကဋသိ ဃောရံ၊ အာဒိယန္တိ ပုနဗ္ဘဝန္တိ။

ဒဿံ။

ရောဟိတဿဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သမာဓိပဥ္ဉာ ဒွေ ကောဓာ၊ ရောဟိတဿာပရေ ဒုဝေ။
သုဝိဒူရဝိသာခဝိပလ္လာသာ၊ ဥပက္ကိလေသေန တေ ဒသာတိ။

ပဌမော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁–ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ (သီ၊ ဗျ)

၂—ဒုတိယပဏ္ဏာသက

(၆) ၁-ပုညာဘိသန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ပဌမပုညာဘိသန္ဒသုတ္တ

၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုညာဘိသန္ဒာ ကုသလာဘိသန္ဒာ သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဋ္ဌဿာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ယဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဋ္ဌဿာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ယဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဋ္ဌဿာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ယဿ ဘိက္ခဝေ သေနာသနံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဋ္ဌဿာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ယဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော အပ္ပမာဏံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဋ္ဌဿာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။ ဋ္ဌမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုညာဘိသန္ဒာ ကုသလာဘိသန္ဒာ သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဋ္ဌဿာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။

ဋ္ဌမေဟိ စ ပန ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ပုညာဘိသန္ဒေဟိ ကုသလာဘိသန္ဒေဟိ သမန္နာဂတဿ အရိယသာဝကဿ န သုကရံ ပုညဿ ပမာဏံ ဂဟေတုံ[၁]

၁—ဂဏှေတုံ (က)

"တွေကော ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ"တိ။ အထ ခေါ အသရော်ယျော[1] အပ္ပမေယျော မဟာပုညက္ခန္ဓောတွေဝ သင်္ခံ[2] ဂစ္ဆတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဒေ နံ သုကရံ ဥဒကဿ ပမာဏံ ဂဟေတုံ "တွေကာနိ ဥဒကာဠကာနိ"တိ ဝါ "တွေကာနိ ဥဒကာဠကသတာနိ"တိ ဝါ "တွေကာနိ ဥဒကာဠကသဟဿာနိ"တိ ဝါ "တွေကာနိ ဥဒကာဠကသတသဟဿာနိ"တိ ဝါ။ အထ ခေါ အသရော်ယျော အပ္ပမေယျော မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေဟိ စတူဟိ ပုညာဘိသန္ဒေဟိ ကုသလာဘိသန္ဒေဟိ သမန္နာဂတဿ အရိယသာဝကဿ နံ သုကရံ ပုညဿ ပမာဏံ ဂဟေတုံ "တွေကော ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ"တိ။ အထ ခေါ အသရော်ယျော အပ္ပမေယျော မဟာပုညက္ခန္ဓောတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတီတိ။

မဟောဒဓိ အပရိမိတံ မဟာသရံ၊
ဗဟုဘေရဝံ ရတနဝရာနမာလယံ[3]။
နဒ္ဓော ယထာ နရဂဏာသံဃသေဝိတာ[4]၊
ပုထူ သဝန္တိ ဥပယန္တိ သာဂရံ။
ဧဝံ နရံ အန္နဒပါနဝတ္ထဒံ[5]၊
သေယျာနိသဇ္ဇတ္ထရဏာသန ဒါယကံ။
ပုညဿ ဓာရာ ဥပယန္တိ ပဏ္ဍိတံ၊
နဒ္ဓော ယထာ ဝါရိဝဟာဝ သာဂရန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုတိယပုညာဘိသန္ဒသုတ္တ

၅၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုညာဘိသန္ဒာ ကုသလာဘိသန္ဒာ သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ

၁–အသရော်ယျော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)
၂–သင်္ခံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)
၃–ရတနဂဏာနမာလယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)
၄–မဉ္ဉဂဏာသံဃသေဝိတာ (သျာ၊ ကံ)
၅–အန္နပါနဝတ္ထံ (က)

အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ "ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ"တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာ-ဂတော ဟောတိ "သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္ဒိဋ္ဌိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီ"တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာ-ဂတော ဟောတိ "သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ"တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိ-သန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ အခဏ္ဍေဟိ အစ္ဆိဒ္ဒေဟိ အသဗလေဟိ အကမ္မာသေဟိ ဘုဇိဿေဟိ ဝိညူပ္ပသတ္ထေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ပုညာဘိသန္ဒော ကုသလာဘိသန္ဒော သုခဿာဟာရော သောဝဂ္ဂိကော သုခဝိပါကော သဂ္ဂသံဝတ္တနိကော ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုညာဘိသန္ဒာ ကုသလာဘိသန္ဒာ သုခဿာဟာရာ သောဝဂ္ဂိကာ သုခဝိပါကာ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ ဇဋ္ဌာယ ကန္တာယ မနာပါယ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တီ"တိ။

*ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ၊ အစလာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
သီလဉ္စ ယဿ ကလ္လာဏံ၊ အရိယကန္တံ ပသံသိတံ။

သံဃေ ပသာဒေါ ယဿတ္ထိ၊ ဥဇုဘူတဉ္စ ဒဿနံ။
''အဒလိဒ္ဓေါ''တိ တံ အာဟု၊ အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ။

တသ္မာ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ၊ ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ။
အနုယုဉ္ဇေထ မေဓာဝီ၊ သရံ ပုဒ္ဓါန သာသနန္တိ။ ။၇တိယံ။

၃-ပဌမသံဝါသသုတ္တ

၅၃။ ကေ သမယံ ဘဂဝါ အန္တရာ စ မဓုရံ, အန္တရာ စ ဝေရဉ္ဇံ အဒ္ဓါန-မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ သမ္ဗဟုလာသိ ခေါ ဂဟပတိ စ ဂဟပတာနိယော စ အန္တရာ စ မဓုရံ, အန္တရာ စ ဝေရဉ္ဇံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ ဟောန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ( )[1] နိသီဒိ။ အဒ္ဒသံသု ခေါ ဂဟပတိ စ ဂဟပတာနိယော စ ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နံ၊ ဒိသ္ဝာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နေ ခေါ တေ ဂဟပတိ စ ဂဟပတာနိယော စ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ——

စတ္တာရောမေ ဂဟပတယော သံဝါသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒိ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလ-ပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာပိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတိနိ အဒိန္နာဒါယိနိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိနိ မုသာဝါဒိနိ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိနိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကော-သိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

---

* အံ ၂-၄၇-ဖိဒ္ဓေဖိ။ ၁-(ပညတ္တေ အာသနေ) (ဋ္ဌ၊ က)

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒိ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရ-မလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကောသကပရိဘာ-သကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ ခွဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါဝ၊ပ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ သီလဝတိ ကလ္လာဏဓမ္မာ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရဟော သုရာမေရယ-မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏ-ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ ခွဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတိနီ။ပ။ သုရာမေရယ-မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိနီ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကောသိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဂဟပတယော သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာပိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ။ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ သီလဝတိ ကလ္လာဏဓမ္မာ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတယော ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတယော စတ္တာရော သံဝါသာတိ။

ဥဘော စ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ၊ ကဒရိယာ ပရိဘာသကာ။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ ဆဝေါ သံဝါသမာဂတာ။

သာမိကော ဟောတိ ဒုဿီလော၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။
ဘရိယာ သီလဝတီ ဟောတိ၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရာ။
သာပိ ဒေဝီ သံဝသတိ၊ ဆဧန ပတိနာ သဟ။

သာမိကော သီလဝါ ဟောတိ၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရော။
ဘရိယာ ဟောတိ ဒုဿီလာ၊ ကဒရိယာ ပရိဘာသိကာ။
သာပိ ဆဝါ သံဝသတိ၊ ဒေဝေန ပတိနာ သဟ။

ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ၊ သညတာ ဓမ္မဇီဝိနော။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ။

အတ္ထာ'သံ ပစုရာ ဟောန္တိ၊ ဖာသုကံ[၁] ဥပဇာယတိ။
အမိတ္တာ ဒုမ္မနာ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္နံ သမသီလိနံ။

ဇုဓ ဓမ္မံ စရိတ္ဝာန၊ သမသီလမ္ဟတာ ဥဘော။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယသံဝါသသုတ္တ

၅၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သံဝါသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒိ ပိသုဏ-ဝါစော ဖရုသဝါစော သမ္ဖပ္ပလာပိ အဘိဇ္ဈာလု ဗျာပန္နစိတ္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ-ပိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတိနိ အဒိန္နာဒါယိနိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိနိ မုသာဝါဒိနိ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပိနိ အဘိဇ္ဈာလုနိ ဗျာပန္နစိတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကောသိကပရိဘာသိကာ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဆဝါယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

၁–ဖာသုကံ (သီ)၊ဝါသုကံ (ဋ္ဌ)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိဧကာ ဟောတိ ပါဏာတိပါတိ။ပ။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော မဆ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ ခွဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတာ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတာ အနဘိဇ္ဈာလုနိ အဗျာပန္နစိတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သီလဝတိ ကလ္လာဏဓမ္မာ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဆဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဆဝိယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော အနဘိဇ္ဈာလု အဗျာပန္နစိတ္တော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာ ခွဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတိနိ။ပ။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ မဆ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အက္ကောသိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဆဝိယ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာမိကော ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသကပရိဘာသကော သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဘရိယာပိဿ ဟောတိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သီလဝတိ ကလ္လာဏဓမ္မာ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ အနက္ကောသိကပရိဘာသိကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေဝေါ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သံဝါသာတိ။

ဥဘော စ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ၊ ကဒရိယာ ပရိဘာသကာ။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ ဆဝိ သံဝါသမာဂတာ။

သာမိကော ဟောတိ ဒုဿီလော၊ ကဒရိယော ပရိဘာသကော။
ဘရိယာ သီလဝတီ ဟောတိ၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရာ။
သာပိ ဒေဝီ သံဝသတိ၊ ဆဧနေ ပတိနာ သဟ။

သာမိကော သီလဝါ ဟောတိ၊ ဝဒညူ ဝိတမစ္ဆရော။
ဘရိယာ ဟောတိ ဒုဿီလာ၊ ကဒရိယာ ပရိဘာသိကာ။
သာပိ ဆဝါ သံဝသတိ၊ ဒေဝေန ပတိနာ သဟ။

ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ၊ သညတာ ဓမ္မဇီဝိနော။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ။

အတ္ထာ'သံ ပစုရာ ဟောန္တိ၊ ဖာသုကံ ဥပဇာယတိ။
အမိတ္တာ ဒုမ္မနာ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္နံ သမသီလိနံ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတ္ဝာန၊ သမသီလဗ္ဘတာ ဥဘော။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမသမဇီဝိသုတ္တ

၅၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကေံ သမယံ ဘဂဝါ ဘဂ္ဂေသု ဝိဟရတိ သုသုမာရ-ဂိရေ[1] ဘေသကဠာဝနေ[2] မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန နကုလပိတုနော ဂဟပတိဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ နကုလပိတာ စ ဂဟပတိ နကုလမာတာ စ ဂဟပတာနိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ နကုလပိတာ ဂဟပတိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

ယတော မေ ဘန္တေ နကုလမာတာ ဂဟပတာနိ ဒဟရဿေဝ ဒဟရာ အာနီတာ၊ နာဘိဇာနာမိ နကုလမာတရံ ဂဟပတာနိံ မနသာပိ အတိ-စရိတာ၊ ကုတော ပန ကာယေန။ ဣဿ္ဃျာမ မယံ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမညံ ပသိတုံ, အဘိသမ္ဘရာယဉ္စ အညမညံ ပသိတုန္တိ။ နကုလမာတာပိ ခေါ ဂဟပတာနိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "ယတောဟံ ဘန္တေ နကုလပိတုနော ဂဟပတိဿ ဒဟရဿေဝ ဒဟရာ အာနီတာ၊ နာဘိဇာနာမိ နကုလပိတရံ ဂဟပတိံ မနသာပိ အတိစရိတာ၊ ကုတော ပန ကာယေန။ ဣဿ္ဃျာမ မယံ

၁-သုံသုမာရဂိရေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)　　၂-ဘေသကလာဝနေ (သီ၊ ဣ၊ က)

ဘန္တေ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမည် ပဿိတုံ, အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အညမည် ပဿိတု"န္တိ။

အာကခေ်ယျုံ စေ ဂဟပတယော ဥဘော ဇာနိပတယော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမည် ပဿိတုံ, အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အညမည် ပဿိတုံ၊ ဥဘောဝ[၁] အဿု သမသဒ္ဓါ သမသီလာ သမစာဂါ သမပညာ၊ တေ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမည် ပဿန္တိ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အညမည် ပဿန္တီတိ[၂]။

ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ၊ သညတာ ဓမ္မဇီဝိနော။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ အညမည် ပိယံဝဒါ။

အတ္တာ'သံ ပစုရာ ဟောန္တိ၊ ဖာသုကံ ဥပဇာယတိ။
အမိတ္တာ ဒုမ္မနာ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္နံ သမသီလိနံ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတ္ဝာန၊ သမသီလဗ္ဗတာ ဥဘော။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယသမဇီဝိသုတ္တ

၅၆။ အာကခေ်ယျုံ စေ ဘိက္ခဝေ ဥဘော ဇာနိပတယော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမည် ပဿိတုံ,အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အညမည် ပဿိတုံ၊ ဥဘောဝ အဿု သမသဒ္ဓါ သမသီလာ သမစာဂါ သမပညာ၊ တေ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အညမည် ပဿန္တိ၊ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ အညမည် ပဿန္တီတိ။

ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ၊ သညတာ ဓမ္မဇီဝိနော။
တေ ဟောန္တိ ဇာနိပတယော၊ အညမည် ပိယံဝဒါ။

အတ္တာ'သံ ပစုရာ ဟောန္တိ၊ ဖာသုကံ ဥပဇာယတိ။
အမိတ္တာ ဒုမ္မနာ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္နံ သမသီလိနံ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတ္ဝာန၊ သမသီလဗ္ဗတာ ဥဘော။
နန္ဒိနော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သုပ္ပဝါသာသုတ္တ

၅၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောလိယေသု ဝိဟရတိ ပဇ္ဇနိကံ[၃] နာမ ကောလိယာနံ နိဂမော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ

၁-ဥဘော စ (သီ၊ ဣ) ၂-ပဿိဿန္တီတိ (က) ၃-သဇ္ဇနေလံ (သီ၊ ဣ)၊ ပဇ္ဇနေလံ (ဿျာ၊ ကံ)

ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန သုပ္ပဝါသာယ ကောလိယဓီတုယာ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓီတာ ဘဂဝန္တံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္ထာ သန္တပ္ပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ အထ ခေါ သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓီတာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနီတပတ္တပါဏိံ ကေမန္တံ နိသီဒိ။ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ သုပ္ပဝါသံ ကောလိယဓီတရံ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ—

ဘောဇနံ သုပ္ပဝါသေ ဒေန္တိ အရိယသာဝိကာ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အာယုံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဒေတိ၊ သုခံ ဒေတိ၊ ဗလံ ဒေတိ။ အာယုံ ခေါ ပန ဒတ္ဝာ အာယုဿ ဘာဂိနီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ၊ ဝဏ္ဏံ ဒတ္ဝာ ဝဏ္ဏဿ ဘာဂိနီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ၊ သုခံ ဒတ္ဝာ သုခဿ ဘာဂိနီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ၊ ဗလံ ဒတ္ဝာ ဗလဿ ဘာဂိနီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ၊ ဘောဇနံ သုပ္ပဝါသေ ဒေန္တိ အရိယသာဝိကာ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတီတိ။

သုသန်ံတံ ဘောဇနံ ယာ ဒဒါတိ၊
သုစိ ပဏီတံ [၁] ရသသာ ဥပေတံ။
သာ ဒက္ခိဏာ ဥဇုဂတေသု ဒိန္နာ၊
စရဏူပပန္နေသု မဟဂ္ဂတေသု။
ပုညေန ပုညံ သံသန္ဒမာနာ၊
မဟပ္ဖလာ လောကဝိဒူန ဝဏ္ဏိတာ။

တောဒိသံ ယညမနုဿရန္တာ၊
ယေ ဝေဒဇာတာ ဝိစရန္တိ လောကေ။
ဝိနေယျ မစ္ဆေရမလံ သမူလံ၊
အနိန္ဒိတာ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-သုဒတ္တသုတ္တ

၅၈။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဘဂဝါ တေဒဂေါစ—

၁–သုပဏီတံ (က)

ဘောဇနံ ဂဟပတိ ဒဒမာနော အရိယသာဝကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အာယုံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဒေတိ၊ သုခံ ဒေတိ၊ ဗလံ ဒေတိ။ အာယုံ ခေါ ပန ဒတ္ဝာ အာယုဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ။ ဝဏ္ဏံ ဒတ္ဝာ။ သုခံ ဒတ္ဝာ။ ဗလံ ဒတ္ဝာ ဗလဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ။ ဘောဇနံ ဂဟပတိ ဒဒမာနော အရိယသာဝကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတီတိ။

* ယော သညတာနံ ပရဒတ္တဘောဇိနံ၊
ကာလေန သက္ကစ္စ ဒဒါတိ ဘောဇနံ။
စတ္တာရိ ဌာနာနိ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊
အာယုဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ သုခံ ဗလဉ္စ။

သော အာယုဒါယီ ဝဏ္ဏဒါယီ[1]၊ သုခံ ဗလံ ဒဒေါ[2] နရော။
ဒီဃာယု ယသဝါ ဟောတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထူပပဇ္ဇတီတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဘောဇနသုတ္တ

၅၉။ ဘောဇနံ ဘိက္ခဝေ ဒဒမာနော ဒါယကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အာယုံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏံ ဒေတိ၊ သုခံ ဒေတိ၊ ဗလံ ဒေတိ။ အာယုံ ခေါ ပန ဒတ္ဝာ အာယုဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ။ ဝဏ္ဏံ ဒတ္ဝာ။ သုခံ ဒတ္ဝာ။ ဗလံ ဒတ္ဝာ ဗလဿ ဘာဂီ ဟောတိ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ မာနုသဿ ဝါ။ ဘောဇနံ ဘိက္ခဝေ ဒဒမာနော ဒါယကော ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဣမာနိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဒေတီတိ။

* ယော သညတာနံ ပရဒတ္တဘောဇိနံ၊
ကာလေန သက္ကစ္စ ဒဒါတိ ဘောဇနံ။
စတ္တာရိ ဌာနာနိ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊
အာယုဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ သုခံ ဗလဉ္စ။

သော အာယုဒါယီ ဝဏ္ဏဒါယီ၊ သုခံ ဗလံ ဒဒေါ နရော။
ဒီဃာယု ယသဝါ ဟောတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထူပပဇ္ဇတီတိ။ ။နဝမံ။

၁-သော အာယုဒါယီ ဗလဒါယီ (သီ၊ဣ)၊ အာယုဒါယီ ဗလဒါယီ (သျာ၊က)
၂-သုခံ ဝဏ္ဏံ ဒဒေါ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ)၊ သုခဗလဒဒေါ (က) * ဝိ ၃-၃၁၅-ဗိဇ္ဇေပိ။

၁၀-ဂိဟိသာမိစိသုတ္တ

၆၀။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတ္တာဟိ ခေါ ဂဟပတိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော ဂိဟိသာမိစိပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ ယသောပဋိလာဘိနိံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ။ ကတမေဟိ စတ္တာဟိ? ဣဓ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ စိဝရေန၊ ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ သေနာသနေန၊ ဘိက္ခုသံဃံ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဂဟပတိ စတ္တာဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော ဂိဟိသာမိစိပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ ယသောပဋိလာဘိနိံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကန္တိ။

ဂိဟိသာမိစိပဋိပဒံ၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
သမ္မဂ္ဂတေ သီလဝန္တေ၊ စိဝရေန ဥပဋ္ဌိတာ။
ပိဏ္ဍပါတသယနေန၊ ဂိလာနပ္ပစ္စယေန စ။
တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ၊ သဒါ ပုညံ ပဝဍ္ဎတိ။
သဂ္ဂဿ ကမတိဋ္ဌာနံ[1]၊ ကမ္မံ ကတ္တာန ဘဒ္ဒကန္တိ။ ။ဒသမံ။

ပုညာဘိသန္ဒဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဒွေ ပုညာဘိသန္ဒာ ဒွေ စ၊ သံဝါသာ သမဇီဝိနော။
သုပ္ပဝါသာ သုဒတ္တော စ၊ ဘောဇနံ ဂိဟိသာမိစိတိ။

---

(၇) ၂-ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂ

၁-ပတ္တကမ္မသုတ္တ

၆၁။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

၁–သဂ္ဂဿ သပ္ပတိဋ္ဌာနံ (က)

စတ္တာရောမေ ဂဟပတိ ဓမ္မာ ဇဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဘောဂါ မေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တု၊ သဟဓမ္မေနာတိ။ အယံ ပဌမော ဓမ္မော ဇဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

ဘောဂေ လဒ္ဓါ သဟဓမ္မေန ယသော မေ အာဂစ္ဆတု သဟ ဉာတီဟိ သဟ ဥပစ္စာယေဟီတိ။ အယံ ဒုတိယော ဓမ္မော ဇဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

ဘောဂေ လဒ္ဓါ သဟဓမ္မေန,ယသံ လဒ္ဓါ သဟ ဉာတီဟိ သဟ ဥပစ္စာယေဟိ စိရံ ဇီဝါမိ ဒီဃမာယုံ ပါလေမီတိ။ အယံ တတိယော ဓမ္မော ဇဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

ဘောဂေ လဒ္ဓါ သဟဓမ္မေန,ယသံ လဒ္ဓါ သဟ ဉာတီဟိ သဟ ဥပစ္စာယေဟိ စိရံ ဇီဝိတ္ဝာ, ဒီဃမာယုံ ပါလေတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇာမီတိ။ အယံ စတုတ္ထော ဓမ္မော ဇဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။ ဣမေ ခေါ ဂဟပတိ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဇဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ။

ဣမေသံ ခေါ ဂဟပတိ စတုန္နံ ဓမ္မာနံ ဇဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ ဒုလ္လဘာနံ လောကသ္မိံ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သဒ္ဓါသမ္ပဒါ သီလသမ္ပဒါ စာဂသမ္ပဒါ ပညာသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ သဒ္ဓါသမ္ပဒါ? ဣဓ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သဒ္ဒဟတိ တထာဂတဿ ဗောဓိံ ''ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ''တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ သဒ္ဓါသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ သီလသမ္ပဒါ? ဣဓ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ သီလသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ စာဂသမ္ပဒါ? ဣဓ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ၊ မုတ္တစာဂေါ ပယတ-ပါဏိ ဝေါသဂ္ဂရတော ယာစယောဂေါ ဒါနသံဝိဘာဂရတော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ စာဂသမ္ပဒါ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ ပညာသမ္ပဒါ? အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဘိဘူတေန ဂဟပတိ စေတသာ ဝိဟရန္တော အကိစ္ဆံ ကရောတိ၊ ကိစ္ဆံ အပရာဓေတိ၊ အကိစ္ဆံ ကရောန္တော ကိစ္ဆံ အပရာဓေန္တော ယသာ စ သုခါ စ ဓံသတိ။ ဗျာပါဒါဘိဘူတေန ဂဟပတိ စေတသာ ဝိဟရန္တော အကိစ္ဆံ ကရောတိ၊ ကိစ္ဆံ အပရာဓေတိ၊ အကိစ္ဆံ ကရောန္တော ကိစ္ဆံ အပရာဓေန္တော ယသာ စ သုခါ စ ဓံသတိ။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေန ဂဟပတိ စေတသာ ဝိဟရန္တော အကိစ္ဆံ ကရောတိ၊ ကိစ္ဆံ အပရာဓေတိ၊ အကိစ္ဆံ ကရောန္တော ကိစ္ဆံ အပရာဓေန္တော ယသာ စ သုခါ စ ဓံသတိ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာဘိဘူတေန ဂဟပတိ စေတသာ ဝိဟရန္တော အကိစ္ဆံ ကရောတိ၊ ကိစ္ဆံ အပရာဓေတိ၊ အကိစ္ဆံ ကရောန္တော ကိစ္ဆံ အပရာဓေန္တော ယသာ စ သုခါ စ ဓံသတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာဘိဘူတေန ဂဟပတိ စေတသာ ဝိဟရန္တော အကိစ္ဆံ ကရောတိ၊ ကိစ္ဆံ အပရာဓေတိ၊ အကိစ္ဆံ ကရောန္တော ကိစ္ဆံ အပရာဓေန္တော ယသာ စ သုခါ စ ဓံသတိ။

သ ခေါ သော ဂဟပတိ အရိယသာဝကော "အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသံ ပဇဟတိ။ "ဗျာပါဒေါ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ဗျာပါဒံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသံ ပဇဟတိ။ "ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသံ ပဇဟတိ။ "ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသံ ပဇဟတိ။ "ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ဝိစိကိစ္ဆံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသံ ပဇဟတိ။

ယတော စ ခေါ ဂဟပတိ အရိယသာဝကဿ "အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ။ "ဗျာပါဒေါ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ဗျာပါဒေါ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ။ "ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ။ "ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ။ "ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဣတိ ဝိဒိတ္ဝာ ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော မဟာပညော ပုထုပညော အာပါထဒသော[၁] ပညာသမ္ပန္နော[၂]။ အယံ ဝုစ္စတိ

၁–အာပါထဒသော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)　　၂–ဟာသပညော (က)

ဂဟပတိ ပညာသမ္ပဒါ။ ဣမေသံ ခေါ ဂဟပတိ စတုန္နံ ဓမ္မာနံ ဣဒ္ဓါနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ ဒုလ္လဘာနံ လောကသ္မိံ။ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တိ။

သ ခေါ သော ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ စတ္တာရိ ပတ္တကမ္မာနိ ကတ္တာ ဟောတိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣဓ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ အတ္တာနံ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ၊ မာတာပိတရော သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ၊ ပုတ္တဒါရဒါသကမ္မကရပေါရိသေ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ၊ မိတ္တာမစ္စေ သုခေတိ ပီဏေတိ၊ သမ္မာ သုခံ ပရိဟရတိ။ ဣဒမဿ ပဌမံ ဌာနဂတံ ဟောတိ ပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

ပုန စပရံ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ယာ တာ ဟောန္တိ အာပဒါ အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ အပ္ပိယတော ဝါ ဒါယာဒတော[1]၊ တထာရူပါသု အာပဒါသု ပရိယောဓာယ သံဝတ္တတိ၊ သောတ္ထိံ အတ္တာနံ ကရောတိ။ ဣဒမဿ ဒုတိယံ ဌာနဂတံ ဟောတိ ပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

ပုန စပရံ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ပဉ္စမလိံ ကတ္တာ ဟောတိ ဉာတိမလိံ အမိတ္တမလိံ ပုဗ္ဗပေတမလိံ ရာဇမလိံ ဒေဝတာမလိံ။ ဣဒမဿ တတိယံ ဌာနဂတံ ဟောတိ ပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

ပုန စပရံ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ၊ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မဒ္ဒပ္ပမာဒါ ပဋိဝိရတာ ခန္တိသောရစ္စေ နိဝိဋ္ဌာ၊ ဧကမတ္တာနံ ဒမေန္တိ၊ ဧကမတ္တာနံ သမေန္တိ၊ ဧကမတ္တာနံ ပရိနိဗ္ဗာပေန္တိ၊ တထာရူပေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပေတိ သောဝဂ္ဂိကံ သုခဝိပါကံ

၁-အံ ၂-၃၉-၁၅၂-ဒိဋ္ဌေသုပိ။

သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ။ ဣဒမသ္မ စတုတ္ထံ ဌာနဂတံ ဟောတိ ပတ္တဂတံ အာယတနသော ပရိဘုတ္တံ။

သ ခေါ သော ဂဟပတိ အရိယသာဝကော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝက္ခိတ္တေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ပတ္တကမ္မာနိ ကတ္တာ ဟောတိ။ ယဿ ကဿစိ ဂဟပတိ အညတြ ဣမေဟိ စတူဟိ ပတ္တကမ္မေဟိ ဘောဂါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဂဟပတိ ဘောဂါ အဋ္ဌာနဂတာ အပတ္တဂတာ အနာယတနသော ပရိဘုတ္တာ။ ယဿ ကဿစိ ဂဟပတိ ဣမေဟိ စတူဟိ ပတ္တကမ္မေဟိ ဘောဂါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဂဟပတိ ဘောဂါ ဌာနဂတာ ပတ္တဂတာ အာယတနသော ပရိဘုတ္တာတိ။

ဘုတ္တာ ဘောဂါ ဘတာ ဘစ္စာ [၁]၊ ဝိတိဏ္ဏာ အာပဒါသု မေ။
ဥဋ္ဌဂ္ဂါ ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ၊ အထော ပဠဗလီ ကတာ။
ဥပဋ္ဌိတာ သီလဝန္တော၊ သညတာ ဗြဟ္မစာရယော။

ယဒတ္ထံ ဘောဂံ ဣစ္ဆေယျ၊ ပဏ္ဍိတော ဃရမာဝသံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ အနနုတာပိယံ။

ဧတံ ၂ အနုဿရံ မစ္စော၊ အရိယမဂ္ဂေ ဋ္ဌိတော နရော။
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတီတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အာနဏျသုတ္တ

၆၂။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

စတ္တာရိမာနိ ဂဟပတိ သုခါနိ အဓိဂမနီယာနိ ဂိဟိနာ ကာမဘောဂိနာ ကာလေန ကာလံ သမယေန သမယံ ဥပါဒါယ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိသုခံ ဘောဂသုခံ အာနဏျသုခံ [၃] အနဝဇ္ဇသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ အတ္ထိသုခံ? ဣဓ ဂဟပတိ ကုလပုတ္တသ္သ ဘောဂါ ဟောန္တိ ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတာ ဗာဟာဗလပရိစိတာ သေဒါဝက္ခိတ္တာ ဓမ္မိကာ

၁–ဂတာ ဘုတာ (က) ဘဋ္ဌာ ဘစ္စာ (သျာ၊ ကံ) ၂-ဧဝံ (က) ၃-အဏဏသုခံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ သော "ဘောဂါ မေ အတ္ထိ ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတာ ဗာဟာဗလပရိစိတာ သေဒါဝကိဏ္ဏာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ"တိ အဓိဂစ္ဆတိ သုခံ၊ အဓိဂစ္ဆတိ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ အတ္ထိသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ ဘောဂသုခံ? ဣဓ ဂဟပတိ ကုလပုတ္တော ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝကိဏ္ဏေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ပုညာနိ စ ကရောတိ၊ သော "ဥဋ္ဌာနဝီရိယာဓိဂတေဟိ ဘောဂေဟိ ဗာဟာဗလပရိစိတေဟိ သေဒါဝကိဏ္ဏေဟိ ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မလဒ္ဓေဟိ ပရိဘုဉ္ဇာမိ၊ ပုညာနိ စ ကရောမိ"တိ အဓိဂစ္ဆတိ သုခံ၊ အဓိဂစ္ဆတိ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ ဘောဂသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ အာနဏျသုခံ? ဣဓ ဂဟပတိ ကုလပုတ္တော န ကဿစိ ကိဉ္စိ ဓာရေတိ [၁] အပ္ပံ ဝါ ဗဟုံ ဝါ။ သော "န ကဿစိ ကိဉ္စိ ဓာရေမိ အပ္ပံ ဝါ ဗဟုံ ဝါ"တိ အဓိဂစ္ဆတိ သုခံ၊ အဓိဂစ္ဆတိ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ အာနဏျသုခံ။

ကတမဉ္စ ဂဟပတိ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ ဣဓ ဂဟပတိ အရိယသာဝကော အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သော "အနဝဇ္ဇေနမှိ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော"တိ အဓိဂစ္ဆတိ သုခံ၊ အဓိဂစ္ဆတိ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ အနဝဇ္ဇသုခံ။ ဣမာနိ ခေါ ဂဟပတိ စတ္တာရိ သုခါနိ အဓိဂမနီယာနိ ဂိဟိနာ ကာမဘောဂိနာ ကာလေန ကာလံ သမယေန သမယံ ဥပါဒါယာတိ။

အာနဏျသုခံ ဥတ္တာန၊ အထော အတ္ထိသုခံ ပရံ။
ဘုဉ္ဇံ ဘောဂသုခံ မစ္စော၊ တတော ပညာ ဝိပဿတိ။
ဝိပဿမာနော ဇာနာတိ၊ ဥဘော ဘာဂေ သုမေဓသော။
အနဝဇ္ဇသုခဿေတံ၊ ကလံ နာဂ္ဃတိ သောဠသိန္တိ။　　။ဒုတိယံ။

၃-ဗြဟ္မသုတ္တ

၆၃။ သဗြဟ္မကာနိ ဘိက္ခဝေ ၂ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အစ္ဆာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ

၁-ကိဉ္စိ ဝါ ဒေတိ (က)　　၂-၃ ၁-၂၆၈-ဝိဋ္ဌေဝိ။

ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သပုမ္မဒေဝတာနိ[1] ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သာဟုနေယျကာနိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ကုလာနိ၊ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။

"ဗြဟ္မာ"တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ[2] ဧတံ အဓိဝစနံ၊ "ပုဗ္ဗာစရိယာ"တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ "ပုဗ္ဗဒေဝတာ"တိ[3] ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ၊ "အာဟုနေယျာ"တိ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗဟုကာရာ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ အာပါဒကာ ပေါသကာ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရောတိ။

"ဗြဟ္မာ"တိ မာတာပိတရော၊ "ပုဗ္ဗာစရိယာ"တိ ဝုစ္စရေ။
အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ၊ ပဇာယ အနုကမ္ပကာ။

တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ၊ သက္ကရေယျ စ ပဏ္ဍိတော။
အန္နေန အထ ပါနေန၊ ဝတ္ထေန သယနေန စ။
ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန၊ ပါဒါနံ ဓောဝနေန စ။

တာယ နံ ပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ။
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတီတိ။ ။တတိယံ။

၄-နိဂဏ္ဌသုတ္တ

၆၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေတိ။

ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ၊ မုသာဝါဒေါ စ ဝုစ္စတိ။
ပရဒါရဂမနဉ္စာပိ၊ နပ္ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ရူပသုတ္တ

၆၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ[4]။ ကတမေ စတ္တာရော? ရူပပ္ပမာဏော ရူပပ္ပသန္နော၊ ဃောသပ္ပမာဏော

၁-သပုမ္မဒေဝါနိ (သျာ၊ ကံ) ၂-မာတာပိတုနံ့ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃-ပုမ္မဒေဝါတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

ဃောသပ္ပသန္ဒောဝ၊ လူခပ္ပမာဏောဝ လူခပ္ပသန္ဒောဝ၊ ဓမ္မပ္ပမာဏောဝ ဓမ္မပ္ပသန္ဒောဝ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တောဝ သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

ယေ စ ရူပေ ပမာဏိ ံသု[၁]၊ ယေ စ ဃောသေန အန္ဓဂူ။
ဆန္ဒရာဂဝသူပေတာ၊ နာဘိဇာနန္တိ တေ ဇနာ[၂]။

အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ န ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ န ပဿတိ။
သမန္တာဝရဏောဝ ဗာလောဝ၊ သ ဝေ ဃောသေန ဝုယ္ဟတိ။

အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ န ဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဝိပဿတိ။
ဗဟိဒ္ဓါ ဖလဒဿာဝီ၊ သောပိ ဃောသေန ဝုယ္ဟတိ။

အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ ပဇာနာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဝိပဿတိ။
ဝိနီဝရဏဒဿာဝီ၊ န သော ဃောသေန ဝုယ္ဟတီတိ။　　။ပဉ္ဇမံ။

၆-သရာဂသုတ္တ

၆၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တောဝ သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ ံ။
ကတမေ စတ္တာရော? သရာဂေါ သဒေါသော သမောဟော သမာနောဝ။
ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တောဝ သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။

သာရတ္တာ ရဇနီယေသု၊ ပိယရူပါဘိနန္ဒိနောဝ။
မောဟေန အာဝုတာ[၃] သတ္တာ၊ ဗဒ္ဓါ[၄] ဝဓုန္တိ ဗန္ဓနံ။

ရာဂဇံ ဒေါသဇဉ္ဇာပိ၊ မောဟဇံ စာပ'ဝိဒ္ဒသူ။
ကရောန္တာကုသလံ ကမ္မံ[၅]၊ သဝိဃာတံ ဒုခုဒြယံ။

အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ ပေါသာ၊ အန္ဓဘူတာ အစက္ခုကာ။
ယထာ ဓမ္မာ တထာ သန္တာ၊ န တသေဝန္တိ[၆] မညရေတိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၇-အဟိရာဇသုတ္တ

၆၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သာဝတ္ထိယံ အညတရော ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလက်တော ဟောတိ။ အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိ ံသု၊ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ ံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒာ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ

၁-ယေ စ ရူပေန ပါမိ ံသု (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)　　၂-န တေ ဇာနန္တိ တံ ဇနာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-အဓမာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)　　၄-ဗန္ဓာ (က)　　၅-ဓမ္မံ (က)　　၆-နသေဝန္တိ (သီ)

"ဣမ ဘန္တေ သာဝတ္ထိယံ အညတရော ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလင်္-တော"တိ။

နု ဟိ နူန[၁] သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန စိတ္တေန ဖရိ။ သစေ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန စိတ္တေန ဖရေယျ၊ နု ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလံ ကရေယျ။

ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဝိရူပက္ခံ အဟိရာဇကုလံ, ရောပထံ အဟိရာဇကုလံ, ဆမျာပုတ္တံ အဟိရာဇကုလံ, ကဏှာဂေါတမကံ အဟိရာဇကုလံ။ နု ဟိ နူန သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမာနိ စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန စိတ္တေန ဖရိ။ သစေ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမာနိ စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန စိတ္တေန ဖရေယျ၊ နု ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဟိနာ ဒဋ္ဌော ကာလံ ကရေယျ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဣမာနိ စတ္တာရိ အဟိရာဇကုလာနိ မေတ္တေန စိတ္တေန ဖရိတုံ အတ္တဂုတ္တိယာ အတ္တရက္ခာယ အတ္တပရိတ္တာယာတိ။

*ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ရောပထေဟိ မေ။
ဆမျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။
အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒ္ဝိပါဒကေဟိ ၂ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။
မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဒ္ဝိပါဒကော စ[၂]။
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံသိ၊ မာ မံ ဟိံသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။
သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊ မာ ကဉ္စိ[၄] ပါပမာဂမာ။
အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
အပ္ပမာဏော သံဃော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ[၅]။
အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊ ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗူ မူသိကာ။
ကတာ မေ ရက္ခာ ကတာ မေ ပရိတ္တာ[၆]၊ ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိ။

သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊ နမော သတ္တန္နံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၁-နု ဟ နူန (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ) ၂-ဒ္ဝိပါဒကေဟိ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ) ၃-ဒ္ဝိပါဒကော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ)
၄-ကိဉ္စိ (သျာ၊ကံ၊က) ၅-သိရိံသပါနိ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ) ၆-ကတံ မေ ပရိတ္တံ (?)
* ဝိ ၄-၂၄၅၊ ခု ၅-၅၃-ဝိဇ္ဇေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၈-ဒေဝဒတ္တသုတ္တ

၆၀။ ကေ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ အစိရပက္ကန္တေ ဒေဝဒတ္တေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဒေဝဒတ္တံ အာရဗ္ဘ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "အတ္ထဝဓာယ ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရ-သိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရ-သိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ကဒလိ အတ္ထဝဓာယ ဖလံ ဒေတိ၊ ပရာဘဝါယ ဖလံ ဒေတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝဓာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရ-သိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝေဠု အတ္ထဝဓာယ ဖလံ ဒေတိ၊ ပရာဘဝါယ ဖလံ ဒေတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝဓာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရ-သိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နဠော အတ္ထဝဓာယ ဖလံ ဒေတိ၊ ပရာဘဝါယ ဖလံ ဒေတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝဓာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရ-သိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အဿတရီ အတ္ထဝဓာယ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိ၊ ပရာဘဝါယ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထဝဓာယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ ဒေဝဒတ္တဿ လာဘ-သက္ကာရသိလောကော ဥဒပါဒိ"တိ။

ဖလံ ဝေ ကဒလိ' ဟန္တိ၊ ဖလံ ဝေဠုံ, ဖလံ နဠံ။
သက္ကာရော ကာပုရိသံ ဟန္တိ၊ဂဗ္ဘော အဿတရိ' ယထာတိ ၂။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဓာနသုတ္တ

၆၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဓာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝရပ္ပဓာနံ ပဟာနပ္ပဓာနံ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ သံဝရပ္ပ-ဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ

၁-ဒီ ၄-၃၄၆-သံ ၁-၄၃၆ ဒိဋ္ဌေသုပိ။　၂-ဒီ ၄-၃၄၆၊သံ ၁-၁၅၆၊ ၄၃၆၊ ခု ၁၀-၁၀၉-ဒိဋ္ဌေသုပိ။

အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သံဝရပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဟာနပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝနာပ္ပဓာနံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အနုရက္ခဏာပ္ပဓာနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပဓာနာနိ တိ။

သံဝရော စ ပဟာနဉ္စ၊ ဘာဝနာ အနုရက္ခဏာ။
ဧတေ ပဓာနာ စတ္တာရော၊ ဒေသိတာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
ယော ဟိ [၁] ဘိက္ခု ဣမာတာဝိ၊ ခယံ ဒုက္ခဿ ပါပုဏေတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-အဓမ္မိကသုတ္တ

၇၀။ ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ရာဇာနော အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာ-ယုတ္တာပိ တသ္မိံ သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာယုတ္တေသု အဓမ္မိကေသု ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာပိ တသ္မိံ သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကေသု အဓမ္မိကေသု နေဂမဇာနပဒါပိ တသ္မိံ သမယေ အဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ နေဂမဇာနပဒေသု အဓမ္မိကေသု ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ ရတ္တိန္ဒိဝါ [၂] ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ ရတ္တိန္ဒိဝေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ မာသဒ္ဓမာသာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ မာသဒ္ဓမာသေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဝိသမံ ဥတုသံဝစ္ဆရေသု ပရိဝတ္တန္တေသု ဝိသမံ ဝါတာ ဝါယန္တိ ဝိသမာ

၁-ယေဟိ (?) ၂-ရတ္တိန္ဒိဝါ(က)

အပဉ္ဇသာ၊ ဝိသမံ ဝါတေသု ဝါယန္တေသု ဝိသမေသု အပဉ္ဇသေသု ဒေဝတာ ပရိကုပိတာ ဘဝန္တိ၊ ဒေဝတာသု ပရိကုပိတာသု ဒေဝေါ နဲ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ဒေဝေ နဲ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေ ဝိသမပါကာနိ[၁] သဿာနိ ဘဝန္တိ၊ ဝိသမပါကာနိ ဘိက္ခဝေ သဿာနိ မနုဿာ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ အပ္ပါယုကာ ဟောန္တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဗဝ္ဂါဗာဓာ[၂] စ။

ယသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ ရာဇာနော ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာယုတ္တာပိ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ရာဇာယုတ္တေသု ဓမ္မိကေသု ဗြာဟ္မဏ-ဂဟပတိကာပိ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု ဓမ္မိကေသု နေဂမဇာနပဒါပိ တသ္မိံ သမယေ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ၊ နေဂမဇာန-ပဒေသု ဓမ္မိကေသု သမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ စန္ဒိမသူရိယေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ ရတ္တိန္ဒိဝါ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ ရတ္တိန္ဒိဝေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ မာသဒ္ဓမာသာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ မာသဒ္ဓမာသေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပရိဝတ္တန္တိ၊ သမံ ဥတုသံဝစ္ဆရေသု ပရိဝတ္တန္တေသု သမံ ဝါတာ ဝါယန္တိ သမာ ပဉ္ဇသာ၊ သမံ ဝါတေသု ဝါယန္တေသု သမေသု ပဉ္ဇသေသု ဒေဝတာ အပရိကုပိတာ ဘဝန္တိ၊ ဒေဝတာသု အပရိကုပိတာသု ဒေဝေါ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ၊ ဒေဝေ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆန္တေ သမပါကာနိ သဿာနိ ဘဝန္တိ၊ သမပါကာနိ ဘိက္ခဝေ သဿာန် မနုဿာ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ ဒီဃာယုကာ စ ဟောန္တိ ဝဏ္ဏဝန္တော စ ဗလဝန္တော စ အပ္ပါဗာဓာ စာတိ။

ဂုန္ဒံ စေ တရမာနာနံ၊ ဇိမ္ဂံ ဂစ္ဆတိ ပုဂ်ဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဇိမ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္တေ ဇိမ္ဂံ ဂတေ သတိ။

ဧဝမေဝံ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္မတော။
သော စေ အဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုက္ခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ အဓမ္မိကော။

ဂုန္ဒံ စေ တရမာနာနံ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ ပုဂ်ဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဥဇုံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္တေ ဥဇုံ ဂတေ သတိ။

၁-ဝိသမပါကိနိ (သီ၊သျာ၊ကံ)၊ ဝိသမံ ပါကာနိ (က)　　၂-ဗဟ္ဟာဗာဓာ (က)

ဧဝမေဝံ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္မတော။
သော သစေ[1] ဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဇာတရာ ပဇာ။
သမ္မံ ရဋ္ဌံ သုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ ဓမ္မိကော တိ။ ။ဒသမံ။

ပတ္တကမ္မဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ပတ္တကမ္မံ အာနဏ္ဏကော[2]၊ သမ္ပြဟ္မနိရယာ ရူပေန ပဉ္စမံ။
သရာဂအဟိရာဇာ ဒေဝဒတ္တော၊ ပဓာနံ အဓမ္မိကေန စာတိ။

---

(၇) ၃-အပဏ္ဏကဝဂ္ဂ

၁-ပဓာနသုတ္တ

၇၁။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၇၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? နေက္ခမ္မဝိတက္ကေန အဗျာပါဒဝိတက္ကေန အဝိဟိံသာ-ဝိတက္ကေန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၁-သော ဧဧဝ (သီ၊ ဂ္ဂ)၊ သော စေ (သ္မာ) ၂-အနဏ္ဏကော (သီ၊ ဂ္ဂ)၊ အနဏ္ဏကော (က)

၃-သပ္ပုရိသသုတ္တ

၇၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အသပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ အဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောဝိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဍာဘိနီတော အဟာပေတွာ အလဓ္ဓိတွာ ပရိပူရံ ဝိတ္ထာရေန ပရဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ ဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောဝိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဍာဘိနီတော ဟာပေတွာ လဓ္ဓိတွာ အပရိပူရံ အဝိတ္ထာရေန ပရဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော အဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောဝိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဍာဘိနီတော ဟာပေတွာ လဓ္ဓိတွာ အပရိပူရံ အဝိတ္ထာရေန အတ္တနော အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော ဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောဝိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဍာဘိနီတော အဟာပေတွာ အလဓ္ဓိတွာ ပရိပူရံ ဝိတ္ထာရေန အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။ ဣဓမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အသပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ အဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောဝိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဍာဘိနီတော ဟာပေတွာ လဓ္ဓိတွာ အပရိပူရံ အဝိတ္ထာရေန ပရဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ ပရဿ ဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောပိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဋ္ဌာ-ဘိနိတော အဟာပေတွာ အလဒ္ဓိတွာ ပရိပ္ပုရံ ဝိတ္ထာရေန ပရဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတမ္မမေတံ ဘိက္ခဝေ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ" န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော အဝဏ္ဏော တံ အပုဋ္ဌောပိ ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဋ္ဌာဘိနိတော အဟာပေတွာ အလဒ္ဓိတွာ ပရိပ္ပုရံ ဝိတ္ထာရေန အတ္တနော အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတမ္မမေတံ ဘိက္ခဝေ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ" န္တိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ယော ဟောတိ အတ္တနော ဝဏ္ဏော တံ ပုဋ္ဌောပိ န ပါတု ကရောတိ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အပုဋ္ဌဿ။ ပုဋ္ဌော ခေါ ပန ပဋ္ဌာဘိနိတော ဟာပေတွာ လဒ္ဓိတွာ အပရိပ္ပုရံ အဝိတ္ထာရေန အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဝေဒိတမ္မမေတံ ဘိက္ခဝေ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ" န္တိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သပ္ပုရိသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဝဓုကာ ယညဒေဝ ရတ္တိံ ဝါ ဒိဝံ ဝါ အာနိတာ ဟောတိ၊ တာဝဒေဝဿာ တိဗ္ဗံ ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သသုယာပိ သသုရေပိ သာမိကေပိ အန္တိမသော ဒါသကမ္မကရပေါရိသေသု။ သာ အပရေန သမယေန သံဝါသမန္နာယ ဝိဿာသမန္နာယ သသုမွိ သသုရမွိ သာမိကမွိ ဧဝမာဟ "အပေထ ကိံ ပန တုမှေ ဇာနာထာ"တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေကစ္စော ဘိက္ခု ယညဒေဝ ရတ္တိံ ဝါ ဒိဝံ ဝါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ တာဝဒေဝဿ တိဗ္ဗံ ဟိရောတ္တပ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ ဘိက္ခူသု ဘိက္ခုနိသု ဥပါသကေသု ဥပါသိကာသု အန္တိမသော အာရာမိကသမ-ဏုဒ္ဒေသေသု။ သော အပရေန သမယေန သံဝါသမန္နာယ ဝိဿာသမန္နာယ အာစရိယမွိ ဥပဇ္ဈာယမွိ ဧဝမာဟ "အပေထ ကိံ ပန တုမှေ ဇာနာထာ"တိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "အဓုနာဂတဝဓုကာသမေန စေတသာ ဝိဟရိဿာမာ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ပဌမအဂ္ဂသုတ္တ

၇၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂါနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သီလဂ္ဂံ သမာဓိဂ္ဂံ[၁] ပညာဂ္ဂံ ဝိမုတ္တိဂ္ဂံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အဂ္ဂါနိတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၁–သမာဓဂ္ဂံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

၅-ဒုတိယအဂ္ဂသုတ္တ

၇၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂါနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ရူပဂ္ဂံ ဝေဒနာဂ္ဂံ သညာဂ္ဂံ ဘဝဂ္ဂံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အဂ္ဂါနီတိ။ ။ပဉ္ဇမံ။

၆-ကုသိနာရသုတ္တ

၇၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုသိနာရာယံ ဝိဟရတိ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

"သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကခ်ါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ 'သမ္မုခီဘူတော နော သတ္ထာ အဟောသိ၊ နာသက္ခိမှ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု'န္တိ"။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခူ တုဏ္ဍီ အဟေသုံ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကခ်ါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ 'သမ္မုခီဘူတော နော သတ္ထာ အဟောသိ၊ နာသက္ခိမှ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု'န္တိ"။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ တုဏ္ဍီ အဟေသုံ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကခ်ါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ၊ ပုစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ 'သမ္မုခီဘူတော နော သတ္ထာ အဟောသိ၊ နာသက္ခိမှ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု'န္တိ"။ တတိယမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ တုဏ္ဍီ အဟေသုံ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "သိယာ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သတ္ထု-ဂါရဝေနပိ န ပုစ္ဆေယျာထ၊ သဟာယကောပိ ဘိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူ"တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခူ တုဏ္ဍီ အဟေသုံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ၊ အဗ္ဘုတံ ဘန္တေ၊ ဧဝံ ပသန္ဒော အဟံ ဘန္တေ 'နတ္ထိ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဧကဘိက္ခုဿပိ ကခ်ါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ'တိ"။

၁-ဒီ ၂-၁၂၇-ပိဋ္ဌေပိ။

ပသာဒါ ခေါ တံ့ အာနန္ဒ ဝဒေသိ၊ ဉာဏမေဝ ဟေတ္ထ အာနန္ဒ တထာဂတဿ။ နတ္ထိ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ကေဘိက္ခုဿပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ။ ဣမေသံ ဟိ အာနန္ဒ ပဉ္စန္နံ ဘိက္ခု-သတာနံ ယော ပစ္ဆိမကော ဘိက္ခု၊ သော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အစိန္တေယျသုတ္တ

၇၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာနိ န စိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ ယာနိ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဗုဒ္ဓဝိသယော အစိန္တေယျော န စိန္တေတဗ္ဗော၊ ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ ဈာယိဿ ဘိက္ခဝေ ဈာနဝိသယော အစိန္တေယျော န စိန္တေတဗ္ဗော၊ ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ ကမ္မဝိပါကော ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျော န စိန္တေတဗ္ဗော၊ ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ လောကစိန္တာ ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာ န စိန္တေတဗ္ဗာ၊ ယံ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အစိန္တေယျာနိ န စိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ ယာနိ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂီ အဿာတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒက္ခိဏာသုတ္တ

၇၈။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိယော။ ကတမာ စတဿော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟ-ကတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ သီလဝါ ကလ္ယာဏဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ[1]။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။

၁–ပဋိဂ္ဂါဟကော ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော (သျာ၊ ကံ၊ က) မ-၃-၂၉၉-ဝိဇ္ဇေ ဩလောကေတဗ္ဗံ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ဟောန္တိ သီလဝန္တော ကလ္လာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာပိ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဒါယကော ဟောတိ သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာပိ ဟောန္တိ သီလဝန္တော ကလ္လာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသ္သော ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိယော'တိ။　　။အဋ္ဌမံ။

၉-ဝဏိဇ္ဇသုတ္တ

၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ "ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏိဇ္ဇာ ပယုတ္တာ ဆေဒဂါမိနိ ဟောတိ။ ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏိဇ္ဇာ ပယုတ္တာ နု ယထာမိပ္ပါယာ[၁] ဟောတိ။ ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏိဇ္ဇာ ပယုတ္တာ ယထာမိပ္ပါယာ[၁] ဟောတိ။ ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏိဇ္ဇာ ပယုတ္တာ ပရာမိပ္ပါယာ ဟောတိ"တိ။

ဣဓ သာရိပုတ္တ ကေစ္စော သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပဝါရေတိ "ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ"တိ။ သော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ နံ ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏိဇ္ဇံ ပယောဇေတိ၊ သာဿ ဟောတိ ဆေဒဂါမိနိ။

၁–ယထာမိပ္ပါယံ (သီ)

ဤမ ပန သာရိပုတ္တ ကေစ္စော သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ပဝါရေတိ "ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ"တိ။ ကေစ္စော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ နယထာမိပ္ပါယံ ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဤတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏ္ဏံ ပယောဇေတိ၊ သာဿ နု ဟောတိ ယထာမိပ္ပါယာ[1]။

ဤမ ပန သာရိပုတ္တ ကေစ္စော သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ပဝါရေတိ "ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ"တိ၊ သော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ ယထာမိပ္ပါယံ ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဤတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏ္ဏံ ပယောဇေတိ၊ သာဿ ဟောတိ ယထာမိပ္ပါယာ[2]။

ဤမ သာရိပုတ္တ ကေစ္စော သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ပဝါရေတိ "ဝဒတု ဘန္တေ ပစ္စယေနာ"တိ။ သော ယေန ပဝါရေတိ၊ တံ ပရာမိပ္ပါယံ ဒေတိ၊ သော စေ တတော စုတော ဤတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ သော ယညဒေဝ ဝဏ္ဏံ ပယောဇေတိ၊ သာဿ ဟောတိ ပရာမိပ္ပါယာ[3]။

အယံ ခေါ သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ္ဏာ ပယုတ္တာ ဆေဒဂါမိနီ ဟောတိ။ အယံ ပန သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ္ဏာ ပယုတ္တာ နယထာမိပ္ပါယာ ဟောတိ။ အယံ ခေါ ပန သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ္ဏာ ပယုတ္တာ ယထာမိပ္ပါယာ ဟောတိ။ အယံ ပန သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စဿ တာဒိသာဝ ဝဏ္ဏာ ပယုတ္တာ ပရာမိပ္ပါယာ ဟောတီတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ကမ္မောဇသုတ္တ

၈၀။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္တာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

"ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မာတုဂါမော နေဝ သဘာယံ နိသီဒတိ၊ န ကမ္မန္တံ ပယောဇေတိ၊ န ကမ္မောဇံ ဂစ္ဆတိ"တိ။ ကောဓနော အာနန္ဒ မာတုဂါမော၊ ဤသုကီ အာနန္ဒ မာတုဂါမော၊ မစ္ဆရီ အာနန္ဒ မာတုဂါမော၊ ဒုပ္ပညော အာနန္ဒ မာတုဂါမော။ အယံ ခေါ အာနန္ဒ

၁-ယထာမိပ္ပါယံ (သီ၊က) ၂-ပရာမိပ္ပါယံ (က)

ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မာတုဂါမော နေဝ သဘာယံ နိသီဒတိ၊ န ကမ္မနိ္တ ပယောဇေတိ၊ န ကမ္မောဇံ ဂစ္ဆတီတိ။　။ဒသမံ။

အပဏ္ဏကဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ပဓာနံ ဒိဋ္ဌသပ္ပုရိသ၊ ဝဓုကာ ဒွေ စ ဟောန္တိ အဂ္ဂါနိ။
ကုသိနာရဒအစိန္တေယျာ၊ ဒက္ခိဏာ စ ဝဏ္ဏာ ကမ္မောဇန္တိ။

---

(၉) ၄-မစလဝဂ္ဂ

၁-ပါဏာတိပါတသုတ္တ

၈၁။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။　။ပဌမံ။

၂-မုသာဝါဒသုတ္တ

၈၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊

သမ္မပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အဝဏ္ဏာရဟသုတ္တ

၈၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတ္ဝာ အဝဏ္ဏာ-ရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတ္ဝာ ဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတ္ဝာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂါဟေတ္ဝာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတ္ဝာ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတ္ဝာ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတ္ဝာ အပ္ပသာဒနီယေ ဌာနေ အပ္ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ၊ အနုဝိစ္စ ပရိယောဂါဟေတ္ဝာ ပသာဒနီယေ ဌာနေ ပသာဒံ ဥပဒံသေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။တတိယံ။

၄-ကောဓဂရုသုတ္တ

၈၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကောဓဂရု ဟောတိ နဿ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ မက္ခဂရု ဟောတိ နဿ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ လာဘဂရု ဟောတိ နဿ သဒ္ဓမ္မဂရု၊ သက္ကာရဂရု ဟောတိ နဿ သဒ္ဓမ္မဂရု။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? သဒ္ဓမ္မဂရု ဟောတိ နဿ ကောဓဂရု၊ သဒ္ဓမ္မဂရု ဟောတိ နဿ မက္ခဂရု၊ သဒ္ဓမ္မဂရု ဟောတိ နဿ လာဘဂရု၊ သဒ္ဓမ္မဂရု ဟောတိ နဿ သက္ကာရဂရု။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-တမောတမသုတ္တ

၈၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? တမော တမပရာယဏော[1]၊ တမော ဇောတိပရာယဏော၊ ဇောတိ တမပရာယဏော၊ ဇောတိ ဇောတိပရာယဏော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ တမပရာယဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ ပုက္ကုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္ဒပါနဘောဇနေ ကသိရဝုတ္တိကေ၊ ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္ဆာဒေါ လဗ္ဘတိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဒသိကော ဩကောဋိမကော ဗဝှါဗာဓော ကာဏော ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ၊ န လာဘီ အန္ဒဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ တမပရာယဏော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ ဇောတိပရာယဏော၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ ပုက္ကုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္ဒပါနဘောဇနေ ကသိရဝုတ္တိကေ၊ ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္ဆာဒေါ လဗ္ဘတိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဒသိကော ဩကောဋိမကော ဗဝှါဗာဓော ကာဏော ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ၊ လာဘီ အန္ဒဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ ဇောတိပရာယဏော။

၁-.....ပရာယနော (သျာ၊ကံ၊ဣ) အဘိ ၃-၁၅၉၊ သံ ၁-၉၄ ပိဋ္ဌေသုပိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ တမပရာယဏောဘ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ ဝါ အညေ မဟဒ္ဓနေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏေ ပဟူတဓနဓညေ၊ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော၊ လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ တမပရာယဏောဘ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ ဇောတိပရာယဏောဘ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ ဝါ အညေ မဟဒ္ဓနေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏေ ပဟူတဓနဓညေ။ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော၊ လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ၊ မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတ္ဝာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ မနသာ သုစရိတံ စရိတ္ဝာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ ံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဇောတိ ဟောတိ ဇောတိပရာယဏောဘ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သြဏတောဏတသုတ္တ

၈၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ ံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သြဏတောဏတော သြဏတုဏ္ဏတော ဥဏ္ဏတောဏတော ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ ၁။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-အဘိ ၃-၁၆၀-ဗိန္ဒေဝိ။

၇-ပုတ္တသုတ္တ

၈၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သမဏမစလော သမဏပုဏ္ဍရီကော သမဏပဒုမော သမဏောသု သမဏသုခုမာလော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေခေါ ဟောတိ ပါဋိပဒေါ[၁]၊ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္ထယမာနော ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ ဇာတော ပုတ္တော အာဘိသေကော အနဘိသိတ္တော မစလပုတ္တော။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေခေါ ဟောတိ ပါဋိပဒေါ၊ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္ထယမာနော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဍရီကော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ နော စ ခေါ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ[၂] ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဍရီကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အဋ္ဌ စ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏောသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာဝိတော ဝဟုလံ စိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာဝိတော၊ ယာဝိတော ဝဟုလံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာဝိတော၊ ယာဝိတော ဝဟုလံ သေနာသနံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာဝိတော၊ ယာဝိတော ဝဟုလံ ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာဝိတော။ ယေဟိ ခေါ ပန သဒ္ဒြဟ္မစာရိဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟရတိ၊ တျဿ[၃] မနာပေနေဝ ဝဟုလံ ကာယကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ္ပံ အမနာပေန၊ မနာပေနေဝ ဝဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ

၁–ပဋိပဒေါ (သျာ၊ကံ၊ဋီ) မ-၂-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။　၂–ဖဿိတွာ (သီ၊ဋီ)
၃-တျာဿ (ဋီ) အံ ၂-၁၁၅-ပိဋ္ဌေပိ။

အပ်ံ အမနာပေန၊ မနာပေနေဝ ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ်ံ အမနာပေန၊ မနာပံယေဝ ဗဟုလံ ဥပဟာရံ ဥပဟရန္တိ အပ်ံ အမနာပံ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဝေဒယိတာနိ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သေမှသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ ဝါတသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သန္နိပါတိကာနိ ဝါ ဥတုပရိဏာမဇာနိ ဝါ ဝိသမ-ပရိဟာရဇာနိ ဝါ ဩပက္ကမိကာနိ ဝါ ကမ္မဝိပါကဇာနိ ဝါ၊ တာနိ ပနဿ နဗဟုဒေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ။ စတုန္နံ ဗျာနာနံ အာဘိစေတသိ-ကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ ဟောတိ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရ-လာဘီ၊ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏော သမဏသုခုမာလော ဟောတိ။

ယံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမဏော သမဏသုခုမာ-လော"တိ၊ မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမဏော သမဏ-သုခုမာလော"တိ။ အဟံ ဟိ ဘိက္ခဝေ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ်ံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ်ံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ သေနာသနံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ်ံ အယာစိတော၊ ယာစိတောဝ ဗဟုလံ ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ ပရိဘုဉ္ဇာမိ အပ်ံ အယာစိတော။ ယေဟိ ခေါ ပန ဘိက္ခု။ဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟရာမိ၊ တေ မေ မနာပေနေဝ ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ်ံ အမနာပေန၊ မနာပေ-နေဝ ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ်ံ အမနာပေန၊ မနာပေနေဝ ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမုဒါစရန္တိ အပ်ံ အမနာပေန၊ မနာပံယေဝ ဗဟုလံ ဥပဟာရံ ဥပဟရန္တိ အပ်ံ အမနာပံ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဝေဒယိတာနိ ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သေမှသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ ဝါတသမုဋ္ဌာနာနိ ဝါ သန္နိပါတိကာနိ ဝါ ဥတုပရိဏာမဇာနိ ဝါ ဝိသမပရိဟာရဇာနိ ဝါ ဩပက္ကမိကာနိ ဝါ၊ ကမ္မဝိပါကဇာနိ ဝါ၊ တာနိ မေ နဗဟုဒေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပါဗာဓောဟမသ္မိ။ စတုန္နံ ခေါ ပနသ္မိ ဗျာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘီ အကိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီ၊ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။

ယံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမဏော သမဏသုခုမာလော"တိ။ မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ

"သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော"တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။သတ္တမံ။

၈-သံယောဇနသုတ္တ

၈၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ သမဏမစလော သမဏပုထုဇ္ဇနိကော သမဏပဒုမော သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော[1] သမဏမစလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတ-ဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုထုဇ္ဇနိကော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တ္ဝာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုထုဇ္ဇနိကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာ-ဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။အဋ္ဌမံ။

၉-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၈၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သမဏမစလော သမဏပုထုဇ္ဇနိကော သမဏပဒုမော သမဏောသု သမဏာသုခုမာလော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊

၁-အဘိ ၃-၁၂၃-ဒိဋ္ဌေဝိ (ထောက် ဝိသဒိသံ)

သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ[1] ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ[2] ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဍရီကော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာ-ဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ၊ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ[3] ဟောတိ၊ နော စ ခေါ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဍရီကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ အဋ္ဌ စ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏောသု သမဏသုခုမာလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာဝိတော၁ ဗဟုလံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အယာဝိတော။ပ။ ယံ ဟိ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမဏောသု သမဏသုခုမာ-လော"တိ။ မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမဏောသု သမဏသုခုမာလော"တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ခန္ဓသုတ္တ

၉၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သမဏမစလော သမဏပုဏ္ဍရီကော သမဏပဒုမော သမဏောသု သမဏသုခုမာလော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေခေါ ဟောတိ အပ္ပတ္တမာနသော၊ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္ထယမာနော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏမစလော ဟောတိ။

၁-သမ္မာသတီ (သီ၊က) ၂-သမ္မာသမာဓီ (သီ၊က) ၃-သမ္မာဝိမုတ္တီ (သီ၊က)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဍရီကော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ ဝိဟရတိ "ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ။ပ။ ဣတိ သညာ။ပ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ပ။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော"တိ၊ နော စ ခေါ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပုဏ္ဍရီကော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ ဝိဟရတိ "ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ။ပ။ ဣတိ သညာ။ပ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ပ။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော"တိ၊ အဋ္ဌ စ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏပဒုမော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သမဏော သမဏသုခုမာလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာဝိတော၁ ဗဟုလံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇတိ အပ္ပံ အဃာဝိတော။ပ။ မမေဝ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ "သမဏော သမဏသုခုမာလော"တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　　။ဒသမံ။

မစလဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ပါဏာတိပါတော စ မုသာ၊ အဝဏ္ဏကောဓတမောဏတာ။
ပုတ္တော သံယောဇနဉ္စေဝ၊ ဒိဋ္ဌိ ခန္ဓေန တေ ဒသာတိ။

---

(၁၀) ၅-အသုရဝဂ္ဂ

၁-အသုရသုတ္တ

၉၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ"။ ကတမေ စတ္တာရော? အသုရော အသုရပရိဝါရော၊ အသုရော ဒေဝပရိဝါရော၊ ဒေဝေါ အသုရပရိဝါရော၊ ဒေဝေါ ဒေဝပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ အသုရပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ အသုရပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခွဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလ္လာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အသုရော ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ အသုရပရိဝါရော?ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခွဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ အသုရပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလ္လာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒေဝေါ ဟောတိ ဒေဝပရိဝါရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဌမသမာဓိသုတ္တ

၉၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာ-ဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော န စေဝ လာဘီ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာ-ဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဒုတိယသမာဓိသုတ္တ

၉၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န လာဘီ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထဿ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော န စေဝ လာဘီ ဟောတိ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာ-ဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အစ္ဆုတ္တံ စေတော-သမထဿ၊ န လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထေ ပတိဋ္ဌာယ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ ယောဂေါ ကရဏီယော၊ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ န လာဘီ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထဿ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန အဓိပညာ-ဓမ္မဝိပဿနာယ ပတိဋ္ဌာယ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထေ ယောဂေါ ကရဏီယော၊ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ လာဘီ စ အစ္ဆုတ္တံ စေတောသမထဿ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော န စေဝ လာဘီ အစ္ဆုတ္တံ စေတော-သမထဿ၊ န စ လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန တေသံယေဝ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘာယ အဓိမတ္တော ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠှိ စ အပ္ပဋိဝါနိ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္ဉ ကရဏီယံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တစေလော ဝါ အာဒိတ္တသီသော ဝါ တသ္သေဝ[1] စေလဿ ဝါ သီသဿ ဝါ နိဗ္ဗာပနာယ အဓိမတ္တံ ဆန္ဒဉ္ဉ ဝါယာမဉ္ဉ ဥဿာဟဉ္ဉ ဥဿောဠှိဉ္ဉ အပ္ပဋိဝါနိဉ္ဉ သတိဉ္ဉ သမ္ပဇညဉ္ဉ ကရေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ တေန ပုဂ္ဂလေန တေသံယေဝ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘာယ အဓိမတ္တော ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠှိ စ အပ္ပဋိဝါနိ

၁-တဿ တသ္သေဝ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

စ သတိ စ သမ္ဗဇ္ဈ ကရဏီယံ။ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အစ္ဆတ္တံ စေတော-သမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန တေသုယေဝ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရိ[1] အာသဝါနံ ခယာယ ယောဂေါ ကရဏီယော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-တတိယသမာဓိသုတ္တ

၉၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ၊ နော လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နော လာဘီ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နော စေဝ လာဘီ ဟောတိ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ၊ နော စ လာဘီ အဓိပညာ-ဓမ္မဝိပဿနာယ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ၊ နော လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "ကထံ နု ခေါ အာဝုသော သခိ်ရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကထံ သခိ်ရာ သမ္မသိတဗ္ဗာ၊ ကထံ သခိ်ရာ ဝိပဿိတဗ္ဗာ" ၂တိ။ တဿ သော ယထာဒိဋ္ဌံ ယထာဝိဒိတံ ဗျာကရောတိ "ဧဝံ ခေါ အာဝုသော သခိ်ရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဧဝံ သခိ်ရာ သမ္မသိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ သခိ်ရာ ဝိပဿိတဗ္ဗာ"တိ။ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ နော လာဘီ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ အစ္ဆတ္တံ စေတောသမထဿ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "ကထံ နု ခေါ အာဝုသော စိတ္တံ သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ

၁-ဥတ္တရိံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-ပဿိတဗ္ဗာ (က)

သန္ဓိသာဒေတမ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတမ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ သမာဒဟာတမ္ဗ”န္တိ။ တဿ သော ယထာဒိဋ္ဌံ ယထာဝိဒိတံ ဗျာကရောတိ “ဧဝံ ခေါ အာဝုသော စိတ္တံ သဏ္ဌပေတမ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ သန္ဓိသာဒေတမ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတမ္ဗံ[1]၊ ဧဝံ စိတ္တံ သမာဒဟာတမ္ဗ”န္တိ၊ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ လာဘီ စ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော နော စေဝ လာဘီ အဇ္ဈတ္တံ စေတော-သမထဿ၊ နော စ လာဘီ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “ကထံ နော ခေါ အာဝုသော စိတ္တံ သဏ္ဌပေတမ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ သန္ဓိသာဒေတမ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတမ္ဗံ၊ ကထံ စိတ္တံ သမာဒဟာတမ္ဗံ၊ ကထံ သဒ္ဓါရာ ဒဋ္ဌမ္ဗာ၊ ကထံ သဒ္ဓါရာ သမ္မသိတမ္ဗာ၊ ကထံ သဒ္ဓါရာ ဝိပဿိတမ္ဗာ”တိ။ တဿ သော ယထာဒိဋ္ဌံ ယထာဝိဒိတံ ဗျာကရောတိ “ဧဝံ ခေါ အာဝုသော စိတ္တံ သဏ္ဌပေတမ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ သန္ဓိသာဒေတမ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ ဧကောဒိ ကာတမ္ဗံ၊ ဧဝံ စိတ္တံ သမာဒဟာတမ္ဗံ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါရာ ဒဋ္ဌမ္ဗာ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါရာ သမ္မသိတမ္ဗာ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါရာ ဝိပဿိတမ္ဗာ”တိ။ သော အပရေန သမယေန လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော လာဘီ စေဝ ဟောတိ အဇ္ဈတ္တံ စေတော-သမထဿ၊ လာဘီ စ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယ။ တေန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေန တေသု စေဝ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရိ အာသဝါနံ ခယာယ ယောဂေါ ကရဏီယော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။စတုတ္ထံ။

၅-ဆဝါလာတသုတ္တ

၉၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ[2] ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။

၁-ကောဒိ ကတ္တုန္တိ (ဋ္ဌ)　　၂-အတ္တဟိတာယ စ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဆဝါလာတံ ဥဘတော ပဒိတ္တံ[1] မဇ္ဈေ ဂူထဂတံ နေဝ ဂါမေ ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ၊ န အရညေ ( )[2]။ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ၊ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တ-ဟိတာယ၊ အယံ ဣမေသံ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အယံ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ၊ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော[3] စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဂဝါ ခီရံ၊ ခီရမှာ ဒဓိ၊ ဒဓိမှာ နဝနီတံ၊ နဝနီတမှာ သပ္ပိ၊ သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ သပ္ပိမဏ္ဍော[4] တတ္ထ[5] အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ၊ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တေါ သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဋ္ဌမံ။

၆-ရာဂဝိနယသုတ္တ

၉၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တေါ သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။

. ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ရာဂဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ ဒေါသ-ဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။

၁-အာဒိတ္တံ (က) ၂-(ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ) ကတ္ထစိ
၃-မောက္ခော (ဋ္ဌ) သံ ၂-၂၂၄၊ အံ ၂-၁၉၃-ဝိဇ္ဇေသုပိ။ ၄-သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော (က)
၅-တတြ (သံ ၂-၂၂၄-ဝိဇ္ဇေ)

အတ္တနာ မောဟဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ န ရာဂဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ပရံ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န ဒေါသ-ဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ပရံ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န မောဟဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ပရံ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ န ရာဂဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န ဒေါသ-ဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ န မောဟဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နော ပရံ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ရာဂဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ရာဂဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဒေါသ-ဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဒေါသဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မောဟဝိနယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မောဟဝိနယာယ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒိပ္ပနိသန္တိသုတ္တ

၉၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ခိပ္ပနိသန္တိ စ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ သုတာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော[1] ဟောတိ။ ဓာတာနဉ္စ[2] ဓမ္မာနံ အတ္ထူပပရိက္ခီ ဟောတိ၊ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ နော စ ကလ္យာဏဝါစော ဟောတိ ကလ္យာဏဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိသဒ္ဒာယ အနေလဂလာယ အတ္ထသ္သ ဝိညာပနိယာ၊ နော စ သန္ဒသကော ဟောတိ သမာဒပကော[3] သမုတ္တေဇကော သမ္မဟံသကော သဗြဟ္မစာရီနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခေါ ခိပ္ပနိသန္တိ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ နော စ သုတာနံ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော ဟောတိ၊ နော စ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထူပပရိက္ခီ ဟောတိ၊ နော စ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ကလ္យာဏဝါစော စ ဟောတိ ကလ္យာဏဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိသဒ္ဒာယ အနေလဂလာယ အတ္ထသ္သ ဝိညာပနိယာ၊ သန္ဒသကော စ ဟောတိ သမာဒပကော သမုတ္တေဇကော သမ္မဟံသကော သဗြဟ္မစာရီနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န ဟေဝ ခေါ ခိပ္ပနိသန္တိ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ နော စ သုတာနံ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော ဟောတိ၊ နော စ ဓာတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထူပပရိက္ခီ ဟောတိ၊ နော စ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ နော စ ကလ္យာဏဝါစော ဟောတိ ကလ္យာဏဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိသဒ္ဒာယ အနေလဂလာယ အတ္ထသ္သ ဝိညာပနိယာ၊ နော စ သန္ဒသကော ဟောတိ သမာဒပကော သမုတ္တေဇကော သမ္မဟံသကော သဗြဟ္မစာရီနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ ဧနော ပရဟိတာယ။

၁-ဓာရကဇာတိကော (က) ၂-ဓာတာနဉ္စ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ) ၃-သမာဒါပကော (?)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓိပ္ပနိသန္တီ စ ဟောတိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ သုတာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဓာရကဇာတိကော ဟောတိ၊ ဓာတာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထူပပရိက္ခီ ဟောတိ၊ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ကလျာဏဝါစော စ ဟောတိ ကလျာဏ-ဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာ၊ သန္နဿကော စ ဟောတိ သမာဒပကော သမုတ္တေဇကော သမ္ပဟံသကော သဗြဟ္မစာရီနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။သတ္တမံ။

၈-အတ္တဟိတသုတ္တ

၉၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော?အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။အဋ္ဌမံ။

၉-သိက္ခာပဒသုတ္တ

၉၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော နော အတ္တဟိတာယ၊ နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော နော ပရဟိတာယ၊ အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ပရဟိတာယ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ

သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ပါဏာတိပါတာ အပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ အဒိန္နာဒါနာ အပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ အပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ မုသာဝါဒါ အပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ အပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရံ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော အတ္တဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ ပါဏာတိပါတာ အပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာ-ဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ အပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နော ပရံ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ နော ပရဟိတာယ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တနာ စ ပါဏာတိ-ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ စေဝ ပဋိပန္နော ဟောတိ ပရဟိတာယ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပေါတလိယသုတ္တ

၁၀၀။ အထ ခေါ ပေါတလိယော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ ပေါတလိယံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

စတ္တာရောမေ ပေါတလိယ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ပေါတလိယ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော[၁] အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ပေါတလိယ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ပေါတလိယ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ပေါတလိယ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဣမေ ခေါ ပေါတလိယ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဣမေသံ ခေါ ပေါတလိယ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော တေ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မတိ အဘိက္ကန္တတရော စ ပဏီတတရော စာတိ။

စတ္တာရောမေ ဘော ဂေါတမ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘော ဂေါတမ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ဘော ဂေါတမ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ခေါ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဣဓ ပန ဘော ဂေါတမ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။

၁-အာဘိ ၃-၁၅၇-ဗိဇ္ဇေဒိ။

ဌမေ ပန ဘော ဂေါတမ ကေစ္စော ပဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿေ စ အဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿေ စ ဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ ဌမေ ခေါ ဘော ဂေါတမ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဌမေသံ ဘော ဂေါတမ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော နေဝ အဝဏ္ဏာရဟဿေ အဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ နော စ ဝဏ္ဏာရဟဿေ ဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဌမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာဘိဏှကတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အာဘိဏှကာ[၁] ဟေသာ ဘော ဂေါတမ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာတိ။

စတ္တာရောမေ ပေါတလိယ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ပ။ ဌမေ ခေါ ပေါတလိယ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဌမေသံ ခေါ ပေါတလိယ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿေ စ အဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿေ စ ဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ အယံ ဌမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာဘိဏှကတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အာဘိဏှကာ ဟေသာ ပေါတလိယ ယဒိဒံ တတ္ထ တတ္ထ ကာလညုတာတိ။

စတ္တာရောမေ ဘော ဂေါတမ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ပ။ ဌမေ ခေါ ဘော ဂေါတမ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ဌမေသံ ဘော ဂေါတမ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော အဝဏ္ဏာရဟဿေ စ အဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန၊ ဝဏ္ဏာရဟဿေ စ ဝဏ္ဏေ ဘာသိတာ ဟောတိ ဘူတံ တစ္ဆံ ကာလေန။ အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ ဌမေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အာဘိဏှကတရော စ ပဏီတတရော စ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အာဘိဏှကာ ဟေသာ ဘော ဂေါတမ ယဒိဒံ တတ္ထ တတ္ထ ကာလညုတာ။

အာဘိဏှကံ ဘော ဂေါတမ အာဘိဏှကံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ကုဋ္ဌိတံ ဝါ ဥက္ကုဋ္ဌေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠှဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ''စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ''တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော

၁-အာဘိဏှကတရော (က)

ပကာသိတော။ သောဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ဒသမံ။

အသုရဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အသုရော တယော သမာဓိ၊
ဆဝါလာတေန ပဉ္စမံ။
ရာဂေါ နိသန္တိ အတ္ထဟိတံ၊
သိက္ခာ ပေါတလိယေန စာတိ။

ဒုတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၃-တတိယပဏ္ဏာသက

(၁၁) ၁-ဝလာဟကဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝလာဟကသုတ္တ

၁၀၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ။ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ[၁] ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာသိတာ ဟောတိ နော ကတ္တာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။ သေယ္ယထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကတ္တာ ဟောတိ နော ဘာသိတာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ။ သေယ္ယထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ ဘာသိတာ ဟောတိ နော ကတ္တာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။

၁-အာဘိ ၃-၁၄၈-ဗိန္ဒေဝိ။

သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော နေဝ ဂစ္ဆတာ[1] နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂစ္ဆတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဘာသိတာ စ ဟောတိ ကတ္တာ စ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂစ္ဆတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂစ္ဆတာ စ[2] ဝဿိတာ စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုတိယဝလာဟကသုတ္တ

၁၀၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂစ္ဆတာ နော ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော ဂစ္ဆတာ၊ နေဝ ဂစ္ဆတာ နော ဝဿိတာ၊ ဂစ္ဆတာ စ ဝဿိတာ စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂစ္ဆတာ နော ဝဿိတာ၊ ဝဿိတာ နော ဂစ္ဆတာ၊ နေဝ ဂစ္ဆတာ နော ဝဿိတာ၊ ဂစ္ဆတာ စ ဝဿိတာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂစ္ဆတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂစ္ဆတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂစ္ဆတာ နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂစ္ဆတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ န ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ

၁-နေဝ ဂစ္ဆတာ ဟောတိ (က)　　၂-ဂစ္ဆတာ စ ဟောတိ (က)

ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဿိတာ ဟောတိ နော ဂဇ္ဇိတာ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဝဿိတာ နော ဂဇ္ဇိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာ-ကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဇုတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ ဟောတိ နော ဝဿိတာ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော နေဝ ဂဇ္ဇိတာ နော ဝဿိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဇုတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂဇ္ဇိတာ စ ဟောတိ ဝဿိတာ စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကော ဂဇ္ဇိတာ စ ဝဿိတာ စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဇုမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝလာဟကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ကုမ္ဘသုတ္တ

၁၀၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘာ။ ကတမေ စတ္တာရော? တုစ္ဆော ပိဟိတော၊ ပူရော ဝိဝဋ္ဌော၊ တုစ္ဆော ဝိဝဋ္ဌော၊ ပူရော ပိဟိတော။ ဇုမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကုမ္ဘာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကုမ္ဘူပမာ[၁] ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? တုစ္ဆော ပိဟိတော၊ ပူရော ဝိဝဋ္ဌော၊ တုစ္ဆော ဝိဝဋ္ဌော၊ ပူရော ပိဟိတော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ပိဟိတော? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ

၁-အဘိ ၃-၁၅၂-ပိဋ္ဌေပိ။

ပိဟိတော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော တုစ္ဆော ပိဟိတော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ဝိဝဋ္ဋော? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ နပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ဝိဝဋ္ဋော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော ပူရော ဝိဝဋ္ဋော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ဝိဝဋ္ဋော? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ နပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော တုစ္ဆော ဟောတိ ဝိဝဋ္ဋော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော တုစ္ဆော ဝိဝဋ္ဋော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဟိတော? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဇုဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပူရော ဟောတိ ပိဟိတော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘော ပူရော ပိဟိတော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇုမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဇုမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကုမ္ဘူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဥဒကရဟဒသုတ္တ

၁၀၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဥတ္တာနော ဂမ္ဘီရောဘာသော၊ ဂမ္ဘီရော ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဥတ္တာနော ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဂမ္ဘီရော ဂမ္ဘီရောဘာသော။ ဇုမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒါ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒူပမာ[၁] ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ[၂]။ ကတမေ စတ္တာရော? ဥတ္တာနော

၁-အဘိ ၃-၁၅၃-ပိဋ္ဌေပိ။

ဂန္ဓိရောဘာသော၊ ဂန္ဓိရော ဥတ္တာနောဘာသော၊ ဥတ္တာနော ဥတ္တာနော-ဘာသော၊ ဂန္ဓိရော ဂန္ဓိရောဘာသော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဂန္ဓိရောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဂန္ဓိရောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဥတ္တာနော ဂန္ဓိရောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ဓိရော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ဓိရော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဂန္ဓိရော ဥတ္တာနောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆဿ ပုဂ္ဂလဿ န ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥတ္တာနော ဟောတိ ဥတ္တာနောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဥတ္တာနော ဥတ္တာနောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ဓိရော ဟောတိ ဂန္ဓိရောဘာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သဃ်ာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂန္ဓိရော ဂန္ဓိရောဘာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဂန္ဓိရော ဂန္ဓိရောဘာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ

ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဥဒကရဟဒူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။စတုတ္ထံ။

၅-အမ္မသုတ္တ

၁၀၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အမ္မာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ?အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏီ၁၊ ပက္ကံ အာမဝဏ္ဏိ ၂၊ အာမံ အာမဝဏ္ဏိ၊ ပက္ကံ ပက္ကဝဏ္ဏိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အမ္မာနိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အမ္မူပမာ၁ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ အာမော ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ ပက္ကော အာမဝဏ္ဏီ၊ အာမော အာမဝဏ္ဏီ၊ ပက္ကော ပက္ကဝဏ္ဏီ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စသ ပုဂ္ဂလသ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ ပက္ကဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ အမ္ဗံ အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏီ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စသ ပုဂ္ဂလသ နပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏီ။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ အမ္ဗံ ပက္ကံ အာမဝဏ္ဏီ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ အာမဝဏ္ဏီ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စသ ပုဂ္ဂလသ နပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာမော ဟောတိ

၁-ပက္ကဝဏ္ဏီ (အဘိ ၃-၁၅၁-ဗိန္ဒေပိ။)　　၂-အာမဝဏ္ဏီ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဈ)

အာမဝက္ကို။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ အမ္ဗံ အာမံ အာမဝက္ကို၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ ပက္ကဝက္ကို? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ ပါသာဒိကံ ဟောတိ အဘိက္ကန္တံ ပဋိက္ကန္တံ အာလောကိတံ ဝိလောကိတံ သမိဉ္ဇိတံ ပသာရိတံ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပက္ကော ဟောတိ ပက္ကဝက္ကို။ သေယျထာပိ တံ ဘိက္ခဝေ အမ္ဗံ ပက္ကံ ပက္ကဝက္ကို၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အမ္ဗူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-( )[1]

၇-မူသိကသုတ္တ

၁၀၇။ စတသ္သော ဣမာ ဘိက္ခဝေ မူသိကာ။ ကတမာ စတသ္သော? ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဝသိတာ နော ဂါဓံ ကတ္တာ၊ နေဝ ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဂါဓံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသ္သော မူသိကာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မူသိကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဝသိတာ နော ဂါဓံ ကတ္တာ၊ နေဝ ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ ဂါဓံ ကတ္တာ စ ဝသိတာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါဓံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မူသိကာ ဂါဓံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝသိတာ ဟောတိ နော ဂါဓံ ကတ္တာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ နု ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ

၁-( )"ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါ"တိ အဋ္ဌကထာယံ ဒဿိတံ၊ ပါဠိပေါတ္ထကေသု ပန ကတ္ထစိပိ နာ ဒိဿတိ။ "....အာမံ ပက္ကောဘာသံ၊ ပက္ကံ အာမောဘာသ"န္တိအာဒိနာ ပါဠေါ ဘဝေယ္ယ။

ဂါထံ ဥဒါနံ ဋ္ဌတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော ''ဋ္ဌဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝသိတာ ဟောတိ နော ဂါမံ ကတ္တာ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မူသိကာ ဝသိတာ ဟောတိ နော ဂါမံ ကတ္တာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဋ္ဌမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂါမံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ? ဋ္ဌဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ နပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဋ္ဌတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော ''ဋ္ဌဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ နပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ ဂါမံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မူသိကာ နေဝ ဂါမံ ကတ္တာ ဟောတိ နော ဝသိတာ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဋ္ဌမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါမံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ? ဋ္ဌဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဋ္ဌတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ။ သော ''ဋ္ဌဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဂါမံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ။ သေယျထာပိ သာ ဘိက္ခဝေ မူသိကာ ဂါမံ ကတ္တာ စ ဟောတိ ဝသိတာ စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဋ္ဌမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဋ္ဌမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မူသိကူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တေော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　　။သတ္တမံ။

ဂ-ဗလိဗဒ္ဓသုတ္တ

၁၀၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဗလိဗဒ္ဓါ[1]။ကတမေ စတ္တာရော? သဂဝစ္ဆော နော ပရဂဝစ္ဆော၊ ပရဂဝစ္ဆော နော သဂဝစ္ဆော၊ သဂဝစ္ဆော စ ပရဂဝစ္ဆော စ၊ နေဝ သဂဝစ္ဆော နော ပရဂဝစ္ဆော။ ဋ္ဌမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဗလိဗဒ္ဓါ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဗလိဗဒ္ဓ။ပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တေော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ကတမေ စတ္တာရော? သဂဝစ္ဆော နော ပရဂဝစ္ဆော၊ ပရဂဝစ္ဆော နော သဂဝစ္ဆော၊ သဂဝစ္ဆော စ ပရဂဝစ္ဆော စ၊ နေဝ သဂဝစ္ဆော နော ပရဂဝစ္ဆော။

၁-ဗလိဝဒ္ဓါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)၊ ဗလိဗဒ္ဓါ (က) အဘိ ၃-၁၅၄-ဝိဒ္ဓေဝိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစ္ဆော ဟောတိ နော ပရဂဝစ္ဆော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ နော ပရပရိသံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစ္ဆော ဟောတိ နော ပရဂဝစ္ဆော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ **ဗလိဗဒ္ဒေါ** သဂဝစ္ဆော နော ပရဂဝစ္ဆော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဂဝစ္ဆော ဟောတိ နော သဂဝစ္ဆော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ပရပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ နော သကပရိသံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရဂဝစ္ဆော ဟောတိ နော သဂဝစ္ဆော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ **ဗလိဗဒ္ဒေါ** ပရဂဝစ္ဆော နော သဂဝစ္ဆော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစ္ဆော စ ဟောတိ ပရဂဝစ္ဆော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ ပရပရိသဉ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သဂဝစ္ဆော စ ဟောတိ ပရဂဝစ္ဆော စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ **ဗလိဗဒ္ဒေါ** သဂဝစ္ဆော စ ပရဂဝစ္ဆော စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ သဂဝစ္ဆော ဟောတိ နော ပရဂဝစ္ဆော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော နေဝ သကပရိသံ ဥဗ္ဗေဇေတာ ဟောတိ နော ပရပရိသဉ္စ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝ သဂဝစ္ဆော ဟောတိ နော ပရဂဝစ္ဆော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ **ဗလိဗဒ္ဒေါ** နေဝ သဂဝစ္ဆော နော ပရဂဝစ္ဆော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော **ဗလိဗဒ္ဒူပမာ** ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ရုက္ခသုတ္တ

၁၀၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ရုက္ခာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဖေဂ္ဂု ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ ဖေဂ္ဂု သာရပရိဝါရော၊ သာရော ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ သာရော သာရပရိဝါရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ရုက္ခာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ရုက္ခူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဖေဂ္ဂု ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ ဖေဂ္ဂု သာရပရိဝါရော၊ သာရော ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ သာရော သာရပရိဝါရော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော ဖေဂ္ဂု ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ သာရပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခွဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလ္လာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဖေဂ္ဂု ဟောတိ သာရပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော ဖေဂ္ဂု သာရပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ပရိသာ စ ခွဿ ဟောတိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော သာရော ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ သာရပရိဝါရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဝါ ဟောတိ ကလ္လာဏဓမ္မော၊ ပရိသာပိဿ ဟောတိ သီလဝတီ ကလ္လာဏဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာရော ဟောတိ သာရပရိဝါရော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ရုက္ခော သာရော သာရပရိဝါရော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ရုက္ခူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-အာသီဝိသသုတ္တ

၁၁၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသာ[၂]။ ကတမေ စတ္တာရော? အာဂတဝိသော နာ ဃောရဝိသော၊ ဃောရဝိသော နာ အာဂတဝိသော၊ အာဂတဝိသော စ ဃောရဝိသော စ၊ နေဝါဂတဝိသော နာ ဃောရဝိသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာသီဝိသာ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာသီဝိသူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? အာဂတဝိသော နာ ဃောရဝိသော၊ ဃောရဝိသော နာ

၁-အာဘိ ၃-၁၆၁-ဝိဇ္ဇေဖိ။ ၂-အာသီဝိသာ (က) အာဘိ ၃-၁၅၅-ဝိဇ္ဇေဖိ။

အာဂတာသော၊ အာဂတာသော စ ဃောရာသော စ၊ နေဝါဂတာသော နု ဃောရာသော။

ကထဉ္စု ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတာသော ဟောတိ နု ဃောရာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိက္ခဏံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွဿ ကောစော နု ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတာသော ဟောတိ နု ဃောရာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော အာဂတာသော နု ဃောရာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စု ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဃောရာသော ဟောတိ နု အာဂတာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော နု ဟဝေ ခေါ အဘိက္ခဏံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွဿ ကောစော ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဃောရာသော ဟောတိ နု အာဂတာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော ဃောရာသော နု အာဂတာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စု ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတာသော စ ဟောတိ ဃောရာသော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော အဘိက္ခဏံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွဿ ကောစော ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အာဂတာသော စ ဟောတိ ဃောရာသော စ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော အာဂတာသော စ ဃောရာသော စ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။

ကထဉ္စု ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝါဂတာသော ဟောတိ နု ဃောရာသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော နု ဟဝေ ခေါ အဘိက္ခဏံ ကုဇ္ဈတိ၊ သော စ ခွဿ ကောစော နု ဒီဃရတ္တံ အနုသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝါဂတာသော ဟောတိ နု ဃောရာသော။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ အာသီဝိသော နေဝါဂတာသော နု ဃောရာသော၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာသီဝိသူပမာ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ဒသမံ။

ဝလာဟကဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဒွေ ဝလာဟာ ကုမ္ဘ ဥဒက၊ ရဟဒါ ဒွေ ဟောန္တိ အမ္ဗာနိ။
မူသိကာ ဗလိဗဒ္ဓါ ရုက္ခာ၊ အာသီဝိသေန တေ ဒသာတိ။

၁-ကောပေါ (က) အာဒိ ၃-၁၅၅-စိဋ္ဌေဖိ။

(၁၂) ၂-ကေသိဝဂ္ဂ

၁-ကေသိသုတ္တ

၁၁၁။ အထ ခေါ ကေသိ အဿဒမ္မသာရထိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ ကေသိ အဿဒမ္မသာရထိ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ "တ္ဝံ ခေါသိ ကေသိ ပညာတော 'အဿဒမ္မသာရထိ'တိ၁၊ ကထံ ပန တ္ဝံ ကေသိ အဿဒမ္မံ ဝိနေသီ"တိ။ အဟံ ခေါ ဘန္တေ အဿဒမ္မံ သဏ္ဍေနပိ ဝိနေမိ၊ ဖရုသေနပိ ဝိနေမိ၊ သဏ္ဍ-ဖရုသေနပိ ဝိနေမီတိ။ သစေ တေ ကေသိ အဿဒမ္မော သဏ္ဍေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ဖရုသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ သဏ္ဍဖရုသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ကိန္တိ နံ ကရောသိတိ။ သစေ မေ ဘန္တေ အဿဒမ္မော သဏ္ဍေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ဖရုသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ သဏ္ဍဖရုသေန ဝိနယံ န ဥပေတိ၊ ဟနာမိ နံ ဘန္တေ။ **တံ ကိဿ ဟေတု? "မာ မေ အာစရိယကုလဿ အဝဏ္ဏော အဟောသီ"တိ။**

ဘဂဝါ ပန ဘန္တေ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ကထံ ပန ဘန္တေ ဘဂဝါ ပုရိသဒမ္မံ ဝိနေတီတိ။ အဟံ ခေါ ကေသိ ပုရိသဒမ္မံ သဏ္ဍေနပိ ဝိနေမိ၊ ဖရုသေနပိ ဝိနေမိ၊ သဏ္ဍဖရုသေနပိ ဝိနေမိ။ တတြိဒံ ကေသိ သဏ္ဍသ္မိံ—ဣတိ ကာယ-သုစရိတံ ဣတိ ကာယသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီသုစရိတံ ဣတိ ဝစီသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောသုစရိတံ ဣတိ မနောသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဒေဝါ ဣတိ မနုဿာတိ။ တတြိဒံ ကေသိ ဖရုသသ္မိံ—ဣတိ ကာယဒုစ္စရိတံ ဣတိ ကာယဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီဒုစ္စရိတံ ဣတိ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောဒုစ္စရိတံ ဣတိ မနောဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ နိရယော ဣတိ တိရစ္ဆာနယောနိ ဣတိ ပေတ္တိဝိသယောတိ။

တတြိဒံ ကေသိ သဏ္ဍဖရုသသ္မိံ—ဣတိ ကာယသုစရိတံ ဣတိ ကာယ-သုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ကာယဒုစ္စရိတံ ဣတိ ကာယဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီသုစရိတံ ဣတိ ဝစီသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဝစီဒုစ္စရိတံ ဣတိ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောသုစရိတံ ဣတိ မနောသုစရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ မနောဒုစ္စရိတံ ဣတိ မနောဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ ဣတိ ဒေဝါ ဣတိ မနုဿာ ဣတိ နိရယော ဣတိ တိရစ္ဆာနယောနိ ဣတိ ပေတ္တိဝိသယောတိ။

၁–သညာတော အဿဒမ္မသာရထိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

သစေ တေ ဘန္တေ ပုရိသဒမ္မော သက္ကေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ ဖရုသေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ သက္ကဖရုသေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ ကိန္တိ နံ ဘဂဝါ ကရောတီတိ။ သစေ မေ ကေသိ ပုရိသဒမ္မော သက္ကေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ ဖရုသေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ သက္ကဖရုသေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ ဟနာမိ နံ ကေသီတိ။ နှ ခေါ ဘန္တေ ဘဂဝတော ပါဏာတိပါတော ကပ္ပတိ၊ အထ စ ပန ဘဂဝါ ဧဝမာဟ "ဟနာမိ နံ ကေသီ"တိ။ သစ္စံ ကေသိ၊ နှ တထာဂတဿ ပါဏာတိပါတော ကပ္ပတိ၊ အဂိ စ ယော ပုရိသဒမ္မော သက္ကေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ ဖရုသေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ၊ သက္ကဖရုသေန ဝိနယံ နှ ဥပေတိ။ နှ တံ တထာဂတော ဝတ္တုံ အနုသာသိတုံ မညတိ၊ နာပိ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရိ ဝတ္တုံ အနုသာသိတုံ မညန္တိ၊ ဝဓော ဟေသော ကေသိ အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယံ နှ တထာဂတော ဝတ္တုံ အနုသာသိတုံ မညတိ၊ နာပိ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရိ ဝတ္တုံ အနုသာသိတုံ မညန္တီတိ။

သော ဟိ နူန ဘန္တေ သုဟတော ဟောတိ ယံ နှ တထာဂတော ဝတ္တုံ အနုသာသိတုံ မညတိ၊ နာပိ ဝိညူ သဗြဟ္မစာရိ ဝတ္တုံ အနုသာသိတုံ မညန္တီတိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဇဝသုတ္တ

၁၁၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အဇ္ဇဝေန ဇဝေန ခန္တိယာ သောရစ္စေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အဇ္ဇဝေန ဇဝေန ခန္တိယာ သောရစ္စေန။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပတောဒသုတ္တ

၁၁၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဘဒ္ဒြာ အဿာဇာနီယာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ပတောဒဿာယံ ဒိသ္မာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ "ကိံ နု ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ"တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော နဟဝ ခေါ ပတောဒဿာယံ ဒိသ္မာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ အပိ စ ခေါ လောမဝေဓိဿေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ။ "ကိံ နု ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ"တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော နဟဝ ခေါ ပတောဒဿာယံ ဒိသ္မာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ နာပိ လောမဝေဓိဿေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ အပိ စ ခေါ စမ္မဝေဓိဿေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ "ကိံ နု ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ"တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော နဟဝ ခေါ ပတောဒဿာယံ ဒိသ္မာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ နာပိ လောမဝေဓိဿေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ နာပိ စမ္မဝေဓိဿေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ အပိ စ ခေါ အဋ္ဌိဝေဓိဿေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ "ကိံ နု ခေါ မံ အဇ္ဇ အဿဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေဿတိ၊ ကိမဿာဟံ ပဋိကရောမီ"တိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ဟောတိ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော သန္တော

သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဘဋ္ဌာ အဿာဇာနိယာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရောမေ ဘဋ္ဌာ ပုရိသာဇာနိယာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဘဋ္ဌော ပုရိသာဇာနိယော သုဏာတိ "အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလင်္ကတော[၁] ဝါ"တိ၊ သော တေန သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္တော ကာယေန စေဝ ပရမသစ္စံ[၂] သစ္ဆိကရောတိ၊ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘဋ္ဌော အဿာဇာနိယော ပတောဒဿာယံ ဒိသ္မာ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဘဋ္ဌိ ပုရိသာဇာနိယံ ဝဒါမိ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဋ္ဌော ပုရိသာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော ဘဋ္ဌော ပုရိသာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဋ္ဌော ပုရိသာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ သုဏာတိ "အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလင်္ကတော ဝါ"တိ၊ အပိ စ ခေါ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ဒုက္ခိတံ ဝါ ကာလင်္ကတံ ဝါ။ သော တေန သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္တော ကာယေန စေဝ ပရမသစ္စံ သစ္ဆိကရောတိ၊ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘဋ္ဌော အဿာဇာနိယော လောမဝေဓိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဘဋ္ဌိ ပုရိသာဇာနိယံ ဝဒါမိ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဋ္ဌော ပုရိသာဇာနိယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ဘဋ္ဌော ပုရိသာဇာနိယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ဘဋ္ဌော ပုရိသာဇာနိယော န ဟေဝ ခေါ သုဏာတိ "အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလင်္ကတော ဝါ"တိ၊ နာပိ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ဒုက္ခိတံ ဝါ ကာလင်္ကတံ ဝါ၊ အပိ စ ခွဿ ဉာတိ ဝါ သာလောဟိတော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ဟောတိ ကာလင်္ကတော ဝါ။ သော တေန သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္တော ကာယေန စေဝ

၁–ကာလကတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ) ၂–ပရမတ္ထသစ္စံ (က) မ-၂-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ပရမသစ္စံ သစ္ဆိကရောတိ၊ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘဒြော အဿာဇာနီယော စမ္မဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဇမံ ဘဒြီ ပုရိသာဇာနီယံ ဝဒါမိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဇဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနီယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ဘဒြော ပုရိသာဇာနီယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဇဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနီယော န ဟေဝ ခေါ သုဏာတိ "အမုကသ္မိံ နာမ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဇ္ဇတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ကာလက်တော ဝါ"တိ၊ နာပိ သာမံ ပဿတိ ဇ္ဇတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ဒုက္ခိတံ ဝါ ကာလက်တံ ဝါ၊ နာပိဿ ဉတိ ဝါ သာလောဟိတော ဝါ ဒုက္ခိတော ဝါ ဟောတိ ကာလက်တော ဝါ၊ အပိ စ ခေါ သာမညေဝ ဖုဋ္ဌော ဟောတိ သာရီရိကာဟိ ဝေဒနာဟိ ဒုက္ခာဟိ တိဗ္ဗာဟိ[၁] ခရာဟိ ကဋုကာဟိ အသာတာဟိ အမနာပါဟိ ပါဏဟရာဟိ။ သော တေန သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္တော ကာယေန စေဝ ပရမသစ္စံ သစ္ဆိကရောတိ၊ ပညာယ စ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ သေယျထာပိ သော ဘိက္ခဝေ ဘဒြော အဿာဇာနီယော အဋ္ဌိဝေဓဝိဒ္ဓေါ သံဝိဇ္ဇတိ သံဝေဂံ အာပဇ္ဇတိ၊ တထူပမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဇမံ ဘဒြီ ပုရိသာဇာနီယံ ဝဒါမိ။ ဧဝရူပေါပိ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဇဓေကစ္စော ဘဒြော ပုရိသာဇာနီယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ဘဒြော ပုရိသာဇာနီယော သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော လောကသ္မိံ။ ဇ္ဇမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဘဒြာ ပုရိသာဇာနီယာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။တတိယံ။

၄-နာဂသုတ္တ

၁၁၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော နာဂေါ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သခ်ံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဇ္ဇဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သောတာ စ ဟောတိ ဟန္တာ စ ခန္တာ စ ဂန္တာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သောတာ ဟောတိ? ဇ္ဇဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ယမေနံ ဟတ္ထိဒမ္မသာရထိ ကာရဏံ ကာရေတိ ယဒိ ဝါ ကတပုဗ္ဗံ, ယဒိ ဝါ အကတပုဗ္ဗံ၊ တံ အဋ္ဌိံ ကတ္ဟာ[၂] မနသိ ကတ္ဟာ သဗ္ဗစေတသာ[၃]

၁-တိပ္ပါဟိ(သီ၊ဇ္ဇ)　၂-အဋ္ဌိကတ္ဟာ(သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဇ)　အံ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေပိ။　၃-သဗ္ဗံ စေတသော(သဗ္ဗတ္ထ)

သမန္နာဟရိတွာ ဩဟိတသောတော သုဏာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သောတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဟန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သင်္ဂါမဂတော ဟတ္ထိမ္ပိ ဟနတိ၊ ဟတ္ထာရုဟမ္ပိ ဟနတိ၊ အဿမ္ပိ ဟနတိ၊ အဿာရုဟမ္ပိ ဟနတိ၊ ရထမ္ပိ ဟနတိ၊ ရထိကမ္ပိ ဟနတိ၊ ပတ္တိကမ္ပိ ဟနတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဟန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ခန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ သင်္ဂါမဂတော ခမော ဟောတိ သတ္တိပ္ပဟာရာနံ အသိပ္ပဟာရာနံ ဥသုပ္ပဟာရာနံ ဖရသုပ္ပဟာရာနံ[၁] ဘေရိပဏဝသခ်တိဏဝနိန္နာဒသဒ္ဒါနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ခန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဂန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ယမေနံ ဟတ္ထိဒမ္မသာရထိ ဒိသံ ပေသေတိ ယဒိ ဝါ ဂတပုဗ္ဗံ, ယဒိ ဝါ အဂတပုဗ္ဗံ၊ တံ ခိပ္ပမေဝ ဂန္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ ဂန္တာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော နာဂေါ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သခ်ံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ စ ဟောတိ ဟန္တာ စ ခန္တာ စ ဂန္တာ စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တထာဂတပ္ပဝေဒိတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒေသိယမာနေ အဠိ ကတွာ မနသိ ကတွာ သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဟရိတွာ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သောတာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ (ဟနတိ)[၂] ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ

၁-"ဖရသုပ္ပဟာရာနံ"န္တိ ဣဒံ ပဒံ သျာမပေါတ္ထကေ နတ္ထိ။ မ-၃-ဘဂ-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-( ) နတ္ထိ သီ-သျာ-ဇု ပေါတ္ထကေသု။ ဥပရိ ပဋိပဒါဝဂ္ဂေ ၄၇၀-ပိဋ္ဌေ စတုတ္ထသုတ္တေ ပန "သမေတိ"တိ ပဒံ သဗ္ဗတ္ထပိ ဒိဿတိ။

ဟနတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဟန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ခန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ခမော ဟောတိ သိတဿ ဥဏ္ဟဿ ဇိဃစ္ဆာယ ဒံသမကသဝါတာတပ-သရိသပသမ္ဖဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ခန္တာ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝန္တာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာယံ ဒိဿာ အဂတပုဗ္ဗာ ဣမိနာ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗူပဓိ-ပဋိနိဿဂ္ဂေါ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဒါနိပ္ပညော ဝန္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝန္တာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။　　။စတုတ္ထံ။

၅-ဌာနသုတ္တ

၁၁၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ[1] ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနေဝ န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ[2]—ယမိဒံ[3] ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ ဣမိနာပိ နံ[4] န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ယမိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ဣမိနာပိ နံ[5] န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနေဝ န ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခဝေ ဌာနေ ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ ဓေဒိတမ္ဗော

၁-ယဒိဒံ (သျာ၊ကံ၊က)　　၂-ပညာယတိ (?)　　၃-ယဒိဒံ (က)
၄-တံ (သီ၊ဋ္ဌ) သျာမ ပေါတ္ထကေ နတ္ထိ။　　၅-တံ (ဋ္ဌ) သီ-သျာ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။
အံ ၁—၂၀

ပုရိသထာမေ ပုရိသဝီရိယေ ပုရိသပရက္ကမေ။ နု ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣတိ ပဋိသင်္ခိက္ခတိ ''ကိဉ္စာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတီ''တိ။ သော တံ ဌာနံ နု ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ အကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ပဏ္ဍိတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသင်္ခိက္ခတိ ''ကိဉ္စာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ အမနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတီ''တိ။ သော တံ ဌာနံ ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ[1] ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမသ္မိမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေ ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ ဝေဒိတမ္ဗော ပုရိသထာမေ ပုရိသဝီရိယေ ပုရိသပရက္ကမေ။ နု ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣတိ ပဋိသင်္ခိက္ခတိ ''ကိဉ္စာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီ''တိ။ သော တံ ဌာနံ ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ပဏ္ဍိတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသင်္ခိက္ခတိ ''ကိဉ္စာပိ ခေါ ဣဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ အထ စရဟိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အနတ္ထာယ သံဝတ္တတီ''တိ။ သော တံ ဌာနံ နု ကရောတိ၊ တဿ တံ ဌာနံ အကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ တဉ္စ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ—ယမိဒံ ဌာနံ မနာပံ ကာတုံ၊ ဣမိနာပိ နံ ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ယမိဒံ ဌာနံ ကယိရမာနံ အတ္ထာယ သံဝတ္တတိ၊ ဣမိနာပိ နံ ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဥဘယေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ မညတိ၊ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဌာနာနိတိ။

၆-အပ္ပမာဒသုတ္တ

၁၁၆။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟိ အပ္ပမာဒေါ ကရဏီယော။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစ္စရိတံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။ မနောဒုစ္စရိတံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ မနောသုစရိတံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဘိက္ခဝေ ပဇဟထ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေထ၊ တတ္ထ စ မာ ပမာဒတ္ထ။

၁-ယဒိဒံ (သျာ၊ကံ)

ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ကာယသုစရိတံ ဘာဝိတံ။ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝိတံ။ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ မနောသုစရိတံ ဘာဝိတံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟီနာ ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘာဝိတာ။ သော နံ ဘာယတိ သမ္မရာယိကဿ မရဏဿာတိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၇-အာရက္ခသုတ္တ

၁၁၇။ စတူသု ဘိက္ခဝေ ဌာနေသု အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ ကတမေသု စတူသု? "မာ မေ ရဇနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ရဇ္ဇီ"တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ "မာ မေ ဒေါသနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဒုဿီ"တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ "မာ မေ မောဟနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ မုယ္ဟီ"တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။ "မာ မေ မဒနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ မဇ္ဇီ"တိ အတ္တရူပေန အပ္ပမာဒေါ သတိ စေတသော အာရက္ခော ကရဏီယော။

ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ရဇနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ နော ရဇ္ဇတိ ဝိတရာဂတ္တာ။ ဒေါသနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ နော ဒုဿတိ ဝိတဒေါသတ္တာ။ မောဟနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ နော မုယ္ဟတိ ဝိတမောဟတ္တာ။ မဒနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ နော မဇ္ဇတိ ဝိတမဒတ္တာ။ သော နံ ဆမ္ဘတိ နော ကမ္ပတိ နော ဝေဓတိ နော သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ။ နော စ ပန သမဏဝစနဟေတုပိ ဂဏ္ဆတီတိ။　　။သတ္တမံ။

၈-သံဝေဇနီယသုတ္တ

၁၁၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ ဌာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? "ဣဓ တထာဂတော ဇာတော"တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ "ဣဓ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ"တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ "ဣဓ တထာဂတော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေသီ"တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ "ဣဓ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ

ပရိနိဗ္ဗုတော''တိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ ဌာနာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပဌမဘယသုတ္တ

၁၁၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဇာတိဘယံ ဇရာဘယံ ဗျာဓိဘယံ မရဏဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနိတိ။ ။ နဝမံ။

၁၀-ဒုတိယဘယသုတ္တ

၁၂၀။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အဂ္ဂိဘယံ ဥဒကဘယံ ရာဇဘယံ စောရဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနိတိ။ ။ ဒသမံ။

ကေသိဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ကေသိ ဇဝေါ ပတောဒေါ စ၊ နာဂေါ ဌာနေန ပဉ္စမံ။
အပုမာဒေါ စ အာရက္ခော၊ သံဝေဇနီယဉ္စ ဒွေ ဘယာတိ။

---

(၁၃) ၃-ဘယဝဂ္ဂ

၁-အတ္တာနုဝါဒသုတ္တ

၁၂၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္တာနုဝါဒ-ဘယံ ပရာနုဝါဒဘယံ ဒဏ္ဍဘယံ ဒုဂ္ဂတိဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနုဝါဒဘယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ ''အဟ[1]ဥော ခေါ ပန ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရေယ္ယံ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရေယ္ယံ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရေယ္ယံ။ ကိဉ္စ တံ ယံ မံ[2] အတ္တာ သီလတော နုပဝဒေယျာ''တိ။ သော အတ္တာနုဝါဒဘယသ ဘီတော ကာယဒုစ္စရိတံ

၁–အဟဥ္စေ (?) ၂-ကိဉ္စ တံ မံ (သီ)၊ ကိဉ္စ မံ (သျာ၊ကံ)၊ ကိဉ္စ တံ ကမ္မံ (ဋ္ဌ၊က)

ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အတ္တာနုဝါဒဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပရာနုဝါဒဘယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "အဟမ္ပွေဝ ခေါ ပန ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရေယ္ယံ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရေယ္ယံ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရေယ္ယံ။ **ကိဉ္စ တံ ယံ မံ ပရေ သီလတော နု ဥပဝဒေယ္ယု**"န္တိ။ သော ပရာနုဝါဒဘယဿ ဘီတော ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပရာနုဝါဒဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒဏ္ဍဘယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပဿတိ စောရံ အာဂုစာရိံ ရာဇာနော ဂဟေတ္ဝာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တေ ကသာဟိပိ တာဠေန္တေ ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေန္တေ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တေ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဏမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဏနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဗိလင်္ဂထာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တေ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တေ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိ-ကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧဏေယ္ယကမ္ပိ ကရောန္တေ ဗလိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ကဟာပဏကမ္ပိ ကရောန္တေ ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလာလပီဌကမ္ပိ ကရောန္တေ တတ္တေနပိ တေလေန ဩသိဉ္စန္တေ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တေ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေန္တေ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တေ။

တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ယထာရူပါနံ ခေါ ပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဟေတု စောရံ အာဂုစာရိ**ံ ရာဇာနော ဂဟေတ္ဝာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ** ကာရေန္တိ၊ ကသာဟိပိ တာဠေန္တိ။ပ။ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တိ၊ အဟမ္ပွေဝ ခေါ ပန ဧဝရူပံ **ပါပကမ္မံ ကရေယ္ယံ၊ မမ္ပိ ရာဇာနော ဂဟေတ္ဝာ ဧဝရူပါ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ** ကာရေယ္ယုံ၊ ကသာဟိပိ တာဠေယ္ယုံ၊ ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေယ္ယုံ၊ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေယ္ယုံ၊ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒေယ္ယုံ၊ ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒေယ္ယုံ၊ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒေယ္ယုံ၊ ကဏ္ဏမ္ပိ ဆိန္ဒေယ္ယုံ၊ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒေယ္ယုံ၊ ကဏ္ဏနာသမ္ပိ ဆိန္ဒေယ္ယုံ၊ ဗိလင်္ဂထာလိ-ကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ ဇောတိ-မာလိကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ ဧဏေယ္ယကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊ ဗလိသမံသိကမ္ပိ ကရေယ္ယုံ၊

ကဟာပဏကမ္မံ ကရေယျုံ၊ ခါရာပတစ္ဆိကမ္မံ ကရေယျုံ၊ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္မံ ကရေယျုံ၊ ပလာလပီဌကမ္မံ ကရေယျုံ၊ တတ္ထေနပိ တေလေန သြသိဉ္စေယျုံ၊ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေယျုံ၊ ဇိဝန္တံမွိ သူလေ ဥတ္တာသေယျုံ၊ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒေယျ''န္တိ။ သော ဒဏ္ဍာဘယဿ ဘီတော နု ပရေသံ ပါဘတံ ဝိလုမ္ပန္တော စရတိ။ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ။ပ။ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒဏ္ဍာဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒုဂ္ဂတိဘယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ ''ကာယဒုစ္စရိတဿ ခေါ ပါပကော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ ပါပကော ဝိပါကော အဘိသမ္ပရာယံ၊ အဟမ္ပေဝ ခေါ ပန ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရေယျံ၊ ကိဉ္စ တံ ယာဟံ နု ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ''န္တိ။ သော ဒုဂ္ဂတိဘယဿ ဘီတော ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ကာယသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဝစီသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ မနောဒုစ္စရိတံ ပဟာယ မနောသုစရိတံ ဘာဝေတိ၊ သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုဂ္ဂတိဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနိ တိ။

၂-ဥိမိဘယသုတ္တ

၁၂၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ ဥဒကောရောဟန္တသ[၁] ပါဠိကမ်ိ-တမ္ဘာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဥိမိဘယံ ကုမ္ဘီလဘယံ အာဝဋ္ဋဘယံ သုသုကာ-ဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနိ ဥဒကောရောဟန္တသ ပါဠိကမ်ိတမ္ဘာနိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနိ ဣဓေကစ္စသ် ကုလပုတ္တသ် ဣမသ်ိံ ဓမ္မဝိနယေ အဂါရသ္မာ[၂] အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတသ[၃] ပါဠိကမ်ိတမ္ဘာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဥိမိဘယံ ကုမ္ဘီလဘယံ အာဝဋ္ဋဘယံ သုသုကာဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဥိမိဘယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကုလပုတ္တော သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ ''ဩတိဏ္ဏောမှိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ

၁-ဥဒကောရောဟန္တေ (မ-၂-၁၂၂-ဝိဇ္ဇေ) ၂-သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ (သီ၊ သျာ၊ကံ)
၃-ပဗ္ဗဇိတော (သီ)

ဒုက္ခောတိဏ္ဍော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ''တိ။ တမေနံ တထာ ပမ္ဖဇိတံ သမာနံ သဗြဟ္မစာရိနော ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ ''ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ အာလောကေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ဝိလောကေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ သမိဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပသာရိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗ''န္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''မယံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူတာ သမာနာ အညေ ဩဝဒါမဝိ အနုသာသာမဝိ။ ဣမေ ပနမှာကံ ပုတ္တမတ္တာ မညေ နတ္တမတ္တာ မညေ ဩဝဒိတဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညန္တိ''တိ။ သော ကုဝိတော အနတ္တမနော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဦမိဘယသ ဘိတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တော။ ''ဦမိဘယ''န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကောရုပါယာသဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဦမိဘယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကုန္တိလဘယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ကုလပုတ္တော သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ ''ဩတိဏ္ဏော မှိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါ-ယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဏော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ''တိ။ တမေနံ တထာ ပမ္ဖဇိတံ သမာနံ သဗြဟ္မစာရိနော ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ ''ဣဒံ တေ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န ခါဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ တေ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ တေ သာယိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န သာယိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ တေ ပါတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ တေ န ပါတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န ခါဒိတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ သာယိတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န သာယိတဗ္ဗံ။ ကပ္ပိယံ တေ ပါတဗ္ဗံ၊ အကပ္ပိယံ တေ န ပါတဗ္ဗံ။ ကာလေ တေ ခါဒိတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေ တေ န ခါဒိတဗ္ဗံ။ ကာလေ တေ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေ တေ န ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကာလေ တေ သာယိတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေ တေ န သာယိတဗ္ဗံ။ ကာလေ တေ ပါတဗ္ဗံ၊ ဝိကာလေ တေ န ပါတဗ္ဗ''န္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''မယံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူတာ သမာနာ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ ခါဒါမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ ခါဒါမ။ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ ဘုဉ္ဇာမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ ဘုဉ္ဇာမ။ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ သာယာမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ သာယာမ။ ယံ ဣစ္ဆာမ တံ ဝိဝါမ၊ ယံ န ဣစ္ဆာမ န တံ ဝိဝါမ။ ကပ္ပိယမ္ဟိ ခါဒါမ၊ အကပ္ပိယမ္ဟိ ခါဒါမ။ ကပ္ပိယမ္ဟိ ဘုဉ္ဇာမ၊ အကပ္ပိယမ္ဟိ ဘုဉ္ဇာမ။ ကပ္ပိယမ္ဟိ သာယာမ၊ အကပ္ပိယမ္ဟိ သာယာမ။ ကပ္ပိယမ္ဟိ ဝိဝါမ၊ အကပ္ပိယမ္ဟိ ဝိဝါမ။ ကာလေပိ ခါဒါမ၊ ဝိကာလေပိ ခါဒါမ။ ကာလေပိ ဘုဉ္ဇာမ၊ ဝိကာလေပိ ဘုဉ္ဇာမ။

ကာလေဝိ သာယာမ၊ ဝိကာလေဝိ သာယာမ။ ကာလေဝိ ပိဝါမ၊ ဝိကာလေဝိ ပိဝါမ။ ယမ္ပိ နော သဒ္ဓါ ဂဟပတိကာ ဒိဝါ ဝိကာလေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒေန္တိ။ တတြပိမေ ၁ မုခါဝရဏံ မညေ ကရောန္တိ”တိ၊ သော ကုပိတော အနတ္တမနော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကုမ္ဘီလဘာယသာ ဘီတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တော။ “ကုမ္ဘီလဘာယ”န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဩဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကုမ္ဘီလဘာယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အာဝဋ္ဋဘာယံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကုလပုတ္တော သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ “ဩတိဏ္ဏောမှိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဏော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ”တိ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ အရက္ခိတေနေဝ ကာယေန အရက္ခိတာယ ဝါစာယ အရက္ခိတေန စိတ္တေန အနုပဋ္ဌိတာယ သတိယာ အသံဝုတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ။ သော တတ္ထ ပဿတိ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတံ သမင်္ဂီဘူတံ ပရိစာရယမာနံ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “မယံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူတာ သမာနာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ ပရိစာရိမှာ။ သံဝိဇ္ဇန္တိ ခေါ ပန မေ ကုလေ ဘောဂါ၊ သက္ကာ ဘောဂေ စ ဘုဉ္ဇိတုံ ပုညာနိ စ ကာတုံ။ ယံနူနာဟံ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တိတ္ဝာ ဘောဂေ စ ဘုဉ္ဇေယျံ၊ပုညာနိ စ ကရေယ္ယ”န္တိ။ သော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာဝဋ္ဋဘာယသာ ဘီတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တော။ “အာဝဋ္ဋဘာယ”န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္နေတံ ကာမဂုဏာနံ အဓိဝစနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အာဝဋ္ဋဘာယံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ သုသုကာဘာယံ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ကုလပုတ္တော သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ “ဩတိဏ္ဏောမှိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဏော ဒုက္ခပရေတော၊ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာ”တိ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ပုဗ္ဗဏ္ဟသမယံ နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဂါမံ ဝါ

နိဂမံ ဝါ ဝိဏ္ဏာယ ပဝိသတိ အရက္ခိတေနေဝ ကာယေန အရက္ခိတာယ ဝါစာယ အရက္ခိတေန စိတ္တေန အနုပဋ္ဌိတာယ သတိယာ အသံဝုတေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ။ သော တတ္ထ ပဿတိ မာတုဂါမံ ဒုန္နိဝတ္ထံ ဝါ ဒုပ္ပါရုတံ ဝါ၊ တဿ မာတုဂါမံ ဒိသွာ ဒုန္နိဝတ္ထံ ဝါ ဒုပ္ပါရုတံ ဝါ ရာဂေါ စိတ္တံ အနုဒ္ဓံသေတိ၊ သော ရာဂါနုဒ္ဓံ-သိတေန စိတ္တေန သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုသုကာဘယဿ ဘိတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟီနာယာဝတ္တော။ "သုသုကာဘယ"န္တိ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာတုဂါမဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုသုကာဘယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဘယာနိ ဣဓေကစ္စဿ ကုလပုတ္တဿ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတဿ ပါဋိကင်္ခိတဗ္ဗာနိတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပဌမနာနာကရဏသုတ္တ

၁၂၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ **ကတမေ စတ္တာရော? *ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ** အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဋ္ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တဒဓိဟုလဝိဟာရိ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဋ္ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဋ္ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ ၁။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဋ္ဌိတော တဒဓိမုတ္တော

၁-ယဒိဒံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ စာတိ (က) ၂၇၀-ဝိဇ္ဇေ ပဿိတမ်ံ။ * အာဒိ ၄-၃၅၁-ဝိဇ္ဇေဖိ။

တမ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော အာဘာဿရာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာဘာဿရာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ဒွေ ကပ္ပါ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဇာဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဇာဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဒိတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ၊ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ ''ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ''တိ၊ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တမ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော သုဘကိဏ္ဟာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သုဘကိဏ္ဟာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ စတ္တာရော ကပ္ပါ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဇာဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဇာဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာ-ဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တမ္ဗဟုလဝိဟာရီ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော ဝေဟပ္ဖလာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဝေဟပ္ဖလာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဒ္ဓံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ဟိ

ဂန္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ပိ ဂန္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အသုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ တတိယံ။

၄-ဒုတိယနာနာကရဏသုတ္တ

၁၂၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနုပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဇ္ဈာနေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနုပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမမေတ္တာသုတ္တ

၁၂၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ

လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန **အဗျာပဇ္ဇေန** ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒမိမုတ္တော တမ္ဘဟုလဝိဟာရိ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ကပ္ပေါ အာယုပ္ပ-မာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယ-သာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣမေကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန **အဗျာပဇ္ဇေန** ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ၊ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဌိတော တဒမိမုတ္တော တမ္ဘဟုလဝိဟာရိ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော အာဘဿရာနံ[၁] ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အာဘဿရာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ဒွေ ကပ္ပါ အာယုပ္ပ-မာဏံ။ပ။ သုဘကိဏ္ဏာနံ[၁] ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သုဘကိဏ္ဏာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ စတ္တာရော ကပ္ပါ အာယုပ္ပမာဏံ။ပ။ ဝေဟပ္ဖလာနံ[၁] ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဝေဟပ္ဖလာနံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနံ ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတ္ဝာ နိရယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ တိရစ္ဆာန-ယောနိမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ၊ ပေတ္တိဝိသယမ္ဟိ ဂစ္ဆတိ။ ဘဂဝတော ပန သာဝကော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတ္ဝာ ယာဝတကံ တေသံ ဒေဝါနံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ တံ သဗ္ဗံ ခေပေတ္ဝာ တသ္မိံယေဝ ဘဝေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ

၁-သျာမပေါတ္ထကေ ပန ကရုဏာဒယော တယော ဝိဟာရာ အာဘဿရာဒိဟိ တီဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇေတ္ဝာ ပရိပုဏ္ဏမေဝ ဒဿိတံ။

ဝိသေသော အယံ အဓိပ္ပယာသော ဣဒံ နာနာကရဏံ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယမေတ္တာသုတ္တ

၁၂၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော မေတ္တာ-သဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တ-တာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန **အဗ္ယာပဇ္ဈေန** ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနုပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါ-ဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ကရုဏာ။ပ။ မုဒိတာ။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန **အဗ္ယာပဇ္ဈေန** ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ သော ယဒေဝ တတ္ထ ဟောတိ ရူပဂတံ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တေ ဓမ္မေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော သမနု-ပဿတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပပတ္တိ အသာဓာရဏာ ပုထုဇ္ဇနေဟိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောက-သ္မိန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တ

၁၂၇။ တထာဂတသ္သ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတု-ဘာဝါ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အစ္ဆာတာ ဓမ္မာ[1] ပါတုဘဝန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ယဒါ ဘိက္ခဝေ ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတ္ဝာ သတော သမ္ပဇာနော မာတုကုစ္ဆိံ[2] ဩက္ကမတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရ-တိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေသံ[3] စန္ဒိမသူရိယာနံ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာနံ ဧဝံမဟာနုဘာဝါနံ အာဘာ နာနုဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣဓူပပန္နာ”တိ။ တထာဂတသ္သ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ ပဌမော အစ္ဆရိယော အစ္ဆာတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော သတော သမ္ပဇာနော မာတု-ကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိ-မေသံ စန္ဒိမသူရိယာနံ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာနံ ဧဝံမဟာနုဘာဝါနံ အာဘာ နာနု-ဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ “အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣဓူပပန္နာ”တိ။ တထာဂတသ္သ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ ဒုတိယော အစ္ဆရိယော အစ္ဆာတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော

၁–အစ္ဆာတဓမ္မာ (သျာ၊ကံ၊က)　၂–ယတ္ထိမေသံ (သီ၊သျာ၊ကံ)　၃–အစ္ဆာတဓမ္မော (သျာ၊ကံ၊က)

ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာဝိ တာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေသံ စန္ဒိမသူရိယာနံ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာနံ ဧဝံမဟာနုဘာဝါနံ အာဘာ နာနုဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဒ္ဒာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ ''အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဇုရူပပန္နာ''တိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ တတိယော အစ္ဆရိယော အဗ္ဘုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ။ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဒ္ဒာရော ဩဘာသော ပါတု-ဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာဝိ တာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္ဓကာရာ အန္ဓကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေသံ စန္ဒိမ-သူရိယာနံ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာနံ ဧဝံမဟာနုဘာဝါနံ အာဘာ နာနုဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဒ္ဒာရော ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ ''အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဇုရူပပန္နာ''တိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ စတုတ္ထော အစ္ဆရိယော အဗ္ဘုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ ဇုမေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ ပါတုဘဝန္တိ တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယတထာဂတအစ္ဆရိယသုတ္တ

၁၂၈။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတု-ဘာဝါစတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ ပါတုဘဝန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? အာလယာရာမာ[1] ဘိက္ခဝေ ပဇာ အာလယရတာ အာလယသမ္မုဒိတာ။ သာ တထာဂတေန အနာလယေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿူသတိ၊ သောတံ ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ ပဌမော အစ္ဆရိယော အဗ္ဘုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

၁-အာလယာရာမာ (အညသုတ္တေသု)

မာနာရာမာ ဘိက္ခဝေ ပဇာ မာနရတာ မာနသမ္မုဒိတာ။ သာ တထာဂတေန မာနဝိနယေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿူသတိ၊ သောတံ ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ ဒုတိယော အစ္ဆရိယော အဗ္ဘုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

အနုပသမာရာမာ ဘိက္ခဝေ ပဇာ အနုပသမရတာ အနုပသမသမ္မုဒိတာ။ သာ တထာဂတေန ဩပသမိကေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿူသတိ၊ သောတံ ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ တတိယော အစ္ဆရိယော အဗ္ဘုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။

အဝိဇ္ဇာဂတာ ဘိက္ခဝေ ပဇာ အဇ္ဈာဘူတာ ပရိယောနဒ္ဓါ။ သာ တထာဂတေန အဝိဇ္ဇာဝိနယေ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ သုဿူသတိ၊ သောတံ ဩဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ အယံ စတုတ္ထော အစ္ဆရိယော အဗ္ဘုတော ဓမ္မော ပါတုဘဝတိ။ တထာဂတဿ ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဝါ ဣမေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ ပါတုဘဝန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အာနန္ဒအစ္ဆရိယသုတ္တ

၁၂၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။ ကတမေ စတ္တာရော? သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှီ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတ္ထ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိဇတနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှီ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊

ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှီ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှီ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အနုရိယာ အန္ဟုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-စက္ကဝတ္တိအနုရိယသုတ္တ

၁၃၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အနုရိယာ အန္ဟုတာ ဓမ္မာ ရညော စက္ကဝတ္တိမှိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သစေ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ခတ္တိယပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ တုဏှီ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဗြာဟ္မဏပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဗြာဟ္မဏပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ တုဏှီ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဂဟပတိပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဂဟပတိပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ တုဏှီ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ သမဏပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ သမဏပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ တုဏှီ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အနုရိယာ အန္ဟုတာ ဓမ္မာ ရညော စက္ကဝတ္တိမှိ။

ဝေမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော[၁] အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။ ကတမေ စတ္တာရော? သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှီ ဘဝတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ။ပ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကပရိသာ။ပ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာပရိသာ ဟောတိ၊ အထ အာနန္ဒော တုဏှီ ဘဝတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေတိ။ ။ဒသမံ။

ဘယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အတ္တာနုဝါဒဉ္စိမိ စ၊ ဒွေ စ နာနာ ဒွေ စ ဟောန္တိ။
မေတ္တာ ဒွေ စ အစ္ဆရိယာ၊ အပရာ စ တထာ ဒုဝေတိ။

---

(၁၄) ၄-ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂ

၁-သံယောဇနသုတ္တ

၁၃၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆဿ ပုဂ္ဂလဿ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ အပ္ပဟီနာနံ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနံ သံယောဇနာနံ အပ္ပဟီနာနံ ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနံ သံယောဇနာနံ အပ္ပဟီနာနံ ဟောန္တိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆဿ ပုဂ္ဂလဿ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပဟီနာနံ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနံ သံယောဇနာနံ အပ္ပဟီနာနံ ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနံ သံယောဇနာနံ အပ္ပဟီနာနံ ဟောန္တိ။

၁-စတ္တာရောမေ (က)

ဤဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စသ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။

ဤဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္စသ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ၊ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။

ကတမသ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ? သကဒါဂါမိသ။ ဤမသ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယော-ဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ။

ကတမသ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ? ဥဒ္ဓံသောတသ အကနိဋ္ဌဂါမိနော။ ဤမသ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ။

ကတမသ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ? အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိသ။ ဤမသ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ။

ကတမသ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ? အရဟတော။ ဤမသ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလသ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဥပပတ္တိပဋိလာဘိယာနိ သံယော-ဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝပဋိလာဘိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ။ ဤမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　　ဗဒ္ဓံ။

၂-ပဋိဘာနသုတ္တ

၁၃၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော နော ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော၊ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော စ၊ နေဝ ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော နဲ မုတ္တပ္ပဋိဘာနော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ[၁]။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဥဇ္ဇဋိတညူသုတ္တ

၁၃၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဥဇ္ဇဋိတညူ ဝိပဉ္ဇိတညူ နေယျော ပဒပရမော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ[၁]။ ။တတိယံ။

၄-ဥဋ္ဌာနဖလသုတ္တ

၁၃၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ နဲ ကမ္မဖလူပဇီဝီ၊ ကမ္မဖလူပဇီဝီ နဲ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ၊ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ စေဝ ကမ္မဖလူပဇီဝီ စ၊ နေဝ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီ နဲ ကမ္မဖလူပဇီဝီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ[၂]။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၁၃၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ[၃] သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? သာဝဇ္ဇော ဝဇ္ဇဗဟုလော အပ္ပဝဇ္ဇော အနဝဇ္ဇော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ၊ သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ၊ သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေန၊ သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေန၊ သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေန။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဝဇ္ဇဗဟုလော ဟောတိ။

၁-အဘိ ၃-၁၄၇-ဂ-ပိဋ္ဌေသုပိ။ ၂-အဘိ ၃-၁၅ဂ-ပိဋ္ဌေပိ။ ၃-အဘိ ၃-၁၄၆-ပိဋ္ဌေပိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဝဇ္ဇော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန၊ အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန၊ အနဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ အပ္ပံ သာဝဇ္ဇေန။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပဝဇ္ဇော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနဝဇ္ဇော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　　။ပဋ္ဌမံ။

၆-ပဌမသီလသုတ္တ

၁၃၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလေသု န ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ န ပရိပူရကာရီ ပညာယ န ပရိပူရကာရီ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ န ပရိပူရကာရီ ပညာယ န ပရိပူရကာရီ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ ပညာယ န ပရိပူရကာရီ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယသီလသုတ္တ

၁၃၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော န သီလဝရ္ဟ ဟောတိ န သီလာဓိပတေယ္ယော၊ န သမာဓိဝရ္ဟ ဟောတိ န သမာဓာဓိပတေယ္ယော၊ န ပညာဝရ္ဟ ဟောတိ န ပညာဓိပတေယ္ယော။

ဧရ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဂရု ဟောတိ သီလာဓိ-ပတေယျော၊ နဲ သမာဓိဂရု ဟောတိ နဲ သမာဓာဓိပတေယျော၊ နဲ ပညာဂရု ဟောတိ နဲ ပညာဓိပတေယျော။

ဧရ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဂရု ဟောတိ သီလာဓိပတေယျော၊ သမာဓိဂရု ဟောတိ သမာဓာဓိပတေယျော၊ နဲ ပညာဂရု ဟောတိ နဲ ပညာဓိပတေယျော။

ဧရ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော သီလဂရု ဟောတိ သီလာဓိ-ပတေယျော၊ သမာဓိဂရု ဟောတိ သမာဓာဓိပတေယျော၊ ပညာဂရု ဟောတိ ပညာဓိပတေယျော။ ဧမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-နိကဋ္ဌသုတ္တ

၁၃ဂ။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? နိကဋ္ဌကာယော အနိကဋ္ဌစိတ္တော၊ အနိကဋ္ဌကာယော နိကဋ္ဌစိတ္တော၊ အနိကဋ္ဌကာယော စ အနိကဋ္ဌစိတ္တော စ၊ နိကဋ္ဌကာယော စ နိကဋ္ဌစိတ္တော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ အနိကဋ္ဌစိတ္တော? ဧရ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အရညဝနပတ္ထာနိ[၁] ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ၊ သော တတ္ထ ကာမဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ အနိကဋ္ဌစိတ္တော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ နိကဋ္ဌစိတ္တော? ဧရ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နဟေဝ ခေါ အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ၊ သော တတ္ထ နေက္ခမ္မဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနိကဋ္ဌကာယော ဟောတိ နိကဋ္ဌစိတ္တော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနိကဋ္ဌကာယော စ ဟောတိ အနိကဋ္ဌစိတ္တော စ? ဧရ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နဟေဝ ခေါ အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ

၁-အရညေ ဝနပတ္ထာနိ (သီ၊ဧ)

သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ၊ သော တတ္ထ ကာမဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အနိကင်္ခကာယော စ ဟောတိ အနိကင်္ခစိတ္တော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိကင်္ခကာယော စ ဟောတိ နိကင်္ခစိတ္တော စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော အရညဝနပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝတိ၊ သော တတ္ထ နေက္ခမ္မဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ၊ အဝိဟိံသာဝိတက္ကမ္ပိ ဝိတက္ကေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နိကင်္ခကာယော စ ဟောတိ နိကင်္ခစိတ္တော စ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။　။အင်္ဂမံ။

၉-ဓမ္မကထိကသုတ္တ

၁၃၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မကထိကာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဓမ္မကထိကော အပ္ပဿုတာသတိ အသဟိတဿု၊ ပရိသာ စဿ နာ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတ္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဓမ္မကထိကော အပ္ပဿုတာသတိ သဟိတဿု၊ ပရိသာ စဿ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတ္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဓမ္မကထိကော ဗဟုဿုတာသတိ အသဟိတဿု၊ ပရိသာ စဿ နာ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတ္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ဓမ္မကထိကော ဗဟုဿုတာသတိ သဟိတဿု၊ ပရိသာ စဿ ကုသလာ ဟောတိ သဟိတာသဟိတဿ။ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မကထိကော ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတ္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မကထိကာတိ။　။နဝမံ။

၁၀-ဝါဒီသုတ္တ

၁၄၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ အတ္ထတော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ နော ဗျဉ္ဇနတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ

ဗျဉ္ဇနတော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ နော အတ္ထတော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဝါဒီ နေဝတ္ထတော နော ဗျဉ္ဇနတော ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဝါဒီ။ အဋ္ဌာန-မေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော ယံ စတူဟိ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ သမန္နာဂတော[၁] အတ္ထတော ဝါ ဗျဉ္ဇနတော ဝါ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆေယျာတိ။ ။ဒသမံ။

ပုဂ္ဂလဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သံယောဇနံ ပဋိဘာနော၊ ဥရ္ဒဋိတညု ဥဋ္ဌာနံ။
သာဝဇ္ဇော ဒွေ စ သီလာနိ၊ နိကဋ္ဌမ္မ ဝါဒီ စာတိ။

---

(၁၅) ၅-အာဘာဝဂ္ဂ

၁-အာဘာသုတ္တ

၁၄၁။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အာဘာ။ ကတမာ စတဿော? စန္ဒာဘာ သူရိယာဘာ အဂ္ဂါဘာ ပညာဘာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော အာဘာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ စတုန္နံ[၂] အာဘာနံ ယဒိဒံ ပညာဘာတိ။ ။ ပဌမံ။

၂-ပဘာသုတ္တ

၁၄၂။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဘာ။ ကတမာ စတဿော? စန္ဒပ္ပဘာ သူရိယပ္ပဘာ အဂ္ဂိပ္ပဘာ ပညာပဘာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဘာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ စတုန္နံ ပဘာနံ ယဒိဒံ ပညာပဘာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အာလောကသုတ္တ

၁၄၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အာလောကာ။ ကတမေ စတ္တာရော? စန္ဒာလောကော သူရိယာလောကော အဂ္ဂါလောကော ပညာလောကော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာလောကာ။ တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ စတုန္နံ အာလောကာနံ ယဒိဒံ ပညာလောကောတိ။ ။တတိယံ။

၁-သမန္နာဂတော ဘိက္ခု (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၂-စတဿန္နံ (သျာ၊ ကံ) သဒ္ဒနီတိပဒမာလာ ပဿိတဗ္ဗာ။

၄-ဩဘာသသုတ္တ

၁၄၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဩဘာသာ။ ကတမေ စတ္တာရော? စန္ဒောဘာသော သူရိယောဘာသော အဂ္ဂေါဘာသော ပညောဘာသော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဩဘာသာ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ စတုန္နံ ဩဘာသာနံ ယဒိဒံ ပညောဘာသောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဇ္ဇောတသုတ္တ

၁၄၅။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပဇ္ဇောတာ။ ကတမေ စတ္တာရော? စန္ဒပဇ္ဇောတော သူရိယပဇ္ဇောတော အဂ်ိပဇ္ဇောတော ပညာပဇ္ဇောတော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပဇ္ဇောတာ။ တေဒဂ်ံ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ စတုန္နံ ပဇ္ဇောတာနံ ယဒိဒံ ပညာပဇ္ဇောတောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဌမကာလသုတ္တ

၁၄၆။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကာလာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကာလေန **ဓမ္မဿဝနံ, ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ, ကာလေန သမ္မသနာ[1], ကာလေန ဝိပဿနာ**။ ဣမေ ခေါ **ဘိက္ခဝေ** စတ္တာရော ကာလာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယကာလသုတ္တ

၁၄၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကာလာ သမ္မာ ဘာဝိယမာနာ သမ္မာ **အနုပရိဝတ္တိယမာနာ အနုပုဗ္ဗေန အာသဝါနံ ခယံ ပါပေန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ, ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ, ကာလေန သမ္မသနာ,** ကာလေန ဝိပဿနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကာလာ သမ္မာ ဘာဝိယမာနာ သမ္မာ အနုပရိဝတ္တိယမာနာ အနုပုဗ္ဗေန အာသဝါနံ ခယံ ပါပေန္တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥပရိပဗ္ဗတေ ထုလ္လဖုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ တံ ဥဒကံ ယထာနိန္နံ ပဝတ္တမာနံ ပဗ္ဗတကန္ဒရပဒရသာခါ ပရိပူရေတိ၊ ပဗ္ဗတကန္ဒရပဒရသာခါ ပရိပူရာ ကုသောဇ္ဈေ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုသောဇ္ဈာ ပရိပူရာ မဟာသောဇ္ဈေ ပရိပူရေန္တိ၊ မဟာသောဇ္ဈာ ပရိပူရာ ကုန္နဒိယော ပရိပူရေန္တိ၊

၁-ကာလေန သမထော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ)

ကုန္နဒိယော ပရိပ္ပရာ မဟာနဒိယော ပရိပ္ပရေန္တိ၊ မဟာနဒိယော ပရိပ္ပရာ သမုဒ္ဒံ[၁] ပရိပ္ပရေန္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေ စတ္တာရော ကာလာ သမ္မာ ဘာဝိယမာနာ သမ္မာ အနုပရိဝတ္တိယမာနာ အနုပုဗ္ဗေန အာသဝါနံ ခယံ ပါပေန္တိတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုစ္စရိတသုတ္တ

၁၄၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? မုသာ-ဝါဒေါ ပိသုဏာ ဝါစာ ဖရုသာ ဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပေါ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီဒုစ္စရိတာနိတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သုစရိတသုတ္တ

၁၄၉။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသုစရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သစ္စဝါစာ အပိသုဏာ ဝါစာ သဏှာ ဝါစာ မန္တဘာသာ။ ဣမာန် ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီသုစရိတာနိတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သာရသုတ္တ

၁၅၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? သီလ-သာရော သမာဓိသာရော ပညာသာရော ဝိမုတ္တိသာရော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သာရာတိ။ ။ဒသမံ။

အာဘာဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အာဘာ ပဘာ စ အာလောကာ၊ ဩဘာသာ စေဝ ပဇ္ဇောတာ။
ဒွေ ကာလာ စရိတာ ဒွေ စ၊ ဟောန္တိ သာရေန တေ ဒသာတိ။

တတိယော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁–သမုဒ္ဒံ သာဂရံ (သီ၊ ဗွ၊က)၊ သမုဒ္ဒသာဂရံ (သျာ၊ကံ)

၄–စတုတ္ထပဏ္ဏာသက

(၁၆) ၁-ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-ဣန္ဒြိယသုတ္တ

၁၅၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာ-နီတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သဒ္ဓါဗလသုတ္တ

၁၅၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သဒ္ဓါဗလံ ဝီရိယဗလံ သတိဗလံ သမာဓိဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာနီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပညာဗလသုတ္တ

၁၅၃။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပညာဗလံ ဝီရိယဗလံ အနဝဇ္ဇဗလံ သင်္ဟဗလံ[၁]။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာ-နီတိ။ ။တတိယံ။

၄-သတိဗလသုတ္တ

၁၅၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သတိဗလံ သမာဓိဗလံ အနဝဇ္ဇဗလံ သင်္ဟဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာ-နီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဋိသခ်ါနဗလသုတ္တ

၁၅၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပဋိသခ်ါနဗလံ ဘာဝနာဗလံ အနဝဇ္ဇဗလံ သင်္ဟဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာ-နီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၁–သင်္ဂါဟဗလံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၆-ကပ္ပသုတ္တ

၁၅၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ အသင်္ခ်ေယျာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ သံဝဋ္ဋတိ၊ တံ နံ သုကရံ သမ်ါတုံ "တ္ထောကာနိ ဝဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသဟဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ"တိ ဝါ။

ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ သံဝဋ္ဋော တိဋ္ဌတိ၊ တံ နံ သုကရံ သမ်ါတုံ "တ္ထောကာနိ ဝဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသဟဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ"တိ ဝါ။

ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ ဝိဝဋ္ဋတိ၊ တံ နံ သုကရံ သမ်ါတုံ "တ္ထောကာနိ ဝဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသဟဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ"တိ ဝါ။

ယဒါ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပေါ ဝိဝဋ္ဋော တိဋ္ဌတိ၊ တံ နံ သုကရံ သမ်ါတုံ "တ္ထောကာနိ ဝဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသဟဿာနိ"တိ ဝါ "တ္ထောကာနိ ဝဿသတသဟဿာနိ"တိ ဝါ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကပ္ပဿ အသင်္ခ်ေယျာနိတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ရောဂသုတ္တ

၁၅၇။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ရောဂါ။ ကတမေ ဒွေ? ကာယိကော စ ရောဂေါ စေတသိကော စ ရောဂေါ။ ဒိဿန္တိ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ကာယိကေန ရောဂေန ကေစိဒေဝ ဝဿံ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ ဒွေပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ တီဏိပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ စတ္တာရိပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ ပဉ္စပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ ဒသပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ ဝီသတိပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ တိံသမ္ပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ စတ္တာရီသမ္ပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ ပညာသမ္ပိ ဝဿာနိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ ဝဿသတမ္ပိ ဘိယျောပိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနမာနာ။ တေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သုဒ္ဒလ္လဘာ[၁] လောကသ္မိံ၊ ယေ စေတသိကေန ရောဂေန မုဟုတ္တမ္ပိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနန္တိ အညတြ ဒိဏ္ဏာသဝေဟိ။

၁-သုဒ္ဒလ္လဘာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတဿ ရောဂါ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟိစ္ဆော ဟောတိ ဝိဿာတဝါ အသန္တုဋ္ဌော ဣတရီတရစီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန၊ သော မဟိစ္ဆော သမာနော ဝိဿာတဝါ အသန္တုဋ္ဌော ဣတရီတရစီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန ပါဝိကံ ဣစ္ဆံ ပဏိဒဟတိ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ။ သော ဥဋ္ဌဟတိ ဃဋ္ဋတိ ဝါယမတိ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ။ သော သဒ္ဓါယ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမတိ၊ သဒ္ဓါယ နိသီဒတိ၊ သဒ္ဓါယ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ သဒ္ဓါယ ဥစ္စာရပဿာဝံ သန္ဓာရေတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပဗ္ဗဇိတဿ ရောဂါ။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ "န မဟိစ္ဆာ ဘဝိဿာမ ဝိဿာတဝန္တော အသန္တုဋ္ဌာ ဣတရီတရစီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန၊ န ပါဝိကံ ဣစ္ဆံ ပဏိဒဟိဿာမ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ၊ န ဥဋ္ဌဟိဿာမ န ဃဋ္ဋေဿာမ န ဝါယမိဿာမ အနဝညပ္ပဋိလာဘာယ လာဘသက္ကာရသိလောကပ္ပဋိလာဘာယ၊ ခမာ ဘဝိဿာမ သီတဿ ဥဏှဿ ဇိဃစ္ဆာယ ပိပါသာယ ဒံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ဖဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကာ ဘဝိဿာမာ"တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။　　။သတ္တမံ။

၈-ပရိဟာနိသုတ္တ

၁၅၈။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ။ အာမန္တေသိ "အာဝုသော ဘိက္ခဝေ"တိ။ "အာဝုသော"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသုံ၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဧတဒဝေါစ—

ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ စတ္တာရော ဓမ္မေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တုံ ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိဟာနမေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ရာဂဝေပုလ္လတ္တံ[၁] ဒေါသဝေပုလ္လတ္တံ မောဟဝေပုလ္လတ္တံ ဂန္ထိရေသု ခေါ ပနဿ ဌာနာဌာနေသု

၁-ရာဂဝေပုလ္လတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ)

ပညာစက္ခု နာ ကမတိ။ ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဇာမေ စတ္တာရော ဓမ္မေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တုံ ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိဟာနမေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။

ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ စတ္တာရော ဓမ္မေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တုံ နာ ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အပရိဟာနမေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ရာဂတနုတ္တံ[၁] ဒေါသတနုတ္တံ မောဟတနုတ္တံ ဂန္ထိရေသု ခေါ ပနာသ ဌာနာဌာနေသု ပညာစက္ခု ကမတိ။ ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဇာမေ စတ္တာရော ဓမ္မေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တုံ နာ ပရိဟာယာမိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အပရိဟာနမေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဘိက္ခုနီသုတ္တ

၁၅၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အညတရာ ဘိက္ခုနီ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ ''ဧဟိ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ယေန ယျော အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မမ ဝစနေန အယျဿ အာနန္ဒဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒ 'ဣတ္ထန္နာမာ ဘန္တေ ဘိက္ခုနီ အာဗာဓိကာနိ ဒုက္ခိတာ ဗာဠှဂိလာနာ၊ သာ အယျဿ အာနန္ဒဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ'တိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ 'သာဓု ကိရ ဘန္တေ အယျော အာနန္ဒော ယေန. ဘိက္ခုနုပဿယော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ'တိ''။ ''ဧဝံ အယျေ''တိ ခေါ သော ပုရိသော တဿာ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိသုတ္ဝာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ပုရိသော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ—

''ဣတ္ထန္နာမာ ဘန္တေ ဘိက္ခုနီ အာဗာဓိကာနိ ဒုက္ခိတာ ဗာဠှဂိလာနာ၊ သာ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေတိ 'သာဓု ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘိက္ခုနုပဿယော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ'တိ''။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တုဏှီဘာဝေန။

၁–ရာဂတနုတ္တန်း (က)

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော နိဝါသေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန ဘိက္ခုနုပဿယော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနုပသင်္ကမိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ သာ ဘိက္ခုနီ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္ဝာ သသီသံ ပါရုပိတ္ဝာ မဉ္စကေ နိပဇ္ဇိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန သာ ဘိက္ခုနီ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တံ ဘိက္ခုနိံ တေဒဝေါစ—

အာဟာရသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရော ပဟာတဗ္ဗော။ တဏှာသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ တဏှံ နိဿာယ တဏှာ ပဟာတဗ္ဗာ။ မာနသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မာနံ နိဿာယ မာနော ပဟာတဗ္ဗော။ မေထုနသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မေထုနေ စ သေတုဃာတော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။

"အာဟာရသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရော ပဟာတဗ္ဗော"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ ဘဂိနိ ဘိက္ခု ပဋိသဓိ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေတိ "နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဋ္ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခိမိ နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ အနဝဇ္ဇတာ စ ဖာသုဝိဟာရော စာ"တိ။ သော အပရေန သမယေန အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရံ ပဇဟတိ။ "အာဟာရသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ အာဟာရံ နိဿာယ အာဟာရော ပဟာတဗ္ဗော"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

"တဏှာသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ တဏှံ နိဿာယ တဏှာ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ ဘဂိနိ ဘိက္ခု သုဏာတိ "ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော-ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ"တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "ကုဒါဿု နာမ အဟမ္ပိ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမီ"တိ။ သော အပရေန သမယေန တဏှံ နိဿာယ တဏှံ ပဇဟတိ။ "တဏှာသမ္ပန္နတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ တဏှံ နိဿာယ တဏှာ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

''မာနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မာနံ နိဿာယ မာနော ပဟာတမ္ဘော''တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘဂိနိ ဘိက္ခု သုဏာတိ ''ဣတ္ထန္နာမော ကိရ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ''တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''သော ဟိ နာမ အာယသ္မာ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ၊ ကိမင်္ဂ ပနာဟ''န္တိ။ သော အပရေန သမယေန မာနံ နိဿာယ မာနံ ပဇဟတိ။ ''မာနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မာနံ နိဿာယ မာနော ပဟာတမ္ဘော''တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

မေထုနသမ္ဘူတော အယံ ဘဂိနိ ကာယော၊ မေထုနေ စ သေတုဃာတော ဝုတ္တော ဘဂဝတာတိ။

အထ ခေါ သာ ဘိက္ခုနီ မဇ္ဈကာ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ ''အစ္ဆယော မံ ဘန္တေ အစ္ဆဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠှံ ယထာအကုသလံ၊ ယာဟံ ဧဝမကာသိ''ံ၊ တဿာ မေ ဘန္တေ အယ္ယော အာနန္ဒော အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယတိံ သံဝရာယာ''တိ။ တဋ္ဌ တံ ၂ ဘဂိနိ အစ္ဆယော အစ္ဆဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠှံ ယထာအကုသလံ၊ ယာ တွံ ဧဝမကာသိ။ ယတော စ ခေါ တွံ ဘဂိနိ အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ဒိသွာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိ၊ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ ဝုဒ္ဓိ ဟေသာ ဘဂိနိ အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယော အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ဒိသွာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိံ သံဝရံ အာပဇ္ဇတီတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သုဂတဝိနယသုတ္တ

၁၆၀။ သုဂတော ဝါ ဘိက္ခဝေ လောကေ တိဋ္ဌမာနော သုဂတဝိနယော ဝါ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သုဂတော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ

၁-ကိမင်္ဂ (သီ၊ပျ) အံ ၂-၁၉၀၊ ဗိ ၄-၃၃၉၊ သံ ၃-၃၂၈-ဝိဇ္ဇာသုတ်။ ၂-တဋ္ဌ တွံ (သီ၊ပျ၊က)

အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သုဂတော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သုဂတဝိနယော? သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိ-ကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလ-ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သုဂတဝိနယော။ ဧဝံ သုဂတော ဝါ ဘိက္ခဝေ လောကေ တိဋ္ဌမာနော သုဂတဝိနယော ဝါ၊ တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဗ္ဗဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဒုဂ္ဂဟိတံ သုတ္တန္တံ ပရိယာပုဏန္တိ ဒုန္ဓိက္ခိတ္တေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ဒုန္ဓိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္ဓယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဒုဗ္ဗစာ ဟောန္တိ ဒေါဝစဿကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတာ အက္ခမာ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနော အနုသာသနိံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ ဘိက္ခူ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေ န သက္ကစ္စံ သုတ္တန္တံ ပရံ ဝါစေန္တိ၊ တေသံ အစ္စယေန ဆိန္ဒမူလကော သုတ္တန္တော ဟောတိ အပ္ပဋိသရဏော။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ထေရာ ဘိက္ခူ ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ သာထလိကာ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗဂ်မာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ န ဝီရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ။ တေသံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ သာပိ ဟောတိ ဗာဟုလိကာ သာထလိကာ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗဂ်မာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ၊ န ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိ-ကိရိယာယ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဗ္ဗမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သုဂ္ဂဟိတံ သုတ္တန္တံ ပရိယာပုဏန္တိ သုနိက္ခိတ္တေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ သုနိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခဝေ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ သုနယော ဟောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သုဝစာ ဟောန္တိ သောဝစဿကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္ဒာဂတာ ခမာ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနော အနုသာသနိံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ ဘိက္ခူ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေ သက္ကစ္စံ သုတ္တန္တံ ပရံ ဝါစေန္တိ၊ တေသံ အစ္စယေန နစ္ဆိန္ဒမူလကော[၁] သုတ္တန္တော ဟောတိ သပ္ပဋိသရဏော။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရ-ဓာနာယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ထေရာ ဘိက္ခူ န ဗာဟုလိကာ ဟောန္တိ န သာထလိကာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝီရိယံ အာရဘန္တိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ တေသံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ အာပဇ္ဇတိ၊ သာပိ ဟောတိ န ဗာဟုလိကာ န သာထလိကာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ အနန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တီတိ။

ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဣန္ဒြိယာနိ သဒ္ဓါ ပညာ၊ သတိ သဓ်ါနပဉ္ဇမံ။
ကပ္ပေါ ရောဂေါ ပရိဟာနိ၊ ဘိက္ခုနီ သုဂတေန စာတိ။

၁-အစ္ဆိန္ဒမူလကော (သျာ၊ ကံ) အံ ၂-၁၅၈-ပိဋ္ဌေပိ။

(၁၇) ၂-ပဋိပဒါဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တ

၁၆၁။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဋိပဒါတိ။ ။ပဌမံ။

၂-စိတ္တာရသုတ္တ

၁၆၂။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပကတိယာပိ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ၊ အဘိက္ခဏံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော ဟောတိ၊ အဘိက္ခဏံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗမောဟဇာတိကော ဟောတိ၊ အဘိက္ခဏံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဋိပဒါယာနိ မုဒူနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဒါန္ဒြိယံ ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္ဓံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပကတိယာပိ တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ၊ အဘိက္ခဏံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗဒေါသဇာတိကော ဟောတိ၊ အဘိက္ခဏံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ တိဗ္ဗမောဟဇာတိကော ဟောတိ၊ အဘိက္ခဏံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဋိပဒါယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဒါန္ဒြိယံ ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ခိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပကတိယာပိ န တိဗ္ဗရာဂဇာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိက္ခဏံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ

ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ နု တိဗ္ဗဒေါသစာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိကွဏ်ံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ နု တိဗ္ဗမောဟစာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိကွဏ်ံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မုဒူနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္ဓံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပကတိယာပိ နု တိဗ္ဗရာဂစာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိကွဏ်ံ ရာဂဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ နု တိဗ္ဗဒေါသစာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိကွဏ်ံ ဒေါသဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ပကတိယာပိ နု တိဗ္ဗမောဟစာတိကော ဟောတိ၊ နာဘိကွဏ်ံ မောဟဇံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ခိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသ္သော ပဋိပဒါတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အာသုဘသုတ္တ

၁၆၃။ စတသ္သော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသ္သော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ[၁] သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီ[၂] သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊ မရဏသညာ ခေါ ပနဿ အစ္ဆတ္တံ သုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ? ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဝီရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မုဒူနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္ဓံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

၁-ပဋိကူလသညီ (သီ၊ သျာ၊ က၊ ဋ္ဌ) ၂-အနဘိရတသညီ (သီ၊ သျာ၊ က၊ ဋ္ဌ) ၃-သေက္ခဗလာနိ (သျာ၊ က)

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီ သဗ္ဗသခ်ါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊ မရဏသညာ ခေါ ပနဿ အဇ္ဈတ္တံ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ။ ပ။ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ခိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ "ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ"တိ၊ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ။ ပ။ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မုဒူနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ဒန္ဓံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ? * ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဝီရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ခိပ္ပံ အာနန္တရိယံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဋိပဒါတိ။ ။တတိယံ။

---

* အဘိ ၄-၄၁၂-ပိဋ္ဌေပိ။

၄-ပဌမခမသုတ္တ

၁၆၄။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော? အက္ခမာ ပဋိပဒါ, ခမာ ပဋိပဒါ, ဒမာ ပဋိပဒါ, သမာ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော[1] အက္ကောသန္တံ ပစ္စက္ကောသတိ၊ ရောသန္တံ ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ ပဋိဘဏ္ဍတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အက္ကောသန္တံ န ပစ္စက္ကောသတိ၊ ရောသန္တံ န ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ န ပဋိဘဏ္ဍတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယ္ယုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယ္ယုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တီကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော ပဋိပဒါတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယခမသုတ္တ

၁၆၅။ စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတဿော? အက္ခမာ ပဋိပဒါ, ခမာ ပဋိပဒါ, ဒမာ ပဋိပဒါ, သမာ ပဋိပဒါ။

၁–ကေစ္စော ပဏ္ဍိတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အက္ခမော ဟောတိ သီတသ ဥဏှသ ဇိဃစ္ဆာယ ပိပါသာယ ဒံသမကသ-ဝါတာတပသရီသပသမ္ဖဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝေနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အနဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အက္ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ခမော ဟောတိ သီတသ ဥဏှသ ဇိဃစ္ဆာယ ပိပါသာယ ဒံသမကသဝါတာတပ-သရီသပသမ္ဖဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝေနပထာနံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ခမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ။ပ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိ-ကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယ္ယုံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒမာ ပဋိပဒါ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တိကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ ဥပ္ပန္နံ ဗျာပါဒဝိတက္ကံ။ပ။ ဥပ္ပန္နံ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ နာဓိဝါသေတိ ပဇဟတိ ဝိနောဒေတိ သမေတိ ဗျန္တိ-ကရောတိ အနဘာဝံ ဂမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမာ ပဋိပဒါ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသ္သော ပဋိပဒါတိ။　။ပဉ္စမံ။

၆-ဥဘယသုတ္တ

၁၆၆။ စတသ္သော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသ္သော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ဒန္ဓာဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနေဝ ဟီနာ အက္ခာယတိ။ ယမ္ပာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ၊ ဣမိနာပါယံ ဟီနာ အက္ခာယတိ။ ယမ္ပာယံ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာ၊ ဣမိနာပါယံ ဟီနာ အက္ခာယတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနေဝ ဟီနာ အက္ခာယတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ခိပ္ပါဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဒုက္ခတ္တာ ဟီနာ အက္ခာယတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ဒန္ဓာဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဒန္ဓတ္တာ ဟီနာ အက္ခာယတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနေဝ ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ ယမ္ပာယံ ပဋိပဒါ သုခါ၊ ဣမိနာပါယံ ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ ယမ္ပာယံ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါ၊ ဣမိနာပါယံ ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဋိပဒါ ဥဘယေနေဝ ပဏီတာ အက္ခာယတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသ္ဿော ပဋိပဒါတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တ

၁၆၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ ဧတဒဝေါစ—

စတသ္ဿော ဣမာ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာန ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသ္ဿော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဝုသော စတသ္ဿော ပဋိပဒါ။ ဣမာသံ အာဝုသော စတုန္နံ ပဋိပဒါနံ[1] ကတမံ တေ ပဋိပဒံ အာဂမ္ဘ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။

စတသ္ဿော ဣမာ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသ္ဿော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဝုသော စတသ္ဿော

၁-စတသ္ဿန္နံ ပဋိပဒါနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

ပဋိပဒါ။ ဣမာသံ အာဝုသော စတုန္နံ ပဋိပဒါနံ ယာယံ ပဋိပဒါ ဒုက္ခာ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ဣမံ မေ ပဋိပဒံ အာဂမ္မ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။

၈-သာရိပုတ္တသုတ္တ

၁၆၈။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ—

စတသ္သော ဣမာ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသ္သော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဝုသော စတသ္သော ပဋိပဒါ။ ဣမာသံ အာဝုသော စတုန္နံ ပဋိပဒါနံ ကတမံ တေ ပဋိပဒံ အာဂမ္မ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။

စတသ္သော ဣမာ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာန ပဋိပဒါ။ ကတမာ စတသ္သော? ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣမာ ခေါ အာဝုသော စတသ္သော ပဋိပဒါ။ ဣမာသံ အာဝုသော စတုန္နံ ပဋိပဒါနံ ယာယံ ပဋိပဒါ သုခါ ခိပ္ပါဘိညာ၊ ဣမံ မေ ပဋိပဒံ အာဂမ္မ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။　　။ အဋ္ဌမံ။

၉-သသင်္ခါရသုတ္တ

၁၆၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သသင်္ခါရ-ပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ သမ္မလောကေ အနဘိရတိသညီ သမ္မသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊

မရဏာသညာ ခေါ ပနဿ အစ္ဆတ္တံ သူပဋိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဝီရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ သသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အသုဘာနုပဿီ ကာယေ ဝိဟရတိ အာဟာရေ ပဋိကူလသညီ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိသညီ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စာနုပဿီ၊ မရဏာသညာ ခေါ ပနဿ အစ္ဆတ္တံ သူပဋိတာ ဟောတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဝီရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ မုဒူနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ သသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ သသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ။ပ။ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ အဓိမတ္တာနိ ပါတုဘဝန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိမတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ အသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမာနိ ပဉ္စ သေခဗလာနိ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ သဒ္ဓါဗလံ ဟိရိဗလံ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဝီရိယဗလံ ပညာဗလံ။ တဿိမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ပ။ ပညိန္ဒြိယံ။ သော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ မုဒုတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ အသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ အသမ်ိရုပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ယုဂနဒ္ဓသုတ္တ

၁၇၀။ ဧဝံ မေ သုတံ—ကေ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ "အာဝုသော ဘိက္ခဝေ"တိ။ "အာဝုသော"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တေဒဝေါစ—

ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနိ ဝါ မမ သန္တိကေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ[၁] ဗျာကရောတိ၊ သဗ္ဗော သော စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေန။

ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ အာဝုသော ဘိက္ခု သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝေတိ၊ တဿ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဝိပဿနံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝေတိ၊ တဿ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ သမထံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ၊ တဿ သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝယတော မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တိဟောန္တိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခုနော ဓမ္မုဒ္ဒစ္စဝိဂ္ဂဟိတံ မာနသံ ဟောတိ၊ ဟောတိ သော အာဝုသော သမယော ယံ တံ စိတ္တံ အဇ္ဈတ္တမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ၊ တဿ မဂ္ဂေါ သဉ္ဇာယတိ၊ သော တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလီကရောတိ။ တဿ တံ မဂ္ဂံ အာသေဝတော

၁-အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ (က) ခု ၉-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ္ဂေဝိ။

ဘာဝယတော ဗဟုလီကရောတော သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တိ၊ အနုသယာ ဗျန္တီဟောန္တိ။

ယော ဟိ ကောစိ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ မမ သန္တိကေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ဗျာကရောတိ၊ သဗ္ဗော သော ဇုမေဟိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာတိ။

ပဋိပဒါဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သံခိတ္တံ ဝိတ္ထာရာသုဘံ၊ ဒ္ဒေ ခမာ ဥဘယေန စ။
မောဂ္ဂလ္လာနော သာရိပုတ္တော၊ သသခ်ါရံ ယုဂနဒ္ဓေန စာတိ။

---

(၁၈) ၃-သဉ္ဇေတနိယဝဂ္ဂ

၁-စေတနာသုတ္တ

၁၇၁။ *ကာယေ ဝါ ဘိက္ခဝေ သတိ ကာယသဉ္ဇေတနာဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ၊ ဝါစာယ ဝါ ဘိက္ခဝေ သတိ ဝစီသဉ္ဇေတနာဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ၊ မနေ ဝါ ဘိက္ခဝေ သတိ မနောသဉ္ဇေတနာဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာဝ။

သာမံ ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ပရေ ဝါ'ဿ[၁] တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောန္တိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ အသမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ကာယသခ်ါရံ အဘိ-သခ်ရောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။

သာမံ ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ပရေ ဝါ'ဿ တံ ဘိက္ခဝေ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောန္တိ၊ ယံပစ္စယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သမ္ပဇာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ

---

* အဘိ ၄-၂၉၀-ဝိဋ္ဌေပိ။ ၁-ပရေ ဝါ တဿ (က)

ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ အသမ္ဗာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။

သာမံ ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ပရေ ဝါ'ဿ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိ-သင်္ခရောန္တိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သမ္ဗာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ အသမ္ဗာနော ဝါ တံ ဘိက္ခဝေ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။

ဣမေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ အနုပတိတာ၊ အဝိဇ္ဇာယတ္တေ ဝ အသေသ-ဝိရာဂနိရောဓာ သော ကာယော န ဟောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သာ ဝါစာ န ဟောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ သော မနော န ဟောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ခေတ္တံ တံ န ဟောတိ။ ပ။ ဝတ္ထု တံ ၁ န ဟောတိ။ ပ။ အာယတနံ တံ န ဟောတိ။ ပ။ အဓိကရဏံ တံ န ဟောတိ၊ ယံပစ္ဆယာ'ဿ တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခန္တိ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နော အတ္တသဠ္ဠေတနာ ကမတိ နော ပရသဠ္ဠေတနာ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အတ္တ-ဘာဝပရိယာပန္နော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နော ပရသဠ္ဠေတနာ ကမတိ နော အတ္တသဠ္ဠေတနာ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နော၊ ယသ္မိံ အတ္တ-ဘာဝပရိယာပန္နော အတ္တသဠ္ဠေတနာ စ ကမတိ ပရသဠ္ဠေတနာ စ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နော နေဝတ္တ-သဠ္ဠေတနာ ကမတိ နော ပရသဠ္ဠေတနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—ဣမသ္မ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတသ္မ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ—တတြ ဘန္တေ ယာယံ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နော၊ ယသ္မိံ အတ္တ-ဘာဝပရိယာပန္နော အတ္တသဠ္ဠေတနာ ကမတိ နော ပရသဠ္ဠေတနာ၊ အတ္တသဠ္ဠေ-တနာဟေတု တေသံ သတ္တာနံ တမှာ ကာယာ စုတိ ဟောတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ

၁–ဝတ္ထု တံ (သမ္မတ္တ)

အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ ပရသ္မွေတနာ ကမတိ နော အတ္တသ္မွေတနာ၊ ပရသ္မွေတနာဟေတု တေသံ သတ္တာနံ တမှာ ကာယာ စုတိ ဟောတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တ-ဘာဝပဋိလာဘေ အတ္တသ္မွေတနာ စ ကမတိ ပရသ္မွေတနာ စ။ အတ္တ-သ္မွေတနာ စ ပရသ္မွေတနာ စ ဟေတု တေသံ သတ္တာနံ တမှာ ကာယာ စုတိ ဟောတိ။ တတြ ဘန္တေ ယာယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ နေဝ အတ္တသ္မွေတနာ ကမတိ နော ပရသ္မွေတနာ။ ကတမေ တေန ဒေဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ သာရိပုတ္တ ဒေဝါ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။

ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ တမှာ ကာယာ စုတာ အာဂါမိနော ဟောန္တိ အာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တံ။ ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ တမှာ ကာယာ စုတာ အနာဂါမိနော ဟောန္တိ အနာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တန္တိ။ ဣဓ သာရိပုတ္တ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ သြဒ္ဓိန္ဒြိယာနိ သံယောဇနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော တဒဿာဒေတိ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဋ္ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တမ္ဘဟုလဝိဟာရိ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သော တတော စုတော အာဂါမိ ဟောတိ အာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။

ဣဓ ပန သာရိပုတ္တ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ သြဒ္ဓိန္ဒြိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဟောန္တိ။ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တဒဿာဒေတိ တံ နိကာမေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဋ္ဌိတော တဒဓိမုတ္တော တမ္ဘဟုလဝိဟာရိ အပရိဟီနော ကာလံ ကုရုမာနော နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သော တတော စုတော အနာဂါမိ ဟောတိ အနာဂန္တာ ဣတ္ထတ္တံ။

အယံ ခေါ သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ တမှာ ကာယာ စုတာ အာဂါမိနော ဟောန္တိ အာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တံ။ အယံ ပန သာရိပုတ္တ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ တမှာ ကာယာ စုတာ အနာဂါမိနော ဟောန္တိ အနာဂန္တာရော ဣတ္ထတ္တန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒိဘင်္ဂိသုတ္တ

၁၇၂။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ။ အာမန္တေသိ "အာဝုသော ဘိက္ခဝေ"တိ။ "အာဝုသော"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ္သ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဧတဒဝေါစ—

အဒ္ဓမာသ္မုပသမ္မန္နေန မေ အာဝုသော အတ္ထပဋိသင်္ခိဒါ သဒ္ဓိကတာ ဩမိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနီကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဥ္ဉေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏောန။ သမ္မုခီဘူတော နော သတ္ထာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလော။

အဒ္ဓမာသ္မုပသမ္မန္နေန မေ အာဝုသော ဓမ္မပဋိသင်္ခိဒါ သဒ္ဓိကတာ ဩမိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနီကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဥ္ဉေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏောန။ သမ္မုခီဘူတော နော သတ္ထာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလော။

အဒ္ဓမာသ္မုပသမ္မန္နေန မေ အာဝုသော နိရုတ္တိပဋိသင်္ခိဒါ သဒ္ဓိကတာ ဩမိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနီကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဥ္ဉေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏောန။ သမ္မုခီဘူတော နော သတ္ထာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလော။

အဒ္ဓမာသ္မုပသမ္မန္နေန မေ အာဝုသော ပဋိဘာနပဋိသင်္ခိဒါ သဒ္ဓိကတာ ဩမိသော ဗျဉ္ဇနသော၊ တမဟံ အနေကပရိယာယေန အာစိက္ခာမိ ဒေသေမိ ပညာပေမိ ပဋ္ဌပေမိ ဝိဝရာမိ ဝိဘဇာမိ ဥတ္တာနီကရောမိ။ ယဿ ခေါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ သော မံ ပဥ္ဉေန၊ အဟံ ဝေယျာကရဏောန။ သမ္မုခီဘူတော နော သတ္ထာ၊ ယော နော ဓမ္မာနံ သုကုသလောတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-မဟာကောဋ္ဌိကသုတ္တ

၁၇၃။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော ယေနာယသ္မာ သာရိ-ပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊

ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ တေဒဝေါစ—

"ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထည် ကိဋ္ဌီတိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသ-ဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထည် ကိဋ္ဌီ"တိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အည် ကိဋ္ဌီတိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂ-နိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထည် ကိဋ္ဌီတိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။

"ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ ယထာ ကထံ ပန အာဝုသော ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

"ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထည် ကိဋ္ဌီ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ ယာဝတာ အာဝုသော ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ၊ တာဝတာ ပပဋ္ဌဿ ဂတိ။ ယာဝတာ ပပဋ္ဌဿ ဂတိ၊ တာဝတာ ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ ပပဋ္ဌနိရောဓော ပပဋ္ဌဝူပသမောတိ။ ။တတိယံ။

၄-အာနန္ဒသုတ္တ

၁၇၄။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေနာယသ္မာ မဟာ-ကောဋ္ဌိကော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ မဟာကောဋ္ဌိကေန

သဒ္ဒိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ မဟာ-ကောဋ္ဌိကံ ဧတဒဝေါစ—

"ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထည်ကိဠိ"တိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသ-ဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထည်ကိဠိတိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အည်ကိဠိတိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂ-နိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထည်ကိဠိတိ။ မာ ဟေဝံ အာဝုသော။

"ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "မာ ဟေဝံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ ယတာ ကထံ ပနာဝုသော ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

"ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နတ္ထည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စ အည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ "ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ နေဝတ္ထိ နော နတ္ထည်ကိဠိ"တိ ဣတိ ဝဒံ အပ္ပပဋ္ဌံ ပပဋ္ဌေတိ။ ယာဝတာ အာဝုသော ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ၊ တာဝတာ ပပဋ္ဌဿ ဂတိ။ ယာဝတာ ပပဋ္ဌဿ ဂတိ၊ တာဝတာ ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ ဂတိ။ ဆန္ဒံ အာဝုသော ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ ပပဋ္ဌ-နိရောဓော ပပဋ္ဌဝူပသမောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဥပဝါဏသုတ္တ

၁၇၅။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ဥပဝါဏော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ— "ကိံ နု ခေါ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာယန္တကရော ဟောတီ"တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ စရဏေနန္တကရော ဟောတီတိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတီတိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အညတြ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတီတိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။

"ကိံ နု ခေါ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာယန္တကရော ဟောတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "နော ဟိဒံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ စရဏေနန္တကရော ဟောတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "နော ဟိဒံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "နော ဟိဒံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ "ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အညတြ ဝိဇ္ဇာစရဏေနန္တကရော ဟောတီ"တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော "နော ဟိဒံ အာဝုသော"တိ ဝဒေသိ။ ယထာ ကထံ ပနာဝုသော အန္တကရော ဟောတီတိ။

ဝိဇ္ဇာယ စေ အာဝုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ သဥပါဒါနောဝ သမာနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ စရဏေန စေ အာဝုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ သဥပါဒါနောဝ သမာနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ ဝိဇ္ဇာစရဏေန စေ အာဝုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ သဥပါဒါနောဝ သမာနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ အညတြ ဝိဇ္ဇာစရဏေန စေ အာဝုသော အန္တကရော အဘဝိဿ၊ ပုထုဇ္ဇနော အန္တကရော အဘဝိဿ။ ပုထုဇ္ဇနော ဟိ အာဝုသော အညတြ ဝိဇ္ဇာစရဏေန၊ စရဏဝိပန္နော ခေါ အာဝုသော ယထာဘူတံ န ဇာနာတိ န ပဿတိ။ စရဏသမ္ပန္နော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ယထာဘူတံ ဇာနံ ပဿံ အန္တကရော ဟောတီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အာယာစနသုတ္တ

၁၇၆။ သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ "တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ"တိ[၁]။ သော

၁-၈၈-ပိဋ္ဌေပိ ဣဒံ သုတ္တံ အာဂတံ။

ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ။

သဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနီ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ "တာဒိသာ ဟောမိ၊ ယာဒိသာ ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စာ"တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝိကာနံ ဘိက္ခုနီနံ ယဒိဒံ ခေမာ စ ဘိက္ခုနီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ စ။

သဒ္ဓေါ ဘိက္ခဝေ ဥပါသကော ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနော အာယာစေယျ "တာဒိသော ဟောမိ၊ ယာဒိသော စိတ္တော စ ဂဟပတိ ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော"တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ ယဒိဒံ စိတ္တော စ ဂဟပတိ ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော။

သဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဥပါသိကာ ဧဝံ သမ္မာ အာယာစမာနာ အာယာစေယျ "တာဒိသာ ဟောမိ၊ ယာဒိသာ ခုဇ္ဇုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ စ နန္ဒမာတာ"တိ။ သော ဘိက္ခဝေ တုလာ ဧတံ ပမာဏံ မမ သာဝိကာနံ ဥပါသိကာနံ ယဒိဒံ ခုဇ္ဇုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ စ နန္ဒမာတာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ရာဟုလသုတ္တ

၁၇၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ရာဟုလော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတုရေဝေသာ၊ တံ "နေတံ မမ၊နေသောဟမသ္မိ၊နမေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသ္ဝာ ပထဝီဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ပထဝီဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတုရေဝေသာ၊ တံ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နမေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသ္ဝာ အာပေါဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အာပေါဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ တေဇောဓာတု၊ ဟေဇောဓာတုရေဝေသာ၊ တံ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နမေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသ္ဝာ တေဇောဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တေဇောဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

ယာ စ ရာဟုလ အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတု ယာ စ ဗာဟိရာ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတုရေဝေသာ၊ တံ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ နမေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသ္ဝာ ဝါယောဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝါယောဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

ယတော ခေါ ရာဟုလ ဘိက္ခု ဣမာသု စတူသု ဓာတူသု နေဝတ္တာနံ နအတ္တနိယံ သမနုပဿတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ရာဟုလ ဘိက္ခု အစ္ဆေစ္ဆိ တဏ္ဟံ၊ ဝိဝတ္တယိ သံယောဇနံ၊ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဇမ္ဗာလိသုတ္တ

၁၇၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပ္ပသီဒတိ နသန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ[၁] ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နသက္ကာယနိရောဓော ပါဋိကခေါ်။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော လေပ-ဂတေန[၂] ဟတ္ထေန သာခံ ဂဏ္ဍေယျ၊ တဿ သော ဟတ္ထော သဇ္ဇေယျပိ ဂဏ္ဍေယျပိ[၃] ဗဇ္ဇေယျပိ[၄]။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတိ။ တဿ သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပ္ပသီဒတိ နသန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ[၁] ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နသက္ကာယနိရောဓော ပါဋိကခေါ်။

၁–တဿ ခေါ ဧတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ဧဝံ ခေါ တဿ (?) "ဧဝံ ဟိ တဿာ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလိယာ"တိ ပါဋ္ဌော ဝိယ။

၂–လသဂတေန (သီ၊ ဣ) ၃–ဂယ္ဍေယျပိ (?) ၄–ခဇ္ဇေယျပိ (သီ)

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော သက္ကာယနိရောဓော ပါဋိကခ်ေ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော သုဒ္ဓေန ဟတ္ထေန သာဓံ ဂဏှေယျ၊ တဿ သော ဟတ္ထော နေဝ သဇ္ဇေယျ န ဂဏှေယျ န ဗဇ္ဈေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ သက္ကာယနိရောဓံ မနသိ ကရောတော သက္ကာယနိရောဓေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော သက္ကာယနိရောဓော ပါဋိကခ်ေ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော အဝိဇ္ဇာပဘေဒံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပဘေဒံ မနသိ ကရောတော အဝိဇ္ဇာပဘေဒေ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နအဝိဇ္ဇာပဘေဒေါ ပါဋိကခ်ေ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလိ အနေကဝဿဂဏိကာ၊ တဿာ ပုရိသော ယာနိ စေဝ အာယမုခါနိ၊ တာနိ ဝိဒေဟေယျ။ ယာနိ စ အပါယမုခါနိ၊ တာနိ ဝိဝရေယျ။ ဒေဝေါ စ နသမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ ဧဝံ ဟိ တဿာ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလိယာ နအာဋ္ဌိပဘေဒေါ ပါဋိကခ်ေ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော အဝိဇ္ဇာပဘေဒံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပဘေဒံ မနသိ ကရောတော အဝိဇ္ဇာပဘေဒေ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ နပသီဒတိ နသန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော နအဝိဇ္ဇာပဘေဒေါ ပါဋိကခ်ေ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညတရံ သန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော အဝိဇ္ဇာပဘေဒံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပဘေဒံ မနသိ ကရောတော အဝိဇ္ဇာပဘေဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇာပဘေဒေါ ပါဋိကခ်ေ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလိ အနေကဝဿဂဏိကာ၊ တဿာ ပုရိသော ယာနိ စေဝ အာယမုခါနိ၊ တာနိ ဝိဝရေယျ။ ယာနိ စ အပါယမုခါနိ၊ တာနိ ဝိဒေဟေယျ။ ဒေဝေါ စ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ ဧဝံ ဟိ တဿာ ဘိက္ခဝေ ဇမ္ဗာလိယာ အာဋ္ဌိပဘေဒေါ ပါဋိကခ်ေ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု

အညတရံ သန္ဓံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော အဝိဇ္ဇာပဗ္ဘေဒံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာပဗ္ဘေဒံ မနသိ ကရောတော အဝိဇ္ဇာပဗ္ဘေဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္ဒတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ တဿ ခေါ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇာပဗ္ဘေဒေါ ပါဠိကမေဝါ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-နိဗ္ဗာနသုတ္တ

၁၇၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ **အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ** သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ **ကေမန္တံ** နိသီဒိ၊ **ကေမန္တံ** နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ တေဒဝေါစ "ကော နု ခေါ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိ ပရိနိဗ္ဗာယန္တီ"တိ။

ဣဓာဝုသော အာနန္ဒ သတ္တာ "ဣမာ ဟာနဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ "ဣမာ ဌိတိဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ "ဣမာ ဝိသေသဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ "ဣမာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော အာနန္ဒ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။

ကော ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။ ဣဓာဝုသော အာနန္ဒ သတ္တာ "ဣမာ ဟာနဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ "ဣမာ ဌိတိဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ "ဣမာ ဝိသေသဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ၊ "ဣမာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော အာနန္ဒ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-မဟာပဓာနသုတ္တ

၁၈၀။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရတိ အာနန္ဒစေတိယေ[၁]။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ။ အာမန္တေသိ "ဘိက္ခဝေါ"တိ။ "ဘဒန္တေ"တိ တေ

၁-အာနန္ဒေ စေတိယေ (ဒီ ၂-၁၀၃-ဖိုဋ္ဌေ) ဖ ၃-၃၄၈-ဖိုဋ္ဌေ ပန အညထာ အာဂတံ။

ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယော်သုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ "စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ မဟာပဒေသေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီ"တိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယော်သုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ကတမေ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "သမ္မုခါ မေတံ အာဝုသော ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ"။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ[1] ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ[2] ဝိနယေ သန္ဒဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩတရန္တိ[3] န ဝိနယေ သန္ဒိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ "အဒ္ဓါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော ဒုဂ္ဂဟိတ"န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ[4] ဘိက္ခဝေ ဆဋ္ဌေယျာထ။

[1]ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "သမ္မုခါ မေတံ အာဝုသော ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ"။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ[1]။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္ဒိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ "အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော သုဂ္ဂဟိတ"န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "အသုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သံဃော ဝိဟရတိ သထေရော သပါမောက္ခော၊ တဿ မေ သံဃဿ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ"။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊

၁-ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ၂-ဩတာရိယမာနာနိ ၃-ဩတရန္တိ (ဒီ-၂-၁၀၃)
၄-ဧတံ ဟိဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ က)
၅-၅-ထွေကော ပါဠျော ဒီဃနိကာယေ နာ ဒိဿတိ၊ ပေယျာလမုခေန ဒဿိတော ဘဝေယျ။

အနာဘိနန္ဒိတ္တာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္တာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿီယမာနာနိ နော စေ သုတ္တေ ဩတရန္တိ နော ဝိနယေ သန္ဒိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တွဗ္ဗံ ''အဒ္ဓါ ဣဒံ နော စေ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ သံဃဿ ဒုဂ္ဂဟိတ''န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဠင်္ဂေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''အသုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သံဃော ဝိဟရတိ သထေရော သပါမောက္ခော၊ တဿ မေ သံဃဿ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ''။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနာဘိနန္ဒိတ္တာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္တာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿီယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္ဒိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တွဗ္ဗံ ''အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ သံဃဿ သုဂ္ဂဟိတ''န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''အသုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သမ္မဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခူ။ ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေသံ မေ ထေရာနံ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ''။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနာဘိနန္ဒိတ္တာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္တာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿီယမာနာနိ နော စေ သုတ္တေ ဩတရန္တိ နော ဝိနယေ သန္ဒိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တွဗ္ဗံ ''အဒ္ဓါ ဣဒံ နော စေ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ ဒုဂ္ဂဟိတ''န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဠင်္ဂေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''အသုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သမ္မဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခူ။ ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ၊ တေသံ မေ ထေရာနံ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ''။ တဿ

ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကောသိတ္ဝာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္ဒိဿန္တိ, နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ ''အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တေသဉ္စ ထေရာနံ သုဂ္ဂဟိတ''န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''အသုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ ဧကော ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ဗဟုဿုတော အာဂတာဂမော ဓမ္မဓရော ဝိနယဓရော မာတိကာဓရော၊ တဿ မေ ထေရဿ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ''။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကော-သိတ္ဝာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩတရန္တိ န ဝိနယေ သန္ဒိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ ''အဒ္ဓါ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ ထေရဿ ဒုဂ္ဂဟိတ''န္တိ။ ဣတိ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဋ္ဌေယျာထ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''အသုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ ဧကော ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ဗဟုဿုတော အာဂတာဂမော ဓမ္မဓရော ဝိနယဓရော မာတိကာဓရော၊ တဿ မေ ထေရဿ သမ္မုခါ သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ 'အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန'န္တိ''။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ၊ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ကော-သိတ္ဝာ တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ သုတ္တေ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩတာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္ဒဿိယ-မာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩတရန္တိ ဝိနယေ စ သန္ဒိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ ''အဒ္ဓါ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တဿ စ ထေရဿ သုဂ္ဂဟိတ''န္တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော မဟာပဒေသာတိ။ ။ဒသမံ။

သန္ထေတနိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

စေတနာ ဝိဘတ္တိ ကောဠိကော၊ အာနန္ဒော ဥပဝါဏပဉ္ဇမံ။
အာယာစနရာဟုလဇမ္ဗာလိ၊ နိဗ္ဗာနံ မဟာပဒေသေနာတိ။

---

(၁၉) ၄-ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ယောဓာဇီဝသုတ္တ

၁၈၁။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ယောဓာဇီဝော ရာဇာ-ရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ယောဓာဇီဝော ဌာနကုသလော စ ဟောတိ, ဒူရေပါတီ စ, အက္ခဏဝေဓီ စ, မဟတော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ယောဓာဇီဝော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဌာန-ကုသလော စ ဟောတိ, ဒူရေပါတီ စ, အက္ခဏဝေဓီ စ, မဟတော စ ကာယဿ ပဒါလေတာ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဌာနကုသလော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဌာနကုသလော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေပါတီ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒူရေပါတီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓီ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ" တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ခဏဝေဓီ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟန္တံ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ ပဒါလေတာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ[၁]။　　။ပဋမံ။

၂-ပါဋိဘောဂသုတ္တ

၁၈၂။ *စတုန္နံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ နတ္ထိ ကောစိ ပါဋိဘောဂေါ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။

ကတမေသံ စတုန္နံ? ဇရာဓမ္မံ "မာ ဇီရီ"တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဋိဘောဂေါ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ ဗျာဓိဓမ္မံ "မာ ဗျာဓိယီ"တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဋိဘောဂေါ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ မရဏဓမ္မံ "မာ မီယီ"တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဋိဘောဂေါ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ကတာနိ ပါပကာနိ ကမ္မာနိ သံကိလေသိကာနိ ပေါနောဘဝိကာနိ သဒရာနိ ဒုက္ခဝိပါကာနိ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏိကာနိ၊ တေသံ ဝိပါကော "မာ နိဗ္ဗတ္တီ"တိ နတ္ထိ ကောစိ ပါဋိဘောဂေါ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ။

ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုန္နံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိ ကောစိ ပါဋိဘောဂေါ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ ဗြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိန္တိ။　　။ဒုတိယံ။

၃-သုတသုတ္တ

၁၈၃။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒက-နိဝါပေ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ယေန

၁-ဟေဋ္ဌာ ၂၈၈-ပိဋ္ဌေပိ။　* အဘိ ၄-၃၃၂-ပိဋ္ဌေပိ။

ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ တေဒဂေါစ—

အဟံ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ “ယော ကောစိ ဒိဋ္ဌံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ ဒိဋ္ဌ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော။ ယော ကောစိ သုတံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ သုတ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော။ ယော ကောစိ မုတံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ မုတ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော။ ယော ကောစိ ဝိညာတံ ဘာသတိ ‘ဧဝံ မေ ဝိညာတ’န္တိ၊ နတ္ထိ တတော ဒေါသော”တိ။

နာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌံ ‘‘ဘာသိတဗ္ဗ’’န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ နာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ သုတံ “ဘာသိတဗ္ဗ’’န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ သုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ နာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ မုတံ ‘‘ဘာသိတဗ္ဗ’’န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ မုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ နာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဝိညာတံ “ဘာသိတဗ္ဗ’’န္တိ ဝဒါမိ၊ န ပနာဟံ ဗြာဟ္မဏ သဗ္ဗံ ဝိညာတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဒိဋ္ဌံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဒိဋ္ဌံ ‘‘န ဘာသိတဗ္ဗ’’န္တိ ဝဒါမိ။ ယဉ္စ ခွဿ ဗြာဟ္မဏ ဒိဋ္ဌံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဒိဋ္ဌံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ သုတံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ သုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။ ယဉ္စ ခွဿ ဗြာဟ္မဏ သုတံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ဧဝရူပံ သုတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ မုတံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ မုတံ “န ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ၊ ယဉ္စ ခွဿ ဗြာဟ္မဏ မုတံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ဧဝရူပံ မုတံ “ဘာသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒါမိ။

ယံ ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဝိညာတံ ဘာသတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဝိညာတံ ''န ဘာသိတဗ္ဗ''န္တိ ဝဒါမိ၊ ယဉ္စ ခွဿ ဗြာဟ္မဏ ဝိညာတံ အဘာသတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဍ္ဎန္တိ ဧဝရူပံ ဝိညာတံ''ဘာသိတဗ္ဗ''န္တိ ဝဒါမီတိ။

အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိတိ။　　။တတိယံ။

၄-အာဘယသုတ္တ

၁၀၄။ အထ ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဇာဏုဿောဏိ ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

အဟံ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဧဝံဝါဒိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ''နတ္ထိ ယော မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿာ''တိ။ အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။ အတ္ထိ ပန ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ကတမော စ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ? ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ကာမေသု အဝီတရာဂေါ ဟောတိ အဝိဂတစ္ဆန္ဒော အဝိဂတပေမော အဝိဂတပိပါသော အဝိဂတပရိဠာဟော အဝိဂတတဏ္ဟော၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠ္ဟော ရောဂါတင်္ကော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠ္ဟေန ရောဂါတင်္ကေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ပိယာ ဝတ မံ ကာမာ ဇဟိဿန္တိ၊ ပိယေ စာဟံ ကာမေ ဇဟိဿာမီ''တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဣဓေကစ္စော ကာယေ အဝီတရာဂေါ ဟောတိ အဝိဂတစ္ဆန္ဒော အဝိဂတပေမော အဝိဂတပိပါသော အဝိဂတပရိဠာဟော အဝိဂတတဏ္ဟော၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠ္ဟော ရောဂါတင်္ကော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠ္ဟေန ရောဂါတင်္ကေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ပိယော

ဝတ မံ ကာယော ဇဟိဿတိ၊ ပိယဘ္ဗာဟံ ကာယံ ဇဟိဿာမီ''တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဇုဓေကစ္စော အကတကလျာဏော ဟောတိ အကတကုသလော အကတဘီရုတ္တာဏော၊ ကတပါပေါ ကတလုဒ္ဒေါ ကတ-ကိဗ္ဗိသော။ တမေနံ အညတရော ဂါဠ္ဟော ရောဂါတင်္ကော ဒုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠ္ဟေန ရောဂါတင်္ကေန ဒုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ ''အကတံ ဝတ **မေ ကလျာဏံ, အကတံ ကုသလံ, အကတံ ဘီရုတ္တာဏံ၊ ကတံ ပါပံ, ကတံ လုဒ္ဒံ,** ကတံ ကိဗ္ဗိသံ။ ယာဝတာ ဘော အကတကလျာဏာနံ အကတကုသလာနံ အကတဘီရုတ္တာဏာနံ ကတပါပါနံ ကတလုဒ္ဒါနံ ကတကိဗ္ဗိသာနံ ဂတိ၊ တံ ဂတိ' ပေစ္စ ဂန္ဆာမီ''တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဇုဓေကစ္စော ကမ္မိ ဟောတိ ဝိစိကိစ္ဆိ အနိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠ္ဟော ရောဂါတင်္ကော ဒုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠ္ဟေန ရောဂါတင်္ကေန ဒုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ကမ္မိ ဝတမ္ဟိ ဝိစိကိစ္ဆိ အနိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ''တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော ဘာယတိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာဿ။ ဇုမေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ စတ္တာရော မရဏဓမ္မာ သမာနာ ဘာယန္တိ၊ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ မရဏာဿ။

ကတမော စ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာဿ? ဇုဓ ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော ကာမေသု ဝိတရာဂေါ ဟောတိ ဝိဂတစ္ဆန္ဒော ဝိဂတပေမော ဝိဂတပိပါသော ဝိဂတပရိဠာဟော ဝိဂတတဏ္ဟော၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠ္ဟော ရောဂါတင်္ကော ဒုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠ္ဟေန ရောဂါတင်္ကေန ဒုဋ္ဌဿ န ဧဝံ ဟောတိ ''ပိယာ ဝတ မံ ကာမာ ဇဟိဿန္တိ၊ ပိယေ စာဟံ ကာမေ ဇဟိဿာမီ''တိ။ သော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏဓမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာဿ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဇူဓေကစ္ဆော ကာယေ ဒိတရာဂေါ ဟောတိ ဝိဂတစ္ဆန္ဒော ဝိဂတပေမော ဝိဂတပိပါသော ဝိဂတပရိဠာဟော ဝိဂတတဏှော၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠှော ရောဂါတင်္ကော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠှေန ရောဂါတင်္ကေန ဖုဋ္ဌဿ န ဧဝံ ဟောတိ "ဣဿော ဝတ မံ ကာယော ဇဟိဿတိ၊ ဝိယဗ္ဘာဟံ ကာယံ ဇဟိဿာမီ''တိ။ သော န သောစတိ နကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာသ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဇူဓေကစ္ဆော အကတပါပေါ ဟောတိ အကတလုဒ္ဒေါ အကတကိဗ္ဗိသော၊ ကတကလျာဏော ကတကုသလော ကတဘီရုတ္တာဏော။ တမေနံ အညတရော ဂါဠှော ရောဂါတင်္ကော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠှေန ရောဂါတင်္ကေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ "အကတံ ဝတ မေ ပါပံ, အကတံ လုဒ္ဒံ, အကတံ ကိဗ္ဗိသံ၊ ကတံ ကလျာဏံ, ကတံ ကုသလံ, ကတံ ဘီရုတ္တာဏံ။ ယာဝတာ ဘော အကတပါပါနံ အကတလုဒ္ဒါနံ အကတကိဗ္ဗိသာနံ ကတ-ကလျာဏာနံ ကတကုသလာနံ ကတဘီရုတ္တာဏာနံ ဂတိ၊ တံ ဂတိ ပေစ္စ ဂစ္ဆာမီ''တိ။ သော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာသ။

ပုန စပရံ ဗြာဟ္မဏ ဇူဓေကစ္ဆော အကမ္မိ ဟောတိ အဝိစိကိစ္ဆိ နိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ၊ တမေနံ အညတရော ဂါဠှော ရောဂါတင်္ကော ဖုသတိ၊ တဿ အညတရေန ဂါဠှေန ရောဂါတင်္ကေန ဖုဋ္ဌဿ ဧဝံ ဟောတိ ''အကမ္မိ ဝတမ္ဟိ အဝိစိကိစ္ဆိ နိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ''တိ။ သော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မရဏမ္မော သမာနော န ဘာယတိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇတိ မရဏာသ။ ဇူမေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ စတ္တာရော မရဏမ္မာ သမာနာ န ဘာယန္တိ၊ န သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ မရဏာသာတိ။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-ဗြာဟ္မဏသစ္စသုတ္တ

၁၀၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ဗဟုလာ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ သိပ္ပိနိကာတိရေ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ ပဋိဝသန္တိ။ သေယ္ယထိဒံ? အန္ဓဘာရော ဝရဓရော သကုလုဒါယီ စ ပရိဗ္ဗာဇကော အညေ စ အဘိညာတာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇကာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန သိပ္ပိနိကာတိရေ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော တေနုပသင်္ကမိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အယမန္တရာ ကထာ ဥဒပါဒိ ''ဣတိပိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ ဣတိပိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ''တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန တေ ပရိဗ္ဗာဇကာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ ဧတဒဝေါစ—

"ကာယ နုတ္ထ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ"တိ။ ဣမ ဘော ဂေါတမ အမှာကံ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အယမန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ ''ဣတိပိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ ဣတိပိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ''တိ။

စတ္တာရိမာနိ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဣဓ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗြာဟ္မဏော ဧဝမာဟ "သမ္မေ ပါဏာ အဝဇ္ဈာ"တိ၊ ဣတိ ဝဒံ ဗြာဟ္မဏော သစ္စံ အာဟ နော မုသာ။ သော တေန နှ "သမဏော"တိ မညတိ၊ နှ "ဗြာဟ္မဏော"တိ မညတိ၊ နှ "သေယျောဟမသ္မိ"တိ မညတိ၊ နှ "သဒိသောဟမသ္မိ"တိ မညတိ၊ နှ "ဟီနောဟမသ္မိ"တိ မညတိ။ အပိ စ ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စံ၊ တဒဘိညာယ ပါဏာနံယေဝ အနုဒ္ဒယာယ အနုကမ္ပာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗြာဟ္မဏော ဧဝမာဟ "သမ္မေ ကာမာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ"တိ၊ ဣတိ ဝဒံ ဗြာဟ္မဏော သစ္စမာဟ နော မုသာ။ သော တေန နှ "သမဏော"တိ မညတိ၊ နှ "ဗြာဟ္မဏော"တိ မညတိ၊ နှ "သေယျောဟမသ္မိ"တိ မညတိ၊ နှ "သဒိသောဟမသ္မိ"တိ မညတိ၊ နှ "ဟီနောဟမသ္မိ"တိ မညတိ။ အပိ စ ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စံ၊ တဒဘိညာယ ကာမာနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

၁-တဒဘိညာယ အနုဒ္ဒယာယ (က)

ပုန စပရံ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗြာဟ္မဏော ဧဝမာဟ ''သမ္မေ ဘဝါ အနိစ္စာ။ပ။ တဒဘိညာယ ဘဝါနံယေဝ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗြာဟ္မဏော ဧဝမာဟ "နာဟံ ကွစနိ[၁], ကဿစိ ကိဉ္စနတသ္မိ'၊ န စ မမ ကွစနိ, ကတ္ထစိ ကိဉ္စနတတ္ထိ"တိ၊ ဣတိ ဝဒံ ဗြာဟ္မဏော သစ္စံ အာဟ နော မုသာ။ သော တေန န "သမဏော"တိ မညတိ၊ န "ဗြာဟ္မဏော"တိ မညတိ၊ န "သေယျောဟမသ္မိ"တိ မညတိ၊ န "သဒိသောဟမသ္မိ"တိ မညတိ၊ န "ဟီနောဟမသ္မိ"တိ မညတိ။ အပိ စ ယဒေဝ တတ္ထ သစ္စံ၊ တဒဘိညာယ အာကိဉ္စညံယေဝ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါ ပရိဗ္ဗာဇကာ စတ္တာရိ ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိတိ။　　။ပဉ္စမံ။

၆-ဥမ္မဂ္ဂသုတ္တ

၁၀၆။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "ကေန နု ခေါ ဘန္တေ လောကော နိယတိ၊ ကေန လောကော ပရိကဿတိ၊ ကဿ စ ဥပ္ပန္နဿ ဝသံ ဂစ္ဆတိ"တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု ဥမ္မဂ္ဂေါ[၂] ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ[၃] ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တွံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆသိ "ကေန နု ခေါ ဘန္တေ လောကော နိယတိ၊ ကေန လောကော ပရိကဿတိ၊ ကဿ စ ဥပ္ပန္နဿ ဝသံ ဂစ္ဆတိ"တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ စိတ္တေန ခေါ ဘိက္ခု လောကော နိယတိ၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ၊ စိတ္တဿ ဥပ္ပန္နဿ ဝသံ ဂစ္ဆတီတိ။

"သာဓု ဘန္တေ"တိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္ဍံ အပုစ္ဆိ "ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ဟောတိ"တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု ဥမ္မဂ္ဂေါ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တွံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆသိ "ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ

၁-ကွစန (သီ၊ သျာ)　　၂-ဥမ္မဂ်ေါ (သျာ၊ က)　　၃-ကလျာဏာ (က)

ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော ဟောတီ''တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဗဟူ ခေါ ဘိက္ခူ မယာ ဓမ္မာ ဒေသိတာ[1] သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ စတုပ္ပဒါယ စေပိ ဘိက္ခူ ဂါထာယ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ''ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော''တိ အလံ ဝစနာယာတိ။

''သာဓု ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉှံ အပုစ္ဆိ ''သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော၊ သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဟောတီ''တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု ဥမ္မဂ္ဂေါ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တုံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆသိ ''သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဟောတီ''တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဣဓ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ ''အယံ ဒုက္ခသမုဒယော''တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓော''တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ သုတံ ဟောတိ၊ ပညာယ စဿ အတ္ထံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု သုတဝါ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဟောတီတိ။

''သာဓု ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉှံ အပုစ္ဆိ ''ပဏ္ဍိတော မဟာပညော၊ ပဏ္ဍိတော မဟာပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ပဏ္ဍိတော မဟာပညော ဟောတီ''တိ။

သာဓု သာဓု ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော ခေါ တေ ဘိက္ခု ဥမ္မဂ္ဂေါ ဘဒ္ဒကံ ပဋိဘာနံ ကလျာဏီ ပရိပုစ္ဆာ။ ဧဝံ ဟိ တုံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆသိ ''ပဏ္ဍိတော မဟာပညော ပဏ္ဍိတော မဟာပညောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ပဏ္ဍိတော မဟာပညော ဟောတီ''တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဣဓ ဘိက္ခု ပဏ္ဍိတော မဟာပညော နေဝတ္တဗ္ဘာဗာယ စေတေတိ၊ နာ ပရဗ္ဘာဗာယ စေတေတိ၊

၁-ဗဟု ခေါ ဘိက္ခု မယာ ဓမ္မော ဒေသိတော (က)

နဉ္ဘယဗျာဗာဓာယ စေတေတိ၊ အတ္တဟိတပရဟိတဉ္ဘယဟိတသမ္မလောက-ဟိတမေဝ စိန္တယမာနော စိန္တေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု ပဏ္ဍိတော မဟာပညော ဟောတီတိ။　　။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဝဿကာရသုတ္တ

၁၀၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒက-နိဝါပေ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

ဇာနေယျ နု ခေါ ဘော ဂေါတမ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ၊ အဒ္ဓာနံ ခေါ ဧတံ ဗြာဟ္မဏ အနဝကာသော ယံ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။ ဇာနေယျ ပန ဘော ဂေါတမ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ၊ ဧတမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ အဒ္ဓာနံ အနဝကာသော၊ ယံ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။ ဇာနေယျ နု ခေါ ဘော ဂေါတမ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။ ဌာနံ ခေါ ဧတံ ဗြာဟ္မဏ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ "သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။ ဇာနေယျ ပန ဘော ဂေါတမ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ၊ ဧတမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ "အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ"န္တိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ယာဝ သုဘာသိတံ စိဒံ ဘောတာ ဂေါတမေန "အဒ္ဓာနံ ခေါ ဧတံ ဗြာဟ္မဏ အနဝကာသော ယံ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ၊ ဧတမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ အဒ္ဓာနံ အနဝကာသော၊ ယံ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ။ ဌာနံ ခေါ ဧတံ ဗြာဟ္မဏ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ။ ဧတမ္ပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ"။

ဧကမိဒံ ဘော ဂေါတမ သမယံ တောဒေယျဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပရိသတိ ပရ္ဗပါရမ္ဘံ ဝတ္တေန္တိ "ဗာလော အယံ ရာဇာ ဧဠေယျော သမဏော ရာမပုတ္တော အဘိပ္ပသန္နော၊ သမဏော စ ပန ရာမပုတ္တော ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောတိ၊

ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မ''န္တိ။ ဣမေပိ ရညော ဧဋေယျသ ပရိဟာရကာ ဗာလာ ယမကော မောဂ္ဂလ္လော ဉ ဂ္ဂေါ နာဝိန္ဒကိ ဂန္ဓဗ္ဗော အဂ္ဂိဝေဿော၊ ယေ သမဏော ရာမပုတ္တေ အဘိပ္ပသန္နာ၊ သမဏော စ ပန ရာမပုတ္တေ ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောန္တိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မန္တိ။ တျာဿုဒံ တောဒေယျော ဗြာဟ္မဏော ဥမိနာ နယေန နေတိ။ တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော၊ ပဏ္ဍိတော ရာဇာ ဧဋေယျော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရောတိ။ ဧဝံ ဘော ပဏ္ဍိတော ရာဇာ ဧဋေယျော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရောတိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘော သမဏော ရာမပုတ္တော ရညော ဧဋေယျေန ပဏ္ဍိတေန ပဏ္ဍိတတရော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု၊ အလမတ္ထဒသတရေန အလမတ္ထဒသတရော၊ တသ္မာ ရာဇာ ဧဋေယျော သမဏော ရာမပုတ္တေ အဘိပ္ပသန္နော၊ သမဏော စ ပန ရာမပုတ္တော ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောတိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မံ။

တံ ကိံ မညန္တိ ဘောန္တော၊ ပဏ္ဍိတာ ရညော ဧဋေယျသ ပရိဟာရကာ ယမကော မောဂ္ဂလ္လော ဉ ဂ္ဂေါ နာဝိန္ဒကိ ဂန္ဓဗ္ဗော အဂ္ဂိဝေဿော ကရဏီယာဓိ-ကရဏီယေသု ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသ-တရာတိ။ ဧဝံ ဘော ပဏ္ဍိတာ ရညော ဧဋေယျသ ပရိဟာရကာ ယမကော မောဂ္ဂလ္လော ဉ ဂ္ဂေါ နာဝိန္ဒကိ ဂန္ဓဗ္ဗော အဂ္ဂိဝေဿော ကရဏီယာဓိကရဏီ-ယေသု ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရာတိ။

ယသ္မာ စ ခေါ ဘော သမဏော ရာမပုတ္တော ရညော ဧဋေယျသ ပရိဟာရကေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ ပဏ္ဍိတတရော ကရဏီယာဓိကရဏီယေသု ဝစနီယာဓိဝစနီယေသု အလမတ္ထဒသတရေဟိ အလမတ္ထဒသတရော၊ တသ္မာ ရညော ဧဋေယျသ ပရိဟာရကာ သမဏော ရာမပုတ္တေ အဘိပ္ပသန္နာ၊ သမဏော စ ပန ရာမပုတ္တေ ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောန္တိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မန္တိ။

အစ္ဆရိယံ ဘော ဂေါတမ၊ အဗ္ဘုတံ ဘော ဂေါတမ၊ ယာဝ သုဘာသိတံ စိဒံ ဘောတာ ဂေါတမေန ''အဋ္ဌာနံ ခေါ တံ ဗြာဟ္မဏ အနဝကာသော၊ ယံ

အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ။ တေမ္မိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ အဋ္ဌာနံ အနဝကာသော၊ ယံ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ။ ဌာနံ ခေါ ဧတံ ဗြာဟ္မဏ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ။ တေမ္မိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ 'အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ'န္တိ''။ ဟန္ဒ စ ဒါနိ မယံ ဘော ဂေါတမ ဂစ္ဆာမ ဗဟုကိစ္စာ မယံ ဗဟုကရဏီယာတိ။ ယဿဒါနိ တွံ ဗြာဟ္မဏ ကာလံ မညသီတိ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိတိ။　　။သတ္တမံ။

ဂ-ဥပကသုတ္တ

၁၀၈။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ။ အထ ခေါ ဥပကော မဏ္ဍိကာပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဥပကော မဏ္ဍိကာပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

အဟံ ဟိ ဘန္တေ ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ''ယော ကောစိ ပရူပါရမ္ဘံ ဝဏ္ဏေတိ၊ ပရူပါရမ္ဘံ ဝဏ္ဏေန္တော သဗ္ဗော သော[1] န ဥပပါဒေတိ၊ အနုပပါဒေန္တော ဂါရယ္ဟော ဟောတိ ဥပဝဒ္ဒေါ''တိ။ ပရူပါရမ္ဘံ စေ ဥပက ဝဏ္ဏေတိ၊ ပရူပါရမ္ဘံ ဝဏ္ဏေန္တော န ဥပပါဒေတိ၊ အနုပပါဒေန္တော ဂါရယ္ဟော ဟောတိ ဥပဝဒ္ဒေါ။ တွံ ခေါ ဥပက ပရူပါရမ္ဘံ ဝဏ္ဏေသိ၊ ပရူပါရမ္ဘံ ဝဏ္ဏေန္တော န ဥပပါဒေသိ၊ အနုပပါဒေန္တော ဂါရယ္ဟော ဟောသိ ဥပဝဒ္ဒေါတိ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ဥမ္မုဇ္ဇမာနကံယေဝ မဟတာ ပါသေန ဗန္ဓေယျ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဥမ္မုဇ္ဇမာနကောယေဝ ဘဂဝတာ မဟတာ ဝါဒပါသေန[2] ဗန္ဓါမိ။

''ဣဒံ အကုသလ''န္တိ ခေါ ဥပက မယာ ပညတ္တံ၊ တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ အပရိမာဏာ ဗျဉ္ဇနာ အပရိမာဏာ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ ''ဣတိပိဒံ အကုသလ''န္တိ။ ''တံ ခေါ ပနိဒံ အကုသလံ ပဟာတဗ္ဗ''န္တိ ခေါ ဥပက မယာ ပညတ္တံ၊ တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ အပရိမာဏာ ဗျဉ္ဇနာ အပရိမာဏာ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ ''ဣတိပိဒံ အကုသလံ ပဟာတဗ္ဗ''န္တိ။

၁–သဗ္ဗော (သီ၊ ဣ)　　၂–မဟတာ ပါသေန (က)

"ဣဒံ ကုသလ"န္တိ ခေါ ဥပက မယာ ပညတ္တံ၊ တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ အပရိမာဏာ ဗျဉ္ဇနာ အပရိမာဏာ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ "ဣတိပိဒံ ကုသလ"န္တိ၊ "တံ ခေါ ပနိဒံ ကုသလံ ဘာဝေတဗ္ဗ"န္တိ ခေါ ဥပက မယာ ပညတ္တံ၊ တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ အပရိမာဏာ ဗျဉ္ဇနာ အပရိမာဏာ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနာ "ဣတိပိဒံ ကုသလံ ဘာဝေတဗ္ဗ"န္တိ။

အထ ခေါ ဥပကော မဏ္ဍိကာပုတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ အနုမောဒိတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ပဒက္ခိဏံ ကတ္ဝာ ယေန ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ယာဝတကော အဟောသိ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ အာရောစေသိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ကုပိတော အနတ္တမနော ဥပကံ မဏ္ဍိကာပုတ္တံ တေဒဝေါစ "ယာဝ ဓံသီ ဝတာယံ လောဏကာရဒါရကော ယာဝ မုခရော ယာဝ ပဂဗ္ဘော၊ ယတြ ဟိ နာမ တံ ဘဂဝန္တံ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အာသာဒေတဗ္ဗံ မညိဿတိ၊ အပေဟိ တွံ ဥပက ဝိနဿ၊ မာ တံ အဒ္ဒသ"န္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-သဒ္ဓိကရဏီယသုတ္တ

၁၀၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိကရဏီယာ ဓမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကာယေန သဒ္ဓိကရဏီယာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သတိယာ သဒ္ဓိကရဏီယာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ စက္ခုနာ သဒ္ဓိကရဏီယာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပညာယ သဒ္ဓိကရဏီယာ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ကာယေန သဒ္ဓိကရဏီယာ? အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ ဘိက္ခဝေ ကာယေန သဒ္ဓိကရဏီယာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သတိယာ သဒ္ဓိကရဏီယာ? ပုဗ္ဗေနိဝါသော ဘိက္ခဝေ သတိယာ သဒ္ဓိကရဏီယော။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ စက္ခုနာ သဒ္ဓိကရဏီယာ? သတ္တာနံ စုတူ-ပပါတော ဘိက္ခဝေ စက္ခုနာ သဒ္ဓိကရဏီယော။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပညာယ သဒ္ဓိကရဏီယာ? အာသဝါနံ ခယော ဘိက္ခဝေ ပညာယ သဒ္ဓိကရဏီယော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သဒ္ဓိကရဏီယာ ဓမ္မာတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဥပေါသထသုတ္တ

၁၉၀။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတု-ပါသာဒေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ တဒဟုပေါသထေ ဘိက္ခုသံဃ-ပရိဝုတော နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တုဏှီဘူတံ တုဏှီဘူတံ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလောကေတွာ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ—

အပလာပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ နိပ္ပလာပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ သုဒ္ဓါ သာရေ ပတိဋ္ဌိတာ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပါ ပရိသာ ဒုလ္လဘာ ဒဿနာယပိ လောကသ္မိ[1]။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပါ ပရိသာ အာဟုနေယျာ ပါဟုနေယျာ ဒက္ခိဏေယျာ အဉ္ဇလိ-ကရဏီယာ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပါယ ပရိသာယ အပ္ပံ ဒိန္နံ ဗဟု ဟောတိ၊ ဗဟု ဒိန္နံ ဗဟုတရံ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပံ ပရိသံ အလံ ယောဇနဂဏနာနိပိ ဒဿနာယ ဂန္တုံ အပိ ပုဋ္ဌောသေနာပိ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော။ (တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ)[1]။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဇူမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဒေဝပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဇူမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဗြဟ္မပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဇူမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဇူမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အရိယပ္ပတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒေဝပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒေဝပ္ပတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗြဟ္မပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗ္ယာပဇ္ဈေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ကရုဏာ။ မုဒိတာ။

၁-( ) သီ-သျာ-ကံ-ဇူ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗဓိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာပဇ္ဇေန ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗြဟ္မပ္ပတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ "အနန္တော အာကာသော"တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ "အနန္တံ ဝိညာဏ"န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာ-ယတနံ သမတိက္ကမ္မ "နတ္ထိ ကိဉ္စီ"တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိယပ္ပတ္တော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရိယပ္ပတ္တော ဟောတီတိ။ ။ဒသမံ။

ဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ[၁] စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ယောဓော ပါဋိဘောဂသုတံ၊ အဘယံ ဗြာဟ္မဏသစ္စေန ပဉ္စမံ။
ဥမ္မဂ္ဂဝဿကာရော၊ ဥပကော သဒ္ဓိကိရိယာ စ ဥပေါသထောတိ။

---

(၂၀) ၅-မဟာဝဂ္ဂ

၁-သောတာနုဂတသုတ္တ

၁၉၁။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာ-နုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါ။

၁–ယောဓာဇီဝဝဂ္ဂေါ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဂ္ဂ)

ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ[1] ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သုဓိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ[2]။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ အယံ ပဋမော အာနိသံသော ပါဋိကခ်ါ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုဓိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ၊ အပိ စ ခေါ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္ထာဟံ ပုဗ္ဗေ ဗြဟ္မစရိယံ အစရိ"န္တိ။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပမေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကုသလော ဘေရိ-သဒ္ဒဿ၊ သော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဘေရိသဒ္ဒံ သုဏေယျ၊ တဿ န ဟေဝ ခေါ အဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ "ဘေရိသဒ္ဒေါ နု ခေါ၊ န နု ခေါ ဘေရိသဒ္ဒေါ"တိ၊ အထ ခေါ "ဘေရိသဒ္ဒေါ"တွေဝ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ န ဟေဝ ခေါ သုဓိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ၊ အပိ စ ခေါ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝ-ပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္ထာဟံ ပုဗ္ဗေ ဗြဟ္မစရိယံ အစရိ"န္တိ။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္တော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ

၁-မုဋ္ဌဿတိ (သီ)　　၂-ဝိလဿန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ အယံ ဒုတိယော အာနိသံသော ပါဋိကင်္ခီ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သော-တာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဉ္စဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ နံ ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတော-ဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ဒေဝပုတ္တော ဒေဝ-ပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္ထာဟံ ပုဗ္ဗေ ဗြဟ္မစရိယံ အစရိ" န္တိ။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္ထော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကုသလော သခ်သဒ္ဒဿ၊ သော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော သခ်သဒ္ဒံ သုဏေယျ၊ တဿ နံ ဟေဝ ခေါ အဿ ကခ်ီ ဝါ ဝိမတိ ဝါ "သခ်သဒ္ဒေါ နု ခေါ၊ နံ နု ခေါ သခ်သဒ္ဒေါ"တိ။ အထ ခေါ "သခ်သဒ္ဒေါ"တ္တေဝ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆေယျ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဉ္စဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ နံ ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ဒေဝပုတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "အယံ ဝါ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္ထာဟံ ပုဗ္ဗေ ဗြဟ္မစရိယံ အစရိ" န္တိ။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္ထော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမီ ဟောတိ။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ အယံ တတိယော အာနိသံသော ပါဋိကင်္ခီ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဉ္စဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ နံ ဟေဝ ခေါ သုခိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ နပိ ဒေဝပုတ္တော

ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ဩပပါတိကော ဩပပါတိကံ သာရေတိ "သရသိ တ္ဝံ မာရိသ၊ သရသိ တ္ဝံ မာရိသ၊ ယတ္ထ မယံ ပုဗ္ဗေ ဗြဟ္မစရိယံ အစရိမှာ"တိ။ သော ဧဝမာဟ "သရာမိ မာရိသ၊ သရာမိ မာရိသာ"တိ။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ သော သတ္ထော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒွေ သဟာယကာ သဟပံသုကိဠိကာ[1]၊ တေ ကဒါစိ ကရဟစိ အညမညံ သမာဂစ္ဆေယျုံ[2]၊ အညော ပန[2] သဟာယကော သဟာယကံ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဣဒမ္ဘို သမ္မ သရသိ၊ ဣဒမ္ဘို သမ္မ သရသိ"တိ။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ "သရာမိ သမ္မ၊ သရာမိ သမ္မာ"တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လံ၊ တဿ တေ ဓမ္မာ သောတာနုဂတာ ဟောန္တိ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ သော မုဋ္ဌဿတိ ကာလံ ကုရုမာနော အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ နဟေဝ ခေါ သုဓိနော ဓမ္မပဒါ ပ္လဝန္တိ၊ နပိ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ နပိ ဒေဝပုတ္တော ဒေဝပရိသာယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ အပိ စ ခေါ ဩပပါတိကော ဩပပါတိကံ သာရေတိ "သရသိ တ္ဝံ မာရိသ၊ သရသိ တ္ဝံ မာရိသ၊ ယတ္ထ မယံ ပုဗ္ဗေ ဗြဟ္မစရိယံ အစရိမှာ"တိ။ သော ဧဝမာဟ "သရာမိ မာရိသ၊ သရာမိ မာရိသာ"တိ။ ဒန္ဓော ဘိက္ခဝေ သတုပ္ပါဒေါ၊ အထ ခေါ သော သတ္ထော ခိပ္ပံယေဝ ဝိသေသဂါမိ ဟောတိ။ သောတာနုဂတာနံ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ အယံ စတုတ္ထော အာနိသံသော ပါဋိကင်္ခါ။ သောတာ-နုဂတာန် ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ ဝစသာ ပရိစိတာနံ မနသာနုပေက္ခိတာနံ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါနံ ဣမေ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါတိ။　။ပဌမံ။

၂-ဌာနသုတ္တ

၁၉၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သံဝါသေန ဘိက္ခဝေ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေန။ သံဝေါဟာရေန ဘိက္ခဝေ သောစေယျံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေန။ အာပဒါသု ဘိက္ခဝေ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သော စ ခေါ ဒီဃေန

၁–သဟပံသုကိဠိကာ (သျာ၊ကံ)　　၂–သမာဂစ္ဆေယျုံ၊ တမေနံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဣ)

အဒ္ဓုနာ နဲ ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နောဲ အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နောဲ ဒုပ္ပညေန။ သာကစ္ဆာယ ဘိက္ခဝေ ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ နဲ ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နောဲ အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နောဲ ဒုပ္ပညေနာတိ။

*"သံဝါသေန ဘိက္ခဝေ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္ဇ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ နဲ ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နောဲ အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နောဲ ဒုပ္ပညေနာ"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝသမာနောဲ ဧဝံ ဇာနာတိ "ဒီဃရတ္တံ ခေါ အယမာယသ္မာ ခဏ္ဍကာရီ ဆိဒ္ဒကာရီ သဗလကာရီ ကမ္မာသကာရီ နဲ သန္တတကာရီ နဲ သန္တတဝုတ္တိ[၁] သီလေသု၊ ဒုသီလော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ သီလဝါ"တိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝသမာနောဲ ဧဝံ ဇာနာတိ "ဒီဃရတ္တံ ခေါ အယမာယသ္မာ အခဏ္ဍကာရီ အစ္ဆိဒ္ဒကာရီ အသဗလကာရီ အကမ္မာသကာရီ သန္တတကာရီ သန္တတဝုတ္တိ သီလေသု၊ သီလဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုသီလော"တိ။ "သံဝါသေန ဘိက္ခဝေ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္ဇ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ နဲ ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နောဲ အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နောဲ ဒုပ္ပညေနာ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၁)

"သံဝေါဟာရေန ဘိက္ခဝေ သောစေယျံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္ဇ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ နဲ ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နောဲ အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နောဲ ဒုပ္ပညေနာ"တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝေါဟရမာနောဲ ဧဝံ ဇာနာတိ "အညထာ ခေါ အယမာယသ္မာ ဧကေန ဧကော ဝေါဟရတိ၊ အညထာ ဒ္ဓိဟိ အညထာ တီဟိ အညထာ သမ္ဗဟုလေဟိ၊ ဝေါက္ကမတိ အယမာယသ္မာ ပုရိမဝေါဟာရာ ပစ္ဆိမဝေါဟာရံ၊ အပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော"တိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သံဝေါဟရမာနောဲ ဧဝံ ဇာနာတိ "ယထေဝ ခေါ အယမာယသ္မာ ဧကေန ဧကော ဝေါဟရတိ၊ တထာ ဒ္ဓိဟိ တထာ တီဟိ တထာ သမ္ဗဟုလေဟိ၊ နာယမာယသ္မာ ဝေါက္ကမတိ ပုရိမဝေါ-ဟာရာ ပစ္ဆိမဝေါဟာရံ။ ပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ

---

* သံ ၁-၇၈-ပိဋ္ဌေပိ။ ၁-သတတဝုတ္တိ (သျာ၊ ကံ)

အပရိသုဒ္ဓဝေါဟာရော"တိ။ "သံဝေါဟာရေန ဘိက္ခဝေ သောစေယ္ပုံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္ဇ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ''တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၂)

"အာပဒါသု ဘိက္ခဝေ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သော စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ''တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဉာတိဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ဘောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော န ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ ''တထာဘူတော ခေါ အယံ လောကသန္ဓိဝါသော၊ တထာဘူတော အယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယထာဘူတေ လောကသန္ဓိဝါသေ ယထာဘူတေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ အဋ္ဌ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိ—လာဘော စ အလာဘော စ ယသော စ အယသော စ နိန္ဒာ စ ပသံသာ စ သုခဉ္ဇ ဒုက္ခဉ္ဇာ''တိ။ သော ဉာတိဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ဘောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဋ္ဌိ ကန္ဒတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ဉာတိဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ဘောဂ-ဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ "တထာဘူတော ခေါ အယံ လောကသန္ဓိဝါသော၊ တထာဘူတော အယံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ယထာဘူတေ လောကသန္ဓိဝါသေ ယထာဘူတေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘေ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ လောကံ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ လောကော စ အဋ္ဌ လောကဓမ္မေ အနုပရိဝတ္တတိ—လာဘော စ အလာဘော စ ယသော စ အယသော စ နိန္ဒာ စ ပသံသာ စ သုခဉ္ဇ ဒုက္ခဉ္ဇာ''တိ။ သော ဉာတိဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ဘောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော, ရောဂဗျသနေန ဝါ ဖုဋ္ဌော သမာနော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဋ္ဌိ ကန္ဒတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ ''အာပဒါသု ဘိက္ခဝေ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သော စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိ-ကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ''တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၃)

"သာကစ္ဆာယ ဘိက္ခဝေ ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ န ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော

ဒုပ္ပညောနာ''တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ ''ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပဉ္ဉာ-သမုဒါဟာရော၊ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝေါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ နံ စေဝ ဂန္ထိရံ အဇ္ဈပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္ဓံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဉ္စ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ နပုဋိမလော သံဓိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတုံ ဒေသေတုံ ပညာပေတုံ ပဋ္ဌပေတုံ ဝိဝရိတုံ ဝိဘဇိတုံ ဥတ္တာနီကာတုံ။ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝေါ''တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ဥဒကရဟဒဿ တီရေ ဋ္ဌိတော ပသေယျ ပရိတ္တံ မစ္ဆံ ဥမ္မုဇ္ဇမာနံ။ တဿ ဧဝမဿ ''ယထာ ခေါ ဣမဿ မစ္ဆဿ ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ ဒိဗိဃာတော ယထာ စ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ ပရိတ္တော အယံ မစ္ဆော၊ နာယံ မစ္ဆော မဟန္တော''တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ ''ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပဉ္ဉာသမုဒါဟာရော၊ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝေါ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ နံ စေဝ ဂန္ထိရံ အဇ္ဈပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္ဓံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဉ္စ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ နပုဋိမလော သံဓိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတုံ ဒေသေတုံ ပညာပေတုံ ပဋ္ဌပေတုံ ဝိဝရိတုံ ဝိဘဇိတုံ ဥတ္တာနီကာတုံ။ ဒုပ္ပညော အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ပညဝေါ''တိ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ ''ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနိဟာရော ယထာ စ ပဉ္ဉာသမုဒါဟာရော၊ ပညဝေါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ ဂန္ထိရဥ္စေဝ အဇ္ဈပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္ဓံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဉ္စ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ ပဋိမလော သံဓိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတုံ ဒေသေတုံ ပညာပေတုံ ပဋ္ဌပေတုံ ဝိဝရိတုံ ဝိဘဇိတုံ ဥတ္တာနီကာတုံ။ ပညဝေါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော''တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ဥဒကရဟဒဿ တီရေ ဌိတော ပဿေယျ မဟန္တံ မစ္ဆံ ဥမ္မုဇ္ဇမာနံ။ တဿ ဧဝမဿ "ယထာ ခေါ ဣမဿ မစ္ဆဿ ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ ဦမိဃာတော ယထာ စ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ မဟန္တော အယံ မစ္ဆော၊ နာယံ မစ္ဆော ပရိတ္တော"တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလေန သဒ္ဓိံ သာကစ္ဆာယမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ "ယထာ ခေါ ဣမဿ အာယသ္မတော ဥမ္မဂ္ဂေါ ယထာ စ အဘိနီဟာရော ယထာ စ ပဥ္ဉာ-သမုဒါဟာရော၊ ပညဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ အယမာယသ္မာ ဂမ္ဘီရဥ္ဇေဝ အတ္ထပဒံ ဥဒါဟရတိ သန္တံ ပဏီတံ အတက္ကာဝစရံ နိပုဏံ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ။ ယဥ္ဇ အယမာယသ္မာ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ တဿ စ ပဋိဗလော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ အတ္ထံ အာစိက္ခိတုံ ဒေသေတုံ ပညာပေတုံ ပဋ္ဌပေတုံ ဝိဝရိတုံ ဝိဘဇိတုံ ဥတ္တာနီကာတုံ။ ပညဝါ အယမာယသ္မာ၊ နာယမာယသ္မာ ဒုပ္ပညော"တိ။ (၄)

"သာကစ္ဆာယ ဘိက္ခဝေ ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ နဲ ဣတ္တရံ၊ မနသိကရောတာ နော အမနသိကရောတာ၊ ပညဝတာ နော ဒုပ္ပညေနာ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ။　။ဒုတိယံ။

၃-ဘဒ္ဒိယသုတ္တ

၁၉၃။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရ-သာလာယံ။ အထ ခေါ ဘဒ္ဒိယော လိစ္ဆဝိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဘဒ္ဒိယော လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

"သုတံ မေတံ ဘန္တေ 'မာယာဝီ သမဏော ဂေါတမော အာဝန္ဒနိံ မာယံ[၁] ဇာနာတိ၊ ယာယ အညတိတ္ထိယာနံ သာဝကေ အာဝန္ဒေတီ'တိ။ ယေ တေ ဘန္တေ ဧဝမာဟံသု 'မာယာဝီ သမဏော ဂေါတမော အာဝန္ဒနိံ မာယံ ဇာနာတိ၊ ယာယ အညတိတ္ထိယာနံ သာဝကေ အာဝန္ဒေတီ'တိ။ ကစ္စိ တေ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဝုတ္တဝါဒိနော၊ နဲ စ ဘဂဝန္တံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ ဓမ္မဿ စ အနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိ၊ နဲ စ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုပါတော ဂါရယ္ဟံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ၊ အနဗ္ဘက္ခာတုကာမာ ဟိ မယံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တ"န္တိ။

၁-အာဝန္ဒနိမာယံ (သီ)၊ အာဝန္ဒနိမာယံ (သျာ၊ ကံ၊က) မ ၂-၃၈-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

ထေ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနုဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဣတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရပရိ-ဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရုတိ။ ယဒါ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ ဇာနေယ္ယာထ ''ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ''တိ၊ အထ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ ပဇဟေယ္ယာထ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ လောဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ လုဒ္ဓေါ ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ[၁] သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ ဒေါသော ပုရိသဿ။ပ။ မောဟော ပုရိသဿ။ပ။ သာရမ္ဘော ပုရိသဿ အဇ္ဈတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ အဟိတာယ ဘန္တေ။ သာရဒ္ဓေါ ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ ပုရိသပုဂ္ဂလော သာရမ္ဘေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိန္နစိတ္တော ပါဏမ္ပိ ဟနတိ၊ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယတိ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ၊ မုသာပိ ဘဏတိ၊ ပရမ္ပိ တထတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဝါ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါတိ။ ဝိညုဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ ကထံ ဝါ ထ္ထေ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ထ္ထေ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ ဘဒ္ဒိယ ယံ တံ တေ အဝေါစုမှာ ''ထေ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနု-ဿဝေန, မာ ပရမ္ပရာယ, မာ ဣတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္က-ဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရုတိ။ ယဒါ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ

၁-တဒတ္ထာယ (က) ဟေဋ္ဌာ ၁၉၁-ပိဋ္ဌေ။

ဇာနေယျာထ 'ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သာဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ'တိ၊ အထ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ ပဇဟေယျာထာ"တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဧထ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနုဿဝေန မာ ပရမ္ပရာယ မာ ဣတိကိရာယ မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန မာ တက္ကဟေတု မာ နယဟေတု မာ အာကာရပရိ-ဝိတက္ကေန မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ မာ သမဏော နော ဂရုတိ။ ယဒါ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ "ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ"တိ။ အထ တုမ္ဟေ ဘဒ္ဒိယ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထာတိ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ အလောဘော ပုရိသဿ အစ္ဆတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ ဟိတာယ ဘန္တေ။ အလုဒ္ဓေါ ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ ပုရိသပုဂ္ဂလော လောဘေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္န-စိတ္တော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ၊ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္မိ တထတ္တာယ န သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ အဒေါသော ပုရိသဿ။ပ။ အမောဟော ပုရိသဿ။ပ။ အသာရမ္ဘော ပုရိသဿ အစ္ဆတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟိတာယ ဝါ အဟိတာယ ဝါတိ။ ဟိတာယ ဘန္တေ။ အသာရဒ္ဓေါ ပနာယံ ဘဒ္ဒိယ ပုရိသပုဂ္ဂလော သာရမ္ဘေန အနဘိဘူတော အပရိယာဒိန္နစိတ္တော နေဝ ပါဏံ ဟနတိ၊ န အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ န ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ။ န မုသာ ဘဏတိ၊ ပရမ္မိ တထတ္တာယ န သမာဒပေတိ၊ ယံ'သ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညထ ဘဒ္ဒိယ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ ကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ အနဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညု-ဂရဟိတာ ဝါ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဝါတိ။ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာ-ဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝါ ဏ္ဍေ ဟောတီတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဏ္ဍေ ဟောတီတိ။

ဣတိ ခေါ ဘဒ္ဒိယ ယံ တံ တေ အဝေါစုမှာ "ထေ တုမှေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာ အနုဿ-ဝေန, မာ ပရမ္မုခာယ, မာ ဣတိကိရာယ, မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန, မာ တက္ကဟေတု, မာ နယဟေတု, မာ အာကာရပရိဝိတက္ကေန, မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ, မာ ဘဗ္ဗရူပတာယ, မာ သမဏော နော ဂရူ"တိ။ ယဒါ တုမှေ ဘဒ္ဒိယ အတ္တနာဝ ဇာနေယျာထ "ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အနဝဇ္ဇာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိညုပ္ပသတ္ထာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တီ"တိ။ အထ တုမှေ ဘဒ္ဒိယ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျာထာတိ၊ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ယေ ခေါ တေ ဘဒ္ဒိယ လောကေ သန္တော သပ္ပုရိသာ၊ တေ သာဝကံ ဧဝံ သမာဒပေန္တိ ဟေ တွံ အမ္ဟော ပုရိသ လောဘံ ဝိနေယျ[၁] ဝိဟရာဟိ၊ လောဘံ ဝိနေယျ[၁] ဝိဟရန္တော နု လောဘဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ ဒေါသံ ဝိနေယျ ဝိဟရာဟိ၊ ဒေါသံ ဝိနေယျ ဝိဟရန္တော နု ဒေါသဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ မောဟံ ဝိနေယျ ဝိဟရာဟိ၊ မောဟံ ဝိနေယျ ဝိဟရန္တော နု မောဟဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ။ သာရမ္ဘံ ဝိနေယျ ဝိဟရာဟိ၊ သာရမ္ဘံ ဝိနေယျ ဝိဟရန္တော နု သာရမ္ဘဇံ ကမ္မံ ကရိဿသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဒ္ဒိယော လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ "အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ"န္တိ။

အထ နု တာဟံ ဘဒ္ဒိယ ဧဝံ အဝစံ "ဟေ မေ တွံ ဘဒ္ဒိယ သာဝကော ဟောဟိ၊ အဟံ သတ္ထာ ဘဝိဿာမီ"တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝံဝါဒိံ ခေါ မံ ဘဒ္ဒိယ ဧဝမကွာယိံ "ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အသတာ တုစ္ဆာ မုသာ အဘူတေန အဿာစိကွန္တိ မာယာဝိ သမဏော ဂေါတမော အာဝဋ္ဋနိံ မာယံ ဇာနာတိ၊ ယာယ အညတိတ္ထိယာနံ သာဝကေ အာဝဋ္ဋေတိ"တိ။ ဘဒ္ဒိကာ ဘန္တေ အာဝဋ္ဋနီ မာယာ၊ ကလျာဏီ ဘန္တေ အာဝဋ္ဋနီ မာယာ။ ပိယာ မေ ဘန္တေ ဉာတိသာလောဟိတာ ဣမာယ အာဝဋ္ဋနိယာ အာဝဋ္ဋေယျုံ၊ ပိယာနမ္ပိ မေ အဿ ဉာတိသာလောဟိတာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သမ္မေ စေပိ ဘန္တေ ခတ္တိယာ ဣမာယ အာဝဋ္ဋနိယာ အာဝဋ္ဋေယျုံ၊ သမ္မေသမ္ပိဿ ခတ္တိယာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သမ္မေ စေပိ ဘန္တေ ဗြာဟ္မဏာ။

၁–ဝိနေယျ ဝိနေယျ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

ဝေဿာ။ သုဒ္ဓါ ဋ္ဌမာယ အာဝန္ထနိယာ အာဝန္ထေယျုံ၊ သဗ္ဗေသမ္မိဿ သုဒ္ဓါနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

ဇဝမေတံ ဘဒ္ဒိယ ဇဝမေတံ ဘဒ္ဒိယ၊ သဗ္ဗေ စေပိ ဘဒ္ဒိယ ခတ္တိယာ ဋ္ဌမာယ အာဝန္ထနိယာ အာဝန္ထေယျုံ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မူပသမ္ပဒါယ၊ သဗ္ဗေသမ္မိဿ ခတ္တိယာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သဗ္ဗေ စေပိ ဘဒ္ဒိယ ဗြာဟ္မဏာ။ ဝေဿာ။ သုဒ္ဓါ အာဝန္ထေယျုံ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မူပသမ္ပဒါယ၊ သဗ္ဗေသမ္မိဿ သုဒ္ဓါနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သဒေဝကော စေပိ ဘဒ္ဒိယ လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏိ ပဇာ သဒေဝမနုဿာ ဋ္ဌမာယ အာဝန္ထနိယာ အာဝန္ထေယျုံ[၁] အကု-သလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မူပသမ္ပဒါယ၊ သဒေဝကဿပိဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝ-မနုဿာယ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ ဋ္ဌမေ စေပိ ဘဒ္ဒိယ မဟာသာလာ ဋ္ဌမာယ အာဝန္ထနိယာ အာဝန္ထေယျုံ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနာယ ကုသလဓမ္မူပ-သမ္ပဒါယ၊ ဋ္ဌမေသမ္မိဿ မဟာသာလာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ (　　)[၂]၊ ကော ပန ဝါဒေါ မနုဿဘူတဿာတိ။　။တတိယံ။

၄-သာမုဂိယသုတ္တ

၁၉၄။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောလိယေသု ဝိဟရတိ သာမုဂံ နာမ[၃] ကောလိယာနံ နိဂမော၊ အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ သာမုဂိယာ ကောလိယပုတ္တာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နေ ခေါ တေ သာမုဂိယေ ကောလိယပုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဧတဒဝေါစ—

စတ္တာရိမာနိ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇာ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ ဧကန္တ ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာနိ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ[၄] သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သီလပါရိသုဒ္ဓိ-ပဓာနိယင်္ဂံ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂံ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ-ပဓာနိယင်္ဂံ။

၁-အာဝန္ထေယျ (?)　၂-(သစေ စေတေယျုံ) (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ)၊ (အာဝန္ထေယျုံ)(က)အံ ၃-၈၈-ပိဋ္ဌေပိ။
၃-သာမုဂံ နာမ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဇ္ဈ)　　၄-သောကပရိဒေဝါနံ (သီ)

ကတမဉ္ဇ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ? ဇ္ဇဓ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ သီလပါရိသုဒ္ဓိ။ "ဇ္ဇတိ ဧဝရူပိံ သီလပါရိသုဒ္ဓိံ အပရိပူရံ ဝါ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ"တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠ္ဠီ စ အပ္ပဋိဝါနီ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္ဇ။ ဇ္ဇဒံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ။

ကတမဉ္ဇ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ? ဇ္ဇဓ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိ။ "ဇ္ဇတိ ဧဝရူပိံ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိံ အပရိပူရံ ဝါ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ"တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠ္ဠီ စ အပ္ပဋိဝါနီ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္ဇ။ ဇ္ဇဒံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ။

ကတမဉ္ဇ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ? ဇ္ဇဓ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဘိက္ခု "ဇ္ဇဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိ။ "ဇ္ဇတိ ဧဝရူပိံ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိံ အပရိပူရံ ဝါ။ ပ။ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ"တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠ္ဠီ စ အပ္ပဋိဝါနီ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္ဇ။ ဇ္ဇဒံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ။

ကတမဉ္ဇ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ? သ ခေါ သော ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ အရိယသာဝကော ဇ္ဇမိနာ စ သီလပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂေန သမန္နာဂတော ဇ္ဇမိနာ စ စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂေန သမန္နာဂတော ဇ္ဇမိနာ စ ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိ-ပဓာနိယင်္ဂေန သမန္နာဂတော ရဇနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ၊ ဝိမော-စနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိမောစေတိ။ သော ရဇနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ ဝိမောစနီယေသု ဓမ္မေသု စိတ္တံ ဝိမောစေတွာ သမ္မာဝိမုတ္တိံ ဖုသတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ။ "ဇ္ဇတိ ဧဝရူပိံ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိံ အပရိပူရံ ဝါ ပရိပူရေဿာမိ၊ ပရိပူရံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂ-ဟေဿာမီ"တိ ယော တတ္ထ ဆန္ဒော စ ဝါယာမော စ ဥဿာဟော စ ဥဿောဠ္ဠီ စ အပ္ပဋိဝါနီ စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္ဇ။ ဇ္ဇဒံ ဝုစ္စတိ ဗျဋ္ဌပဇ္ဇာ ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ။

ဇ္ဇမာနိ ခေါ ဗျရွပဇ္ဇာ စတ္တာရိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာနိ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောကပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္ဆိကိရိယာယာတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဝပ္ပသုတ္တ

၁၉၅။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခေါ ဝပ္ပေါ သက္ကော နိဂဏ္ဌသာဝကော ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ အာယသ္မန္တံ မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာနံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ ဝပ္ပံ သက္ကံ နိဂဏ္ဌသာဝကံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဧတဒဝေါစ—

ဇ္ဇဓဿ ဝပ္ပ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ပဿသိ နော တွံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ[၁] အဘိသမ္ပရာယန္တိ။ ပဿာမဟံ ဘန္တေ တံ ဌာနံ ဇ္ဇဓဿ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ ကတံ အဝိပက္ကဝိပါကံ၊ တတော-နိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ အဘိသမ္ပရာယန္တိ။ အယဉ္ဇေဝ ခေါ ပန အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဝပ္ပေန သက္ကေန နိဂဏ္ဌသာဝကေန သဒ္ဓိံ အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ ဟောတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ဥပဋ္ဌာနသာလာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ ဧတဒဝေါစ—

ကာယ နုတ္ထ မောဂ္ဂလ္လာန ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာတိ။ ဇ္ဇဓာဟံ ဘန္တေ ဝပ္ပံ သက္ကံ နိဂဏ္ဌသာဝကံ ဧတဒဝေါစံ "ဇ္ဇဓဿ ဝပ္ပ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ပဿသိ နော တွံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတော-နိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ အဘိသမ္ပရာယ"န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ ဝပ္ပေါ သက္ကော နိဂဏ္ဌသာဝကော မံ ဧတဒဝေါစ "ပဿာမဟံ ဘန္တေ တံ ဌာနံ ဇ္ဇဓဿ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ ကတံ အဝိပက္က-ဝိပါကံ၊ တတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ

၁-အန္ဓာဿဝေယျုံ (က)

အဘိသမ္ပရာယ”န္တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ ဝပ္ပေန သက္ကေန နိဂဏ္ဌသာဝကေန သဒ္ဓိံ အန္တရာကထာ ဝိပ္ပကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တောတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝပ္ပံ သက္ကံ နိဂဏ္ဌသာဝကံ တေဒဝေါစ “သစေ မေ တွံ ဝပ္ပ အနုညေယျဉ္ဇေဝ အနုဇာနေယျာသိ၊ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗဉ္ဇ ပဋိက္ကောသေယျာသိ၊ ယဿ စ မေ ဘာသိတဿ အတ္ထံ န ဇာနေယျာသိ၊ မမေဝေတ္ထ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆေယျာသိ ‘ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော’တိ၊ သိယာ နော ဧတ္ထ ကထာသလ္လာပေါ”တိ။ အနုညေယျဉ္ဇေဝါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အနုဇာနိဿာမိ၊ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗဉ္ဇ ပဋိက္ကောသိဿာမိ၊ ယဿ စာဟံ ဘဂဝတော ဘာသိတဿ အတ္ထံ န ဇာနိဿာမိ၊ ဘဂဝန္တံယေဝေတ္ထ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ “ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္ထော”တိ၊ ဟောတု နော ဧတ္ထ ကထာသလ္လာပေါတိ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ္ပ၊ ယေ ကာယသမာရမ္ဘပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ၊ ကာယသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတဿ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ န ဟောန္တိ။ သော နဝဉ္ဇ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္ဇ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တီကရောတိ သန္ဒိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ[၁]။ ပဿသိ နော တွံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ အဘိသမ္ပ-ရာယန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ္ပ၊ ယေ ဝစီသမာရမ္ဘပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတ-ပရိဋ္ဌာဟာ၊ ဝစီသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတဿ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိဃာတ-ပရိဋ္ဌာဟာ န ဟောန္တိ။ သော နဝဉ္ဇ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္ဇ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တီကရောတိ သန္ဒိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ။ ပဿသိ နော တွံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ အဘိသမ္ပ-ရာယန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ္ပ၊ ယေ မနောသမာရမ္ဘပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ၊ မနောသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတဿ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဋ္ဌာဟာ န ဟောန္တိ။ သော နဝဉ္ဇ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဉ္ဇ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တီကရောတိ သန္ဒိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ

၁–ဝိညူဟီတိ (သီ၊ ဣ၊ က) သံ-၂-၅၂၀-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ။ ပဿသိ နော တွံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ အဘိသမ္ပရာယန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

တံ ကိံ မညသိ ဝပ္ပ ယေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဠာဟာ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ ဧဝံသ တေ အာသဝါ ဝိဃာတပရိဠာဟာ န ဟောန္တိ။ သော နဝဠ္ဠ ကမ္မံ န ကရောတိ၊ ပုရာဏဠ္ဠ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိ-ကရောတိ သန္ဒိဋ္ဌိကာ နိဇ္ဇရာ အကာလိကာ ဧဟိပဿိကာ ဩပနေယျိကာ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိညူဟိ။ ပဿသိ နော တွံ ဝပ္ပ တံ ဌာနံ၊ ယတောနိဒါနံ ပုရိသံ ဒုက္ခဝေဒနိယာ အာသဝါ အဿဝေယျုံ အဘိသမ္ပရာယန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

ဧဝံသမ္မာ ဝိမုတ္တစိတ္တာသ ခေါ ဝပ္ပ ဘိက္ခုနော ဆ သတတဝိဟာရာ အဓိဂတာ ဟောန္တိ။ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ပ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော၊ သော ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော "ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမီ"တိ ပဇာနာတိ၊ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော "ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမီ"တိ ပဇာနာတိ၊ "ကာယဿ ဘေဒါ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္ဒိတာနိ သီတိ ဘဝိဿန္တိ"တိ ပဇာနာတိ။

သေယျထာပိ ဝပ္ပ ထူဏံ ပဋိစ္စ ဆာယာ ပညာယတိ၊ အထ ပုရိသော အာဂန္တ္ဝာယ ကုဒါလပိဋကံ အာဒါယ။ သော တံ ထူဏံ မူလေ ဆိန္ဒေယျ၊ မူလေ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ပလိခဏေယျ၊ ပလိခဏိတ္ဝာ မူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျ အန္တမသော ဥသီရ-နာဠိမတ္တာနိပိ။ သော တံ ထူဏံ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္ဒေယျ၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆေတ္ဝာ ဖာလေယျ၊ ဖာလေတ္ဝာ သကလိကံ သကလိကံ ကရေယျ၊ သကလိကံ သကလိကံ ကတ္ဝာ ဝါတာတပေ ဝိသောသေယျ၊ ဝါတာတပေ ဝိသောသေတ္ဝာ အဂ္ဂိနာ ဒဟေယျ၊ အဂ္ဂိနာ ဒဟေတ္ဝာ မသိံ ကရေယျ၊ မသိံ ကရိတ္ဝာ မဟာဝါတေ ဝါ သြဖုဏေယျ၊ နဒိယာ ဝါ သီဃသောတာယ ပဝါပေယျ၊

၁–ဥသီရနာဠိမတ္တာနိပိ (သီ)

ဧဝံ ဟိဿ ဝပ္ပ ယာ ထူဏံ ပဋိစ္စ ဆာယာ၊ သာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထု-
ကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဝပ္ပ ဧဝံ သမ္မာ ဝိမုတ္တစိတ္တာဿ ဘိက္ခုနော ဆ သတတဝိဟာရာ
အဓိဂတာ ဟောန္တိ၊ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော ဟောတိ န
ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ သောတေန သဒ္ဒံ
သုတ္ဝာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ပ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ပ။
ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နေဝ သုမနော
ဟောတိ န ဒုမ္မနော၊ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။
သော ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော “ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ
ဝေဒိယာမီ”တိ ပဇာနာတိ။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော “ဇီဝိတ-
ပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ “ကာယဿ ဘေဒါ ဥဒ္ဓံ
ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္ဒိတာနိ သီတိ
ဘဝိဿန္တိ”တိ ပဇာနာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝပ္ပေါ သက္ကော နိဂဏ္ဌသာဝကော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ
“သေယ္ယထာပိ ဘန္တေ ပုရိသော ဥဒယတ္ထိကော အဿပဏိယံ ပေါသေယျ၊
သော ဥဒယဋ္ဌေဝ နာမိဂစ္ဆေယျ၊ ဥတ္တရိဉ္စ ကိလမထဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂိ
အဿ။ ဧဝမေဝံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဥဒယတ္ထိကော ဗာလေ နိဂဏ္ဌေ ပယိရုပါသိံ၊
သွာဟံ ဥဒယဋ္ဌေဝ နာမိဂစ္ဆိံ၊ ဥတ္တရိဉ္စ ကိလမထဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂိ
အဟောသိံ။ သောဟံ ဘန္တေ အဇ္ဇတဂ္ဂေ ယော မေ ဗာလေသု နိဂဏ္ဌေသု
ပသာဒေါ၊ တံ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဟဏာမိ၊ နဒိယာ ဝါ သီဃသောတာယ
ပဝါဟေမိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ပ။ ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု
အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သာဠှသုတ္တ

၁၉၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရ-
သာလာယံ။ အထ ခေါ သာဠှော စ လိစ္ဆဝိ,အဘယော စ လိစ္ဆဝိ ယေန ဘဂဝါ
တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိံသု၊
ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သာဠှော လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

“သန္တိ ဘန္တေ ကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဒွယေန ဩဿသ နိတ္ထရဏံ ပညပေန္တိ
သီလဝိသုဒ္ဓိဟေတု စ တပေါဇိဂုစ္ဆာဟေတု စ၊ ဣဓ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကိမာဟာ”တိ။

သီလဝိသုဒ္ဓိ" ခေါ အဟံ သာဠ္ဟ "အညတရံ သာမညဉ်"န္တိ ဝဒါမိ။ ယေ တေ သာဠ္ဟ သမဏဗြာဟ္မဏာ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ တပေါဇိဂုစ္ဆာသာရာ တပေါဇိဂုစ္ဆာအလ္လီနာ ဝိဟရန္တိ၊ အဘိဇ္ဈာ တေ ဩဃသဿ နိတ္ထရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠ္ဟ သမဏဗြာဟ္မဏာ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ၊ အဘိဇ္ဈာ တေ ဉာဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္ဘောဓာယ။

သေယျထာပိ သာဠ္ဟ ပုရိသော နဒိံ တရိတုကာမော တိဏ္ဟံ ကုဋ္ဌာရိံ[1] အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ၊ သော တတ္ထ ပဿေယျ မဟတိံ သာလလဋ္ဌိံ ဥဇုံ နဝံ အကုက္ကုစ္စကဇာတံ။ တမေနံ မူလေ ဆိန္ဒေယျ၊ မူလေ ဆေတ္ဝာ အဂ္ဂေ ဆိန္ဒေယျ၊ အဂ္ဂေ ဆေတ္ဝာ သာခါပလာသံ သုဝိသောဓိတံ ဝိသောဓေယျ၊ သာခါပလာသံ သုဝိသောဓိတံ ဝိသောဓေတ္ဝာ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေယျ၊ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေတ္ဝာ ဝါသိဟိ တစ္ဆေယျ၊ ဝါသိဟိ တစ္ဆေတ္ဝာ လေခဏိယာ လိခေယျ၊ လေခဏိယာ လိခိတ္ဝာ ပါသာဏဂုဠေန ဓောဝေယျ[2]၊ ပါသာဏ-ဂုဠေန ဓောဝေတ္ဝာ နဒိံ ပတာရေယျ။

တံ ကိံ မညသိ သာဠ္ဟ၊ ဘဗ္ဗော နု ခေါ သော ပုရိသော နဒိံ တရိတုန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အသု ဟိ ဘန္တေ သာလလဋ္ဌိ ဗဟိဒ္ဓါ သုပရိကမ္မကတာ အန္တော အဝိသုဒ္ဓါ၊ တဿေတံ ပါဋိကင်္ခံ "သာလလဋ္ဌိ သံသီ-ဒိဿတိ၊ ပုရိသော အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိဿတီ"တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ သာဠ္ဟ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ တပေါဇိဂုစ္ဆာသာရာ တပေါဇိဂုစ္ဆာအလ္လီနာ ဝိဟရန္တိ၊ အဘိဇ္ဈာ တေ ဩဃသဿ နိတ္ထရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠ္ဟ သမဏဗြာဟ္မဏာ အပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ၊ အဘိဇ္ဈာ တေ ဉာဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္ဘောဓာယ။

ယေ စ ခေါ တေ သာဠ္ဟ သမဏဗြာဟ္မဏာ နော တပေါဇိဂုစ္ဆာဝါဒါ နော တပေါ-ဇိဂုစ္ဆာသာရာ နော တပေါဇိဂုစ္ဆာအလ္လီနာ ဝိဟရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ တေ ဩဃသဿ နိတ္ထရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠ္ဟ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ၊ ဘဗ္ဗာ တေ ဉာဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္ဘောဓာယ။

၁-ကုဓာရိံ (က)　　၂-ဓောဝေယျ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗျ)

သေယျထာပိ သာဠ္ဟ ပုရိသော နဒိ် တရိတုကာမော တိဏ္ဍံ ကုဋ္ဌာရိ် အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ၊ သော တတ္ထ ပသေယျ မဟတိ် သာလလဋ္ဌိ် ဥဇုံ နဝံ အကုက္ကုစ္စကဇာတံ၊ တမေနံ မူလေ ဆိန္နေယျ၊ မူလေ ဆိန္နိတ္ဝာ အဂ္ဂေ ဆိန္နေယျ၊ အဂ္ဂေ ဆိန္နိတ္ဝာ သာခါပလာသံ သုဝိသောဓိတံ ဝိသောဓေယျ၊ သာခါပလာသံ သုဝိသောဓိတံ ဝိသောဓေတ္ဝာ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေယျ၊ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆေတ္ဝာ ဝါသိဟိ တစ္ဆေယျ၊ ဝါသိဟိ တစ္ဆေတ္ဝာ နိခါဒနံ အာဒါယ အန္တော သုဝိသောဓိတံ ဝိသောဓေယျ၊ အန္တော သုဝိသောဓိတံ ဝိသောဓေတ္ဝာ လေခဏိယာ လိခေယျ၊ လေခဏိယာ လိခိတ္ဝာ ပါသာဏဂုဠ္ဍေန ဓောဝေယျ၊ ပါသာဏဂုဠ္ဍေန ဓောဝေတ္ဝာ နာဝံ ကရေယျ၊ နာဝံ ကတ္ဝာ ဖိယာရိတ္တံ[1] ဗန္ဓေယျ၊ ဖိယာရိတ္တံ ဗန္ဓိတ္ဝာ နဒိ် ပတာရေယျ။

တံ ကိ် မညသိ သာဠ္ဟ၊ ဘဗ္ဗော နု ခေါ သော ပုရိသော နဒိ် တရိတုန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တံ ကိသ ဟေတု? အသု ဟိ ဘန္တေ သာလလဋ္ဌိ ဗဟိဒ္ဓါ သုပရိကမ္မကတာ အန္တော သုဝိသုဒ္ဓါ နာဝါကတာ[2] ဖိယာရိတ္တဗဒ္ဓါ၊ တသ္မေတံ ပါဋိကခ်ံ "နာဝါ နု သံသီဒိသတိ၊ ပုရိသော သောတ္ထိနာ ပါရံ ဂမိဿတီ"တိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ သာဠ္ဟ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ နု တပေါဇိဂုဏ္ဆာဝါဒါ နု တပေါဇိဂုဏ္ဆာသာရာ နု တပေါဇိဂုဏ္ဆာအလ္လိနာ ဝိဟရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ တေ ဩဃသ နိတ္ထရဏာယ။ ယေပိ တေ သာဠ္ဟ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓမနောသမာစာရာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ၊ ဘဗ္ဗာ တေ ဉာဏဒဿနာယ အနုတ္တရာယ သမ္ဗောဓာယ။ သေယျထာပိ သာဠ္ဟ ယောဓ-ဇီဝေါ ဗဟူနိ စေပိ ကဏ္ဍာစိတြကာနိ ဇာနာတိ၊ အထ ခေါ သော တိဟိ ဌာနေဟိ ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ကေဝ သခံ် ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ဒူရေပါတိ စ အကွဏဝေဓိ စ မဟာတော စ ကာယသ ပဒါလေတာ။

သေယျထာပိ သာဠ္ဟ ယောဓဇီဝေါ ဒူရေပါတိ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ သာဠ္ဟ အရိယသာဝကော သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ သမ္မာသမာဓိ သာဠ္ဟ အရိယ-သာဝကော ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ "နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ"တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။

၁-ဖိယာရိတ္တံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂-သုဝိသုဒ္ဓကတာ (က)

ယေ ကေစိ သမ်ိဳရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ''နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။

သေယျထာပိ သာဠ္ဟ ယောဓေဇိဝေါ အက္ခဏဝေဓိ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ သာဠ္ဟ အရိယသာဝကော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သာဠ္ဟ အရိယသာဝကော ''ဣဒံ ဒုက္ခ''န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ ။ ''အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

သေယျထာပိ သာဠ္ဟ ယောဓေဇိဝေါ မဟတော ကာယဿ ပဒါလေတာ၊ ဧဝမေဝံ ခေါ သာဠ္ဟ အရိယသာဝကော သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ သမ္မာဝိမုတ္တိ သာဠ္ဟ အရိယသာဝကော မဟန္တံ အဝိဇ္ဇာက္ခန္ဓံ ပဒါလေတီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-မလ္လိကာဒေဝီသုတ္တ

၁၉၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ မလ္လိကာ ဒေဝီ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ကေမန္တံ နိသီဒိ၊ ကေမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ မလ္လိကာ ဒေဝီ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—

ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ[1] ဒဿနာယ၊ ဒလိဒ္ဒါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပိကာ ဒဿနာယ၊ အဖော စ ဟောတိ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။

ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ၊ ဒလိဒ္ဒါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

၁–သျာ- ဋ္ဌ ပေါတ္ထကေသု ''ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါပကော''တိ ဧဝမာဒိနာ ပုလ္လိင်္ဂကံသေန ဒိဿတိ။

ကော ပန ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ၊ အမှာ စ ဟောတိ မဟဋ္ဌနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စာတိ။

ဣဓ မလ္လိကေ ဧကစ္စော မာတုဂါမော ကောဓနာ ဟောတိ ဥပါယာသ-ဗဟုလာ၊ အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တာ သမာနာ အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သာ[1] နာ ဒါတာ ဟောတိ သမဏာသေ ဝါ ဗြာဟ္မဏာသေ ဝါ အန္နံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ ဣသာမနိကာ[2] ခေါ ပန ဟောတိ ပရလာဘသက္ကာရ-ဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု ဣသတိ ဥပဒ္ဒသတိ ဣသံ မန္ဒတိ။ သာ[3] စေ တတော စုတာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ[3] ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဒုမ္မဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါဋိကာ ဒဿနာယ၊ ဒလိဒ္ဒါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

ဣဓ ပန မလ္လိကေ ဧကစ္စော မာတုဂါမော ကောဓနာ ဟောတိ ဥပါယာသ-ဗဟုလာ၊ အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တာ သမာနာ အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိတ္ထိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သာ ဒါတာ ဟောတိ သမဏာသေ ဝါ ဗြာဟ္မဏာသေ ဝါ အန္နံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ အနိဿာမနိကာ ခေါ ပန ဟောတိ ပရလာဘ-သက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု နာ ဣသတိ နာ ဥပဒ္ဒသတိ နာ ဣသံ မန္ဒတိ။ သာ စေ တတော စုတာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာ-ဇာယတိ၊ ဒုမ္မဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါဋိကာ ဒဿနာယ၊ အမှာ စ ဟောတိ မဟဋ္ဌနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။

ဣဓ ပန မလ္လိကေ ဧကစ္စော မာတုဂါမော အက္ကောဓနာ ဟောတိ အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ဗဟုမ္ပိ ဝုတ္တာ သမာနာ နာဘိသဇ္ဇတိ နာ ကုပ္ပတိ နာ ဗျာပဇ္ဇတိ နာ ပတိတ္ထိယတိ၊ နာ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သာ နာ ဒါတာ ဟောတိ သမဏာသေ ဝါ ဗြာဟ္မဏာသေ ဝါ အန္နံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ ဣသာမနိကာ ခေါ ပန ဟောတိ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု ဣသတိ ဥပဒ္ဒသတိ ဣသံ မန္ဒတိ။ သာ စေ တတော စုတာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ

၁-သော (သျာ) ၂-ဣသာမနကော (သျာ)

ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။

ဣဓ ပန မလ္လိကေ ကေစ္စော မာတုဂါမော အက္ကောဓနာ ဟောတိ အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ဗဟုမ္ပိ ဝုတ္တာ သမာနာ နာဘိသဇ္ဇတိ န ကုပ္ပတိ န ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိတ္ထိယတိ၊ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သာ ဒါတာ ဟောတိ သမဏာသ ဝါ ဗြာဟ္မဏာသ ဝါ အန္နံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ အနိဿာမနိကာ ခေါ ပန ဟောတိ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု န ဣဿတိ န ဥပဒ္ဒဿတိ န ဣဿံ ဗန္ဓတိ။ သာ စေ တတော စုတာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ သာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ၊ အပ္ပာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။

အယံ ခေါ မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါဋိကာ ဒဿနာယ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။ အယံ ပန မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ စ ဟောတိ ဒုရူပါ သုပါဋိကာ ဒဿနာယ၊ အပ္ပာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စ။ အယံ ခေါ မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ၊ ဒလိဒ္ဓါ စ ဟောတိ အပ္ပဿကာ အပ္ပဘောဂါ အပ္ပေသက္ခာ စ။ အယံ ပန မလ္လိကေ ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန မိဓေကစ္စော မာတုဂါမော အဘိရူပါ စ ဟောတိ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ၊ အပ္ပာ စ ဟောတိ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ မဟေသက္ခာ စာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မလ္လိကာ ဒေဝီ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ—ယာ နူနာဟံ[1] ဘန္တေ အညံ ဇာတိံ[2] ကောဓနာ အဟောသိံ ဥပါယာသဗဟုလာ အပ္ပမ္ပိ ဝုတ္တာ

၁-သာ နူနာဟံ(သျှာ)၊ ယံ နူနာဟံ(က) ၂-အညာယ ဇာတိယာ(သျှာ)

သမာနာ အဘိသဇ္ဇိံ ကုပ္ပိံ ဗျာပဇ္ဇိံ ပတိတ္ထီယိံ၊ ကောပဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ အပ္ပစ္စယဉ္ဇ ပါတွာကာသိံ၊ သာဟံ ဘန္တေ ဧတရဟိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ ဒုရူပါ သုပါပိကာ ဒဿနာယ။

ယာ နူနာဟံ ဘန္တေ အညံ ဇာတိံ ဒါတာ အဟောသိံ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္ဒံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာ-ဝသထပဒီပေယျံ၊ သာဟံ ဘန္တေ ဧတရဟိ အဓုာ[၁] မဟဒ္ဓနာ မဟာ-ဘောဂါ။

ယာ နူနာဟံ ဘန္တေ အညံ ဇာတိံ အနိဿာမနိကာ အဟောသိံ ပရလာဘ-သက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု န ဋ္ဌသိံ န ဥပဒုသိံ န ဋ္ဌသံ ဗန္ဓိံ၊ သာဟံ ဘန္တေ ဧတရဟိ မဟေသက္ခာ။ သန္တိ ခေါ ပန ဘန္တေ ဋ္ဌမသ္မိံ ရာဇကုလေ ခတ္တိယကညာပိ ဗြာဟ္မဏကညာပိ ဂဟပတိကညာပိ၊ တာသာဟံ ဋ္ဌဿရာဓိပစ္စံ ကာရေမိ။ သောဟံ ဘန္တေ အဇ္ဇတဂ္ဂေ အက္ကောဓနာ ဘဝိဿာမိ အနုပါယာသဗဟုလာ၊ ဗဟုမ္ပိ ဝုတ္တာ သမာနာ နာဘိသဇ္ဇိဿာမိ န ကုပ္ပိဿာမိ န ဗျာပဇ္ဇိဿာမိ န ပတိတ္ထီယိဿာမိ၊ ကောပဉ္ဇ ဒေါသဉ္ဇ အပ္ပစ္စယဉ္ဇ န ပါတုကရိဿာမိ၊ ဒဿာမိ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္ဒံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ၊ အနိဿာမနိကာ ဘဝိဿာမိ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္ဒနပူဇနာသု န ဋ္ဌသိဿာမိ န ဥပဒုသိဿာမိ န ဋ္ဌသံ ဗန္ဓိဿာမိ။ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ။ ပ။ ဥပါသိကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-အတ္တန္တပသုတ္တ

၁၉၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဋ္ဌဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော[၂] ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဋ္ဌဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ပရန္တပေါ ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဋ္ဌဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂ-မနုယုတ္တော ပရန္တပေါ စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ ဋ္ဌဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တန္တပေါ ဟောတိ နာတ္တပရိတာပနာနုယောဂ-

---

၁-အဓုာ စ (သီ၊ဋ္ဌ၊က) ၂-အဘိ ၃-၁၆၃၊ မ ၂-၅၊ ဒီ ၃-၁၉၄-ပိဋ္ဌေသုပိ၊ ဟေဋ္ဌာ-၃၀၀-ပိဋ္ဌေပိ။

မနုယုတ္တော နု ပရန္တပေါ နု ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ သော နေဝ အတ္တန္တပေါ နု ပရန္တပေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတီဘူတော သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂ-မနုယုတ္တော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အစေလကော ဟောတိ မုတ္တာစာရော၊ ဟတ္ထာပလေခနော၊ နဟိတာဘဒ္ဒန္တိကော၊ နတိဋ္ဌာဘဒ္ဒန္တိကော၊ နာဘိဟဋ္ဌံ၊ နု ဥဒ္ဓိဿကတံ၊ နု နိမန္တနံ သာဒိယတိ။ သော နု ကုမ္ဘိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ နု ကဠောပိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ နု ဧဠကမန္တရံ၊ နု ဒဏ္ဍမန္တရံ၊ နု မုသလမန္တရံ၊နု ဒွိန္နံ ဘုဉ္ဇမာနာနံ၊ နု ဂဗ္ဘိနိယာ၊ နု ပါယမာနာယ၊ နု ပုရိသန္တရဂတာယ၊ နု သင်္ကိတ္တီသု၊ နု ယတ္ထ သာ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ နု ယတ္ထ မက္ခိကာ သဏ္ဍသဏ္ဍ-စာရိနီ၊ နု မစ္ဆံ၊ နု မံသံ၊ နု သုရံ၊ နု မေရယံ၊ နု ထုသောဒကံ ပိဝတိ။ သော ကောဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ကောလောပိကော၊ ဒွါဂါရိကော ဝါ ဟောတိ ဒွါလောပိကော။ပ။ သတ္တာဂါရိကော ဝါ ဟောတိ သတ္တာလောပိကော၊ ကိဿာပိ ဒတ္တိယာ ယာပေတိ၊ ဒွီဟိပိ ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ။ပ။ သတ္တဟိပိ ဒတ္တိဟိ ယာပေတိ၊ ဧကာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဒွါဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ။ပ။ သတ္တာဟိကမ္ပိ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ ဣတိ ဧဝရူပံ အဓမ္မာသိကမ္ပိ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။

သော သာကဘက္ခော ဟောတိ၊ သာမာကဘက္ခော ဟောတိ၊ နီဝါရဘက္ခော ဟောတိ၊ ဒဒ္ဒုလဘက္ခော ဟောတိ၊ ဟဋ္ဌဘက္ခော ဟောတိ၊ ကဏဘက္ခော ဟောတိ၊ အာစာမဘက္ခော ဟောတိ၊ ပိညာကဘက္ခော ဟောတိ၊ တိဏဘက္ခော ဟောတိ၊ ဂေါမယဘက္ခော ဟောတိ၊ ဝနမူလ-ဖလာဟာရော ယာပေတိ ပဝတ္တဖလဘောဇီ။

သော သာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ မသာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ ဆဝဒုဿာနိပိ ဓာရေတိ၊ ပံသုကူလာနိပိ ဓာရေတိ၊ တိရိဋ္ဌာနိပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနမ္ပိ ဓာရေတိ၊ အဇိနက္ခိပမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကုသစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဖလကစီရမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကေသကမ္မလမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဝါဠကမ္မလမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ဥလူကပက္ခမ္ပိ ဓာရေတိ၊ ကေသမဿုလောစကောပိ ဟောတိ ကေသမဿုလောစနာနု-ယောဂမနုယုတ္တော၊ ဥဗ္ဘဋ္ဌကောပိ ဟောတိ အာသနပ္ပဋိက္ခိတ္တော၊ ဥက္ကုဋိကောပိ ဟောတိ ဥက္ကုဋိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော၊ ကဏ္ဋကာပဿယိကောပိ ဟောတိ ကဏ္ဋကာပဿယေ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ သာယတတိယကမ္ပိ ဥဒကောရော-ဟနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဣတိ ဧဝရူပံ အနေကဝိဟိတံ ကာယသ

အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရန္တပေါ ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂ-မနုယုတ္တော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ခြေရဇ္ဇိကော ဟောတိ သူကရိကော သာကုဏိကော မာဂဝိကော လုဒ္ဒေါ မစ္ဆဃာတကော စောရော စောရဃာတကော ဂေါဃာတကော ဗန္ဓနာဂါရိကော၊ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ ကုရူရကမ္မန္တာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပရန္တပေါ ဟောတိ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာ-နုယောဂမနုယုတ္တော ပရန္တပေါ စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပုဂ္ဂလော ရာဇာ ဝါ ဟောတိ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဟောတိ မဟာသာလော၊ သော ပုရတ္ထိမေန နဂရဿ နဝံ သန္ထာဂါရံ ကာရာပေတ္ဝာ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ခရာဇိနံ နိဝါသေတ္ဝာ သပ္ပိတေလေန ကာယံ အဘ္ဘဉ္ဇိတ္ဝာ မဂဝိသာဏေန ပိဋ္ဌိံ ကဏ္ဏဝေမာနော နဝံ သန္ထာဂါရံ ပဝိသတိ သဒ္ဒိံ မဟေသိယာ ဗြာဟ္မဏေန စ ပုရောဟိတေန။ သော တတ္ထ အနန္တရဟိတာယ ဘူမိယာ ဟရိတုပလိတ္ထာယ သေယျံ ကပ္ပေတိ။ ကိသာယ ဂါဝိယာ သရူပဝစ္ဆာယ ယံ ကေသို့ ထနေ ခိရံ ဟောတိ၊ တေန ရာဇာ ယာပေတိ။ ယံ ဒုတိယသို့ ထနေ ခိရံ ဟောတိ၊ တေန မဟေသီ ယာပေတိ။ ယံ တတိယသို့ ထနေ ခိရံ ဟောတိ၊ တေန ဗြာဟ္မဏော ပုရော-ဟိတော ယာပေတိ။ ယံ စတုတ္ထသို့ ထနေ ခိရံ ဟောတိ၊ တေန အဂ္ဂိံ ဇုဟတိ[1]၊ အဝသေသေန ဝစ္ဆကော ယာပေတိ။ သော ဧဝမာဟ "တ္ထောကာ ဥသဘာ ဟညန္တု၊ ယညတ္ထာယ၊ တ္ထောကာ ဝစ္ဆတရာ ဟညန္တု၊ ယညတ္ထာယ၊ တ္ထောကာ ဝစ္ဆတရိယော ဟညန္တု၊ ယညတ္ထာယ၊ တ္ထောကာ အဇာ ဟညန္တု၊ ယညတ္ထာယ၊ တ္ထောကာ ဥရဗ္ဘာ ဟညန္တု၊ ယညတ္ထာယ၊ (တ္ထောကာ အဿာ ဟညန္တု၊ ယညတ္ထာယ၊)[2] တ္ထောကာ ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇန္တု၊ ယူပတ္ထာယ၊ တ္ထောကာ ဒဗ္ဘာ လူယန္တု၊ ဗရိဟိသတ္ထာယာ"တိ[3]။ ယေပိဿ တေ ဟောန္တိ ဒါသာတိ ဝါ ပေဿာတိ ဝါ ကမ္မကရာတိ ဝါ၊ တေပိ ဒဏ္ဍတဇ္ဇိတာ ဘယတဇ္ဇိတာ အဿုမုခါ ရုဒမာနာ ပရိကမ္မာနိ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အတ္တန္တပေါ စ ဟောတိ အတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော ပရန္တပေါ စ ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော။

၁-ဇုဟန္တိ (သီ၊ ဣ) ၂-( ) နတ္ထိ သီ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု။ ၃-ပရိကမ္မတ္ထာယာတိ (က)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တန္တပေါ ဟောတိ နာတ္တပရိတာပနာ-နုယောဂမနုယုတ္တော နပရန္တပေါန ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ သော အနတ္တန္တပေါ အပရန္တပေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတီဘူတော သုခပ္ပဋိသံဝေဒိ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿ-မဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေတိ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလ္လာဏံ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ ပရိယောသာန-ကလ္လာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ၊ တံ ဓမ္မံ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ ကုလေ ပစ္စာဇာတော။ သော တံ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ၊ သော တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သမန္နာဂတော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "သမ္ဗာဓော ဃရာဝါသော ရဇာပထော အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ နယိဒံ သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ ကေန္တပရိသုဒ္ဓံ သင်္ခလိခိတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ၊ ယံနူနာဟံ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယ္ယ"န္တိ။ သော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ။

သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နိဟိတ-ဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ ဝိဟရတိ၊ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ဒိန္နာ-ဒါယီ ဒိန္နပါဋိကင်္ခီ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ၊ အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ ဟောတိ အာရာစာရီ ဝိရတော အသဒ္ဓမ္မာ ဂါမဓမ္မာ။ မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကဿ၊ ပိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ န ဣတော သုတ္ဝာ အမုတြ အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘေဒါယ၊ န အမုတြ ဝါ သုတ္ဝာ ဣမေသံ အက္ခာတာ

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တန္တပေါ ဟောတိ နာတ္တပရိတာပနာ-နုယောဂမနုယုတ္တော နပရန္တပေါန ပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ သော အနတ္တန္တပေါ အပရန္တပေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတီဘူတော သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿ-မဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေတိ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလ္လာဏံ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ ပရိယောသာန-ကလ္လာဏံ သာတ္ထံ သဗ္ယဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ၊ တံ ဓမ္မံ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ ကုလေ ပစ္စာဇာတော။ သော တံ ဓမ္မံ သုတ္ဝာ တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ၊ သော တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သမန္နာဂတော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ "သမ္ဗာဓော ဃရာဝါသော ရဇာပထော အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ နယိဒံ သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ သင်္ခလိခိတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ၊ ယံနူနာဟံ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယ္ယ"န္တိ။ သော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ ကေသမဿုံ ဩဟာရေတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ။

သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နိဟိတ-ဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ ဝိဟရတိ၊ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ဒိန္နာ-ဒါယီ ဒိန္နပါဋိကင်္ခီ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ၊ အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ ဟောတိ အာရာစာရီ ဝိရတော အသဒ္ဓမ္မာ ဂါမဓမ္မာ။ မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကဿ၊ ပိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ န ဣတော သုတ္ဝာ အမုတြ အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘေဒါယ၊ န အမုတြ ဝါ သုတ္ဝာ ဣမေသံ အက္ခာတာ

အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာသဓေယျုံ။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဒံ သုတ္ဝာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတ္ဝာ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတ္ဝာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတ္ဝာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ယဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတ္ဝာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသ္သာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာသဓေယျုံ။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော အစ္ဆတ္တံ အဗျာသေကသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

သော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္မဇ္ဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္မဇ္ဇာနကာရီ ဟောတိ၊ သမိဉ္ဇိတေ ပသာရိတေ သမ္မဇ္ဇာနကာရီ ဟောတိ၊ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္မဇ္ဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္မဇ္ဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္မဇ္ဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှီဘာဝေ သမ္မဇ္ဇာနကာရီ ဟောတိ။

သော ဣမိနာ စ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော (ဣမာယ စ အရိယာယ သန္တုဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော)[1] ဣမိနာ စ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော ဣမိနာ စ အရိယေန သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော[2] ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္ဒရံ ဂိရိဂုဟံ သုသာနံ ဝနပတ္ထံ အဇ္ဈောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္ဝာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဝာ၊ သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယ အဗျာပန္နစိတ္တော ဝိဟရတိ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ၊ ဗျာပါဒပဒေါသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဝိဟရတိ အာလောကသညီ သတော သမ္ပဇာနော၊ ထိနမိဒ္ဓါ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟရတိ အစ္ဆတ္တံ ဥပသန္တစိတ္တော၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ၊ သော ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။

၁-( )နတ္ထိ သီ-သျာပေါတ္ထကေသု။ မ ၁-၂၃၉၊ မ ၂-၁၀-ဝိဇ္ဇေသု ပဿိတမ္ပံ။ ၂-သမန္နာဂတော။သော(က)

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနဂ်ဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-နုဿတိဉာဏာယ။ ပ။ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ။ ပ။ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတိ၊ သော "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "ဣမေ အာသဝါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ အာသဝသမုဒယော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ အာသဝနိရောဓော"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ "အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ "ဝိမုတ္တ"မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ "ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ"တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော နေဝတ္တန္တပေါ ဟောတိ နာတ္တပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော နပရန္တပေါ နပရပရိတာပနာနုယောဂမနုယုတ္တော၊ သော နအတ္တန္တပေါ နပရန္တပေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိစ္ဆာတော နိဗ္ဗုတော သီတီဘူတော သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဗြဟ္မဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ၊ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-တဏ္ဍာသုတ္တ

၁၉၉။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ "တဏ္ဍံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ ဇာလိနိံ သရိတံ ဝိသဋံ ဝိသတ္တိကံ၊ ယာယ အယံ လောကော ဥဒ္ဓသ္တော ပရိယောနဒ္ဓေါ တန္တာကုလကဇာတော ဂုလာဂုဏ္ဌိကဇာတော[၁] မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီ"တိ။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ကတမာ စ သာ ဘိက္ခဝေ တဏ္ဍာ ဇာလိနီ သရိတာ ဝိသဋာ ဝိသတ္တိကာ၊ ယာယ အယံ လောကော ဥဒ္ဓသ္တော ပရိယောနဒ္ဓေါ တန္တာကုလကဇာတော ဂုလာဂုဏ္ဌိကဇာတော မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ သံသာရံ

၁-ကုလာဂုဏ္ဌိကဇာတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) အံ-ဋ္ဌ ၂-၃၀၆။

နာတိဝတ္တတိ? အဋ္ဌာရသ ခေါ ပနိမာနိ ဘိက္ခဝေ တဏှာဝိစရိတာနိ အဒ္ဓုတ္တိကာသ ဥပါဒါယ၊ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိရာသ ဥပါဒါယ။

ကတမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ အဒ္ဓုတ္တိကာသ ဥပါဒါယ? "အသ္မီ"တိ ဘိက္ခဝေ သတိ "ဣတ္ထသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဧဝံသ္မီ"တိ[၁] ဟောတိ၊ "အညထာသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "အသသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "သတသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အဝိဟံ[၂] သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အဝိဟံ[၃] ဣတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ။ "အဝိဟံ[၃] ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အဝိဟံ[၃] အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣတ္ထံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဧဝံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "အညထာ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ။ ဣမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ အဒ္ဓုတ္တိကာသ ဥပါဒါယ။

ကတမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိရာသ ဥပါဒါယ? "ဣမိနာသ္မီ"တိ ဘိက္ခဝေ သတိ "ဣမိနာ ဣတ္ထသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ ဧဝံသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ အညထာသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ အသသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ သတသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ ဣမိနာ "ဣတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ အဝိဟံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ အဝိဟံ ဣတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ အဝိဟံ ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ ဣမိနာ အဝိဟံ အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ ဣတ္ထံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ ဧဝံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣမိနာ အညထာ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ။ ဣမာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိရာသ ဥပါဒါယ။

ဣတိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ အဒ္ဓုတ္တိကာသ ဥပါဒါယ၊ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ ဗာဟိရာသ ဥပါဒါယ။ ဣမာနိ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ဣတိ ဧဝရူပါနိ အတီတာနိ ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ အနာဂတာနိ ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ၊ ဧဝံ အဋ္ဌသတံ တဏှာဝိစရိတံ ဟောန္တိ။

၁-ဧဝမသ္မီ (သီ)၊ ဧဝသ္မီ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)　အာဒီ ၂-၄၀၆-ဝိဋ္ဌေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-အဝိဟ (သီ၊ ဣ)၊ အဝိ (သျာ၊ ကံ)　　၃-အဝိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ တဏှာ ဇာလိနီ သရိတာ ဝိသဋာ ဝိသတ္တိကာ၊ ယာယ အယံ လောကော ဥဒ္ဓမ္မော ပရိယောနဒ္ဓေါ တန္တာကုလကဇာတော ဂဏ္ဌာဂဏ္ဌိကဇာတော မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတီတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပေမသုတ္တ

၂၀၀။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ (ပေမာနိ)[၁] ဇာယန္တိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ၊ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ၊ ဒေါသာ ပေမံ ဇာယတိ၊ ဒေါသာ ဒေါသော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ ဣဋ္ဌော ဟောတိ ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ ဣဋ္ဌေန ကန္တေန မနာပေန သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ ဣဋ္ဌေန ကန္တေန မနာပေန သမုဒါစရန္တိ''တိ။ သော တေသု ပေမံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ ဣဋ္ဌော ဟောတိ ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန အမနာပေန သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန အမနာပေန သမုဒါစရန္တိ''တိ။ သော တေသု ဒေါသံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါသာ ပေမံ ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ အနိဋ္ဌော ဟောတိ အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန အမနာပေန သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ အနိဋ္ဌေန အကန္တေန အမနာပေန သမုဒါစရန္တိ''တိ။ သော တေသု ပေမံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေါသာ ပေမံ ဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဒေါသာ ဒေါသော ဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿ အနိဋ္ဌော ဟောတိ အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ ဣဋ္ဌေန ကန္တေန မနာပေန သမုဒါစရန္တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ ''ယော ခေါ မျာယံ ပုဂ္ဂလော

၁-( ) နတ္ထိ သီ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု။

အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ၊ တံ ပရေ ဇုဋ္ဌေန ကန္တေန မနာပေန သမုဒါ-စရန္တီ”တိ။ သော တေသု ဒေါသံ ဇနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒေါသော ဒေါသော ဇာယတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ပေမာနိ ဇာယန္တိ။

ယသ္မိ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယမ္ဟိဿ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဟိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။ ယောပိဿ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။ ယမ္ဟိဿ ဒေါသော ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဟိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။ ယောပိဿ ဒေါသော ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။

ယသ္မိ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယမ္ဟိဿ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဟိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။ ယောပိဿ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။ ယမ္ဟိဿ ဒေါသော ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဟိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။ ယောပိဿ ဒေါသော ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ တသ္မိံ သမယေ နာ ဟောတိ။

ယသ္မိ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော-ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယမ္ဟိဿ ပေမာ ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဟိဿ ပဟီနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။ ယောပိဿ ပေမာ ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာ-ဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ယမ္ဟိဿ ဒေါသော ပေမံ ဇာယတိ၊ တမ္ဟိဿ ပဟီနံ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ။ ယောပိဿ ဒေါသော ဒေါသော ဇာယတိ၊ သောပိဿ ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နေဝ ဥဿေနေတိ န ပဋိဿေနေတိ[၁] န ဓူပါယတိ န ပဇ္ဇလတိ န သမ္ပဇ္ဇွာယတိ[၂]။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥဿေနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ

၁-နံ ပဋိဿေနေတိ (သီ၊ ဣ)　　၂-နံ အပဇ္ဇွာယတိ (သီ)၊ နံ ပဇ္ဇွာယတိ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ သညံ၊ သညာယ ဝါ အတ္တာနံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥဿေနေတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နဉ္စ ဥဿေနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နဉ္စ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ နဉ္စ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ နဉ္စ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ နဉ္စ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ နဉ္စ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ နဉ္စ ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ နဉ္စ အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ၊ နဉ္စ ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ နဉ္စ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ နဉ္စ သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ နဉ္စ အတ္တနိ ဝါ သညံ၊ နဉ္စ သညာယ ဝါ အတ္တာနံ။ နဉ္စ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ နဉ္စ သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ နဉ္စ အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ၊ နဉ္စ သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ နဉ္စ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ နဉ္စ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ နဉ္စ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ နဉ္စ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နဉ္စ ဥဿေနေတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသေနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ကောသန္တံ ပစ္စက္ကောသတိ၊ ရောသန္တံ ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ ပဋိဘဏ္ဍတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဋိသေနေတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နဉ္စ ပဋိသေနေတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အက္ကောသန္တံ နဉ္စ ပစ္စက္ကောသတိ၊ ရောသန္တံ နဉ္စ ပဋိရောသတိ၊ ဘဏ္ဍန္တံ နဉ္စ ပဋိဘဏ္ဍတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နဉ္စ ပဋိသေနေတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ရူပါယတိ? "အသ္မီ"တိ ဘိက္ခဝေ သတိ "ဣတ္ထသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "ဧဝံသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "အညထာသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "အသသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "သတသ္မီ"တိ ဟောတိ၊ "သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အပိဟံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အပိဟံ ဣတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အပိဟံ ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "အပိဟံ အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဣတ္ထံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဧဝံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "အညထာ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ရူပါယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နာ မူပါယတိ? "အသ္မိ"တိ ဘိက္ခဝေ အသတိ "ဥတ္ထသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "ဧဝံသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "အညထာသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "အသသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "သတသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥတ္ထံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဧဝံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "အညထာ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "အပိဟံ သ"န္တိ နာ မဟောတိ၊ "အပိဟံ ဥတ္ထံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "အပိဟံ ဧဝံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "အပိဟံ အညထာ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥတ္ထံ ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဧဝံ ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "အညထာ ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နာ မူပါယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဇ္ဇလတိ? "ဥမိနာ အသ္မိ"တိ ဘိက္ခဝေ သတိ၊ "ဥမိနာ ဥတ္ထသ္မိ"တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဧဝံသ္မိ"တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အညထာသ္မိ"တိ ဟောတိ၊"ဥမိနာ အသသ္မိ"တိ ဟောတိ၊"ဥမိနာ သတသ္မိ"တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဥတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ ဥတ္ထံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ ဧဝံ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ အညထာ သ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဥတ္ထံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဧဝံ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အညထာ ဘဝိဿ"န္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဇ္ဇလတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နာ ပဇ္ဇလတိ? "ဥမိနာ အသ္မိ"တိ ဘိက္ခဝေ အသတိ "ဥမိနာ ဥတ္ထသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဧဝံသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အညထာသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အသသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ သတသ္မိ"တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဥတ္ထံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဧဝံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အညထာ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ ဥတ္ထံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ ဧဝံ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အပိဟံ အညထာ သ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဥတ္ထံ ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ ဧဝံ ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ၊ "ဥမိနာ အညထာ ဘဝိဿ"န္တိ နာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု နာ ပဇ္ဇလတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟီနော န ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္ပဇာယတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န သမ္ပဇာယတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အသ္မိမာနော ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝံကတော အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န သမ္ပဇာယတီတိ။ ။ဒသမံ။

မဟာဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သောတာနုဂတံ ဌာနံ၊ ဘဒ္ဒိယ သာမုဂိယ ဝပ္ပ သာဠှော စ။
မလ္လိက အတ္တန္တပေါ၊ တဏှာ ပေမေန စ ဒသာ တေတိ။

စတုက္ကော မဟာပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၅-ပဋ္ဌမပဏ္ဏာသက

(၂၁) ၁-သပ္ပုရိသဝဂ္ဂ

၁-သီဟာပဒသုတ္တ

၂၀၁။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဉ္စ; သပ္ပုရိသဉ္စ, သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ ''ဧဝံ ဘန္တေ''တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ။ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ—

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိ-ပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အဇ္ဈတ္တံ စ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ကာမေသု-မိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စ မုသာဝါဒိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနေ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိ-သေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိ-ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အဇ္ဈတ္တံ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အဇ္ဈတ္တံ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။

အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ*။ ။ပဌမံ။

၂-အာသဒ္ဓသုတ္တ

၂၀၂။ အသပ္ပုရိသဏ္ဆ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဏ္ဆ, သပ္ပုရိသဏ္ဆ, သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဏ္ဆ၊ တံ သုဏာထ။ ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အဟိရိကော ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊ အပ္ပဿုတော ဟောတိ၊ ကုသီတော ဟောတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အတ္တနာ စ အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ အဿဒ္ဓိယေ[၁] သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဟိရိကော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ အဟိရိကတာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ အနောတ္တပ္ပေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အပ္ပဿုတော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ အပ္ပဿုတေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ကုသီတော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ ကောသဇ္ဇေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ မုဋ္ဌဿစ္စေ[၂] သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဒုပ္ပညော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ ဒုပ္ပညတာယ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ သတိမာ ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အတ္တနာ စ သဒ္ဓါသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ပရဏ္ဆ သဒ္ဓါသမ္ပဒါယ

---

* အဘိ ၃-၁၄၄-စိဋ္ဌေပိ။ ၁-အဿဒ္ဓိယ (က) ၂-မုဋ္ဌဿစ္စေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ)

သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဟိရိမတာယ [၁] သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သြတ္တပ္ပီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သြတ္တပ္ပေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဗာဟုသစ္စေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဝီရိယာရမ္ဘေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဥပဋ္ဌိတသ္သတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သတိဥပဋ္ဌာနေ [၂] သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ပညာသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပညာသမ္ပဒါယ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။　　။ဒုတိယံ။

၃-သတ္တကမ္မသုတ္တ

၂၀၃။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဉ္စ, သပ္ပုရိသဉ္စ, သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ ပ ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ-ပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏာဝါစော ဟောတိ၊ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ကာမေသု-မိစ္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ပိသုဏာဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဖရုသာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္ဖပ္ပလာပေ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ-စာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

၁-ဟိရိသမ္ပဒါယ (က)　　၂-သတိပဋ္ဌာနေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒဿကမ္မသုတ္တ

၂၀၄။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဉ္စ, သပ္ပုရိသဉ္စ, သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော?ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အနဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။　　။စတုတ္ထံ။

၅-အဋ္ဌကထာသုတ္တ

၂၀၅။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဉ္စ, သပ္ပုရိသဉ္စ, သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော?ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါစော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသတိ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဝါစာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာကမ္မန္တေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာအာဇီဝေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဝါယာမေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာသတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာသတိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာသမာဓိမှိ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာ-ဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဝါစာယ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာကမ္မန္တေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာအာဇီဝေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဝါယာမေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာသတိယာ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာသမာဓိမှိ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒဿမဂ္ဂသုတ္တ

၂၀၆။ အသပ္ပုရိသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရဉ္စ, သပ္ပုရိသဉ္စ, သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဉာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဉာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၀၇။ ပါပဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, ပါပေန ပါပတရဉ္စ, ကလ္လာဏဉ္စ, ကလ္လာဏေန ကလ္လာဏတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ။ပ။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အဒိန္နာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ပ။ အဒိန္နာ စ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလ္လာဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပါဏာတိ-ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလ္လာဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလ္လာဏေန ကလ္လာဏတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အဒိန္နာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အဒိန္နာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလ္လာဏေန ကလ္လာဏတရောတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၀၈။ ပါပဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ,ပါပေန ပါပတရဉ္စ,ကလ္လာဏဉ္စ, ကလ္လာဏေန ကလ္လာဏတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ မိဆ္ဆာညာဏီ ဟောတိ၊ မိဆ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အဒိန္နာ စ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အဒိန္နာ စ မိဆ္ဆာညာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိဆ္ဆာညာဏော သမာဒပေတိ။ အဒိန္နာ စ မိဆ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိဆ္ဆာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပေန ပါပတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏေန ကလျာဏတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာ-ဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဉာဏေ သမာ-ဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏေန ကလျာဏတရောတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-တတိယပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၀၉။ ပါပဓမ္မဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရဉ္စ, ကလျာဏဓမ္မဉ္စ,ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော ပါဏာတိ-ပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္စော အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိ-ပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ။ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရောတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-စတုဿပါပဓမ္မသုတ္တ

၂၁၀။ ပါပဓမ္မဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ, ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရဉ္စ, ကလျာဏဓမ္မဉ္စ,ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရဉ္စ၊ တံ သုဏာထ။ပ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ ပ။ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္ဍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ ပ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္ဍ မိစ္ဆာဉာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္ဍ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပါပဓမ္မေန ပါပဓမ္မတရော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမ္မာ-ဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ။ ပ။ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မတရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဉ္ဍ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ။ ပ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဉာဏီ ဟောတိ၊ ပရဉ္ဍ သမ္မာဉာဏေ သမာဒပေတိ။ အတ္တနာ စ သမ္မာဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ ပရဉ္ဍ သမ္မာဝိမုတ္တိယာ သမာဒပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကလျာဏဓမ္မေန ကလျာဏဓမ္မ-တရောတိ။ ။ဒသမံ။

သပ္ပုရိသဝဂ္ဂေါ ပဋမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သိက္ခာပဒဉ္ဍ အဿဒ္ဓံ၊ သတ္တကမ္မံ အထော စ ဒသကမ္မံ။
အဋ္ဌဂိကဉ္ဍ ဒသမဂ္ဂံ၊ ဒွေ ပါပဓမ္မာ အပရေ ဒွေတိ။

---

(၂၂) ၂-ပရိသာဝဂ္ဂ

၁-ပရိသာသုတ္တ

၂၁၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပရိသဒူသနာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဘိက္ခု ဘိက္ခဝေ[၁] ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော ပရိသဒူသနော၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခဝေ

၁-ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု(ဣ၊က)

ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော ပရိသဒူသနော၊ ဥပါသကော ဘိက္ခဝေ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော ပရိသဒူသနော၊ ဥပါသိကာ ဘိက္ခဝေ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ ပရိသဒူသနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပရိသဒူသနာ။

စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပရိသသောဘနာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဘိက္ခု ဘိက္ခဝေ သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော ပရိသသောဘနော၊ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခဝေ သီလဝတီ ကလ္လာဏဓမ္မာ ပရိသသောဘနာ၊ ဥပါသကော ဘိက္ခဝေ သီလဝါ ကလ္လာဏဓမ္မော ပရိသသောဘနော၊ ဥပါသိကာ ဘိက္ခဝေ သီလဝတီ ကလ္လာဏဓမ္မာ ပရိသသောဘနာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပရိသသောဘနာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒိန္နသုတ္တ

၂၁၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန ဝစီဒုစ္စရိတေန မနောဒုစ္စရိတေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယသုစရိတေန ဝစီသုစရိတေန မနောသုစရိတေန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အကတညုတာသုတ္တ

၂၁၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန, ဝစီဒုစ္စရိတေန, မနောဒုစ္စရိတေန, အကတညုတာ အကတဝေဒိတာ[1]။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယသုစရိတေန, ဝစီသုစရိတေန, မနောသုစရိတေန, ကတညုတာ ကတဝေဒိတာ[2]။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။တတိယံ။

၁-အကတညုတာအကတဝေဒိတာယ (သီ) ၂-ကတညုတာကတဝေဒိတာယ (သီ)

၄-ပါဏာတိပါတိသုတ္တ

၂၁၄။ ။ပ။ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယိ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပဌမမဂ္ဂသုတ္တ

၂၁၅။ ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါစော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယမဂ္ဂသုတ္တ

၂၁၆။ ။ပ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသတိ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ။ပ။ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၁၇။ ။ပ။ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ အသုတေ သုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အမုတေ မုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ အဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ အသုတေ အသုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အမုတေ အမုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၁၈။ ။ပ။ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ သုတေ အသုတဝါဒိ ဟောတိ၊ မုတေ အမုတဝါဒိ ဟောတိ၊ ဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ သုတေ သုတဝါဒိ ဟောတိ၊ မုတေ မုတဝါဒိ ဟောတိ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဟိရိကသုတ္တ

၂၁၉။ ။ပ။ အဿဒ္ဓါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ အဟိရိကော ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ။ပ။ သဒ္ဓါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပီ ဟောတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုဿီလသုတ္တ

၂၂၀။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတ္တာရိ? အဿဒ္ဓါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ ကုသီတော ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတ္တာရိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတ္တာရိ? သဒ္ဓါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓ-ဝီရိယော ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒသမံ။

ပရိသသောဘနဝဂ္ဂေါ[1] ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ပရိသာ ဒိဋ္ဌ အကတညုတာ၊ ပါဏာတိပါတာပိ ဒွေ မဂ္ဂါ။
ဒွေ ဝေါဟာရပထာ ဝုတ္တာ၊ အဟိရိကံ ဒုပ္ပညေန စာတိ။

---

(၂၃) ၃-ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂ

၁-ဒုစ္စရိတသုတ္တ

၂၂၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? မုသာဝါဒေါ, ပိသုဏာ ဝါစာ, ဖရုသာ ဝါစာ, သမ္ဖပ္ပလာပေါ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီဒုစ္စရိတာနိ။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝစီသုစရိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သစ္စဝါစာ, အပိသုဏာ ဝါစာ, သဏှာ ဝါစာ,မန္တဝါစာ[2]။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဝစီသုစရိတာနိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၂၂၂။ စတ္တာရိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ

၁–သောဘနဝဂ္ဂေါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂–မန္တာ ဝါစာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

သာနုဝင်္ဂော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဿ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယဒုစ္စရိတေန ဝစီဒုစ္စရိတေန မနောဒုစ္စရိတေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝင်္ဂော စ ဟောတိ သာနုဝင်္ဂော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဿ အပုညံ ပသဝတိ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝင်္ဂော စ ဟောတိ အနနုဝင်္ဂော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဿ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယသုစရိတေန ဝစီသုစရိ-တေန မနောသုစရိတေန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝင်္ဂော စ ဟောတိ အနနုဝင်္ဂော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဿ ပုညံ ပသဝတိတိ။　။ဒုတိယံ။

၄-အကတညုတာသုတ္တ

၂၂၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အမျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝင်္ဂော စ ဟောတိ သာနုဝင်္ဂော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဿ အပုညံ ပသဝတိ။ **ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာယ-ဒုစ္စရိတေန, ဝစီဒုစ္စရိတေန, မနောဒုစ္စရိတေန, အကတညုတာ အကတဝေဒိတာ** ဣမေဟိ။ပ။ ကာယသုစရိတေန ဝစီသုစရိတေန မနောသုစရိတေန ကတညုတာ-ကတဝေဒိတာ။ပ။　။တတိယံ။

၅-ပါဏာတိပါတီသုတ္တ

၂၂၄။ပ။ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသု-မိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ။ပ။ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။　။စတုတ္ထံ။

၆-ပဌမမဂ္ဂသုတ္တ

၂၂၅။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါစော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တော ဟောတိ။ပ။　။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယမဂ္ဂသုတ္တ

၂၂၆။ပ။ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊မိစ္ဆာသတိ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ။ပ။ သမ္မာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ သမ္မာ-ဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ။ပ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပဌမဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၂၇။ပ။ အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊အသုတေ သုတဝါဒိ ဟောတိ၊အမုတေ မုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ အဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ အသုတေ အသုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အမုတေ အမုတဝါဒိ ဟောတိ၊ အဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယဝေါဟာရပထသုတ္တ

၂၂၈။ပ။ ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ သုတေ အသုတဝါဒိ ဟောတိ၊ မုတေ အမုတဝါဒိ ဟောတိ၊ ဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိ ဟောတိ၊ သုတေ သုတဝါဒိ ဟောတိ၊ မုတေ မုတဝါဒိ ဟောတိ၊ ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိ ဟောတိ။ပ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဟိရိကသုတ္တ

၂၂၉။ပ။ အဿဒ္ဓါ ဟောတိ၊ဒုဿီလော ဟောတိ၊ အဟိရိကော ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပီ ဟောတိ။ပ။ သဒ္ဓါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပီ ဟောတိ။ပ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဒုပ္ပညသုတ္တ

၂၃၀။ပ။ အဿဒ္ဓါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊ ကုသီတော ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ပ။ သဒ္ဓါ ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အကွတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ၊ အနနုဝဇ္ဇော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-ကဝိသုတ္တ

၂၃၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကဝိ။ ကတမေ စတ္တာရော? စိန္တာကဝိ သုတကဝိ အတ္ထကဝိ ပဋိဘာနကဝိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ကဝိတိ။　။ကောဒသမံ။

ဒုစ္စရိတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဒုစ္စရိတံ ဒိဋ္ဌ အကတညူ စ၊ ပါဏာတိပါတာဝိ ဒွေ မဂ္ဂါ။
ဒွေ ဝေါဟာရပထာ ဝုတ္တာ၊ အဟိရိကံ ဒုပ္ပညကဝိနာ စာတိ။

---

(၂၄) ၄-ကမ္မဝဂ္ဂ

၁-သံခိတ္တသုတ္တ

၂၃၂။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ[၁] အကဏှအသုက္က-ဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိတိ။　။ပဌမံ။

၂-ဝိတ္ထာရသုတ္တ

၂၃၃။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္က-ဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သဗျာ-ပဇ္ဈံ၂ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ သဗျာပဇ္ဈံ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊

၁-အကဏှံ အသုက္ကံ (သီ၊ သျာ၊ ဇ)　(ဒီ ၃-၁၉၂၊ မ ၂-၅၂-ဝိဘင်္ဂေသုပိ)　၂-သဗျာပဇ္ဈံ (သမ္မတ္ထ)

သမ္မာဗန္ဓံ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ သော သမ္မာဗန္ဓံ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္မာဗန္ဓံ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္မာဗန္ဓံ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္မာဗန္ဓံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သမ္မာဗန္ဓံ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သမ္မာဗန္ဓာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သမ္မာဗန္ဓေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သမ္မာဗန္ဓံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတီ ကေန္တဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော အဗျာဗန္ဓံ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ အဗျာဗန္ဓံ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ အဗျာဗန္ဓံ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ သော အဗျာဗန္ဓံ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ အဗျာဗန္ဓံ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ အဗျာဗန္ဓံ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ အဗျာဗန္ဓံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ အဗျာဗန္ဓံ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ အဗျာဗန္ဓာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော အဗျာဗန္ဓေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော အဗျာဗန္ဓံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ကေန္တသုခံ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏှာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ သော သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ ဝစီသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ မနောသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သမ္မာဗန္ဓာပိ အဗျာဗန္ဓာပိ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သမ္မာဗန္ဓေဟိပိ အဗျာဗန္ဓေဟိပိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သမ္မာဗန္ဓမိဿိတာ အဗျာဗန္ဓမိဿိတာ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဝေါကိဏ္ဏသုခဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ကေစ္ဆေ စ ဒေဝါ ကေစ္ဆေ စ ဝိနိပါတိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ၂ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ၂ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ တဿ

၁-ဝေဒယတိ (က) အံ ၂-၃၆၀-ဝိဇ္ဇေဝိ။ ၂-ယမိဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ပဟာနာယ ယာ စေတနာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနီတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သောဏကာယနသုတ္တ

၂၃၄။ အထ ခေါ သိခါမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သိခါ-မောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

ပုရိမာနိ ဘော ဂေါတမ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိ သောဏကာယနော မာဏဝေါ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ မံ ဧတဒဝေါစ "သမဏော ဂေါတမော သဗ္ဗကမ္မာနံ အကိရိယံ ပညပေတိ၊ သဗ္ဗကမ္မာနံ ခေါ ပန အကိရိယံ ပညပေန္တော ဥစ္ဆေဒံ အာဟ လောကဿ။ ကမ္မသစ္စာ'ယံ[၁] ဘော လောကော ကမ္မသမာရမ္ဘဋ္ဌာယီ"တိ။

ဒဿနမ္ပိ ခေါ အဟံ ဗြာဟ္မဏ သောဏကာယနဿ မာဏဝဿ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုတော ပနေဝရူပေါ ကထာသလ္လာပေါ။ စတ္တာရိမာနိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္က-ဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ? ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဇံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ သဗျာဗဇ္ဇံ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ၊ သဗျာဗဇ္ဇံ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ သော သဗျာဗဇ္ဇံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇံ ဝစီသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇံ မနောသခ်ါရံ အဘိသခ်ရိတ္ဝာ သဗျာဗဇ္ဇံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သဗျာဗဇ္ဇံ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သဗျာဗဇ္ဇာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သဗျာဗဇ္ဇေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သဗျာဗဇ္ဇံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဧကန္တဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ သတ္တာ နေရယိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ။

၁–ကမ္မသစ္စာယီ (က)

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော အဗျာပဇ္ဈံ ကာယသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ အဗျာပဇ္ဈံ ဝစီသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ အဗျာပဇ္ဈံ မနောသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ သော အဗျာပဇ္ဈံ ကာယသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ အဗျာပဇ္ဈံ ဝစီသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ အဗျာပဇ္ဈံ မနောသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ အဗျာပဇ္ဈံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ အဗျာပဇ္ဈံ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ အဗျာပဇ္ဈာ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော အဗျာပဇ္ဈေဟိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော အဗျာပဇ္ဈံ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ကေန္တသုခံ၊ သေယျထာပိ ဒေဝါ သုဘကိဏ္ဏာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဧကစ္စော သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ ကာယသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ ဝစီသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရောတိ၊ သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ မနောသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ သော သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ ကာယသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ ဝစီသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ မနောသမ်ာရံ အဘိသင်္ခရိတ္ဝာ သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တမေနံ သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ လောကံ ဥပပန္နံ သမာနံ သမ္ဗာဓဇ္ဈာပိ အဗျာပဇ္ဈာပိ ဖဿာ ဖုသန္တိ။ သော သမ္ဗာဓဇ္ဈေဟိပိ အဗျာပဇ္ဈေဟိပိ ဖဿေဟိ ဖုဋ္ဌော သမာနော သမ္ဗာဓဇ္ဈမ္ဖိ အဗျာပဇ္ဈမ္ဖိ ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ ဝေါကိဏ္ဏ-သုခဒုက္ခံ၊ သေယျထာပိ မနုဿာ ဧကစ္စေ စ ဒေဝါ ဧကစ္စေ စ ဝိနိပါတိကာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? တတြ ဗြာဟ္မဏ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ၊ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ တဿ ပဟာနာယ ယာ စေတနာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဗြာဟ္မဏ ကမ္မံ အကဏှအသုက္ကံ အကဏှ-အသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနီတိ။ ။တတိယံ။

၄-ပဌမသီက္ခာပဒသုတ္တ

၂၃၅။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှံ ကဏှဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏှသုက္ကံ

ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါက်၊ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါက် ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါက်? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါက်။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါက်? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါက်။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါက်? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါက်။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါက် ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါက်။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါက် ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒိတာနီတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယသိက္ခာပဒသုတ္တ

၂၃၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္တိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါက်၊ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါက်၊ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါက်၊ အတ္တိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါက် ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါက်? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စေန မာတာ[၁] ဇီဝိတာ ဝေါရောပိတာ ဟောတိ၊ ပိတာ[၂] ဇီဝိတာ ဝေါရောပိတော[၃] ဟောတိ၊ အရဟံ[၄] ဇီဝိတာ ဝေါရောပိတော[၃] ဟောတိ၊ တထာဂတဿ ဒုဋ္ဌေန စိတ္တေန

၁–ဧကစ္စော မာတရံ (က) ၂–ပိတရံ (က) ၃–ဝေါရောပိတာ (က) ၄–အရဟန္တံ (က)

လောဟိတံ ဥပ္ပါဒိတံ[1] ဟောတိ၊ သံဃော ဘိန္နော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ[2] ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ ကာယသမ်ိဒါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ? တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနီတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အရိယမဂ္ဂသုတ္တ

၂၃၇။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ပဝေဒိတာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။

ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ကေစ္ဆော သဗျာဗဇ္ဈံ ကာယသမ်ိဒါရံ အဘိသင်္ခရောတိ။ပ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ။

၁-ဥပ္ပါဒိတာ (က) ၂-သမ္မာဒိဋ္ဌိကော (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဗျာဗဇ္ဈံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ ပ။ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ ပ။ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဇုမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒိတာနီတိ။　။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဗောဇ္ဈင်သုတ္တ

၂၃၈။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ။ ပ။ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ။ ပ။ ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဈံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ ပ။ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍံ ကဏ္ဍဝိပါကံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အဗျာဗဇ္ဈံ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ ပ။ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ? ဇုဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ အဗျာဗဇ္ဈမ္ပိ ကာယသခ်ါရံ အဘိသခ်ရောတိ။ ပ။ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ကဏ္ဍသုက္ကံ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကံ။

ကတမဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍအသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခ-ယာယ သံဝတ္တတိ? သတိသမ္ဒောဇ္ဈင်္ဂေါ ဓမ္မဝိစယသမ္ဒောဇ္ဈင်္ဂေါ ဝီရိယ-သမ္ဒောဇ္ဈင်္ဂေါ ပီတိသမ္ဒောဇ္ဈင်္ဂေါ ပဿဒ္ဓိသမ္ဒောဇ္ဈင်္ဂေါ သမာဓိသမ္ဒောဇ္ဈင်္ဂေါ ဥပေက္ခာသမ္ဒောဇ္ဈင်္ဂေါ။ ဇုဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ အကဏ္ဍအသုက္ကံ အကဏ္ဍ-အသုက္ကဝိပါကံ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ။ ဇုမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ မယာ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒိတာနီတိ။　။သတ္တမံ။

၈-သာဝဇ္ဇသုတ္တ

၂၃၉။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန, သာဝဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန, အနဝဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အဗျာပဇ္ဈသုတ္တ

၂၄၀။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? သဗျာပဇ္ဈေန ကာယကမ္မေန, သဗျာပဇ္ဈေန ဝစီကမ္မေန, သဗျာပဇ္ဈေန မနောကမ္မေန, သဗျာပဇ္ဈာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အဗျာပဇ္ဈေန ကာယကမ္မေန, အဗျာပဇ္ဈေန ဝစီကမ္မေန, အဗျာပဇ္ဈေန မနောကမ္မေန, အဗျာပဇ္ဈာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-သမဏသုတ္တ

၂၄၁။ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော၊ ဣဓ တတိယော သမဏော၊ ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေဘိ အညေဟိ”တိ[1] ဧဝမေတံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ သီဟနာဒံ နဒထ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏော။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော။

၁–သမဏေဟိ အညေတိ (သီ၊ ဣ၊က) ဇော အညေဟိတိ သကာယ ပဋိညာယ သန္ဓာဘိညေဟိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒီ ၂-၁၂၅၊ မ ၁-၉၂-ဝိဇ္ဇေသုပိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမီ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္ဆာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယော သမဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ တတိယော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ သြရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သြပပါတိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယော သမဏော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော သမဏော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထော သမဏော။

ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော၊ ဣဓ တတိယော သမဏော၊ ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ ပရဝပ္ပဝါဒါ သမဏေဘိ အညေဟိတိ ဧဝမေတံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ သီဟနာဒံ နဒထာတိ။ ။ ဒသမံ။

၁၁-သပ္ပုရိသာနိသံသသုတ္တ

၂၄၂။ သပ္ပုရိသံ ဘိက္ခဝေ နိဿာယ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါ။ ကတမေ စတ္တာရော? အရိယေန သီလေန ဝဓုတိ၊ အရိယေန သမာဓိနာ ဝဓုတိ၊ အရိယာယ ပညာယ ဝဓုတိ၊ အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝဓုတိ။ သပ္ပုရိသံ ဘိက္ခဝေ နိဿာယ ဣမေ စတ္တာရော အာနိသံသာ ပါဋိကင်္ခါတိ။ ။ကောဒသမံ။

ကမ္မဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ

သံခိတ္တ ဝိတ္ထာရ သောဏကာယန၊
သိက္ခာပဒံ အရိယမဂ္ဂေါ ဗောဇ္ဈင်္ဂံ။
သာဝဇ္ဇဉ္စေဝ အဗျာဗဇ္ဈံ၊
သမဏော စ သပ္ပုရိသာနိသံသောတိ။

(၂၅) ၅-အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂ

၁-သံဃဘေဒကသုတ္တ

၂၄၃။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “အပိ နု တံ အာနန္ဒ အဓိကရဏံ ဝူပသန္တ”န္တိ။ ကုတော တံ ဘန္တေ အဓိကရဏံ ဝူပသမိဿတိ[၁]၊ အာယသ္မတော ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓဿ ဗာဟိယော နာမ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ကေဝလကပ္ပံ သံဃဘေဒါယ ဋ္ဌတော၊ တတြာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ နာ ဧကေဝိဓကမ္ပိ ဘဏိတမ္ပံ မညတိတိ။

ကဒါ ပနာနန္ဒ အနုရုဒ္ဓေါ သံဃမဇ္ဈေ အဓိကရဏောသု[၂] ဝေါယုဇ္ဈတိ၊ နနု အာနန္ဒ ယာနိ ကာနိစိ အဓိကရဏာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ ကာနိ တုမှေ ဧဝံ ဝူပသမေထ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ စ။

စတ္တာရောမေ အာနန္ဒ အဋ္ဌဝသေ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃ-ဘေဒေန နန္ဒတိ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓာနန္ဒ ပါပဘိက္ခု ဒုဿီလော ဟောတိ ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကဿရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော အဿ-မဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ဗုဇာတော။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခူ ဇာနိဿန္တိ ‘ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော အသုစိ သင်္ကဿရသမာစာရော ပဋိစ္ဆန္န-ကမ္မန္တော အဿမဏော သမဏပဋိညော အဗြဟ္မစာရိ ဗြဟ္မစာရိပဋိညော အန္တောပူတိ အဝဿုတော ကသမ္ဗုဇာတော’တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တော နာ-သေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ နာသေဿန္တိ”တိ။ ဣဒံ အာနန္ဒ ပဌမံ အဋ္ဌဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ပါပဘိက္ခု မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခူ ဇာနိဿန္တိ ‘မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကော အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော’တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တော နာသေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ နာသေဿန္တိ”တိ။ ဣဒံ အာနန္ဒ ဒုတိယံ အဋ္ဌဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတိ။

၁-ဝူပသမ္မိဿတိ (?) ၂-အဓိကရဏောသု တေသု (က)

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ပါပဘိက္ခု မိဆ္ဆာအာဇီဝေါ ဟောတိ၊ မိဆ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ[၁] ကပ္ပေတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခူ ဇာနိဿန္တိ 'မိဆ္ဆာအာဇီဝေါ မိဆ္ဆာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ'တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တာ နာသေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ န နာသေဿန္တိ"တိ။ ဣဒံ အာနန္ဒ တတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ပါပဘိက္ခု လာဘကာမော ဟောတိ သက္ကာရကာမော အနဝညတ္တိကာမော။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ "သစေ ခေါ မံ ဘိက္ခူ ဇာနိဿန္တိ 'လာဘကာမော သက္ကာရကာမော အနဝညတ္တိကာမော'တိ။ သမဂ္ဂါ မံ သန္တာ န သက္ကရိဿန္တိ န ဂရုံ ကရိဿန္တိ န မာနေဿန္တိ န ပူဇေဿန္တိ၊ ဝဂ္ဂါ ပန မံ သက္ကရိဿန္တိ ဂရုံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ"တိ။ ဣဒံ အာနန္ဒ စတုတ္ထံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတိ။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ စတ္တာရော အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ပါပဘိက္ခု သံဃဘေဒေန နန္ဒတီတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အာပတ္တိဘယသုတ္တ

၂၄၄။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အာပတ္တိဘယာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စောရံ အာဂုစာရိ ံ ဂဟေတွာ ရညော ဒဿေယျုံ "အယံ တေ ဒေဝ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ဒေဝေါ ဒဏ္ဍံ ပဏေတူ"တိ။ တမေနံ ရာဇာ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဂစ္ဆထ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ဒဋ္ဌာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဠှဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခာမေတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သိသံ ဆိန္ဒထာ"တိ။ တမေနံ ရညော ပုရိသာ ဒဋ္ဌာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဠှဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခာမေတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သိသံ ဆိန္ဒေယျုံ။ တတြဥတရဿ ထလဋ္ဌဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ "ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယှံ သိသစ္ဆေဒံ၊ ယတြ ဟိ နာမ ရညော ပုရိသာ ဒဋ္ဌာယ ရဇ္ဇုယာ ပစ္ဆာဗာဟံ ဂါဠှဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ခုရမုဏ္ဍံ ကရိတွာ ခရဿရေန ပဏဝေန ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ပရိနေတွာ ဒက္ခိဏေန ဒွါရေန နိက္ခာမေတွာ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ သိသံ

၁-ဇီဝိတံ (သျာ၊ က်၊ ဣ၊ က)

ဆိန္ဒိဿန္တိ၊ သော ဝတဿာဟံ[၁] ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ[၂] နကရေယ္ယံ[၃] ဂါရယ္ဟံ သီသစ္ဆေဇ္ဇ"န္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ ပါရာဇိကေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဋိကခ်ံ "အနာပန္နော ဝါ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ နအာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိဿတိ"။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကာဋ္ဌဝတ္ထံ[၄] ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတ္ဝာ မုသလံ ခန္ဓေ အာရောပေတ္ဝာ မဟာဇနကာယံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒေယျ "အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိံ ဂါရယ္ဟံ မောသလ္လံ။ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ"တိ။ တတြညတရဿ ထလဋ္ဌဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ "ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယ္ဟံ မောသလ္လံ၊ ယတြ ဟိ နာမ ကာဋ္ဌဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတ္ဝာ မုသလံ ခန္ဓေ အာရောပေတ္ဝာ မဟာဇနကာယံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဧဝံ ဝက္ခတိ 'အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိံ ဂါရယ္ဟံ မောသလ္လံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ'တိ။ သော ဝတဿာဟံ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ နကရေယ္ယံ ဂါရယ္ဟံ မောသလ္လ"န္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ သံဃာဒိ-သေသေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဋိကခ်ံ "အနာပန္နော ဝါ သံဃာဒိသေသံ ဓမ္မံ နအာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ သံဃာဒိသေသံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိ-ကရိဿတိ"။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကာဋ္ဌဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတ္ဝာ ဘသ္မပုဋ္ဌံ[၅] ခန္ဓေ အာရောပေတ္ဝာ မဟာဇနကာယံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒေယျ "အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိံ ဂါရယ္ဟံ ဘသ္မပုဋ္ဌံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ"တိ။ တတြညတရဿ ထလဋ္ဌဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ "ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယ္ဟံ ဘသ္မပုဋ္ဌံ၊ ယတြ ဟိ နာမ ကာဋ္ဌဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတ္ဝာ ဘသ္မပုဋ္ဌံ ခန္ဓေ အာရောပေတ္ဝာ မဟာဇနကာယံ ဥပသက်မိတ္ဝာ ဧဝံ ဝက္ခတိ 'အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိံ ဂါရယ္ဟံ ဘသ္မပုဋ္ဌံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တံ ကရောမီ'တိ။ သော ဝတဿာဟံ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ နကရေယ္ယံ

၁–သော ဝတဿာယံ (သီ) ၂–ပါပံ ကမ္မံ (သီ၊ ဣ)

၃–နကရေယ္ယ (သီ) ဒီ-၁-၅၆-ပိဋ္ဌေ ပါဋိယာ တဒဋ္ဌကထာယ စ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ။

၄–ကာဋ္ဌကံ ဝတ္ထံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၅–အဿပုဋ္ဌံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ဂါရယှံ ဘသ္မပုဋ္ဌ”န္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ ပါစိတ္တိယေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဋိကင်္ခံ ‘‘အနာပန္နော ဝါ ပါစိတ္တိယံ ဓမ္မံ နာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ ပါစိတ္တိယံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိဿတိ’’။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ကာဠဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတ္ဝာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘‘အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိံ ဂါရယှံ ဥပဝဇ္ဇံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တု၊ တံ ကရောမီ’’တိ။ တတြိဒံ တရဿ ထလဋ္ဌဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ ‘‘ပါပကံ ဝတ ဘော အယံ ပုရိသော ကမ္မံ အကာသိ ဂါရယှံ ဥပဝဇ္ဇံ၊ ယတြ ဟိ နာမ ကာဠဝတ္ထံ ပရိဓာယ ကေသေ ပကိရိတ္ဝာ မဟာဇနကာယံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဧဝံ ဝက္ခတိ ‘အဟံ ဘန္တေ ပါပကမ္မံ အကာသိံ ဂါရယှံ ဥပဝဇ္ဇံ၊ ယေန မေ အာယသ္မန္တော အတ္တမနာ ဟောန္တု၊ တံ ကရောမီ’တိ။ သော ဝတဿာဟံ ဧဝရူပံ ပါပကမ္မံ နာ ကရေယ္ယံ ဂါရယှံ ဥပဝဇ္ဇ”န္တိ။ ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဧဝံ တိဗ္ဗာ ဘယသညာ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ ဟောတိ ပါဋိဒေသနီယေသု ဓမ္မေသု။ တဿေတံ ပါဋိကင်္ခံ ‘‘အနာပန္နော ဝါ ပါဋိဒေသနီယံ ဓမ္မံ နာပဇ္ဇိဿတိ၊ အာပန္နော ဝါ ပါဋိဒေသနီယံ ဓမ္မံ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိဿတိ’’။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အာပတ္တိဘယာနိ တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သိက္ခာနိသံသသုတ္တ

၂၄၅။ သိက္ခာနိသံသမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ပညျတ္တရံ ဝိမုတ္တိသာရံ သတာမိပတေယျံ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာနိသံသံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဘိသမာစာရိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ အပ္ပသန္နာနံ ပသာဒါယ ပသန္နာနံ ဘိယျောဘာဝါယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဘိသမာစာရိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ အပ္ပသန္နာနံ ပသာဒါယ ပသန္နာနံ ဘိယျောဘာဝါယ၊ တထာ တထာ သော တဿာ သိက္ခာယ အခဏ္ဍကာရီ ဟောတိ အစ္ဆိဒ္ဒကာရီ အသဗလကာရီ အကမ္မာသကာရီ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ သမ္မသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကာ သိက္ခာ ပညတ္တာ သမ္မသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာ တထာ သော တဿာ သိက္ခာယ အခဏ္ဍကာရီ

ဟောတိ အစ္ဆိဒ္ဒကာရီ အသဗလကာရီ အကမ္မာသကာရီ၊ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခာနိသံသံ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပညျတ္တရံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာ တထာသ တေ ဓမ္မာ ပညာယ သမဝေက္ခိတာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပညျတ္တရံ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိသာရံ ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယထာ ယထာ ဘိက္ခဝေ မယာ သာဝကာနံ ဓမ္မာ ဒေသိတာ သဗ္ဗသော သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာ တထာသ တေ ဓမ္မာ ဝိမုတ္တိယာ ဖုသိတာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိမုတ္တိသာရံ ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သတာဓိပတေယျံ ဟောတိ? ''ဣတိ အပရိပ္ပုရံ ဝါ အာဘိသမာစာရိကံ သိက္ခံ ပရိပ္ပူရေဿာမိ၊ ပရိပ္ပုရံ ဝါ အာဘိသမာစာရိကံ သိက္ခံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ''တိ အစ္ဆတ္တံယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ''ဣတိ အပရိပ္ပုရံ ဝါ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကံ သိက္ခံ ပရိပ္ပူရေဿာမိ၊ ပရိပ္ပုရံ ဝါ အာဒိဗြဟ္မစရိယိကံ သိက္ခံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ''တိ အစ္ဆတ္တံယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ''ဣတိ အသမဝေက္ခိတံ ဝါ ဓမ္မံ ပညာယ သမဝေက္ခိဿာမိ၊ သမဝေက္ခိတံ ဝါ ဓမ္မံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ''တိ အစ္ဆတ္တံယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ''ဣတိ အဖုသိတံ ဝါ ဓမ္မံ ဝိမုတ္တိယာ ဖုသိဿာမိ၊ ဖုသိတံ ဝါ ဓမ္မံ တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ''တိ အစ္ဆတ္တံယေဝ သတိ သူပဋ္ဌိတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတာဓိပတေယျံ ဟောတိ။ ''သိက္ခာနိသံသမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ပညျတ္တရံ ဝိမုတ္တိသာရံ သတာဓိပတေယျ''န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-သေယျာသုတ္တ

၂၄၆။ စတသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ သေယျာ။ ကတမာ စတသော? ပေတသေယျာ ကာမဘောဂိသေယျာ သီဟသေယျာ တထာဂတသေယျာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ပေတသေယျာ? ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ပေတာ ဥတ္တာနာ သေန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပေတသေယျာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိသေယျာ? ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂီ ဝါမေန ပဿေန သေန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိ-သေယျာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သီဟသေယျာ? သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သေယျံ ကပ္ပေတိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ အန္တရသတ္ထိမှိ နဂ်ုဋ္ဌံ အနုပက္ခိပိဘွာ၊ သော ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ ပုရိမံ ကာယံ အဗ္ဘုန္ဒာမေတွာ ပစ္ဆိမံ ကာယံ အနုဝိလောကေတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ ကိဉ္စိ ပဿတိ ကာယဿ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ ဝိသဋံ ဝါ၊ တေန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ အနတ္တမနော ဟောတိ။ သစေ ပန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ န ကိဉ္စိ ပဿတိ ကာယဿ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ ဝိသဋံ ဝါ၊ တေန ဘိက္ခဝေ သီဟော မိဂရာဇာ အတ္တမနော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သီဟသေယျာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ တထာဂတသေယျာ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတသေယျာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတဿော သေယျာတိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-ထူပါရဟသုတ္တ

၂၄၇။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ထူပါရဟာ။ ကတမေ စတ္တာရော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ထူပါရဟော၊ တထာဂတသာဝကော ထူပါရဟော၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တီ ထူပါရဟော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ထူပါရဟာတိ။ ။ပဉ္ဇမံ။

၆-ပညာဝုဒ္ဓိသုတ္တ

၂၄၈။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပညာဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သပ္ပုရိသသံသေဝေါ သဒ္ဓမ္မသဝနံ ယောနိသောမနသိကာရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ပညာဝုဒ္ဓိယာ သံဝတ္တန္တီတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဗဟုကာရသုတ္တ

၂၄၉။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ မနုဿဘူတဿ ဗဟုကာရာ ဟောန္တိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သပ္ပုရိသသံသေဝေါ သဒ္ဓမ္မသဝနံ ယောနိသော-မနသိကာရော ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဓမ္မာ မနုဿဘူတဿ ဗဟုကာရာ ဟောန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ပဌမဝေါဟာရသုတ္တ

၂၅၀။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အနရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ, အသုတေ သုတဝါဒိတာ, အမုတေ မုတဝါဒိတာ, အဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အနရိယ-ဝေါဟာရာ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယဝေါဟာရသုတ္တ

၂၅၁။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ, အသုတေ အသုတဝါဒိတာ, အမုတေ အမုတဝါဒိတာ, အဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အရိယ-ဝေါဟာရာ။ ။နဝမံ။

၁၀-တတိယဝေါဟာရသုတ္တ

၂၅၂။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အနရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဒိဋ္ဌေ အဒိဋ္ဌဝါဒိတာ, သုတေ အသုတဝါဒိတာ, မုတေ အမုတဝါဒိတာ, ဝိညာတေ အဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အနရိယ-ဝေါဟာရာ။ ။ဒသမံ။

၁၁-စတုတ္ထဝေါဟာရသုတ္တ

၂၅၃။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အရိယဝေါဟာရာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ, သုတေ သုတဝါဒိတာ, မုတေ မုတဝါဒိတာ, ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အရိယဝေါဟာရာ။ ။ ဧကာဒသမံ။

အာပတ္တိဘယဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ

ဘေဒအာပတ္တိ သိက္ခာ စ၊ သေယျာ ထူပါရဟေန စ။
ပညာဝုဒ္ဓိ ဗဟုကာရာ၊ ဝေါဟာရာ စတုရော ဌိတာတိ။

ပဉ္စမော ပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

(၂၆) ၆-အဘိညာဝဂ္ဂ

၁-အဘိညာသုတ္တ

၂၅၄။ စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ။ ကတမေ စတ္တာရော? အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယ္ယာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယ္ယာ? ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ[1]။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယ္ယာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ? အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝ-တဏှာ စ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ? သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ? ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ခမ္မာ အဘိညာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ခမ္မာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပရိညေယ္ယသုတ္တ

၂၅၅။ စတယော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အနရိယပရိညေယသနာ။ ကတမာ စတယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ ဇရာဓမ္မော သမာနော ဇရာဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ သံကိလေသဓမ္မော သမာနော သံကိလေသဓမ္မံယေဝ ပရိယေသတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတယော အနရိယပရိညေသနာ။

စတယော ဣမာ ဘိက္ခဝေ အရိယပရိညေသနာ။ ကတမာ စတယော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော အတ္တနာ ဇရာဓမ္မော သမာနော ဇရာဓမ္မေ အာဒီနဝံ ဝိဒိတ္ဝာ အဇရံ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ ဗျာဓိဓမ္မော သမာနော ဗျာဓိဓမ္မေ အာဒီနဝံ ဝိဒိတ္ဝာ အဗျာဓိံ အနုတ္တရံ

၁-ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယံ (က)

ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ မရဏဓမ္မော သမာနော မရဏဓမ္မေ အာဒီနဝံ ဝိဒိတ္ဝာ အမတံ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ၊ အတ္တနာ သံကိလေသဓမ္မော သမာနော သံကိလေသဓမ္မေ အာဒီနဝံ ဝိဒိတ္ဝာ အသံကိလိဋ္ဌံ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ နိဗ္ဗာနံ ပရိယေသတိ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတသ္သော အရိယပရိယေသနာတိ။

၃-သင်္ဃဝတ္ထုသုတ္တ

၂၅၆။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဃဝတ္ထူနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဒါနံ ပေယျဝဇ္ဇံ[၁] အတ္ထစရိယာ သမာနတ္တတာ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ သင်္ဃဝတ္ထူနိတိ။

၄-မာလုက္ကျပုတ္တသုတ္တ

၂၅၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မာလုက္ကျပုတ္တော[၂] ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတ္ဝာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ မာလုက္ကျပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတ္ဝာ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျန္တိ။ ဣတ္ထေ ဣဒါနိ မာလုက္ကျပုတ္တ ကိံ ဒဟရေ ဘိက္ခူ ဝက္ခာမ။ ယတြဟိ နာမ တုံ ဇိဏ္ဏော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော တထာဂတဿ သံခိတ္တေန ဩဝါဒံ ယာစသိတိ။ ဒေသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု သုဂတော သံခိတ္တေန ဓမ္မံ၊ အပ္ပေဝ နာမာဟံ ဘဂဝတော ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနေယ္ယံ၊ အပ္ပေဝ နာမာဟံ ဘဂဝတော ဘာသိတဿ ဒါယာဒေါ? အဿန္တိ။

စတ္တာရောမေ မာလုက္ကျပုတ္တ တဏှုပ္ပါဒါ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတမေ စတ္တာရော? စိဝရဟေတု ဝါ မာလုက္ကျပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ မာလုက္ကျပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေနာသနဟေတု ဝါ မာလုက္ကျပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ မာလုက္ကျပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမေ ခေါ မာလုက္ကျပုတ္တ စတ္တာရော တဏှုပ္ပါဒါ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယတော ခေါ

၁-ဝိယဝါစာ (က) ဟေဋ္ဌာ ၃၄၁-ဝိဇ္ဇေဝိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-မာလုက်္ကပုတ္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)
၃-ဘဂဝတော သာဝကော (က)

မာလုကျပုတ္တ ဘိက္ခုနော တဏ္ဍာ ပဟီနာ ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ အယံ ဝုစ္စတိ မာလုကျပုတ္တ ဘိက္ခု အစ္ဆေစ္ဆိ တဏ္ဍံ ဝိဝတ္တယိ သံယောဇနံ၊ သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော ဘဂဝတာ ဣမိနာ သြဝါဒေန သြဝဒိတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ "ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ"တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော စ ပနာယသ္မာ မာလုကျပုတ္တော အရဟတံ အဟောသီတိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-ကုလသုတ္တ

၂၅၈။ ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ နစိရဋ္ဌိတိကာနိ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေန။ ကတမေဟိ စတူဟိ? နဋ္ဌံ နဂဝေသန္တိ၊ ဇိဏ္ဏံ နပဋိသခ်ရောန္တိ၊ အပရိမိတပါနဘောဇနာ ဟောန္တိ၊ ဒုဿီလံ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာဓိပစ္စေ ဌပေန္တိ။ ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ နစိရဋ္ဌိတိကာနိ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေန။

ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ စိရဋ္ဌိတိကာနိ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေန။ ကတမေဟိ စတူဟိ? နဋ္ဌံ ဂဝေသန္တိ၊ ဇိဏ္ဏံ ပဋိသခ်ရောန္တိ၊ ပရိမိတပါနဘောဇနာ ဟောန္တိ၊ သီလဝန္တံ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာဓိပစ္စေ ဌပေန္တိ။ ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ကုလာနိ ဘောဂေသု မဟတ္တံ ပတ္တာနိ စိရဋ္ဌိတိကာနိ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာတိ။ ။ပဉ္ဇမံ။

၆-ပဌမအာဇာနီယသုတ္တ

၂၅၉။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အဂ်ေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အဂ်န္တေဝ

သခ်ံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာ-ဇာနီယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သခ်ံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟု-နေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ ပ။ သမာဒဓိယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠ္ဟပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ပ။ "အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ"တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု လာဘီ ဟောတိ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယ-ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟ-သမ္ပန္နော ဟောတိ။

ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟု-နေယျော ဟောတိ။ ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယအာဇာနီယသုတ္တ

၂၆၀။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနီယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ

သခ်ံ ဂစ္ဆတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာ-ဇာနိယော ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ရညော ဘဒ္ဒြော အဿာဇာနိယော ရာဇာရဟော ဟောတိ ရာဇဘောဂ္ဂေါ၊ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သခ်ံ ဂစ္ဆတိ။

ဧဝမေဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟု-နေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော စ ဟောတိ ဗလသမ္ပန္နော စ ဇဝသမ္ပန္နော စ အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော စ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ။ပ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝိဟရတိ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ ထာမဝါ ဒဠ္ဟပရက္ကမော အနိက္ခိတ္တဓုရော ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ။ပ။ သစ္ဆိကတ္ဝာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဇဝသမ္ပန္နော ဟောတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု လာဘီ ဟောတိ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယ-ဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာရောဟပရိဏာဟ-သမ္ပန္နော ဟောတိ။

ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အာဟုနေယျော ဟောတိ။ပ။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဗလသုတ္တ

၂၆၁။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဗလာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဝီရိယဗလံ သတိဗလံ သမာဓိဗလံ ပညာဗလံ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ ဗလာနိ-တိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အရညသုတ္တ

၂၆၂။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု နာလံ အရညဝနပ္ပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုံ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ကာမဝိတက္ကေန, ဗျာပါဒဝိတက္ကေန, ဝိဟိံသာဝိတက္ကေန, ဒုပ္ပညော ဟောတိ ဇဋ္ဌော လေမ္ဘဂေါ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု နာလံ အရညဝနပ္ပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုံ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အလံ အရညဝနပ္ပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုံ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? နေက္ခမ္မဝိတက္ကေန, အဗျာပါဒဝိတက္ကေန, အဝိဟိံသာဝိတက္ကေန, ပညဝါ ဟောတိ အဇဋ္ဌော အနေလမူဂေါ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အလံ အရညဝနပ္ပတ္ထာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝိတုန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ကမ္မသုတ္တ

၂၆၃။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, သာဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန, သာဝဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဗာလော အဗျတ္တော အသပ္ပုရိသော ခတံ ဥပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ သာဝဇ္ဇော စ ဟောတိ သာနုဝဇ္ဇော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အနဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန ဝစီကမ္မေန, အနဝဇ္ဇေန မနောကမ္မေန, အနဝဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော သပ္ပုရိသော အက္ခတံ အနုပဟတံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ၊ အနဝဇ္ဇော စ ဟောတိ အနနုဝဇ္ဇော ဝိညူနံ၊ ဗဟုဉ္စ ပုညံ ပသဝတီတိ။ ။ဒသမံ။

အဘိညာဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

တဿုဒ္ဒါနံ

အဘိညာ ပရိယေသနာ၊ သင်္ဃံ မာလုက္ကပုတ္တော၊
ကုလံ ဒ္ဝေ စ အာဇာနိယာ၊ ဗလံ အရညကမ္မုနာတိ။

---

(၂၇) ၇-ကမ္မပထဝဂ္ဂ

၁-ပါဏာတိပါတီသုတ္တ

၂၆၄။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိပါတေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။

စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အတ္တနာ စ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပါဏာတိ-ပါတာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ပဌမံ။

၂-အဒိန္နာဒါယီသုတ္တ

၂၆၅။ စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနေ သမာဒပေတိ၊ အဒိန္နာဒါနေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အဒိန္နာ-ဒါနဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။

အတ္တနာ စ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ။ဒုတိယံ။

၄-မိန္ဆာစာရီသုတ္တာ

၂၆၆။ ။ပ။ အတ္တနာ စ ကာမေသုမိန္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ ပရဿ ကာမေသုမိန္ဆာစာရေ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိန္ဆာစာရေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိန္ဆာစာရဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။

အတ္တနာ စ ကာမေသုမိန္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ ကာမေသုမိန္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ကာမေသုမိန္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိန္ဆာစာရာ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ။တတိယံ။

၅-မုသာဝါဒီသုတ္တာ

၂၆၇။ ။ပ။ အတ္တနာ စ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပရဿ မုသာဝါဒေ သမာဒပေတိ၊ မုသာဝါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။

အတ္တနာ စ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ပိသုဏာဝါစာသုတ္တာ

၂၆၈။ ။ပ။ အတ္တနာ စ ပိသုဏာဝါစော ဟောတိ၊ ပရဿ ပိသုဏာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

အတ္တနာ စ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဖရုသဝါစာသုတ္တာ

၂၆၉။ ။ပ။ အတ္တနာ စ ဖရုသဝါစော ဟောတိ၊ ပရဿ ဖရုသာယ ဝါစာယ သမာဒပေတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ပ။

အတ္ထိနာ စ ဖရုသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ဖရုသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သမ္ဖပ္ပလာပသုတ္တ

၂၇၀။ ။ပ။ အတ္ထိနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပီ ဟောတိ၊ ပရဿ သမ္ဖပ္ပလာပေ သမာဒပေတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

အတ္ထိနာ စ သမ္ဖပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပရဿ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ သမာဒပေတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပါ ဝေရမဏိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ။သတ္တမံ။

၈-အဘိဇ္ဈာလုသုတ္တ

၂၇၁။ ။ပ။ အတ္ထိနာ စ အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဿ အဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ပ။

အတ္ထိနာ စ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ပရဿ အနဘိဇ္ဈာယ သမာဒပေတိ၊ အနဘိဇ္ဈာယ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာယ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဗျာပန္နစိတ္တသုတ္တ

၂၇၂။ ။ပ။ အတ္ထိနာ စ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဿ ဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊ ဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ ဗျာပါဒဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

အတ္ထိနာ စ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ ပရဿ အဗျာပါဒေ သမာဒပေတိ၊ အဗျာပါဒေ စ သမနုညော ဟောတိ၊ အဗျာပါဒဿ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။ ။နဝမံ။

၁၀-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ္တ

၂၇၃။ ။ပ။ အတ္ထိနာ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ၊ ပရဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမာ-ဒပေတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣမေဟိ။ပ။

အတ္ထနာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌကော ဟောတိ၊ ပရဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ သမာဒပေတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ သမနုညော ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဇူမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေတိ။ ။ဒသမံ။

ကမ္မပထဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

---

(၂၀) ၈-ရာဂပေယျာလ

၁-သတိပဋ္ဌာနသုတ္တ

၂၇၄။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ပ။ စိတ္တေ။ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-သမ္မပ္ပဓာနသုတ္တ

၂၇၅။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ။ပ။ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ။ပ။ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဋ္ဌိတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယ္ယောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္ဒံ ဇနေတိ ဝါယမတိ၊ ဝီရိယံ အာရဘတိ၊ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဇုဠိပါဒသုတ္တ

၂၇၆။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ

ဣဋ္ဌပါဒံ ဘာဝေတိ၊ ဝိရိယသမာဓိ။ပ။ စိတ္တသမာဓိ။ပ။ ဝိမံသာသမာဓိပဓာန-သင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဋ္ဌပါဒံ ဘာဝေတိ။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ အဘိညာယ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။တတိယံ။

၄-၃၀-ပရိညာဒိသုတ္တ

၂၇၇-၃၀၃။ ရာဂဿ ဘိက္ခဝေ ပရိညာယ။ပ။ ပရိက္ခယာယ။ ပဟာနာယ။ ခယာယ။ ဝယာယ။ ဝိရာဂါယ။ နိရောဓာယ။ စာဂါယ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။ပ။ ။တိ˚သတိမံ။

၃၁-၅၁၀-ဒေါသအဘိညာဒိသုတ္တ

၃၀၄-၇၀၃။ ဒေါသဿ။ပ။ မောဟဿ။ ကောဓဿ။ ဥပနာဟဿ။ မက္ခဿ။ ပဠာသဿ။ ဣဿာယ။ မစ္ဆရိယဿ။ မာယာယ။ သာဌေယ္ယဿ။ ထမ္ဘဿ။ သာရမ္ဘဿ။ မာနဿ။ အတိမာနဿ။ မဒဿ။ ပမာဒဿ အဘိညာယ ပရိညာယ ပရိက္ခယာယ ပဟာနာယ ခယာယ ဝယာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ စာဂါယ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဣမေ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ။ ။ဒသုတ္တရပဋ္ဌသတိမံ။

ရာဂပေယ္ယာလံ နိဋ္ဌိတံ။

စတုက္ကနိပါတပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။

အဂ်ုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂန္ထေ

လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အကာလိကော	၁၅၇
အကုသလမူလာနိ	၂၀၂
အကုသလာ ဓမ္မာ	၃၂
အက္ခဏဝေဓီ	၂၈၈
အက္ခတံ	၁၀၃၊၃၀၉
အဂတိဂမနာနိ	၃၂၅
အဂ္ဂပညတ္တိယော	၃၂၄
အဂ္ဂပသာဒါ	၃၄၃
အဂ္ဂဝတီ	၇၁၊၂၄၅
အဂ္ဂိမုတ္တော	၉၉
အစ္စာယိကာနိ တီဏိ	၂၄၁
အစိန္တေယျာနိ	၃၉၂
အဆ္ဆရာသင်္ဃာတမတ္တမ္ပိ	၄၁၊၉
အဆ္ဆရိယာ စတ္တာရော	၄၄၆၊၉
အဇဋ္ဌာ	၃၇
အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော	၆၄
အဇေဋ္ဌကာ	၃၅၁
အညတရော	၅၇
အညတိတ္ထိယာ	၁၉၉
အဌာနမေတံ	၂၈
အတ္တန္တပေါ	၅၂၆
အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော (အဘိ ၄-၁၃-ပိဋ္ဌေပိ)	၄၀၈
အတ္တာပိ အတ္တာနံ	၅၉
အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ	၄၇၉
အတ္ထပဋိသံဝေဒီ	၁၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အတ္ထိသုခံ	၃၈၀
အဓမ္မကမ္မာနိ	၇၄
အဓမ္မဝါဒိနီ	၇၅
အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ	၁၈
အန္ဓော	၁၂၆
အနဂ္ဂဝတီ	၇၁
အနနုဗောဓာ	၃၀၇
အနဘိဇ္ဈာ	၃၃၇
အန္ဓဘာရော	၃၃၈
အနရိယာ	၇၂
အနဝဇ္ဇသုခံ	၃၈၁
အနာထပိဏ္ဍိကော	၂၇
အနာပတ္တိံ အာပတ္တီတိ	၂၀
အနိဿုကီ	၁၀၄
အနုန္ဓဋ္ဌာ	၇၀
အနုပလိတ္တော လောကေန (အဘိ ၄-၄၀၆)	၃၄၇
အနုဗုဒ္ဓေါ	၃၀၇
အနုသောတဂါမီ	၃၁၁
အနေကဓာတု	၄၆
အပ္ပဋိဘယော	၁၀၀
အပ္ပဋိဝါနိတာ	၅၂
အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒံ	၁၁၁၊၃၈၈
အပ္ပပတိတော	၃၀၈
အပရိဘုတ္တာ	၄၇
အပ္ပိဆ္ဆတာ	၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဌကော်
[အ]	
အသာဒပရိယေသနံ	၂၆၀
အဿာဒါနုပဿိတာ	၅၂
အဟိရာဇကုလာနိ	၃၀၄
အဟု ပုဗ္ဗေ လောဘော (အဘိ ၄-၁၁၄)	၁၉၇
[အာ]	
အာဇာနိယ	၂၄၆-၀
အာဇီဝကသာဝကော	၂၁၀
အာဒိစ္စော	၂၄၄
အာဓိပတေယျာနိ	၁၄၆
အာနဏျသုခံ	၃၀၁
အာနန္ဒော	၂၅၊၅၉
အာနိသံသာ	၅၀၄
အာပဒါ	၃၇၉
အာဘာ	၄၅၆
အာမဝတ္ထိုံ	၄၂၁
အာမိသဂရု	၇၃
အာမိသသန္ထာရော	၉၁
အာယာစေယျ	၀၇၊၄၀၂
အာရဒ္ဓဝီရိယော	၃၆
အာရမ္မဓာတု	၄
အာရာမဒဏ္ဍော	၆၆
အာလောကာ	၄၅၆
အာသီဝိသာ	၄၂၅
အာသံသော	၁၀၆
အာဟာရသမ္ဘူတော	၄၆၃
[ဣ]	
ဣတိဝိ သော ဘဂဝါ	၂၊၃၆၇
ဣတ္ထန္နာမော	၄၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဌကော်
[အ]	
အဗျာပါဒေါ	၃၃၇
အဘယော	၂၂၁
အမ္ဘာ	၃၆၂
အဘိညာယာဟံ····ဒေသေမိ (အဘိ ၄-၄၀၇)	၂၀၀
အမတံ နု ပရိဘုဉ္ဇန္တိ (အဘိ ၄-၁၂၃)	၄၇
အမာတာပုတ္တိကာနိ	၁၇၀
အယောနိသော	၃၊၁၀၁
အရက္ခိတာ	၂၆၄
အရတိ	၃
အရိယဝံသာ	၃၃၆
အရိယာ	၇၂
အရုကူပမစိတ္တော	၁၂၁
အဝကုဇ္ဇပညော	၁၂၀
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ စေတနာ (အဘိ ၄-၂၁၀)	၄၇၆
အသခ်တလက္ခဏာနိ (အဘိ ၄-၅၄)	၁၅၀
အဿခဋ္ဌက်ာ	၂၉၁
အသန္တသန္နိဝါသော	၇၇
အသန္တုဋ္ဌိတာ	၁၁၊၅၂
အသဒ္ဓမ္မာ	၃၅၆
အဿတရီ	၃၀၅
အဿပရဿာ	၂၉၃
အသပ္ပုရိသတရော	၅၄၂
အသပ္ပုရိသဘူမိ	၆၃
အသပ္ပုရိသော	၃၀၉၊၃၀၉
အဿာဇာနိယာ	၂၉၄
အဿာဇာနိယော	၇၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဇု-ဥ]	
ဇုတ္ထန္ဒာမော	၁၀၇
ဇုတ္ထိရူပါဒိ	၁
ဇုတ္ထီ အရဟံ	၃၀
ဇုတ္ထီ သက္ကတ္တံ	၃၀
ဇုဒ္ဓိမန္တော	၁၄၆
ဇုဿုကီ	၁၀၃၊၃၉၄
ဥက္ကူလဝိကူလံ	၃၇
ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ	၂၇
ဥစ္ဆင်ပညော	၁၂၈
ဥစ္ဆိန္ဒမူလော	၂၁၉
ဥဇ္ဇယော	၃၅၁
ဥတ္တရာ	၂၇
ဥတ္တာနာ	၇၀
ဥဒကရဟဒါ	၄၁၉
ဥဒကာဋ္ဌကာနိ	၃၆၆
ဥဒါယီ	၃၅၂
ဥန္ဒဋ္ဌာ	၇၀
ဥပက္ကိလေသာ	၁၃၊၃၆၂
ဥပဝါဏော	၄၈၂
ဥပနာဟော	၉၅
ဥပါယာသဗဟုလော	၁၂၁
ဥပါလိ	၂၅
ဥမ္မဂ္ဂေါ	၄၉၇
ဥရုဝေလကဿပေါ	၂၅
[ဧ]	
ဧကစက္ခု	၁၂၆
ဧကဓမ္မော	၄၄၊၃၂
ဧကပုဂ္ဂလော(အဘိ ၄-၅၇)	၂၁၊၃၄
ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ	၂၉
ဧဟိပဿိကော	၂၀၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဩ]	
ဩက္ကန္တိယာ	၁၇၇
ဩက္ကာစိတဝိနီတာ	၇၂
ဩကောဋ္ဌိမကော	၁၀၆
ဩဏတောဏတော	၃၉၈
ဩတိဏ္ဏော	၁၄၆
ဩပနေယျိကော	၁၄၇၊၂၀၈
ဩဘာသာ	၄၅၇
ဩရမ္ဘာဂိယာနိ	၄၅၀
ဩဝဒိတော	၂၈၃
ဩဝါဒပတိကရော	၄၁
ဩဟိတဘာရော	၁၄၂
ဩဋ္ဌာရိကာ	၂၅၅
[က]	
ကဋ္ဌကာ	၁၃၉
ကဋ္ဌဝိယကတံ	၂၈၃
ကထာဝတ္ထူနိ(အဘိ ၄-၃၇၂)	၁၉၇
ကထာပဝတ္တိနီ	၁၄၉
ကဒလီ	၃၈၅
ကန္ဒရာယနော	၆၈
ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနိ	၄၆၀
ကမ္မကာရဏာ	၁၄၀
ကမ္မဝိပါကော	၃၉၂
ကရဏီယာနိ	၂၃၁
ကလျာဏမိတ္တတာ	၁၂
ကဿကော	၂၃၁
ကဿပဂေါတ္တော	၂၃၈
ကာမစ္ဆန္ဒော	၂
ကာယဂတာသတိ	၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဒ္ဓကော်
[က-ဓ]	
ကာယဒုစ္စရိတာ	၃၀
ကာယဝင်္ကော	၁၁၁
ကာယသုစရိတဿ	၃၀
ကာလာ	၄၅၇
ကာလာမာ	၁၉၀
ကာဠဒါယီ	၂၅
ကိတ္တိသဒ္ဒေါ	၅၉
ကုက္ကုဋသူကရာ	၃၅၁
ကုဏ္ဍဓာနော	၂၅
ကုမ္ဘာ	၄၁၈
ကုမာရကဿပေါ	၂၅
ကုလာနိ	၃၈၁
ကုသလာ	၃၂
ကုဟာ	၃၃၅
ကေသကမ္မလော	၂၉၀
ကေသမုတ္တံ	၁၈၉
ကေသိ	၄၂၇
ကောဓဂရု	၃၉၆
ကောဓော	၉၅
ကောသဇ္ဇံ	၁၆
ကောလိယဓိတာ	၃၇၄
ကိံပုရိသာ	၇၇
ခဇ္ဇော	၁၀၆
ခတ္တိယော	၁၀၅
ခတံ	၁၀၃၊၃၀၉
ခရာ	၁၃၉
ခီဏာသဝေါ	၇၆
ခီရောဒကီဘူတာ	၇၁၊၂၄၅
ခေတ္တံ	၂၂၄
ခေမာ	၈၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဒ္ဓကော်
[ဂ]	
ဂန္ဓဇာတာနိ	၂၂၆
ဂဠြဘော	၂၃၀
ဂန္ဓမ္ဗော	၃၄၇
ဂန္ဓာသာဝက္ကန်	၁၇၇
ဂမ္ဘီရာ	၇၀
ဂဟဋ္ဌကာနိ	၃၄၄
ဂဟနဒိသိတော	၁၅၂
ဂဟပတာနိ	၃၇၂
ဂဟပတိ	၁၃၆
ဂါထာ ဒုဋ္ဌိတာ	၁၄၃
ဂါဝေါ	၃၅၁
ဂိလာနုပမာ	၁၁၉
ဂိလာနော	၁၁၉
ဂိဟိသာမီစိပဋိပဒံ	၃၇၆
ဂိဟိသုခံ	၇၉
ဂုဏာဂုဏ္ဍိတော	၅၁၂
ဂုဏ္ဍဒါရော	၁၁၁၊၃၄၀
ဂူထဘာဏီ	၁၂၅
ဂေါဏကတ္ထတော	၁၃၆
[ဃ]	
ဃဋိတော	၁၂၂
ဃာသစ္ဆာဒေါ	၁၀၆
ဃောရဝိသော	၄၂၅
ဃောသံ	၂၂၉
ဃောသပ္ပမာဏော	၃၀၂
[ဝ]	
စက္ကဝတ္တိ	၂၉၊၁၀၇
စက္ကသမာရုဠှော	၁၇၉
စက္ကာနိ	၃၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဇ]	
ဇနကုဟနတ္ထံ	၃၃၄
ဇနပဒါ	၁၆၀
ဇမ္ဗာလိ	၄၀၅
ဇာဂရိယံ	၃၄၉
ဇာဏုမဏ္ဍလံ	၆၇
ဇာဏုသောဏိ	၅၀၊၄၉၃
ဇာနတာ	၆၀
ဇာနိပတယော	၃၇၃
ဇိဂုစ္ဆိတမ္ဘော	၁၂၄
ဇိဏ္ဏာ	၁၄၄၊၁၅၄၊၃၃၀
ဇိဝိတံ	၂၂၅
ဇိဝိတမဒမတ္ထော	၁၄၅
ဇိဝိတမဒေါ	၁၄၅
ဇေဋ္ဌာပစာယိနော	၁၄၁
ဇောတိပရာယဏော	၃၉၇
[ဈ]	
ဈာနဝိသယော	၃၉၂
[ဉ]	
ဉာတိပရိဟာနိ	၁၃
ဉာတိဝုဋ္ဌိ	၁၃
ဉာတော	၁၀၄
[ဋ]	
ဋာနာနိ	၃၇၄
ဋာနံ	၃၁၅
ဋိတတ္ထော	၃၁၁
ဋိတာဝ သာ ဓာတု	၂၈၉
ဋိတော	၃၂၀

ဘဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[စ]	
စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ (အဘိ ၄-၃၁၂၊၄၁၆)	၃၄၈
စတ္တာရော အဿာသာ	၁၉၂
စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ	၃၁၃၊၃၅၅
စတ္တာရော ဝိယတ္တာ	၃၁၄
စတုဋ္ဌရိယာပထေန ဗျာနံ	၁၈၃
စတုမဟာရာဇာ အနုဝိစရန္တိ	၁၄၁
စတူဟိ ဓမ္မေဟိ	၃၄၅
စရံ	၃၂၀
စာဂသမ္ပဒါ	၃၇၇
စိတ္တပါရိသုဒ္ဓိ	၅၁၆
စိတ္တဝိပတ္တိ	၂၇၁
စိတ္တသမ္ပဒါ	၂၇၂
စိတ္တံ အဒန္တံ	၆
စိတ္တံ အဘာဝိတံ	၄
စူဠနိကာ	၂၂၀
စူဠပန္ထကော	၂၄
စေတသော အဝူပသမော	၃
စေတသော ဝူပသမော	၄
စောဒကော	၅၆
စောရာ	၆၉
[ဆ]	
ဆန္ဒသမာဓိ	၄၁
ဆန္ဒာဂတိ်	၇၂
ဆန္နော	၂၁၆
ဆဝိဝဏ္ဏော	၁၀၂
ဆဝေါ ဆဝါယ	၃၆၀
ဆဝေါ ဒေဝိယာ	၃၆၀
ဆဝါလာတံ	၄၀၀

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[ဒ]	
ဒက္ခော	၃၃၆
ဒဒမာနော	၃၇၅
ဒဒ္ဒော	၂၅
ဒမာ ပဋိပဒါ	၄၇၀
ဒဟရဘူမိ	၆၀
ဒါနာနိ ဒွေ	၉၀
ဒိဋ္ဌိပါရိသုဒ္ဓိ	၅၁၆
ဒိဋ္ဌိသမ္မန္နော	၂၀
ဒုက္ခနိရောဓော	၇၂
ဒုစိန္တိတစိန္တိ	၁၀၀
ဒုဒ္ဒော	၆၁
ဒုပ္ပမေယျော	၂၆၉
ဒုန္နိက္ခိတ္တံ	၆၀
ဒုလ္လဘော	၂၂၊၂၆၉
ဒုရဘိသမ္ဘဝါနိ	၅၁
ဒုဿီလော	၁၀၃
ဒူရေ ပါတိ	၂၀၈
ဒေဝဒူတာနိ	၁၃၇
ဒေဝပွတ္တော	၅၀၃
ဒေဝပရိဝါရော	၄၀၄
ဒေဝါ စုတာ	၃၉
ဒေဝေါ	၃၄၇
ဒေဝေါ ဆဝါယ	၃၆၉
ဒေဝေါ ဒေဝိယာ	၃၆၉
ဒေါကော	၃၄၆
ဒေါသန္တရော	၆၁
ဒ္ဒိစက္ခု	၁၂၇
ဒ္ဒေ အတ္ထဝသေ	၉၇
ဒ္ဒေ အာသာ	၈၆
ဒ္ဒေ ဓမ္မာ	၅၁၊၈၁

ပဒါနုက္ကမော	စိဋ္ဌင်္ကော
[တ]	
တက္ကာသမ္ဘူတော	၄၆၃
တက္ကုပ္ပါဒါ	၃၁၆
တထာဂတော	၃၃၂၊၃၄၂
တပုဿဘလ္လိကာ	၂၇
တမပရာယဏော	၃၉၇
တယော ဥပေါသထာ	၂၀၆
တယော ပုဂ္ဂလာ	၁၀၆၊၁၁၆
တိကဏ္ဏော	၁၆၃
တိဏ္ဏော	၃၁၂
တိတ္တကာလာဗုဇိဇံ	၃၄
တိတ္တိ နတ္ထိ	၂၆၃
တိတ္ထာယတနာနိ	၁၇၄
တိရစ္ဆာနယောနိ	၆၁
တိရစ္ဆာနယောနိယာ	၃၉
တိဏိ နိမိတ္တာနိ	၂၅၀
တိဏိ ပါဋိဟာရိယာနိ	၁၇၀
တေဝိဇ္ဇော	၁၆၃
တိဏိ နိဒါနာနိ (ခု ဂ-၄၇-ဝိဇ္ဇေဝိ)	၂၆၆
[ထ]	
ထဒ္ဓါ	၃၃၅
ထာလိဓောဝနံ	၁၆၁
ထာလိပါကော	၁၆၆
ထူပါရဟာ	၇၆
ထေရကရဏာ	၃၃၁
ထေရော	၂၄၀
[ဒ]	
ဒက္ခိဏာ	၃၉၂
ဒက္ခိဏေယျာ	၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[ဒ]	
ဒွေ ဓမ္မာ သုက္ကာ	၅၃
ဒွေ ပဏ္ဍိတာ	၆၁၈၃
ဒွေ ပုဂ္ဂလာ	၇၆၊၈၆
ဒွေ ဗာလာ	၆၀၊၈၂
ဒွေ သုခါနိ	၇၉
[ဓ]	
ဓနုဂ္ဂဟော	၃၅၇
ဓမ္မကထိကာ	၄၅၅
ဓမ္မကမ္မာနိ	၇၄
ဓမ္မဒါနံ	၉၀
ဓမ္မဒေသနာ	၅၅
ဓမ္မဒ္ဓဇော	၁၀၈
ဓမ္မဓရာ	၁၁၅
ဓမ္မပ္ပဋိသံဝေဒီ	၁၄၉
ဓမ္မပဒါနိ	၃၃၇
ဓမ္မဝါဒိနိ	၇၅
ဓမ္မသန္တာရော	၉၁
ဓမ္မာနုကမ္မာ	၉၁
ဓမ္မာ တပနီယာ	၅၁
ဓိရော	၀၊၃၃၇
ဓုဝသီလော	၂၃၃
ဓူမော	၃၆၂
[န]	
နကုလမာတာ	၃၇၂
နမော တဿ	၆၀
နဠဂါဂိရာ	၉၉
နဠော	၃၀၅
နာဂေါ	၄၃၁
နာနာဓာတု	၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[နံ]	
နိကဋ္ဌကာယော	၄၅၄
နိဂဏ္ဌော	၂၂၁
နိဒါနာနိ	၁၃၃၊၃၆၆
နိမ္မဓိဇံ	၃၄
နိဗ္ဗိဒါနုပဿိတာ	၅၂
နိမိတ္တ	၁၁၁၊၂၅၀
နိရယပါလာ (အဘိ ၄-၄၃၁)	၁၃၉
နိရယာ စုတာ	၃၉
နိရာသော	၁၀၆
နိသိန္နော	၃၂၀
နိတတ္တံ	၆၁
နေယျတ္ထံ	၆၁
နေရယိကာ	၂၆၉
[ပ]	
ပညာသမ္ဘဒါ	၃၇၀
ပဋ္ဌာကရဏာနိ	၃၅၅
ပဋိဃနိမိတ္တံ	၃
ပဋိပဒါ	၃၀၀၊၄၆၇
ပဋိသမ္ဘိနဗလံ	၅၄
ပဋိပုဏ္ဏာဝိနိတာ	၇၂
ပဋိသောတဂါမိ	၃၁၁
ပဒ္မာဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ (အဘိ ၄-၄၀၆)	၃၂၀
ပဒ္မံ ဗျာနံ	၄၁
ပဏ္ဍိတပညတ္တာနိ	၁၄၉
ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ	၁၀၁
ပဏ္ဍိတော	၁၀၀
ပတိလီနော	၃၄၉
ပဒါလေတာ	၂၀၉

ဗာဒါနုက္ကမော	ဝိဌကော်
[ပ]	
ပဒုဋ္ဌစိတ္တော	၂၉
ပမာနာန်	၅၁၊၃၂၊၃၊၃၀၅
ပပတိတော	၃၀၀
ပမ္မဇိတသုခံ	၇၉
ပဘဿရမိဒံ စိတ္တံ	၉
ပမာဒေါ	၁၄
ပရိသဒူသနာ	၅၄၇
ပရိသာ	၆၂၊၂၄၅
ပရိသာမဏ္ဍော	၇၂
ပရိဘုတ္တာ	၄၇
ပဝိဝေကာနိ တိကိ	၂၄၂
ပါဠိဘောဂေါ	၄၉၁
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၆၄
ပါတိမောက္ခံ	၉၇
ပါတုဘာဝေါ	၂၂
ပါပကော	၅၀
ပါပကိကော	၁၁၃
ပါပဘိက္ခူ။	၆၉
ပါပမိတ္တတာ	၁၂
ပိဋကသမ္မဒါနေန	၁၉၆
ပိလိန္ဒဝစ္ဆော	၂၅
ပုညာဘိသန္ဒာ (အဘိ ၄-၂၅၉)	၃၆၅
ပုတ္တဒါရံ	၁၁၅
ပုထုပညော	၁၂၉
ပုပ္ဖဘာဏိ	၁၂၆
ပုပ္ဖဒေဝတာ	၃၀၂
ပုပ္ဖာစရိယာ	၃၀၂
ပုပ္ဖေ သမ္မောဓာ	၂၆၁
ပုရိသယုဂါနိ	၃၄၃
ပုရိသရူပါဒိ	၂

ဗာဒါနုက္ကမော	ဝိဌကော်
[ပ]	
ပုရိသာဇာနိယာ	၂၉၄
ပေတ္တိဝိသယာ	၄၀
ပေတ္တေယျာ	၁၄၁
ပေသလာ	၆၉
ပေါတလိယော	၄၁၃
ပေါတ္ထကော	၂၄၉
ပံသုဓောဝကော	၂၅၅
[ဖ]	
ဖဿာ	၁၂၁
ဖဿာယတနာနိ	၁၇၇
ဖုဋ္ဌော	၁၅၉
ဖုဋ္ဌော	၅၀၉
ဖေဂ္ဂုပရိဝါရော	၄၂၅
[ဗ]	
ဗလဝါ	၆၅
ဗလာနိ ဒွေ	၅၄
ဗလိဗဒ္ဓါ	၄၂၃
ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော	၆၅
ဗဟုကာရာ	၆၃၊၁၂
ဗဟုတရာ	၃၇
ဗဟုလီကတာ	၃၅၃
ဗဟုဿုတာ	၁၁၅
ဗဟုဿုတော	၃၄၄၊၄၆၃
ဗဟူ	၁၄၁
ဗာကုလော	၂၅
ဗာလလက္ခဏာနိ	၁၀၀
ဗာဟုလိကာ	၇၁
ဗာလော	၁၀၀
ဗိဇာနိ	၁၃၅
ဗိဇံ	၃၄၊၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓဝိသယော	၃၉၂
ဗုဒ္ဓါ ဒွေ	၇၆
ဗြဟ္မစာရိပဋိညော	၁၀၇
ဗြဟ္မာ	၃၀၂
ဗြဟ္မာပိ နိရယံ ဂစ္ဆတိ	၄၄၁
ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ	၃၂၉
ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော	၁၅၇
ဗြာဟ္မဏသစ္စာနိ	၄၉၆
[ဘ]	
ဘဇိတမ္ဗော	၁၂၂
ဘဏ္ဍနဇာတာ	၂၇၉
ဘတ္တုဒ္ဒေသကော	၃၂၆
ဘဒ္ဒိကာ	၃၄
ဘဒ္ဒကံ	၂၆၄
ဘဒြာ	၄၃၀
ဘဒြော	၄၂၀
ဘဒ္ဒိယော	၅၁၁
ဘယာနိ ဗာလတော	၉၉
ဘရဏ္ဍုကာလာမော	၂၀၁
ဘဝေါ	၂၂၄
ဘာဝနာဗလံ	၅၄
ဘာဝိတော	၄၅
ဘူရိပညတာယ	၄၆
ဘောဂသုခံ	၃၀၁
ဘောဇနေ မတ္တညူ	၁၁၂၊၃၄၉
[မ]	
မစ္ဆိကာသဏ္ဍိကော	၂၇
မဇ္ဇိမိကာ	၂၂၅
မဏ္ဍိကာပုတ္တော	၅၀၁
မတ္တေယျာ	၁၄၁
မဓုဘာဏီ	၁၂၆
မနုဿာ စုတာ	၃၉
မနောပဝိစာရာ	၁၇၇
မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ	၁၀
မနောဝင်္ကော	၁၁၁
မလ္လိကာ	၅၂၃
မဟလ္လကာ	၁၅၅
မဟာအဂ္ဂိဉာဟော	၁၇၉
မဟာကောဋ္ဌိကော	၁၁၆၊၄၇၉
မဟာစောရော	၁၅၂
မဟာနာမော	၂၂၀၊၂၀၀
မဟာပဒေသာ	၄၀၇
မဟာဘူတာနံ အညထတ္တံ နတ္ထိ	၂၂၃
မဟာမေဃော	၁၇၉
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော	၂၃
မဟိကာ	၃၆၂
မဟိစ္ဆတာ	၁၁
မာတုဂါမော	၇၇၊၂၀၅
မာနသမ္ဘူတော	၄၆၄
မာနုသကာနိ	၂၁၃
မိဂရာဇာ	၇၇၊၃၄၂
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ (အဘိ ၄-၃၆၆-၇)	၆၂၊၃၃
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော	၃၅
မိစ္ဆာပဏိဟိတေန စိတ္တေန	၇
မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇမာနော	၀၉-၃၁၀
မိစ္ဆာပဋိပန္နော	၇၀
မုတ္တစာဂေါ	၃၇၇
မူသိကာ	၄၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[လ]	
လပါ	၃၃၅
လဟုပရိဝတ္တံ စိတ္တံ (အဘိ ၄-၁၅၇)	၉
လေခုပမော	၂၀၆
လောကစိန္တာ	၃၉၂
လောကော	၃၃၁
လောဏကပလ္လံ	၂၅၁
လောဘဇော	၂၀၅
[ဝ]	
ဝဂ်ိသော	၂၅
ဝစီဝကော်	၁၁၁
ဝစီသံသာရော	၇၀
ဝဇ္ဈဂေါတ္တော	၁၆၁
ဝဇ္ဇဘိရုနော	၅၀
ဝဇ္ဇာနိ ဒွေ	၄၉
ဝဇ္ဇီပုတ္တကော	၂၃၁
ဝဇိရူပမစိတ္တော	၁၂၁
ဝနရာမဏေယျကံ	၃၇
ဝဏ္ဏိဇ္ဇာ	၃၉၃
ဝဒုကာ	၃၉၀
ဝပ္ပေါ	၅၁၇
ဝလာဟကာ	၄၁၆
ဝဿကာရော	၃၄၄၊၄၅၉
ဝဿသတဇီဝိ	၆၃
ဝဿူပနာယိကာ ဒွေ	၅၄
ဝါဒီ	၄၅၅
ဝိဂတာဘိဇ္ဈော	၁၉၇
ဝိဂတာသော	၁၀၆
ဝိစိကိစ္ဆာ	၃
ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ	၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော်
[မ]	
မူဠ္ဍော	၁၅၉
မောနေယျာနိ	၂၇၆
[ယ]	
ယက္ခော	၃၄၇
ယထာကာရီ	၃၃၂
ယမော ရာဇာ	၁၃၇
ယာဝ ကီဝဉ္စာဟံ	၂၆၁
ယုဝါ	၃၃၀
ယောဂါ	၃၁၆
ယောဓဇီဝေါ	၂၀၇၊၄၉၀
ယောနိသော	၁၀၂
ယောဗ္ဗနမဒေါ	၁၄၄
[ရ]	
ရဇ္ဇပါလော	၂၅
ရတ္တော အတ္တမျာဗာဓာယ	၁၅၆၊ ၁၉၀၊၂၁၇
ရထကာရော	၁၁၀
ရာဂေါ	၁၀၄
ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ	၄၄၉
ရာဇာနော	၁၅၂၊၃၀၆
ရာဇာရဟော	၂၄၆
ရာမပုတ္တော	၅၀၀
ရာဟု	၃၆၂
ရာဟုလော	၂၄၊၄၀၃
ရုက္ခော	၄၂၄
ရုဏ္ဏံ ဂိတံ	၃၆၃
ရူပပ္ပမာဏော	၃၀၂
ရောဂါ	၄၆၀
ရောဟိတဿော	၃၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဝ]	
ဝိဇိတသင်္ဂါမော	၁၀၅
ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော	၁၂၁
ဝိဓုရော	၁၁၄
ဝိပတ္တိယော	၂၇၁၊ ၂၇၃
ဝိမုတ္တာသာ	၁၀၇
ဝိမုတ္တိပါရိသုဒ္ဓိ	၅၁၆
ဝိရာဂေါ	၃၄၃
ဝိဝိဓာ	၄၉
ဝိသမပါကာနိ	၃၀၇
ဝိသာခါ	၂၇
ဝိသာဖဒါ	၃၆၀
ဝိရိယာရမ္ဘော	၁၁
ဝိသတိကပ္ပသဟဿာနိ	၂၇၀
ဝုဋ္ဌာမိ	၆၀
ဝေနာဂပုရိကာ	၁၀၁
ဝေသာရဇ္ဇာနိ	၃၁၅
ဝေဠု	၃၀၅
ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ	၀၀
ဝေါကိဏ္ဏော	၁၄၇
ဝေါသဂ္ဂရတော	၁၄၉
[သ]	
သကဒါဂါမိ	၂၃၃
သင်္ကဝါ	၂၃၀
သခ်ံတလက္ခဏာနိ	၁၅၀
သင်္ဃဝတ္ထူနိ	၃၄၁
သင်္ဂါမော	၁၀၉
သင်္ဂါရဝေါ	၇၊ ၁၆၀
သစေတနော	၁၀၉
သညာဝိပလ္လာသာ	၃၆၁
သန္တသန္နိဝါသော	၇၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[သ]	
သန္တုဋ္ဌိတာ	၁၁
သန္ထာရာ ဒွေ	၉၁
သန္နိဋ္ဌိကံ	၁၅၀
သဗ္ဗမံ အန္တရဓာပေန္တိ	၇၀
သဗ္ဗမ္ဘဂရု	၇၃
သဗ္ဗမ္ဘသ ဒ္ဝိတိယာ	၁၇
သဗ္ဗမ္ဘာ	၃၅၆
သဗ္ဗါသမ္ဘဒါ	၃၇၇
သနိမိတ္တာ	၀၀
သပ္ပဋိဘယော	၁၀၀
သပ္ပုရိသဘူမိ	၆၃
သပ္ပုရိသော	၀၀၊ ၃၀၉
သမ္မေ သမ္မိရာ အနိစ္စာ	၂၀၉
သမစိတ္တာ	၆၅
သမတိတ္တိန္ဒော	၆၇
သမဏမစလော	၃၉၉
သမဏပဒုမော	၃၉၉
သမဏပုဏ္ဍရိကော	၃၉၉
သမဏသုခုမာလော	၃၉၉
သမဏိယာနိ	၂၃၀
သမာဓိဘာဝနာ	၃၅၃
သမာပတ္တိကုသလတာ	၉၃
သမ္ဗဇ္ဈံ	၁၂
သမ္ဗန္ဓသီလာ	၃၂၁
သမ္ဘာဝဋ္ဌိပဇ္ဇမာနော	၀၉၊ ၃၁၀
သမ္ဘာဝဋ္ဌိပန္နော	၇၀
သမ္ဘာပဏိဟိတံ	၇
သမ္ဘာဒိဋ္ဌိကော	၃၅
သမ္ဘာသတိ	၃၃၀
သမ္ဘာသမာဓိ	၃၃၀

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[သ]	
သမိဒ္ဓေါ	၁၁၆
သမ္မုခီဘာဝါ	၁၄၈
သယာနော	၃၂၀
သရဘော	၁၈၅
သသန္တိရပရိနိဗ္ဗာယီ	၄၇၃
သဟ ဒဿနုပ္ပါဒါ (အာဘိ ၄-၉၁)	၂၄၄
သဟသိလောကဓာတု (အာဘိ ၄-၁၅၅)	၂၂၈
သာမုဂံ	၅၁၅
သာရဏီယာနိ တိဏိ	၁၀၅
သာလိမံသောဒနော	၁၄၄
သာဠ္ဟော	၁၉၄၊၅၂၀
သိက္ခာ တိဿော	၂၃၃၊၄၊၆
သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော	၅၂၉
သီလသမ္ပဒါ	၃၇၇
သီလသမ္ပန္နော	၃၄၈
သီလပါရိသုဒ္ဓိ	၅၁၆
သီလဝန္တော	၁၅၀
သုဂတဝိနယော	၄၆၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော
[သ]	
သုခုမာလော	၁၄၃
သုစိန္တိတစိန္တိ	၁၀၁
သုပ္ပဋိပန္နော	၂၂၃၊၃၆၇
သုပ္ပဝါသာ	၂၇
သုဘနိမိတ္တံ	၂
သုဝိဒူရဝိဒူရာနိ	၃၅၉
သေခေါ	၂၃၂
သောခုမ္မာနိ	၃၂၄
သောစေယျာနိ	၂၇၅
သောတာနုဂတ	၅၀၄
သောတာပန္နော	၂၃၃
သောဘိတော	၂၅
သံဝါသာ	၃၆၈၊၃၇၀
သွာက္ခာတော	၃၆၇
[ဟ]	
ဟတ္ထကော	၂၇၊၁၃၅၊၂၀၂
ဟတ္ထာဇာနိယော	၇၆
ဟဒယင်္ဂမာ	၅၃၀
ဟိမပါတသမယော	၁၃၆

အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဂန္ထေ

နာနာပါဠာ

ပဌမော မူလပါဠေါ၊ သီ····သီဟဠပေါတ္ထကံ၊ သျာ····သျာမပေါတ္ထကံ၊ ကံ····ကမ္ဗောဇပေါတ္ထကံ၊ ဗ္ဟ····ဗ္ဟဒ်လိသပေါတ္ထကံ၊ က····ကေသုစိ မရမ္ဗ-ပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဠေါ၊ က-သီ····ကေသုစိ သီဟဠပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဠေါ၊ ဠ····အဋ္ဌကထာ။

ကေကနိပါတာဒိပါဋိယာ

နာနာပါဠာ ဒိဋ္ဌက်ာ

[အ]

အကဏှအသုက္ကံ = အကဏှံ အသုက္ကံ (သီ၊ သျာ၊ ဗ္ဟ) ၅၅၃
အကတညုတာအကတဝေဒိတာ = အကတညုတာအကတဝေ
ဒိတာယ (သီ) ၅၄၈
အကာသိကံ စန္ဒနံ ဓာရေမိ = ကာသိကံ စန္ဒနံ ဓာရေမိ (သျာ၊ကံ၊က)
အကာသိကံ ဓာရေမိ (?) ၁၄၃
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ = အကုပ္ပါ မေ စေတောဝိမုတ္တိ (သီ၊ဗ္ဟ၊က) ၂၆၁
အကုသလဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ = အကုသလံ ဘိက္ခဝေ (က) ၆၀
အဂမိတော = အဂထိတော (သီ၊ဗ္ဟ) ၃၃၆
အဂါရဿာ = သဠါ အဂါရဿာ (သီ၊သျာ၊ကံ) ၄၃၀
အဂ္ဂိ မုဏ္ဍော = အဂ္ဂိမုဏ္ဍော (သီ) အဂ္ဂိ မုဏ္ဍော (သျာ၊ကံ၊ဗ္ဟ) ၉၉
အစလပုဏ္ဍော = မစလပုဏ္ဍော (သီ၊ဗ္ဟ) ၁၀၆
အဇ္ဈန္တိ = ဘဇန္တိ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဗ္ဟ) ၆၉
အဇ္ဈေဇ္ဈိ = အဇ္ဈေဇ္ဇိ (သျာ၊ကံ၊က) ၁၃၃
အဇ္ဈောသန္နာ = အဇ္ဈောသာနာ (က) တိကနိပါတေ ကုသိနာရဝဂ္ဂေ
ပဌမသုတ္တဋ္ဌကာ သြလောကေတဗ္ဗာ။ ၇၄
အဇ္ဈောသန္နော = အဇ္ဈာပန္နော (သီ၊က) ဋ္ဌကာ သြလောကေတဗ္ဗာ။ ၂၇၀
အညမညံ = အညမညဿ (သမ္မတ္ထ) ၁၆၀
အညာတဝါဒေ = အညဝါဒေ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဗ္ဟ) အညာတဝါရေ (က) ၁၉၀
အညာဝိမုတ္တာသ = အညာဝိမုတ္တိယာ (က) ၂၃၂

နာနာပါဌာ ဝိဇ္ဇက်ာ

[အ]

အညာသိကောဏ္ဍညော = အညာတကောဏ္ဍညောတိ (က)
အညာကောဏ္ဍညော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၃

အညံ ဇာတိံ = အညာယ ဇာတိယာ (သျာ) ၅၂၅

အဒ္ဒိံ ကတွာ = အဒ္ဓိကတွာ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၄၃၁

အတ္ထကာမေန = အတ္ထကာမေန (သီ၊က) ၃၂၉

အတိဝိဇ္ဈ = အဘိနိဝိဇ္ဈ (က) ၂၆၈

အန္တိမဒေဟိနံ = အန္တိမသာရီရံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၁၆၅

အတ္ထဂ်မဋ္ဌ = အတ္ထဂမဋ္ဌ (သီ၊ဋ္ဌ) ၃၁၆

အတ္ထဂ်မော = အတ္ထဂမော (သီ၊ဋ္ဌ) ၃၅၄

အထာဟံ = ဌာနမဟံ (သီ၊ဋ္ဌ) ဌာနမေတံ ယေနာဟံ (သျာ၊ကံ) ၁၉၂

အထာဟံ = ဋ္ဌဓာဟံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၁၉၃

အတ္ထာနန္တ ကိဠိ ဂန္ဓဇာတံ = အတ္ထာနန္တ ဂန္ဓဇာတံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၂၆

အဓိပ္ပယာသော (အဓိ+ပ+ယသု+ဏ) = အဓိပ္ပါယော(သီ)
အဓိပ္ပါယာသော (သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၀၀

အဓိသလ္လိခတေဝါယံ = အဓိသလ္လေခတေဝါယံ (သျာ၊ကံ၊က) ၂၃၀

အနဘာဝံကတာနိ = အနဘာဝကတာနိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၁၃၅

အနဘိရတိသညီ = အနဘိရတသညီ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၄၆၀

အနဘိရတိသညံ = အနဘိရတသညံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၄၃

အနီဃော = အနိဃော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) အနဃော (?) ၁၃၂

အနုတပ္ပါ = အာနုတပ္ပါ (သီ) ၂၂

အနုပဇ္ဇတိ = အနုသံဇ္ဇတိ (က) ၁၉၀

အနုယန္တေသု = အနုယုတ္တေသု (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၁၀၀

အန္တာဟိဏ္ဍန္တော = အာဟိဏ္ဍန္တော (သျာ၊ကံ) ၂၀၀

အပဏ္ဏကပဋိပဒံ = အပဏ္ဏကတံ ပဋိပဒံ (သီ၊ဋ္ဌ) ဋီကာယ ပန သမေတိ။ ၁၁၁

အပဒါနသောဘနိ = အပဒါနေ သောဘတိ (သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၁၀၀

အပုဇာနတော = နပုဇာနတော (သျာ၊ကံ၊က) ၃၁၇

အပ်ိယတော ဝါဒါယာဒတော ဝါ = အပ်ိယတော ဝါဒါယာဒတော (?) ၃၇၉

အမ္ဘုကသဏ္ဌရီ = အမ္ဘကမဿရီ (သီ) ၁၈၈

အဗျတ္တော = အဝျတ္တော (သီ၊ဋ္ဌ) ၃၀၉

အဗျာပဇ္ဇေန = အဗျာပစ္ဆေန (သမ္မတ္ထ) ၁၈၄

[အ]

အဘိက္ကန္တာ = အဘိက္ကန္တတရာ (က) ၄၁၄
အဘိဇ္ဇမာနေ = အဘိဇ္ဇမာနော (သီ၊ဋ္ဌ၊က) ၂၅၆
အဘိနိဝိဇ္ဈတွာ = အဘိဝိရာဇေတွာ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၆၀
အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါတိ = အဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ (သီ၊သျာ၊ကံ၊က) ၂၆၁
အဘ္ဘုတာ ဓမ္မာ = အဘ္ဘုတဓမ္မာ (သျာ၊ကံ၊က) ၄၄၆
အဘ္ဘုတော ဓမ္မော = အဘ္ဘုတဓမ္မော (သျာ၊ကံ၊က) ၄၄၆
အဘ္ဘုဿက္ကမာနော = အဘ္ဘုဿုက္ကမာနော (သီ၊ဋ္ဌ) ၂၄၄
အမုကသ္မိံ = အသုကသ္မိံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၂၇
အရညဝနပတ္ထာနိ = အရညေ ပဝနပတ္ထာနိ (သီ၊ဋ္ဌ) ၆၂
အရဟံ = အရဟာ (သျာ၊ကံ) အရဟန္တံ (က) ၁၅၇
အသရွိယျော = အသခ်ေယျော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၃၆၆
အသမန္တပညတာယ = အသမတ္ထပညတာယ (သျာ၊ကံ) အသမတ္ထ
ပညတာယ (က) ၄၆
အဿပရဿေ = အဿသဒဿေ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၉၂
အသမ္ဘဋ္ဌာ = အပမ္ဘဋ္ဌာ (သီ) အပမုဋ္ဌာ (သျာ၊ကံ) ၂၀၅
အဟဥ္ဆေဝ = အဟဥ္ဆေ (?) ၅၀-၁၄၄-၄၃၆
အဟမွိ ဒမ္မော အဟမွိ ဒမ္မော"တိ = အဟမွိ ဂေါ အမှာ အဟမွိ ဂေါ
အမှာတိ (သီ) အဟမွိ အမှာ အဟမွိ အမှာတိ (သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ)
အဟမွိ ဂေါ အဟမွိ ဂေါတိ (?) ၂၃၀
အဟေတုအပ္ပစ္စယံ = အဟေတုံ (သီ) အဟေတု (သျာ၊ကံ)
အဟေတုအပ္ပစ္စယာ (ဋ္ဌ) အဟေတုံ အပ္ပစ္စယံ (က) ၁၇၆

[အာ]

အာနဏျကော = အနဏကော (သီ၊ဋ္ဌ) အနဏျကော (က) ၃၀၀
အာနဏျသုခံ = အဏဏသုခံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၃၀၀
အာနန္ဒစေတိယေ = အာနန္ဒေ စေတိယေ (ဒီ ၂-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ) ၄၀၆
အာပါတဒသော = အာပါထဒသော (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၃၇၀
အာမဂန္ဓေန = အာမဂန္ဓေ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၀၃
အာမာ"တိ = အာမောတိ (သီ) ၁၇၄
အာယတနေဝ = အာယတနေ စ (မ ၂-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ) ၂၁၉

နာနာပါဌာ ဗိုဋ္ဌက်ာ

[အာ]

အာယတိ° = အာယတိ (သီ) ၂၂၄
(အာယသ္မန္တံ ဥဒါယိ°) = ဘဂဝန္တံ (သီ) ( ) နတ္ထိ သျာ-ကံ ပေါတ္ထကေသု အဋ္ဌကထာယ သမေတိ။ ၂၂၉
အာရညိကတ္တံ = အရညကတ္တံ (သမ္မတ္ထ) ၄၀
အာရာစာရီ = အနာစာရီ (ဋ္ဌ) ၂၁၂
အာလယာရာမာ = အာလယရာမာ (အညသုတ္တေသု) ၄၄၇
အာဝဋ္ဋနိ° မာယံ = အာဝဋ္ဋနီမာယံ (သီ) အာဝဋ္ဋနီမာယံ (သျာ၊ကံ၊က) ၅၁၁
အာဝဋ္ဋေယျုံ = အာဝဋ္ဋေယျ (?) ၅၁၅
အာဝဟန္တိ = ဝဟန္တိ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၀၆
အာဝုတာ = အဓမာ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၃၀၃
အာသီဝိသာ = အာသီဝိသာ (က) ၄၂၅

[ဋ္ဌ]

ဋ္ဌစ္ဆာယဝိ = ဋ္ဌစ္ဆာယန္တေ (က) ၁၆၉
ဋ္ဌတိ ဟေတံ = ဋ္ဌတိ ဟိဒံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊က) ၄၀၇
ဋ္ဌဓေဝ = ဋ္ဌဓ ဓေဝ (သီ) ၁၃၁-၃၁၁
ဋ္ဌဿာမနိကာ = ဋ္ဌဿာမနကော (သျာ) ၅၂၄

[ဍ]

ဍဟ္ဘတာ = ဍဟ္ဘတာ (သျာ၊ကံ၊က) ၆၄
ဍယ္ဟေယျ = ဩဍယ္ဟေယျ (သီ) ၃၅-၂၉၀
ဍယ္ဟရိ = ဍယ္ဟရိ° (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၁၉၇
ဍဒကမလ္လကေ = ဍဒကကပလ္လကေ (က) ၂၅၁
ဍဒကံ = ဍဒကမလ္လကေ ဍဒကံ (သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ၂၅၁
ဍဒကောရောဟန္တိဿ = ဍဒကောရောဟန္တေ (မ ၂-၁၂၂-ဗိန္ဒေ) ၄၃၀
ဍဒယော"တိ = ဍဒ္ဓယောတိ (သီ) ၁၁၄
ဍဒါယိ = ဍဒါယိ (သမ္မတ္ထ) ၃၅၂
ဍပဓ္ဓ ဝါ = ဍပဓ္ဓေ ဝါ (သီ၊သျာ၊ကံ) ဍပဓ္ဓိတ္ဝာတိ (မ ၃-၂၅၇-ဗိန္ဒေ) ပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာ။ ၁၃၃
ဍပသံဟရိ = ဍပသံဟာသိ (သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) ဍပသံဟရတိ (က) ၂၀၆

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဥ]	
ဥပ္ပဇ္ဇတိ = ဥဒပါဒိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၄၄
ဥပ္ပါဒယတိ = ဥပဒဟတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၂
ဥပါရမ္ဘဘယာတိ = ဥပဝါဒဘယာတိ (က) မ ၃-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ၊ သံ ၂-၆၀-ပိဋ္ဌေ စ ပဿိတဗ္ဗံ။	၃၄၀
ဥဗ္ဗဟာပေယျ = ဥဗ္ဗာဟာပေယျ (သျာ၊ ကံ)	၂၄၄
ဥမ္မဂ္ဂေါ = ဥမ္မဂ်ေါ (သျာ၊ က)	၄၉၇
ဥသ္မဥ္ဥ = ဦသဥ္ဥ (သျာ၊ ကံ) အဋ္ဌကထာယမ္ပိ ပါဌန္တရံ။ သံ ၂-၁၀၇-ပိဋ္ဌေ ခေမကသုတ္တပါဋ္ဌိယာပိ သမေတိ။ ဥသုမဥ္ဥ (သီ)	၂၀၉
ဥသီရနာဋ္ဌိမ့တ္တာနိပိ = ဥသီရနာဋ္ဌမတ္တာနိပိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၅-၅၁၉
[ဧ]	
ဧကောဒိ ကာတဗ္ဗံ = ဧကောဒိကတ္တဗ္ဗံ (ဣ)	၄၀၇
ဧကောဒိ ဟောတိ = ဧကောဒိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ (သီ) ဧကောဒိဘာဝေါ ဟောတိ (သျာ၊ ကံ၊ က) ဧကောဒိ ဟောတိ (ဣ)	၂၅၆
ဧဝံ = ဧတံ (က)	၃၅၂
ဧတံ = ဧကံ (က)	၂၁၃
ဧတမဟံ = ဧတမ္ပဟံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၁၅
ဧထ = ဧတံ (က)	၁၆၉
ဧဝမဿ = ဧဝမဿု (သီ) ဧဝဿု (က)	၂၀၅
ဧဝံဒိဋ္ဌိ = ဧဝံဒိဋ္ဌီ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၉၂
ဧဝံ အာဒိတ္တော ခေါ = ဧဝံ အာဒီပိတော (သီ၊ ဣ) ဧဝံ အာဒိတ္တကော (သျာ၊ ကံ)သံ ၁-၂၉-ပိဋ္ဌေပိ။	၁၅၅
ဧဝံသ္မီ"တိ = ဧဝမသ္မိ (သီ) ဧဝသ္မိ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၃၃
[ဩ]	
ဩတရန္တိ = ဩသရန္တိ (ဒီ ၂-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ)	၄၈၇
ဩပနေယျိကော = ဩပနယိကော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ပဥ္ဥမ သုတ္တဿ ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၁၅၆
ဩဖုဏေယျ = ဩပုနေယျ (သီ၊ ဣ)	၁၃၅
ဩမက္ခိံ = ဩပပက္ခိံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ဩမက္ခိကံ (က)	၁၈၉
ဩဿဇ္ဇန္တိ = ဩဿဇန္တိ (သီ)	၁၆၀

နာနာပါဌာ ဗိဇ္ဇက်ာ

[ဩ]

ဩသီဒတိမေဝ သံသီဒတိမေဝ = ဩသီဒတိ စေဝ သံသီဒတိ စ (သီ၊ ဋ္ဌ)
ဩသီဒတိ သံသီဒတိ (သျာ၊ ကံ) ၂၀၂

[က]

ကခ်ိနိယေဝ ပန = ကခ်ိနိယေဝ စ ပန (သံ ၂-၅-ဝိဇ္ဇေ) ၁၀၉
ကဠိ = ကိဠိ (က) ၂၀
ကဠိဒေဝ = ကိဠိဒေဝ (က) ၅၆
ကဋ္ဌလာယ = ကထလာယ (သျာ၊ ကံ၊ က) ကဋ္ဌလေန-ကထလေန
(အဋ္ဌကထာ) ၁၂၂
ကတညုတာကတဝေဒိတာ = ကတညုတာကတဝေဒိတာယ (သီ) ၅၄၀
ကထံ ဝါ = ကထံ ဝါ ဝေါ (?) ၁၉၀
ကဒလိမိဂပဝရပစ္ဆာဒဏ္ဍော = ကာဒလိမိဂပဝရပစ္ဆာဒဏ္ဍော (သီ) ၁၃၆
ကန္ဒရာယနော = ကဏ္ဍရာယနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၆၀
ကမတ္ထ = ကိမတ္ထ (သျာ၊ ကံ) ကတမတ္ထ (က) ၆၂
ကမ္မသစ္စာယံ = ကမ္မသစ္စာယိ (က) ၅၅၅
ကရိတွာ = ဟရိတွာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၁၁၅
ကဋ္ဌောဝိမုခါ = ခဋ္ဌောဝိမုခါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၃၀၀
ကလျာဏီ = ကလျာဏာ (က) ၄၉၇
ကဝိတာ = ကဝိကတာ (သမ္မတ္ထ) ဋီကာ ဩလောကေတမ္မာ။ ၇၃
ကဋ္ဌေဝရေ = ကဋ္ဌေဗရေ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၅၇
ကာမနန္ဒိ = ကာမနန္ဒီ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၃၁၇
ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓ = ကာမရာဂနိဝေသဝိနိဗန္ဓ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၆၇
ကာလင်္တော = ကာလကတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၄၃၀
ကာလေန သမ္မသနာ = ကာလေန သမထော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၄၅၇
ကာဋ္ဌကာရာမေ = ကောဋ္ဌကာရာမေ (က) ၃၃၃
ကာဋ္ဌကော = ကောဋ္ဌကော (က) ၃၄၀
ကိဉ္စနတသ္မိံ = ကိဉ္စနတသ္မိ (?) ၂၀၇
ကိမင်္ဂံ = ကိမင်္ဂ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၄၆၄
ကိမဿာဟံ = ကထမဿာဟံ (က) ၄၂၉
ကုဋ္ဌာရိံ = ကုဓာရိံ (က) ၅၂၁

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[က]	
ကုဒါလပိဋ္ဌကံ = ကုဒ္ဒါလပိဋ္ဌကံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၅
ကုလဃရိကာ = ကုရရဃရိကာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၈
ကုသောဗ္ဘေ = ကုသုဗ္ဘေ (သီ၊ ဣ) ကုသုဗ္ဘေ (သျာ၊ ကံ၊ က)	၂၄၅
ကေန နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ = တေန နံ ပဏ္ဍိတာ နဇာနေယျုံ (က) နနံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျုံ (?)	၁၀၀
ကေဝလီ = ကေဝလံ (သျာ) ကေဝလော (က)	၃၁၆
ကေသမုတ္တံ = ကေသပုတ္တံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၈၉
ကွစနိ = ကွစန (သီ၊ သျာ)	၄၉၇
[ခ]	
ခလ္လိတသိရံ = ခလိတံ သိရော (သီ၊ ဣ) ခလိတသိရံ (သျာ၊ ကံ) မ ၃-၂၁၈-ပိဋ္ဌေပိ။	၁၃၇
ခါဏုကဏ္ဍကဋ္ဌာနံ = ခါဏုကဏ္ဍကဓာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၇
ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ = ခါရာပဋိစ္ဆကမ္ပိ (သျာ၊ ကံ၊ က)	၅၀
ခိပ္ပံ = ခိပံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၅
[ဂ]	
ဂဏ္ဍေယျပိ = ဂယ္ဍေယျပိ (?)	၄၈၄
ဂထိတာ = ဂဓိတာ (က)	၇၄
ဂထိတော = ဂဓိတော (သျာ၊ ကံ၊ က)	၂၇၈
ဂရုံ ကတွာ = ဂရုကတွာ (သီ၊ ဣ)	၃၂၈
ဂရုံ ကရောန္တော = ဂရုကရောန္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၀၈
ဂဟိတမ္ပိဿ = ဂဟိတံ ဟိဿ (သျာ၊ ကံ)	၁၃၀
ဂဟေတုံ = ဂဏေတုံ (က)	၃၆၅
ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော(သဒ္ဒနီတိယာ သမေတိ) = ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော(သဗ္ဗတ္ထ)	၂၂၀
ဂီဝေယျကေ = ဂီဝေယျကေန (က) ဂီဝေယျကာယ (?)	၂၅၅
ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတော = ကုလာဂုဏ္ဍိကဇာတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၃၂
ဂေါယောဂပိလက္ခသ္မိံ = ဂေါယောဂမိလက္ခသ္မိံ (သျာ၊ ကံ၊ က)	၂၈၃
[ဃ]	
ဃဋ္ဌိတော = ဃဋ္ဌိတာ (သီ)	၁၂၂

နာနာပါဌာ ဗိဇ္ဇက်ာ

[စ]

စတသော စ = တသေဝ (က) ၁၃၆
စတုတ္ထံ = စတုတ္ထိ° (သီ) ၁၀၄
စတုဒ္ဒိသာ = စတုဒ္ဒိသံ (?) ၃၄၂
စန္ဒိမသူရိယာ = စန္ဒိမသုရိယာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၂၂၀
စ ပန မံ = စ ပန မံ တေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၆၁
စတုန်ံ = စတဿန်ံ (သျာ၊ ကံ) သဋ္ဌနိတိပဒမာလာ ပဿိတမ္ဘာ။ ၄၅၆
စဘုန်ံ ပဋိပဒါနံ = စတဿန်ံ ပဋိပဒါနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၄၇၂
စာတုမဟာရာဇိကာ = စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၂၁၀
စိတ္တသေကဂ္ဂတံ = စိတ္တသေကဂ္ဂံ (သီ) ၃၀
စုဋ္ဌပန္တကော = စုလ္လပန္တကော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၂၄

[ဆ]

ဆန္နာ ဒေါသာ မောဟာ စ ဘယာ ဂါမိနော = ဆန္နာ စ ဒေါသာ စ
ဘယာ စ ဂါမိနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃၂၇
( ) = ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ အဋ္ဌကထာယံ ဒဿိတံ၊
ပါဠိပေါတ္ထကေသု ပန ကတ္ထစိပိ နာ ဒိဿတိ။ ၄၂၂

[ဇ]

ဇာဏုဿောဏိ = ဇာဏုသောဏိ (က) ၅၀
ပဇာနန္တိ = ဇာနန္တိ (က) ၁၄၆
ဇီဝိကံ = ဇီဝိတံ (သျာ၊ ကံ၊ က) ၂၇၄
ဇုဟတိ = ဇုဟန္တိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၅၂၀

[ဈ]

ဈာယေယျ = ဇာလေယျ (က) ၁၃၆

[ဉ]

ဉာတော = ဉာတကော (သျာ၊ ကံ) ၁၁၆

[ဋ]

ဋပနိယံ ပဠံ နာ ဋပေတိ = ထပနိယံ ပဠံ နာ ထပေတိ (က) ၁၉၀
ဋပေန္တိတိ = ထပေန္တိတိ (က) ၁၉
ဋိတသီလော = ဋိတသီလိ (သီ) ၂၃၄

[တ]

တဂရမလ္လိကာ = တဂ္ဂရမလ္လိကာ (ဋ္ဌ) ၂၂၇
တဋ္ဌ တံ = တဋ္ဌ တွံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၄၀
တတုတ္တရိ = တတုတ္တရိ˚ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၁၀
တထတ္တာယ = တဒတ္ထာယ (က) ၁၉၀-၅၁၂
တထာရူပံ ပနဿ = တထာရူပမ္ပိဿ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ၊ က) ၁၂၇
တတ္ထုပပန္နာ = တတ္ထုပ္ပန္နာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၁၀
တဒရိယော ကထနာစရေ = တဒရိယော နု ကထံ ဝဒေ (က) ၁၉၉
တဒဘိနိဝတ္တေတိ၊ တဒဘိနိဝတ္တေတွာ = တဒဘိနိဝဇ္ဇေတိ၊
တဒဘိနိဝဇ္ဇေတွာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၂၆၀
တန္နိ = တန္နီ (ဋ္ဌ) ၃
တပုဿဘလ္လိကာ = တပဿုဘလ္လိကာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၇
တဿေဝ = တဿမေဝ (သီ၊ က) တဿ စေဝ (သျာ၊ ကံ၊ က) ၁၇၁
တာဒိမှာ = တာဒိတမှာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၃၄
တာဒိယေဝ တာဒိ = တာဒိသောဝ တာဒိ (သျာ၊ ကံ) တာဒိသေ-
ယေဝ တာဒိ (ဋ္ဌ) တာဒိယေဝ တာဒိယေဝကာ (က) ၃၃၄
တိမ္ဗာ = တိပ္ပါ (သီ) ၁၃၉
တိမ္ဗာဟိ = တိပ္ပါဟိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၄၃၁
တိသဟဿိမဟာသဟဿိလောကဓာတုံ = တိသဟဿိ˚ မဟာသဟဿိ˚
လောကဓာတုံ (သျာ၊ ကံ) တိသဟဿီ မဟာသဟဿီ
လောကဓာတုံ (ဋ္ဌ) ၂၂၉
တေ အပ္ပမတ္တာ = တေ ခေါ်ပမတ္တာ (သီ) တေ ခေမပ္ပတ္တာ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)
(မ ၃-၂၂၅-ဝိဠေဝိ) ၁၄၁
တေ စ မေ = တေ စေ မေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၇၄
တေသံ = နေသံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၃၅၅
တံ ခေါ်ပန တေ ဧတံ = တံ ခေါ်ပနေတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၃၀
တံ ပဿ = တံ ဝိဿ (သျာ၊ ကံ) တံ မမဿ (က) ၃၃၃
တျဿ = တျာဿ (ဋ္ဌ) ၃၉၉
တွေဝ = တေဝ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၃၀

နာနာပါဌာ ဗြဟ္မာ

[ထ]

ထိနမိဒ္ဓံ = ထီနမိဒ္ဓံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃

ထူလဝါလုကာ = ထူလဝါလိကာ (သီ၊ ဋ္ဌ)၊ ထုလ္လဝါလိကာ (သျာ၊ ကံ) ၂၅၅

[ဒ]

ဒကာ ဒကာသယာ = ဥဒကာ ဥဒကာသယာ (က) ၃၄၂

ဒဏ္ဍပရာယဏံ = ဒဏ္ဍပရာယနံ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၃၇

ဒန္တဝိဒံသကဟသိတံ = ဒန္တဝိဒံသကံ ဟသိတံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၆၃

ဒဋ္ဌမမ္မာ = ဒဋ္ဌမမ္မော (သမ္မတ္ထ) ဋီကာ စ မောဂ္ဂလ္လာနဗျာကရဏံ စ
ဩလောကေတမ္ဗံ။ ၃၅၇

ဒိဋ္ဌဇ္ဈောသာနံ = ဒိဋ္ဌအဇ္ဈောသာနံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၁၇

ဒိဋ္ဌပုတ္တော = ဒိဋ္ဌပုတ္တော (က) ၁၁၆

ဒိဋ္ဌ ဟိဿ = ဒိဋ္ဌ ဟိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃၃

ဒိယဒ္ဓသိက္ခာပဒသတံ = ဒိယဒ္ဓံ သိက္ခာပဒသတံ (သီ) ၂၃၁

ဒုက္ခနိရောဓံ = ဒုက္ခနိရောဓော (သျာ၊ ကံ) ၁၇၈

ဒုက္ခသမုဒယံ = ဒုက္ခသမုဒယော (သျာ၊ ကံ) ၁၇၈

ဒုဂ္ဂဟိတေန = ဒုဂ္ဂဟိတေန (သီ) ၆၁

ဒုဋ္ဌာရုကော = ဒုဋ္ဌာရုကာ (သီ) ၁၂၂

ဒုမ္မဏ္ဏော စ။ပ။ သုပါဝိကာ = သျာ-ဋ္ဌ ပေါဏ္ဍကေသု "ဒုမ္မဏ္ဏော စ ဟောတိ
ဒုရူပေါ သုပါပကော"တိ ဧဝမာဒိနာ ပုလ္လိင်္ဂဝသေန ဒိဿတိ။ ၅၂၃

ဒံသတိ = ဒုံသတိ (သီ၊ သျာ)၊ ဒုဿတိ (ဋ္ဌ) ၁၂၄

ဒ္ဝိပဒါ = ဒ္ဝိပဒါ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၄၃

[ဓ]

ဓနံ သန္ဓနံ = အဓနံ အသန္ဓနံ (သျာ၊ ကံ) ၂၅၅

ဓမ္မဝိတက္ကာဝသိဿန္တိ = ဓမ္မဝိတက္ကော ဝသိဿတိ (က) ၂၅၆

ဓာတာ = ဓတာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)

ဓာတာနံ = ဓတာနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃၈

ဓာရကဇာတိကော = ဓာရဏဇာတိကော (က) ၄၁၀

ဓိရံ = ဝိရံ (သီ) ၃၅၇

ဓုတဝါဒါနံ = ဓုတင်္ဂနာနံ (ကတ္ထစိ) ၂၃

ဓုဝသီလော = ဓုဝသီလိ (သီ) ၂၃၃

ဓောဝေယျ = ဓောပေယျ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၅၂၁

[နဲ]

နဲ ကရေယျံ = နဲ ကရေယျ (သီ) ဒီ ၁-၅၆-ပိဋ္ဌေ ပါဋိယာ တဒဋ္ဌကထာယ စ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ။ ၅၆၄

နဲ စ ပရဓမ္မာပသာဒနာ = နဲ ပရဓမ္မာပသာဒနာ (သီ၊ ဇ္ဂ) နဲ ပရဓမ္မဝမ္ဘနာ မ ၂-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂၁၉

နဲ စေတသိကံ = နဲ စေတသိကမ္ပိ (က) ၁၅၆

နဲစ္ဆိန္ဒမူလကော = အစ္ဆိန္ဒမူလကော (သျာ၊ ကံ) ၄၆၆

နဲ ပဋိသေနေတိ = နဲ ပဋိသေနေတိ (သီ၊ ဇ္ဂ) ၅၃၅

နပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓေါ = နပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလဒ္ဓေါ (အညသုတ္တေသု) ၂၅၆

နဲ ဖာသုံ = နဲ ဖာသု (က) ၅၆

နရဂဏသံဃသေဝိတာ = မစ္ဆဂဏသံဃသေဝိတာ (သျာ၊ ကံ) ၃၆၆

နဲ သမ္ပဇ္ဇာယတိ = နဲ အပဇ္ဇာယတိ (သီ) နဲ ပဇ္ဇာယတိ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဂ) ၅၃၅

နဲ ဟညေ = နဲ ဟာနေ (သီ၊ ဇ္ဂ) နဲ ဟနေ (က) ၂၁၅

နဋ္ဌာဂါရာ ဝါ တိဏာဂါရာ ဝါ = နဋ္ဌာဂါရံ ဝါ တိဏာဂါရံ ဝါ (သီ) ၉၉

နာဋ္ဌပုတ္တော = နာထပုတ္တော (သီ၊ ဇ္ဂ) ၂၂၁

နာဗ္ဘညာသုံ = နာဗ္ဘည်သု (သံ ၂-၂၆-ပိဋ္ဌေ) ၂၆၂

နာသီသတီ = နာသိံသတီ (သီ) ၃၅၀

နာန္ဓာဿဘဝိဿန္တိတိ = နာနုဗန္ဓိဿန္တိ (က) ၂၀၃

နိကုဇ္ဇော = နိက္ကုဇ္ဇော (သီ၊ ဇ္ဂ) ၁၂၀

နိက္ကုဇ္ဇိတံ = နိကုဇ္ဇိတံ (က) ၅၇

နိဒ္ဓန္တကသာဝံ = နိဟိတံ နိန္ဓိတကသာဝံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဂ) ၂၅၅

နိဒ္ဓန္တံ အနိဒ္ဓန္တကသာဝံ = အနိဒ္ဓန္တံ အနိဟိတံ အနိန္ဓိတကသာဝံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဂ) ၂၅၅

နေက္ခံ = နိက္ခံ ဇ္ဂတိပိ (မ ၃-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ) ၁၀၂

နုပလိပ္ပတိ = နုပလိမ္ပတိ (က) ၃၄၀

နုပလိပ္ပါမိ = နုပလိမ္ပာမိ (က) ၃၄၀

နော စေဒံ = နော စေတံ (သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဂ၊ က) သံ ၂-၂၅-ပိဋ္ဌေ-ပဿိတဗ္ဗံ။ ၅၉-၂၆၂

နှာပနေန = နဟာပနေန (သီ) ၁၃၁

နှာရု = နဟာရု (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဇ္ဂ) ၅၂

[ပ]

ပက္ကမန္တိ = ပပတန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၆၉
ပဇ္ဇာလပုဏ္ဏော = ပဇ္ဇာလိပုဏ္ဏော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃၆၀
ပဇ္ဇနိကံ = သဇ္ဇနေလံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ပဇ္ဇနေလံ (သျာ၊ ကံ) ၃၇၃
ပဇ္ဇလိကောဝ = ပဇ္ဇလိကော (က) ၂၅၄
ပညာတော အဿဒမ္မသာရထိတိ = သညာတော အဿဒမ္မသာရထိ
(သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၄၂၇
ပညာသမ္မန္နော = ဟာသပညော (က) ၃၇၀
ပဇ္ဇုပါဒါနက္ခန္ဓာ = ပဇ္ဇုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယံ (က) ၅၇၀
ပဋိကစ္စ = ပဋိဂစ္စ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၃၄
ပဋိကစ္စေဝ = ပဋိဂစ္စေဝ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၂၃၁
ပဋိကူလသညီ = ပဋိက္ကူလသညီ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၄၆၀
ပဋိကတဇ္ဇာတိ = ပဋိကတဇ္ဇ အတိကတဇ္ဇာတိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၆၃
ပဋိပဒံ = ပါဋိပဒံ (?) မ ၂-၁၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂၃၀
ပဋိသန္ဓိဘာရာ = ပဋိသန္ဓာရာ (က) ၉၂
ပဌဝိယာ = ပဌဝိယာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃၄
ပဒိတ္တံ = အာဒိတ္တံ (က) ၄၀၀
ပနုဏ္ဏပစ္စေကသစ္စော = ပဏ္ဏုန္နပစ္စေကသစ္စော (?) ၃၄၉
ပနုဏ္ဏံ = ပဏ္ဏုန္နံ (?) ၃၃၇
ပဗ္ဗဇိတဿ = ပဗ္ဗဇတော (သီ) ၄၃၀
ပမာဒတာယ = ပမာဒဝတာယ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) မ ၃-၂၁၀-ဝိဋ္ဌဝိ။ ၁၃၀
ပမုတ္တံ = မုတ္တံ (သီ၊ ဋ္ဌ၊ က) ၁၀၂
ပရမ္မာပသာဒနာ = ပရမ္မဝန္တနာ (မ ၂-၁၉၃-ဝိဋ္ဌေ) ၂၁၉
ပရမသစ္စံ = ပရမတ္ထသစ္စံ (က) မ ၂-၁၄၅-ဝိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၄၃၀
ပရာဓိပ္ပါယာ = ပရာဓိပ္ပါယံ (က) ၃၉၄
ပရာမာသာ = ပရာမဿ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၇၅
ပရိစာရယမာနော = ပရိစာရိယမာနော (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ၊ က) ၁၄၄
ပရိဇ္ဇာဇကာ = ပရိဗ္ဗာဇကော (ဋ္ဌ၊ က) ၁၀၇
ပရိယောဒပနာ = ပရိယောဒါပနာ (?) ၂၀၇
ပရိသတိ = ပရိသတိံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၀၅
ပရိသာကသဋ္ဌော = ပရိသက္ကသာဝေါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃၂၇

[ပ]

ပရိသာ စဿ = ပရိသာ စ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၄၅၅
ပရေ ဝါ,ဿ = ပရေ ဝါ တဿ (က) ၄၇၆
ပရောပရာနိ = ပရောဝရာနိ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၃၂
ပလာလဝိဒ္ဓကမ္မိ = ပလာလဝိဒ္ဓိကမ္မိ (သီ) ၅၀
ပဝတ္တိနိ = ပဝတ္တနိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၂၃
ပဝိသာမိ = ပစာရယာမိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၁၀၃
ပသီဒန္တိ ဗဟူ ဇနာ = ပသီဒတိ ဗဟုဇ္ဇနော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၃၄၆
ပဟူတရတ္တရတနာယ = ပဟူတသတ္တရတနာယ
(သီ၊သျာ၊ကံ၊ဋ္ဌ) တိကနိပါတေ မဟာဝဂ္ဂေ ဒသမသုတ္တဋ္ဌိကာယံ
ဒဿိတပါဠိယာ သမေတိ။ ၆၃
ပါဋိပဒေါ = ပဋိပဒေါ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) မ ၂-သော်ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ
သြလောကေတဗ္ဗာ။ ၃၉၉
ပါပကမ္မံ = ပါပံ ကမ္မံ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၁၃၀-၂၅၁
ပါမောက္ခော = မောက္ခော (ဋ္ဌ) သံ ၂-၂၂၄၊ အံ ၂-၁၉၃-ပဋ္ဌေပိ။ ၄၀၀
ပါရဂံတော = ပါရဂတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၃၁၁
ပါရာယနေ = ပါရာယဏေ (သီ) ၁၃၃
ပိတာ = ပိတရံ (က) ၅၅၇
ပုဗ္ဗဒေဝတာတိ = ပုဗ္ဗဒေဝါတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၃၀၂
ပုဗ္ဗေ သုဒံ = ပုဗ္ဗသုဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၅၉
ပုရိသကရဝိတံ = ဖုဿကရဝိတံ (သီ)၊ ပုဿကရဝိတံ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၀၀
ပုရိသပရဿေ = ပုရိသသဒ္ဒဿေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၂၉၂
ပုဋ္ဌဝကသည်ံ = ပုဋ္ဌေဝကသည်ံ (က) ၄၃
ပေယျဝဇ္ဇံ = ဝိယဝါစာ (က) ၅၇၁
ပေါနောဘဝိကေဟိ = ပေါနောဘ္ဝဝိကေဟိ (က) ၃၁၇
ပံသုဝါလုကာ = ပံသုဝါလိကာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၂၅၅

[ဖ]

ဖရသုပ္ပဟာရာနံ = ဖရသုပ္ပဟာရာနန္တိ ဋီဒံ ပဒံ သျာမပေါတ္ထကေ နတ္ထိ၊
မ ၃-၁၇၄-ပဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၄၃၂

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဖ]	
ဖာတိ ကရေယျ = ဖာတိကရေယျ (သီ)	၁၂၆
ဖာသုကံ = ဖာသတ္တံ (သီ) ဝါသတ္ထံ (ဣ)	၃၇၀
ဖာသုံ = ဖာသု (က)	၇၈
ဖိယာရိတ္တံ = ပိယာရိတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၅၂၂
ဖုသိတ္ဝာ = ဖသိတ္ဝာ (သီ၊ ဣ)	၃၉၉
[ဗ]	
ဗကုလာ = သကုလာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၆
ဗဇ္ဈေယျပိ = ခဇ္ဈေယျပိ (သီ)	၄၈၄
ဗဒရပဏ္ဍုံ = မဏ္ဍံ (က)	၁၈၂
ဗဒ္ဓါ = ဗန္ဓာ (က)	၃၈၃
ဗရိဟိသတ္ထာယာ''တိ = ပရိကမ္မတ္ထာယာတိ (က)	၅၂၈
ဗလီဗဒ္ဓါ = ဗလိဝဒ္ဓါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ဗလိဗဒ္ဓါ (က)	၄၂၃
ဗဝှါဗာဓာ = ဗဟ္ဓာဗာဓာ (က)	၃၈၇
ဗဟုကာရာ = ဗဟူပကာရာ (က)	၆၃
ဗဟုလမကံသု = ဗဟုလီမကံသု (သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၇၉
ဗဟူနံ = ဗဟုန္နံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၉၀-၃၂၉
ဗာကုလော = ဗက္ကုလော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၅
ဗာဟုလိကာ = ဗာဟုလ္လိကာ (သျာ၊ ကံ၊ က) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၇၁
ဗီဇံ ဟိသ = ဝီဇံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၄
ဗျန္တီကရောတိ = ဗျန္တိကရောတိ (ဣ) ဗျန္တိ ကရောတိ (က)	၃၁၉
( ) = (ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော) (သီ၊ ဣ၊ က) အဋ္ဌကထာယ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ။	၁၇၇
[ဘ]	
ဘဂဝတော ဘာသိတသ ဒါယာဒေါ = ဘဂဝတော သာဝကော (က)	၅၇၁
ဘဂဝါ,တိ = ဘဂဝါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ဣဒံ သုတ္တဝဏ္ဏနာယ အဋ္ဌကထာယ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ။	၁၈၁
ဘတာ ဘစ္စာ = ဂတာ ဘူတာ (က) ဘဋ္ဌာ ဘစ္စာ (သျာ၊ ကံ)	၃၈၀
ဘဒ္ဒသာရိတီရေ = ကဒ္ဒမဒဟတီရေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၆
ဘသ္မပုဋ္ဌံ = အဿပုဋ္ဌံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၆၄
ဘယဒဿိဝါ = ဘယဒဿာဝီ (က)	၃၄၉

[ဘ]

ဘဒြော = ဘဒ္ဒေါ (က) ၂၄၆
ဘုသာဂါရံ = သုညာဂါရံ (က) ၂၄၃
ဘေဆ္ဆတိ = ဘိန္ဒိဿတိ (သျာ၊ ကံ၊ က)၊ ဘေဇ္ဇတိ (သီ) ၇
ဘေရဏ္ဍကံယေဝ နဒတိ = ဘေဒဏ္ဍကံ (က) ၁၈၈
ဘေသကဋ္ဌာဝနေ = ဘေသကလာဝနေ (သီ၊ ဗ္ဂ၊ က) ၃၇၂

[မ]

မဆ္ဆာနံ = မစ္ဆာနံ (က) ၂၁၃
မညတိ = ပညာယတိ (?) ၄၃၃
မန္တဝါစာ = မန္တာ ဝါစာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ) ၅၅၀
မဟတာ ဝါဒပါသေန = မဟတာ ပါသေန (က) ၅၀၁
မဟန္တေဟိ = မဟတ္တေဘိ (က) ၃၃၄
မဟတ္တော = မဟတ္တာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ) ၂၅၁
မဟာကောဋ္ဌကော = မဟာကောဋ္ဌတော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ) ၁၁၆
မဟာသာဝဇ္ဇာနိတိ = ဝဇ္ဇာနိတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၃၅
မာတာပိတူနံ = မာတာပိတုန္နံ (သီ၊ ဗ္ဂ) ၃၈၂
မာလုကျပုတ္တော = မာလုင်္ကျပုတ္တော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ) ၅၇၁
မိလက္ခေသု = မိလက္ခူသု (က) ၃၇
မုဋ္ဌဿစ္ဆေ = မုဋ္ဌသစ္ဆေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ) ၅၄၀
မုဋ္ဌဿတိ = မုဋ္ဌဿတိ (သီ) ၅၀၅
မေတ္တာစိတ္တံ = မေတ္တစိတ္တံ (သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ၊ က) ၉
မောဂ္ဂလ္လော = ပုဂ္ဂလော (က) ၅၀၀

[ယ]

ယဉ္စ ခွါဿ = ယဉ္စိဿ (က)၊ ယထာရူပဉ္စ ခွါဿ (?) ၂၂၆
ယညဿ = ပုညဿ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဗ္ဂ) ၃၅၂
ယဉ္စိဿ = ယထာရူပံ ဟိဿ (?) မ ၃-၉၄-ပိဋ္ဌေ သေဓိတဗ္ဗာ-
သေဓိတဗ္ဗသုတ္တာနုရူပံ။ ၂၂၅
ယတမေနံ = ယတမေဝ နံ (သီ)၊ ယတမေတံ (သျာ၊ ကံ)၊
ယတမေဝ (?) ၃၂၂

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ယ]	
ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ = ယထယိဒံ စိတ္တံ (သီ၊ ဋ) ဧဝမုပရိပိ။	၄
ယတ္ထပိမေသံ = ယတ္ထိမေသံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)	၄၄၆
ယထာဓိပ္ပါယာ = ယထာဓိပ္ပါယံ (သီ)	၃၉၃
ယထာဓိပ္ပါယာ = ယထာဓိပ္ပါယံ (သီ၊ က)	၃၉၄
ယဒိဒံ ဂတိယာ ဥပပတ္တိယာ သတိ = ယဒိဒံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ စာတိ (က)	၄၄၁
ယဒိဒံ = ယမိဒံ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၁၇၁
ယမ္ပိဒံ = ယဒိဒံ (က)	၄၃၃
ယမရိယဂရဟီ = ယမရိယံ ဂရဟီယ (သျာ၊ ကံ)	၃၁၀
ယမိဒံ = ယဒိဒံ (သျာ၊ ကံ)	၄၃၄
ယမိဒံ = ယမ္ပိဒံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၅၅၄
ယာ နူနာဟံ = သာ နူနာဟံ (သျာ) ယံ နူနာဟံ (က)	၅၂၅
ယာဝတာ ဝိနီတာ = ယာဝတဏ္ဍာ ဝိနီတာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ) အဋ္ဌကထာယမ္ပိ ပါဌန္တရံ။	၂၈၉
ယာဝါပိ = ယာဝမ္ပိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၃၆၀
ယေ စ ရူပေ ပမာဏိံသု = ယေ စ ရူပေန ပါမိံသု (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၃၈၃
ယောပိဿ = ယောပဿ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၁၄၂
ယော စေဝ ယဇတိ = ယော စေဝ ယည် ယဇတိ (သျာ၊ ကံ)	၁၆၈
ယံ'သ = ယံ တဿ (က) အနန္တရသုတ္တေ ပန "ယံ'သ" ဋတ္ဌေဝ သဗ္ဗတ္ထပိ ဒိဿတိ။	၁၉၀
[ရ]	
ရတနဝရာနမာလယံ = ရတနဂဏာနမာလယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၃၆၆
ရတ္တိန္ဒိဝါ = ရတ္တိဒိဝါ (က)	၃၈၆
ရတ္တိန္ဒိဝေါ = ရတ္တိဒိဝေါ (က)	၂၁၃
ရတ္တိန္ဒိဝံ = ရတ္တိဒိဝံ (က)	၁၄၄
ရာဂတနုတ္တံ = ရာဂတနုတ္တနံ (က)	၄၆၂
ရာဂဝေပုလ္လတ္တံ = ရာဂဝေပုလ္လတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၄၆၁
ရာဇပုရိသာနံ = ရာဇပရိသာယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၁၇၀
ရုက္ခမူလံ သုသာနံ = ရုက္ခမူလံ ဘုသာဂါရံ သုသာနံ (က)	၂၄၃
ရောဓံ = ဂေဓံ (သီ၊ ဋ) အံ ၁-၁၅၂-ပိဋ္ဌေပိ။	၁၅၂

နာနာပါဌာ	ပိဋကာ
[လ]	
လကုဏ္ဍက = လကုဏ္ဍက (သျာ၊ ကံ)	၂၃
လဒ္ဓါ စ ပန = လဒ္ဓါနိ စ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) လဒ္ဓါ စ (ဋ)	၁၈၂
လဘန္တတ္ထေ = လဘတတ္ထေ (သီ၊ ဋ)	၂၉၉
လိမ္ပတိ = လိပ္ပတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ က)	၁၃၇
လေပဂတေန = လာသဂတေန (သီ၊ ဋ)	၄၈၄
လောဏကပလ္လံ = လောဏဖလံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၂၅၁
[ဝ]	
ဝတ္ဘာန = ဝတ္ဘာ (သီ၊ ဋ) ဧဝမီဒိသေသု ဌာနေသု။	၆၄
ဝပ္ပတိ = ပုပ္ပတိ (သီ၊ ဋ)	၁၄၃
ဝဿဘညာ = ဝဿဘိညာ (က) သံ ၂-၆၀-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။	၃၄၀
ဝါစာယသန္ဓိတောဒကေန = ဝါစာသတ္တိတောဒကေန (သီ)	၁၈၈
ဝါဒါနုပါတာ ဂါရယှာ ဌာနာ = ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယှံ ဌာနံ (မ ၃-၈-ပိဋ္ဌေ)	
ဝါဒါနုပါတော = ဝါဒါနုဝါဒေါ (က)	၁၆၁
ဝိဇမ္ဘိတာ = ဝိဇမ္ဘိကာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၃
ဝိနယဓရတ္တံ = ဝိနယဓရကတ္တံ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ၊ က)	၄၀
ဝိနေယျ = ဝိနေယျ ဝိနေယျ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)	၅၁၄
ဝိမရိယာဒီကတေန = ဝိမရိယာဒိကတေန (သီ၊ ဋ၊ က)	၂၆၂
ဝိယတ္တော = ဗျတ္တော (သီ၊ ဋ) ဗျတ္တော (သျာ၊ ကံ)	၃၀၉-၃၁၄
ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒါ = ဝိဝတ္တစ္ဆဒါ (သီ၊ ဋ) ဝိဝဋ္ဌစ္ဆဒါ (က)	၃၅၂
ဝိသမပါကာနိ = ဝိသမပါကီနိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ဝိသမံပါကာနိ (က)	၃၈၇
ဝိဝတ္တယိ = ဝါဝတ္တယိ (သီ၊ ဋ)	၁၃၃
ဝိဟေဌေယ္ပုံ = ဝိဟေသေယ္ပုံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၇၇
ဝိဟံသု = ဝိဟရိံသု (သျာ၊ ကံ)	၃၂၉
ဝီရိယာရမ္ဘောဝ = ဝိရိယာရမ္ဘောဝ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၁၁
ဝီရိယံ = ဝိရိယံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ)	၄၁
ဝူပသမိဿတိ = ဝူပသမ္မိဿတိ (?)	၅၆၂
ဝေဒိယတိ = ဝေဒယတိ (က)	၅၅၄
ဝေဋ္ဌုကဏ္ဍကိယာ = ဝေဋ္ဌုကဏ္ဍကီ (အံ ၂-၂၉၅-ပိဋ္ဌေ)	၈၈
ဝေါရောပိတော = ဝေါရောပိတာ (က)	၅၅၇

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သံဝေသေတွာ = သံကမိုတွာ (က)	၁၄၀
သက်ဝါ = ပက်ဓာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၃၇
သက်သာယန္တိ = သက်မ္မ ဈာယန္တိ (က) သဉ္ဇာယန္တိ (သီ-ဌ)	၆၉
သခ်ုံ = သခ်ံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၄၆-၃၆၆
သဂ္ဂဋ္ဌ ကမတိဋ္ဌာနံ = သဂ္ဂဋ္ဌ သပ္ပတိဋ္ဌာနံ (က)	၃၇၆
သဂ်ဟဗလံ = သဂ်ါဟဗလံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄၅၉
သဂ်ဟာ = သဂ်ဟေ (အဋ္ဌကထာယံ ပါဌန္တရံ) ဒီ ၃-၁၅၆-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။	၃၄၁
သဂ္ဂေ ပမောဒတီတိ = သဂ္ဂေ စ မောဒတီတိ (သီ)	၁၃၁-၃၁၁
သဃ်ာတုံ = သံဟာတုံ (သျာ)	၁၂၇
သဇောတိဘူတာယ = သဋ္ဌောတိဘူတာယ (သျာ၊ ကံ)	၁၄၀
သဋ္ဌမ္ဘရိမကံသု = သဋ္ဌမ္ဘရိမကံသု (ဒီ ၁-၁၇၅-ပိဋ္ဌေပိ)	၁၈၈
သဌော သော = သံသဌော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) သဌောတိ (က)	၁၂၇
သန္တတဝုတ္တိ = သတတဝုတ္တိ (သျာ၊ ကံ)	၅၀၈
သတိဥပဋ္ဌာနေ = သတိပဋ္ဌာနေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၄၁
သန္ဆာရာ = သန္ဓာရာ (က)	၉၁
သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ = သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ (က)	၄၀၈
သပုဗ္ဗဒေဝတာနိ = သပုဗ္ဗဒေဝါနိ (သျာ၊ ကံ)	၃၈၂
သမ္ပမောဟံ = သသမ္မောဟံ (က)	၁၉၉
သဗ္ဗစေတသာ = သဗ္ဗံ စေတသော (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၃၁
သဗ္ဗစေလာနိ = သဗ္ဗဝေရာနိ (က)	၂၀၇
သဗ္ဗော သော = သဗ္ဗသော (သီ၊ ဣ)	၅၀၁
သဗ္ဗံ သညံ = သဗ္ဗာ သညာ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၂၈၈
သဗ္ဗံ ဝေဒနံ = သဗ္ဗာ ဝေဒနာ (သျာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၂၈၈
သဗျာဗဇ္ဈံ = သဗျာပဇ္ဈံ (သဗ္ဗတ္ထ) ဧဝမုပရိပိ။	၁၂၀-၅၅၃
သဘဂ္ဂတော ဝါ ပရိသဂ္ဂတော ဝါ = သဘာဂတော ဝါ ပရိသာဂတော ဝါ (သျာ၊ ကံ)	၁၂၅
သမဏဗြာဟ္မဏဝါဒါနံ = သမဏပ္ပဝါဒါနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၉၀
သမဏောဘိ အညေဟိတိ = သမဏောဟိ အညေတိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၅၆၀
သမထမတ္တနောဝ = သမမတ္တနောဝ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) သမ္မမတ္တနောဝ (ဣ)	၂၈၄

နာနာပါဠိ ဝိဉ္ဇကံ

[သ]

သမနုဂါဟိယမာနာနိ = သမနုဂ္ဂါဟိယမာနာနိ (သျာ၊ ကံ၊ က) ၁၇၄
သမာဒပကော = သမာဒါပကော (?) ၄၁၀
သမာဒပေတမ္မာ = သမာဒါပေတမ္မာ (?) ၂၂၃
သမာဒပေတိ = သမာဒါပေတိ (?) ၃၅
သမာဓိဂ္ဂံ = သမာဓဂ္ဂံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၃၉၀
သမာဒိန္နာ = သမ္မာဒိဏ္ဏာ (က) ၁၉၀
သမ္မာဒိဋ္ဌိ = သမ္မာဒိဋ္ဌိကော (သီ၊ သျာ၊ ကံ) ၅၅၈
သမ္မာသတိ = သမ္မာသတိ (သီ၊ က) ၄၀၂
သမ္မာသမာဓိ = သမ္မာသမာဓိ (သီ၊ က) ၄၀၂
သမ္မာဝိမုတ္တိ = သမ္မာဝိမုတ္တိ (သီ၊ က) ၄၀၂
သမ္မာပါသိ။ ပ။ မဟာရမ္ဘာ = သမ္မာပါသိ ဝါဇပေယျ။ နိရဂ္ဂဠံ
မဟာရမ္ဘာ (ဋ္ဌ) သံ ၁-၇၆-ဝိဇ္ဇေဝိ။ ၃၅၁
သမိဇ္ဈိတံ = သမ္မိဇ္ဈိတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၆၅-၃၂၉
သမိဒ္ဓေါ = သဝိဇ္ဇော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၁၆
သမုဒ္ဒံ = သမုဒ္ဒံ သာဂရံ (သီ၊ ဋ္ဌ၊ က) သမုဒ္ဒသာဂရံ (သျာ၊ ကံ) ၄၅၈
သမုဒ္ဒံ = သမုဒ္ဒသာဂရေ (က) ၂၄၆
သမ္မောဒတိမေဝ = သမ္မောဒတိယေဝ (သျာ၊ ကံ) သမ္မောဒတိ
စေဝ (ဋ္ဌ) ၂၀၇
သဝါဟိနိ° = သဝါဟနံ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ၊ က) ၃၂၃
သသမ္ဘိရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိတဂတော = သသမ္ဘိရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိတဝတော
(သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) သသမ္ဘိရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိဝါဝတော (က)
သသမ္ဘိရနိဂ္ဂယ္ဟဝါရိယာဒိဂတော (?) ၂၅၆
သဟပံသုကိဋ္ဌကာ = သဟပံသုကိဠကာ (သျာ၊ ကံ) ၅၀၇
သဟသိလောကဓာတုံ = သဟဿီလောကဓာတုံ (ဋ္ဌ) ၂၂၀
သာဏော စ သေခုနိယနတ္ထာ = ရောဟဏော စ ပေခုဏိယနတ္ထာ
(သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၁၉၄
သာဠိံ သဗ္ဗဉ္ဇနံ = သာဠိာ သဗ္ဗဉ္ဇနာ (သီ၊ ဋ္ဌ) ၃၃၁
သာနုဝဇ္ဇော စ = သာနုဝဇ္ဇော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ဧဝမုပရိဝိ။ ၁၀၃
သာမုဂံ နာမ = သာမ္ဂဂံ နာမ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) ၅၁၅

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[သ]	
သိဂ်ါလကမာတာတိ = သိဂါလမာတာတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၂၆
သိဂ်ါလကံယေဝ = သေဂါလကံယေဝ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၁၈၈
သိပ္ပိသမ္မုကမ္ပိ = သိပ္ပိကသမ္မုကမ္ပိ (က)	၈
သီဃံ သီဃံ = သီဃသီဃံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၂၄၃
သုကတဒုက္ကဋာနံ = သုကဋဒုက္ကဋာနံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၁၉၂
သုကတာ''တိ = သုဂတာတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၂၁၈
သုခိနောဝ = သုခိတာ (သီ၊ သျာ)	၁၄၁
သုခံ ဗလံ ဒဒေါ = သုခံ ဝဏ္ဏံ ဒဒေါ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) သုခဗလဒဒေါ (က)	၃၇၅
သုဒုလ္လဘာ = ဒုလ္လဘာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၄၆၀
သုနီဟတံ = သုနိဗ္ဘတံ (က)	၁၅၅
သုပ္ပတ္တံ = သမ္ပတ္တံ (သျာ၊ ကံ၊ က)	၃၅၃
သုမတိကတံ = သုမတ္တိကတံ (က) ဧတ္ထ မတိသဒ္ဒေါ။ပ။ အဋ္ဌကထာယ သမေတိ။	၂၃၁
သုရဗန္ဓောဝ = သူရော အမ္ဗဋ္ဌောဝ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၂၇
သုဝဏ္ဏသိကတာဝသိဿန္တိ = သုဝဏ္ဏဇာတရူပကာဝသိဿန္တိ (က)	၂၅၅
သုဝိသုဒ္ဓါ နာဝါကတာ = သုဝိသုဒ္ဓကတာ (က)	၅၂၂
သုသုမာရဂိရေ = သုံသုမာရဂိရေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၃၇၂
သုဟုဋ္ဌိတံ = သုဝုဋ္ဌိတံ (သီ၊ ဋ္ဌ)	၂၉၉
သေခါနမေတံ = သေခမေတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)	၅၄
သေခဗလာနိ = သေက္ခဗလာနိ (သျာ၊ ကံ)	၄၆၈
သ္ဌေဟော = သိနေဟော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၂၂၄
သေနိယဓိတာ = သေနာနီဓိတာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ)	၂၇
သောကပရိဒေဝါနံ = သောကပရိဒ္ဒဝါနံ (သီ)	၅၁၅
သောဝတဿာဟံ = သောဝတဿာယံ (သီ)	၅၆၄
သံသာဒေတိ = သံဟီရေတိ (က)	၂၉၂
သံဃသောဘနောဝ = သံဃသောဘဏောဝ (က)	၃၁၄
သံယတိန္ဒြိယံ = ယတိန္ဒြိယံ (ဝိ ၃-၂၈၅-ပိဋ္ဌေ)	၃၄၇
သ္ဓာဿ = သ္ဓာယံ (သျာ၊ ကံ၊ ဋ္ဌ) သောယံ (က)	၁၁၈

နာနာပါဌာ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဟ]	
ဟတ္ထာပလေခနောဝ = ဟတ္ထာဝလေခနောဝ (သျာ၊ ကံ)	၃၀၀
ဟနတိ = ဟန္တိ (သီ၊ ဣ)	၁၉၀
(ဟနတိ) = ( )နတ္ထိ သီ၊ သျာ၊ ဣ ပေါတ္ထကေသု။	၄၃၂
ဟဗျံ = ဟဝျံ (သီ၊ ဣ) ဟုညံ (သျာ၊ ကံ)	၃၅၂
ဟိရိမတာယ = ဟိရိသမ္ပဒါယ (က)	၅၄၁
ဟိရီ = ဟိရိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၃
ဟာသပညတာယ = ဟာသုပညတာယ (သီ၊ ဣ)	၄၆

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

နာမာနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[အ]	
အဇပါလနိဂ္ရောဓော	၃၂၀-၃၀
အညာသိကောဏ္ဍညော	၂၃
အနာထပိဏ္ဍိကော	၁၊၂၇၊၆၄၊၉၉၊ ၁၁၆၊၂၆၄-၅၊ ၃၇၄-၆၊၃၀၀
အန္ဓဘာရော	၃၃၀
အနုရုဒ္ဓေါ	၂၃၊၂၀၄-၅၊၅၆
အဘယော	၂၂၁၅၂၀
အရဟံ	၂၁-၃၊၃၀၊၇၆၊ ၁၀၀-၉၊၁၄၂
အဝိဓေ	၁၅၉
အသုရိန္ဒော	၃၂၄
[အာ]	
အာနန္ဒော	၂၅၊၅၉၊၁၃၁၊၁၆၉၊ ၂၁၆-၈၊ ၂၂၁-၇၊ ၃၉၁-၄၊၄၄၈၊၄၆၂၊ ၄၇၅၊၄၈၀-၆၊၅၁၅၊ ၅၆၂
အာရာမဒတ္တော	၆၆
အာဝန္တိဘယံ (အဓိဝစနံ)	၄၄၀
အာဟုနေယျ (အဓိဝစနံ)	၁၃၁၃၀၂
အာဠဝိ	၁၃၅
[ဣ]	
ဣသိပတနေ	၁၀၉

နာမာနုက္ကမော	ဝိဇ္ဇကော်
[ဉ-ဦ]	
ဥက္ကဋ္ဌံ	၃၄၆
ဥဂ္ဂေါ ဂဟပတိ	၂၇
ဥဇ္ဇယော	၃၅၁
ဥဇ္ဇာရာ	၂၇
ဥဒါယိ	၃၅၂
ဥပကော	၅၀၁
ဥပဂုလဝဏ္ဏော	၂၆၊၈၇၊၄၈၃
ဥပဝါဏော	၄၈၂
ဥပသေနော	၂၅
ဥပါလိ	၂၅
ဥရုဝေလကဿပေါ	၂၅
ဥရုဝေလာယံ	၃၂၈၊၃၃၀
ဥမ္မိဒဘယံ (အဓိဝစနံ)	၄၃၉
[က]	
ကမ္မာရေဝတော	၂၄
ကန္ဒရာယနော	၆၈
ကဝိလဝတ္ထု	၂၂၀၊၂၈၀၊၅၁၇
ကဿပဂေါတ္တော	၂၃၈-၉
ကာတိယာနိ	၂၈
ကာဝိလာနိ (ဘဒ္ဒါ)	၂၆
ကာလာမာ	၁၈၉
ကာဠကာရာမ	၃၃၃
ကာဠီ	၂၈
ကာဠုဒါယီ	၂၅
ကိသာဂေါတမီ	၂၆

နာမာနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော
[က]	
ကုက္ကုဓာနော	၂၅
ကုက္ကုလကေသာ (ဘဒ္ဒါ)	၂၆
ကုမ္မီလဘယံ (အဓိဝစနံ)	၄၄၀
ကုမာရကဿပေါ	၂၅
ကုသိနာရာယံ	၃၉၁
ကေသမုတ္တံ	၁၀၉
ကေသိ	၄၂၇
ကောသမ္မီ	၂၁၀၊၃၉၄၊၄၆၂၊ ၄၇၅၊၅၆၂
ကောလိယေသု	၃၇၃၊၅၁၁
ကောသလေသု	၁၀၁-၉၊၂၃၊၂၀၀
[ခ]	
ခီဏာသဝေါ	၁၄၂
ခုဇ္ဇုတ္တရာ	၂၇၊၀၀၊၄၀၃
ခေမာ	၂၆၊၀၇၊၄၀၃
[ဂ]	
ဂိဒ္ဓကူဋေ	၁၀၅၊၃၀၅၊၄၉၆၊၅၀၁
ဂုန္ဒဝနေ	၆၀
ဂေါတမ	၅၇၊၁၆၆၊၁၀၇၂၊၁၀၁၊ ၁၀၉၊၃၄၃၊၅၅၁၊ ၂၅၉၊၅၄၃၊၅၅၁
ဂေါတမကစေတိယ	၂၀၀
[ဃ]	
ဃောသိတာရာမ	၂၁၀၊၃၉၄၊ ၄၆၂၊၄၇၅၊၅၆၂
[စ]	
စက္ကဝတ္တိ	၇၆၊၁၀၇
စိတ္တော ဂဟပတိ	၂၇၊၀၇၊၄၀၃
စူဠပန္ထကော	၂၄

နာမာနုက္ကမော	ဝိဋ္ဌကော
[ဆ]	
ဆန္နော (ပရိဗ္ဗာဇကော)	၂၁၆
[ဇ]	
ဇာဏုဿောဏိ	၅၀၊၁၅၀၊ ၁၆၆၊၄၉၃
ဇိဝကော	၂၇
ဇေတဝနေ	၁၊၄၉၊၆၄၊ ၅၅၃၊၅၉၃
[တ]	
တထာဂတော	၂၁-၃၊၇၆၊
ဒဠိဒ္ဓ-ပုဂ္ဂလ	၁၀၀-၉၊၃၂၄
တပုဿဘလ္လိကာ	၂၇
တာဝတိံသာ	၁၄၁
တိကဏ္ဏော	၁၆၃
[ဒ]	
ဒဠ္ဍော	၂၅
ဒေဝဒတ္တ	၃၀၅
ဒေါဏော	၃၄၃
[ဓ]	
ဓမ္မဒိန္နာ	၂၆
ဓမ္မဓရော	၄၉၆
[န]	
နကုလပိတာ	၂၇၊၃၇၂
နကုလမာတာ	၂၀၊၃၀၂
နန္ဒကော	၂၆၊၁၉၄
နန္ဒာ	၂၆
နန္ဒော	၂၆
နိဂ္ဂြောဓာရာမ	၂၂၀၊၅၁၁
နိမ္မေမိကပညော (ဝုစ္စတိ)	၄၉၀
နေရဉ္ဇရာ	၃၂၀-၃၂

နာမာနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ဘ]	
ဘရဏ္ဍော	၂၀၁
ဘောသကဉ္ဉာဝနေ	၃၇၂
ဘောဂနဂရေ	၄၀၆
[မ]	
မက္ခလိ	၂၉၀
မဓုရ	၆၀၊၃၆၀
မန္ဓာတာ	၃၂၄
မလ္လိကာ	၅၂၃
မဟာကစ္စာနော	၂၄၊၆၆-၀
မဟာကပ္ပိနော	၂၆
မဟာကဿပေါ	၂၃
မဟာကောဋ္ဌိကော ၁၁၆၊၄၇၉-၈၀	
မဟာကောဋ္ဌိတော	၄၅
မဟာနာမော ၂၇၊၂၂၀၊၁၀၀	
မဟာပဇာပတိ	၂၆
မဟာပညော (ဝုစ္စတိ)	၄၉၀
မဟာပန္ထကော	၂၄
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ၂၃၊၄၇၂-၃၊ ၅၁၃	
မဟာဝန ၂၂၁၊၃၀၊၁၁၁	
မာရော	၃၂၄
မာလုက္ကပုတ္တော	၅၇၁
မိဂဒါယော	၁၀၉
မိဂါရမာတုပါသာဒေ	၅၀၄
မောဃရာဇာ	၂၆
[ယ-ရ]	
ယမော	၁၃၇
ရဋ္ဌပါလော	၄၅

နာမာနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇကော်
[ပ]	
ပဇ္ဇုနိကံ (နိဂမော)	၃၇၃
ပဋာစာရာ	၂၆
ပဏ္ဍိတော	၄၉၀
ပဏ္ဍောလဘာရဒ္ဝါဇော	၂၄
ပိလိန္ဒဝစ္ဆော	၂၅
ပုက္ကော	၂၄
ပုဗ္ဗဒေဝတာ (အဓိဝစနံ)	၃၀၂
ပုဗ္ဗာစရိယ (အဓိဝစနံ) ၁၃၀၊၃၀၂	
ပုဗ္ဗာရာမ ၆၄၊၁၉၄၊၂၀၆၊၅၀၃	
ပေါတလိယော	၄၁၃
[ဗ]	
ဗကုလာ	၂၆
ဗဟုဿုတော (ဝုစ္စတိ)	၄၉၆
ဗြဟ္မာ (အဓိဝစနံ)	၁၃၀၊၃၀၂
ဗာကုလော	၂၅
ဗာရာဏသီ	၁၀၉၊၅၀၃
ဗာဟိယော	၂၅၊၅၆၂
ဗုဒ္ဓေါ	၃၂၄
ဗောဓိသတ္တ	၂၆၁
[ဘ]	
ဘဂဝါ ၁၊၄၉၊၉၉၊၁၀၉, ၁၁၆၊၁၃၁-၂၊၃၀၇	
ဘဂ္ဂေသု	၃၇၂
ဘဏ္ဍဂါမေ	၃၀၇
ဘဒ္ဒါ ကစ္စာနာ	၂၆
ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနီ	၂၆
ဘဒ္ဒါ ကုဏ္ဍလကေသာ	၂၆
ဘဒ္ဒိယော	၂၃၊၅၁၁

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ရ]	
ရာဇဂဟံ	၁၈၅၊၂၃၈-၉၊၃၃၄၊ ၃၃၈၊၃၄၄၊၃၈၅၊၄၉၁၊ ၄၉၆၊၄၉၉၊၅၀၁
ရာဓော	၂၆
ရာဟု	၃၂၄
ရာဟုလော	၂၄၊၄၈၃
ရေဝတော	၂၄
ရောဟိတဿော	၃၅၆-၈
[လ]	
လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော	၂၃
လောကန္တရိကာ	၄၄၆
[ဝ]	
ဝက္ကလိ	၂၄
ဝဂ်ီသော	၂၅
ဝစ္ဆဂေါတ္တော	၁၆၁၊၁၈၁
ဝဇ္ဇီ	၃၀၇
ဝပ္ပေါ (သက္ကော)	၅၁၇
ဝရဏာ (နဂရံ)	၆၆
ဝရဓရော	၃၃၈
ဝဿကာရ	၃၄၄၊၄၉၁-၉
ဝိသာခါ	၂၇၊၂၀၆
ဝိသာခေါ်	၃၆၀
ဝေနာဂပုလံ	၁၈၁
ဝေရဉ္ဇံ	၃၆၈
ဝေသာလီ	၂၂၁၊၂၃၁၊ ၂၈၀၊၅၁၁၊၅၂၀
ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ	၈၈၊၄၈၃
ဝေဠုဝန	၃၄၄၊၄၉၉

နာမာနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သက်ဝါ	၂၃၈
သကုလုဒါယီ	၃၃၈
သက္ကေသု	၂၂၀၊၅၁၇
သက္ကော	၁၄၂
သင်္ဂါရဝေါ	၁၆၈
သစေတနော	၁၀၉
သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ	၂၁-၃၊၃၀၊၇၆၊၁၀၈
သမိဒ္ဓေါ	၁၁၆
သရဘော	၁၈၅
သဟမ္ပတိ	၃၂၉
သာကေတ	၃၃၃
သာဂတ	၂၆
သာမာဝတီ	၂၇
သာမုဂ	၅၁၅
သာရိပုတ္တော	၂၃၊၆၄၊၁၁၆၊၁၃၂၊ ၂၈၅၊၃၉၃၊၄၆၁၊ ၄၇၂-၃၊၄၇၉၊၄၈၂-၆
သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ	၈၇၊၄၈၃
သာဝတ္ထီ	၁၊၄၉၊၆၄၊၉၉၊၁၁၆၊ ၂၀၆၊၂၁၆၊၂၈၂၊၃၂၇၊ ၃၅၆၊၃၆၀၊၃၆၅၊၃၈၃၊ ၄၁၆၊၅၀၃၊၅၂၃
သာဠ္ဌော	၁၉၄၊၅၂၀
သိခါမောဂ္ဂလ္လာနော	၅၅၅
သိင်္ဂါလကမာတာ	၂၆
သိံသပါဝနေ	၁၃၅
သိပ္ပိနိကာ	၃၃၈
သီဝလိ	၂၄
သုဇာတာ	၂၇
သုတဝါ (ဝုစ္စတိ)	၄၉၈

နာမာနုက္ကမော	ဝိဉ္ဇနော
[သ]	
သုဒတ္တော	၂၇
သုဓမ္မာ	၁၄၁
သုပ္ပဝါသာ	၂၇၊၃၇၄
သုပ္ပိယာ	၂၀
သုဘူတိ	၂၄
သုသုကာဘယံ (အဓိဝစနံ)	၄၄၁
သုသုမာရဂိရေ	၃၇၂
သူရမ္မဋ္ဌော	၂၇
သူရော အမ္မဋ္ဌော (က)	၂၇
သေခေါ	၂၃၂
သေတမ္ဗ	၃၄၆
သောဏော	၂၆
သောဏော (ကုဋိကဏ္ဏော)	၂၄
သောဏော (ကောဋိဝိသော)	၂၄
သောဘိတော	၂၅
[ဟ]	
ဟတ္ထကော	၀၇၊၂၀၂
ဟတ္ထကော (အာဠဝကော)	၂၇၊ ၃၃၅၊၄၀၃
ဟတ္ထိဂါမကော	၂၇
ဟိမဝန္တံ	၁၅၀

အဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဘာဂေ

ဂါထာသူစိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[အ]	
အဂုတ္တံ စက္ခုသောတသ္မိံ	၂၈၄
အဂ္ဂတော ဝေ ပသန္နာနံ	၃၄၄
အဂ္ဂသ္မိံ ဒါနံ ဒဒတံ	၃၄၄
အဂ္ဂဿ ဒါတာ မေဓာဝီ	၃၄၄
အဂ္ဂေ ဓမ္မေ ပသန္နာနံ	၃၄၄
အဇေဋ္ဌကာ စ ဂါဝေါ စ	၃၅၁
အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ နဇာနာတိ	၃၈၃
အဇ္ဈတ္တဉ္ဇ ပဇာနာတိ	၃၈၃
အညာတတ္ထံ ပသာဒတ္ထံ	၁၉၉
အဌဂ်ပေတဿ ဥပေါသထဿ	၂၁၆
အတ္ထာသံ ပစုရာ ဟောန္တိ	၃၇၀၊၃၇၁
အထာပရာယံ အက္ခာတော	၁၂၇
အဓိသီလံ အဓိစိတ္တံ	၂၃၈
အဓိသီလံ သိက္ခမာနော	၂၈၃
အနတ္တနိ အနတ္တာတိ	၃၆၂
အနတ္ထံ ပရိဝဇ္ဇေတိ	၃၅၅
အနဘိဇ္ဇာလု ဝိဟရေယျ	၃၃၈
အနဝဇ္ဇေန တုဋ္ဌဿ	၃၃၅
အနိစ္စေ နိစ္စသညိနော	၃၆၂
အနုစ္စာဝစသီလဿ	၁၆၅
အနုသူယာယမာနော သော	၁၉၉
အန္ဓကာရေန ဩနဒ္ဓါ	၃၆၄
အန္ဓဉ္ဇ ဧကစက္ခုဉ္ဇ	၁၂၇
အန္ဓေန အထ ပါနေန	၁၃၁
အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ	၃၈၄
အပ္ပမတ္တော အယံ ကလိ	၃၀၉
အပ္ပမာဒရတော ဘိက္ခု	၃၄၉
အပ္ပဿုတောပိ စေ ဟောတိ	၃၁၃
အဗျာပန္ဒော သဒါ သတော	၃၄၀
အဗျာယိကော ဟောတိ သတံ	၃၆၀
အဘိသခ်တံ နိရာရမ္ဘံ	၃၅၂
အဝကုဇ္ဇပညော ပုရိသော	၁၂၉
အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ ပေါသာ	၃၈၃
အဝီတိဝတ္တာ သက္ကာယံ	၃၄၃
အဿမေဓံ ပုရိသမေဓံ	၃၅၁
အဟဉ္ဇေတံ ဇိဂုစ္ဆေယျံ	၁၄၅
[အာ]	
အာဒိတ္တသ္မိံ အာဂါရသ္မိံ	၁၅၅
အာဒိံ ကထာယ မဇ္ဈဉ္ဇ	၁၂၉၊၁၃၀
အာနဏျသုခံ ဥတ္ဌာန	၃၈၁
[ဇု-ဥ]	
ဇုတိ ကဏ္ဌာသု သေတာသု	၁၆၂
ဇုတိ ဒေဝါ မနုဿာ စ	၃၃၂
ဇုတိ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ	၃၀၈
ဇုတိ ဟေတံ နမဿန္တိ	၃၃၃
ဇုဓ ဓမ္မံ စရိတ္ဌာန	၁၅၁၊၃၇၀၊၃၇၁
ဥစ္ဆဂ်ပညော ပုရိသော	၁၃၀
ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါစီနံ	၃၂၂၊၃၂၄
ဥပနီယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု	၁၅၄
ဥပါဒါနေ ဘယံ ဒိသ္ဌာ	၁၄၁
ဥပါရမ္ဘံ နသိက္ခေယျ	၁၉၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဥ]	
ဥပေက္ခာသတိသံသုဒ္ဓံ	၁၃၃
ဥဘော စ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ	၃၆၉
ဥဘော သဒ္ဓါ ဝဒညူ စ	၃၇၀၊၃၇၁
[ဧ]	
ဧကံသဝစနံ ဧကံ	၃၅၅
ဧတဉ္ဍ သလ္လံ ပဋိကစ္စ ဒိသ္ဝာ	၃၃၄
ဧတသ္မိံ ယံ ဝိဇ္ဇတိ	၂၁၅
ဧတံ အနုဿရံ မစ္စော	၃၈၀
ဧတံ ယဇိတ္ဝာ မေဓာဝီ	၃၅၃
ဧတံ ယဇေထ မေဓာဝီ	၃၅၂
ဧတာဒိသံ ယညမနုဿရန္တာ	၃၇၄
ဧတာဟိ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ	၁၆၆၊၁၆၈
ဧတေ ဥပက္ကိလေသာ ဝုတ္တာ	၃၆၄
ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာဿု	၃၄၁
ဧဝမာဒီနဝံ ဥတ္ဝာ	၃၁၆
ဧဝမေဝ မနုဿေသု	၁၆၂၊ ၃၈၇၊၃၈၈
ဧဝံ အာဒိတ္တော ခေါ လောကော	၁၅၅
ဧဝံ နရံ အန္ဓဒပါနဝတ္ထဒံ	၃၆၆
ဧဝံ ဝိဟာရီ အာတာပီ	၃၄၉
ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တံ သမဏေန	၃၂၇
ဧသ ခီဏာသဝေါ ဗုဒ္ဓေါ	၃၃၂
ဧသ သော ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ	၃၃၂
[က]	
ကဋ္ဌုဝိယကတော ဘိက္ခု	၂၈၄
ကလျာဏံ ဝတ ဘော သက္ခိ	၁၄၈
ကာမယောဂေန သံယုတ္တာ	၃၁၉
ကာမေသနာ ဘဝေသနာ	၃၅၀
[က]	
ကာယသုစိံ ဝစီသုစိံ	၂၇၆၊၂၇၇
ကုမ္မဂ္ဂပ္ပဋိပန္ဓော သော	၃၂၁
ကုဟာ လဒ္ဓါ လပါ သိင်္ဂီ	၃၃၅
ကောဓမက္ခဂရု ဘိက္ခု	၃၅၆
ကောဓမက္ခဂရူ ဘိက္ခူ	၃၅၅
[ဂ]	
ဂမနေန နပတ္တဗ္ဗော	၃၅၇
ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါရညေ	၂၈၄
ဂိဟိသာမီစိပဋိပဒံ	၃၇၆
ဂုန္ဓံ စေ တရမာနာနံ	၃၈၇
[စ]	
စတုက္ကဏ္ဏော စတုဒ္ဓါရော	၁၄၀
စန္ဒော စ သူရိယော စ	၂၁၅
စရံ ဝါ ယဒိ ဝါ တိဋ္ဌံ	၃၂၁
စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္ဍဒသိံ	၁၄၂၊၁၄၃
စုတာ ပတန္တိ ပတိတာ	၃၀၈
စေတောသမထသာမီစိံ	၃၂၂
စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ	၁၄၁
[ဆ]	
ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ	၃၂၅၊၃၂၆
[တ]	
တဏ္ဟာဒုတိယော ပုရိသော	၃၁၆
တတော အညာဝိမုတ္တသ	၂၃၂
တထေဝ သီလသမ္ပန္ဓံ	၁၅၁
တမဟံ ဝဒါမိ ထေရောတိ	၃၃၁
တမာဟု သေခံ ပဋိပဒံ	၂၃၈
တသ္မာ လောဘဉ္ဍ ဒေါသဉ္ဍ	၁၃၅

ပဌမပါဒါ	ဝိဌက်ာ
[ဒ]	
ဒေဝလောကဉ္စ တေ ယန္တိ	၁၆၃
ဒ္ဝိစက္ခု ပန အက္ခာတော	၁၂၇
[ဝ-န]	
ဓာရေတိ သေဋ္ဌသင်္ကပ္ပေါ	၁၃၀
န စေဝ ဘောဂါ တထာရူပါ	၁၂၇
နတ္ထိ လောကေ ရဟော နာမ	၁၄၇
န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ	၂၂၇
နဘဉ္စ ဒူရေ ပထဝီ စ	၃၆၀
နာရတိ သဟတိ မိရံ	၃၃၇
နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ	၃၆၁
နာဟံ ဘဂဝတော ဒဿနဿ	၂၀၃
နာဟံ ဘဗ္ဗော ဇေတရဟိ	၁၄၅
နိက္ကူဟာ နိလ္လပါ မိရာ	၃၃၅
နိဟိယတိ ပုရိသော	၁၂၃၊၁၂၅
[ပ]	
ပတိရူပေါ ဝသေ ဒေသေ	၃၄၁
ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ	၂၉၉
ပရောပရာ ယဿ သမေစ္စ ဓမ္မာ	၃၁၂
ပဿဟ္ယ မာရံ အဘိဘုယ္ယ	၁၄၀
ပဿန္တိ ဒေဝါ စ	၁၄၀
ပဟာနံ ကာမသညာနံ	၁၃၃
ပဟီနဇာတိမရဏော	၁၆၂
ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ	၃၀၂
ပါဏံ န ဟညေ န စ	၂၁၅
ပါရဂူ သဗ္ဗဓမ္မာနံ	၁၆၂၊၃၃၁
ပုဏ္ဏာရိကံ ပထာ ဝဂ္ဂု	၃၄၀
ပုထုပညော စ ပုရိသော	၁၃၀
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ယော ဝေဒိ	၁၆၆၊၁၆၀

ပဌမပါဒါ	ဝိဌက်ာ
[တ]	
တဿာ သဒ္ဒဿ သီလဿ	၃၆၀
တဿာ ဟဝေ လောကဝိဒူ	၃၅၀၊ ၃၅၉
တဿာ ဟိ အတ္ထကာမေန	၃၂၉
တဿာ ဟိ ဓိရော	၃၁၂
တဿာ ဟိ နာရိ စ နရော	၂၁၆
တဿာ ဟိ နေ နမဿေယျ	၃၀၂
တဿ အယောမယာ ဘူမိ	၁၄၀
တံ ကထံ ကထယေ မိရော	၁၉၉
တံ ဝေ တမောနုဒံ မိရံ	၁၆၅
တာယ နံ အဓမ္မစရိယာယ	၃၁၁
တာယ နံ ဓမ္မစရိယာယ	၃၁၁
တာယ နံ ပါရိစရိယာယ	၁၃၊၃၀၂
တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ပန္နံ	၁၆၅
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ	၂၉၉
တေ အပ္ပမတ္တာ သုခိနော	၁၄၁
တေ ယောဂယုတ္တာ မာရဿ	၃၆၂
တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ	၃၇၆
တေသံ သုတ္တာန သပ္ပညော	၃၆၂
တ္ဝာသ သီလဝတော သီလံ	၁၅၁
[ထ-ဒ]	
ထေယျေန ကူဋကမ္မေန	၁၂၇
ဒဒါတိ သေဋ္ဌသင်္ကပ္ပေါ	၁၂၇
ဒန္တော ဒမယတံ သေဋ္ဌော	၃၃၂
ဒဿနကာမော သီလဝတံ	၁၄၉
ဒါန၌ ပေယျဝဇ္ဇ၌	၃၄၀
ဒိဋ္ဌဓောဂံ သမူဟစ္စ	၃၁၉
ဒုဇ္ဇာသိတံ ဝိကွသိတံ	၁၉၉
ဒုရာသခေါ ဒုပ္ပသဟော	၃၅၅

ပဌမပါဒါ	ပိဋ္ဌက်ာ
[ဖ-ဗ]	
ဖလံ ဝေ ကဒလိံ ဟန္တိ	၃၈၅
ဗဟုဿုတံ ဓမ္မဓရံ	၃၁၄
ဗဟုဿုတောပိ စေ ဟောတိ	၃၁၄
ဗာလာ စ အဝိဇာနန္တာ	၁၆၃
ဗျာဓိဓမ္မာ ဇရာဓမ္မာ	၁၄၅
ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော	၁၃၁၊၃၈၂
[ဘ]	
ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ	၃၆၁
ဘိက္ခု စ သီလသမ္ပန္နော	၃၁၄
ဘုတ္တာ ဘောဂါ ဘတာ ဘစ္စာ	၃၈၀
[မ]	
မဂ္ဂါမဂ္ဂဿ ကုသလော	၃၄၆
မဟောဒဓိံ အပရိမိတံ	၃၆၆
မာတရိ ပိတရိ စာပိ	၃၁၁
မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ	၃၈၄
မာလံ နဓာရေ	၂၁၅
[ယ]	
ယညေ ဝါ ယဒိ ဝါ သဒ္ဓေ	၃၅၂
ယတံ စရေ ယတံ တိဋ္ဌေ	၃၂၂
ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိံ	၂၃၈
ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော	၁၅၁
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ	၂၃၈
ယဒတ္ထံ ဘောဂံ ဇ္ဇန္ဆေယျ	၃၈၀
ယဒါ စ ဗုဒ္ဓါ လောကသ္မိံ	၃၆၂
ယဒါ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ	၃၄၂
ယသ္မာ စ သင်္ဂဟေ ဧတေ	၃၄၁
ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ	၃၆၈
ယံ ကိဉ္စိ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝါ	၃၃၄
ယာသု ကာသုစိ ဧတာသု	၁၆၂
[ယ]	
ယေ ကေစိ ကာမေသု အသညတာ	၃၂၁၊၃၂၇
ယေ ကေစိမေ ဝါဒပထာ	၃၁၆
ယေ စ အတီတာ သမ္ဗုဒ္ဓါ	၃၂၉
ယေ စ တံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ	၃၃၄
ယေ စ ခေါ ဒေဝဒူတေဟိ	၁၄၁
ယေ စ ယညာ နိရာရမ္မာ	၃၅၁
ယေ စ ရူပေ ပမာဏိံသု	၃၈၃
ယေ စ သဒ္ဓမ္မဂရုနော	၃၅၆
ယေ စ သန္တေ ဥပါသန္တိ	၁၆၃
ယေ စ သီလေန သမ္ပန္နာ	၂၈၄
ယေ စဿ မ္မော အက္ခာတာ	၃၃၅
ယေန ဒေဝူပပတျဿ	၃၄၈
ယေပိ ဒီဃာယုကာ ဒေဝါ	၃၄၃
ယေ ဝိရုဒ္ဓါ သလ္လပန္တိ	၁၉၉
ယေ ဝေဒဇာတာ ဝိစရန္တိ	၃၇၄
ယော ဥဒ္ဓတေန စိတ္တေန	၃၃၁
ယော စ စရံ ဝါ တိဋ္ဌံ ဝါ	၃၂၁
ယော စ တေသံ တတ္ထ တတ္ထ	၃၅၅
ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော	၃၃၁
ယောဓ ကာယေန သံယမော	၁၅၄၊၁၅၅
ယော ဓမ္မစက္ကံ အဘိဘုယျ	၃၁၆
ယော နိန္ဒိယံ ပသံသတိ	၃၀၉
ယော ဝေ ကိလေသာနိ ပဟာ	၃၁၂
ယော ဝေဒိ သဗ္ဗသတ္တာနံ	၃၄၆
ယော သညတာနံ ပရဒတ္တ-ဘောဇိနံ	၃၇၅
ယော သီလဗ္ဗတသမ္ပန္နော	၁၆၈
ယော ဟောတိ ဝိယတ္တော စ	၃၁၄

ပဒမပါဒါ	ဝိဒ္ဓက်ာ
[ရ]	
ရာဂဒေါသပရိက္ကိဒ္ဓာ	၃၆၃
ရာဂဇံ ဒေါသဇ္ဇာဝိ	၃၀၃
ရာဟုဂ္ဂံ အတ္တဘာဝိနံ	၃၂၄
ရူပသောခုမ္မတံ ဥတ္တာ	၃၂၅
[လ-ဝ]	
လောဘဇံ ဒေါသဇံ	၁၃၅
ဝိညာဏသ နိရောဓေန	၂၃၀
ဝိပဿမာနော ဇာနာတိ	၃၀၁
ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ	၃၀၄
ဝိဝဋ္ဋဒါ ယေ လောကေ	၃၅၂
[သ]	
သက္ကာယဋ္ဌ နိရောဓဋ္ဌ	၃၄၃
သခိယ လောကသ္မိံ	၁၃၂
သခိယ လောကသ္မိံ ပရောပရာနိ	၃၅၄
သစေ စဿ ကံထာကာမော	၁၉၉
သတ္တာ ဂဏ္ဌန္တိ သံသာရံ	၃၁၉
သန္တော ဝိရူမော အနိဿော	၁၃၂
သတံ တောနိ ဌာနာနိ	၁၅၀
သတံ သဟဿာနံ နိရဗ္ဗုဒါနံ	၃၁၀
သဗ္ဗကမ္မဝိဟာယိနံ	၃၃၇
သဗ္ဗဒါ ဝေ သုခံ သေတိ (ဝိ ၄-၃၀၄၊သံ ၁-၂၁၄)	၁၃၇
သဗ္ဗရာဂဝိရတ္တဿ	၃၅၀
သဗ္ဗံ လောကံ အဘိညာယ	၃၃၂
သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတ္ဝာ (ဝိ ၄-၃၀၄၊သံ ၁-၂၁၄)	၁၃၇

ပဒမပါဒါ	ဝိဒ္ဓက်ာ
[သ]	
သဗ္ဗေ မဒေ အဘိဘောသ္မိ	၁၄၅
သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ	၃၀၄
သဗ္ဗေ သင်္ခမ္မဂရုနော	၃၂၉
သန္တိ ဒါနံ ဥပညတ္တံ	၁၅၀
သမ္မပ္ပဓာနာ မာရဓေယျာဘိ-ဘူတာ	၃၂၃
သဝေ သန္တော သတော ဘိက္ခု	၃၅၀
သဝေ သမ္မာဘိဘူ မိရော	၃၃၂
သဝေ သမ္မဒ္ဓသော ဘိက္ခု	၃၂၅
သံဃေ ပသာဒေါ ယဿတ္ထိ	၃၆၈
သံဝဏ္ဏံ ပဟာနတ္ထံ	၃၃၄
သံဝရော စ ပဟာနဉ္စ	၃၂၄၊၃၈၆
သာရတ္တာ ရဇနီယေသု	၃၀၃
သာမိကော သီလဝါ ဟောတိ	၃၇၀
သာမိကော ဟောတိ ဒုဿီလော	၃၇၀
သီလံ သမာဓိ ပညာ စ	၃၀၈
သီလေ ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု	၃၄၉
သုနက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ	၂၉၉
သုရံ ဝိဝဏ္ဏေ မေရယံ	၃၆၃
သုသန်တံ ဘောဇနံ ယာဒဒါတိ	၃၇၄
သုဟုတံ သုယိဋ္ဌံ သုပ္ပတ္တံ	၃၅၃
သေခဿ သိက္ခမာနဿ	၂၃၂
သေခါ အသေခါ စ	၆၄
သော အာယုဒါယ ဝဏ္ဏဒါယီ	၃၇၅
သောဟံ ဇေဝံ ဝိဟရန္တော	၁၄၅

နံ-မ-သ-စ—အံ-၁—၂၆၈—၁၀-၁၀-၅၉—၃၀၀၀

